JAŠER

POGLAVJE 1

1 In Bog je rekel: »Naredimo človeka po svoji podobi, po svoji podobnosti.« In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi.
2 Bog je iz zemlje oblikoval človeka in mu vdihnil v nosnice dih življenja, in človek je postal živa duša, obdarjena z govorom.
3 In Gospod je rekel: Ni dobro za človeka, da je sam; naredil mu bom pomoč, ki mu bo ustrezala.
4 In Gospod je povzročil, da je Adam trdno zaspal, in zaspal je. Vzel mu je eno rebro in na njem zgradil meso, ga oblikoval in ga prinesel Adamu. Adam se je prebudil iz spanca in glej, pred njim je stala ženska.
5 In rekel je: »To je kost iz mojih kosti in se bo imenovala ženska, kajti vzeta je bila od moškega.« In Adam ji je dal ime Eva, kajti postala je mati vseh živih.
6 Bog ju je blagoslovil in jima dal imena Adam in Eva, tistega dne, ko ju je ustvaril. In Gospod Bog je rekel: »Bodita rodovitna in se množita ter napolnita zemljo.«
7 In Gospod Bog je vzel Adama in njegovo ženo ter ju postavil v edenski vrt, da bi ga obdelovala in varovala; in jima je zapovedal in rekel: »Z vsakega drevesa v vrtu smeta jesti, a z drevesa spoznanja dobrega in hudega ne jej, kajti tistega dne, ko bi jedel z njega, boš zagotovo umrl.«
8 In ko ju je Bog blagoslovil in jima zapovedal, je odšel od njiju, in Adam in njegova žena sta prebivala v vrtu po zapovedi, ki jima jo je dal Gospod.
9 In kača, ki jo je Bog ustvaril z njimi na zemlji, je prišla k njim, da bi jih navedla, da bi prestopili Božjo zapoved, ki jim jo je dal.
10 Kača je zapeljala in prepričala ženo, da je jedla z drevesa spoznanja. Žena je poslušala kačin glas in prestopila Božjo besedo. Vzela je z drevesa spoznanja dobrega in hudega ter jedla. Vzela je in dala tudi svojemu možu, in je jedel je.
11 Adam in njegova žena sta prestopila Božjo zapoved, ki jima jo je dal, in Bog je to vedel, zato se je razjezil proti njima in ju je preklel.
12 In Gospod Bog jih je tisti dan pregnal iz edenskega vrta, da bi obdelovali zemljo, iz katere so bili vzeti. Šli so in se naselili vzhodno od edenskega vrta. Adam je spoznal svojo ženo Evo in rodila mu je dva sinova in tri hčere.
13 In prvemu je dala ime Kajn, rekoč: Moža sem dobila od Gospoda, drugemu pa je dala ime Abel, kajti rekla je: V ničemer smo prišli na zemljo in v ničemer bomo vzeti z nje.
14 Dečka sta odrasla in oče jima je dal posest v deželi; Kajn je bil obdelovalec zemlje, Abel pa pastir ovac.
15 In ko je minilo nekaj let, so prinesli približno enako daritev Gospodu, in Kajn je prinesel od sadov zemlje, in Abel je prinesel od prvencev svoje črede od njene tolšče. Bog se je obrnil in nagnil k Abelu in njegovi daritvi, in ogenj je prišel od Gospoda z neba in jo požrl.
16 Gospod pa se ni obrnil h Kajnu in njegovi daritvi in se ni nagnil k njej, kajti prinesel je pred Gospoda manjvredne sadeže zemlje, in Kajn je bil zaradi tega ljubosumen na svojega brata Abela in je iskal izgovor, da bi ga ubil.
17 Čez nekaj časa sta šla Kajn in njegov brat Abel na polje, da bi opravila svoje delo; oba sta bila na polju, Kajn je obdeloval in oral svojo zemljo, Abel pa je pasel svojo čredo; in čreda je šla mimo tistega dela, ki ga je Kajn preoral v zemlji, in Kajna je to zelo žalostilo.
18 Kajn se je razjezil in pristopil k svojemu bratu Abelu ter mu rekel: »Kaj je med menoj in teboj, da prihajaš prebivalit in pripeljati svojo čredo pasti se v moji deželi?«
19 Abel pa je odgovoril svojemu bratu Kajnu in mu rekel: »Kaj je med mano in teboj, da boš jedel meso moje črede in se oblačil z njihovo volno?«
20 Zato zdaj sleci volno mojih ovc, s katero si se oblekel, in mi povrni njihovo sadje in meso, ki si ga jedel! Ko boš to storil, bom odšel iz tvoje dežele, kakor si rekel.
21 Kajn pa reče svojemu bratu Abelu: »Če te danes ubijem, kdo bo zahteval tvojo kri od mene?«
22 Abel pa je odgovoril Kajnu: »Bog, ki nas je ustvaril na zemlji, bo zagotovo maščeval mojo pravdo in zahteval bo od tebe mojo kri, če me ubiješ, kajti Gospod je sodnik in razsodnik in on bo povrnil človeku po njegovi hudobiji in hudobnežu po hudobiji, ki jo bo storil na zemlji.«
23 In sedaj, če me boš tukaj ubil, Bog zagotovo pozna tvoje skrivne namere in te bo sodil za zlo, ki si mi ga danes napovedal storiti.
24 In ko je Kajn slišal besede, ki jih je govoril njegov brat Abel, glej, se je Kajnova jeza razvnela proti njegovemu bratu Abelu, ker je to razglasil.
25 Kajn je hitro vstal in vzel železno orožje svojega orja ter z njim nenadoma udaril svojega brata in ga ubil. Kajn je polil kri svojega brata Abela po zemlji in Abelova kri se je razlila po zemlji pred čredo.
26 In po tem se je Kajn pokesal, da je ubil svojega brata, in bil je zelo žalosten in jokal je nad njim in to ga je silno vznemirilo.
27 Kajn je vstal in izkopal luknjo na polju, vanjo položil truplo svojega brata in ga posul s prahom.
28 In Gospod je vedel, kaj je Kajn storil svojemu bratu, in Gospod se je prikazal Kajnu in mu rekel: Kje je Abel, tvoj brat, ki je bil s teboj?
29 Kajn pa se je pretvarjal in rekel: »Ne vem, ali sem jaz varuh svojega brata?« GOSPOD pa mu je rekel: »Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije k meni iz zemlje, kjer si ga umoril.«
30 Kajti ubil si svojega brata in se pretvarjal pred menoj ter si v svojem srcu mislil, da te nisem videl in da ne poznam vseh tvojih dejanj.
31 Toda to si storil in ubil svojega brata brez razloga, ker ti je prav govoril. Zato bodi zdaj preklet od zemlje, ki je odprla usta, da bi sprejela kri tvojega brata iz tvoje roke, in v kateri si ga pokopal.
32 Ko jo boš obdeloval, ti ne bo več dajala moči kakor v začetku, kajti zemlja bo rodila trnje in osat, in taval boš in taval po zemlji do dneva svoje smrti.
33 In v tistem času je Kajn odšel izpred obličja Gospodovega, s kraja, kjer je bil, in se je potepal in taval po deželi vzhodno od Edena, on in vse, kar je bilo njegovo.
34 Kajn je v tistih dneh spoznal svojo ženo, in spočela je in rodila sina, in dal mu je ime Henoh, rekoč: V tistem času mu je Gospod začel dajati počitek in mir na zemlji.
35 In takrat je tudi Kajn začel graditi mesto; in zgradil je mesto in ga poimenoval Enoh, po imenu svojega sina; kajti v tistih dneh mu je Gospod dal počitek na zemlji in ni se več premikal in taval kakor v začetku.

36 In Henoku se je rodil Irad, Irad pa je rodil Mehujaela, Mehujael pa je rodil Metuzaela.

POGLAVJE 2

1 In bilo je v sto tridesetem letu Adamovega življenja na zemlji, ko je spet spoznal Evo, svojo ženo, in spočela je in rodila sina po njegovi podobi in podobnosti. Dala mu je ime Set, rekoč: Bog mi je namreč določil drugega potomca namesto Abela, kajti Kajn ga je ubil.
2 Set je živel sto pet let in rodil sina; in Set je svojemu sinu dal ime Enoš, rekoč: Ker so se v tistem času začeli množiti sinovi človeški in stiskati svoje duše in srca s prestopanjem in uporom proti Bogu.
3 In v Enoševih dneh so se sinovi človeški še naprej upirali in prestopali zoper Boga, da bi povečali Gospodovo jezo zoper sinove človeške.
4 In sinovi človeški so šli in služili drugim bogovom ter pozabili Gospoda, ki jih je ustvaril na zemlji. V tistih dneh so sinovi človeški naredili podobe iz brona in železa, lesa in kamna, in so se jim klanjali ter jim služili.
5 Vsak si je naredil boga in se mu klanjal. Sinovi človeški so zapuščali Gospoda vse dni Enoša in njegovih otrok; in Gospodova jeza se je razplamtela zaradi njihovih del in gnusob, ki so jih počeli na zemlji.
6 In GOSPOD je povzročil, da so jih vode reke Gihon preplavile, in jih je uničil in pokončal, in uničil je tretjino zemlje, in kljub temu se sinovi človeški niso odvrnili od svojih hudobnih poti, in njihove roke so bile še vedno iztegnjene, da bi delale, kar je hudo v GOSPODOVIH očeh.
7 In v tistih dneh ni bilo ne setve ne žetve na zemlji in ni bilo hrane za človeške sinove in lakota je bila v tistih dneh zelo velika.
8 In seme, ki so ga v tistih dneh posejali v zemljo, je postalo trnje, osat in robid; kajti od Adamovih dni je bila ta izjava o zemlji, o prekletstvu Boga, s katerim je preklel zemljo zaradi greha, ki ga je Adam storil pred Gospodom.
9 In ko so se ljudje še naprej upirali in prestopali proti Bogu ter kvarili svoje poti, se je tudi zemlja pokvarila.
10 Enoš je živel devetdeset let in rodil se mu je Kenan;
11 In Kenan je odrasel in bil star štirideset let, in postal je moder in imel je znanje in spretnost v vsej modrosti, in vladal je vsem človeškim sinom in vodil človeške sinove k modrosti in znanju; kajti Kenan je bil zelo moder mož in imel je razumevanje v vsej modrosti, in s svojo modrostjo je vladal duhovom in demonom;
12 In Kainan je po svoji modrosti vedel, da bo Bog uničil človeške sinove, ker so grešili na zemlji, in da bo Gospod v poslednjih dneh nadnje pripeljal vode potopa.
13 In v tistih dneh je Kenan na kamnite plošče zapisal, kaj se bo zgodilo v prihodnosti, in jih shranil v svoje zaklade.
14 In Kenan je vladal nad vso zemljo in nekatere sinove človeške je obrnil k služenju Bogu.
15 Ko je bil Kenan star sedemdeset let, so se mu rodili trije sinovi in dve hčeri.
16 In to so imena Kenanovih otrok: ime prvega Mahallela, drugega Enana in tretjega Mereda, njuni sestri pa sta bili Ada in Zila; to je pet Kenanovih otrok, ki so se mu rodili.
17 Lameh, sin Metuzaelov, se je poročil s Kainanom in si je vzel dve hčeri za ženi. Ada je spočela in rodila Lamehu sina ter mu dala ime Jabal.
18 In spet je spočela in rodila sina ter mu dala ime Jubal; in Zila, njena sestra, je bila v tistih dneh neplodna in ni imela potomcev.
19 Kajti v tistih dneh so sinovi človeški začeli prestopati Boga in prestopati zapovedi, ki jih je dal človeku, naj rodi in se množi na zemlji.
20 Nekateri sinovi človeški so svojim ženam dali piti pijačo, ki bi jih naredila neplodne, da bi ohranile svojo postavo in da njihova lepota ne bi zbledela.
21 Ko so sinovi človeški dali piti nekaterim svojim ženam, je Cila pila z njimi.
22 Rodilke so se svojim možem zdele gnusne kot vdove, dokler so še živeli njihovi možje, kajti navezane so bile samo na neplodne.
23 In ko so se minili dnevi in leta, ko se je Zila postarala, ji je GOSPOD odprl maternico.
24 Spočela je in rodila sina ter mu dala ime Tubal Kajn, rekoč: »Ko sem ovenela, sem ga dobila od Vsemogočnega Boga.«
25 In spet je spočela in rodila hčer ter ji dala ime Naama, kajti rekla je: Potem ko sem ovenela, sem našla veselje in veselje.
26 Lameh pa je bil star in v letih, in oči so mu bile motne, da ni mogel videti, in Tubal Kajn, njegov sin, ga je vodil. Nekega dne je šel Lameh na polje in Tubal Kajn, njegov sin, je bil z njim, in medtem ko sta hodila po polju, je Kajn, Adamov sin, stopil proti njima; kajti Lameh je bil zelo star in ni mogel veliko videti, Tubal Kajn pa je bil zelo mlad.
27 In Tubal Kajn je rekel očetu, naj napne lok, in s puščicami je zadel Kajna, ki je bil še daleč, in ga ubil, kajti zdel se jim je kot žival.
28 Puščice so prebodle Kajnovo telo, čeprav je bil daleč od njih, in padel je na tla ter umrl.
29 Gospod je povrnil Kajnu hudobijo po njegovi hudobiji, ki jo je storil svojemu bratu Abelu, po besedi Gospodovi, ki jo je bil govoril.
30 In ko je Kajn umrl, sta šla Lameh in Tubal pogledat žival, ki sta jo bila ubila, in videla sta, in glej, Kajn, njun ded, je padel mrtev na zemljo.
31 Lameh pa se je zaradi tega zelo razžalostil in s ploskanjem z rokami udaril sina ter ga usmrtil.
32 Lamehove žene so slišale, kaj je Lameh storil, in so ga iskale, da bi ga ubile.
33 Lamehove žene so ga od tistega dne sovražile, ker je ubil Kajna in Tubala Kajna. Lamehove žene so se od njega ločile in ga v tistih dneh niso poslušale.
34 Lameh je prišel k svojim ženam in jih je prosil, naj ga poslušajo glede te zadeve.
35 In reče svojim ženam Adi in Zili: »Poslušajte moj glas, Lamehove žene, prisluhnite mojim besedam! Zdaj ste si namreč izmislile in rekle, da sem s svojimi ranami ubil moža in z mojimi ranami otroka, čeprav nista storili nobenega nasilja. Vedite pa, da sem star in siv, da so moje oči od starosti težke, in to sem storil nevede.«
36 Lamehove žene so ga v tej zadevi poslušale in se vrnile k njemu z nasvetom svojega očeta Adama, vendar mu od tistega časa niso rodile otrok, saj so vedele, da se je v tistih dneh Božja jeza stopnjevala proti človeškim sinovom, da bi jih pokončal z vodami potopa zaradi njihovih hudobnih dejanj.

37 Mahalel, sin Kainanov, je živel petinšestdeset let in rodil se mu je Jared; Jared pa je živel dvainšestdeset let in rodil se mu je Enoh.

POGLAVJE 3

1 In Henoh je živel petinšestdeset let in rodil se mu je Metuzalem; in Henoh je hodil z Bogom, potem ko je rodil Metuzalem, in služil je Gospodu ter zaničeval hudobne poti ljudi.
2 In Henokova duša je bila ovita v Gospodov pouk, v znanje in razumevanje; in modro se je umaknil od sinov človeških in se jim za več dni skrival.
3 Ko je minilo veliko let in je služil Gospodu in molil pred njim v svoji hiši, ga je poklical Gospodov angel z neba in rekel: »Tukaj sem.«
4 In rekel je: Vstani, pojdi iz svoje hiše in s kraja, kjer se skrivaš, in se pokaži sinovom človeškim, da jih poučiš o poti, po kateri naj gredo, in o delu, ki ga morajo opraviti, da bi stopili na Božje poti.
5 In Enoh je vstal po Gospodovi besedi in odšel iz svoje hiše, iz svojega kraja in iz sobe, v kateri se je skrival; in šel je k sinovom človeškim in jih učil Gospodovih poti, in takrat je zbral sinove človeške in jih seznanil z Gospodovim navodilom.
6 In ukazal je, naj se to oznani po vseh krajih, kjer prebivajo sinovi človeški: »Kje je mož, ki bi rad spoznal Gospodove poti in dobra dela? Naj pride k Henohu.«
7 In vsi sinovi človeški so se nato zbrali k njemu, kajti vsi, ki so si to želeli, so šli k Henohu, in Henoh je vladal nad sinovi človeškimi po Gospodovi besedi, in prišli so in se mu poklonili in poslušali so njegovo besedo.
8 In Božji duh je bil nad Enohom in vse svoje može je učil Božje modrosti in svojih poti, in sinovi človeški so služili Gospodu vse Enohove dni in so prihajali poslušat njegovo modrost.
9 In vsi kralji sinov človeških, prvi in zadnji, skupaj s svojimi knezi in sodniki, so prišli k Enohu, ko so slišali za njegovo modrost, in so se mu poklonili, in tudi oni so od Enoha zahtevali, naj jim vlada, s čimer je privolil.
10 In zbrali so se vseh sto trideset kraljev in knezov in postavili so Enoha za kralja nad seboj in vsi so bili pod njegovo oblastjo in poveljstvom.
11 In Enoh jih je učil modrosti, znanja in Gospodovih poti; in sklenil je mir med njimi, in mir je bil po vsej zemlji v času Enohovega življenja.
12 In Enoh je vladal nad človeškimi sinovi dvesto triinštirideset let in je ravnal pravično in pravično z vsem svojim ljudstvom in jih vodil po Gospodovih poteh.
13 In to so rodovniki Enoha, Metuzalema, Elizeja in Elimeleka, treh sinov; in njuni sestri sta bili Melka in Nahma. Metuzaleh je živel sedemintrideset let in rodil se mu je Lameh.
14 In bilo je v šestinpetdesetem letu Lamehovega življenja, ko je Adam umrl; star je bil devetsto trideset let, ko je umrl, in njegova dva sinova, z Enohom in Metuzalemom, njegovim sinom, so ga pokopali z veliko slavo, kakor pokopavajo kralje, v jami, o kateri mu je povedal Bog.
15 In na tistem mestu so vsi človeški sinovi močno žalovali in jokali zaradi Adama; zato je to postalo navada med človeškimi sinovi do današnjega dne.
16 In Adam je umrl, ker je jedel z drevesa spoznanja; on in njegovi otroci za njim, kakor je govoril Gospod Bog.
17 In bilo je v letu Adamove smrti, ki je bilo dvesto triinštirideseto leto Henokove vladavine, takrat se je Henoh odločil, da se bo ločil od človeških sinov in se skril, kakor prej, da bi služil Gospodu.
18 In Enoh je to storil, vendar se ni povsem skril pred njimi, ampak se je tri dni umaknil od sinov človeških in nato za en dan odšel k njim.
19 Tri dni, kar je bil v svoji sobi, je molil in hvalil GOSPODA, svojega Boga. Tisti dan, ko se je prikazal svojim podložnikom, jih je učil o Gospodovih poteh in jim je povedal vse, kar so ga vprašali o GOSPODU.
20 In tako je počel mnogo let in se je nato šest dni skrival ter se svojemu ljudstvu prikazoval vsakih sedem dni; in potem enkrat na mesec in nato enkrat na leto, dokler ga niso vsi kralji, knezi in sinovi človeški iskali in si znova želeli videti Henohov obraz in slišati njegovo besedo; a niso mogli, saj so se vsi sinovi človeški zelo bali Henoha in so se mu bali približati zaradi božanskega strahospoštovanja, ki je bilo na njegovem obrazu; zato ga nihče ni mogel pogledati, saj se je bal, da bi bil kaznovan in umrl.
21 In vsi kralji in knezi so se odločili zbrati človeške sinove in priti k Henoku, misleč, da bi lahko vsi govorili z njim, ko bo prišel mednje, in to so storili.
22 In prišel je dan, ko je Enoh šel ven in so se vsi zbrali in prišli k njemu, in Enoh jim je govoril Gospodove besede in jih učil modrosti in znanja, in poklonili so se pred njim in rekli so: Naj živi kralj! Naj živi kralj!
23 In nekaj časa pozneje, ko so kralji in knezi in sinovi človeški govorili z Enohom in jih je Enoh učil Božjih poti, glej, Gospodov angel je nato poklical Enoha z nebes in ga želel dvigniti v nebesa, da bi ga tam postavil za kralja nad Božjimi sinovi, kakor je vladal nad človeškimi sinovi na zemlji.
24 Ko je takrat Enoh to slišal, je šel in zbral vse prebivalce zemlje ter jih učil modrosti in znanja ter jim dal božanska navodila in jim rekel: »Pozvan sem bil, da se povzpnem v nebesa, zato ne vem dneva svojega odhoda.«
25 In sedaj te bom naučil modrosti in znanja ter te poučil, preden te zapustim, kako ravnati na zemlji, da bi lahko živel; in tako je tudi storil.
26 In učil jih je modrosti in znanja ter jim dal pouk in jih grajal ter jim predložil postave in sodbe, da jih izpolnjujejo na zemlji, in sklenil je mir med njimi in jih učil večnega življenja ter nekaj časa prebival z njimi in jih učil vsega tega.
27 In takrat so bili sinovi človeški z Enohom in Enoh jim je govoril. In dvignili so oči in podoba velikega konja se je spustila z neba, in konj je hodil po zraku;
28 In povedali so Enohu, kar so videli, in Enoh jim je rekel: »Zaradi mene se ta konj spušča na zemljo; prišel je čas, ko moram oditi od vas in me ne boste več videli.«
29 In konj se je v tistem času spustil navzdol in se postavil pred Enoha, in vsi človeški sinovi, ki so bili z Enohom, so ga videli.
30 In Henoh je nato spet ukazal, naj se razglasi glas, rekoč: Kje je mož, ki se veseli spoznavanja poti Gospoda, svojega Boga, naj pride danes k Henohu, preden bo vzet od nas.

31 In vsi sinovi človeški so se tisti dan zbrali in prišli k Enohu; in vsi kralji zemlje s svojimi knezi in svetovalci so tisti dan ostali pri njem; in Enoh je nato sinove človeške učil modrosti in znanja ter jim dal božanski pouk; in jim je naročil, naj služijo Gospodu in hodijo po njegovih poteh vse dni svojega življenja, in še naprej je sklepal mir med njimi.
32 In potem je vstal in zajahal konja; in šel je ven in vsi sinovi človeški so šli za njim, približno osemsto tisoč mož; in šli so z njim en dan hoda.
33 Drugi dan pa jim je rekel: »Vrnite se domov v svoje šotore, zakaj bi šli? Morda boste umrli.« Nekateri so ga opustili, tisti, ki so ostali, pa so šli z njim šest dni hoda. Enoh pa jim je vsak dan govoril: »Vrnite se v svoje šotore, da ne umrete.« Vendar se niso hoteli vrniti in so šli z njim.
34 Šesti dan pa so nekateri možje ostali in se ga oklepali ter mu rekli: »S teboj gremo tja, kamor greš; kakor živi Gospod, samo smrt naju bo ločila.«
35 Tako zelo so ga prosili, naj gre z njim, da jim je nehal govoriti; in šli so za njim in se niso vrnili;
36 In ko so se kralji vrnili, so dali opraviti popis prebivalstva, da bi izvedeli število preostalih mož, ki so šli z Henohom; in sedmi dan se je Henoh v vrtincu, s konji in ognjenimi vozovi, povzpel v nebesa.
37 In osmi dan so vsi kralji, ki so bili z Henokom, poslali nazaj, da bi pripeljali nazaj število mož, ki so bili z Henokom, na tistem mestu, od koder se je povzpel v nebesa.
38 In vsi ti kralji so šli tja in našli so zemljo, polno snega, na snegu pa so bili veliki snežni kamni, in eden je rekel drugemu: Pridite, prebijmo se skozi sneg in poglejmo, morda so možje, ki so ostali z Henohom, mrtvi in so zdaj pod snežnim kamenjem, in iskali so ga, a ga niso mogli najti, kajti povzpel se je v nebesa.

POGLAVJE 4

1 In vseh dni, ki jih je Enoh živel na zemlji, je bilo tristo petinšestdeset let.
2 Ko se je Enoh povzpel v nebesa, so vstali vsi kralji zemlje, vzeli njegovega sina Metuzalema in ga mazilili ter ga postavili za kralja namesto njegovega očeta.
3 Metuzalem je ravnal pravično v Božjih očeh, kakor ga je učil njegov oče Henoh, in tako je vse svoje življenje učil človeške sinove modrosti, znanja in strahu pred Bogom ter se ni odvrnil od dobre poti ne na desno ne na levo.
4 Toda v poslednjih dneh Metuzalema so se sinovi človeški odvrnili od Gospoda, pokvarili so zemljo, ropali in plenili drug drugega in se uprli Bogu in prestopili, in pokvarili so svoje poti in niso poslušali Metuzalema, ampak so se mu uprli.
5 In Gospod se je silno razsrdil nanje in Gospod je v tistih dneh še naprej uničeval seme, tako da ni bilo ne setve ne žetve na zemlji.
6 Ko so namreč sejali zemljo, da bi si priskrbeli hrano za preživetje, so glej, zrasla trnja in osata, ki ju niso sejali.
7 In sinovi človeški se še vedno niso odvrnili od svojih hudobnih poti, in njihove roke so bile še vedno iztegnjene, da bi delale hudo v Božjih očeh, in so dražili Gospoda s svojimi hudobnimi potmi. In Gospod se je zelo razsrdil in se je pokesal, da je ustvaril človeka.
8 In mislil je, da jih bo uničil in iztrebil, in to je tudi storil.
9 V tistih dneh, ko je bil Lameh, sin Metuzalemov, star sto šestdeset let, je umrl Set, sin Adamov.
10 Vseh Setovih dni je bilo devetsto dvanajst let, nato pa je umrl.
11 Lameh pa je bil star sto osemdeset let, ko je vzel Ašmuo, hčer Elišaja, sina njegovega strica Enoha, in spočela je.
12 In takrat so sinovi človeški posejali zemljo in pridelali so malo hrane, vendar se sinovi človeški niso odvrnili od svojih hudobnih poti, temveč so grešili in se uprli Bogu.
13 Lamehova žena je spočela in mu rodila sina v tistem času, ob preobratu leta.
14 Metuzalem mu je dal ime Noe, rekoč: Zemlja je bila v njegovih dneh mirna in brez trohnenja. Njegov oče Lameh pa mu je dal ime Menahem, rekoč: Ta nas bo tolažil pri naših delih in bednem trudu na zemlji, ki jo je Bog preklel.
15 Deček je odrasel, bil je odstavljen od prsi in je hodil po poti svojega očeta Metuzalema, popoln in pošten pred Bogom.
16 In vsi sinovi človeški so v tistih dneh odstopili od Gospodovih poti, ko so se množili na zemlji s sinovi in hčerami, in so se drug drugega učili svojih hudobnih dejanj in še naprej grešili proti Gospodu.
17 In vsak človek si je naredil boga in vsak je ropal in plenil svojega bližnjega in svojega sorodnika ter pokvaril zemljo, in zemlja se je napolnila z nasiljem.
18 In njihovi sodniki in vladarji so šli k hčeram človeškim in jim na silo jemali žene od mož, kakor so se sami odločili. Sinovi človeški so v tistih dneh jemali od živine na zemlji, od poljskih živali in od ptic neba ter učili mešati živali ene vrste z drugo, da bi s tem dražili GOSPODA. In Bog je videl vso zemljo in bila je pokvarjena, kajti vse meso je pokvarilo svoje poti na zemlji, vsi ljudje in vse živali.
19 In Gospod je rekel: »Izbrisal bom človeka, ki sem ga ustvaril, z obličja zemlje, od človeka do ptic neba, skupaj z živino in živalmi, ki so na polju, kajti kesam se, da sem jih ustvaril.«
20 In vsi možje, ki so hodili po Gospodovih poteh, so umrli v tistih dneh, preden je Gospod spravil nad ljudi nesrečo, ki jo je bil napovedal, kajti to je bilo od Gospoda, da ne bi videli nesreče, ki jo je Gospod napovedal glede človeških sinov.
21 Noe je našel milost v Gospodovih očeh in Gospod ga je izbral in njegove otroke, da bi jim dal potomstvo po vsej zemlji.

POGLAVJE 5

1 V štiriinosemdesetem letu Noetovega življenja je umrl Enoh, Setov sin. Ob smrti je bil star devetsto pet let.
2 V sto devetinsedemdesetem letu Noetovega življenja je umrl Enošev sin, Enošev sin, in vseh dni je bilo Devetsto deset let, nato pa je umrl.
3 V dvesto štiriintridesetem letu Noetovega življenja je umrl Mahalel, sin Kainanov, in Mahalelovi dnevi so bili osemsto petindevetdeset let, nato pa je umrl.
4 In Jared, sin Mahallelov, je umrl v tistih dneh, v tristo šestintridesetem letu Noetovega življenja; in vseh Jaredovih dni je bilo devetsto dvainšestdeset let, in umrl je.

5 In vsi, ki so sledili Gospodu, so umrli v tistih dneh, preden so videli hudobijo, ki jo je Bog napovedal storiti na zemlji.
6 In po preteku mnogih let, v štiristo osemdesetem letu Noetovega življenja, ko so vsi tisti ljudje, ki so sledili Gospodu, pomrli izmed sinov človeških in je ostal le Metuzalem, je Bog rekel Noetu in Metuzalemu, rekoč:
7 Govorite in oznanite sinovom človeškim: Tako pravi Gospod: Vrnite se s svojih hudobnih poti in zapustite svoja dela, in Gospod se bo pokesal hudega, ki vam ga je napovedal storiti, da se ne bo zgodilo.
8 Kajti tako pravi Gospod: Glejte, dajem vam obdobje sto dvajset let; če se boste obrnili k meni in zapustili svoje hudobne poti, se bom tudi jaz obrnil od hudega, o katerem sem vam govoril, in ga ne bo več, govori Gospod.
9 Noe in Metuzalem sta dan za dnem govorila vse Gospodove besede sinovom človeškim, neprestano jim govorila.
10 Sinovi človeški pa jih niso poslušali, niso nagnili ušesa k njihovim besedam in so postali trdovratni.
11 In GOSPOD jim je dal obdobje sto dvajset let, rekoč: Če se bodo obrnili, se bo Bog pokesal hudega, da ne bo uničil zemlje.
12 Noe, sin Lamehov, se je v tistih dneh vzdržal, da bi si vzel ženo, da bi imel otroke, kajti rekel je: »Sedaj bo Bog uničil zemljo, zakaj naj bi potem jaz imel otroke?«
13 Noe pa je bil pravičen mož, popoln v svojem rodu, in Gospod ga je izbral, da bi iz njegovega potomstva vzgojil potomstvo na površju zemlje.
14 In Gospod reče Noetu: Vzemi si ženo in rodi otroke, kajti videl sem te pravičnega pred seboj v tem rodu.
15 In vzgojil boš potomstvo in svoje otroke s seboj sredi zemlje. Noe je šel in si vzel ženo ter si izbral Naamo, hčer Henokovo, stara petsto osemdeset let.
16 Noe pa je bil star štiristo osemindevetdeset let, ko si je vzel Naamo za ženo.
17 Naama je spočela in rodila sina ter mu dal ime Jafet, rekoč: »Bog me je razširil na zemlji.« In spet je spočela in rodila sina, ki mu dal ime Sem, rekoč: »Bog me je naredil za ostanek, da bi vzgojil seme sredi zemlje.«
18 Noe pa je bil star petsto dvainpet let, ko je Naama rodila Sema. Dečka sta odrasla in hodila po Gospodovih poteh, v vsem, kar sta ju naučila Metuzalem in Noe, njun oče.
19 In Lameh, Noetov oče, je umrl v tistih dneh; vendar res ni hodil z vsem srcem po očetovih poteh in umrl je v sto petindevetdesetem letu Noetovega življenja.
20 In vseh Lamehovih dni je bilo sedemsto sedemdeset let, nato pa je umrl.
21 In vsi sinovi človeški, ki so poznali Gospoda, so umrli tisto leto, preden je Gospod spravil nadnje nesrečo; kajti Gospod je hotel, da umrejo, da ne bi videli nesreče, ki jo bo Bog spravil nad njihove brate in sorodnike, kakor je bil napovedal.
22 V tistem času je Gospod rekel Noetu in Metuzalemu: »Stopita in oznanjata sinovom človeškim vse besede, ki sem vaju jih govoril v tistih dneh, morda se bosta odvrnila od svojih hudobnih poti in se bom potem pokesal hudega in ga ne bom več povzročal.«
23 Noe in Metuzalem sta stopila naprej in povedala na ušesa človeškim sinovom vse, kar je Bog govoril o njiju.
24 Sinovi človeški pa niso poslušali in niso nagnili ušesa k vsem njihovim izjavam.
25 In potem je Gospod rekel Noetu: »Konec vsega mesa je prišel predme zaradi njihovih hudobnih dejanj, in glej, uničil bom zemljo.«
26 Vzemi si goferjevega lesa, pojdi na določen kraj in naredi veliko skrinjo ter jo postavi tja.
27 In takole ga naredi: tristo komolcev dolg, petdeset komolcev širok in trideset komolcev visok.
28 Naredi si vrata, ki se bodo odpirala ob strani, in jih od zgoraj zaključi do komolcev ter jih od znotraj in od zunaj premaži s smolo.
29 In glej, pripeljal bom potop voda na zemljo in vse meso bo uničeno, izpod neba bo propadlo vse, kar je na zemlji.
30 Ti in tvoja družina pojdite in zberite dva para vseh živih bitij, samca in samico, in ju pripeljite v barko, da iz njiju na zemlji vzgojite potomstvo.
31 In zberi k sebi vso hrano, ki jo jedo vse živali, da bo hrana zate in zanje.
32 Izmed človeških hčer izberi svojim sinovom tri dekleta, da bodo žene tvojim sinovom.
33 Noe je vstal in zgradil barko na mestu, kjer mu je Bog zapovedal, in Noe je storil, kakor mu je Bog zapovedal.
34 Noe je začel graditi barko v svojem petsto petindevetdesetem letu in jo je zgradil v petih letih, kakor mu je zapovedal GOSPOD.
35 Noe je vzel tri hčere Eliakima, sina Metuzalemovega, za žene svojim sinovom, kakor je bil Gospod zapovedal Noetu.
36 In takrat je umrl Metuzalem, sin Henohov; ob smrti je bil star devetsto šestdeset let.

POGLAVJE 6

1 Tisti čas, po Metuzalemovi smrti, je Gospod rekel Noetu: »Pojdi ti in tvoja družina v barko! Glej, zbral bom k tebi vse živali zemlje, poljske zveri in ptice neba, in vse bodo prišle in obkolile barko.«
2 Pojdi in sedi pri vratih barke. Vse živali, živali in ptice se zberejo in postavijo predte. Tiste, ki pridejo in se poklonijo predte, vzemi in izroči v roke svojim sinovom, ki jih bodo pripeljali v barko. Vse, ki bodo stali pred teboj, pa pusti.
3 In Gospod je to storil naslednji dan, in živali, zveri in ptice so prišle v velikih množicah in obkolile barko.
4 Noe je šel in sedel k vratom barke. Vse meso, ki se je sklanjalo pred njim, je pripeljal v barko. Vse, kar je stalo pred njim, je pustil na zemlji.
5 In prišla je levinja z dvema mladičema, samcem in samico, in vsi trije so se sklonili pred Noetom. Mladička sta se dvignila proti levinji in jo udarila ter jo prisilila, da je zbežala z njenega kraja. In odšla je, ona pa sta se vrnila na svoj kraj in se sklonila na zemljo pred Noetom.
6 Levinja je zbežala in se postavila na mesto levov.
7 Noe je to videl in se zelo začudil. Vstal je, vzel oba mladiča in ju prinesel v barko.
8 Noe je v barko prinesel vse od vseh živih bitij, ki so bila na zemlji, tako da ni ostalo ničesar, česar Noe ni prinesel v barko.
9 K Noetu sta v barko prišla dva in dva, a izmed čistih živali in čistih ptic je pripeljal sedem parov, kakor mu je Bog zapovedal.

10 Vse živali, zveri in ptice so bile še vedno tam in so obkrožale barko povsod, in dež ni začel padati do sedmih dni pozneje.
11 In tistega dne je Gospod povzročil, da se je stresla vsa zemlja, in sonce se je stemnilo, in temelji sveta so se zatresli, in vsa zemlja se je silovito premaknila, in bliski so švigali, in grom je grmel, in vsi izviri na zemlji so se razblinili, česar prebivalci prej niso poznali; in Bog je storil to mogočno dejanje, da bi prestrašil človeške sinove, da ne bi bilo več zla na zemlji.
12 In sinovi človeški se še vedno niso hoteli odvrniti od svojih hudobnih poti in so takrat še povečali Gospodovo jezo in niso niti usmerili svojih src k vsemu temu.
13 Ob koncu sedmih dni, v šeststotem letu Noetovega življenja, so se na zemljo razlile vode potopa.
14 In vsi izviri globin so se odprli in zapornice neba so se odprle in dež je lil na zemljo štirideset dni in štirideset noči.
15 Noe in njegova družina ter vsa živa bitja, ki so bila z njim, so prišli v barko zaradi potopnih voda in Gospod jih je zaprl.
16 Vsi človeški sinovi, ki so ostali na zemlji, so se zaradi dežja izčrpali zaradi hudega, kajti vode so siloviteje pridirjale na zemljo, živali in zveri pa so še vedno obkrožale barko.
17 In zbrali so se sinovi človeški, okoli sedemsto tisoč mož in žensk, in prišli so k Noetu v barko.
18 In poklicali so Noeta, rekoč: Odpri nam, da pridemo k tebi v barko – zakaj naj umremo?
19 Noe pa jim je z močnim glasom odgovoril iz barke: »Ali se niste vsi uprli GOSPODU in rekli, da ga ni? Zato je GOSPOD spravil nad vas to nesrečo, da bi vas uničil in iztrebil z obličja zemlje.«
20 Ali ni to tisto, o čemer sem vam govoril pred sto dvajsetimi leti, pa niste poslušali Gospodovega glasu in si zdaj želite živeti na zemlji?
21 In rekli so Noetu: »Pripravljeni smo se vrniti h Gospodu; le odpri nam, da bomo živeli in ne umrli.«
22 Noe jim je odgovoril: »Glejte, zdaj, ko vidite stisko svojih duš, se želite vrniti h Gospodu; zakaj se niste vrnili v teh sto dvajsetih letih, ki vam jih je Gospod določil kot določeno obdobje?«
23 Zdaj pa prihajate in mi to poveste zaradi stisk svojih duš, in zdaj vas Gospod ne posluša in vam danes ne prisluhne, tako da vam ne bo uspelo v vaših željah.
24 In sinovi človeški so se približali, da bi vdrli v barko in prišli noter zaradi dežja, kajti niso mogli prenesti dežja nase.
25 In GOSPOD je poslal vse zveri in živali, ki so stale okoli barke. Zveri so jih premagale in jih pregnale s tistega kraja, in vsak je šel svojo pot, in spet so se razkropili po površju zemlje.
26 Dež je še vedno lil na zemljo in lil štirideset dni in štirideset noči. Vode so se močno razlile po zemlji in poginilo je vse meso, ki je bilo na zemlji ali v vodah, bodisi ljudje, živali, zveri, laznina ali ptice neba. Ostal je samo Noe in tisti, ki so bili z njim v barki.
27 Vode so se razlile in zelo narasle na zemlji, dvignile so barko in ta se je dvignila z zemlje.
28 Barka je plavala po vodi in jo je metalo po vodi, tako da so se vsa živa bitja v njej vrtela kakor enolončnica v kotlu.
29 Vsa živa bitja v barki je obšla velika tesnoba, in barka je bila skoraj vsak čas razbita.
30 In vsa živa bitja, ki so bila v barki, so se prestrašila. Levi so rjoveli, voli so mukali in volkovi so tulili. Vsako živo bitje v barki je govorilo in jokalo v svojem jeziku, tako da so njihovi glasovi segali daleč. Noe in njegovi sinovi so jokali in jokali v svojih stiskah; zelo so se bali, da so prišli do vrat smrti.
31 Noe je molil h GOSPODU in klical k njemu zaradi tega in rekel: »O GOSPOD, pomagaj nam, kajti nimamo moči, da bi prenašali to hudo, ki nas je obdalo, kajti valovi voda so nas obdali, hudourniški hudourniki so nas prestrašili, pasti smrti so prišle pred nas; usliši nas, o GOSPOD, usliši nas, razsvetli svoj obraz nad nami in bodi milostljiv do nas, odkupi nas in reši nas.«
32 In Gospod je uslišal Noetov glas in Gospod se ga je spomnil.
33 In veter je zapihal nad zemljo in vode so se umirile, barka pa je obstala.
34 In zaprli so se izviri brezdan in nebesna okna in dež z neba je nehal.
35 Vode so v tistih dneh upadle in barka je obstala na gorah Ararata.
36 In Noe je nato odprl okna barke in Noe je takrat še vedno klical Gospoda in rekel: O Gospod, ki si ustvaril zemljo in nebesa in vse, kar je v njih, izpelji naše duše iz te ječe in iz ječe, v katero si nas postavil, kajti zelo sem utrujen od vzdihovanja.
37 In Gospod je uslišal Noetov glas in mu rekel: Ko bo minilo celo leto, potem pojdi na pot.
38 Ob preobratu leta, ko je minilo celo leto, odkar je Noe prebival v barki, so se vode na zemlji posušile in Noe je snel streho z barke.
39 Takrat, sedemindvajseti dan drugega meseca, je bila zemlja suha. Noe in njegovi sinovi ter tisti, ki so bili z njim, pa niso šli iz barke, dokler jim ni GOSPOD povedal.
40 In prišel je dan, ko jim je GOSPOD rekel, naj gredo, in vsi so šli iz barke.
41 In šli so in se vrnili vsak na svojo pot in na svoj kraj. Noe in njegovi sinovi so prebivali v deželi, ki jim jo je Bog povedal, in služili so GOSPODU vse svoje dni. In GOSPODU je blagoslovil Noeta in njegove sinove, ko so šli iz barke.
42 In jim je rekel: »Bodite rodovitni in napolnite vso zemljo, bodite močni in se obilno razmnožujte na zemlji ter se množite na njej.«

POGLAVJE 7

1 In to so imena Noetovih sinov: Jafet, Ham in Sem; in otroci so se jim rodili po potopu, kajti pred potopom so si vzeli žene.
2 To so Jafetovi sinovi: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mešeh in Tiras, sedem sinov.
3 Gomerjevi sinovi so bili Askinaz, Refat in Tegarma.
4 Magogova sinova pa sta bila Elikanaf in Lubal.
5 Madajevi sinovi pa so bili Ahon, Zeelo, Hazoni in Lot.
6 Javanovi sinovi pa so bili Elizej, Taršiš, Kitim in Dudonim.
7 Tubalovi sinovi pa so bili Arifi, Kesed in Taari.
8 Mešehovi sinovi pa so bili Dedon, Zaron in Šebašni.

9 Tirasovi sinovi so bili Benip, Gera, Lupirion in Gilak; to so Jafetovi sinovi po svojih družinah, in njihovo število je bilo v tistih dneh okoli štiristo šestdeset mož.
10 In to so bili Hamovi sinovi: Kuš, Micrajim, Fut in Kanaan, štirje sinovi; in sinovi Kuša so bili Seba, Havila, Sabta, Raama in Sateha, sinova Raama pa sta bila Šeba in Dedan.
11 Sinovi Micraima pa so bili Lud, Anom, Patros, Kaslot in Kaftor.
12 Sinovi Futa pa so bili Gebul, Hadan, Bena in Adan.
13 In Kanaanovi sinovi so bili Zidon, Het, Amori, Gergaši, Hivi, Arkee, Seni, Arodi, Zimodi in Hamoti.
14 To so Hamovi sinovi po svojih rodbinah, in njihovo število je bilo v tistih dneh približno sedemsto trideset mož.
15 In to so bili Šemovi sinovi: Elam, Ašur, Arpakšad, Lud in Aram, pet sinov; in Elamovi sinovi so bili Šušan, Makul in Harmon.
16 Ašarjeva sinova sta bila Mirus in Mokil, Arpahšadovi sinovi pa Šelah, Anar in Aškol.
17 Ludova sinova sta bila Pethor in Bizajon, Aramova pa Uz, Kul, Gater in Maš.
18 To so bili Semovi sinovi po svojih rodbinah; in njihovo število je bilo v tistih dneh okoli tristo mož.
19 To so Semovi rodovi: Sem je rodil Arpahšada, Arpahšad pa Šelaha, Šelah pa Eberja. Eberju sta se rodila dva otroka. Eden se je imenoval Peleg. V njegovih dneh so se namreč razdelili človeški sinovi in v poslednjih dneh se je razdelila zemlja.
20 Ime drugega pa je bilo Joktan, kar pomeni, da so se v njegovih dneh življenja sinov človeških zmanjšala in skrčila.
21 To so Joktanovi sinovi: Almodad, Šelaf, Hazarmovet, Jerah, Hadurom, Ozel, Dikla, Obal, Abimael, Šeba, Ofir, Havila in Jobab; vsi ti so Joktanovi sinovi.
22 Njegov brat Peleg je rodil Jena, Jen pa Seruga, Serug pa Nahorja, Nahor pa Teraha. Terah je bil star osemintrideset let in rodil je Harana in Nahorja.
23 In Kuš, sin Hamov, Noetov sin, si je v tistih dneh v starosti vzel ženo in rodila je sina, ki so mu dali ime Nimrod, rekoč: Takrat so se sinovi človeški spet začeli upirati in prestopati zoper Boga. Deček je odrasel in oče ga je zelo ljubil, kajti bil je sin njegove starosti.
24 In oblačila iz kože, ki jih je Bog naredil za Adama in njegovo ženo, ko sta šla iz vrta, so bila dana Kušu.
25 Kajti po smrti Adama in njegove žene so bila oblačila dana Enohu, Jeredovemu sinu, in ko je bil Enoh vzet k Bogu, jih je dal Metuzalemu, svojemu sinu.
26 In ko je Metuzalem umrl, jih je Noe vzel s seboj in jih prinesel v barko, in bili so z njim, dokler ni šel iz barke.
27 Ko so šli ven, je Ham ukradel tista oblačila svojemu očetu Noetu in jih skril pred svojimi brati.
28 Ko je Ham rodil svojega prvorojenca Kuša, mu je na skrivaj dal oblačila in so bila pri Kušu veliko dni.
29 Kuš jih je skril tudi svojim sinovom in bratom. Ko je Kuš rodil Nimroda, mu je dal ta oblačila iz ljubezni do njega. Nimrod je odrasel in ko je bil star dvajset let, si je oblekel ta oblačila.
30 In Nimrod je postal močan, ko si je oblekel oblačila, in Bog mu je dal moč in krepost, in bil je mogočen lovec na zemlji, da, bil je mogočen lovec na polju in lovil je živali in gradil oltarje in na njih je daroval živali pred Gospodom.
31 In Nimrod se je okrepil in vstal izmed svojih bratov ter se bojeval v bitkah svojih bratov proti vsem njihovim sovražnikom naokoli.
32 In Gospod mu je izročil vse sovražnike njegovih bratov v roke in Bog mu je od časa do časa pomagal v njegovih bitkah, in vladal je na zemlji.
33 Zato je bilo v tistih dneh običajno, da je mož, ko je vodil tiste, ki jih je izuril za boj, rekel: Kakor je Bog storil Nimrodu, ki je bil mogočen lovec na zemlji in je uspel v bitkah, ki so prevladovale proti njegovim bratom, jih je rešil iz rok njihovih sovražnikov, tako naj nas Bog okrepi in reši danes.
34 Ko je bil Nimrod star štirideset let, je bila takrat vojna med njegovimi brati in Jafetovimi sinovi, tako da so bili v roki svojih sovražnikov.
35 In Nimrod je tisti čas odšel in zbral vse Kušove sinove in njihove družine, približno štiristo šestdeset mož, in najel je tudi izmed nekaterih svojih prijateljev in znancev približno osemdeset mož ter jim dal plačilo in šel z njimi v boj. Ko je bil na poti, je Nimrod krepil srca ljudstva, ki je šlo z njim.
36 In jim je rekel: »Ne bojte se in ne prestrašite se, kajti vsi naši sovražniki bodo izročeni v naše roke in z njimi lahko storite, kar vam je všeč.«
37 In vseh mož, ki so šli, je bilo kakih petsto in so se bojevali proti svojim sovražnikom, jih uničili in podjarmili, in Nimrod je postavil nad njimi stalne častnike na njihova mesta.
38 In vzel je nekaj njihovih otrok za poroke in vsi so bili služabniki Nimrodu in njegovim bratom. Nimrod in vse ljudstvo, ki je bilo z njim, se je vrnilo domov.
39 In ko se je Nimrod veselo vrnil iz bitke, potem ko je premagal svoje sovražnike, so se vsi njegovi bratje skupaj s tistimi, ki so ga poznali od prej, zbrali, da bi ga postavili za kralja nad seboj, in so mu na glavo položili kraljevsko krono.
40 In nad svojimi podložniki in ljudstvom je postavil kneze, sodnike in vladarje, kakor je to med kralji v navadi.
41 In postavil je Teraha, Nahorjevega sina, za kneza svoje vojske in ga povišal nad vse svoje kneze.
42 Medtem ko je vladal po želji svojega srca, se je, potem ko je premagal vse sovražnike naokoli, posvetoval s svojimi svetovalci, naj si zgradijo mesto za palačo, in to so tudi storili.
43 Na vzhodni strani so našli veliko dolino in mu zgradili veliko in prostrano mesto. Nimrod je mestu, ki ga je zgradil, dal ime Šinaar, kajti Gospod je silno pretresel njegove sovražnike in jih uničil.
44 Nimrod pa je prebival v Šinearju in vladal varno, bojeval se je s svojimi sovražniki in jih podjarmljal, uspeval je v vseh svojih bitkah in njegovo kraljestvo je postalo zelo veliko.
45 In vsi narodi in jeziki so slišali za njegov sloves in se zbrali k njemu ter se poklonili do tal in mu prinašali daritve. In postal je njihov gospod in kralj, in vsi so prebivali z njim v mestu Šinear. Nimrod je vladal na zemlji nad vsemi Noetovimi sinovi in vsi so bili pod njegovo oblastjo in svetom.
46 In vsa zemlja je bila enega jezika in besed enotnosti, toda Nimrod ni hodil po Gospodovih poteh in bil je bolj

hudobnež kakor vsi ljudje, ki so bili pred njim, od dni potopa do tistih dni.
47 Naredil si je bogove iz lesa in kamna in se jim je klanjal. Uprl se je Gospodu in vse svoje podložnike in ljudstva na zemlji učil svojih hudobnih poti. Njegov sin Mardon pa je bil hudobnejši od svojega očeta.
48 In vsak, ki je slišal za dejanja Mardona, Nimrodovega sina, je o njem rekel: »Iz hudobneža izhaja hudobnost.« Zato je postal pregovor po vsej zemlji: »Iz hudobneža izhaja hudobnost.« In to se je od tistega časa do danes govorilo v človeških besedah.
49 Terah, Nahorjev sin, knez Nimrodove vojske, je bil v tistih dneh zelo velik v očeh kralja in njegovih podložnikov, in kralj in knezi so ga ljubili in so ga zelo visoko povišali.
50 Terah si je vzel ženo, ki ji je bilo ime Amtelo, hči Kornebo. V tistih dneh je Terahova žena spočela in mu rodila sina.
51 Terah je bil star sedemdeset let, ko ga je rodil, in Terah je sinu, ki se mu je rodil, dal ime Abram, ker ga je kralj v tistih dneh vzgojil in ga povišal nad vse svoje kneze, ki so bili z njim.

POGLAVJE 8

1 Tisto noč, ko se je rodil Abram, so prišli vsi Terahovi služabniki, vsi Nimrodovi modreci in njegovi čarovniki, jedli in pili v Terahovi hiši in se tisto noč veselili z njim.
2 Ko so vsi modreci in čarovniki odšli iz Terahove hiše, so tisto noč dvignili oči proti nebu, da bi pogledali zvezde, in videli so, in glej, ena zelo velika zvezda je prišla od vzhoda in tekla po nebu ter pogoltnila štiri zvezde s štirih strani neba.
3 In vsi kraljevi modreci in njegovi čarovniki so bili osupli nad tem prizorom, in modreci so razumeli to zadevo in vedeli so za njen pomen.
4 In rekli so drug drugemu: To je le znak otroka, ki se je Terahu rodil to noč, ki bo odrasel in se rodil, se množil in posedoval vso zemljo, on in njegovi otroci na veke, in on in njegovo potomstvo bodo pobijali velike kralje in podedovali njihove dežele.
5 In modreci in čarovniki so se tisto noč odpravili domov, zjutraj pa so vsi ti modreci in čarovniki zgodaj vstali in se zbrali v določeni hiši.
6 In so se pogovarjali in rekli drug drugemu: Glejte, prizor, ki smo ga videli sinoči, je kralju skrit, ni mu bil razodet.
7 In če bi se to v poznejših dneh razvedelo do kralja, nam bo rekel: Zakaj ste mi to zadevo prikrili? Vsi bomo umrli. Zato pojdimo zdaj in povejmo kralju prizor, ki smo ga videli, in njegovo razlago, in potem bomo ostali čisti.
8 In storili so tako, in vsi so šli h kralju in se mu priklonili do tal in rekli: Naj živi kralj, naj živi kralj!
9 Slišali smo, da se je Terahu, sinu Nahorjevemu, knezu tvoje vojske, rodil sin. Sinoči smo prišli k njemu domov in tisto noč jedli, pili in se veselili z njim.
10 Ko so tvoji služabniki odšli iz Terahove hiše, da bi šli vsak v svoj dom in tam prenočili, smo povzdignili oči proti nebu in videli smo veliko zvezdo, ki je prihajala z vzhoda. Ta zvezda je tekla z veliko hitrostjo in pogoltnila štiri velike zvezde s štirih strani neba.
11 Tvoji služabniki so bili osupli nad prizorom, ki smo ga videli, in zelo prestrašeni. Na podlagi prizora smo presodili in po svoji modrosti spoznali pravilno razlago, da se ta stvar nanaša na otroka, ki se bo rodil Terahu, ki bo odrasel in se zelo namnožil ter postal mogočen in pobil vse kralje zemlje ter podedoval vse njihove dežele, on in njegovo potomstvo na veke.
12 In sedaj, naš gospod in kralj, glejte, resnično smo te seznanili s tem, kar smo videli glede tega otroka.
13 Če se kralju zdi prav, da očetu da odkupnino za tega otroka, ga bomo ubili, preden bo odrasel in se razširil v deželi ter se bo njegova hudobija proti nam povečala, da bomo mi in naši otroci poginili zaradi njegove hudobije.
14 Kralj je slišal njihove besede in zdele so se mu dobre. Zato je poslal po Teraha in Terah je prišel pred kralja.
15 Kralj pa reče Terahu: »Sporočili so mi, da se ti je sinoči rodil sin in da so ob njegovem rojstvu v nebesih opazili tale podobi.«
16 Zdaj mi torej daj otroka, da ga ubijemo, preden se njegova hudobija obrne proti nam, in dal ti bom za njegovo ceno tvojo hišo, polno srebra in zlata.
17 Terah pa odgovori kralju in mu reče: »Gospod moj in kralj, slišal sem tvoje besede in tvoj služabnik bo storil vse, kar si želi njegov kralj.«
18 Toda moj gospod in kralj, povedal ti bom, kaj se mi je zgodilo sinoči, da bom videl, kakšen nasvet bo kralj dal svojemu služabniku, in potem bom kralju odgovoril na to, kar je pravkar rekel. In kralj je rekel: Govori.
19 Terah je rekel kralju: »Ajon, Moredov sin, je prišel k meni sinoči in rekel:
20 Daj mi velikega in lepega konja, ki ti ga je dal kralj, in dal ti bom srebro in zlato, slamo in krmo za njegovo vrednost. In rekel sem mu: Počakaj, da bom videl kralja glede tvojih besed, in glej, karkoli bo kralj rekel, to bom storil.
21 In sedaj, moj gospod in kralj, glej, to sem ti razodel in nasvet, ki ga bo moj kralj dal svojemu služabniku, bom upošteval.
22 Kralj je slišal Terahove besede in se je razjezil ter ga imel za bedaka.
23 Kralj pa je odgovoril Terahu in mu rekel: »Ali si tako neumen, neveden ali nerazumen, da si storil to stvar, da si dal svojega lepega konja za srebro in zlato ali celo za slamo in krmo?«
24 Ali ti tako primanjkuje srebra in zlata, da bi to storil, ker ne moreš dobiti slame in krme, da bi nahranil svojega konja? Kaj ti je srebro in zlato, slama in krma, da bi moral dati tistega lepega konja, ki sem ti ga dal, kakršnega ni na vsej zemlji?
25 Kralj je nehal govoriti, Terah pa je odgovoril kralju: »Tako je kralj govoril svojemu služabniku.«
26 Prosim te, moj gospod in kralj, kaj si mi to rekel, rekoč: Daj svojega sina, da ga ubijemo, in jaz ti bom dal srebro in zlato za njegovo ceno. Kaj naj storim s srebrom in zlatom po smrti svojega sina? Kdo me bo podedoval? Zagotovo se bosta ob moji smrti srebro in zlato vrnila k mojemu kralju, ki ju je dal.
27 Ko je kralj slišal Terahove besede in priliko, ki jo je pripovedoval o kralju, ga je to zelo razžalostilo in ga je to razjezilo, in v njem se je razplamtela jeza.
28 Terah je videl, da se je kraljeva jeza razvnela zoper njega, in odgovoril kralju: »Vse, kar imam, je v kraljevi oblasti; karkoli kralj hoče storiti svojemu služabniku, naj

stori, tudi moj sin je v kraljevi oblasti, brez vrednosti v zameno, on in njegova dva brata, ki sta starejša od njega.«
29 Kralj pa reče Terahu: »Ne, ampak tvojega mlajšega sina bom kupil za določeno ceno.«
30 Terah je odgovoril kralju: »Prosim te, gospod moj in kralj, da dovoliš svojemu služabniku govoriti besedo pred teboj in naj kralj sliši besedo svojega služabnika.« Terah je rekel: »Naj mi moj kralj da tri dni časa, da premislim o tej zadevi in se posvetujem s svojo družino o besedah svojega kralja.« In zelo je pritiskal na kralja, naj se strinja s tem.
31 Kralj je uslišal Teraha in storil tako ter mu dal tri dni časa. Terah je odšel izpred kraljeve navzočnosti, se vrnil domov k svoji družini in jim povedal vse kraljeve besede; ljudstvo pa se je zelo prestrašilo.
32 Tretji dan pa je kralj poslal k Terahu in rekel: »Pošlji mi svojega sina za določeno ceno, kakor sem ti rekel. Če tega ne storiš, bom poslal in pobil vse, kar imaš v hiši, tako da ti ne bo ostal niti pes.«
33 Terah je hitel, ker je bila stvar od kralja nujna, in vzel otroka od enega svojih služabnikov, ki mu ga je tisti dan rodila njegova dekla. Terah je otroka prinesel kralju in zanj prejel odkupnino.
34 In Gospod je bil v tej zadevi s Terahom, da Nimrod ne bi povzročil Abramove smrti. Kralj je vzel otroka Terahu in z vso močjo razbil njegovo glavo ob tla, kajti mislil je, da je bil to Abram; in to mu je bilo od tistega dne skrito in kralj je to pozabil, saj je bila volja Previdnosti, da Abram ne bi umrl.
35 Terah pa je na skrivaj vzel svojega sina Abrama, njegovo mater in dojilko, jih skril v jamo in jim vsak mesec prinašal hrano.
36 In GOSPOD je bil z Abramom v jami in Abram je odrasel. Abram je bil v jami deset let. Kralj in njegovi knezi, vedeževalci in modreci so mislili, da je kralj ubil Abrama.

POGLAVJE 9

1 V tistih dneh si je vzel ženo Haran, sin Teraha, Abramovega najstarejšega brata.
2 Haran je bil star devetintrideset let, ko jo je vzel; in Haranova žena je spočela in rodila sina, ki mu je dal ime Lot.
3 In spet je spočela in rodila hčer ter ji dala ime Milka; in spet je spočela in rodila hčer ter ji dala ime Saraja.
4 Haran je bil star dvainštirideset let, ko je rodil Sarajo, kar je bilo v desetem letu Abramovega življenja; in v tistih dneh so Abram, njegova mati in dojilja odšli iz jame, ker so kralj in njegovi podložniki pozabili Abramovo zadevo.
5 Ko je Abram prišel iz jame, je šel k Noetu in njegovemu sinu Semu ter ostal pri njima, da bi se učil Gospodovega zakona in njegovih poti. Nihče ni vedel, kje je Abram. Abram je dolgo časa služil Noetu in njegovemu sinu Semu.
6 Abram je bil v Noetovi hiši devetintrideset let. Abram je poznal Gospoda od svojega tretjega leta in hodil je po Gospodovih poteh do dneva svoje smrti, kakor sta ga učila Noe in njegov sin Sem. Vsi sinovi zemlje so v tistih dneh močno prestopili Gospoda in se mu uprli ter služili drugim bogovom in pozabili Gospoda, ki jih je ustvaril na zemlji. Prebivalci zemlje so si takrat naredili vsak svojega boga, bogove iz lesa in kamna, ki niso mogli ne govoriti, ne slišati ne reševati. Sinovi človeški so jim služili in postali so njihovi bogovi.
7 Kralj in vsi njegovi služabniki ter Terah z vso svojo hišo so bili takrat prvi med tistimi, ki so služili bogovom iz lesa in kamna.
8 Terah je imel dvanajst velikih bogov, narejenih iz lesa in kamna, po dvanajstih mesecih v letu, in vsakemu je služil vsak mesec. Vsak mesec je Terah prinašal svojim bogovom svojo jedilno in pitno daritev; tako je Terah počel vse dni.
9 Ves ta rod je bil hudobnež v Gospodovih očeh in si je vsak človek naredil za boga, Gospoda pa, ki jih je ustvaril, so zapustili.
10 In v tistih dneh ni bilo na vsej zemlji človeka, ki bi poznal GOSPODA (kajti vsak je služil svojemu Bogu), razen Noeta in njegove hiše, in vsi, ki so bili pod njegovim svetom, so v tistih dneh poznali GOSPODA.
11 Abram, Terahov sin, je v tistih dneh zelo rasel v Noetovi hiši, in nihče ni vedel za to, in GOSPOD je bil z njim.
12 In GOSPOD je dal Abramu razumno srce, da je vedel, da so vsa dela tistega rodu ničeva in da so vsi njihovi bogovi ničevi in ničvredni.
13 Abram je videl sonce, ki sije na zemljo, in si je rekel: »Zagotovo je to sonce, ki sije na zemljo, Bog in njemu bom služil.«
14 Abram je tisti dan služil soncu in molil k njemu. Ko se je zvečerilo, je sonce zašlo kakor običajno. Abram si je rekel: »Saj to ni Bog?«
15 Abram pa je še vedno govoril v sebi: »Kdo je tisti, ki je ustvaril nebo in zemljo? Kdo je ustvaril na zemlji? Kje je?«
16 Noč se je nad njim stemnila in je povzdignil oči proti zahodu, severu, jugu in vzhodu ter videl, da je sonce izginilo z zemlje in da je dan postal temen.
17 Abram je zagledal zvezde in luno pred seboj in rekel: »Resnično, to je Bog, ki je ustvaril vso zemljo in človeka, in glejte, ti njegovi služabniki so bogovi okoli njega.« Abram je služil luni in ji molil vso tisto noč.
18 Zjutraj pa, ko se je zdanilo in je sonce posijalo na zemljo kakor običajno, je Abram videl vse, kar je Gospod Bog naredil na zemlji.
19 Abram si je rekel: »To niso bogovi, ki so ustvarili zemljo in vse človeštvo, ampak so to Božji služabniki.« Abram je ostal v Noetovi hiši in tam spoznal Gospoda in njegove poti. Služil je Gospodu vse dni svojega življenja. Ves tisti rod je pozabil Gospoda in služil drugim bogovom iz lesa in kamna ter se upiral vse svoje dni.
20 In kralj Nimrod je vladal varno in vsa zemlja je bila pod njegovo oblastjo in vsa zemlja je bila enega jezika in besed enotnosti.
21 In vsi Nimrodovi knezi in njegovi velikaši so se posvetovali, Fut, Micraim, Kuš in Kanaan z njihovimi družinami, in rekli so drug drugemu: Dajmo, zgradimo si mesto in v njem močan stolp, katerega vrh bo segal do neba, in si bomo naredili ime, da bomo kraljevali po vsem svetu, da se bo končala hudobija naših sovražnikov nad nami, da bomo lahko mogočno vladali nad njimi in da se ne bomo razkropili po zemlji zaradi njihovih vojn.
22 In vsi so šli pred kralja in so kralju povedali te besede, in kralj se je z njimi strinjal v tej zadevi in je tako storil.
23 Zbrale so se vse družine, ki so jih sestavljale približno šeststo tisoč mož, in šle so iskat veliko zemljišče za

gradnjo mesta in stolpa. Iskali so po vsej zemlji in niso našli nobene, podobne eni sami dolini, vzhodno od dežele Šinear, približno dva dni hoje stran. Odpotovali so tja in se tam naselili.
24 Začeli so delati opeko in kuriti ogenj, da bi zgradili mesto in stolp, ki so ga nameravali dokončati.
25 In gradnja stolpa je bila zanje prestopek in greh, in začeli so ga graditi, in medtem ko so gradili proti Gospodu Bogu nebes, so si v srcih zamislili, da se bodo bojevali proti njemu in se povzpeli v nebesa.
26 In vse to ljudstvo in vse družine so se razdelile na tri dele; prvi so rekli: Vzpeli se bomo v nebesa in se borili proti njemu; drugi so rekli: Vzpeli se bomo v nebesa in tam postavili svoje bogove in jim služili; in tretji del je rekel: Vzpeli se bomo v nebesa in ga udarili z loki in sulicami. In Bog je poznal vsa njihova dela in vse njihove hudobne misli in videl je mesto in stolp, ki so ga gradili.
27 In ko so gradili, so si zgradili veliko mesto in zelo visok in močan stolp; in zaradi njegove višine malta in opeka nista dosegli gradbenikov, ko so se vzpenjali nanj, dokler ni minilo celo leto, ki so šli gor, in potem so prišli do gradbenikov ter jim dali malto in opeko; tako se je delalo vsak dan.
28 In glejte, ti so se ves dan vzpenjali in drugi spuščali; in če bi jim opeka padla iz rok in se razbila, so vsi jokali nad njo, in če bi kdo padel in umrl, ga nihče ni pogledal.
29 In Gospod je poznal njihove misli. In ko so gradili, so metali puščice proti nebu in vse puščice so padle nanje polne krvi. Ko so jih zagledali, so rekli drug drugemu: »Saj smo pobili vse, ki so v nebesih.«
30 Kajti to je bilo od Gospoda, da bi jih zapeljal v zablodo in da bi jih iztrebil z obličja zemlje.
31 Zgradili so stolp in mesto in to so počeli vsak dan, dokler ni minilo veliko dni in let.
32 In Bog je rekel sedemdesetim angelom, ki so stali pred njim, tistim, ki so bili blizu njega, rekoč: Pridite dol in jim zmešajmo jezike, da eden ne bo razumel jezika svojega bližnjega. In to so jim storili.
33 In od tistega dne naprej so pozabili vsak jezik svojega bližnjega in niso mogli razumeti nobenega jezika. Ko je graditelj vzel iz rok svojega bližnjega apno ali kamen, ki ga ni naročil, ga je graditelj vrgel stran in ga vrgel na svojega bližnjega, da je ta umrl.
34 In tako so delali veliko dni in na tak način so jih veliko pobili.
35 In Gospod je udaril tri oddelke, ki so bili tam, in jih kaznoval po njihovih delih in načrtih; tisti, ki so rekli: Vzpeli se bomo v nebesa in služili svojim bogovom, so postali kakor opice in sloni; in tiste, ki so rekli: Nebo bomo udarili s puščicami, jih je Gospod ubil, enega moža z roko njegovega bližnjega; in tretji oddelek, tiste, ki so rekli: Vzpeli se bomo v nebesa in se borili proti njemu, jih je Gospod razkropil po vsej zemlji.
36 In tisti, ki so ostali med njimi, ko so spoznali in razumeli zlo, ki jih je čakalo, so zapustili stavbo in tudi sami so se razkropili po vsej zemlji.
37 In nehali so graditi mesto in stolp; zato so tisti kraj imenovali Babel, kajti tam je Gospod zmedel jezik vse zemlje; glej, bil je vzhodno od dežele Šinár.
38 Kar se tiče stolpa, ki so ga zgradili sinovi človeški, je zemlja odprla svoja usta in pogoltnila tretjino stolpa, in ogenj se je spustil z neba in požgal drugo tretjino, druga tretjina pa je ostala do danes, in je od tistega dela, ki je bil zgoraj, in njegov obseg je tri dni hoje.
39 In v tem stolpu je umrlo veliko sinov človeških, ljudstvo brez števila.

POGLAVJE 10

1 In Peleg, sin Eberjev, je umrl v tistih dneh, v oseminštiridesetem letu življenja Abrama, sina Terahovega, in vseh Pelegovih dni je bilo dvesto devetintrideset let.
2 In ko je Gospod razkropil človeške sinove zaradi njihovega greha pri stolpu, glejte, razkropili so se v številne oddelke in vsi človeški sinovi so se razkropili po štirih vogalih zemlje.
3 In vse družine so postale, vsaka glede na svoj jezik, svojo deželo ali svoje mesto.
4 In sinovi človeški so zgradili veliko mest po svojih družinah, po vseh krajih, kamor so šli, in po vsej zemlji, kamor jih je GOSPOD razkropil.
5 In nekateri izmed njih so zgradili mesta na krajih, od koder so bili kasneje iztrebljeni, in ta mesta so poimenovali po svojih imenih ali po imenih svojih otrok ali po svojih posebnih dogodkih.
6 Sinovi Jafeta, Noetovega sina, so šli in si zgradili mesta na krajih, kjer so bili razkropljeni, in vsa svoja mesta so poimenovali po svojih imenu. Jafetovi sinovi so se razdelili po zemlji v številne narode in jezike.
7 In to so Jafetovi sinovi po svojih rodbinah: Gomer, Magog, Medaj, Javan, Tubal, Mešeh in Tiras; to so Jafetovi sinovi po svojih rodovih.
8 Gomerjevi sinovi pa so bili po svojih mestih Francumi, ki prebivajo v deželi Franza, ob reki Franza, ob reki Sena.
9 Refatovi sinovi pa so Bartonimci, ki prebivajo v deželi Bartonija ob reki Ledi, ki se izliva v veliko morje Gihon, to je Okean.
10 In otroci Tugarme so deset družin, in to so njihova imena: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuk, Ongal in Tilmaz; vsi ti so se razširili in naselili na severu ter si zgradili mesta.
11 In svoja mesta so poimenovali po svojih imeni; to so tisti, ki prebivajo ob rekah Hithlah in Italac do današnjega dne.
12 Družine Angoli, Balgar in Parzunac pa prebivajo ob veliki reki Dubnee; in imena njihovih mest so prav tako v skladu z njihovimi lastnimi imeni.
13 Javanovi otroci so Javanimi, ki prebivajo v deželi Makdonija, in Medajarski otroci so Orelumi, ki prebivajo v deželi Kurson, in Tubalovi otroci so tisti, ki prebivajo v deželi Tuskana ob reki Pašija.
14 Mešekovi sinovi so Šibašni, Tirasovi pa Rušaš, Kušni in Ongoli; vsi ti so šli in si zgradili mesta; to so mesta, ki ležijo ob morju Jabus, ob reki Kuri, ki se izliva v reko Tragan.
15 Eliševi otroci so Almanim in tudi oni so šli in si zgradili mesta; to so mesta, ki ležijo med gorama Job in Šibatmo; in med njimi so bili Lumbardijci, ki prebivajo nasproti gorama Job in Šibatmo, in osvojili so deželo Italijo in tam ostali do danes.
16 In otroci Kitimov so Romi, ki prebivajo v dolini Kanopije ob reki Tibreu.

17 Dudonimovi otroci pa prebivajo v mestih ob morju Gihonu, v deželi Bordna.
18 To so družine Jafetovih sinov po njihovih mestih in jezikih, ko so se razkropili po stolpu, in so svoja mesta poimenovali po svojih imenih in dogodkih; in to so imena vseh njihovih mest po njihovih družinah, ki so jih zgradili v tistih dneh po stolpu.
19 Hamovi sinovi pa so bili Kuš, Micrajim, Fut in Kanaan, po svojih rodovih in mestih.
20 Vsi ti so šli in si zgradili mesta, kakor so našli primerna mesta zase, in so svoja mesta poimenovali po imenih svojih očetov Kuš, Micrajim, Fut in Kanaan.
21 Sinovi Micraima pa so Ludim, Anamim, Lehabim, Naftuhimi, Patrusim, Kasluhimi in Kafturim, sedem družin.
22 Vsi ti prebivajo ob reki Sihor, to je egiptovski potok, in si zgradijo mesta ter jih poimenujejo po svojih imenih.
23 In sinovi Patrosa in Kasloha so se poročili med seboj in iz njih so izšli Filištijci, Azatijci, Gerarimci, Gitijci in Ekronimci, vseh pet družin; tudi ti so si zgradili mesta in jih imenovali po imenih svojih očetov do današnjega dne.
24 In Kanaanski otroci so si tudi zgradili mesta in svoja mesta poimenovali po svojih imenu, enajst mest in druga brez števila.
25 Štirje možje iz Hamove rodbine so šli v deželo ravnine; to so imena teh štirih mož: Sodoma, Gomora, Adma in Zebojim.
26 In ti možje so si zgradili štiri mesta v deželi ravnine in so svoja mesta poimenovali po svojih imenih.
27 In oni in njihovi otroci in vsi, ki so bili k njim, so prebivali v teh mestih in so bili rodovitni in zelo množeni ter so živeli v miru.
28 Seir, sin Hura, sina Hivija, sina Kanaana, je šel in našel dolino nasproti gori Paranu ter tam zgradil mesto. Tam se je naselil on, njegovi sedem sinov in njegova družina. Mesto, ki ga je zgradil, je poimenoval Seir po svojem imenu; to je dežela Seir do današnjega dne.
29 To so rodbine Hamovih sinov po njihovih jezikih in mestih, ko so se po gradnji stolpa razkropili po svojih deželah.
30 Tudi nekateri izmed otrok Sema, Noetovega sina, očeta vseh Eberjevih otrok, so šli in si zgradili mesta na krajih, kjer so bili razkropljeni, in so svoja mesta poimenovali po njihovih imenih.
31 Šemovi sinovi so bili Elam, Ašur, Arpakšad, Lud in Aram, ki so si zgradili mesta in vsa svoja mesta poimenovali po svojih imenu.
32 In Ašur, sin Šemov, se je takrat z otroki in družino odpravil, zelo velika skupina, v daljno deželo, ki so jo našli. V deželi, v katero so šli, so naleteli na zelo prostrano dolino in si zgradili štiri mesta ter jih poimenovali po svojih imenih in dogodkih.
33 In to so imena mest, ki so jih zgradili Ašurjevi sinovi: Niniva, Resen, Kalah in Rehoboter; in Ašurjevi sinovi tam prebivajo do današnjega dne.
34 Tudi sinovi Aramovi so šli in si zgradili mesto ter ga poimenovali Uz po svojem najstarejšem bratu in tam prebivajo; to je dežela Uz do današnjega dne.
35 Drugo leto po stolpu pa je mož iz hiše Ašurja, ki mu je bilo ime Bela, odšel iz ninivske dežele, da bi se s svojo družino naselil, kjer koli je našel prostor; in prišli so do mest na ravnini nasproti Sodomi in se tam naselili.
36 Mož se je vzdignil in tam zgradil majhno mesto ter ga po svojem imenu imenoval Bela; to je dežela Zoar do današnjega dne.
37 To so rodbine Semovih sinov po njihovem jeziku in mestih, potem ko so se razkropili po zemlji po stolpu.
38 In vsako kraljestvo, mesto in rodbina Noetovih otrok si je po tem zgradilo veliko mest.
39 In v vseh svojih mestih so ustanovili oblasti, da bi se upravljalo po njihovih ukazih; tako so storile vse družine Noetovih otrok za vedno.

POGLAVJE 11

1 Nimrod, sin Kušev, pa je bil še vedno v deželi Šinár in ji je vladal, se naselil tam in zgradil mesta v deželi Šinár.
2 In to so imena štirih mest, ki jih je zgradil, in jih je poimenoval po dogodkih, ki so se jim zgodili pri gradnji stolpa.
3 Prvega je imenoval Babel, rekoč: »Ker je tam Gospod zmedel jezik vse zemlje.« Drugega pa je imenoval Ereh, ker jih je od tam Bog razkropil.
4 Tretjega je imenoval Eked, ker je bila na tistem kraju velika bitka; četrtega pa je imenoval Kalna, ker so tam pokončali njegove kneze in junake ter so zamerili GOSPODU, se uprli in prestopili zoper njega.
5 Ko je Nimrod zgradil ta mesta v deželi Šinár, je vanje naselil preostanek svojega ljudstva, svoje kneze in svoje mogočne može, ki so ostali v njegovem kraljestvu.
6 In Nimrod se je naselil v Babilonu in tam obnovil svojo vladavino nad ostalimi svojimi podložniki in vladal je varno. Nimrodovi podložniki in knezi so mu dali ime Amrafel, rekoč, da so pri stolpu njegovi knezi in možje padli zaradi njega.
7 In kljub temu se Nimrod ni vrnil h Gospodu in je nadaljeval s hudobijo in učil hudobije sinove človeške; in Mardon, njegov sin, je bil hujši od svojega očeta in je še naprej stopnjeval gnusobe svojega očeta.
8 In zapeljal je človeške sinove v greh, zato se pravi: Iz hudobnih izvira hudobnost.
9 Takrat je bila vojna med družinami Hamovih sinov, saj so prebivali v mestih, ki so jih zgradili.
10 Elamski kralj Kedorlaomer pa se je umaknil od družin Hamovih sinov, se bojeval z njimi in jih podjarmil. Šel je v pet mest na ravnini, se bojeval z njimi in jih podjarmil, in bila so pod njegovo oblastjo.
11 In služili so mu dvanajst let in mu dajali letni davek.
12 Takrat je umrl Nahor, Serugov sin, v devetinštiridesetem letu življenja Abrama, Terahovega sina.
13 V petdesetem letu življenja Abrama, Terahovega sina, je Abram odšel iz Noetove hiše in se vrnil v očetovo hišo.
14 Abram je spoznal GOSPODA in hodil po njegovih potih in navodilih, in GOSPODA, njegovega Boga, je bil z njim.
15 Njegov oče Terah je bil v tistih dneh še vedno poveljnik vojske kralja Nimroda in je še vedno sledil tujim bogovom.
16 Abram je prišel v očetovo hišo in zagledal dvanajst bogov, ki so stali tam v svojih svetiščih. Abramova jeza se je razjezila, ko je v očetovi hiši zagledal te podobe.
17 Abram pa reče: »Kakor res živi GOSPOD, te podobe ne bodo ostale v hiši mojega očeta; tako mi bo storil

GOSPOD, ki me je ustvaril, če jih v treh dneh ne razbijem vseh.«
18 Abram je šel od njih in v njem se je razplamtela jeza. Abram je hitro šel iz sobe na očetov zunanji dvor in našel očeta, ki je sedel na dvoru, in vse njegove služabnike z njim. Abram je prišel in sedel pred njim.
19 Abram je vprašal očeta: »Oče, povej mi, kje je Bog, ki je ustvaril nebo in zemljo in vse človeške sinove na zemlji, in ki je ustvaril tebe in mene.« Terah je odgovoril sinu Abramu in rekel: »Glej, tisti, ki so nas ustvarili, so vsi z nami v hiši.«
20 Abram je rekel očetu: »Gospod moj, prosim, pokaži mi jih.« Terah je pripeljal Abrama v sobo notranjega dvorišča in Abram je videl, in glej, vsa soba je bila polna bogov iz lesa in kamna, dvanajst velikih podob in drugih, manjših od teh, brez števila.
21 Terah je rekel svojemu sinu: »Glej, to so tisti, ki so naredili vse, kar vidiš na zemlji, in ki so ustvarili mene in tebe in vse človeštvo.«
22 Terah se je poklonil svojim bogovom in odšel stran od njih, njegov sin Abram pa je šel z njim.
23 Ko je Abram odšel od njih, je šel k materi in sedel pred njo ter ji rekel: »Glej, moj oče mi je pokazal tiste, ki so ustvarili nebo in zemljo, in vse človeške sinove.«
24 Zdaj pa pohiti in prinesi kozlička iz črede ter mu pripravi okusno meso, da ga prinesem bogovom svojega očeta kot daritev, da ga bodo jedli; morda jim bom tako všeč.
25 Njegova mati je storila tako in prinesla kozlička ter iz njega pripravila okusno jed ter jo prinesla Abramu. Abram je vzel okusno jed od matere svoje in jo prinesel pred bogove svojega očeta ter se jim približal, da bi jedli; njegov oče Terah pa ni vedel za to.
26 Abram je tistega dne, ko je sedel sredi med njimi, videl, da nimajo ne glasu ne sluha ne gibanja in da nihče od njih ni mogel iztegniti roke, da bi jedel.
27 Abram se jim je posmehoval in rekel: »Slastna jed, ki sem jo pripravil, jim ni bila všeč, ali pa jim je bila morda premajhna in zato niso hoteli jesti. Zato bom jutri pripravil svežo, boljšo in obilnejšo jed od te, da bom videl, kaj se bo zgodilo.«
28 Naslednji dan je Abram naročil materi glede okusne hrane. Njegova mati je vstala in prinesla tri lepe kozličke iz črede ter jim pripravila odlično okusno hrano, kakršno je imel njen sin rad, in jo dala svojemu sinu Abramu; njegov oče Terah pa o tem ni vedel.
29 Abram je vzel okusno jed od matere svoje in jo prinesel pred bogove svojega očeta v sobo. Približal se je k njim, da bi jedli, in jo je položil prednje. Abram je sedel pred njimi ves dan, misleč, da bi morda jedli.
30 Abram jih je pogledal in glej, niso imeli ne glasu ne sluha, niti nobeden od njih ni iztegnil roke k mesu, da bi jedel.
31 In zvečer tistega dne v tisti hiši je bil Abram oblečen v Božjega duha.
32 In zaklical je in rekel: Gorje mojemu očetu in temu hudobnemu rodu, čigar srca so vsa nagnjena k nečimrnosti, ki služijo tem idolom iz lesa in kamna, ki ne morejo ne jesti, ne vohati, ne slišati ne govoriti, ki imajo usta brez govora, oči brez vida, ušesa brez sluha, roke brez čutov in noge, ki se ne morejo premikati; podobni so jim tisti, ki so jih naredili in ki vanje zaupajo.
33 Ko je Abram videl vse to, se je razjezil proti očetu. Hitro je vzel sekiro in prišel v hram bogov ter razbil vse očetove bogove.
34 Ko je razbil podobe, je položil sekiro v roko velikega boga, ki je bil tam pred njimi, in šel ven. Njegov oče Terah pa se je vrnil domov, kajti pri vratih je slišal udarjanje sekire; zato je Terah prišel v hišo, da bi izvedel, kaj se je zgodilo.
35 Terah pa je zaslišal ropot sekire v sobi s podobami in stekel v sobo k podobam ter srečal Abrama, ki je odhajal ven.
36 Terah je vstopil v sobo in našel vse malike podrte in razbite, sekiro v roki največjega, ki ni bila razbita, in okusno meso, ki ga je pripravil njegov sin Abram, je bilo še vedno pred njimi.
37 Ko je Terah to videl, se je zelo razjezil in hitro odšel iz sobe k Abramu.
38 Ko je našel svojega sina Abrama, da je še vedno sedel v hiši, mu je rekel: »Kaj si to storil mojim bogovom?«
39 Abram pa odgovori očetu Terahu in reče: »Ne tako, gospod moj, kajti prinesel sem jim okusno jed in ko sem se jim približal z mesom, da bi ga jedli, so vsi takoj iztegnili roke, da bi jedli, preden je veliki mož iztegnil roko, da bi jedel.«
40 In veliki je videl njihova dela, ki so jih storili pred njim, in njegova jeza se je silovito razjezila proti njim. Šel je in vzel sekiro, ki je bila v hiši, in prišel do njih ter jih vse razbil. In glej, sekira je še vedno v njegovi roki, kakor vidiš.
41 Terah se je razjezil zoper svojega sina Abrama, ko je to rekel. Terah je v svoji jezi rekel svojemu sinu Abramu: »Kaj je to za zgodbo, ki si jo povedal? Lažeš mi.«
42 Ali je v teh bogovih duh, duša ali moč, da bi storili vse, kar si mi povedal? Ali niso iz lesa in kamna in ali jih nisem jaz sam ustvaril? In moreš govoriti takšne laži, češ da jih je udaril veliki bog, ki je bil z njimi? Ti si tisti, ki si mu dal sekiro v roke in potem praviš, da jih je vse udaril.
43 Abram pa je odgovoril očetu in mu rekel: »Kako potem moreš služiti tem malikom, v katerih nimaš moči storiti ničesar? Ali te lahko maliki, v katere zaupaš, rešijo? Ali lahko slišijo tvoje molitve, ko jih kličeš? Ali te lahko rešijo iz rok tvojih sovražnikov? Ali se bodo bojevali zate proti tvojim sovražnikom, da boš služil lesu in kamnu, ki ne moreta ne govoriti ne slišati?«
44 In sedaj zagotovo ni dobro ne zate ne za sinove človeške, ki so s teboj povezani, da počnete te stvari; ali ste tako neumni, tako neumen ali tako nerazumni, da boste služili lesu in kamnu in delali na tak način?
45 In pozabite Gospoda Boga, ki je ustvaril nebo in zemljo in vas je ustvaril na zemlji, in si s tem, ko služite kamnu in lesu, nakopate veliko zlo?
46 Ali niso naši očetje v starih časih grešili v tej zadevi in je Gospod, Bog vesoljnega sveta, nanje poslal potopne vode in uničil vso zemljo?
47 In kako morete še naprej to početi in služiti bogovom iz lesa in kamna, ki ne morejo slišati, govoriti ali vas rešiti pred zatiranjem, in s tem na vas prinašati jezo Boga vesolja?
48 Zato se zdaj moj oče tega vzdrži in ne spravljaj hudega na svojo dušo in na duše svoje družine.

49 Abram je pohitel in skočil izpred očeta ter vzel sekiro z očetovega največjega kipa, jo razbil in zbežal.
50 Ko je Terah videl vse, kar je Abram storil, je hitro odšel iz svoje hiše in šel h kralju. Prišel je pred Nimroda, se postavil prednj in se kralju priklonil. Kralj pa je rekel: »Kaj hočeš?«
51 In rekel je: Prosim te, gospod moj, da me usliši – pred petdesetimi leti se mi je rodil otrok in tako je storil z mojimi bogovi in tako je govoril; in zdaj, gospod moj in kralj, pošlji ponj, da pride predte in ga sodi po postavi, da bomo rešeni njegove hudobije.
52 Kralj je poslal tri može izmed svojih služabnikov, ki so šli in pripeljali Abrama pred kralja. Nimrod in vsi njegovi knezi in služabniki so tisti dan sedeli pred njim, in Terah je sedel tudi pred njimi.
53 Kralj pa je rekel Abramu: »Kaj si to storil svojemu očetu in njegovim bogovom?« Abram je odgovoril kralju z besedami, ki jih je govoril svojemu očetu, in rekel: »Veliki bog, ki je bil z njimi v hiši, jim je storil to, kar si slišal.«
54 Kralj pa je rekel Abramu: »Ali so imeli moč govoriti, jesti in delati, kakor si rekel?« Abram je odgovoril kralju: »Če pa nimajo moči, zakaj jim služiš in s svojimi neumnostmi spravljaš človeške sinove v zablodo?«
55 Si misliš, da te lahko rešijo ali storijo kaj majhnega ali velikega, da bi jim služil? In zakaj ne čutiš Boga vsega vesolja, ki te je ustvaril in v čigar moči je ubijati in ohranjati pri življenju?
56 0 neumni, preprosti in nevedni kralj, gorje ti na veke.
57 Mislil sem, da boš svoje služabnike učil pravi poti, pa tega nisi storil, ampak si napolnil vso zemljo s svojimi grehi in grehi svojega ljudstva, ki hodi po tvojih poteh.
58 Ali ne veš ali nisi slišal, da so s tem hudobijo, ki jo počneš, grešili naši očetje v starih dneh in da je večni Bog nanje poslal potopne vode in jih vse uničil ter zaradi njih uničil tudi vso zemljo? In ali se bosta ti in tvoje ljudstvo zdaj dvignila in storila podobno delo, da bi ublažila jezo Gospoda, Boga vesolja, in prinesla zlo nate in na vso zemljo?
59 Zdaj pa odloži to hudobno dejanje, ki ga počneš, in služi Bogu vesolja, kakor da je tvoja duša v njegovih rokah, in potem ti bo dobro.
60 In če tvoje hudobno srce ne bo prisluhnilo mojim besedam, da bi te prisilile, da zapustiš svoje hudobne poti in služiš večnemu Bogu, potem boš v poslednjih dneh umrl v sramu, ti, tvoje ljudstvo in vsi, ki so povezani s teboj, ki poslušajo tvoje besede ali hodijo po tvojih hudobnih poteh.
61 Ko je Abram nehal govoriti pred kraljem in knezi, je Abram povzdignil oči proti nebu in rekel: »Gospod vidi vse hudobneže in jih bo sodil.«

POGLAVJE 12

1 Ko je kralj slišal Abramove besede, je ukazal, naj ga vržejo v ječo; in Abram je bil deset dni v ječi.
2 In ob koncu teh dni je kralj ukazal, naj pridejo pred njega vsi kralji, knezi in upravitelji različnih provinc ter modreci, in so sedli pred njim, Abram pa je bil še vedno v hiši ječe.
3 Kralj je rekel knezom in modrecem: »Ali ste slišali, kaj je Abram, Terahov sin, storil svojemu očetu? Tako mu je storil. Ukazal sem, naj ga pripeljejo predme, in tako je govoril. Njegovo srce se mu ni zmotilo in se ni zganil v moji navzočnosti. In glejte, zdaj je zaprt v ječi.«
4 Zato presodite, kakšna sodba pripada temu možu, ki je preklinjal kralja, ki je govoril in delal vse, kar ste slišali.
5 Vsi so odgovorili kralju in rekli: »Moža, ki preklinja kralja, bi morali obesiti na drevo; ker pa je storil vse, kar je rekel, in je zaničeval naše bogove, ga je treba sežgati do smrti, kajti takšen je zakon v tej zadevi.«
6 Če je kralju všeč, naj ukaže svojim služabnikom, naj v tvoji opečni peči kurijo ogenj podnevi in ponoči, nato pa bomo vanjo vrgli tega moža. Kralj je to storil in ukazal svojim služabnikom, naj tri dni in tri noči kurijo ogenj v kraljevi peči, ki je v Kasdimu; in kralj jim je ukazal, naj Abrama vzamejo iz zapora in ga pripeljejo ven, da ga sežgejo.
7 Vsi kraljevi služabniki, knezi, oblastniki, upravitelji in sodniki ter vsi prebivalci dežele, okoli devetsto tisoč mož, so stali nasproti peči, da bi videli Abrama.
8 Vse žene in otroci so se zbrali na strehah in stolpih, da bi videli, kaj se dogaja z Abramom, in vsi so stali skupaj od daleč; in ni bilo nikogar, ki ne bi prišel tistega dne gledat prizora.
9 Ko je Abram prišel, so ga zagledali kraljevi čarovniki in modreci ter zavpili h kralju: »Naš suvereni gospod, to je zagotovo mož, za katerega vemo, da je bil otrok, ob čigar rojstvu je velika zvezda pogoltnila štiri zvezde, kar smo kralju povedali pred petdesetimi leti.«
10 In glej, tudi njegov oče je prestopil tvoje zapovedi in se ti posmehoval, ker ti je prinesel drugega otroka, ki si ga ubil.
11 Ko je kralj slišal njihove besede, se je silno razjezil in ukazal je pripeljati Teraha predse.
12 Kralj pa je rekel: »Si slišal, kaj so govorili čarovniki? Zdaj mi povej resnico, kako si to storil; in če boš govoril resnico, boš oproščen.«
13 Ko je Terah videl, da se je kraljeva jeza tako zelo razvnela, je rekel kralju: »Moj gospod in kralj, slišal si resnico in kar so modreci govorili, je prav.« Kralj je rekel: »Kako si mogel to storiti, da si prestopil moje ukaze in mi dal otroka, ki ga nisi rodil, in si ga cenil?«
14 Terah pa odgovori kralju: »Ker sem se takrat razvnela do svojega sina, sem vzel sina svoje dekle in ga pripeljal h kralju.«
15 Kralj pa je rekel: »Kdo ti je to svetoval? Povej mi, ničesar mi ne prikrivaj, in potem ne boš umrl.«
16 Terah se je v kraljevi navzočnosti zelo prestrašil in rekel kralju: »To mi je svetoval moj najstarejši sin Haran. Haran je bil v tistih dneh, ko se je rodil Abram, star dveintrideset let.«
17 Haran pa ni očetu ničesar svetoval, kajti Terah je to rekel kralju, da bi se rešil iz kraljeve roke, ker se je zelo bal. Kralj pa je rekel Terahu: »Tvoj sin Haran, ki ti je to svetoval, bo umrl v ognju z Abramom, kajti smrtna obsodba je nad njim, ker se je s tem uprl kraljevi volji.«
18 Haran je takrat čutil željo, da bi šel po Abramovih poteh, vendar je to zadržal v sebi.
19 Haran si je rekel v srcu: »Glej, kralj je zgrabil Abrama zaradi teh stvari, ki jih je Abram storil. Če bo Abram premagal kralja, mu bom sledil, če pa bo kralj premagal, bom šel za kraljem.«

20 Ko je Terah to povedal kralju glede svojega sina Harana, je kralj ukazal, naj zavzamejo Harana skupaj z Abramom.
21 In pripeljali so ju oba, Abrama in njegovega brata Harana, da bi ju vrgli v ogenj; in vsi prebivalci dežele in kraljevi služabniki in knezi in vse žene in otroci so bili tam in so tisti dan stali nad njimi.
22 Kraljevi služabniki so vzeli Abrama in njegovega brata ter jima slekli vsa oblačila, razen spodnjih oblačil, ki sta jih imela na sebi.
23 Zvezali so jima roke in noge z lanenimi vrvmi, kraljevi služabniki pa so ju dvignili in oba vrgli v peč.
24 Gospod je Abrama ljubil in se ga usmilil. Gospod je stopil dol in ga rešil iz ognja, tako da ni bil opečen.
25 Vse vrvi, s katerimi so ga zvezali, pa so zgorele, Abram pa je ostal in hodil po ognju.
26 In Haran je umrl, ko so ga vrgli v ogenj, in je zgorel v pepel, kajti njegovo srce ni bilo popolnoma predano Gospodu; in tiste može, ki so ga vrgli v ogenj, je plamen ognja razširil nanje in so zgoreli, in dvanajst mož jih je umrlo.
27 Abram je hodil sredi ognja tri dni in tri noči. Vsi kraljevi služabniki so ga videli hoditi sredi ognja. Prišli so in povedali kralju: »Glej, videli smo Abrama hoditi sredi ognja in celo spodnja oblačila, ki jih je imel na sebi, niso zgorela, ampak vrv, s katero je bil zvezan, je zgorela.«
28 Ko je kralj slišal njihove besede, mu je srce omahnilo in jim ni verjel. Zato je poslal druge zveste kneze, da si ogledajo to zadevo. Ti so šli in si jo ogledali ter povedali kralju. Kralj je vstal, da bi šel pogledat, in videl je Abrama, kako hodi sem ter tja sredi ognja, in videl je Haranovo truplo, ki gori, in kralj se je zelo začudil.
29 Kralj je ukazal, naj Abrama vzamejo iz ognja; in njegovi služabniki so pristopili, da bi ga peljali ven, a niso mogli, kajti ogenj je bil naokoli in plamen se je iz peči dvigal proti njim.
30 Kraljevi služabniki so zbežali iz ognja, kralj pa jih je oštel in rekel: »Hitro spravite Abrama iz ognja, da ne umrete.«
31 Kraljevi služabniki so se spet približali, da bi Abrama pripeljali ven, in plameni so jih zadeli in jim opekli obraze, tako da jih je osem umrlo.
32 Ko je kralj videl, da se njegovi služabniki ne morejo približati ognju, da ne bi zgoreli, je poklical Abrama: »Služabnik Boga, ki je v nebesih, pojdi iz sredi ognja in pridi sem predme!« Abram je poslušal kraljev glas, šel je iz sredi ognja, prišel in se postavil pred kralja.
33 Ko je Abram prišel ven, je kralj in vsi njegovi služabniki videli Abrama prihajati pred kralja, oblečenega v spodnja oblačila, kajti ta niso bila zgorela, ampak vrv, s katero je bil zvezan, je bila zgorela.
34 Kralj pa reče Abramu: »Kako to, da nisi zgorel v ognju?«
35 Abram pa reče kralju: »Bog neba in zemlje, v katerega zaupam in ki ima vso moč, on me je rešil iz ognja, v katerega si me vrgel.«
36 Haran, Abramov brat, pa je bil zgorel v pepel. Iskali so njegovo truplo in ga našli zgorelo.
37 Haran pa je bil star dvainosemdeset let, ko je umrl v ognju Kasdimskem. Kralj, knezi in prebivalci dežele so videli, da je bil Abram rešen iz ognja, zato so prišli in se Abramu priklonili.
38 Abram jim je rekel: »Ne klanjajte se meni, ampak klanjajte se Bogu sveta, ki vas je ustvaril, in mu služite ter hodite po njegovih poteh, kajti on me je rešil iz tega ognja, on je ustvaril duše in duhove vseh ljudi, oblikoval človeka v maternici njegove matere in ga pripeljal na svet, in on bo tiste, ki vanj zaupajo, rešil iz vse bolečine.«
39 In to se je zdelo zelo čudovito v očeh kralja in knezov, da je bil Abram rešen iz ognja in da je bil Haran požgan; in kralj je dal Abramu veliko daril in mu dal svoja dva glavna služabnika iz kraljeve hiše; enemu je bilo ime Oni, drugemu pa Eliezer.
40 Vsi kralji, knezi in služabniki so Abramu dali veliko daril, srebra, zlata in biserov. Kralj in njegovi knezi so ga odpustili in odšel je v miru.
41 Abram je v miru odšel od kralja in veliko kraljevih služabnikov mu je sledilo, pridružilo pa se mu je tudi približno tristo mož.
42 Abram se je tistega dne vrnil in šel v očetovo hišo, on in možje, ki so mu sledili. Abram je služil GOSPODU, svojemu Bogu, vse dni svojega življenja, hodil je po njegovih potih in se držal njegove postave.
43 In od tistega dne naprej je Abram nagibal srca človeških sinov, da bi služili Gospodu.
44 V tistem času sta si Nahor in Abram vzela za žene hčeri svojega brata Harana; Nahorjeva žena je bila Milka, Abramova žena pa se je imenovala Saraja. Saraja, Abramova žena, je bila neplodna in v tistih dneh ni imela potomcev.
45 In ko sta minili dve leti odkar je Abram šel iz ognja, to je bilo v dvainpetdesetem letu njegovega življenja, je glej, kralj Nimrod sedel v Babilonu na prestolu. Kralj je zaspal in sanjal, da stoji s svojimi četami in vojsko v dolini nasproti kraljeve peči.
46 In povzdignil je oči in zagledal moža, podobnega Abramu, ki je prihajal iz peči. Prišel je in se postavil pred kralja z izvlečenim mečem. Nato je skočil h kralju z mečem, ko je kralj bežal pred možem, ker se je bal. Medtem ko je tekel, je mož vrgel kralju jajce na glavo in jajce se je spremenilo v veliko reko.
47 Kralj je sanjal, da so se vse njegove čete potopile v tisti reki in umrle, in kralj je pobegnil s tremi možmi, ki so bili pred njim, in rešil se je.
48 In kralj je pogledal te može in bili so oblečeni v knežja oblačila, kot kraljeva oblačila, in so imeli videz in veličino kraljev.
49 Medtem ko so tekli, se je reka pred kraljem spet spremenila v jajce in iz jajca je priletel mladi ptič, ki je prišel pred kralja, poletel na njegovo glavo in mu izpulil oko.
50 Kralja je ta prizor razžalostil in se zbudil iz spanca, njegov duh je bil vznemirjen in ga je preplavil velik strah.
51 Zjutraj pa se je kralj prestrašen dvignil s svojega ležišča in ukazal vsem modrecem in čarovnikom, naj pridejo prednj, in kralj jim je povedal svoje sanje.
52 In modri kraljev služabnik, čigar ime je bilo Anuki, je kralju odgovoril: To ni nič drugega kot zlo Abrama in njegovega potomstva, ki se bo v poslednjih dneh dvignilo proti mojemu Gospodu in kralju.
53 In glej, prišel bo dan, ko se bodo Abram in njegovi potomci in otroci njegove hiše bojevali z mojim kraljem in bodo pobili vse kraljeve vojske in njegove čete.

54 Kar pa si rekel o treh možeh, ki si jih videl podobne sebi in so ušli, to pomeni, da boš le ti s tremi kralji ušel izmed kraljev zemlje, ki bodo s teboj v bitki.
55 In to, kar si videl o reki, ki se je kakor sprva spremenila v jajce, in o mladi ptiči, ki ti je izpulila oko, ne pomeni nič drugega kot Abramovo seme, ki bo v poslednjih dneh ubilo kralja.
56 To so sanje mojega kralja in to je njihova razlaga. Sanje so resnične in razlaga, ki ti jo je dal tvoj služabnik, je pravilna.
57 Zdaj torej, moj kralj, zagotovo veš, da je minilo že dvainpetdeset let, odkar so tvoji modreci to videli ob Abramovem rojstvu, in če bo moj kralj dovolil Abramu živeti na zemlji, bo to v škodo mojemu gospodu in kralju, kajti vse dni, ko bo Abram živel, ne boš utrjen ne ti ne tvoje kraljestvo, kajti to je bilo znano že ob njegovem rojstvu; in zakaj ga moj kralj ne ubije, da bi se njegova zloba v poznejših dneh obvarovala pred teboj?
58 In Nimrod je prisluhnil Anukijevemu glasu in na skrivaj poslal nekaj svojih služabnikov, da bi šli in zgrabili Abrama ter ga pripeljali pred kralja, da bi trpel smrt.
59 Eliezer, Abramov služabnik, ki mu ga je dal kralj, je bil takrat v kraljevi navzočnosti in je slišal, kaj je Anuki svetoval kralju in kaj je kralj rekel, da bi povzročil Abramovo smrt.
60 Eliezer pa je rekel Abramu: »Hitro vstani in reši svojo dušo, da ne umreš po kraljevih rokah, kajti tako je videl v sanjah o tebi in tako je Anuki to razložil in tako je Anuki svetoval kralju glede tebe.«
61 Abram je poslušal Eliezerjev glas in pohitel ter stekel na varno v hišo Noeta in njegovega sina Sema. Tam se je skril in našel varno mesto. Kraljevi služabniki so prišli v Abramovo hišo, da bi ga iskali, a ga niso mogli najti. Preiskali so po vsej deželi, a ga niso našli. Šli so in iskali na vse strani, a ga niso našli.
62 Ko kraljevi služabniki niso mogli najti Abrama, so se vrnili h kralju. Kraljeva jeza zoper Abrama se je polegla, ker ga niso našli, in kralj je pozabil na to Abramovo zadevo.
63 Abram se je skrival v Noetovi hiši en mesec, dokler kralj ni pozabil na to zadevo. Abram pa se je še vedno bal kralja. Terah je prišel na skrivaj obiskat svojega sina Abrama v Noetovo hišo. Terah je bil zelo velik v kraljevih očeh.
64 Abram pa reče očetu svojemu: »Ali ne veš, da kralj misli, da me bo umoril in iztrebil moje ime z zemlje po nasvetu svojih hudobnih svetovalcev?«
65 Koga imaš tukaj in kaj imaš v tej deželi? Vstani, pojdiva skupaj v kanaansko deželo, da se rešimo iz njegove roke, da tudi ti ne pogineš zaradi njega v poslednjih dneh.
66 Mar ne veš ali nisi slišal, da ti Nimrod ne daje vse te časti iz ljubezni, ampak ti vse to dobro podarja le v svojo korist?
67 In če ti stori večje dobro od tega, so to zagotovo le nečimrnosti sveta, kajti bogastvo in bogatstvo ne moreta pomagati v dan jeze in jeze.
68 Zato sedaj poslušaj moj glas in vstanimo ter pojdimo v kanaansko deželo, izven dosega Nimrodove nesreče; in služi Gospodu, ki te je ustvaril na zemlji, in dobro ti bo; in zavrzi vse ničeve stvari, ki jih iščeš.
69 Abram je nehal govoriti, ko sta Noe in njegov sin Sem odgovorila Terahu: »Resnična je beseda, ki ti jo je Abram povedal.«
70 Terah je poslušal glas svojega sina Abrama in storil vse, kar je Abram rekel, kajti to je bilo od GOSPODOVA, da kralj ne bi povzročil Abrama smrti.

POGLAVJE 13

1 Terah je vzel svojega sina Abrama in svojega vnuka Lota, Haranovega sina, in svojo snaho Sarajo, ženo svojega sina Abrama, in vse duše svoje družine ter šel z njimi iz Ur Kasdima v kanaansko deželo. Ko so prišli do Haranove dežele, so tam ostali, kajti bila je zelo dobra zemlja za pašo in dovolj prostrana za tiste, ki so jih spremljali.
2 In ljudstvo haranske dežele je videlo, da je Abram dober in pošten pred Bogom in ljudmi in da je GOSPOD, njegov Bog, z njim. Zato so nekateri izmed ljudstva haranske dežele prišli in se pridružili Abramu, in on jih je učil GOSPODOVEGA zakona in svojih poti; in ti možje so ostali z Abramom v njegovi hiši in so se ga držali.
3 Abram je ostal v deželi tri leta. Po preteku treh let se mu je prikazal Gospod in mu rekel: »Jaz sem Gospod, ki sem te izpeljal iz Ur Kasdima in te rešil iz rok vseh tvojih sovražnikov.«
4 In sedaj, če boš poslušal moj glas in izpolnjeval moje zapovedi, moje postave in moje zakone, bom storil, da bodo tvoji sovražniki padli pred teboj, in tvoje potomstvo bom pomnožil kakor zvezde na nebu in poslal svoj blagoslov na vsa dela tvojih rok in nič ti ne bo manjkalo.
5 Vstani torej, vzemi svojo ženo in vse, kar je tvoje, in pojdi v kánaansko deželo ter ostani tam, in tam ti bom za Boga in te bom blagoslovil. Abram je vstal, vzel svojo ženo in vse, kar je bilo njegovo, in šel v kánaansko deželo, kakor mu je bil naročil GOSPOD. Abram je bil star petdeset let, ko je odšel iz Harana.
6 Abram je prišel v kánaansko deželo in se naselil sredi mesta ter tam postavil šotor med kánaanskimi sinovi, prebivalci tiste dežele.
7 In GOSPOD se je prikazal Abramu, ko je prišel v kánaansko deželo, in mu rekel: To je dežela, ki sem jo dal tebi in tvojemu potomstvu za teboj na veke. Tvoje potomstvo bom naredil kakor zvezde na nebu in tvojemu potomstvu bom dal v dediščino vse dežele, ki jih vidiš.
8 Abram je zgradil oltar na kraju, kjer mu je bil govoril Bog, in Abram je tam klical ime Gospodovo.
9 Tisti čas, po treh letih Abramovega bivanja v kanaanski deželi, je umrl Noe, kar je bilo oseminpetdeseto leto Abramovega življenja; in vseh Noetovih dni je bilo devetsto petdeset let, nato pa je umrl.
10 Abram je prebival v kanaanski deželi, on, njegova žena in vsi, ki so bili z njim, in vsi, ki so ga spremljali, skupaj s tistimi, ki so se mu pridružili izmed ljudstev dežele; Nahor, Abramov brat, in Terah, njegov oče, in Lot, Haranov sin, in vsi njihovi so prebivali v Haranu.
11 V petem letu Abramovega bivanja v kanaanski deželi so se prebivalci Sodome in Gomore ter vsa mesta v ravnini uprli oblasti Kedorlaomerja, elamskega kralja; kajti vsi kralji mest v ravnini so dvanajst let služili Kedorlaomerju in mu dajali letni davek, a v tistih dneh, v trinajstem letu, so se mu uprli.

12 V desetem letu Abramovega bivanja v kanaanski deželi je bila vojna med Nimrodom, kraljem Šinárja, in Kedorlaomerjem, kraljem Elama. Nimrod je prišel, da bi se bojeval s Kedorlaomerjem in ga pokoril.
13 Kajti Kedorlaomer je bil takrat eden od knezov Nimrodove vojske, in ko so se vsi ljudje pri stolpu razkropili in so se tisti, ki so ostali, razkropili po obličju zemlje, je Kedorlaomer odšel v deželo Elam in ji vladal ter se uprl svojemu gospodarju.
14 In v tistih dneh, ko je Nimrod videl, da so se mesta v ravnini uprla, je šel z ošabnostjo in jezo v vojno s Kedorlaomerjem. Nimrod je zbral vse svoje kneze in podložnike, približno sedemsto tisoč mož, in šel proti Kedorlaomerju. Kedorlaomer mu je šel naproti s pet tisoč možmi in pripravili so se na boj v babilonski dolini, ki je med Elamom in Šinarjem.
15 In vsi ti kralji so se tam bojevali, in Nimrod in njegovo ljudstvo so bili poraženi pred Kedorlaomerjevim ljudstvom, in padlo jih je izmed Nimrodovih mož kakih šeststo tisoč, in kraljev sin Mardon je padel med njimi.
16 Nimrod pa je pobegnil in se vrnil v sramoto in nemilosti v svojo deželo in bil je dolgo časa podložnik Kedorlaomerju. Kedorlaomer se je vrnil v svojo deželo in poslal kneze svoje vojske h kraljem, ki so prebivali okoli njega, k Ariohu, kralju v Elasarju, in k Tidalu, kralju v Gojimu, ter sklenil z njima zavezo in vsi so bili poslušni njegovim ukazom.
17 Bilo je v petnajstem letu Abramovega bivanja v kánaanski deželi, kar je sedemdeseto leto Abramovega življenja, in tistega leta se je Abramu prikazal GOSPOD in mu rekel: »Jaz sem GOSPOD, ki sem te izpeljal iz Ur Kasdima, da bi ti dal to deželo v dediščino.«
18 Zdaj torej hodi pred menoj, bodi popoln in spolnjuj moje zapovedi! Kajti tebi in tvojemu potomstvu bom dal to deželo v dediščino, od reke Micrajim do velike reke Evfrat.
19 In prišel boš k svojim očetom v miru in v dobri starosti, in četrti rod se bo vrnil sem v to deželo in jo bo podedoval za vedno. Abram je zgradil oltar in klical ime Gospoda, ki se mu je prikazal, in daroval je daritve na oltarju Gospodu.
20 Takrat se je Abram vrnil in šel v Haran, da bi obiskal očeta in mater ter očetovo hišo. Abram se je z ženo in vsem svojim imetjem vrnil v Haran. Abram je v Haranu prebival pet let.
21 Mnogi Harančani, kakih dvainsedemdeset mož, so šli za Abramom. Abram jih je učil Gospodovega zakona in njegovih poti ter jih učil spoznavati Gospoda.
22 V tistih dneh se je GOSPOD prikazal Abramu v Haranu in mu rekel: »Glej, pred dvajsetimi leti sem ti govoril:
23 Pojdi iz svoje dežele, iz svojega rojstnega kraja in iz hiše svojega očeta, v deželo, ki sem ti jo pokazal, da jo daš tebi in tvojim otrokom! Kajti v tej deželi te bom blagoslovil in te naredil za velik narod in tvoje ime naredil veliko, in v tebi bodo blagoslovljene družine zemlje.
24 Zdaj pa vstani, pojdi od tod, ti, tvoja žena in vse, kar je tvoje, tudi vsak, ki se je rodil v tvoji hiši, in vse duše, ki si jih ustvaril v Haranu, in jih pelji s seboj od tod in se vrni v kanaansko deželo.
25 Abram je vstal in vzel svojo ženo Sarajo in vse, kar je bilo njegovo, in vse, kar se mu je rodilo v hiši, in duše, ki so jih pridobili v Haranu, in odšli so v kanaansko deželo.
26 Abram je šel in se vrnil v kanaansko deželo po GOSPODOVI besedi. Z njim je šel tudi Lot, sin njegovega brata Harana. Abram je bil star petinsedemdeset let, ko je odšel iz Harana, da bi se vrnil v kanaansko deželo.
27 In prišel je v kanaansko deželo po besedi GOSPODOVI, ki jo je dal Abramu, in postavil šotor ter prebival v ravnini Mamre. Z njim je bil Lot, sin njegovega brata, in vse, kar je bilo njegovo.
28 In Gospod se je spet prikazal Abramu in rekel: Tvojemu potomstvu bom dal to deželo. In tam je zgradil oltar Gospodu, ki se mu je prikazal, ki je še danes na Mamrejskih planjavah.

POGLAVJE 14

1 V tistih dneh je bil v deželi Šinár moder mož, ki je bil razumen v vsej modrosti in lepega videza, a bil je reven in ubog; ime mu je bilo Rikajon in težko se je preživljal.
2 In sklenil se je, da bo šel v Egipt k Oswirisu, sinu Anomovemu, egiptovskemu kralju, da bi kralju pokazal svojo modrost; morda bi namreč našel milost v njegovih očeh, ga povzdignil in mu nudil preživetje; in Rikayon je to storil.
3 Ko je Rikayon prišel v Egipt, je egiptovske prebivalce vprašal o kralju, egiptovski prebivalci pa so mu povedali o navadi egiptovskega kralja, kajti takrat je bil običaj egiptovskega kralja, da je zapustil svojo kraljevo palačo in se je pojavil le en dan v letu, nato pa se je kralj vrnil v svojo palačo in tam ostal.
4 Tisti dan, ko je kralj odšel, je razsodil v deželi, in vsak, ki je imel tožbo, je tisti dan prišel pred kralja, da bi dobil njegovo prošnjo.
5 Ko je Rikayon slišal za egiptovski običaj in da ne more priti pred kralja, se je zelo razžalostil in bil zelo žalosten.
6 Zvečer pa je Rikayon šel ven in našel hišo v ruševinah, prej pekarno v Egiptu, in tam je ostal vso noč v bridkosti v duši in lačen, spanec pa mu je bil odvzet.
7 Rikayon je v sebi premišljeval, kaj naj stori v mestu, dokler se ne pojavi kralj, in kako naj se tam ohrani.
8 Zjutraj je vstal in se sprehajal naokoli ter na poti srečal prodajalce zelenjave in raznih semen, s katerimi so oskrbovali prebivalce.
9 Rikayon je želel storiti enako, da bi si zagotovil preživnino v mestu, vendar ni bil seznanjen z običaji ljudi in je bil med njimi kot slepec.
10 Šel je in si priskrbel zelenjavo, da bi jo prodal za preživetje, in drhal se je zbrala okoli njega in se mu posmehovala ter mu vzela zelenjavo in mu ni pustila ničesar.
11 In vstal je od tam z bridkostjo v duši in se vzdihujoč odpravil v pekarno, v kateri je prenočil vso prejšnjo noč, in tam je prespal drugo noč.
12 In tisto noč je spet premišljeval, kako bi se rešil lakote, in si je izmislil načrt, kako naj ukrepa.
13 Zjutraj je vstal in se domislil prebrisane sheme. Šel je in najel trideset krepkih mož izmed množice, ki so nosili bojno orožje v rokah, jih odpeljal na vrh egiptovske grobnice in jih tam položil.
14 In jim je zapovedal: »Tako pravi kralj: Bodite krepki in hrabri možje, in nihče naj ne bo pokopan tukaj, dokler ne bodo dali dvesto srebrnikov, potem pa ga bodo pokopali. In

ti možje so storili po Rikajonovem ukazu egiptovskemu ljudstvu vse tisto leto.«
15 In v osmih mesecih sta Rikayon in njegovi možje zbrali veliko bogastva srebra in zlata, Rikayon pa je vzel veliko konj in drugih živali ter najel še več mož in jim dal konje, ki so ostali pri njem.
16 Ko je nastopilo leto in je kralj odšel v mesto, so se zbrali vsi egiptovski prebivalci, da bi se z njim pogovorili o delu Rikajona in njegovih mož.
17 Kralj je šel ven na določeni dan in vsi Egipčani so prišli prednj in vpili k njemu:
18 Kralj naj živi na veke! Kaj pa to počneš v mestu svojim služabnikom, da ne pustiš pokopati trupla, dokler ne dajo toliko srebra in zlata? Se je kdaj kaj takega zgodilo na vsej zemlji, od dni prejšnjih kraljev, celo od Adamovih dni do danes, da se mrtvih ne pokopava le za določeno ceno?
19 Vemo, da je navada kraljev, da vsako leto pobirajo davek od živih, ti pa tega ne počneš samo, ampak tudi od mrtvih pobirate davek dan za dnem.
20 Zdaj, o kralj, tega ne moremo več prenašati, kajti vse mesto je zaradi tega uničeno, in ali tega ne veš?
21 Ko je kralj slišal vse, kar so govorili, se je zelo razjezil in jeza se mu je zaradi te zadeve razplamtela, saj o njej ni vedel ničesar.
22 Kralj pa je rekel: »Kdo in kje je ta, ki si drzne storiti to hudobijo v moji deželi brez mojega povelja? Gotovo mi boš povedal.«
23 In povedali so mu vsa dela Rikayona in njegovih mož, in kralj se je razjezil in ukazal je, naj Rikayona in njegove može pripeljejo predse.
24 In Rikayon je vzel približno tisoč otrok, sinov in hčera, jih oblekel v svilo in vezenine, jih posadil na konje in jih po svojih možeh poslal kralju. Vzel je tudi veliko srebra, zlata in dragih kamnov ter močnega in lepega konja kot darilo za kralja, s katerim je prišel pred kralja in se mu priklonil do tal; in kralj, njegovi služabniki in vsi prebivalci Egipta so se čudili Rikayonovemu delu in videli so njegovo bogastvo in darilo, ki ga je prinesel kralju.
25 In kralju je to zelo všeč in se je temu čudil; in ko je Rikayon sedel pred njim, ga je kralj vprašal o vseh njegovih delih, in Rikayon je modro povedal vse svoje besede pred kraljem, njegovimi služabniki in vsemi prebivalci Egipta.
26 Ko je kralj slišal Rikajonove besede in njegovo modrost, je Rikajon našel milost v njegovih očeh in zaradi svoje modrosti in odličnih govorov je bil deležen milosti in prijaznosti pri vseh kraljevih služabnikih in pri vseh prebivalcih Egipta, in od takrat so ga zelo ljubili.
27 Kralj pa je odgovoril in rekel Rikajonu: »Tvoje ime se ne bo več imenovalo Rikajon, ampak ime Faraon, ker si od mrtvih zahteval davek.« In dal mu je ime Faraon.
28 Kralj in njegovi podložniki so imeli radi Rikajona zaradi njegove modrosti in so se posvetovali z vsemi prebivalci Egipta, da bi ga postavili za prefekta pod kraljem.
29 In vsi prebivalci Egipta in njegovi modreci so storili tako, in to je postalo v Egiptu postava.
30 In za prefekta pod Oswirisom, kraljem Egipta, so postavili faraona Rikayona, in faraon Rikayon je vladal Egiptu in vsak dan delil pravico celotnemu mestu, toda kralj Oswiris je sodil ljudstvo dežele en dan v letu, ko se je šel tja pojaviti.
31 Faraon Rikajon si je zvijačno prisvojil oblast nad Egiptom in od vseh egiptovskih prebivalcev zahteval davek.
32 Vsi egiptovski prebivalci so zelo ljubili faraona Rikajona in so izdali odlok, da se vsakega kralja, ki bi vladal nad njimi in njihovim potomstvom v Egiptu, imenuje faraon.
33 Zato so se vsi kralji, ki so od takrat naprej vladali v Egiptu, do današnjega dne imenovali faraoni.

POGLAVJE 15

1 Tistega leta je bila po vsej kanaanski deželi huda lakota in prebivalci dežele zaradi lakote niso mogli ostati, ker je bila zelo huda.
2 Abram in vsi njegovi sodelavci so vstali in se zaradi lakote odpravili v Egipt. Ko so prišli do potoka Micraim, so tam nekaj časa ostali, da bi si odpočili od utrujenosti na poti.
3 Abram in Saraja sta se sprehajala ob robu potoka Micrajim. Abram je zagledal svojo ženo Sarajo, da je bila zelo lepa.
4 Abram pa reče svoji ženi Saraji: »Ker te je Bog ustvaril s tako lepim obrazom, se bojim Egipčanov, da me ne ubijejo in te odpeljejo, kajti v teh krajih ni strahu pred Bogom.«
5 Resnično stori tole: Vsakomur, ki te bo vprašal, reci, da si moja sestra, da mi bo dobro in da bova živeli in ne bomo usmrčeni.
6 Abram je zapovedal enako vsem, ki so prišli z njim v Egipt zaradi lakote; tudi svojemu nečaku Lotu je zapovedal, rekoč: Če te Egipčani vprašajo po Saraji, reci, da je Abramova sestra.
7 Vendar Abram kljub vsem tem ukazom ni zaupal vanje, ampak je vzel Sarajo, jo položil v skrinjo in jo skril med njune posode, kajti Abram se je zaradi hudobije Egipčanov zelo bal Saraje.
8 Abram in vsi njegovi so se dvignili od potoka Micraim in prišli v Egipt. Komaj so vstopili skozi mestna vrata, so se jim postavili stražarji in rekli: »Dajte kralju desetino od tega, kar imate, in potem lahko pridete v mesto.« Abram in tisti, ki so bili z njim, so to storili.
9 Abram je prišel v Egipt z ljudstvom, ki je bilo z njim. Ko so prišli, so prinesli skrinjo, v kateri je bila skrita Saraja, in Egipčani so videli skrinjo.
10 Kraljevi služabniki so pristopili k Abramu in rekli: »Kaj imaš tukaj v tej skrinji, česar še nismo videli? Zdaj odpri skrinjo in daj kralju desetino od vsega, kar je v njej.«
11 Abram pa reče: »Te skrinje ne bom odprl, ampak vse, kar zahtevaš od nje, ti dam.« Faraonovi uradniki pa odgovorijo Abramu: »To je skrinja z dragimi kamni, daj nam desetino od nje.«
12 Abram je rekel: »Dal ti bom vse, kar si želiš, skrinje pa ne smeš odpreti.«
13 Kraljevi dvorjani so pritisnili na Abrama, segali so do skrinje, jo s silo odprli in videli, in glej, v skrinji je bila lepa ženska.
14 Ko so kraljevi uradniki zagledali Sarajo, so bili osupli nad njeno lepoto. Vsi knezi in faraonovi služabniki so se zbrali, da bi videli Sarajo, kajti bila je zelo lepa. Kraljevi uradniki so stekli in faraonu povedali vse, kar so videli, in

pohvalili so Sarajo pred kraljem. Faraon je ukazal, naj jo pripeljejo, in ženska je prišla pred kralja.
15 Faraon je zagledal Sarajo in zelo mu je bila všeč. Njena lepota ga je prevzela. Kralj se je zelo razveselil in obdaril tiste, ki so mu prinesli novico o njej.
16 Ženo so nato pripeljali v faraonovo hišo. Abram se je zaradi svoje žene žalostil in molil h GOSPODU, da bi jo rešil iz faraonovih rok.
17 In Saraja je takrat tudi molila in rekla: O Gospod Bog, ti si rekel mojemu gospodu Abramu, naj gre iz svoje dežele in iz očetove hiše v kanaansko deželo, in si obljubil, da mu boš dobro ravnal, če bo izpolnjeval tvoje zapovedi; zdaj pa glej, storili smo, kar si nam zapovedal, in zapustili smo svojo deželo in svoje družine ter šli v tujo deželo in k ljudstvu, ki ga prej nismo poznali.
18 Prišli smo v to deželo, da bi se izognili lakoti, in ta huda nesreča me je zadela; zato nas zdaj, o Gospod Bog, reši in reši iz rok tega zatiralca in zaradi svojega usmiljenja mi stori dobro.
19 In GOSPOD je uslišal Sarin glas in GOSPOD je poslal angela, da bi rešil Sarojo iz faraonove roke.
20 Kralj je prišel in sedel pred Sarajo. In glej, angel Gospodov je stal nad njima. Prikazal se je Saraji in ji rekel: »Ne boj se, kajti Gospod je uslišal tvojo molitev.«
21 Kralj se je približal Saraji in ji rekel: »Kaj ti pomeni ta mož, ki te je pripeljal sem?« Ona pa je rekla: »Brat mi je.«
22 Kralj pa je rekel: »Naša dolžnost je, da ga poveličamo, ga povzdignemo in mu storimo vse dobro, kar nam boš ukazal.« Takrat je kralj poslal Abramu obilo srebra, zlata in dragih kamnov, skupaj z živino, služabniki in dekleti. Kralj je ukazal pripeljati Abrama in sedel je na dvorišču kraljeve hiše. Kralj je tisto noč Abrama zelo poveličal.
23 Kralj se je približal Saraji, da bi govoril s njo, in iztegnil roko, da bi se je dotaknil. A angel ga je močno udaril. Prestrašil se je in se ni hotel dotakniti.
24 Ko se je kralj približal Saraji, ga je angel udaril na tla in mu tako ravnal vso noč, da se je kralj prestrašil.
25 Angel je tisto noč hudo udaril vse kraljeve služabnike in vso njegovo hišo zaradi Saraje. Tisto noč je bilo med ljudstvom faraonove hiše veliko jokanje.
26 Faraon pa je videl nesrečo, ki ga je zadela, in rekel: »Zaradi te ženske se mi je to zgodilo.« Umaknil se je od nje in ji govoril prijetne besede.
27 Kralj pa reče Saraji: »Povej mi, prosim, kaj o možu, s katerim si prišla sem.« Saraja odgovori: »Ta mož je moj mož. Rekla sem ti, da je moj brat, ker sem se bala, da ga ne usmrtiš zaradi hudobije.«
28 Kralj se je umaknil od Saraje in nadloge Gospodovega angela so prenehale nad njim in nad njegovo hišo. Faraon je vedel, da je bil zaradi Saraje udarjen, in kralj se je zaradi tega zelo začudil.
29 Zjutraj pa je kralj poklical Abrama in mu rekel: »Kaj si mi to storil? Zakaj si rekel: ‚Moja sestra je‘? Zakaj sem si jo vzel za ženo? Zato je mene in mojo hišo zadela ta huda nadloga.«
30 Zdaj pa je tu tvoja žena, vzemi jo in pojdi iz naše dežele, da ne pomremo vsi zaradi nje! Faraon je vzel še več živine, služabnikov in deklet, srebra in zlata, da bi jih dal Abramu, in mu vrnil Sarajo, ženo svojo.
31 Kralj je vzel dekle, ki jo je rodil s svojimi priležnicami, in jo dal Saraji za deklo.
32 Kralj pa reče svoji hčeri: »Bolje je zate, hči moja, da si dekla v hiši tega moža, kakor da si gospodarica v moji hiši, potem ko smo videli nesrečo, ki nas je zadela zaradi te ženske.«
33 Abram je vstal in odšel iz Egipta z vsemi svojimi možmi. Faraon je ukazal nekaterim svojim možem, naj ga in vse, ki so šli z njim, spremljajo.
34 Abram se je vrnil v kánaansko deželo, na kraj, kjer je bil postavil oltar in kjer je prej postavil svoj šotor.
35 Lot, sin Haranov, Abramov brat, pa je imel veliko živine, drobnice, goveda in šotorov, kajti GOSPOD jim je bil zaradi Abrama dobrohoten.
36 Ko je Abram prebival v deželi, so se Lotovi pastirji prepirali z Abramovimi pastirji, ker je bilo njihovo imetje preveliko, da bi lahko ostali skupaj v deželi, in dežela jih zaradi njihove živine ni mogla prenesti.
37 Ko so Abramovi pastirji šli pasti svojo čredo, niso hoteli iti na polja ljudstva v deželi. Živina Lotovih pastirjev pa je šla drugače, kajti smela se je pasti na poljih ljudstva v deželi.
38 Ljudstvo dežele je to videlo vsak dan in so prišli k Abramu ter se z njim prepirali zaradi Lotovih pastirjev.
39 Abram pa reče Lotu: »Kaj mi to delaš, da me prebivalcem dežele delaš zaničljivega? Svojemu pastirju ukazuješ, naj pase tvojo živino na poljih drugih ljudstev? Mar ne veš, da sem tujec v tej deželi med kánaanskimi otroki? Zakaj mi hočeš to storiti?«
40 Abram se je zaradi tega vsak dan prepiral z Lotom, toda Lot Abrama ni poslušal in je še naprej počel enako. Prebivalci dežele so prišli in to povedali Abramu.
41 Abram pa reče Lotu: »Doklej mi boš še v spotiko prebivalcem dežele? Prosim te, nehaj se več prepirati med nama, saj sva sorodnika.«
42 Prosim te, loči se od mene, pojdi in si izberi kraj, kjer boš lahko prebival s svojo živino in vsem, kar ti pripada. Samo ti in tvoja družina se držita stran od mene.
43 In ne boj se oditi od mene, kajti če ti kdo stori kaj žalega, mi povej in maščeval se bom za tvojo pravdo nad njim, le pojdi od mene.
44 Ko je Abram povedal vse te besede Lotu, je Lot vstal in pogledal proti jordanski ravnini.
45 In videl je, da je ves ta kraj dobro namakan in dober za človeka, pa tudi da nudi pašo za živino.
46 Lot je šel od Abrama tja, tam je postavil šotor in prebival v Sodomi, in bila sta ločena drug od drugega.
47 Abram pa je prebival v ravnini Mamre, ki je v Hebronu, in tam je postavil šotor, in Abram je ostal na tistem kraju mnogo let.

POGLAVJE 16

1 Takrat je elamski kralj Kedorlaomer poslal sporočilo vsem sosednjim kraljem, Nimrodu, kralju v Šinárju, ki mu je bil takrat pod oblastjo, in Tidalu, kralju v Gojimu, in Arjohu, kralju v Elasarju, s katerima je sklenil zavezo: »Pridite k meni in mi pomagajte, da bomo pokončali vsa mesta v Sodomi in njene prebivalce, kajti že trinajst let se mi upirajo.«
2 In ti štirje kralji so šli gori z vsemi svojimi tabori, okoli osemsto tisoč mož, in so šli, kakor so šli, in pobili vsakega človeka, ki so ga našli na svoji poti.

3 Pet kraljev Sodome in Gomore: Šinab, kralj Adme, Šemeber, kralj Zebojima, Bera, kralj Sodome, Berša, kralj Gomore, in Bela, kralj Zoarja, so jim šli naproti. Vsi so se zbrali v dolini Sidim.
4 Teh devet kraljev se je bojevalo v dolini Sidim; in kralja Sodome in Gomore sta bila poražena pred kralji Elama.
5 Dolina Sidim je bila polna apnenih jam in elamski kralji so zasledovali sodomske kralje. Sodomski kralji so s svojimi tabori zbežali in padli v apnene jame. Vsi, ki so ostali, so se zatekli na goro, da bi se rešili. Pet elamskih kraljev je prišlo za njimi in jih zasledovalo do sodomskih vrat ter pobrali vse, kar je bilo v Sodomi.
6 Izropali so vsa mesta Sodoma in Gomora, vzeli so tudi Lota, sina Abramovega brata, in njegovo premoženje ter zaplenili vse blago sodomskih mest in odšli. Unik, Abramov služabnik, ki je bil v bitki, je to videl in povedal Abramu vse, kar so kralji storili sodomskim mestom in da so Lota odpeljali v ujetništvo.
7 Abram je to slišal in vstal s približno tristo osemnajstimi možmi, ki so bili z njim, in tisto noč je zasledoval te kralje in jih premagal. Vsi so padli pred Abramom in njegovimi možmi, in ni ostal nihče razen štirih kraljev, ki so zbežali, in so šli vsak svojo pot.
8 Abram si je povrnil vse sodomsko premoženje in povrnil si je tudi Lota in njegovo premoženje, njegove žene in otroke ter vse, kar je bilo njegovo, tako da Lotu ni ničesar manjkalo.
9 Ko se je vrnil po porazu teh kraljev, je s svojimi možmi šel mimo doline Sidim, kjer sta se kralja bojevala med seboj.
10 Bera, kralj Sodome, in ostali možje, ki so bili z njim, so šli iz apnenih jam, v katere so padli, naproti Abramu in njegovim možem.
11 Adonizedek, jeruzalemski kralj, to je bil Sem, je šel s svojimi možmi naproti Abramu in njegovemu ljudstvu s kruhom in vinom. Ostali so skupaj v dolini Melek.
12 Adonizedek je blagoslovil Abrama in Abram mu je dal desetino od vsega, kar je bil prinesel od plena svojih sovražnikov, kajti Adonizedek je bil duhovnik pred Bogom.
13 Vsi kralji Sodome in Gomore, ki so bili tam, s svojimi služabniki so pristopili k Abramu in ga prosili, naj jim vrne služabnike, ki jih je ujel, in naj vzame vse premoženje.
14 Abram pa odgovori sodomskim kraljem in reče: »Kakor res živi GOSPOD, ki je ustvaril nebo in zemljo in odkupil mojo dušo iz vse stiske ter me danes rešil iz rok mojih sovražnikov in mi jih dal v roke, ne bom vzel ničesar, kar je vaše, da se jutri ne boste hvalili in rekli: 'Abram je obogatel od našega premoženja, ki ga je prihranil.'«
15 Kajti Gospod, moj Bog, v katerega zaupam, mi je rekel: Ničesar ti ne bo manjkalo, kajti blagoslovil te bom v vseh delih tvojih rok.
16 In sedaj torej, glej, tukaj je vse, kar je tvoje, vzemi in pojdi! Kakor res živi GOSPOD, ne bom od tebe vzel niti žive duše niti niti od čevljev niti, razen stroškov za hrano tistih, ki so šli z menoj v boj, in deležev mož, ki so šli z menoj, Anarja, Aškola in Mamreja, oni in njihovi možje, pa tudi tisti, ki so ostali stražiti prtljago, naj vzamejo svoj delež plena.
17 Sodomski kralji so Abramu dali vse, kar je rekel, in so ga silili, naj vzame, kar koli si izbere, vendar ni hotel.
18 Odpustil je sodomske kralje in preostale njihove može ter jim dal ukaze glede Lota, in odšli so vsak na svoj kraj.
19 Tudi Lota, sina svojega brata, je odposlal z njegovim premoženjem in šel je z njimi. Lot se je vrnil v svojo hišo, v Sodomo, Abram pa se je s svojim ljudstvom vrnil v svojo hišo na planjavo Mamre v Hebronu.
20 Tisti čas se je Gospod spet prikazal Abramu v Hebronu in mu rekel: »Ne boj se, tvoja nagrada je pred menoj zelo velika, kajti ne bom te zapustil, dokler te ne pomnožim in te blagoslovim ter naredim tvojega potomstva kakor zvezde na nebu, ki jih ni mogoče ne izmeriti ne prešteti.«
21 In tvojemu potomstvu bom dal vse te dežele, ki jih vidiš s svojimi očmi, njim jih bom dal v dediščino za vedno, le bodi močan in se ne boj, hodi pred menoj in bodi popoln.
22 V oseminsedemdesetem letu Abramovega življenja je umrl Pelegov sin Reu. In vseh Reujevih dni je bilo dvesto devetintrideset let, nato pa je umrl.
23 Saraja, hči Haranova, Abramova žena, je bila v tistih dneh še neplodna; ni Abramu rodila ne sina ne hčere.
24 Ko je videla, da ne rodi otrok, je vzela svojo deklo Hagaro, ki ji jo je dal faraon, in jo dala svojemu možu Abramu za ženo.
25 Hagara se je namreč naučila vseh Sarajinih poti, kakor jo je učila Saraja, in ni ji bilo prav nič žal, da bi se držala njenih dobrih poti.
26 Saraja je rekla Abramu: »Glej, tukaj je moja dekla Hagara, pojdi k njej, da rodi na mojih kolenih, da bom tudi jaz imela otroke po njej.«
27 In po desetih letih Abramovega bivanja v kanaanski deželi, kar je bilo petinosemdeseto leto Abramovega življenja, mu je Saraja dala Hagaro.
28 Abram je poslušal glas svoje žene Saraje in vzel svojo deklo Hagaro. Abram je prišel k njej in spočela je.
29 Ko je Hagara videla, da je spočela, se je zelo razveselila in njena gospodarica se ji je zdela prezirljiva. Rekla je sama pri sebi: »To je samo zato, ker sem pred Bogom boljša od svoje gospodarice Saraje, kajti vse dni, kar je moja gospodarica z mojim gospodom, ni spočela, meni pa je Gospod v tako kratkem času dal, da sem spočela z njim.«
30 Ko je Saraja videla, da je Hagara spočela z Abramom, je postala ljubosumna na svojo deklo in si je rekla: »To ni nič drugega, kot da je boljša od mene.«
31 Saraja pa reče Abramu: »Moja krivica je na tebi! Zakaj nisi molil zame, ko si molil pred Gospodom za otroke, da bi mi Gospod dal od tebe potomstvo?«
32 Ko pa govorim z Hagaro v tvoji navzočnosti, ona zaničuje moje besede, ker je spočela, in ti ji nič ne poveš. Naj GOSPOD sodi med menoj in teboj zaradi tega, kar si mi storila.
33 Abram pa reče Saraji: »Glej, tvoja dekla je v tvoji roki, stori z njo, kakor se ti zdi prav.« Saraja jo je ponižala in Hagara je zbežala pred njo v puščavo.
34 In angel Gospodov jo je našel na kraju, kamor je bila zbežala, pri vodnjaku, in ji rekel: Ne boj se, kajti pomnožil bom tvoje potomstvo. Rodila boš sina in mu boš dala ime Izmael. Zdaj pa se vrni k svoji gospodarici Saraji in se podredi njenim rokam.
35 Hagara je kraj tistega vodnjaka imenovala Beer-lahaj-roi; leži med Kadešem in puščavo Bered.

36 In Hagara se je takrat vrnila v hišo svojega gospodarja. Ob koncu dni je Hagara Abramu rodila sina, in Abram mu je dal ime Izmael; in Abram je bil star šestinosemdeset let, ko ga je rodil.

POGLAVJE 17

1 In v tistih dneh, v enaindevetdesetem letu Abramovega življenja, so se Kitimovi sinovi bojevali s Tubalovimi sinovi. Ko je namreč Gospod razkropil človeške sinove po zemlji, so Kitimovi sinovi odšli in se naselili v Kanopijski ravnini, si tam zgradili mesta in prebivali ob reki Tibreu.
2 Tubalovi sinovi so prebivali v Tuskani in njihove meje so segale do reke Tibreu. Tubalovi sinovi so v Tuskani zgradili mesto in ga poimenovali Sabina po imenu Sabine, sina svojega očeta Tubala, in tam so prebivali do današnjega dne.
3 In takrat so se Kitimovi otroci bojevali s Tubalovimi otroki in Tubalovi otroci so bili poraženi pred Kitimovimi otroki, in Kitimovi otroci so povzročili, da je izmed Tubalovih otrok padlo tristo sedemdeset mož.
4 In takrat so Tubalovi sinovi prisegli Kitimskim sinovom: »Ne smete se ženiti med nami in nihče ne sme dati svoje hčere nobenemu izmed Kitimskih sinov.«
5 Vse Tubalove hčere so bile tiste dni lepe, kajti takrat ni bilo na vsej zemlji žensk, ki bi bile tako lepe kot Tubalove hčere.
6 In vsi, ki so se veselili ženske lepote, so šli k Tubalovim hčeram in si jemali žene od njih. Sinovi človeški, kralji in knezi, ki so se zelo veselili ženske lepote, so si v tistih dneh jemali žene od Tubalovih hčera.
7 In po treh letih, potem ko so Tubalovi sinovi prisegli Kitimskim sinovom, da jim ne bodo dajali svojih hčera za žene, je šlo kakih dvajset mož izmed Kitimskih sinov, da bi vzeli nekatere Tubalove hčere, a niso našli nobene.
8 Kajti Tubalovi otroci so se držali prisege, da se ne bodo poročili z njimi, in prisege niso prelomili.
9 V dneh žetve so Tubalovi sinovi šli na svoja polja, da bi pobrali svojo žetev. Ko so se zbrali mladeniči iz Kitima in šli v mesto Sabina, je vsak moški vzel dekle izmed Tubalovih hčera in so prišli v njihova mesta.
10 In Tubalovi sinovi so to slišali in so se šli bojevat z njimi, a jih niso mogli premagati, kajti gora je bila od njih zelo visoka. Ko so videli, da jih ne morejo premagati, so se vrnili v svojo deželo.
11 Ob preobratu istega leta so Tubalovi sinovi šli in najeli kakih deset tisoč mož iz mest, ki so bila blizu njih, in so se bojevali s Kitimovimi sinovi.
12 In Tubalovi otroci so šli v vojno s Kitimovimi otroki, da bi uničili njihovo deželo in jih stisnili. V tem spopadu so Tubalovi otroci premagali Kitimove otroke. Kitimovi otroci so, ko so videli, da so zelo v stiski, dvignili otroke, ki so jih imeli od Tubalovih hčera, na zid, ki je bil zgrajen, da bi bili pred očmi Tubalovih otrok.
13 In sinovi Kitimski so jim rekli: »Ali ste prišli, da se vojskujete s svojimi sinovi in hčerami? Ali nismo od takrat do danes vaše meso in kosti?«
14 Ko so to slišali Tubalovi otroci, so nehali vojskovati s Kitimovimi otroki in so odšli.
15 In vrnili so se v svoja mesta, in sinovi Kitima so se takrat zbrali in zgradili dve mesti ob morju, in eno so poimenovali Purtu, drugo pa Ariza.
16 Abram, Terahov sin, je bil takrat star devetindevetdeset let.
17 Tisti čas se mu je prikazal GOSPOD in mu rekel: »Sklenil bom zavezo med seboj in teboj in zelo bom pomnožil tvoje potomstvo. To je zaveza, ki jo sklepam med seboj in teboj: da se obreže vsak moški otrok, ti in tvoji potomci za teboj.«
18 Osem dni star bo obrezan in ta zaveza bo na tvojem mesu za večno zavezo.
19 Zato se ti ne bo več ime Abram, ampak Abraham, in tvoja žena se ne bo več imenovala Saraja, ampak Sara.
20 Kajti blagoslovil vaju bom oba in pomnožil vajino potomstvo za teboj, da boš postal velik narod in iz tebe bodo izšli kralji.

POGLAVJE 18

1 Abraham je vstal in storil vse, kar mu je Bog zapovedal. Vzel je može iz svoje hiše in tiste, ki jih je kupil za svoj denar, in jih obrezal, kakor mu je bil zapovedal GOSPOD.
2 In ni ostal nikogar, ki ga ne bi obrezal. Abraham in njegov sin Izmael sta bila obrezana na kožici svojega mesa; Izmael je bil star trinajst let, ko je bil obrezan na kožici svojega mesa.
3 Tretji dan je Abraham šel iz svojega šotora in sedel pri vratih, da bi užival v sončni vročini, medtem ko je trpel zaradi bolečin v telesu.
4 In Gospod se mu je prikazal na Mamrejski ravnini in poslal tri svoje angele strežne, da ga obiščejo. Sedel je pri vhodu v šotor. Povzdignil je oči in videl, in glej, trije možje so prihajali od daleč. Vstal je in stekel jim naproti, se jim priklonil in jih pripeljal v svojo hišo.
5 In jim je rekel: »Če sem našel milost v vaših očeh, stopite noter in pojejte grižljaj kruha.« In jih je spodbudil, da so stopili noter. Dal jim je vode in so si umili noge ter jih postavil pod drevo pri vhodu v šotor.
6 Abraham je stekel in vzel tele, mlado in dobro, in ga je hitro zaklal ter ga dal svojemu služabniku Eliezerju, da ga pripravi.
7 Abraham je prišel k Sari v šotor in ji rekel: »Hitro pripravi tri merice fine moke, jo zamesi in naredi kolače, da pokriješ lonec z mesom.« Storila je tako.
8 Abraham je hitel in jim prinesel maslo in mleko, govedino in ovčetino ter jim dal jesti, preden je bilo tele meso dovolj kuhano, in so jedli.
9 Ko so nehali jesti, mu je eden izmed njih rekel: »Vrnil se bom k tebi, ko mi bo dovolj let, in Sara, tvoja žena, bo imela sina.«
10 Možje pa so nato odšli in šli svojo pot, kamor so bili poslani.
11 V tistih dneh so bili vsi prebivalci Sodome in Gomore ter vseh petih mest zelo hudobni in grešni proti Gospodu. S svojimi gnusobami so dražili Gospoda in se še bolj gnusno in zasmehljivo starali pred Gospodom. Njihova hudobija in zločini so bili v tistih dneh veliki pred Gospodom.
12 V svoji deželi so imeli zelo prostrano dolino, oddaljeno približno pol dneva hoje, in v njej so bili vodni izviri in veliko trave okoli vode.

13 Vsi prebivalci Sodome in Gomore so hodili tja štirikrat na leto s svojimi ženami in otroki ter vsem, kar je bilo njihovo, in so se tam veselili z bobni in plesom.
14 In v času veselja so vsi vstali in se prijeli za žene svojih sosedov, nekateri pa tudi za deviške hčere svojih sosedov, in so se z njimi veselili. Vsak moški je videl svojo ženo in hčer v naročju svojega soseda in ni rekel niti besede.
15 In tako so počeli od jutra do večera, nato pa so se vrnili vsak moški v svojo hišo in vsaka ženska v svoj šotor; tako so počeli vedno štirikrat na leto.
16 Tudi ko je tujec prišel v njihova mesta in prinesel blago, ki ga je kupil, da bi ga tam prodal, so se prebivalci teh mest zbrali, moški, ženske in otroci, mladi in stari, in so šli k možu ter mu na silo vzeli blago, pri čemer so vsakemu dajali malo, dokler ni bilo zmanjkalo vsega premoženja lastnika, ki ga je prinesel v deželo.
17 Če se je lastnik blaga prepiral z njimi in govoril: »Kaj je to delo, ki ste mi ga storili?«, so se mu drug za drugim približali in mu vsak pokazal tisto malo, kar je vzel, in se mu posmehovali, rekoč: »Vzel sem le tisto malo, kar si mi dal.« Ko je to slišal od vseh, je vstal in odšel od njih v žalosti in bridkosti duše, medtem ko so vsi vstali in šli za njim ter ga z velikim hrupom in hrupom pregnali iz mesta.
18 In bil je mož iz Elamske dežele, ki se je počasi vozil po poti, sedeč na oslu, ki je nosil lep plašč različnih barv, plašč pa je bil z vrvico privezan okoli osla.
19 Mož pa je bil na poti in je šel skozi sodomsko ulico, ko je sonce zvečer zašlo. Ostal je tam, da bi prenočil, a nihče ga ni spustil v hišo. Tisti čas je bil v Sodomi hudobnež in hudobnež, spreten v hudobiji, in ime mu je bilo Hedad.
20 In povzdigne oči in zagleda popotnika na mestni ulici. Pride k njemu in ga vpraša: Od kod prihajaš in kam greš?
21 Mož mu je rekel: »Potujem iz Hebrona v Elam, kamor spadam. Ko sem šel mimo, je sonce zašlo in nihče mi ni dovolil vstopiti v svojo hišo, čeprav sem imel kruh in vodo, slamo in krmo za osla in mi ničesar ne manjka.«
22 Hedad mu je odgovoril: »Vse, kar ti bo treba, ti bom dal, ampak na ulici ne boš ostal celo noč.«
23 Hedad ga je pripeljal v svojo hišo, snel oslu plašč z vrvjo in ju pripeljal v svojo hišo. Dal je oslu slamo in hrano, medtem ko je popotnik jedel in pil v Hedadovi hiši in tam prenočil.
24 Zjutraj pa je popotnik zgodaj vstal, da bi nadaljeval pot. Hedad mu je rekel: »Počakaj, potolaži si srce s grižljajem kruha in potem pojdi.« Mož je to storil; in ostal je pri njem, in oba sta skupaj jedla in pila čez dan, ko je mož vstal, da bi šel.
25 Hedad mu je rekel: »Glej, dan se že nagiba k mračnemu koncu, bolje je, da prenočiš, da se ti srce pomiri.« In priganja ga, da je tam ostal vso noč. Drugi dan je zgodaj vstal, da bi odšel. Hedad pa ga je priganja, rekoč: »Potolaži si srce s grižljajem kruha in potem pojdi.« Ostal je in jedel z njim tudi drugi dan, nato pa je mož vstal, da bi nadaljeval svojo pot.
26 Hedad mu je rekel: »Glej, dan se že nagiba k tmur. Ostani pri meni, da potolažim svoje srce. Zjutraj pa zgodaj vstani in pojdi.«
27 Mož pa ni hotel ostati, ampak je vstal in osedlal osla. Medtem ko je osel, je Hedadova žena rekla svojemu možu: »Glej, ta mož je že dva dni pri nas, je in pije, pa nam ni dal ničesar, in zdaj bo odšel od nas, ne da bi nam kaj dal?« Hedad ji je rekel: »Utišaj se!«
28 Mož je osedlal osla, da bi šel, in prosil Hedada, naj mu da vrv in plašč, da bi ju privezal na osla.
29 Hedad mu je rekel: »Kaj praviš?« Rekel mu je: »Gospod moj, mi daj vrvico in pisano ogrinjalo, ki si ju skril pri sebi v hiši, da ju varujem.«
30 Hedad je možu odgovoril: »To je razlaga tvojih sanj: vrv, ki si jo videl, pomeni, da se bo tvoje življenje podaljšalo kakor vrv, in videti plašč, obarvan z vsemi vrstami barv, pomeni, da boš imel vinograd, v katerem boš zasadil drevesa z vsemi vrstami sadja.«
31 Popotnik pa odgovori: »Ne tako, gospod moj, saj sem bil buden, ko sem ti dal vrvico in tudi plašč, tkan z različnimi barvami, ki si ju snel z osla, da bi ju shranil zame.« Hedad pa odgovori in reče: »Res sem ti povedal razlago tvojih sanj, in sanje so dobre, in to je njihova razlaga.«
32 Zdaj mi dajte sinovi človeški štiri srebrnike, to je moje plačilo za razlago sanj, in od tebe samo potrebujem tri srebrnike.
33 Mož se je razjezil ob Hedadovih besedah in je bridko zajokal. Potem je Hedada pripeljal k Seraku, sodniku v Sodomi.
34 Mož je predložil svojo zadevo sodniku Seraku. Hedad je odgovoril: »Ni tako, ampak tako je.« Sodnik je popotniku rekel: »Ta mož Hedad ti govori resnico, saj je v mestih znan po natančnem razlaganju sanj.«
35 Mož pa je zavpil na sodnikovo besedo in rekel: »Ne tako, gospod moj, kajti tistega dne sem mu dal vrv in plašč, ki sta bila na oslu, da ju pospravi v svoji hiši. Oba sta se prepirala pred sodnikom, eden je rekel: »Tako je bilo,« drugi pa je trdil drugače.
36 Hedad pa reče možu: »Daj mi štiri srebrnike, ki jih zahtevam za razlago sanj; ne bom ti dal nobenega preživnine; in plačaj mi stroške za štiri obroke, ki si jih jedel v moji hiši.«
37 Mož pa reče Hedadu: »Resnično ti bom plačal za to, kar sem jedel v tvoji hiši, le vrv in plašč, ki si ju skril v svoji hiši, mi daj.«
38 Hedad je odgovoril pred sodnikom in rekel možu: »Ali ti nisem povedal razlage tvojih sanj? Vrv pomeni, da se bodo tvoji dnevi podaljšali kakor vrv, plašč pa, da boš imel vinograd, v katerem boš zasadil vsakovrstno sadno drevje.«
39 To je pravilna razlaga tvojih sanj: Daj mi zdaj štiri srebrnike, ki jih zahtevam kot odškodnino, kajti ne bom ti dal nobenega popusta.
40 Mož je zajokal ob Hedadovih besedah in sta se prepirala pred sodnikom. Sodnik je ukazal svojim služabnikom, ki so jih nepremišljeno pregnali iz hiše.
41 Ko so jih slišali prebivalci Sodome, so se prepirali in odšli od sodnika. Zbrali so se okoli njih in so se pritoževali nad tujcem ter ga nepremišljeno izgnali iz mesta.
42 Mož pa je nadaljeval pot na oslu z grenkobo v duši, jokal in se pritoževal.
43 Med potjo je jokal zaradi tega, kar se mu je zgodilo v pokvarjeni Sodomi.

POGLAVJE 19

1 Sodomska mesta so imela štiri sodnike za štiri mesta, in to so bila njihova imena: Serak v mestu Sodoma, Šarkad v Gomori, Zabnak v Admi in Menon v Zebojimu.
2 Abrahamov služabnik Eliezer jim je dal različna imena in Seraka spremenil v Šakra, Šarkada v Šakruro, Zebnaka v Kezobima in Menona v Matzlodina.
3 In na željo svojih štirih sodnikov so prebivalci Sodome in Gomore dali postaviti postelje na mestnih ulicah, in če je kdo prišel na te kraje, so ga zgrabili in ga pripeljali na eno od svojih postelj ter ga na silo prisilili, da je ležal vanje.
4 Ko je legel, so trije možje stali pri njegovem vzglavju in trije pri njegovih nogah ter ga merili po dolžini postelje. Če je bil mož manjši od postelje, ga je teh šest mož raztegnilo na vsakem koncu, in ko je zavpil k njim, mu niso odgovorili.
5 In če je bil daljši od postelje, so obe strani postelje na vsakem koncu potegnili skupaj, dokler mož ni dosegel vrat smrti.
6 Če pa je še naprej vpil k njim, so mu odgovorili: »Tako se stori človeku, ki pride v našo deželo.«
7 Ko so ljudje slišali vse to, kar so počeli prebivalci sodomskih mest, so se vzdržali prihoda tja.
8 In ko je v njihovo deželo prišel revež, so mu dali srebro in zlato ter po vsem mestu razglasili, naj mu ne dajo niti grižljaja kruha za jesti. Če pa je tujec tam ostal nekaj dni in umrl od lakote, ker ni mogel dobiti niti grižljaja kruha, so ob njegovi smrti prišli vsi prebivalci mesta in vzeli njihovo srebro in zlato, ki so mu ga dali.
9 In tisti, ki so lahko prepoznali srebro ali zlato, ki so mu ga dali, so mu ga vzeli nazaj, in ob njegovi smrti so mu slekli tudi oblačila in se prepirali zaradi njih, in tisti, ki je premagal svojega bližnjega, si jih je vzel.
10 Potem so ga odnesli in pokopali pod kakšnim grmovjem v puščavi; tako so ravnali vse dni z vsakim, ki je prišel k njim in umrl v njihovi deželi.
11 Čez nekaj časa je Sara poslala Eliezerja v Sodomo, da bi obiskal Lota in povprašal o njegovem dobrem počutju.
12 Eliezer je šel v Sodomo in srečal Sodomljana, ki se je pretepal s tujcem. Sodomljan je slekel ubogega moža z vseh oblačil in odšel.
13 In ta ubogi mož je vpil k Eliezerju in ga prosil za milost zaradi tega, kar mu je storil sodomski mož.
14 In mu je rekel: »Zakaj tako ravnaš z revežem, ki je prišel v tvojo deželo?«
15 Sodomski mož pa odgovori Eliezerju in reče: »Ali je ta človek tvoj brat? Ali so te sodomski prebivalci danes postavili za sodnika, da govoriš o tem človeku?«
16 Eliezer se je prepiral s sodomskim možem zaradi reveža. Ko se je Eliezer približal, da bi od sodomskega moža vzel reveževa oblačila, je pohitel in ga s kamnom udaril v čelo.
17 In kri je obilno tekla z Eliezerjevega čela. Ko je mož zagledal kri, je zgrabil Eliezerja in rekel: »Daj mi plačilo, ker sem te znebil te hudobne krvi, ki je bila na tvojem čelu, kajti takšen je običaj in postava v naši deželi.«
18 Eliezer mu je rekel: »Ranil si me in zahtevaš, da ti plačam tvojo plačo.« Eliezer pa ni poslušal besed sodomskega moža.
19 Mož je prijel Eliezerja in ga pripeljal k Šakru, sodniku v Sodomi, da bi ga sodil.
20 Mož pa je spregovoril sodniku: »Prosim te, gospod moj, tako je storil ta človek! Udaril sem ga s kamnom, da mu je kri tekla s čela, in noče mi dati plačila.«
21 In sodnik reče Eliezerju: Ta mož ti govori resnico, daj mu njegovo plačilo, kajti to je običaj v naši deželi. In Eliezer je slišal sodnikove besede in dvignil kamen ter udaril sodnika, in kamen je udaril njegovo čelo, in kri je tekla obilno s sodnikovega čela, in Eliezer reče: Če je torej to običaj v vaši deželi, daj temu možu, kar bi mu moral dati, kajti to je bila tvoja odločitev, ti si to razsodil.
22 Eliezer pa je pustil sodomskega moža pri sodniku in odšel.
23 Ko so se elamski kralji vojskovali s sodomskimi kralji, so elamski kralji zavzeli vse sodomsko premoženje in odpeljali Lota v ujetništvo skupaj z njegovim premoženjem. Ko so to povedali Abrahamu, je šel in se vojskoval s elamskimi kralji ter jim iz rok odvzel vse Lotovo in sodomsko premoženje.
24 Takrat mu je Lotova žena rodila hčer in dal ji je ime Paltit, rekoč: »Bog je njega in vso njegovo družino rešil iz rok elamskih kraljev.« Ko je odrasla Lotova hči Paltit, si jo je eden od sodomskih mož vzel za ženo.
25 In prišel je v mesto revež, da bi si poiskal preživetje, in je ostal v mestu nekaj dni. Vsi prebivalci Sodome so razglasili svoj običaj, da temu človeku ne dajo niti grižljaja kruha, dokler ni padel mrtev na zemljo, in so to storili.
26 Lotova hči Paltita je videla tega moža ležati na ulicah, lačnega in sestradanega, in nihče mu ni hotel ničesar dati, da bi ga ohranil pri življenju, in bil je tik pred smrtjo.
27 In njena duša se je napolnila s usmiljenjem zaradi moža in ga je na skrivaj hranila s kruhom več dni, in duša tega moža je oživela.
28 Kajti kadar je šla po vodo, je dala kruh v vrč. Ko je prišla do kraja, kjer je bil revež, je vzela kruh iz vrča in mu ga dala jesti; tako je počela več dni.
29 Vsi prebivalci Sodome in Gomore so se čudili, kako je ta človek lahko toliko dni prenašal lakoto.
30 In so rekli drug drugemu: »To je mogoče samo zato, ker jé in pije, kajti nihče ne more prenesti toliko dni lakote ali živeti tako kot ta človek, ne da bi se mu celo obraz spremenil.« Trije možje so se skrili na mestu, kjer je stal revež, da bi izvedeli, kdo mu je prinesel kruh jesti.
31 Lotova hči Paltita je šla tisti dan po vodo in dala kruh v vrč z vodo. Šla je zajemat vodo k revežu. Vzela je kruh iz vrča in ga dala revežu, ki ga je pojedel.
32 In trije možje so videli, kaj je Paltith storila revežu, in so ji rekli: »Torej si ga ti preživljala in zato ni stradal, se ni spremenil niti umrl kot drugi.«
33 In trije možje so šli iz kraja, kjer so se skrivali, in so pograbili Paltith in kruh, ki je bil v roki reveža.
34 In vzeli so Paltith in jo pripeljali pred svoje sodnike ter jim rekli: »Tako je storila in ona je reveža oskrbovala s kruhom, zato ves ta čas ni umrl; zdaj nam torej razložite kazen, ki jo zasluži ta ženska, ker je prestopila naš zakon.«
35 Sodomljani in gomorani so se zbrali in zakurili ogenj na mestni ulici. Ženo so zgrabili in jo vrgli v ogenj, da je zgorela v pepel.
36 V mestu Adma pa je bila ženska, s katero so storili podobno.
37 Neki popotnik je prišel v mesto Adma, da bi tam prenočil, z namenom, da se zjutraj vrne domov. Sedel je

nasproti vrat hiše očeta mladenke in tam ostal, saj je sonce že zašlo, ko je prišel tja. Mladenka ga je zagledala sedeti pri vratih hiše.
38 In prosil jo je za vodo, in ona ga je vprašala: »Kdo si?« Rekel ji je: »Danes sem hodil po poti in sem prišel, ko je sončni zahod zašel. Tukaj bom prenočil, zjutraj pa bom zgodaj vstal in nadaljeval svojo pot.«
39 Mlada ženska je šla v hišo in prinesla možu kruh in vodo, da je jedel in pil.
40 In ta zadeva je postala znana prebivalcem Adme, zato so se zbrali in pripeljali mlado žensko pred sodnike, da bi jo zaradi tega dejanja sodili.
41 In sodnik je rekel: »To žensko je treba obsoditi na smrt, ker je prestopila naš zakon, in to je torej odločitev glede nje.«
42 In ljudje iz teh mest so se zbrali in pripeljali mlado žensko ter jo mazilili z medom od glave do pet, kakor je odredil sodnik, in jo postavili pred roj čebel, ki so bile takrat v njihovih panjih, in čebele so priletele nanjo in jo pičile, tako da ji je oteklo vse telo.
43 Mladenka je zaradi čebel vpila, a nihče se je ni zmenil zanjo ali se je je usmilil, in njeni kriki so se dvigali do neba.
44 Gospod se je razjezil zaradi tega in zaradi vseh del sodomskih mest, kajti imela so obilo hrane in vladal jim je mir, a kljub temu niso hotela preživljati revnih in potrebnih. V tistih dneh so njihova hudobna dejanja in grehi postali veliki pred Gospodom.
45 Gospod je poslal po dva angela, ki sta prišla v Abrahamovo hišo, da bi uničila Sodomo in njena mesta.
46 Angeli so vstali od vrat Abrahamovega šotora, potem ko so jedli in pili, in zvečer so prišli v Sodomo. Lot je takrat sedel pri sodomskih vratih. Ko jih je zagledal, je vstal, da bi jim šel naproti, in se jim priklonil do tal.
47 In zelo jih je pritiskal in jih pripeljal v svojo hišo ter jim dal živeža, ki so ga jedli, in prenočili so v njegovi hiši.
48 Angeli pa so rekli Lotu: »Vstani, pojdi iz tega kraja, ti in vsi, ki so tvoji, da ne pogineš zaradi krivice tega mesta, kajti Gospod bo ta kraj uničil.«
49 Angeli so prijeli Lota za roko in njegovo ženo za roko in njegove otroke za roko in vse, kar je bilo njegovega, ga odpeljali ven in postavili zunaj mest.
50 Lotu pa so rekli: »Reši se, da boš živel.« Zbežal je z vsem, kar je bilo njegovo.
51 Tedaj je Gospod z neba deževal nad Sodomo in Gomoro in nad vsa ta mesta žveplo in ogenj od Gospoda.
52 In uničil je ta mesta, vso ravnino in vse prebivalce mest in vse, kar je raslo na zemlji; in Ado, Lotova žena, se je ozrla nazaj, da bi videla uničenje mest, kajti ganila se je sočutja do svojih hčera, ki so ostale v Sodomi, ker niso šle z njo.
53 In ko se je ozrla nazaj, se je spremenila v solni steber in je še danes na tistem mestu.
54 In voli, ki so stali na tistem mestu, so vsak dan lizali sol do konic svojih nog, in zjutraj je spet pognala, in so jo spet lizali do današnjega dne.
55 Lot pa in dve njegovi hčeri, ki sta ostali z njim, so zbežali in se umaknili v Adulamsko jamo in tam ostali nekaj časa.
56 Abraham je zgodaj zjutraj vstal, da bi videl, kaj se je zgodilo s sodomskimi mesti; in pogledal je ter videl, da se dim iz mest dviga kakor dim iz peči.
57 Lot in njegovi dve hčerki pa so ostali v jami in dali so očetu piti vino ter ležali z njim, kajti rekli so, da ni človeka na zemlji, ki bi lahko iz njih vzgojil seme, kajti mislili so, da je vsa zemlja uničena.
58 Obe sta ležali z očetom in spočela ter rodila sinova. Starejša je dala svojemu sinu ime Moab, rekoč: »Od svojega očeta sem ga spočela; on je oče Moabcev do današnjega dne.«
59 Mlajša je svojega sina tudi imenovala Benami; on je oče Amonovih sinov do današnjega dne.
60 In potem je Lot in njegovi dve hčeri odšli od tam in se naselil na drugi strani Jordana s svojima dvema hčerama in njunima sinovoma. Lotova sinova sta odrasla in šla ter si vzela žene iz kanaanske dežele in rodila otroke ter bila rodovitna in se množila.

POGLAVJE 20

1 Tisti čas se je Abraham odpravil iz Mamrejske ravnine in šel v filistejsko deželo ter prebival v Gerarju. Bilo je v petindvajsetem letu Abrahamovega bivanja v kánaanski deželi, v stotem letu Abrahamovega življenja, ko je prišel v Gerar v filistejski deželi.
2 Ko sta prišla v deželo, je rekel svoji ženi Sari: »Reci, da si moja sestra, vsakomur, ki te vpraša, da se izogneva hudobiji prebivalcev dežele.«
3 Ko je Abraham prebival v filistejski deželi, so služabniki Abimeleka, filistejskega kralja, videli, da je Sara zelo lepa, in so Abrahama vprašali o njej. Ta je rekel: »Moja sestra je.«
4 Abimelekovi služabniki so šli k Abimeleku in rekli: »Mož iz kanaanske dežele je prišel, da bi se naselil v deželi, in ima sestro, ki je zelo lepa.«
5 Abimelek je slišal besede svojih služabnikov, ki so mu hvalili Saro. Abimelek je poslal svoje služabnike in ti so Saro pripeljali h kralju.
6 Sara je prišla v Abimelekovo hišo in kralj je videl, da je Sara lepa, in mu je bila zelo všeč.
7 Približal se ji je in ji rekel: »Kaj ti pomeni ta mož, s katerim si prišla v našo deželo?« Sara je odgovorila: »On je moj brat in prišli smo iz kanaanske dežele, da bi se naselili, kjer koli bomo našli prostor.«
8 Abimelek je rekel Sari: »Glej, moja dežela je pred teboj. Postavi svojega brata na katerem koli delu te dežele, kjer ti je všeč, in naša dolžnost bo, da ga povišamo in povzdignemo nad vse ljudstvo v deželi, ker je tvoj brat.«
9 Abimelek je poslal po Abrahama in Abraham je prišel k Abimeleku.
10 Abimelek pa reče Abrahamu: »Glej, dal sem ukaz, da boš deležen časti, kakor si želiš, zaradi svoje sestre Sare.«
11 Abraham je odšel od kralja in kraljevo darilo je šlo za njim.
12 Kakor zvečer, preden so ljudje legli k počitku, je kralj sedel na svojem prestolu in ga je objel globok spanec. Legel je na prestol in spal do jutra.
13 In sanjal je, da je k njemu prišel angel Gospodov z izvlečenim mečem v roki. Angel je stal nad Abimelekom in ga hotel ubiti z mečem. Kralj se je v sanjah prestrašil in rekel angelu: »S čim sem grešil proti tebi, da prihajaš, da me ubiješ s svojim mečem?«

14 Angel pa je odgovoril Abimeleku in rekel: »Glej, umiraš zaradi žene, ki si jo sinoči pripeljal v svojo hišo. To je namreč poročena ženska, žena Abrahama, ki je prišel v tvojo hišo. Zdaj pa vrni temu možu njegovo ženo, kajti ona je njegova žena. Če je ne vrneš, vedi, da boš zagotovo umrl, ti in vse, kar je tvoje.«
15 Tisto noč je nastal v filistejski deželi velik krik in prebivalci dežele so zagledali postavo moža, ki je stal z izvlečenim mečem v roki, in ta je prebivalce dežele udaril z mečem, da, še naprej jih je udarjal.
16 In angel Gospodov je tisto noč udaril vso filistejsko deželo, in tisto noč in naslednje jutro je nastala velika zmeda.
17 In vsaka maternica se je zaprla in vsi njihovi izcedki so se izlili, in roka Gospodova je bila nad njimi zaradi Sare, Abrahamove žene, ki jo je Abimelek vzel.
18 Zjutraj pa je Abimelek vstal prestrašen, zmeden in zelo trepetal. Poslal je in poklical svoje služabnike ter jim povedal svoje sanje. Ljudstvo se je zelo prestrašilo.
19 In mož, ki je stal med kraljevimi služabniki, je odgovoril kralju: »O kralj, vrni to ženo njenemu možu, kajti on je njen mož, kajti podobno se je zgodilo egiptovskemu kralju, ko je ta mož prišel v Egipt.«
20 In rekel je za svojo ženo: Sestra je moja, kajti tako ravna, ko pride prebivalit v deželo, v kateri je tujec.
21 Faraon je poslal in si vzel to žensko za ženo, Gospod pa ga je kaznoval s hudimi nadlogami, dokler ni ženske vrnil k njenemu možu.
22 Zdaj torej, o kralj, vedi, kaj se je sinoči zgodilo po vsej deželi, kajti nastala je velika groza, velika bolečina in jok, in vemo, da je bilo to zaradi ženske, ki si jo vzel.
23 Zdaj torej vrnite to ženo njenemu možu, da se nam ne zgodi, kakor se je zgodilo faraonu, egiptovskemu kralju, in njegovim podložnikom, in da ne umremo. Abimelek je hitel in poklical Saro ter jo dal poklicati, in prišla je prednj. Poklical je tudi Abrahama in ta je prišel prednj.
24 Abimelek jim je rekel: »Kaj pa počneta, ko pravita, da sta brat in sestra, jaz pa sem si to žensko vzel za ženo?«
25 Abraham pa je rekel: »Ker sem mislil, da bom umrl zaradi svoje žene.« Abimelek je vzel drobnico in govedo, služabnike in dekle ter tisoč srebrnikov in jih dal Abrahamu, Saro pa mu je vrnil.
26 Abimelek pa reče Abrahamu: Glej, vsa dežela je pred teboj, prebivaj v njej, kjer koli hočeš.
27 Abraham in Sara, njegova žena, sta odšla izpred kralja s častjo in spoštovanjem ter se naselila v deželi, v Gerarju.
28 Vsi prebivalci filistejske dežele in kraljevi služabniki so še vedno trpeli zaradi nadloge, ki jim jo je angel povzročal vso noč zaradi Sare.
29 Abimelek je poslal po Abrahama in rekel: »Moli zdaj za svoje služabnike Gospoda, svojega Boga, da odstrani to smrtnost izmed nas.«
30 Abraham je molil za Abimeleka in njegove podložnike. Gospod je uslišal Abrahamovo molitev in ozdravil Abimeleka in vse njegove podložnike.

POGLAVJE 21

1 Ob tistem času, po letu in štirih mesecih Abrahamovega bivanja v filistejski deželi v Gerarju, je Bog obiskal Saro. Gospod se je je spomnil. Spočela je in rodila Abrahamu sina.
2 Abraham je sinu, ki se mu je rodil in ga je rodila Sara, dal ime Izak.
3 Abraham je obrezal svojega sina Izaka, ko je bil star osem dni, kakor je Bog zapovedal Abrahamu, naj stori svojemu potomstvu za njim; Abraham je bil star sto let, Sara pa devetdeset let, ko se jima je rodil Izak.
4 Deček je odrasel in so ga odstavili. Abraham je tisti dan, ko je bil Izak odstavljen, priredil veliko pojedino.
5 Sem in Eber in vse pomembnejše ljudstvo dežele in Abimelek, kralj Filistejcev, in njegovi služabniki ter Pikol, poveljnik njegove vojske, so prišli jest, piti in se veseliti gostije, ki jo je Abraham priredil na dan, ko je bil njegov sin Izak odstavljen od prsi.
6 Tudi Terah, Abrahamov oče, in njegov brat Nahor sta prišla iz Harana, oni in vsi, ki so bili njuni, kajti zelo so se razveselili, ko so slišali, da se je Sari rodil sin.
7 In prišli so k Abrahamu ter jedli in pili na gostiji, ki jo je Abraham priredil na dan, ko je bil Izak odstavljen.
8 Terah in Nahor sta se veselila z Abrahamom in ostala sta z njim veliko dni v filistejski deželi.
9 Takrat je umrl Serug, sin Reujev, v prvem letu po rojstvu Izaka, sina Abrahamovega.
10 In vseh Serugovih dni je bilo dvesto devetintrideset let, nato pa je umrl.
11 Izmael, Abrahamov sin, je v tistih dneh odrasel; star je bil štirinajst let, ko je Sara Abrahamu rodila Izaka.
12 Bog je bil z Izmaelom, Abrahamovim sinom, in odrasel je ter se naučil uporabljati lok in postal lokostrelec.
13 Ko je bil Izak star pet let, je sedel z Izmaelom pri vhodu v šotor.
14 Izmael je prišel k Izaku in sedel nasproti njega. Vzel je lok, ga napel, vanj vtaknil puščico in nameraval Izaka ubiti.
15 Sara je videla, kaj je Izmael hotel storiti svojemu sinu Izaku, in zelo jo je razžalostilo zaradi sina. Zato je poslala po Abrahama in mu rekla: »Vrzi to sužnjo in njenega sina, kajti njen sin ne bo dedoval z mojim sinom, kajti to mu je danes hotel storiti.«
16 Abraham je poslušal Sarin glas in zgodaj zjutraj vstal, vzel dvanajst hlebov in meh vode ter jih dal Hagari in jo poslal z njenim sinom. Hagara je šla s sinom v puščavo in prebivala sta v Paranski puščavi s prebivalci puščave. Izmael je bil lokostrelec in je dolgo časa prebival v puščavi.
17 Nato sta šla on in njegova mati v egiptovsko deželo in se tam naselila. Hagara je za svojega sina vzela ženo iz Egipta, ki ji je bilo ime Meriba.
18 Izmaelova žena je spočela in rodila štiri sinove in dve hčeri. Izmael, njegova mati, njegova žena in otroci so se nato vrnili v puščavo.
19 In postavili so si šotore v puščavi, v katerih so prebivali, in so nadaljevali pot ter nato počivali mesečno in letno.
20 Bog je dal Izmaelu drobnico in govedo ter šotore zaradi Abrahama, njegovega očeta, in mož je imel veliko živine.
21 Izmael pa je prebival v puščavah in šotorih, potoval in počival dolgo časa in ni videl očetovega obličja.
22 Čez nekaj časa je Abraham rekel svoji ženi Sari: »Šel bom pogledat svojega sina Izmaela, kajti želim ga videti, saj ga že dolgo nisem videl.«

23 Abraham je jezdil na eni od svojih kamel v puščavo, da bi poiskal svojega sina Izmaela, kajti slišal je, da prebiva v šotoru v puščavi z vsem svojim imetjem.
24 Abraham je šel v puščavo in opoldne prišel do Izmaelovega šotora ter povprašal po Izmaelu. Našel je Izmaelovo ženo, ki je sedela v šotoru s svojimi otroki, Izmaela, njenega moža in njegove matere pa ni bilo z njima.
25 Abraham je vprašal Izmaelovo ženo: »Kam je šel Izmael?« Rekla je: »Šel je na polje lovit.« Abraham je še vedno jezdil na kameli, ker ni hotel sestopiti s tal, saj je prisegel svoji ženi Sari, da ne bo sestopil s kamele.
26 Abraham je rekel Izmaelovi ženi: »Hči moja, daj mi malo vode, da se napijem, ker sem utrujen od poti.«
27 Izmaelova žena pa je odgovorila Abrahamu: »Nimava ne vode ne kruha.« Sedela je v šotoru in ni opazila Abrahama, niti ga ni vprašala, kdo je.
28 Ona pa je v šotoru pretepala svoje otroke in jih preklinjala, preklinjala pa je tudi svojega moža Izmaela in ga grajala. Abraham je slišal besede Izmaelove žene, ki jih je govorila svojim otrokom, in se je zelo razjezil in razjezil.
29 Abraham je poklical ženo, naj pride k njemu iz šotora. Žena je prišla in se postavila Abrahamu nasproti, kajti Abraham je še vedno sedel na kameli.
30 Abraham je rekel Izmaelovi ženi: »Ko se tvoj mož Izmael vrne domov, mu povej te besede:
31 Zelo star mož iz filistejske dežele je prišel sem iskat tebe, in takšen je bil njegov videz in postava; nisem ga vprašala, kdo je, in ker te ni bilo tukaj, je spregovoril z mano in rekel: Ko se Izmael, tvoj mož vrne, mu povej: To je rekel ta mož: Ko prideš domov, odstrani ta žebelj iz šotora, ki si ga postavil tukaj, in namesto njega pribij drugega.
32 Ko je Abraham dokončal svoja navodila ženi, se je obrnil in odšel na kameli domov.
33 Potem se je Izmael vrnil z lova, on in njegova mati, in se vrnil v šotor, in njegova žena mu je rekla te besede:
34 Zelo star mož iz filistejske dežele je prišel iskat tebe, in takšen je bil njegov videz in postava; nisem ga vprašala, kdo je, in ker te ni bilo doma, mi je rekel: Ko pride tvoj mož domov, mu povej: Tako pravi starec: Odstrani žebelj šotora, ki si ga postavila sem, in namesto njega vstavi drugega.
35 Izmael je slišal besede svoje žene in spoznal, da je to njegov oče in da ga žena ne spoštuje.
36 Izmael je razumel očetove besede, ki jih je govoril svoji ženi, in Izmael je poslušal očetov glas, in Izmael je zavrgel tisto žensko, in ta je odšla.
37 Izmael je nato odšel v kanaansko deželo in si vzel drugo ženo ter jo pripeljal v svoj šotor, kjer je takrat prebival.
38 Po treh letih je Abraham rekel: »Šel bom spet pogledat svojega sina Izmaela, ker ga že dolgo nisem videl.«
39 Zajahal je kamelo in se odpravil v puščavo ter okoli poldneva prispel do Izmaelovega šotora.
40 In vprašal je po Izmaelu. Njegova žena je prišla iz šotora in rekla: »Ni ga tukaj, gospod moj, kajti šel je lovit na polja in hranit kamele.« Žena je rekla Abrahamu: »Pojdi k gospodu mojemu v šotor in pojej grižljaj kruha, kajti tvoja duša je gotovo utrujena od poti.«
41 Abraham ji je rekel: »Ne bom se ustavil, ker se mi mudi nadaljevati pot. Daj mi le malo vode piti, ker sem žejna.« Žena je hitro stekla v šotor in prinesla Abrahamu vodo in kruh, ju položila prednj in ga prosila, naj je. Jedel je in pil, in srce se mu je pomirilo, in blagoslovil je svojega sina Izmaela.
42 Ko je končal svoj obrok, je blagoslovil GOSPODA in rekel Izmaelovi ženi: »Ko pride Izmael domov, mu povej te besede:
43 Zelo star mož iz filistejske dežele je prišel sem in povprašal po tebi, a te ni bilo tukaj. Prinesel sem mu kruh in vodo, jedel je in pil in srce se mu je pomirilo.
44 In mi je rekel te besede: Ko pride Izmael, tvoj mož, domov, mu reci: Žebelj na šotoru, ki ga imaš, je zelo dober, ne odstranjuj ga od šotora.
45 Ko je Abraham končal z ukazi ženi, je odjahal domov v deželo Filistejcev. Ko je Izmael prišel v njegov šotor, mu je žena šla naproti z veseljem in dobrim srcem.
46 In mu je rekla: »Neki starec je prišel sem iz filistejske dežele, takšen je bil njegov videz. Povprašal je po tebi, a te ni bilo tukaj. Prinesla sem ven kruh in vodo, jedel je in pil in srce se mu je pomirilo.«
47 In mi je rekel te besede: »Ko pride Izmael, tvoj mož, domov, mu reci: ‚Žebelj na šotoru, ki ga imaš, je zelo dober, ne odstranjuj ga od šotora.‘«
48 Izmael je spoznal, da je to njegov oče in da ga je žena počastila, in Gospod je blagoslovil Izmaela.

POGLAVJE 22

1 Izmael je nato vstal, vzel svojo ženo, otroke, živino in vse, kar je bilo njegovo, in odšel od tam k očetu v filistejsko deželo.
2 Abraham je svojemu sinu Izmaelu povedal, kaj je storil s prvo ženo, ki si jo je vzel Izmael, in kaj je storila.
3 Izmael in njegovi otroci so veliko dni prebivali z Abrahamom v tisti deželi, in Abraham je dolgo časa prebival v deželi Filistejcev.
4 Dnevi so se daljšali in dosegli šestindvajset let. Potem je Abraham s svojimi služabniki in vsem svojim odšel iz filistejske dežele in se odpravil daleč. Prišli so blizu Hebrona in tam ostali. Abrahamovi služabniki so izkopali vodnjake. Abraham in vsi njegovi so prebivali ob vodi. Služabniki Abimeleka, filistejskega kralja, so slišali, da so Abrahamovi služabniki izkopali vodnjake na mejah dežele.
5 Prišli so in se prepirali z Abrahamovimi služabniki ter jim ukradli veliki vodnjak, ki so ga bili izkopali.
6 Ko je filistejski kralj Abimelek slišal za to zadevo, je prišel k Abrahamu s Pikolom, poveljnikom svoje vojske, in z dvajsetimi možmi. Abimelek je Abrahamu govoril o svojih služabnikih. Abraham je Abimeleka oštel zaradi vodnjaka, ki so ga oropali njegovi služabniki.
7 Abimelek pa reče Abrahamu: »Kakor res živi GOSPOD, ki je ustvaril vso zemljo, do tega dne nisem slišal za dejanje, ki so ga moji služabniki storili tvojim služabnikom.«
8 Abraham je vzel sedem jagnjet in jih dal Abimeleku, rekoč: »Vzemi jih, prosim, iz mojih rok, da mi bodo v pričevanje, da sem jaz izkopal ta vodnjak.«
9 Abimelek je vzel sedem jagnjet, ki mu jih je dal Abraham, kajti dal mu je tudi obilo goveda in črede. Abimelek je Abrahamu prisegel glede vodnjaka, zato je ta vodnjak imenoval Beeršeba, kajti tam sta oba prisegla glede njega.

10 In sklenila sta zavezo v Beršebi. Abimelek se je dvignil s Pikolom, poveljnikom svoje vojske, in z vsemi svojimi možmi ter se vrnili v filistejsko deželo. Abraham in vsi njegovi so se naselili v Beršebi in so bili v tej deželi dolgo časa.
11 Abraham je v Beeršebi zasadil velik nasad in vanj naredil štiri vrata, obrnjena proti štirim stranem zemlje, in v njem zasadil vinograd. Če je k Abrahamu prišel popotnik, je ta vstopil skozi vsa vrata, ki so bila na njegovi poti, in tam ostal, jedel in pil ter se nasitil, nato pa odšel.
12 Kajti Abrahamova hiša je bila vedno odprta za človeške sinove, ki so prihajali mimo in se vračali, in so vsak dan prihajali jest in piti v Abrahamovo hišo.
13 Vsakemu, ki je bil lačen in je prišel v Abrahamovo hišo, je Abraham dal kruha, da je jedel in pil ter se nasitil. Vsakemu, ki je prišel v njegovo hišo nag, pa je oblekel oblačila, kakršna je želel, in mu dal srebro in zlato ter mu oznanil Gospoda, ki ga je ustvaril na zemlji. To je Abraham počel vse svoje življenje.
14 Abraham pa se je naselil v Beeršebi, njegovi otroci in vse, kar je bilo njegovo, in postavil šotor do Hebrona.
15 Abrahamov brat Nahor in njegov oče ter vsi, ki so bili k njim, so prebivali v Haranu, ker niso prišli z Abrahamom v kanaansko deželo.
16 Nahorju so se rodili otroci, ki mu jih je rodila Milka, hči Haranova, sestra Sare, Abrahamove žene.
17 In to so imena tistih, ki so se mu rodili: Uz, Buz, Kemuel, Kesed, Hazo, Pildaš, Tidlaf in Betuel, osem sinov. To so otroci Milke, ki jih je rodila Nahorju, Abrahamovemu bratu.
18 Nahor je imel priležnico, ki ji je bilo ime Reuma, in rodila je Nahorju še Zebaha, Gahaša, Tahaša in Maaho, štiri sinove.
19 Nahorju se je rodilo dvanajst sinov poleg njegovih hčera, in tudi njim se je rodilo v Haranu.
20 In sinovi Uza, prvorojenca Nahorjevega, so bili Abi, Keref, Gadin, Melus in njihova sestra Debora.
21 Buzovi sinovi pa so bili Berahel, Naamat, Ševa in Madonu.
22 Kemuelova sinova pa sta bila Aram in Rehob.
23 Kesedovi sinovi so bili Anamlek, Mešaj, Benon in Jifi; Chazovi sinovi pa so bili Pildaš, Mehi in Ofer.
24 Pildaševi sinovi pa so bili Arud, Kamum, Mered in Moloch.
25 Tidlafovi sinovi so bili Mušan, Kušan in Muci.
26 Betuelovi sinovi pa so bili Sehar, Laban in njuna sestra Rebeka.
27 To so družine Nahorjevih sinov, ki so se jim rodili v Haranu; Aram, sin Kemuelov, in njegov brat Rehob sta šla iz Harana in našla dolino v deželi ob reki Evfrat.
28 In tam so zgradili mesto in ga poimenovali po imenu Pethorja, Aramovega sina; to je Aram Naherajim do današnjega dne.
29 Tudi Kesedovi otroci so šli in se naselili, kjer so našli prostor, in šli so ter našli dolino nasproti dežele Šinár in so se tam naselili.
30 In tam so si zgradili mesto in mesto poimenovali Kesed po imenu svojega očeta; to je dežela Kasdim do današnjega dne. Kasdimci so prebivali v tej deželi in so bili rodovitni ter se zelo množili.
31 Terah, Nahorjev in Abrahamov oče, je šel in si v starosti vzel drugo ženo, ki ji je bilo ime Pelila. Spočela je in mu rodila sina, ki mu je dal ime Zoba.
32 Terah pa je živel petindvajset let po rojstvu Zobe.
33 Terah je umrl tisto leto, to je bilo petintrideseto leto po rojstvu Abrahamovega sina Izaka.
34 Terahovih dni je bilo dvesto pet let in pokopan je bil v Haranu.
35 Terahov sin Zoba je živel trideset let in rodil je Arama, Aklisa in Merika.
36 Aram, Zobin sin, Terahov sin, je imel tri žene in rodil je dvanajst sinov in tri hčere. Gospod pa je dal Aramu, Zobinemu sinu, bogastvo in imetje ter obilo živine, drobnice in goveda, in mož se je zelo obogatil.
37 Aram, Zobin sin, in njegov brat ter vsa njegova družina so odšli iz Harana in se naselili, kjer so našli prostor, kajti njihovo imetje je bilo preveliko, da bi ostali v Haranu; kajti niso mogli ostati v Haranu skupaj s svojimi brati, Nahorjevimi sinovi.
38 Aram, Zobov sin, je šel s svojimi brati in našli so dolino v daljavi proti vzhodni deželi ter se tam naselili.
39 In tam so zgradili tudi mesto in ga poimenovali Aram, po imenu svojega najstarejšega brata; to je Aram Zoba do današnjega dne.
40 V tistih dneh je Abrahamov sin Izak odraščal. Njegov oče Abraham ga je učil Gospodove poti, da bi spoznal Gospoda, in Gospod je bil z njim.
41 Ko je bil Izak star sedemintrideset let, je njegov brat Izmael hodil z njim v šotoru.
42 Izmael se je hvalil pred Izakom in rekel: »Trinajst let sem bil star, ko je Gospod rekel mojemu očetu, naj nas obreže, in storil sem po besedi Gospodovi, ki jo je govoril mojemu očetu, in dal sem svojo dušo Gospodu in nisem prestopil njegove besede, ki jo je zapovedal mojemu očetu.«
43 Izak pa je Izmaelu odgovoril: »Zakaj se hvališ pred mano s tem, s koščkom svojega mesa, ki si ga vzel iz svojega telesa, kar ti je zapovedal Gospod?«
44 Kakor res živi GOSPOD, Bog mojega očeta Abrahama, če bi GOSPOD rekel mojemu očetu: Vzemi svojega sina Izaka in mu prinesi daritev predme, se ne bi umaknil, ampak bi se z veseljem strinjal.
45 Gospod je slišal besedo, ki jo je Izak govoril Izmaelu, in to se je zdelo dobro v očeh Gospodovih, zato je sklenil, da bo v tej zadevi preizkusil Abrahama.
46 In prišel je dan, ko so prišli Božji sinovi in se postavili pred Gospoda, in tudi Satan je prišel z Božjimi sinovi pred Gospoda.
47 In Gospod je rekel Satanu: Od kod prihajaš? In Satan je odgovoril Gospodu in rekel: Od potovanja po zemlji sem in tja ter od prehajanja po njej.
48 In Gospod je rekel Satanu: »Kaj mi govoriš o vseh otrocih na zemlji?« Satan je odgovoril Gospodu in rekel: »Videl sem vse otroke na zemlji, ki ti služijo in se te spomnijo, kadar te kaj prosijo.«
49 In ko jim daš, kar zahtevajo od tebe, sedijo brez skrbi, te zapustijo in se te ne spomnijo več.
50 Si videl Abrahama, Terahovega sina? Sprva ni imel otrok, ti je služil in ti je postavljal oltarje, kamor koli je prišel, in na njih je daroval daritve ter nenehno oznanjal tvoje ime vsem sinovom zemlje.

51 In zdaj, ko se mu je rodil sin Izak, te je zapustil, priredil je veliko pojedino za vse prebivalce dežele in pozabil na Gospoda.
52 Kajti sredi vsega, kar je storil, ti ni prinesel nobene daritve, ne žgalne ne mirovne daritve, ne vola, ne jagnjeta ne kozla od vsega, kar je zaklal na dan, ko je bil njegov sin odstavljen.
53 Od rojstva sina do danes, ko je star sedemintrideset let, ni postavil oltarja pred teboj niti ti ni prinesel daritve, kajti videl je, da si mu dal, kar je prosil, in te je zato zapustil.
54 In Gospod reče Satanu: Si se tako ozrl na mojega služabnika Abrahama? Saj ni nikogar, ki bi bil njemu enak, mož popoln in pošten pred menoj, ki se boji Boga in se varuje hudega. Kakor živim, če bi mu rekel: Pripelji svojega sina Izaka pred menoj, mi ga ne bi odrekel, kaj šele, če bi mu rekel, naj pripelje žgalno daritev pred menoj od svoje drobnice ali goveda.
55 Satan pa je odgovoril Gospodu in rekel: »Govori torej Abrahamu, kakor si rekel, in videl boš, ali ne bo danes prestopil in zavrgel tvojih besed.«

POGLAVJE 23

1 Tisti čas je prišla beseda GOSPODOVA k Abrahamu in mu je rekel: Abraham. Ta pa je rekel: Tukaj sem.
2 In mu je rekel: »Vzemi zdaj svojega sina, svojega edinega sina, ki ga ljubiš, Izaka, in pojdi v deželo Morija ter ga tam daruj v žgalno daritev na eni od gora, ki se ti bo pokazala, kajti tam boš videl oblak in Gospodovo slavo.«
3 Abraham pa si je rekel: »Kako naj ločim svojega sina Izaka od njegove matere Sare, da ga pripeljem v žgalno daritev pred Gospoda?«
4 Abraham je prišel v šotor in sedel pred svojo ženo Saro ter ji rekel te besede:
5 Moj sin Izak je odrasel in se že nekaj časa ni učil služenja svojemu Bogu. Jutri ga bom pripeljal k njegovemu sinu Semu in Eberju, in tam se bo naučil Gospodovih poti, kajti naučila ga bosta spoznavati Gospoda in vedeti, da ga bo Gospod, ko bo nenehno molil pred njim, uslišal. Tam bo torej spoznal, kako služiti Gospodu, svojemu Bogu.
6 Sara pa reče: »Dobro si rekel. Pojdi, gospod moj, in stori z njim, kakor si rekel, vendar ga ne oddalji preveč od mene in naj tam ne ostane predolgo, kajti moja duša je zvezana v njegovi duši.«
7 Abraham pa reče Sari: »Hči moja, prosimo Gospoda, našega Boga, da nam stori dobro.«
8 Sara je vzela svojega sina Izaka in ostal je pri njej vso tisto noč. Poljubila ga je, objela in mu dala navodila do jutra.
9 In mu je rekla: »Sin moj, kako se more moja duša ločiti od tebe?« In ga je še poljubila in objela ter Abrahamu naročila glede njega.
10 Sara pa reče Abrahamu: »Gospod moj, prosim, pazi na svojega sina in ga pazi, kajti nimam ne sina ne hčere razen njega.«
11 Ne zapusti ga! Če je lačen, mu daj kruha, in če je žejen, mu daj piti vode; ne pusti ga hoditi peš in ne pusti ga sedeti na soncu.
12 Ne pusti ga samega na poti in ga ne sili, da ne stori ničesar, česar si želi, ampak stori z njim, kar ti reče.
13 Sara je vso noč bridko jokala zaradi Izaka in mu je dajala navodila do jutra.
14 Zjutraj pa si je Sara izbrala zelo lepo in fino oblačilo izmed tistih oblačil, ki jih je imela v hiši in ji jih je dal Abimelek.
15 In s tem je oblekla Izaka, svojega sina, mu na glavo dala turban in v vrh turbana vstavila dragi kamen ter jim dala živeža za pot. In odšli so. Izak je šel z očetom Abrahamom, nekaj njihovih služabnikov pa jih je pospremilo s poti.
16 Sara je šla z njimi in jih pospremila po poti, da bi jih pospremila. Rekli so ji: »Vrni se v šotor.«
17 Ko je Sara slišala besede svojega sina Izaka, je bridko jokala. Tudi njen mož Abraham je jokal ž njo. Njun sin je jokal ž njima, zelo jokal je. Tudi tisti, ki so šli z njima, so močno jokali.
18 Sara pa je prijela svojega sina Izaka, ga objela, ga objela in jokala z njim. Sara je rekla: »Kdo ve, če te bom po tem dnevu še kdaj videla?«
19 In še vedno so jokali skupaj, Abraham, Sara in Izak, in vsi, ki so jih spremljali na poti, so jokali z njimi. Sara se je nato obrnila od sina in bridko jokala. Vsi njeni služabniki in dekle so se vrnili z njo v šotor.
20 Abraham je šel z Izakom, sinom svojim, da bi ga prinesel kot daritev pred Gospoda, kakor mu je bil zapovedal.
21 Abraham je s seboj vzel dva od svojih mladeničev, Izmaela, Hagarinega sina, in Eliezerja, svojega služabnika, in šla sta z njima. Medtem ko sta hodila po poti, sta mladeniča govorila med seboj te besede:
22 Izmael je rekel Eliezerju: »Glej, moj oče Abraham gre z Izakom, da ga pripelje v žgalno daritev Gospodu, kakor mu je zapovedal.«
23 Ko se bo vrnil, mi bo dal vse, kar ima, da podedujem za njim, kajti jaz sem njegov prvorojenec.
24 Eliezer pa je Izmaelu odgovoril in rekel: »Abraham te je res zavrgel s tvojo materjo in prisegel, da ne boš podedoval ničesar od vsega, kar ima. Komu bo dal vse, kar ima, z vsemi svojimi zakladi, če ne meni, svojemu služabniku, ki je bil zvest v njegovi hiši, ki mu je služil noč in dan in storil vse, kar je želel od mene? Meni bo ob svoji smrti zapustil vse, kar ima.«
25 Medtem ko je Abraham hodil s svojim sinom Izakom po poti, je prišel Satan in se Abrahamu prikazal v podobi zelo starega moža, ponižnega in skesanega duha. Pristopil je k Abrahamu in mu rekel: »Ali si neumen ali brezsrčen, da danes storiš to svojemu edinemu sinu?«
26 Bog ti je dal sina v tvojih poslednjih dneh, v tvoji starosti, in ali boš šel in ga danes ubil, ker ni storil nobenega nasilja, in ali boš storil, da duša tvojega edinorojenega sina izgine z zemlje?
27 Mar ne veš in ne razumeš, da to ne more biti od Gospoda? Kajti Gospod ne more človeku storiti na zemlji toliko hudega, da bi mu rekel: 'Pojdi in zakolji svojega otroka'.
28 Abraham je to slišal in vedel, da ga je Satanova beseda skušala odvrniti od Gospodove poti. Abraham pa ni poslušal Satanovega glasu in ga je oštel, da je odšel.
29 In Satan se je vrnil in prišel k Izaku; in prikazal se mu je v podobi mladeniča, lepega in lepega videza.

30 In pristopil je k Izaku in mu rekel: »Ali ne veš in ne razumeš, da te tvoj stari, neumni oče danes vodi v klanje zaman?«
31 Zatorej, sin moj, ne poslušaj ga in ne glej nanj, kajti nespameten starec je, in ne dovoli, da se tvoja dragocena duša in lepa postava izgubita z zemlje.
32 Izak je to slišal in rekel Abrahamu: »Si slišal, oče moj, kaj je ta mož govoril? Tako je govoril.«
33 Abraham pa je odgovoril svojemu sinu Izaku in mu rekel: »Pazi nanj in ne poslušaj njegovih besed in ne glej nanj, kajti on je satan, ki nas danes skuša odvrniti od Božjih zapovedi.«
34 Abraham pa je še vedno grajal Satana in Satan je odšel od njih. Ker pa jih ni mogel premagati, se je skril pred njimi in šel pred njimi po poti; spremenil se je v velik potok vode na poti. Abraham, Izak in njegova dva mladeniča so prispeli do tistega kraja in zagledali potok, velik in močan kakor mogočne vode.
35 In vstopili so v potok in šli skozenj, in voda jim je sprva segala do nog.
36 In šli so globlje v potok in voda jim je segala do vratu, in vsi so se prestrašili zaradi vode; in ko so šli čez potok, je Abraham prepoznal tisti kraj in vedel je, da tam prej ni bilo vode.
37 Abraham je rekel svojemu sinu Izaku: »Poznam ta kraj, kjer ni bilo ne potoka ne vode. Zato nam Satan vse to dela, da bi nas danes odvrnil od Božjih zapovedi.«
38 Abraham pa ga je okaral in mu rekel: »Gospod te okara, o satan, pojdi od nas, kajti živimo po Božjih zapovedih.«
39 Satan se je prestrašil Abrahamovega glasu in odšel od njih. Kraj je spet postal suha zemlja, kakor je bil prej.
40 Abraham je šel z Izakom proti kraju, ki mu ga je Bog povedal.
41 Tretji dan pa je Abraham povzdignil oči in v daljavi zagledal kraj, o katerem mu je bil povedal Bog.
42 In prikazal se mu je ognjeni steber, ki je segal od zemlje do neba, in oblak slave na gori, in v oblaku se je videla Gospodova slava.
43 Abraham pa reče Izaku: Sin moj, ali vidiš na tisti gori, ki jo vidimo od daleč, to, kar jaz vidim na njej?
44 Izak pa odgovori in reče očetu svojemu: Vidim in glej, ognjeni steber in oblak, in slava Gospodova se vidi na oblaku.
45 Abraham je vedel, da je bil njegov sin Izak sprejet pred Gospodom za žgalno daritev.
46 Abraham pa reče Eliezerju in Izmaelu, sinu svojemu: Ali tudi vidva vidita to, kar midva vidiva na gori, ki je v daljavi?
47 Odgovorili so in rekli: »Ničesar ne vidimo bolj kot druge gore na zemlji.« Abraham je vedel, da niso bile sprejete pred Gospodom, da bi šel z njimi, in jim je rekel: »Ostanite tukaj z oslom, jaz pa in moj sin Izak greva na tisto goro in tam moliva pred Gospodom, nato pa se vrneva k vama.«
48 Eliezer in Izmael pa sta ostala na tistem mestu, kakor jima je zapovedal Abraham.
49 Abraham je vzel drva za žgalno daritev in jih položil na svojega sina Izaka, vzel pa je tudi ogenj in nož in oba sta šla tja.
50 Ko sta šla na pot, je Izak rekel očetu: »Glej, vidim ogenj in drva. Kje je torej jagnje, ki bo žgalna daritev pred Gospodom?«
51 Abraham pa odgovori sinu Izaku: »Gospod te je izbral, sina mojega, da boš popolna žgalna daritev namesto jagnjeta.«
52 Izak pa reče očetu svojemu: Vse, kar ti je Gospod govoril, bom storil z veseljem in dobrim srcem.
53 Abraham pa je spet rekel svojemu sinu Izaku: »Ali je v tvojem srcu kakšna misel ali nasvet glede tega, ki ni pravilen? Povej mi, sin moj, prosim, sin moj, ne skrivaj mi tega.«
54 Izak pa je odgovoril očetu Abrahamu in mu rekel: »Oče moj, kakor živi GOSPOD in kakor živi tvoja duša, ni ničesar v mojem srcu, kar bi me odvrnilo bodisi na desno bodisi na levo od besede, ki ti jo je govoril.«
55 Niti ud niti mišica se nista premaknila ali premaknila ob tem, in v mojem srcu ni nobene misli ali hudobnega nasveta glede tega.
56 Jaz pa sem v tej zadevi veselega in dobrega srca in pravim: Slavljen bodi Gospod, ki me je danes izbral, da bom žgalna daritev pred njim.
57 Abraham se je zelo razveselil Izakovih besed in šla sta naprej ter prišla skupaj na kraj, o katerem je govoril GOSPOD.
58 Abraham se je lotil, da bi na tistem mestu zgradil oltar. Abraham je jokal, Izak pa je vzel kamenje in malto, dokler niso dokončali gradnje oltarja.
59 Abraham je vzel drva in jih zložil na oltar, ki ga je bil zgradil.
60 Vzel je svojega sina Izaka in ga zvezal, da bi ga položil na drva, ki so bila na oltarju, in ga zaklal kot žgalno daritev pred Gospodom.
61 Izak pa reče očetu svojemu: »Trdno me zveži in me položi na oltar, da se ne obrnem in premaknem ter se ne odtrgam od sile noža na svojem mesu in s tem oskrunim žgalno daritev.« In Abraham je storil tako.
62 Izak pa je še rekel očetu: »Oče moj, ko me boš zaklal in sežgal kot daritev, vzemi s seboj, kar bo ostalo od mojega pepela, in ga prinesi moji materi Sari ter ji reci: To je Izakov sladek vonj; tega pa ji ne povej, če bo sedela blizu vodnjaka ali na katerem koli visokem mestu, da ne bi vrgla svoje duše za mano in umrla.«
63 Abraham je slišal Izakove besede in je povzdignil glas in jokal, ko je Izak govoril te besede. Abrahamove solze so se ulile po Izaku, njegovem sinu, in Izak je bridko jokal in rekel očetu: »Pohiti, oče moj, in izpolni z menoj voljo Gospoda, našega Boga, kakor ti je zapovedal.«
64 Srci Abrahama in Izaka sta se veselili te stvari, ki jima jo je zapovedal Gospod; toda oko je bridko jokalo, srce pa se je veselilo.
65 Abraham je zvezal svojega sina Izaka in ga položil na oltar na drva. Izak je iztegnil vrat na oltarju pred očetom svojim. Abraham je iztegnil roko, da bi vzel nož in zakoljel sina kot žgalno daritev pred Gospodom.
66 Takrat so angeli usmiljenja prišli pred Gospoda in mu govorili glede Izaka:
67 0 Gospod, ti si usmiljen in sočuten Kralj nad vsem, kar si ustvaril v nebesih in na zemlji, in ti vse podpiraš; daj torej odkupnino in odrešenje namesto svojega služabnika Izaka in usmili se Abrahama in njegovega sina Izaka ter

izkaži sočutje nad njim, ki danes izpolnjujeta tvoje zapovedi.
68 Si li videl, o Gospod, kako je Izak, sin Abrahama, tvoj služabnik, privezan v zakol kakor žival? Zdaj pa naj se ti, o Gospod, zbudi usmiljenje nad njimi.
69 Tisti čas se je Abrahamu prikazal Gospod in ga poklical z neba ter mu rekel: »Ne polagaj roke na dečka in mu ničesar ne stori! Kajti zdaj vem, da se bojiš Boga, ko to storiš in mi ne odrekaš svojega sina, svojega edinega sina.«
70 Abraham je povzdignil oči in videl, in glej, oven se je za rogove zapletel v goščavo; to je bil oven, ki ga je Gospod Bog ustvaril na zemlji tistega dne, ko je naredil zemljo in nebo.
71 Kajti GOSPOD je od tistega dne pripravil tega ovna za žgalno daritev namesto Izaka.
72 In ta oven se je bližal Abrahamu, ko ga je Satan zgrabil in mu zapletel rogove v goščavo, da ne bi mogel iti k Abrahamu, da bi Abraham lahko ubil njegovega sina.
73 Ko je Abraham videl, da se oven bliža k njemu in da ga Satan zadržuje, ga je vzel in ga pripeljal pred oltar. Svojemu sinu Izaku je razvezal vezi in postavil ovna namesto njega. Abraham je ovna zaklal na oltarju in ga daroval kot daritev namesto svojega sina Izaka.
74 Abraham je poškropil oltar z ovnovo krvjo in vzkliknil: »To je namesto mojega sina in naj se to danes pred Gospodom šteje za kri mojega sina.«
75 In vse, kar je Abraham ob tej priložnosti storil pri oltarju, je vzkliknil in rekel: To je namesto mojega sina in naj se danes pred Gospodom šteje za mojega sina; in Abraham je končal celotno bogoslužje pri oltarju in bogoslužje je bilo sprejeto pred Gospodom in je bilo šteto, kot da bi bil Izak; in Gospod je tisti dan blagoslovil Abrahama in njegovo potomstvo.
76 In Satan je šel k Sari in se ji prikazal v podobi starca, zelo ponižnega in krotkega, Abraham pa je še vedno daroval žgalno daritev pred Gospodom.
77 In ji je rekel: »Ali ne veš vsega dela, ki ga je Abraham danes opravil s svojim edinim sinom? Vzel je namreč Izaka, mu zgradil oltar, ga ubil in ga daroval na oltarju. Izak je jokal in jokal pred očetom, a se ni ozrl nanj in se ga ni usmilil.«
78 In Satan je ponovil te besede in odšel od nje. Sara pa je slišala vse Satanove besede in si ga je predstavljala kot starega moža izmed sinov človeških, ki je bil z njenim sinom in je prišel ter ji povedal te stvari.
79 Sara pa je povzdignila glas in jokala ter bridko vpila zaradi svojega sina. Vrgla se je na tla, si posula glavo s prahom in rekla: »Sin moj, Izak, sin moj, da bi jaz danes umrla namesto tebe!« In še naprej je jokala in rekla: »Žal mi je zate, sin moj, sin moj Izak, da bi jaz danes umrla namesto tebe.«
80 In še naprej je jokala in rekla: »Žal mi je zate, ker sem te vzgojila in vzgojila; zdaj se je moje veselje spremenilo v žalovanje zate, jaz, ki sem hrepenela po tebi, jokala in molila k Bogu, dokler te nisem rodila v devetdesetih letih; in zdaj si danes služil za nož in ogenj, da bi bil daritev.«
81 Toda tolažim se s teboj, sin moj, da je to Gospodova beseda, kajti izpolnil si zapoved svojega Boga; kajti kdo more prestopiti besedo našega Boga, v čigar rokah je duša vsakega živega bitja?
82 Pravičen si, Gospod, naš Bog, kajti vsa tvoja dela so dobra in pravična; kajti tudi jaz se veselim tvoje besede, ki si jo zapovedal, in medtem ko moje oko grenko joka, se moje srce veseli.
83 Sara pa je položila glavo na naročje ene od svojih služabnic in onemognila kakor kamen.
84 Potem je vstala in hodila naokoli ter povpraševala, dokler ni prišla v Hebron. Povpraševala je vse, ki jih je srečala na poti, in nihče ji ni mogel povedati, kaj se je zgodilo z njenim sinom.
85 In prišla je s svojimi dekleti in služabniki v Kireat Arbo, to je Hebron, in vprašala po svojem sinu. Tam je ostala, medtem ko je poslala nekaj svojih služabnikov iskat, kam je šel Abraham z Izakom. Šli so ga iskat v hišo Sema in Eberja, a ga niso mogli najti, in iskali so po vsej deželi, a ga ni bilo tam.
86 In glej, Satan je prišel k Sari v podobi starca in stopil prednjo ter ji rekel: »Lažno sem ti govoril, kajti Abraham ni ubil svojega sina in ta ni mrtev.« Ko je slišala besedo, se je zaradi sina tako zelo razveselila, da jo je duša izpustila od veselja; umrla je in bila zbrana k svojemu ljudstvu.
87 Ko je Abraham končal svojo službo, se je s sinom Izakom vrnil k svojim mladeničem. Vstali so in šli skupaj v Beeršebo ter se vrnili domov.
88 Abraham je iskal Saro, a je ni mogel najti. Povprašal je po njej. Rekli so mu: »Šla je celo v Hebron, da bi vaju oba iskala, kamor sta šla, kajti tako so ji povedali.«
89 Abraham in Izak sta šla k njej v Hebron. Ko sta ugotovila, da je mrtva, sta povzdignila glas in bridko jokala nad njo. Izak pa je padel na obraz svoje matere in jokal nad njo ter rekel: »O moja mati, moja mati, kako si me zapustila in kam si šla? O, kako, kako si me zapustila!«
90 Abraham in Izak sta močno jokala in vsi njuni služabniki so jokali z njima zaradi Sare in so jo zelo in močno žalovali.

POGLAVJE 24

1 Sara je živela sto sedemindvajset let. Potem je Sara umrla. Abraham je vstal od mrtvih, da bi poiskal grobišče za svojo ženo Saro. Šel je in govoril Hetovim sinovom, prebivalcem dežele, rekoč:
2 Tujec in priseljenec sem pri vas v vaši deželi; dajte mi posest grobišča v svoji deželi, da bom lahko pokopal svoje mrtve pred seboj.
3 Hetovi sinovi so rekli Abrahamu: »Glej, dežela je pred teboj. V izbranem grobu naših pokoplji svojo mrlico, kajti nihče ti ne bo preprečil, da ne pokoplješ svoje mrlice.«
4 Abraham jim je rekel: »Če se s tem strinjate, pojdite in prosite zame Efrona, Zoharjevega sina, da mi da jamo Mahpelo, ki je na koncu njegovega polja, in jo bom od njega kupil za karkoli bo želel.«
5 Efron je prebival med Hetovimi sinovi. Šli so in ga poklicali. Prišel je pred Abrahama. Efron je rekel Abrahamu: »Glej, tvoj služabnik bo storil vse, kar zahtevaš.« Abraham pa je rekel: »Ne, ampak jamo in polje, ki ju imaš, bom kupil za ceno, da bosta tvoja posest in grob za vedno.«
6 Efron pa odgovori in reče: »Glej, polje in jama sta pred teboj, daj, kar koli želiš.« Abraham pa reče: »Samo za polno ceno jo bom kupil iz tvoje roke in iz rok tistih, ki

vstopajo skozi vrata tvojega mesta, in iz roke tvojega potomstva na veke.«
7 Efron in vsi njegovi bratje so to slišali. Abraham je Efronu odtehtal štiristo srebrnih šeklov v roke Efrona in vseh njegovih bratov. Abraham je to pogodbo zapisal in jo potrdil pred štirimi pričami.
8 In to so imena prič: Amigal, sin Abišne Hetejca, Adihorom, sin Ašunaha Hevejca, Abdon, sin Ahirama Gomerjca, in Bakdil, sin Abudiša Sidonca.
9 Abraham je vzel kupno knjigo in jo shranil v svoje zaklade. To so besede, ki jih je Abraham zapisal v knjigo:
10 Da je jama in polje, ki ju je Abraham kupil od Hetejca Efrona in od njegovega potomstva in od tistih, ki prihajajo iz njegovega mesta, in od njihovega potomstva za vedno, kupnina za Abrahama in njegovega potomstva in tistih, ki prihajajo iz njegovih ledij, v posest groba za vedno; in je nanjo pritrdil pečat in to potrdil s pričami.
11 In polje in jama, ki je bila na njem, in ves ta kraj sta bila zagotovljena Abrahamu in njegovemu potomstvu za njim, od Hetovih sinov; glej, je pred Mamrejem v Hebronu, ki je v kanaanski deželi.
12 Potem je Abraham tam pokopal svojo ženo Saro, in ta kraj z vso njegovo mejo je postal Abrahamov in njegov potomec v posest grobišča.
13 Abraham je Saro pokopal s pompoznostjo, kakor se to počne ob pokopu kraljev, in pokopali so jo v zelo lepih in čudovitih oblačilih.
14 Pri njenih odrah so bili Sem, njegova sinova Eber in Abimelek, skupaj z Anarjem, Aškolom in Mamrejem, in vsi velikaši dežele so šli za njenimi odri.
15 Sarinih dni je bilo sto sedemindvajset let, nato pa je umrla. Abraham je začel veliko in težko žalovanje in sedem dni je opravljal obred žalovanja.
16 Vsi prebivalci dežele so tolažili Abrahama in njegovega sina Izaka zaradi Sare.
17 Ko so minili dnevi njunega žalovanja, je Abraham odposlal svojega sina Izaka, ki je šel v hišo Sema in Eberja, da bi se učil Gospodovih poti in njegovih zapovedi. Tam je Abraham ostal tri leta.
18 Takrat se je Abraham z vsemi svojimi služabniki vzdignil in šel ter se vrnil domov v Beršebo. Abraham in vsi njegovi služabniki so ostali v Beršebi.
19 In ob preobratu leta je umrl Abimelek, filistejski kralj; ob smrti je bil star sto triindevetdeset let; in Abraham je šel s svojim ljudstvom v filistejsko deželo. In potolažili so vso hišo in vse njegove služabnike, nato pa se je obrnil in šel domov.
20 Po Abimelekovi smrti so Gerarčani vzeli njegovega sina Benmaliha, ki je bil star komaj dvanajst let, in ga položili namesto očeta njegovega.
21 In dali so mu ime Abimelek po imenu njegovega očeta, kajti tako so počeli v Gerarju. Abimelek je kraljeval namesto svojega očeta Abimeleka in sedel na njegovem prestolu.
22 In Lot, sin Haranov, je umrl v tistih dneh, v devetintridesetem letu Izakovega življenja. Vseh Lotovih dni je bilo sto štirideset let, nato pa je umrl.
23 To so Lotovi otroci, ki so se mu rodili od njegovih hčera: ime prvega je bilo Moab, ime drugega pa Benami.
24 Lotova sinova sta šla in si vzela žene iz kanaanske dežele ter jima rodila otroke. Moabovi sinovi so bili Ed, Majon, Tarsus in Kanvil, štirje sinovi, ti so očetje moabskih otrok do današnjega dne.
25 Vse družine Lotovih sinov so se naselile, kamor koli so naletele, kajti bile so rodovitne in so se obilno razmnoževale.
26 Šli so in si zgradili mesta v deželi, kjer so prebivali, in mesta, ki so jih zgradili, so imenovali po svojih imenih.
27 In Nahor, sin Terahov, brat Abrahamov, je umrl v tistih dneh, v štiridesetem letu Izakovega življenja, in vseh Nahorjevih dni je bilo sto dvainsedemdeset let. Nato je umrl in bil pokopan v Haranu.
28 Ko je Abraham slišal, da je njegov brat umrl, se je močno razžalostil in dolgo časa žaloval za svojim bratom.
29 Abraham je poklical svojega glavnega služabnika Eliezerja, da bi mu dal navodila glede svoje hiše. Ta je prišel in se postavil pred njega.
30 Abraham mu je rekel: »Glej, star sem, ne vem dneva svoje smrti, kajti v letih sem že v letih. Zato vstani in pojdi, ne jemlji pa žene mojemu sinu iz tega kraja in iz te dežele, izmed hčer Kanaancev, med katerimi prebivamo.«
31 Pojdi pa v mojo deželo, v moj rojstni kraj, in od tam vzemi ženo mojemu sinu. In Gospod, Bog neba in zemlje, ki me je vzel iz hiše mojega očeta in me pripeljal sem ter mi rekel: Tvojemu potomstvu bom dal to deželo v dediščino za vedno, on bo poslal svojega angela pred teboj in ti bo uspel na poti, da boš dobil ženo mojemu sinu iz moje rodbine in iz hiše mojega očeta.
32 Služabnik pa je odgovoril svojemu gospodarju Abrahamu in rekel: »Glej, grem v tvoj rojstni kraj in v hišo tvojega očeta in od tam vzamem ženo za tvojega sina. Če pa ženska ne bo hotela iti z mano v to deželo, ali naj peljem tvojega sina nazaj v tvoj rojstni kraj?«
33 Abraham mu je rekel: »Varujte se, da ne pripeljete nazaj mojega sina sem, kajti Gospod, pred čigar obličjem hodim, bo poslal svojega angela pred teboj in ti bo uspel na poti.«
34 Eliezer je storil, kakor mu je Abraham ukazal, in Eliezer je prisegel Abrahamu, svojemu gospodarju, o tej zadevi. Eliezer je vstal in vzel deset kamel izmed kamel svojega gospodarja in s seboj deset mož izmed služabnikov svojega gospodarja ter vstali in šli v Haran, mesto Abrahama in Nahorija, da bi pripeljali ženo za Izaka, Abrahamovega sina. Medtem ko sta bila odsotna, je Abraham poslal v hišo Sema in Eberja, in od tam sta pripeljala njegovega sina Izaka.
35 Izak se je vrnil domov v očetovo hišo v Beršebo, Eliezer pa je s svojimi možmi prišel v Haran. Ustavili so se v mestu pri napajališču. Prisilil je svoje kamele, da so pokleknile ob vodi, in ostale so tam.
36 Eliezer, Abrahamov služabnik, je molil in rekel: »Bog mojega gospodarja Abrahama, prosim, daj mi danes srečo in izkaži mojemu gospodarju milost, da danes izbereš ženo za sina mojega gospodarja iz njegove družine.«
37 In GOSPOD je uslišal Eliezerjev glas zaradi Abrahama, svojega služabnika. Srečal je hčer Betuela, sina Milke, žene Nahorja, Abrahamovega brata. Eliezer je prišel k njej domov.
38 Eliezer jim je povedal vse svoje skrbi in da je Abrahamov služabnik, in zelo so se ga razveselili.
39 Vsi so hvalili GOSPODA, ki je to storil, in dali so mu Rebeko, Betuelovo hčer, za ženo Izaku.

40 Mladenka pa je bila zelo lepe postave, bila je devica, Rebeka pa je bila takrat stara deset let.
41 Betuel, Laban in njegovi otroci so tisto noč priredili gostijo. Eliezer in njegovi možje so prišli tja tisto noč, jedli, pili in se veselili.
42 Eliezer pa je zjutraj vstal, on in možje, ki so bili z njim, in poklical vso Betuelovo hišo, rekoč: »Odpustite me, da grem k svojemu gospodarju!« Vstali so in odpustili Rebeko in njeno dojilko Deboro, Uzovo hčer, in ji dali srebro in zlato, služabnike in dekle ter jo blagoslovili.
43 Eliezerja so poslali z njegovimi možmi, služabniki pa so vzeli Rebeko in on se je vrnil k svojemu gospodarju v kanaansko deželo.
44 Izak je vzel Rebeko in postala mu je žena. Pripeljal jo je v šotor.
45 Izak pa je bil star štirideset let, ko si je vzel za ženo Rebeko, hčer svojega strica Betuela.

POGLAVJE 25

1 V tistem času si je Abraham v starosti spet vzel ženo, ki ji je bilo ime Ketura, iz kanaanske dežele.
2 Rodila mu je Zimrana, Jokšana, Medana, Midjana, Išbaka in Šuaha, šest sinov. Zimranovi otroci so bili Abihen, Molik in Narim.
3 Jokšanova sinova sta bila Šeba in Dedan, Medanova sinova pa Amida, Joab, Gohi, Elizej in Notah; Midjanova sinova pa Efa, Efer, Hanok, Abida in Eldaah.
4 Išbakovi sinovi pa so bili Makiro, Bejodua in Tator.
5 Šuahovi sinovi so bili Bildad, Mamdad, Munan in Meban; vsi ti so rodbine sinov Keture, Kanaanke, ki jih je rodila Hebrejcu Abrahamu.
6 Abraham je vse te odposlal in jim dal darila, in odšli so od njegovega sina Izaka, da bi se naselili, kjer koli so našli prostor.
7 Vsi ti so šli na goro na vzhodu in si zgradili šest mest, v katerih prebivajo do današnjega dne.
8 Toda sinovi Šebe in Dedana, sinovi Joksanovi, z njihovimi otroki niso prebivali s svojimi brati v svojih mestih, ampak so potovali in se taborili po deželah in puščavah do današnjega dne.
9 In otroci Midjana, Abrahamovega sina, so šli vzhodno od dežele Kuš in tam našli veliko dolino v vzhodni deželi, in tam so ostali ter zgradili mesto in prebivali v njem, to je dežela Midjan do današnjega dne.
10 Midjan pa je prebival v mestu, ki ga je zgradil, on in njegovih pet sinov, in vsi, ki so bili njegovi.
11 In to so imena sinov Madianovih po njihovih imenih v njihovih mestih: Efa, Efer, Hanok, Abida in Eldaa.
12 Efovi sinovi so bili Metak, Mešar, Avi in Tzanua, Eferovi sinovi pa Efron, Zur, Alirun in Medin, Hanokovi sinovi pa Reuel, Rekem, Azi, Aljošub in Alad.
13 Abidovi sinovi so bili Kur, Melud, Keruri in Molki; Eldahovi sinovi pa so bili Miker, Reba, Malkija in Gabol; to so imena Midjancev po njihovih družinah; in pozneje so se midjanske družine razširile po vsej midjanski deželi.
14 To so rodovi Izmaela, sina Abrahama, ki ga je Abrahamu rodila Hagara, Sarina dekla.
15 Izmael si je vzel ženo iz egiptovske dežele, ki ji je bilo ime Riba, to je Meriba.
16 Riba pa je rodila Izmaelu Nebajota, Kedarja, Adbeela, Mibsam in njihovo sestro Bosmato.
17 Izmael je zapustil svojo ženo Ribo. Ta je odšla od njega in se vrnila v Egipt, v hišo svojega očeta, in tam je prebivala, kajti bila je zelo slaba v očeh Izmaela in v očeh njegovega očeta Abrahama.
18 Izmael si je nato vzel ženo iz kanaanske dežele, ki ji je bilo ime Malhut, in rodila mu je Nišmo, Dumo, Maso, Chadada, Temo, Jeturja, Nafiša in Kedmo.
19 To so Izmaelovi sinovi in to so njihova imena: dvanajst knezov po svojih narodih. Izmaelove družine so se nato razpršile. Izmael je vzel svoje otroke in vse premoženje, ki si ga je pridobil, skupaj z dušami svoje družine in vsemi, kar mu je pripadalo, in so se naselili, kjer koli so našli prostor.
20 Šli so in se naselili blizu Paranske puščave, in njihovo prebivališče je bilo od Havile do Šura, ki je pred Egiptom, ko se greš proti Asiriji.
21 Izmael in njegovi sinovi so prebivali v deželi in rodili so se jim otroci, bili so rodovitni in so se obilno razmnoževali.
22 In to so imena sinov Nebajota, prvorojenca Izmaelovega: Mend, Send, Majon; in sinovi Kedarja so bili Aljon, Kezem, Kamad in Eli.
23 Adbeelova sinova sta bila Kamad in Jabin; Mibsamova sinova pa Obadija, Ebedmelek in Jeuš; to so družine sinov Ribe, Izmaelove žene.
24 Sinovi Mišme, Izmaelovega sina, so bili Šamua, Zekarion in Obed; Dumini sinovi pa Kezed, Eli, Makmad in Amed.
25 Masovi sinovi so bili Melon, Mula in Ebidadon; Chadadovi sinovi pa Azur, Minzar in Ebedmelek; Temovi sinovi pa Seir, Sadon in Jakol.
26 Jeturjevi sinovi so bili Merit, Jaiš, Aljo in Pakot; Nafiševi sinovi pa Ebed-Tamed, Abijasaf in Mir; Kedmovi sinovi pa Kalip, Tahti in Omir; to so bili sinovi Malkute, Izmaelove žene, po svojih družinah.
27 Vse to so Izmaelove rodovine po svojih rodovih in prebivali so v deželah, kjer so si zgradili mesta, do današnjega dne.
28 Rebeka, hči Betuelova, žena Abrahamovega sina Izaka, je bila v tistih dneh neplodna in ni imela potomcev. Izak je prebival pri svojem očetu v kanaanski deželi in Gospod je bil z Izakom. Arpahšad, sin Sema, Noetovega sina, je umrl v tistih dneh, v oseminštiridesetem letu Izakovega življenja. Vseh Arpahšadov dni je bilo štiristo osemintrideset let, nato pa je umrl.

POGLAVJE 26

1 V devetinpetdesetem letu življenja Izaka, Abrahamovega sina, je bila njegova žena Rebeka v tistih dneh še neplodna.
2 Rebeka pa reče Izaku: »Resnično sem slišala, gospod moj, da je bila tvoja mati Sara neplodna v svojih dneh, dokler ni moj gospod Abraham, tvoj oče, molil zanjo in je spočela z njim.«
3 Zdaj pa vstani, moli tudi ti k Bogu, in on bo uslišal tvojo molitev in se nas spomnil po svojem usmiljenju.
4 Izak pa je odgovoril svoji ženi Rebeki: »Abraham je že prosil Boga zame, da bi mu pomnožil potomstvo, zato mora zdaj ta nerodovitnost priti k nam od tebe.«

5 Rebeka mu je rekla: »Vstani pa tudi ti in moli, da GOSPOD uslišuje tvojo molitev in mi da otroke.« Izak je poslušal besede svoje žene. Izak in njegova žena sta vstala in šla v deželo Morija, da bi tam molila in iskala GOSPODA. Ko sta prišla tja, je Izak vstal in molil h GOSPODU zaradi svoje žene, ker je bila neplodna.
6 Izak pa reče: »Gospod, Bog neba in zemlje, čigar dobrota in usmiljenje napolnjujeta zemljo, ti, ki si vzel mojega očeta iz hiše njegovega očeta in iz njegovega rojstnega kraja ter ga pripeljal v to deželo in mu rekel: Tvojemu potomstvu bom dal deželo.« Obljubil si mu in mu oznanil: »Tvoje potomstvo bom pomnožil kakor zvezde na nebu in kakor pesek morski. Zdaj se naj uresničijo tvoje besede, ki si jih govoril mojemu očetu.«
7 Kajti ti si GOSPOD, naš Bog, naše oči so uprte vate, da nam daš potomstvo mož, kakor si nam obljubil, kajti ti si GOSPOD, naš Bog, in naše oči so uprte vate samo.
8 In GOSPOD je uslišal molitev Izaka, Abrahamovega sina, in GOSPOD ga je uslišal, in Rebeka, njegova žena, je spočela.
9 In približno sedem mesecev pozneje so se otroci v njenem srcu prepirali in zelo jo je bolelo, ker je bila zaradi njih utrujena. Zato je rekla vsem ženskam, ki so bile takrat v deželi: »Se vam je zgodilo kaj takega, kot se je meni?« In rekle so ji: »Ne.«
10 In jim je rekla: Zakaj sem sama v tem med vsemi ženskami, ki so bile na zemlji? In šla je v deželo Morija, da bi zaradi tega iskala GOSPODA; in šla je k Semu in njegovemu sinu Eberju, da bi ju vprašala o tej zadevi in da bi povprašala GOSPODA o tej stvari glede nje.
11 Abrahama je prosila tudi, naj poišče in vpraša GOSPODA o vsem, kar se ji je zgodilo.
12 Vsi so vprašali GOSPODA o tej zadevi in ji prinesli besedo od GOSPODA ter ji rekli: »Dva otroka sta v tvojem telesu in dva naroda bosta vstala iz njiju; en narod bo močnejši od drugega in večji bo služil mlajšemu.«
13 Ko so se dopolnili dnevi, ko je morala roditi, je pokleknila in glej, v njenem telesu sta bila dvojčka, kakor ji je bil Gospod govoril.
14 Prvi je prišel ves rdeč kakor kosmata obleka. In vse ljudstvo dežele ga je imenovalo Ezav, rekoč: Ta je bil že od materinega telesa popoln.
15 Potem je prišel njegov brat in z roko se je oklepal Ezavove pete, zato so mu dali ime Jakob.
16 Izak, Abrahamov sin, pa je bil star šestdeset let, ko ju je rodil.
17 Dečka sta odrasla do petnajstega leta in prišla sta v človeško družbo. Ezav je bil prebrisan in zvit mož ter spreten lovec na polju, Jakob pa je bil mož popoln in moder, ki je prebival v šotorih, pasel črede in se učil Gospodovih navodil ter zapovedi svojega očeta in matere.
18 Izak in otroci njegove hiše so prebivali z njegovim očetom Abrahamom v kanaanski deželi, kakor jim je Bog zapovedal.
19 Izmael, Abrahamov sin, je šel s svojimi otroki in vsem, kar je bilo njihovo, in so se vrnili od tam v deželo Havila in tam prebivali.
20 Vsi otroci Abrahamovih stranskih žen so se naselili v vzhodni deželi, kajti Abraham jih je poslal stran od svojega sina in jim dal darila, nato pa so odšli.
21 Abraham je dal svojemu sinu Izaku vse, kar je imel, in mu dal tudi vse svoje zaklade.
22 In mu je zapovedal: »Ali ne veš in ne razumeš, da je Gospod Bog v nebesih in na zemlji in da ni drugega razen njega?«
23 On me je vzel iz očetove hiše in iz mojega rojstnega kraja ter mi dal vse radosti zemlje; on me je rešil izpod nasveta hudobnežev, kajti vanj sem zaupal.
24 In pripeljal me je na ta kraj in me rešil iz Ur Kasdima; in mi je rekel: Tvojemu potomstvu bom dal vse te dežele in podedovali jih bodo, če bodo izpolnjevali moje zapovedi, moje postave in moje sodbe, ki sem ti jih zapovedal in ki jim jih bom zapovedal.
25 Zdaj pa, sin moj, poslušaj moj glas in izpolni zapovedi Gospoda, svojega Boga, ki sem ti jih zapovedal. Ne kreni s prave poti ne na desno ne na levo, da bo tebi in tvojim otrokom za teboj dobro na veke.
26 Spomni se čudovitih del Gospodovih in njegove dobrote, ki nam jo je izkazal, ko nas je rešil iz rok naših sovražnikov, in Gospod, naš Bog, jih je dal v naše roke; zato sedaj drži vsega, kar sem ti zapovedal, in ne odstopaj od zapovedi svojega Boga in ne služi nikomur razen njemu, da bo dobro tebi in tvojemu potomstvu za teboj.
27 In uči svoje otroke in svoje potomstvo Gospodovih navodil in njegovih zapovedi ter jih uči pravi poti, po kateri naj hodijo, da jim bo dobro na veke.
28 Izak pa je odgovoril očetu in mu rekel: »Kar mi je zapovedal moj Gospod, to bom storil in ne bom odstopil od zapovedi Gospoda, svojega Boga, ampak bom izpolnjeval vse, kar mi je zapovedal.« Abraham je blagoslovil svojega sina Izaka in tudi svoje otroke; Abraham pa je Jakoba učil Gospodovega zakona in njegovih poti.
29 In v tistem času je umrl Abraham, v petnajstem letu življenja Jakoba in Ezava, Izakovih sinov. Vseh Abrahamovih dni je bilo sto petinsedemdeset let. Umrl je in bil zbran k svojemu ljudstvu v dobri starosti, star in sit z dnevi. Pokopala sta ga Izak in Izmael, njegova sinova.
30 Ko so kanaanski prebivalci slišali, da je Abraham mrtev, so prišli vsi s svojimi kralji, knezi in vsemi svojimi možmi, da bi Abrahama pokopali.
31 Vsi prebivalci haranske dežele in vse družine Abrahamove hiše in vsi knezi in velikaši ter Abrahamovi sinovi od priležnic so prišli, ko so slišali za Abrahamovo smrt, in so Abrahamu povrnili prijaznost, potolažili njegovega sina Izaka in pokopali Abrahama v jami, ki jo je kupil od Hetejca Efrona in njegovih otrok, da bi imeli grobišče.
32 In vsi prebivalci Kanaana in vsi, ki so poznali Abrahama, so jokali za Abrahamom celo leto, možje in žene so žalovali za njim.
33 In vsi majhni otroci in vsi prebivalci dežele so jokali zaradi Abrahama, kajti Abraham je bil dober do vseh in ker je bil pošten do Boga in ljudi.
34 In ni vstal mož, ki bi se bal Boga kakor Abraham, kajti bal se je svojega Boga od mladosti in služil GOSPODU ter hodil po vseh njegovih poteh vse življenje, od otroštva do dneva svoje smrti.
35 In GOSPOD je bil z njim in ga je rešil izpred nasveta Nimroda in njegovega ljudstva. Ko se je vojskoval s štirimi elamskimi kralji, jih je premagal.

36 In vse otroke zemlje je pripeljal k služenju Bogu in jih učil Gospodovih poti ter jim dal spoznati Gospoda.
37 In zasadil je gozdiček in v njem zasadil vinograd ter je v svojem šotoru vedno pripravljal hrano in pijačo tistim, ki so hodili skozi deželo, da bi se lahko nasitili v njegovi hiši.
38 In Gospod Bog je zaradi Abrahama rešil vso zemljo.
39 Po Abrahamovi smrti je Bog blagoslovil njegovega sina Izaka in njegove otroke. Gospod je bil z Izakom, kakor je bil z njegovim očetom Abrahamom. Izak je namreč izpolnjeval vse Gospodove zapovedi, kakor mu je zapovedal njegov oče Abraham; ni skrenil ne na desno ne na levo s prave poti, ki mu jo je zapovedal njegov oče.

POGLAVJE 27

1 Ezav pa je takrat, po Abrahamovi smrti, pogosto hodil na polje lovit.
2 In Nimrod, babilonski kralj, to je bil Amrafel, je tudi pogosto hodil s svojimi junaki na lov na polju in se sprehajal s svojimi možmi v hladnem dnevu.
3 Nimrod je Ezava opazoval vse dni, kajti v Nimrodovem srcu se je vse dni porajala ljubosumnost proti Ezavu.
4 Nekega dne je šel Ezav na polje lovit in našel Nimroda, ki je hodil po puščavi z dvema možema.
5 Vsi njegovi junaki in njegovo ljudstvo so bili z njim v puščavi, vendar so se od njega oddaljili in odšli v različne smeri lovit. Ezav se je skril pred Nimrodom in ga prežal v puščavi.
6 Nimrod in njegovi možje, ki so bili z njim, ga niso poznali, in Nimrod in njegovi možje so se pogosto sprehajali po polju ob hladnem dnevu, da bi izvedeli, kje njegovi možje lovijo na polju.
7 Ko sta Nimrod in dva moža, ki sta bila z njim, prišla na kraj, kjer sta bila, se je Ezav nenadoma premaknil iz svojega skrivališča, izvlekel meč, stekel k Nimrodu in mu odsekal glavo.
8 Ezav se je hudo boril z dvema možema, ki sta bila z Nimrodom, in ko sta ga poklicala, se je Ezav obrnil proti njima in ju udaril z mečem do smrti.
9 In vsi Nimrodovi mogočni možje, ki so ga zapustili, da bi šli v puščavo, so od daleč slišali krik in prepoznali so glasova teh dveh mož ter stekli, da bi izvedeli vzrok, ko so našli svojega kralja in dva moža, ki sta bila z njim, ležati mrtva v puščavi.
10 Ko je Ezav zagledal Nimrodove mogočne može, ki so se bližali od daleč, je zbežal in se rešil; Ezav pa je vzel dragocena Nimrodova oblačila, ki jih je Nimrodov oče zapustil Nimrodu in s katerimi je Nimrod prevladal nad vso deželo, in stekel ter jih skril v svoji hiši.
11 Ezav pa je vzel tista oblačila in stekel v mesto zaradi Nimrodovih mož. V očetovo hišo je prišel utrujen in izčrpan od boja. Že je bil na robu smrti od žalosti, ko se je približal svojemu bratu Jakobu in sedel pred njim.
12 In rekel je svojemu bratu Jakobu: »Glej, danes bom umrl, zakaj potem hočem prvorojenstvo?« Jakob je v tej zadevi modro ravnal z Ezavom in Ezav je prodal svojo prvorojenstvo Jakobu, kajti tako je storil Gospod.
13 Tudi Ezavov delež v jami na polju Makpela, ki ga je Abraham kupil od Hetovih sinov za posest grobišča, je Ezav prodal Jakobu, in Jakob je vse to kupil od svojega brata Ezava za določeno ceno.
14 Jakob je vse to zapisal v knjigo in o tem pričal pred pričami ter jo zapečatil, tako da je knjiga ostala v Jakobovih rokah.
15 Ko je umrl Nimrod, sin Kušev, so ga njegovi možje dvignili, ga v grozi prinesli in pokopali v njegovem mestu. Nimrod je živel vse do dvesto petnajst let, nato pa je umrl.
16 In dni, ko je Nimrod vladal ljudstvu v deželi, so bili sto petinosemdeset let; in Nimrod je umrl pod Ezavovim mečem v sramu in preziru, in Abrahamovo potomstvo je povzročilo njegovo smrt, kakor je videl v sanjah.
17 In ob Nimrodovi smrti se je njegovo kraljestvo razdelilo na številne dele in vsi deli, nad katerimi je Nimrod vladal, so bili vrnjeni ustreznim kraljem dežele, ki so jih po Nimrodovi smrti ponovno zavzeli, in vsi ljudje iz Nimrodove hiše so bili dolgo časa sužnji vseh drugih kraljev dežele.

POGLAVJE 28

1 V tistih dneh, po Abrahamovi smrti, tistega leta je GOSPOD poslal v deželo hudo lakoto. Medtem ko je v kánaanski deželi divjala lakota, se je Izak zaradi lakote odpravil v Egipt, kakor je storil njegov oče Abraham.
2 Tisto noč se je GOSPOD prikazal Izaku in mu rekel: »Ne hodi v Egipt, ampak vstani in pojdi v Gerar k Abimeleku, kralju Filistejcev, in ostani tam, dokler se lakota ne konča.«
3 Izak je vstal in šel v Gerar, kakor mu je zapovedal GOSPOD, in tam je ostal celo leto.
4 Ko je Izak prišel v Gerar, so ljudje v deželi videli, da je Rebeka, njegova žena, lepe postave. Gerarčani so Izaka vprašali po njegovi ženi. Ta je rekel: »To je moja sestra.« Bal se je namreč, da bi rekel, da je njegova žena, da ga ljudje v deželi ne bi ubili zaradi nje.
5 Abimelehovi knezi so šli in kralju hvalili žensko, on pa jim ni odgovoril in ni poslušal njihovih besed.
6 Slišal pa jih je govoriti, da jo je Izak razglasil za svojo sestro, zato je kralj to pridržal pri sebi.
7 Ko je Izak ostal tri mesece v deželi, je Abimelek pogledal skozi okno in videl, da se Izak igra z Rebeko, svojo ženo. Izak je namreč prebival v kraljevi zunanji hiši, Izakova hiša pa je bila nasproti kraljeve hiše.
8 Kralj pa reče Izaku: »Kaj si nam to storil, ko si za svojo ženo rekel: ‚Moja sestra je?‘ Kako zlahka bi se lahko kateri od pomembnih mož ljudstva spal z njo in bi nas spravil v krivdo.«
9 Izak pa reče Abimeleku: »Ker sem se bal, da ne umrem zaradi svoje žene, sem rekel: Moja sestra je.«
10 Takrat je Abimelek ukazal vsem svojim knezom in velikašem, da so vzeli Izaka in njegovo ženo Rebeko ter ju pripeljali pred kralja.
11 Kralj je ukazal, naj jih oblečejo v knežja oblačila in naj jih peljejo po mestnih ulicah ter naj po vsej deželi razglašajo: »To je ta mož in to je njegova žena; kdor se dotakne tega moža ali njegove žene, bo zagotovo umrl.« Izak se je s svojo ženo vrnil v kraljevo hišo. Gospod je bil z Izakom. Izak je še naprej rasel in mu ni ničesar manjkalo.
12 GOSPOD je dal Izaku milost v očeh Abimeleha in vseh njegovih podložnikov. Abimelek je dobro ravnal z Izakom, kajti Abimelek se je spominjal prisege in zaveze, ki je bila med njegovim očetom in Abrahamom.

13 Abimelek pa reče Izaku: »Glej, vsa zemlja je pred teboj; prebivaj, kjer se ti zdi prav, dokler se ne vrneš v svojo deželo.« Abimelek pa je dal Izaku polja in vinograde ter najboljši del gerarske dežele, da bi sejal, žel in jedel sadove zemlje, dokler ne bi minili dnevi lakote.
14 Izak je sejal v tisti deželi in prejel stokrat toliko v istem letu, in Gospod ga je blagoslovil.
15 In mož je postal velik in imel je posest drobnice in posest goveda ter veliko služabnikov.
16 Ko so minili dnevi lakote, se je Izaku prikazal Gospod in mu rekel: »Vstani, pojdi iz tega kraja in se vrni v svojo deželo, v deželo Kanaan.« Izak je vstal in se vrnil v Hebron, ki je v deželi Kanaan, on in vse, kar je bilo njegovo, kakor mu je zapovedal Gospod.
17 In po tem je umrl Šelah, sin Arpahšadov, tistega leta, ki je osemnajsto leto življenja Jakoba in Ezava; in vseh dni, ki jih je Šelah živel, je bilo štiristo triintrideset let, nato pa je umrl.
18 Takrat je Izak poslal svojega mlajšega sina Jakoba v hišo Sema in Eberja, kjer se je ta naučil Gospodovih navodil. Jakob je ostal v hiši Sema in Eberja dvaintrideset let. Njegov brat Ezav pa ni šel tja, ker ni hotel iti, in ostal je v hiši svojega očeta v kánaanski deželi.
19 Ezav je nenehno lovil na poljih, da bi prinesel domov, kar je lahko ulovil, in tako je Ezav počel vse dni.
20 Ezav pa je bil premeten in zvijačen mož, ki je lovil srca ljudi in jih zavajal. Ezav je bil hraber mož na polju in je sčasoma šel kakor običajno lovit; in prišel je do polja Seir, to je Edom.
21 In ostal je v deželi Seir, kjer je lovil na polju, eno leto in štiri mesece.
22 In Ezav je tam v deželi Seir zagledal hčer nekega kánaanskega moža, ki ji je bilo ime Jehudita, hčer Beerija, Eferjevega sina, iz rodbin Heta, kánaanskega sina.
23 Ezav jo je vzel za ženo in prišel k njej; Ezav je bil star štirideset let, ko jo je vzel, in jo pripeljal v Hebron, deželo, kjer je prebival njegov oče, in tam prebival.
24 In zgodilo se je v tistih dneh, v sto desetem letu Izakovega življenja, to je v petdesetem letu Jakobovega življenja, tistega leta je umrl Sem, Noetov sin; Sem je bil star šeststo let, ko je umrl.
25 Ko je Sem umrl, se je Jakob vrnil k očetu v Hebron, ki je v kanaanski deželi.
26 V šestinpetdesetem letu Jakobovega življenja so prišli ljudje iz Harana in Rebeki so povedali o njenem bratu Labanu, sinu Betuelovem.
27 Labanova žena je bila namreč v tistih dneh neplodna in ni rodila otrok, pa tudi vse njegove služabnice mu niso rodile.
28 In Gospod se je pozneje spomnil Adine, Labanove žene, in spočela je in rodila hčerki dvojčici. Laban je svojima hčerama dal imena: starejši Lea in mlajši Rahela.
29 In tisti ljudje so prišli in to povedali Rebeki, in Rebeka se je zelo razveselila, da je Gospod obiskal njenega brata in da je dobil otroke.

POGLAVJE 29

1 Izak, Abrahamov sin, se je postaral in dosegel visoko starost, oči so mu od starosti otekle, zato ni mogel videti.
2 Tisti čas je Izak poklical svojega sina Ezava in rekel: »Vzemi, prosim, svoje orožje, svoj tul in svoj lok, vstani in pojdi na polje ter mi prinesi nekaj divjačine. Pripravi mi okusno jed in mi jo prinesi, da bom jedel, da te bom blagoslovil, preden umrem, kajti zdaj sem se postaral in osivel.«
3 Ezav je storil tako; vzel je orožje in šel na polje lovit divjad, kakor ponavadi, da jo prinese očetu, kakor mu je bil naročil, da ga blagoslovi.
4 Rebeka je slišala vse besede, ki jih je Izak govoril Ezavu, in hitro je poklicala svojega sina Jakoba ter rekla: »Tako je govoril tvoj oče tvojemu bratu Ezavu in tako sem slišala. Zdaj pa hitro stori, kar ti povem.«
5 Vstani in pojdi, prosim, k čredi in mi prinesi dva lepa kozlička, da bom prinesel okusno jed za tvojega očeta, ti pa prinesi okusno jed, da jo bo pojedel, preden se tvoj brat vrne z lova, da te bo oče blagoslovil.
6 Jakob je hitro storil, kakor mu je zapovedala mati, in pripravil je okusno jed ter jo prinesel pred očeta, preden se je Ezav vrnil z lova.
7 Izak je rekel Jakobu: »Kdo si, sin moj?« Ta je rekel: »Jaz sem tvoj prvorojenec Ezav. Storil sem, kakor si mi ukazal. Zdaj pa vstani, prosim, in jej od mojega lova, da me bo tvoja duša blagoslovila, kakor si mi govoril.«
8 Izak je vstal, jedel in pil in srce se mu je pomirilo. Blagoslovil je Jakoba. In Jakob je odšel od očeta. In komaj je Izak blagoslovil Jakoba in je odšel od njega, glej, pride Ezav z lova s polja. Tudi on je pripravil okusno jed in jo prinesel očetu, da bi jo jedel in ga blagoslovil.
9 Izak je rekel Ezavu: »Kdo je tisti, ki je ujel divjad in mi jo prinesel, preden si prišel, in ki sem ga blagoslovil?« Ezav je spoznal, da je to storil njegov brat Jakob, in Ezav se je razjezil proti njegovemu bratu Jakobu, ker mu je tako ravnal.
10 Ezav pa je rekel: »Ali se ne imenuje prav Jakob? Saj me je dvakrat izpodrinil, vzel mi je prvorojenstvo in zdaj mi je vzel blagoslov.« Ezav je močno jokal. Ko je Izak slišal jokati glas svojega sina Ezava, je Izak rekel Ezavu: »Kaj naj storim, sin moj? Tvoj brat je prišel z zvijačo in ti vzel blagoslov.« Ezav pa je zaradi blagoslova, ki mu ga je dal oče, sovražil svojega brata Jakoba in se zelo razjezil proti njemu.
11 Jakob se je zelo bal svojega brata Ezava. Vstal je in zbežal v hišo Eberja, Šemovega sina, in se tam skril zaradi svojega brata. Jakob je bil star triinšestdeset let, ko je odšel iz Hebrona iz kanaanske dežele. Jakob se je zaradi svojega brata Ezava štirinajst let skrival v Eberjevi hiši in se tam učil Gospodovih poti in njegovih zapovedi.
12 Ko je Ezav videl, da je Jakob pobegnil in ušel pred njim ter da je Jakob zvijačno pridobil blagoslov, se je Ezav zelo razžalostil in jezil se je tudi na očeta in mater. Vstal je, vzel svojo ženo in odšel od očeta in matere v deželo Seir ter se tam naselil. Tam je Ezav zagledal ženo izmed Hetovih hčer, ki ji je bilo ime Bosmata, hči Hetejca Elona, in jo je vzel za ženo poleg svoje prve žene. Ezav ji je dal ime Ada, rekoč, da je blagoslov v tistem času minil od njega.
13 Ezav je šest mesecev prebival v deželi Seir, ne da bi videl očeta in mater. Potem je Ezav vzel svoji ženi, se vzdignil in vrnil v kanaansko deželo. Ezav je nastanil svoji dve ženi v očetovi hiši v Hebronu.

14 Ezavove žene pa so s svojimi deli jezile in dražile Izaka in Rebeko, ker nista hodili po Gospodovih poteh, temveč sta služili bogovom svojega očeta, lesenim in kamnitim, kakor ju je naučil njun oče, in bili sta bolj hudobni od njunega očeta.
15 Hodili so po hudobnih željah svojih src in darovali ter zažigali kadilo Baalom. Izak in Rebeka sta se ju naveličala.
16 Rebeka pa reče: »Življenje mi je žal zaradi Hetovih hčer. Če si Jakob vzame ženo izmed Hetovih hčer, kakor so te izmed hčer tiste dežele, kaj mi potem koristi življenje?«
17 V tistih dneh je Ezavova žena Ada spočela in mu rodila sina. Ezav je sinu, ki se mu je rodil, dal ime Elifaz. Ezav je bil star petinšestdeset let, ko ga je rodila.
18 In Izmael, sin Abrahamov, je umrl v tistih dneh, v štiriinšestdesetem letu Jakobovega življenja. Vseh Izmaelovih dni je bilo sto sedemintrideset let, nato pa je umrl.
19 Ko je Izak slišal, da je Izmael mrtev, je žaloval za njim in Izak ga je objokoval več dni.
20 Po štirinajstih letih Jakobovega bivanja v Eberjevi hiši si je Jakob zaželel videti očeta in mater. Jakob je prišel v hišo svojega očeta in matere v Hebron. Ezav pa je v tistih dneh pozabil, kaj mu je Jakob storil, ko mu je v tistih dneh vzel blagoslov.
21 Ko je Ezav videl Jakoba, da prihaja k očetu in materi, se je spomnil, kaj mu je Jakob storil, in se je zelo razjezil nanj ter ga hotel umoriti.
22 Izak, Abrahamov sin, pa je bil star in v letih. Ezav je rekel: »Bliža se čas, da moj oče umre, in ko bo umrl, bom ubil svojega brata Jakoba.«
23 To so povedali Rebeki in ta je hitro poslala in poklicala svojega sina Jakoba ter mu rekla: »Vstani, pojdi in zbeži v Haran k mojemu bratu Labanu in ostani tam nekaj časa, dokler se ne pomiri jeza tvojega brata od tebe, potem se boš vrnil.«
24 Izak je poklical Jakoba in mu rekel: »Ne jemlji si žene izmed kanaanskih hčer, kajti tako nam je zapovedal naš oče Abraham po besedi, ki mu jo je bil zapovedal, rekoč: Tvojemu potomstvu bom dal to deželo. Če bodo tvoji otroci izpolnjevali mojo zavezo, ki sem jo sklenil s teboj, bom tudi jaz izpolnil tvojim otrokom, kar sem ti govoril, in jih ne bom zapustil.«
25 Zdaj pa, sin moj, poslušaj moj glas, vse, kar ti bom zapovedal, in ne jemlji si žene izmed kanaanskih hčer. Vstani, pojdi v Haran, v hišo Betuela, očeta svoje matere, in si od tam vzemi ženo izmed hčer Labana, brata svoje matere.
26 Zato pazi, da ne pozabiš GOSPODA, svojega Boga, in vseh njegovih poti v deželi, v katero greš, in se ne povežeš z ljudstvom dežele ter se ne podajaš za ničemernostjo in ne zapustiš GOSPODA, svojega Boga.
27 Ko pa prideš v deželo, kjer boš tam služil GOSPODU, ne kreni ne na desno ne na levo s poti, ki sem ti jo zapovedal in se je naučil.
28 In naj ti Vsemogočni Bog nakloni naklonjenost v očeh ljudstev na zemlji, da si tam vzameš ženo po svoji izbiri; dobro in pošteno na Gospodovih poteh.
29 In Bog naj tebi in tvojemu potomstvu da blagoslov tvojega očeta Abrahama in naj te naredi rodovitnega in te pomnoži, in naj postaneš množica ljudstva v deželi, kamor greš, in naj te Bog pripelje nazaj v to deželo, deželo, kjer prebiva tvoj oče, z otroki in z velikim bogastvom, z veseljem in veseljem.
30 Izak je končal z zapovedmi Jakobu in ga blagoslovil ter mu dal veliko daril, srebro in zlato, in ga odpustil. Jakob je poslušal očeta in mater, ju poljubil, vstal in šel v Padan-aram. Jakob je bil star sedeminsedemdeset let, ko je odšel iz kanaanske dežele iz Beeršebe.
31 Ko je Jakob odšel v Haran, je Ezav poklical svojega sina Elifaza in mu na skrivaj rekel: »Hitro vzemi meč v roko in zasleduj Jakoba! Pojdi pred njim po poti in ga preži. Ubij ga z mečem na eni od gora. Vzemi vse, kar mu je, in se vrni.«
32 Elifaz, Ezavov sin, je bil spreten mož in spreten z lokom, kakor ga je naučil njegov oče, in bil je znan lovec na polju in hraber mož.
33 Elifaz je storil, kakor mu je zapovedal oče. Elifaz je bil takrat star trinajst let. Elifaz je vstal, šel in vzel s seboj deset bratov svoje matere ter zasledoval Jakoba.
34 In tesno je sledil Jakobu in ga prežal na meji kanaanske dežele nasproti mestu Sihem.
35 Jakob je videl Elifaza in njegove može, kako ga zasledujejo. Jakob se je ustavil na mestu, kamor je šel, da bi izvedel, kaj je to, kajti ni vedel, kaj je. Elifaz je potegnil meč in šel naprej, on in njegovi možje, proti Jakobu. Jakob pa jim je rekel: »Kaj vam je, da ste prišli sem, in kaj pomeni, da zasledujete z meči?«
36 Elifaz se je približal Jakobu in ta mu je odgovoril: »Tako mi je zapovedal oče, zato se ne bom odmaknil od očetovih ukazov.« Ko je Jakob videl, da je Ezav govoril z Elifazom, naj uporabi silo, je pristopil k Elifazu in njegovim možem ter mu rekel:
37 Glej vse, kar imam in kar sta mi dala oče in mati, vzemi k sebi in pojdi od mene, ne ubij me in naj se ti to šteje za pravičnost.
38 In GOSPOD je dal Jakobu milost v očeh Elifaza, Ezavovega sina, in njegovih mož. Poslušali so Jakobov glas in ga niso usmrtili. Elifaz in njegovi možje so vzeli vse, kar je bilo Jakobovo, skupaj s srebrom in zlatom, ki ga je prinesel s seboj iz Beeršebe; niso mu pustili ničesar.
39 Elifaz in njegovi možje so odšli od njega in se vrnili k Ezavu v Beršebo ter mu povedali vse, kar se jim je zgodilo z Jakobom, in mu dali vse, kar so vzeli od Jakoba.
40 Ezav se je razjezil na svojega sina Elifaza in na može, ki so bili z njim, ker niso usmrtili Jakoba.
41 In odgovorili so in rekli Ezavu: Ker nas je Jakob v tej zadevi prosil, naj ga ne ubijemo, smo se ga usmilili in smo vzeli vse, kar je bilo njegovo, in to prinesli k tebi. Ezav pa je vzel vse srebro in zlato, ki ga je Elifaz vzel Jakobu, in ga shranil v svoji hiši.
42 Ko je Ezav videl, da je Izak blagoslovil Jakoba in mu zapovedal: »Ne vzemi si žene izmed kanaanskih hčera, in da so kanaanske hčere Izaku in Rebeki slabe,«
43 Nato je šel v hišo svojega strica Izmaela in si poleg svojih starejših žen vzel za ženo tudi Izmaelovo hčer Maklato, Nebajotovo sestro.

POGLAVJE 30

1 Jakob je nadaljeval svojo pot v Haran in prišel do gore Morija ter tam prenočil blizu mesta Luz. Tisto noč se je tam Jakobu prikazal Gospod in mu rekel: »Jaz sem Gospod,

Bog Abrahama in Bog tvojega očeta Izaka. Deželo, na kateri ležiš, bom dal tebi in tvojemu potomstvu.«
2 In glej, jaz sem s teboj in te bom varoval, kamor koli boš šel, in tvoje potomstvo bom pomnožil kakor zvezde na nebu in povzročil, da bodo vsi tvoji sovražniki padli pred teboj; in ko se bodo bojevali s teboj, te ne bodo premagali, in te bom spet pripeljal v to deželo z veseljem, z otroki in z velikim bogastvom.
3 Jakob se je prebudil iz spanca in se zelo razveselil prikazni, ki jo je videl, in je ta kraj imenoval Betel.
4 Jakob je vstal od tistega kraja zelo vesel in ko je hodil, so se mu noge od veselja zdele lahke. Od tam je šel v deželo otrok Vzhoda in se vrnil v Haran ter se usedel pri pastirjevem studencu.
5 Tam je našel nekaj mož, ki so šli iz Harana pasti svoje črede. Jakob jih je vprašal in rekli so: Iz Harana smo.
6 In jim je rekel: »Ali poznate Labana, Nahorjevega sina?« Rekli so: »Poznamo ga, in glej, njegova hči Rahela prihaja pasti očetovo čredo.«
7 Medtem ko je še govoril z njimi, je prišla Rahela, Labanova hči, pasti očetovo ovco; bila je namreč pastirica.
8 Ko je Jakob zagledal Rahelo, hčer Labana, brata svoje matere, je stekel in jo poljubil, nato pa je povzdignil glas in jokal.
9 Jakob je povedal Raheli, da je sin Rebeke, sestre njenega očeta. Rahela je stekla in to povedala očetu. Jakob pa je še naprej jokal, ker ni imel ničesar s seboj, kar bi lahko prinesel v Labanovo hišo.
10 Ko je Laban slišal, da je prišel Jakob, sin njegove sestre, je stekel, ga poljubil in objel, ga pripeljal v hišo in mu dal kruha, da je jedel.
11 Jakob je Labanu pripovedoval, kaj mu je storil njegov brat Ezav in kaj mu je storil njegov sin Elifaz na poti.
12 Jakob je en mesec prebival v Labanovi hiši in jedel in pil v Labanovi hiši. Potem je Laban rekel Jakobu: »Povej mi, kakšno bo tvoje plačilo, kajti kako mi boš služil zastonj?«
13 Laban pa ni imel sinov, ampak samo hčere, in njegove druge žene in dekle so bile v tistih dneh še neplodne. In to so imena Labanovih hčera, ki mu jih je rodila žena Adina: ime starejši je bilo Lea, ime mlajši pa Rahela; in Lea je bila nežnih oči, Rahela pa lepa in lepe postave, in Jakob jo je ljubil.
14 Jakob pa reče Labanu: »Služil ti bom sedem let za Rahelo, tvojo mlajšo hčer.« Laban se je strinjal in Jakob je služil Labanu sedem let za Rahelo, svojo hčer.
15 V drugem letu Jakobovega bivanja v Haranu, to je v devetinsedemdesetem letu Jakobovega življenja, je umrl Heber, sin Semov; ob smrti je bil star štiristo štiriinšestdeset let.
16 Ko je Jakob slišal, da je Eber mrtev, se je zelo razžalostil in ga je dolgo objokoval ter žaloval.
17 V tretjem letu Jakobovega bivanja v Haranu mu je rodila Bosma, hči Izmaelova, žena Ezavova, sina, in Ezav mu je dal ime Reguel.
18 V četrtem letu Jakobovega bivanja v Labanovi hiši je Gospod obiskal Labana in se ga spomnil zaradi Jakoba. Rodili so se mu sinovi. Njegov prvenec je bil Beor, drugi Alib in tretji Horaš.
19 Gospod pa je dal Labanu bogastvo in čast, sinove in hčere, in mož se je zaradi Jakoba zelo obogatil.
20 Jakob je v tistih dneh služil Labanu pri vseh vrstah dela, v hiši in na polju, in blagoslov Gospodov je bil v vsem, kar je imel Laban v hiši in na polju.
21 V petem letu pa je umrla Jehudita, Beerijeva hči, Ezavova žena, v kánaanski deželi. Ni imela sinov, ampak samo hčere.
22 In to so imena njenih hčera, ki jih je rodila Ezavu: ime starejši je bilo Marzit, ime mlajši pa Puit.
23 Ko je Jehudit umrl, je Ezav vstal in šel v Seir lovit na polju, kakor ponavadi, in Ezav je dolgo časa prebival v deželi Seir.
24 V šestem letu si je Ezav vzel za ženo poleg svojih drugih žen še Ahlibamo, hčer Hevejca Zebeona, in jo Ezav pripeljal v kánaansko deželo.
25 Ahlibama je spočela in rodila Ezavu tri sinove: Jeuša, Jalana in Koraha.
26 Tiste dni je v kánaanski deželi prišlo do prepira med Ezavovimi pastirji in pastirji prebivalcev kánaanske dežele, kajti Ezavova živina in imetje sta bila preobilna, da bi ostal v kánaanski deželi, v hiši svojega očeta, in kánaanska dežela ga zaradi njegove živine ni mogla prenesti.
27 Ko je Ezav videl, da se njegov prepir s prebivalci kanaanske dežele stopnjuje, je vstal in vzel svoje žene, sinove in hčere ter vse, kar je bilo njegovo, in živino, ki jo je imel, in vse svoje premoženje, ki si ga je pridobil v kanaanski deželi, ter odšel od prebivalcev dežele v deželo Seir. Ezav in vse, kar je bilo njegovo, so prebivali v deželi Seir.
28 Ezav pa je od časa do časa hodil k očetu in materi v kánaansko deželo. Poročil se je s Horejci in dal svoji hčeri sinovom Horejca Seirja.
29 Svojo starejšo hčer Marzito je dal Anu, sinu Zebeona, brata svoje žene, Puito pa je dal Azarju, sinu Bilhana Horejca. Ezav pa je prebival na gori, on in njegovi otroci, in bili so rodovitni in se množili.

POGLAVJE 31

1 V sedmem letu pa je bila Jakobova služba, ki jo je služil Labanu, končana. Jakob je rekel Labanu: »Daj mi mojo ženo, kajti dnevi moje službe so se dopolnili.« Laban je to storil in Laban ter Jakob sta zbrala vse ljudi tistega kraja in sta priredila pojedino.
2 Zvečer pa je prišel Laban v hišo, zatem pa je prišel tja Jakob z ljudmi, ki so bili na gostiji, in Laban je ugasnil vse luči, ki so bile v hiši.
3 Jakob pa reče Labanu: »Zakaj nam to delaš?« Laban odgovori: »Takšna je naša navada v tej deželi.«
4 Potem je Laban vzel svojo hčer Leo in jo pripeljal k Jakobu. Prišel je k njej, a Jakob ni vedel, da je Lea.
5 Laban pa je dal svoji hčerki Lei, svojo deklo Zilpo, za deklo.
6 Vsi na gostiji so vedeli, kaj je Laban storil Jakobu, vendar mu tega niso povedali.
7 In vsi sosedje so prišli tisto noč v Jakobovo hišo in so jedli in pili ter se veselili in igrali pred Leo na bobne in s plesi ter so odgovarjali pred Jakobom, Heleah, Heleah.
8 Jakob je slišal njihove besede, a ni razumel njihovega pomena, ampak je pomislil, da je to morda njihov običaj v tej deželi.

9 Sosedje so ponoči izrekli te besede pred Jakobom in Laban je tisto noč ugasnil vse luči v hiši.
10 Zjutraj pa, ko se je zdanilo, se je Jakob obrnil k svoji ženi in videl, in glej, bila je Lea, ki je ležala v njegovem naročju. Jakob je rekel: »Glej, zdaj vem, kaj so sosedje govorili sinoči. Helea, so govorili, jaz pa tega nisem vedel.«
11 Jakob je poklical Labana in mu rekel: »Kaj si mi to storil? Res sem ti služil za Rahelo, zakaj si me prevaral in mi dal Leo?«
12 Laban pa odgovori Jakobu: »Pri nas se ne dela tako, da bi dali mlajšo pred starejšo. Če torej hočeš vzeti tudi njeno sestro, jo vzemi k sebi, da mi jo boš služil še sedem let.«
13 Jakob je storil tako in si je vzel tudi Rahelo za ženo ter služil Labanu še sedem let. Tudi Jakob je prišel k Raheli in ljubil je Rahelo bolj nego Leo. Laban ji je dal svojo deklo Bilho za deklo.
14 Ko je GOSPOD videl, da je Lea osovražena, ji je odprl maternico in spočela je ter rodila Jakobu v tistih dneh štiri sinove.
15 In to so njihova imena: Ruben, Simeon, Levi in Juda. Pozneje je nehala roditi.
16 Tisti čas je bila Rahela nerodovitna in ni imela potomcev. Rahela je zavidala svoji sestri Lei. Ko je Rahela videla, da Jakobu ne rodi otrok, je vzela svojo deklo Bilho in rodila Jakobu dva sinova, Dana in Neftalija.
17 Ko je Lea videla, da ni več rodila, je vzela tudi svojo deklo Zilpo in jo dala Jakobu za ženo. Tudi Jakob je prišel k Zilpi in rodila je Jakobu dva sinova, Gada in Aserja.
18 Lea je v tistih dneh spet spočela in rodila Jakobu dva sinova in eno hčer, in to so njihova imena: Isahar, Zebulon in njuna sestra Dina.
19 Rahela pa je bila v tistih dneh še nerodovitna. In Rahela je takrat molila h GOSPODU in rekla: »Gospod Bog, spomni se me in me obišči, prosim! Zdaj me namreč mož zavrže, ker mu nisem rodila otrok.«
20 Zdaj pa, Gospod Bog, usliši mojo prošnjo pred seboj in poglej mojo bedo ter mi daj otroke kakor katero od deklet, da ne bom več prenašala svoje sramote.
21 Bog jo je uslišal in ji odprl maternico. Rahela je spočela in rodila sina ter rekla: »Gospod mi je odvzel sramoto.« In dala mu je ime Jožef, rekoč: »Naj mi Gospod doda še enega sina.« Jakob pa je bil star enaindevetdeset let, ko ga je rodila.
22 Takrat je Jakobova mati Rebeka poslala svojo dojilko Deboro, Uzovo hčer, in dva Izakova služabnika k Jakobu.
23 In prišli so k Jakobu v Haran in mu rekli: Rebeka nas je poslala k tebi, da se vrneš v očetovo hišo v kanaansko deželo. Jakob jih je poslušal v tem, kar mu je rekla njegova mati.
24 Takrat se je dopolnilo še sedem let, kolikor je Jakob služil Labanu za Rahelo, in ko je štirinajst let prebival v Haranu, je Jakob rekel Labanu: »Daj mi moje žene in me odpusti, da grem v svojo deželo, kajti glej, moja mati mi je poslala iz dežele Kanaanske, da se vrnem v očetovo hišo.«
25 Laban mu je rekel: »Prosim, ne tako! Če sem našel milost v tvojih očeh, me ne zapusti. Določi mi svojo plačo in jo bom dal, in ostani pri meni.«
26 Jakob mu je rekel: »To mi boš dal za plačilo: danes bom šel skozi vso tvojo čredo in ji odvzel vsako jagnje, ki je pikasto in lisasto ter rjavo med ovcami in kozami. Če mi boš to storil, se bom vrnil in pasel tvojo čredo ter jo čuval kakor prej.«
27 Laban je storil tako in vzel je od svoje črede vse, kar mu je Jakob rekel, in mu to dal.
28 Jakob je vse, kar je vzel od Labanove črede, dal v roke svojim sinovom, in Jakob je pasel preostanek Labanove črede.
29 Ko so Izakovi služabniki, ki jih je poslal k Jakobu, videli, da se Jakob ne bo vrnil z njimi v kanaansko deželo k svojemu očetu, so odšli od njega in se vrnili domov v kanaansko deželo.
30 Debora pa je ostala pri Jakobu v Haranu in se ni vrnila z Izakovimi služabniki v kanaansko deželo. Debora je prebivala z Jakobovimi ženami in otroki v Haranu.
31 Jakob je služil Labanu še šest let. Ko so se ovce ovce ovce ovce ovce, je Jakob izločil izmed njih tiste, ki so bile lisaste in marogaste, kakor se je bil dogovoril z Labanom. Jakob je tako delal pri Labanu šest let. Mož se je zelo obogatil in imel je govedo, dekle in služabnike, kamele in osle.
32 Jakob pa je imel dvesto čred goveda, in njegova goveda so bila velika in lepega videza ter zelo rodovitna, in vse družine človeških sinov so si želele dobiti nekaj Jakobove živine, kajti bile so zelo uspešne.
33 In veliko sinov človeških je prišlo, da bi si priskrbeli nekaj Jakobove črede, in Jakob jim je dal ovco za hlapca ali dekle ali za osla ali kamelo, ali karkoli si je Jakob želel od njih, so mu dali.
34 Jakob si je s temi posli s človeškimi sinovi pridobil bogastvo, čast in imetje, Labanovi otroci pa so mu zavidali to čast.
35 Čez čas je slišal besede Labanovih sinov, ki so govorili: »Jakob je vzel vse, kar je bilo očetovega, in od tega, kar je bilo očetovega, si je pridobil vso to slavo.«
36 Jakob pa je pogledal Labanov in njegovih otrokov obraz in glej, v tistih dneh ni bil več do njega, kakor je bil prej.
37 In Gospod se je prikazal Jakobu ob izteku šestih let in mu rekel: Vstani, pojdi iz te dežele in se vrni v svojo rojstno deželo, in jaz bom s teboj.
38 Jakob je v tistem času vstal, posadil svoje otroke, žene in vse, kar je bilo njegovo, na kamele in se odpravil v kanaansko deželo k svojemu očetu Izaku.
39 Laban pa ni vedel, da je Jakob odšel od njega, kajti Laban je tisti dan strigel ovce.
40 Rahela pa je ukradla očetove podobe, jih vzela in skrila na kameli, na kateri je sedela, in šla naprej.
41 In to je način podob: vzamejo prvorojenca in ga ubijejo, mu vzamejo lase z glave, vzamejo sol, posolijo glavo in jo pomazilijo z oljem, nato vzamejo majhno bakreno ali zlato tablico in nanjo napišejo ime ter mu tablico položijo pod jezik, glavo s tablico pa vzamejo pod jezik in jo položijo v hišo, pred njo prižgejo luči in se ji priklonijo.
42 In ko se mu priklonijo, jim spregovori o vsem, kar ga vprašajo, po moči imena, ki je zapisano v njem.
43 Nekateri jih izdelujejo v podobah ljudi iz zlata in srebra in gredo k njim v časih, ki so jim znani, in podobe prejemajo vpliv zvezd in jim povedo prihodnje stvari, in na tak način so nastale podobe, ki jih je Rahela ukradla svojemu očetu.
44 Rahela pa je ukradla te podobe, ki so bile od njenega očeta, da Laban ne bi po njih izvedel, kam je šel Jakob.

45 Laban je prišel domov in povprašal po Jakobu in njegovi družini, a ga ni bilo mogoče najti. Laban je iskal svoje podobe, da bi izvedel, kam je šel Jakob, a jih ni mogel najti. Šel je k drugim podobam in jih povprašal, in povedale so mu, da je Jakob pobegnil od njega k očetu, v deželo Kanaan.
46 Laban se je nato vzdignil, vzel svoje brate in vse svoje služabnike in šel zasledovat Jakoba ter ga dohitel na gori Gilead.
47 Laban pa reče Jakobu: »Kaj si mi to storil, da si pobegnil in me prevaral ter odpeljal moje hčere in njihove otroke kot ujetnike, ujete pod mečem?«
48 In nisi mi dovolil, da bi jih poljubil in jih z veseljem odslovil, in ukradel si moje bogove in odšel.
49 Jakob pa odgovori Labanu: »Bal sem se, da mi ne boš na silo vzel svojih hčera. Sedaj pa bo umrl pri vsakem, pri kom boš našel svoje bogove.«
50 Laban je iskal podobe in pregledal vse Jakobove šotore in pohištvo, a jih ni mogel najti.
51 Laban pa reče Jakobu: Sklenila bova zavezo in to bodi pričevanje med menoj in teboj. Ako boš hudo ravnal z mojimi hčerami ali si boš vzel še druge žene poleg mojih hčera, bodi Bog priča med menoj in teboj v tej zadevi.
52 Vzeli so kamenje in naredili kup. Laban je rekel: »Ta kup je priča med menoj in teboj.« Zato ga je imenoval Gilead.
53 Jakob in Laban sta darovala daritev na gori in jedla tam pri kupu ter ostala na gori vso noč. Laban pa je zgodaj zjutraj vstal in jokal s hčerama, ju poljubil in se vrnil v svoj kraj.
54 Hitro je poslal svojega sina Beorja, ki je bil star sedemnajst let, z Abihórjem, sinom Uza, sinu Nahorjevega, in z njimi deset mož.
55 Hitro so šli in šli po poti pred Jakobom, po drugi poti pa so prišli v deželo Seir.
56 Prišli so k Ezavu in mu rekli: »Tako pravi tvoj brat in sorodnik, brat tvoje matere Laban, sin Betuelov:
57 Si slišal, kaj mi je storil tvoj brat Jakob, ki je prvi prišel k meni nag in gol, in šel sem mu naproti ter ga s častjo pripeljal v svojo hišo in ga naredil velikega ter mu dal svoji dve hčeri za ženi in tudi dve svoji dekleti?
58 In Bog ga je zaradi mene blagoslovil, in zelo se je razmnožil ter imel sinove, hčere in dekle.
59 Ima tudi ogromno drobnice in črede, kamel in oslov, pa tudi srebra in zlata v izobilju. Ko je videl, da se mu je bogastvo povečalo, me je zapustil, medtem ko sem šel ostrižit ovce, on pa je vstal in na skrivaj pobegnil.
60 In žene in otroke je posadil na kamele in odpeljal vso svojo živino in premoženje, ki si ga je pridobil v moji deželi, ter povzdignil svoj obraz, da bi šel k očetu Izaku v kanaansko deželo.
61 Ni mi dovolil poljubiti svojih hčera in njihovih otrok, moje hčere pa je odpeljal kot ujetnice, ujet pod mečem, ukradel pa je tudi moje bogove in pobegnil.
62 In zdaj sem ga pustil na gori ob potoku Jabuku, njega in vse, kar je njegovo; ničesar mu ne manjka.
63 Če želiš iti k njemu, pojdi tja in tam ga boš našel in mu boš lahko storil, kakor želi tvoja duša. Labanovi sli so prišli in Ezavu povedali vse te stvari.
64 Ezav je slišal vse besede Labanovih slcev in se je zelo razjezil proti Jakobu. Spomnil se je svojega sovraštva in v njem se je razplamtela jeza.
65 Ezav je hitel in vzel svoje otroke, služabnike in duše svoje družine, šestdeset mož, in šel je ter zbral vse sinove Horejca Seirja in njihovo ljudstvo, tristo štirideset mož, in vzel vse te štiristo mož z izvlečenimi meči ter šel k Jakobu, da bi ga udaril.
66 Ezav je to število razdelil na več delov in vzel šestdeset mož svojih otrok in služabnikov ter duše svoje družine kot eno glavo ter jih dal v oskrbo svojemu najstarejšemu sinu Elifazu.
67 Preostale glave pa je dal v roke šestim sinovom Horejca Seirja in vsakega postavil nad njegove rodove in otroke.
68 Ves tabor je šel, kakor je bil, in Ezav je šel med njimi proti Jakobu in jih je hitro vodil.
69 Labanovi sli so odšli od Ezava in šli v kanaansko deželo ter prišli v hišo Rebeke, matere Jakoba in Ezava.
70 In povedali so ji: »Glej, tvoj sin Ezav je šel zoper svojega brata Jakoba s štiristo možmi. Slišal je namreč, da prihaja, in šel je, da bi se z njim bojeval, ga udaril in mu vzel vse, kar ima.«
71 Rebeka je hitela in poslala dvainsedemdeset mož izmed Izakovih služabnikov, da bi Jakobu naproti na poti, kajti rekla je: »Morda se bo Ezav bojeval na poti, ko ga bo srečal.«
72 In ti sli so šli po poti naproti Jakobu in so ga srečali na poti ob potoku, na drugi strani potoka Jabuk. Jakob je, ko jih je zagledal, rekel: »Ta tabor mi je namenjen od Boga.« In Jakob je ta kraj imenoval Mahnajim.
73 Jakob je spoznal vse očetovo ljudstvo, jih poljubil in objel ter šel z njimi. Jakob jih je vprašal po očetu in materi. Rekla sta: »Zdravo se jima je.«
74 In ti sli so rekli Jakobu: Rebeka, tvoja mati, nas je poslala k tebi in nam sporočila: Slišala sem, sin moj, da je tvoj brat Ezav šel proti tebi na pot z možmi iz sinov Horejcev Seirja.
75 Zato, sin moj, poslušaj moj glas in po svojem nasvetu premisli, kaj boš storil. Ko bo prišel k tebi, ga prosi in ne govori z njim prenagljeno, ampak mu daj darilo od tega, kar imaš, in od tega, s čimer te je Bog obdaril.
76 In ko te vpraša o tvojih zadevah, mu ničesar ne prikrivaj, morda se bo odvrnil od svoje jeze proti tebi in boš tako rešil svojo dušo, tebe in vse, kar ti pripada, kajti tvoja dolžnost je, da ga spoštuješ, saj je tvoj starejši brat.
77 Ko je Jakob slišal besede svoje matere, ki so mu jih govorili sli, je Jakob povzdignil glas in bridko zajokal ter storil, kakor mu je takrat zapovedala mati.

POGLAVJE 32

1 Tisti čas je Jakob poslal sle k svojemu bratu Ezavu v deželo Seir in mu govoril besede prošnje.
2 In jim je zapovedal, rekoč: Tako recite mojemu gospodu Ezavu: Tako pravi tvoj služabnik Jakob: Naj moj gospod ne misli, da mi je očetov blagoslov, s katerim me je blagoslovil, koristil.
3 Saj sem že dvajset let pri Labanu, pa me je prevaral in mi desetkrat spremenil plačilo, kakor je bilo že vse povedano mojemu gospodarju.

4 In zelo marljivo sem mu služil v njegovi hiši. Bog je pozneje videl mojo bedo, moj trud in delo mojih rok in mi je dal najti milost in naklonjenost v njegovih očeh.
5 In pozneje sem si po Božjem velikem usmiljenju in dobroti pridobil vole in osle in govedo ter služabnike in služabnice.
6 In sedaj prihajam v svojo deželo, v svoj dom k očetu in materi, ki sta v kánaanski deželi. Vse to sem poslal sporočit svojemu gospodu, da bi si pridobil milost v očeh svojega gospoda, da ne bi mislil, da sem si sam od sebe pridobil bogastvo ali da mi je blagoslov, s katerim me je blagoslovil oče, koristil.
7 Tisti sli so šli k Ezavu in ga našli na meji edomske dežele, ko je šel proti Jakobu, in tam je stalo štiristo mož iz sinov Horejca Seirja z izdolbenimi meči.
8 Jakobovi sli so Ezavu sporočili vse besede, ki jim jih je Jakob govoril o Ezavu.
9 Ezav jim je odgovoril s ponosom in prezirom ter jim rekel: »Resnično sem slišal in resnično so mi povedali, kaj je Jakob storil Labanu, ki ga je v svoji hiši povzdignil in mu dal svoje hčere za žene. Rodil je sinove in hčere in po njegovi zaslugi močno povečal bogastvo in premoženje v Labanovi hiši.«
10 Ko je videl, da je njegovo bogastvo veliko in da je njegovo bogastvo veliko, je z vsem, kar je bilo njegovo, zbežal iz Labanove hiše in Labanovi hčeri je odpeljal stran od očetovega obličja, kakor ujetnice, ujete pod mečem, ne da bi mu to povedal.
11 In Jakob ni storil tako samo Labanu, ampak tudi meni je storil tako in me je dvakrat prehitel, in ali naj molčim?
12 Zato sem danes prišel s svojimi tabori, da bi mu naproti, in storil mu bom po želji svojega srca.
13 In sli so se vrnili in prišli k Jakobu ter mu rekli: Prišli smo k tvojemu bratu Ezavu in mu povedali vse tvoje besede. Tako nam je odgovoril: Glej, prihaja ti naproti s štiristo možmi.
14 Zdaj pa vedi in glej, kaj moraš storiti, in moli k Bogu, da te reši iz njegove roke.
15 Ko je Jakob slišal besede svojega brata, ki jih je ta govoril Jakobovim poslancem, se je zelo prestrašil in vznemiril.
16 Jakob je molil h Gospodu, svojemu Bogu, in rekel: »Gospod, Bog mojih očetov, Abrahama in Izaka, ti si mi rekel, ko sem odhajal iz očetove hiše, rekoč:
17 Jaz sem GOSPOD, Bog tvojega očeta Abrahama, in Bog Izaka. Tebi dajem to deželo in tvoje potomstvo za teboj. Tvoje potomstvo bom naredil kakor zvezde na nebu. Razširil se boš na štiri strani neba. V tebi in v tvojem potomstvu bodo blagoslovljene vse rodbine na zemlji.
18 In izpolnil si svoje besede in mi dal bogastvo, otroke in živino, kakor si dal svojemu služabniku največjo željo mojega srca; dal si mi vse, kar sem te prosil, tako da mi ni ničesar manjkalo.
19 In potem si mi rekel: Vrni se k svojim staršem in v svoj rojstni kraj, in še vedno ti bom dobro storil.
20 In zdaj, ko sem prišel in si me rešil pred Labanom, bom padel v roke Ezava, ki me bo ubil, da, skupaj z materami mojih otrok.
21 Zdaj pa, Gospod Bog, reši me, prosim, tudi iz rok mojega brata Ezava, kajti zelo se ga bojim.
22 Če pa v meni ni pravičnosti, jo stori zaradi Abrahama in mojega očeta Izaka.
23 Vem namreč, da sem si to bogastvo pridobil po dobroti in usmiljenju; zato te zdaj prosim, da me danes rešiš s svojo dobroto in me usliši.
24 Jakob je nehal moliti h GOSPODU in razdelil ljudstvo, ki je bilo z njim z drobnico in govedom, v dva tabora. Polovico je dal v oskrbo Dameseku, sinu Eliezerja, Abrahamovemu služabniku, za tabor z njegovimi otroki, drugo polovico pa je dal v oskrbo svojemu bratu Elianusu, sinu Eliezerju, za tabor z njegovimi otroki.
25 In jim je zapovedal: »Držite se na razdalji med svojimi tabori in se ne približujte preveč drug drugemu. Če Ezav pride do enega tabora in ga pobije, mu bo drugi tabor, ki je oddaljen od njega, ušel.«
26 Jakob je tam ostal tisto noč in vso noč dajal svojim služabnikom navodila glede vojske in svojih otrok.
27 In Gospod je tisti dan uslišal Jakobovo molitev in Gospod je rešil Jakoba iz rok njegovega brata Ezava.
28 Gospod je poslal tri angele izmed angelov nebes, ki so šli pred Ezavom in prišli k njemu.
29 In ti angeli so se Ezavu in njegovemu ljudstvu prikazali kot dva tisoč mož, ki so jezdili na konjih, opremljenih z vsakovrstnim bojnim orožjem, in so se Ezavu in vsem njegovim možem zdeli razdeljeni v štiri tabore s štirimi poglavarji.
30 En tabor je šel naprej in zagledal Ezava, ki je prihajal s štiristo možmi proti svojemu bratu Jakobu. Ta tabor je stekel proti Ezavu in njegovemu ljudstvu in jih prestrašil. Ezav je v strahu padel s konja in vsi njegovi možje so se na tistem mestu ločili od njega, ker so se zelo bali.
31 Ves tabor je vpil za njimi, ko so bežali pred Ezavom, in vsi bojeviti možje so odgovorili:
32 Saj smo res Jakobovi služabniki, ki je Božji služabnik, in kdo se nam potem lahko postavi proti njej? Ezav jim je rekel: »Torej, moj gospod in brat Jakob je vaš gospod, ki ga nisem videl že dvajset let, in zdaj, ko sem ga prišel pogledat, ali tako ravnate z mano?«
33 Angeli pa so mu odgovorili: »Kakor res živi Gospod! Ko ne bi bil Jakob, o katerem praviš, tvoj brat, ne bi pustili nikogar izmed tebe in tvojega ljudstva, ampak samo zaradi Jakoba jim ne bomo storili ničesar.«
34 In ta tabor je šel mimo Ezava in njegovih mož in se je umaknil. Ezav in njegovi možje so se umaknili od njih za kakšno miljo, ko je prišel proti njemu drugi tabor z vsakovrstnim orožjem in tudi oni so storili z Ezavom in njegovimi možmi, kakor je prvi tabor storil z njimi.
35 Ko so se odpravili naprej, glej, tretji tabor je prišel proti njemu in vsi so se prestrašili. Ezav je padel s konja in ves tabor je zavpil in rekel: »Saj smo služabniki Jakoba, ki je služabnik Božji, in kdo se nam more postaviti po robu?«
36 Ezav jim je spet odgovoril: »Torej, Jakob, moj gospod in vaš gospod, je moj brat. Dvajset let ga nisem videl na obrazu. Danes sem slišal, da prihaja, in danes sem mu šel naproti. In vi mi tako ravnate?«
37 Odgovorili so mu in mu rekli: »Kakor res živi GOSPOD, če ne bi bil Jakob tvoj brat, kakor si rekel, ne bi pustili ostanka od tebe in tvojih mož. Zaradi Jakoba, o katerem praviš, da je tvoj brat, se ne bomo vmešavali ne v tebe ne v tvoje možje.«

38 In tudi tretji tabor se je oddaljil od njih, on pa je še naprej nadaljeval pot s svojimi možmi proti Jakobu, ko je prišel četrti tabor proti njemu in so tudi oni storili z njim in njegovimi možmi, kakor so storili drugi.
39 Ko je Ezav videl hudo, ki so mu ga in njegovim možem storili štirje angeli, se je zelo prestrašil svojega brata Jakoba in mu je šel v miru naproti.
40 Ezav pa je skrival svoje sovraštvo do Jakoba, ker se je bal za svoje življenje zaradi svojega brata Jakoba in ker si je mislil, da so štirje tabori, na katere je naletel, Jakobovi sužnji.
41 Jakob je tisto noč prenočil s svojimi služabniki v njihovih taborih in se je s svojimi služabniki odločil, da bo dal Ezavu darilo od vsega, kar je imel s seboj, in od vsega svojega premoženja. Jakob je zjutraj vstal, on in njegovi možje, in izmed živine so izbrali darilo za Ezava.
42 To je darilo, ki ga je Jakob izbral iz svoje črede, da bi ga dal svojemu bratu Ezavu: iz čred je izbral dvesto štirideset glav, iz kamel in oslov pa po trideset, iz čred pa petdeset krav.
43 Vse jih je razdelil v deset čred, vsako vrsto posebej, in jih izročil desetim svojim služabnikom, vsako čredo posebej.
44 In jim je zapovedal in jim rekel: »Držite se na razdalji drug od drugega in med čredami postavite razdaljo. Ko vas Ezav in tisti, ki so z njim, srečajo in vas vprašajo: Čigavi ste in kam greste in komu pripada vse to pred vami, jim recite: Jakobovi služabniki smo in Ezavu prihajamo naproti v miru. In glejte, Jakob prihaja za nami.«
45 In to, kar je pred nami, je darilo, ki ga je Jakob poslal svojemu bratu Ezavu.
46 Če pa vam rečejo: Zakaj okleva za vami, da bi prišel bratu naproti in ga videl? jim recite: Zagotovo prihaja vesel za nami bratu naproti. Rekel je namreč: »Pomiril ga bom z darilom, ki mu gre, in potem bom videl njegov obraz, morda me bo sprejel.«
47 Ves dar je torej šel v rokah njegovih služabnikov in šel tisti dan pred njim. Tisto noč je prenočil s svojimi tabori ob robu potoka Jabuk. Sredi noči je vstal, vzel s seboj svoje žene in dekle in vse, kar je bilo njegovo, in tisto noč jih je prečkal čez brod Jabuk.
48 Ko je prešel vse svoje imetje čez potok, je Jakob ostal sam. Srečal ga je mož in se je tisto noč boril z njim do svitanja. Jakobova stegna se je zaradi bojevanja z njim izvila.
49 Ob svitanju je mož pustil Jakoba tam, ga blagoslovil in odšel. Jakob pa je ob svitanju prečkal potok in se ustavil na stegnu.
50 In sonce je vzšlo nad njim, ko je prečkal potok, in prišel je do kraja svoje živine in otrok.
51 In potovali so do poldneva, in medtem ko so potovali, je darilo šlo pred njimi.
52 Jakob je povzdignil oči in pogledal, in glej, Ezav je bil od daleč in prihajal z njim veliko mož, kakih štiristo. Jakob se je zelo bal svojega brata.
53 Jakob je hitro razdelil otroke med svoje žene in dekle, svojo hčer Dino pa je položil v skrinjo in jo izročil v roke svojim služabnikom.
54 Šel je pred svojimi otroki in ženami, da bi nagovoril brata, in se je priklonil do tal, sedemkrat se je priklonil, dokler se ni približal bratu. Bog je dal Jakobu najeti milost in naklonjenost v očeh Ezava in njegovih mož, kajti Bog je uslišal Jakobovo molitev.
55 In Jakobov strah in groza sta preplavila njegovega brata Ezava, kajti Ezav se je zelo bal Jakoba zaradi tega, kar so Ezavu storili Božji angeli, in Ezavova jeza zoper Jakoba se je spremenila v prijaznost.
56 Ko je Ezav videl Jakoba teči proti njemu, je tudi sam stekel proti njemu, ga objel in se mu oklenil vratu. Poljubila sta se in jokala.
57 Bog je v srca mož, ki so prišli z Ezavom, vnesel strah in prijaznost do Jakoba. Tudi ti so poljubili Jakoba in ga objeli.
58 Tudi Elifaz, Ezavov sin, in njegovi štirje bratje, Ezavovi sinovi, so jokali z Jakobom, ga poljubljali in objemali, kajti vse jih je obšel strah pred Jakobom.
59 Ezav je povzdignil oči in zagledal ženske z njihovimi potomci, Jakobove otroke, kako hodijo za Jakobom in se Ezavu priklanjajo na poti.
60 Ezav je rekel Jakobu: »Kdo so ti, brat moj? So to tvoji otroci ali tvoji služabniki?« Jakob je odgovoril Ezavu: »To so moji otroci, ki jih je Bog milostno dal tvojemu služabniku.«
61 Medtem ko je Jakob govoril z Ezavom in njegovimi možmi, je Ezav pogledal ves tabor in rekel Jakobu: »Od kod ti ves tabor, ki sem ga srečal sinoči?« Jakob je rekel: »Da bi našel milost v očeh svojega gospoda, to je tisto, kar je Bog milostno dal tvojemu služabniku.«
62 Darilo je prišlo pred Ezava in Jakob je pritiskal na Ezava: »Vzemi darilo, ki sem ga prinesel svojemu gospodu.« Ezav je rekel: »Zakaj je to moj namen? Obdrži, kar imaš, zase.«
63 Jakob pa reče: »Dolžnost mi je, da ti dam vse to, ker sem te videl, da boš še živel v miru.«
64 Ezav pa ni hotel sprejeti darila. Jakob mu je rekel: »Prosim te, gospod moj, če sem našel milost v tvojih očeh, sprejmi darilo iz moje roke! Kajti videl sem tvoj obraz, kakor bi videl božji obraz, ker si bil zadovoljen z mano.«
65 Ezav je vzel darilo, Jakob pa je Ezavu dal tudi srebro, zlato in bdelij, kajti zelo ga je prisilil, da jih je vzel.
66 Ezav je razdelil živino, ki je bila v taboru, in polovico dal možem, ki so prišli z njim, kajti prišli so za plačilo, drugo polovico pa je izročil svojim otrokom.
67 Srebro, zlato in bdelij pa je dal v roke svojemu najstarejšemu sinu Elifazu. Ezav pa je rekel Jakobu: »Ostaniva pri tebi in počasi bova šla s teboj, dokler ne prideš z menoj v moj kraj, da bova tam prebivala skupaj.«
68 Jakob pa je odgovoril bratu svojemu in rekel: »Storil bom, kakor mi je rekel moj gospod, toda moj gospod ve, da so otroci nežni, in da črede in goveda z mladiči, ki so z menoj, gredo le počasi, kajti če bi šli hitro, bi vsi poginili, kajti ti poznaš njihovo breme in njihovo utrujenost.«
69 Naj torej moj gospod gre pred svojim služabnikom, jaz pa bom zaradi otrok in črede pošel počasi, dokler ne pridem do kraja svojega gospoda v Seir.
70 Ezav pa reče Jakobu: »Postavim ti nekaj ljudi, ki so z mano, da te bodo spremljali na poti in nosili tvoj trud in breme.« Reče: »Kaj ti je treba, gospod moj, če le najdem milost v tvojih očeh?«
71 Glej, prišel bom k tebi v Seir, da bi tam prebival skupaj, kakor si rekel. Pojdi torej s svojim ljudstvom, kajti jaz bom šel za teboj.

72 Jakob je to rekel Ezavu, da bi od sebe odstranil Ezava in njegove može, da bi Jakob potem lahko šel v očetovo hišo v kanaansko deželo.
73 Ezav je poslušal Jakobov glas in se je vrnil s štiristo možmi, ki so bili z njim na poti v Seir. Jakob in vsi njegovi sodelavci so tisti dan šli do konca kanaanske dežele v njenih mejah in tam ostal nekaj časa.

POGLAVJE 33

1 Čez nekaj časa je Jakob odšel z meja dežele in prišel v deželo Šalem, to je mesto Sihem, ki je v kánaanski deželi, in se ustavil pred mestom.
2 In kupil je kos polja, ki je bilo tam, od sinov Hamorja, ljudstva tiste dežele, za pet šeklov.
3 Jakob si je tam zgradil hišo in tam postavil šotor ter naredil hleve za svojo živino, zato je tisti kraj imenoval Sukot.
4 Jakob je ostal v Sukótu leto in šest mesecev.
5 Takrat so nekatere žene prebivalk dežele odšle v mesto Sihem, da bi plesale in se veselile s hčerami mestnih ljudstev. Ko so odšle, sta šli tudi Rahela in Lea, Jakobovi ženi, s svojimi družinami gledat veselje mestnih hčera.
6 In Dina, hči Jakobova, je šla tudi z njima in videla hčere mesta. Te so ostale tam pred temi hčerami, medtem ko so vsi mestni ljudje stali ob njih, da bi gledali njihovo veselje, in vsi pomembni ljudje mesta so bili tam.
7 Stal pa je tam tudi Sihem, sin Hamorjev, knez dežele, da bi jih videl.
8 Šehem je zagledal Jakobovo hčer Dino, ki je sedela s svojo materjo med hčerami mesta. Deklica mu je bila zelo všeč. Tam je vprašal svoje prijatelje in svoje ljudstvo: »Čigava hči je tista, ki sedi med ženskami, ki je ne poznam v tem mestu?«
9 In reko mu: To je zagotovo hči Jakoba, sina Izaka Hebrejca, ki že nekaj časa prebiva v tem mestu. Ko se je slišalo, da se hčere dežele odpravljajo veselit, je šla s svojo materjo in deklami, da bi sedla mednje, kakor vidiš.
10 Šekem je zagledal Jakobovo hčer Dino in ko jo je pogledal, se je njegova duša oklenila Dine.
11 Poslal je in jo dal odpeljati. Dina je prišla v Sihemovo hišo. Zgrabil jo je, ležal z njo in jo ponižal. Zelo jo je ljubil in jo nastanil v svoji hiši.
12 Prišli so in povedali Jakobu to stvar. Ko je Jakob slišal, da je Šekem oskrunil njegovo hčer Dino, je Jakob poslal dvanajst svojih služabnikov, da bi pripeljali Dino iz Šekemove hiše. Ti so šli in prišli v Šekemovo hišo, da bi jo od tam odpeljali.
13 Ko so prišli, je Šekem s svojimi možmi šel ven k njim in jih pregnal iz svoje hiše. Ni jim dovolil priti pred Dino. Šekem pa je sedel z Dino, jo poljubljal in objemal pred njihovimi očmi.
14 Jakobovi služabniki so se vrnili in mu sporočili: »Ko smo prišli, nas je on in njegovi možje pregnali, in tako je Sihem storil Dini pred našimi očmi.«
15 Jakob je tudi vedel, da je Sihem oskrunil njegovo hčer, vendar ni rekel ničesar. Sinova sta pasla njegovo živino na polju in Jakob je molčal, dokler se njuna vrnitev ni vrnila.
16 Preden so se vrnili njegovi sinovi domov, je Jakob poslal dve dekleti izmed hčer svojih služabnikov, da bi skrbeli za Dino v hiši Sihemovi in ostali pri njej. Sihem pa je poslal tri svoje prijatelje k svojemu očetu Hamoru, sinu Kidekema, sinu Peredovega, s sporočilom: »Vzemi mi to dekle za ženo.«
17 In Hamor, sin Hevejca Kidekemov, je prišel v hišo svojega sina Šekema in sedel pred njim. Hamor pa je rekel svojemu sinu: Šekem, ali ni nobene ženske med hčerami tvojega ljudstva, da bi si vzel Hebrejsko žensko, ki ni iz tvojega ljudstva?
18 Šekem mu je rekel: »Samo njo mi moraš vzeti, kajti všeč mi je.« In Hamor je storil po besedi svojega sina, kajti zelo ga je ljubil.
19 In Hamor je šel k Jakobu, da bi se z njim pogovoril o tej zadevi. Ko je odšel iz hiše svojega sina Šekema, preden je prišel k Jakobu, da bi govoril z njim, so glej, Jakobovi sinovi že prišli s polja, takoj ko so slišali, kaj je storil Šekem, sin Hamorjev.
20 Možje pa so bili zelo žalostni zaradi svoje sestre in vsi so se vrnili domov razjarjeni od jeze, še preden so zbrali svojo živino.
21 Prišli so in sedli pred očeta ter mu razjezeno govorili: »Ta človek in njegova družina si zaslužita smrt, kajti Gospod, Bog vse zemlje, je Noetu in njegovim otrokom zapovedal, naj človek ne ropa in ne prešuštvuje. Glej, Sihem je z našo sestro pustošil in nečistoval, pa nihče od vseh prebivalcev mesta ni spregovoril z njim niti besede.«
22 Gotovo veš in razumeš, da je Sihemu, njegovemu očetu in vsemu mestu zaradi dejanja, ki ga je storil, pripadala smrtna obsodba.
23 Medtem ko sta se o tej zadevi pogovarjala pred očetom, glej, pride Hamor, Sihemov oče, da bi Jakobu povedal besede svojega sina o Dini. In sede pred Jakoba in pred njegove sinove.
24 In Hamór jim je rekel: »Duša mojega sina Sihema hrepeni po vaši hčeri; dajte mu jo, prosim, za ženo in se poročite z nami. Dajte nam svoje hčere in mi vam bomo dali svoje hčere, in prebivali boste z nami v naši deželi, in bomo eno ljudstvo v deželi.«
25 Naša dežela je namreč zelo prostrana, zato prebivajte v njej, trgujte v njej, pridobivajte si posesti in delajte v njej, kar želite, in nihče vas ne bo ustavil, da bi vam rekel besedo.
26 Ko je Hamór nehal govoriti z Jakobom in njegovimi sinovi, je za njim prišel njegov sin Šekem in sedel pred njimi.
27 Šekem je spregovoril pred Jakobom in njegovimi sinovi: »Naj najdem milost v vaših očeh, da mi daste svojo hčer, in vse, kar mi rečete, bom storil zanjo.«
28 Prosi me za obilje dote in daril, in dal ti bom, in karkoli mi boš rekel, bom storil, in kdor koli se bo uprl tvojim ukazom, naj umre; le dekle mi daj za ženo.
29 Simeon in Levi pa sta zvijačno odgovorila Hamoru in njegovemu sinu Sihemu: »Vse, kar sta nam rekla, vama bova storila.«
30 Glej, naša sestra je v tvoji hiši, vendar se je ne približuj, dokler ne pošljemo k očetu Izaku glede te zadeve, kajti brez njegovega soglasja ne moremo storiti ničesar.
31 Kajti on pozna poti našega očeta Abrahama in karkoli nam pove, vam bomo povedali, ničesar vam ne bomo prikrili.

32 Simeon in Levi sta to povedala Sihemu in njegovemu očetu, da bi našla izgovor in se posvetovala, kaj naj storita Sihemu in njegovemu mestu v tej zadevi.
33 Ko sta Šekem in njegov oče slišala Simeonove in Levijeve besede, se jima je to zdelo všeč, zato sta Šekem in njegov oče šla ven, da bi šla domov.
34 In ko so odšli, so Jakobovi sinovi rekli očetu: »Glej, vemo, da je smrt posledica teh hudobnežev in njihovega mesta, ker so prestopili to, kar je Bog zapovedal Noetu in njegovim otrokom in njegovemu potomstvu za njimi.«
35 In tudi zato, ker je Sihem to storil naši sestri Dini, da jo je oskrunil, kajti takšna gnusoba se ne sme nikoli zgoditi med nami.
36 Zdaj pa vedi in glej, kaj boš storil, in poišči nasvet in izgovor, kaj naj se jim stori, da bi pobili vse prebivalce tega mesta.
37 Simeon jim je rekel: »To je pravi nasvet za vas: Povejte jim, naj obrežejo vse moške med njimi, kakor smo mi obrezani. Če tega ne bodo želeli storiti, jim bomo vzeli hčer in odšli.«
38 In če se bodo strinjali s tem in bodo to storili, jih bomo, ko bodo zaradi bolečin potonili, napadli z meči, kakor nekoga, ki je tih in miren, in bomo pobili vse moške med njimi.
39 Simeonov nasvet jima je bil všeč in Simeon ter Levi sta se odločila, da jima storita, kakor je bilo predlagano.
40 Naslednje jutro pa sta se Šekem in njegov oče Hamór vrnila k Jakobu in njegovim sinovom, da bi se pogovorila o Dini in slišala, kaj bodo Jakobovi sinovi odgovorili na njune besede.
41 Jakobovi sinovi pa so jim govorili zvijačno: »Očetu Izaku smo povedali vse vaše besede in vaše besede so mu bile všeč.«
42 Rekel nam je: »Tako mu je zapovedal oče njegov Abraham od Boga, Gospoda vse zemlje: Vsak moški, ki ni iz njegovega potomstva in bi hotel vzeti eno od njegovih hčera, naj obreže vse moške, ki so med njim, kakor smo obrezani mi, in mu potem damo svojo hčer za ženo.«
43 Razodeli smo ti vse svoje poti, ki nam jih je govoril naš oče. Kajti tega, kar si nam rekel, ne moremo storiti, da bi dali svojo hčer neobrezanemu možu, ker je to za nas sramota.
44 Toda tukaj se strinjamo s teboj, da ti damo svojo hčer, in tudi tvoje hčere bomo vzeli k sebi in prebivali bomo med teboj in bili eno ljudstvo, kakor si govoril, če nas boš poslušal in se strinjal, da boš kakor mi, da obrežeš vse moške, ki sodijo medte, kakor smo mi obrezani.
45 Če nas ne boste poslušali in ne boste obrezali vseh moških, kakor smo mi obrezani, kakor smo zapovedali, bomo prišli k tebi in ti vzeli svojo hčer ter odšli.
46 Šekem in njegov oče Hamor sta slišala besede Jakobovih sinov in ta stvar jima je bila zelo všeč. Šekem in njegov oče Hamor sta pohitela, da bi izpolnila želje Jakobovih sinov, kajti Šekem je imel Dino zelo rad in njegova duša je bila privržena njej.
47 Šekem in njegov oče Hamór sta hitela k mestnim vratom in zbrala vse može svojega mesta ter jim povedala besede Jakobovih sinov:
48 Prišli smo k tem možem, Jakobovim sinovom, in se z njimi pogovarjali o njihovi hčeri, in ti možje so se strinjali, da bodo storili po naših željah. Glejte, naša dežela je zanje zelo prostrana in prebivali bodo v njej ter trgovali z njo, in bomo eno ljudstvo; jemali bomo njihove hčere in jim dajali svoje hčere za žene.
49 Toda ti možje bodo privolili v to le pod tem pogojem, da se vsak moški med nami obreže, kakor so obrezani oni, kakor jim je zapovedal njihov Bog, in ko bomo storili po njihovih navodilih, da se obrežemo, bodo prebivali med nami skupaj s svojo živino in imetjem, mi pa bomo eno ljudstvo z njimi.
50 Ko so vsi možje v mestu slišali besede Sihema in njegovega očeta Hamorja, so se vsi možje v njihovem mestu strinjali s tem predlogom in so se dali obrezati, kajti Sihem in njegov oče Hamor sta bila pri njih zelo spoštovana, saj sta bila kneza v deželi.
51 Naslednji dan sta Sihem in njegov oče Hamór zgodaj zjutraj vstala in zbrala vse može svojega mesta sredi mesta ter poklicala Jakobove sinove, ki so obrezali vse moške med njimi tisti in naslednji dan.
52 Obrezali so Sihema in njegovega očeta Hamorja ter pet Sihemovih bratov. Nato so vstali vsi in šli domov, kajti ta stvar je bila od Gospoda zoper mesto Sihem in od Gospoda je bil Simeonov nasvet v tej zadevi, da bi Gospod dal mesto Sihem v roke Jakobovim dvema sinovoma.

POGLAVJE 34

1 Število vseh obrezanih moških je bilo šeststo petinštirideset mož in dvesto šestinštirideset otrok.
2 Kidekem, sin Peredov, oče Hamorjev, in njegovih šest bratov niso poslušali Sihema in njegovega očeta Hamorjevega in se niso hoteli obrezati, kajti predlog Jakobovih sinov se jim je zdel gnusen in zelo so se razjezili, ker jih prebivalci mesta niso poslušali.
3 Zvečer drugega dne pa so našli osem majhnih otrok, ki niso bili obrezani, ker so jih matere skrile pred Sihemom in njegovim očetom Hamórjem ter pred možmi v mestu.
4 Šekem in njegov oče Hamor sta poslala, da bi jih pripeljali predse, da bi jih obrezali. Ko sta se Kidekem in njegovih šest bratov pognala nanje z meči in jih hotela pobiti.
5 In zaradi te zadeve so poskušali ubiti tudi Sihema in njegovega očeta Hamorja, in zaradi njiju so poskušali ubiti tudi Dino.
6 Rekli so jim: »Kaj ste to storili? Ali ni nobene žene med hčerami vaših bratov, Kanaancev, da si želite vzeti hčere Hebrejcev, ki jih prej niste poznali, in delate to dejanje, ki vam ga vaši očetje niso nikoli zapovedali?«
7 Misliš, da ti bo uspelo s tem dejanjem, ki si ga storil? In kaj boš v tej zadevi odgovoril svojim bratom Kanaancem, ki bodo jutri prišli in te vprašali o tej stvari?
8 In če se jim vaše dejanje ne bo zdelo pravično in dobro, kaj boste storili za svoja življenja in kaj jaz za naša življenja, ker niste poslušali naših glasov?
9 Če pa prebivalci dežele in vsi vaši bratje, Hamovi sinovi, slišijo za vaše dejanje in rečejo:
10 Zaradi Hebrejske ženske sta Sihem in njegov oče Hamór ter vsi prebivalci njunega mesta storila tisto, česar nista vedela in česar jima očetje niso nikoli zapovedali. Kam boš torej pobegnil ali kam boš skril svojo sramoto vse svoje dni pred svojimi brati, prebivalci kanaanske dežele?

11 Zdaj torej ne moremo prenesti tega, kar si storil, in ne moremo biti bremenjeni tega jarma, ki nam ga naši očetje niso zapovedali.
12 Glej, jutri bomo šli in zbrali vse svoje brate, kanaanske brate, ki prebivajo v deželi, in vsi bomo prišli in udarili tebe in vse, ki zaupajo vate, da ne bo ostalo ničesar od tebe in od njih.
13 Ko so Hamór in njegov sin Šekem ter vsi prebivalci mesta slišali besede Kidekema in njegovih bratov, so se zaradi njihovih besed zelo prestrašili in se pokesali, kar so storili.
14 Šekem in njegov oče Hamor sta odgovorila svojemu očetu Kiddekemu in njegovim bratom: »Vse besede, ki sta nam jih povedala, so resnične.«
15 Ne govorite in si ne predstavljajte, da smo zaradi ljubezni do Hebrejcev storili to, česar nam naši očetje niso zapovedali.
16 Ker pa smo videli, da nista imela namena in želje ugoditi našim željam glede njihove hčere, da bi jo vzeli, razen pod tem pogojem, smo poslušali njihove glasove in storili to dejanje, ki si ga videl, da bi dosegli svojo željo od njih.
17 Ko bomo od njih prejeli našo prošnjo, se bomo vrnili k njim in jim storili, kar nam boste naročili.
18 Zato vas prosimo, da počakate in ostanete, dokler se naše meso ne zaceli in spet ne postanemo močni, in takrat bomo skupaj šli proti njim in jim storili, kar je v vaših in naših srcih.
19 Dina, Jakobova hči, je slišala vse te besede, ki so jih govorili Kidekem in njegovi bratje, in kaj so jim odgovorili Hamór, njegov sin Šekem in prebivalci njihovega mesta.
20 Hitro je poslala eno od svojih deklet, ki jo je njen oče poslal, da bi jo varovala v hiši Sihemovi, k svojemu očetu Jakobu in svojim bratom, s sporočilom:
21 Tako sta glede tebe svetovala Kidekem in njegovi bratje, in tako sta jim odgovorila Hamór, Šekem in prebivalci mesta.
22 Ko je Jakob slišal te besede, se je napolnil z jezo in se je razjezil nad njimi ter se razvnel v jezi zoper njiju.
23 Simeon in Levi sta prisegla in rekla: »Kakor res živi GOSPOD, Bog vse zemlje, jutri ob tem času ne bo v vsem mestu ostalo nikogar.«
24 Dvajset mladeničev, ki niso bili obrezani, se je skrilo in so se bojevali s Simeonom in Levijem. Simeon in Levi sta jih ubila osemnajst, dva pa sta pred njima zbežala in se rešila v apnene jame v mestu. Simeon in Levi sta ju iskala, a ju nista mogla najti.
25 Simeon in Levi sta še naprej hodila po mestu in z ostrim mečem pobila vse prebivalce mesta, tako da nista pustila nikogar živega.
26 In sredi mesta je nastal velik pretres in krik mestnega ljudstva se je dvignil do neba in vse žene in otroci so glasno jokali.
27 Simeon in Levi sta pobila vse mesto; v vsem mestu nista pustila živega moškega.
28 In Hamorja in njegovega sina Šekema so ubili z ostrim mečem, Dino pa so odpeljali iz Šekemove hiše in odšli od tam.
29 Jakobovi sinovi so šli in se vrnili ter prišli do pobitih in oplenili vse njihovo imetje, ki je bilo v mestu in na polju.
30 Medtem ko so jemali plen, se je postavilo tristo mož, metalo prah nanje in jih kamenjalo. Simeon se je obrnil proti njim in jih vse pobil z ostrino meča. Simeon se je obrnil pred Levijem in prišel v mesto.
31 In odpeljali so jim ovce in vole in govedo, pa tudi preostale žene in otroke, in vse to so odpeljali stran, in odprli vrata ter šli ven in z vso močjo prišli k svojemu očetu Jakobu.
32 Ko je Jakob videl vse, kar so storili mestu, in videl plen, ki so jim ga vzeli, se je Jakob zelo razjezil nanje in jim rekel: »Kaj ste mi to storili? Glejte, dobil sem mir med kanaanskimi prebivalci dežele in nihče od njih se ni vmešaval vame.«
33 In zdaj si me naredil za zoprnega prebivalcem dežele, med Kanaanci in Perizejci, in jaz sem le majhno število, in vsi se bodo zbrali proti meni in me ubili, ko bodo slišali za tvoje delo z njihovimi brati, in jaz in moja hiša bomo uničeni.
34 Simeon, Levi in vsi njuni bratje z njima so odgovorili očetu Jakobu in mu rekli: »Glej, mi živimo v deželi, in ali bo Sihem to storil naši sestri? Zakaj molčiš o vsem, kar je Sihem storil? Ali bo z našo sestro ravnal kakor z vlačugo na ulici?«
35 Število žensk, ki sta jih Simeon in Levi odpeljala v ujetništvo iz mesta Sihem in jih nista ubila, je bilo petinosemdeset, ki niso poznale moškega.
36 Med njimi je bila mlada deklica lepega videza in postave, ki ji je bilo ime Bunah, in Simeon jo je vzel za ženo. Število moških, ki so jih ujeli in jih niso pobili, je bilo sedeminštirideset mož, ostale pa so pobili.
37 Vsi mladeniči in mladenke, ki sta jih Simeon in Levi odpeljala v ujetništvo iz mesta Sihem, so bili sužnji Jakobovim sinovom in njihovim otrokom za njimi, do dneva, ko so Jakobovi sinovi odšli iz egiptovske dežele.
38 Ko sta Simeon in Levi odšla iz mesta, sta vstala dva mladeniča, ki sta ostala in se skrila v mestu ter nista umrla med mestnimi ljudmi. Ta mladeniča sta šla v mesto in se sprehajala po njem. Našla sta mesto opustošeno, brez moških, samo ženske so jokale. Ta mladeniča sta zavpila in rekla: »Glejte, to je hudobija, ki so jo sinovi Hebrejca Jakoba storili temu mestu, ko so danes uničili eno od kanaanskih mest in se niso bali za svoja življenja v vsej kanaanski deželi.«
39 In ti možje so zapustili mesto in šli v mesto Tapnah. Prišli so tja in povedali prebivalcem Tapnaha vse, kar se jim je zgodilo, in vse, kar so Jakobovi sinovi storili mestu Sihem.
40 In novica je prišla do Jašúba, kralja v Tapnahu, in poslal je može v mesto Šehem, da bi videli tiste mladeniče, kajti kralj jim ni verjel v tej zgodbi, rekoč: Kako sta mogla dva moža opustošiti tako veliko mesto, kot je Šehem?
41 Jašubovi sli so se vrnili in mu sporočili: »Prišli smo v mesto, in je razdejano, ni tam nobenega moža, samo ženske jokajo, tudi tam ni nobene drobnice ali goveda, kajti vse, kar je bilo v mestu, so Jakobovi sinovi pobrali.«
42 Jašub se je temu čudil in rekel: »Kako sta mogla dva moža storiti kaj takega, da sta uničila tako veliko mesto, in nihče se jima ni mogel upreti?«
43 Kajti kaj takega se ni zgodilo od Nimrodovih dni in niti od najstarejših časov se ni zgodilo kaj takega. In Jašub, kralj Tapnaha, je rekel svojemu ljudstvu: »Bodite pogumni,

in šli bomo in se bojevali proti tem Hebrejcem ter jim storili, kakor so storili mestu, in maščevali se bomo za pravičnost mestnih ljudstev.«
44 Jašub, kralj v Tapnahu, se je o tej zadevi posvetoval s svojimi svetovalci in njegovi svetovalci so mu rekli: »Sam ne boš premagal Hebrejcev, kajti morajo biti močni, da bi to delo opravili v vsem mestu.«
45 Če bi dva izmed njih opustošila vse mesto in se nihče ne bi mogel upreti jima, bi se, če bi šel ti proti njima, vsi dvignili proti nama in nas prav tako uničili.
46 Če pa pošlješ k vsem kraljem, ki so okoli nas, in jih zbereš, potem bomo šli z njimi in se bojevali proti Jakobovim sinovom; potem jih boš premagal.
47 Jašub je slišal besede svojih svetovalcev in njihove besede so bile všeč njemu in njegovemu ljudstvu, zato je storil tako. In Jašub, kralj Tapnaha, je poslal vsem amorejskim kraljem, ki so bili okoli Sihema in Tapnaha, in sporočil:
48 Pojdi z menoj in mi pomagaj, da bomo udarili Hebrejca Jakoba in vse njegove sinove ter jih iztrebili z zemlje, kajti tako je storil mestu Sihem, in ali ti tega ne veš?
49 Vsi amorejski kralji so slišali o hudobiji, ki so jo Jakobovi sinovi storili mestu Sihem, in so se nad njimi zelo čudili.
50 Sedem amorejskih kraljev se je zbralo z vsemi svojimi vojskami, okoli deset tisoč mož z izdolbenimi meči, in prišli so se bojevat z Jakobovimi sinovi. Jakob je slišal, da so se amorejski kralji zbrali, da bi se bojevali z njegovimi sinovi, in Jakob se je zelo prestrašil in ga je to vznemirilo.
51 Jakob je zavpil proti Simeonu in Leviju: »Kaj sta to storila? Zakaj sta mi storila hudo, da sta zoper mene pripeljala vse kanaanske sinove, da bi pokončali mene in mojo hišo? Jaz sem bil namreč v miru, jaz in moja hiša, vi pa ste mi storili to in s svojim ravnanjem izzvali prebivalce dežele proti meni.«
52 Juda pa je očetu odgovoril: »Ali sta moja brata Simeon in Levi zastonj pobila vse prebivalce Sihema? Saj je Sihem ponižal našo sestro in prestopil zapoved našega Boga, ki jo je dal Noetu in njegovim otrokom? Sihem je namreč na silo vzel našo sestro in prešuštvoval z njo.«
53 Šehem je storil vse to hudobijo in nihče od prebivalcev njegovega mesta se mu ni uprl in rekel: »Zakaj to počneš? Saj zato so šli moji bratje in mesto udarili, in GOSPOD jim ga je dal v roke, ker so njegovi prebivalci prestopili zapovedi našega Boga. Ali so torej vse to storili zaman?«
54 In sedaj, zakaj se bojiš ali vznemirjaš in zakaj si jezen na moje brate in zakaj se je tvoja jeza razplamtela proti njim?
55 Bog naš, ki jim je dal v roke mesto Sihem in njegove prebivalce, nam bo dal v roke tudi vse kanaanske kralje, ki prihajajo nad nas, in storili bomo z njimi, kakor so storili moji bratje Sihemu.
56 Zdaj pa bodi miren glede njih in odvrzi svoje strahove, ampak zaupaj v Gospoda, našega Boga, in moli k njemu, da nam pomaga in nas reši ter izroči naše sovražnike v naše roke.
57 Juda je poklical enega od očetovih služabnikov: »Pojdi in poglej, kje so s svojimi vojskami kralji, ki prihajajo nad nas.«
58 Služabnik je šel in pogledal daleč stran ter se povzpel nasproti gori Sihonu in zagledal vse kraljeve tabore, ki so stali na polju. Vrnil se je k Judu in rekel: »Glej, kralji so na polju z vsemi svojimi tabori, ljudstvo je zelo številčno, kakor peska na morskem bregu.«
59 Juda pa je rekel Simeonu in Leviju ter vsem njegovim bratom: »Bodite močni in bodite hrabri sinovi, kajti Gospod, naš Bog, je z nami; ne bojte se jih.«
60 Vsak naj se postavi naprej, opaši svoje bojno orožje, svoj lok in svoj meč, in pojdimo se bojevat zoper te neobrezane može; Gospod je naš Bog, on nas bo rešil.
61 In vstali so in se vsak opasal s svojim bojnim orožjem, veliki in majhni, enajst Jakobovih sinov in vsi Jakobovi služabniki z njimi.
62 In vsi Izakovi služabniki, ki so bili z Izakom v Hebronu, so prišli k njim, oboroženi z vsakovrstnim bojnim orožjem, in Jakobovi sinovi in njihovi služabniki, sto dvanajst mož, so šli proti tem kraljem, in tudi Jakob je šel z njimi.
63 Jakobovi sinovi so poslali k svojemu očetu Izaku, Abrahamovemu sinu, v Hebron, to je Kireat-Arba, in sporočili:
64 Prosimo te za nas h GOSPODU, našemu Bogu, da nas obvaruje pred rokami Kanaancev, ki prihajajo nad nas, in da jih izroči v naše roke.
65 Izak, Abrahamov sin, je molil h GOSPODU za svoje sinove in rekel: »Gospod Bog, ti si obljubil mojemu očetu: ‚Tvoje potomstvo bom pomnožil kakor zvezde na nebu.'« Obljubil si tudi meni in izpolnil svojo besedo, ko se kanaanski kralji zbirajo, da bi se vojskovali z mojimi otroki, ker niso storili nasilja.
66 Zdaj pa, o Gospod Bog, Bog vse zemlje, sprevrzi, prosim, nasvet teh kraljev, da se ne bodo bojevali proti mojim sinovom.
67 In v srca teh kraljev in njihovega ljudstva vtisni grozo mojih sinov in znižaj njihov ponos, da se bodo odvrnili od mojih sinov.
68 In s svojo močno roko in iztegnjenim ramenom reši moje sinove in njihove služabnike iz njihovih rok, kajti v tvojih rokah sta moč in oblast, da storiš vse to.
69 Jakobovi sinovi in njihovi služabniki so šli naproti tem kraljem in zaupali so v Gospoda, svojega Boga. Medtem ko so šli, je tudi njihov oče Jakob molil h Gospodu in rekel: »O Gospod Bog, mogočni in vzvišeni Bog, ki kraljuješ od starih dni, od takrat do zdaj in na veke!«
70 Ti si tisti, ki zaneti vojne in jih ustavi, v tvoji roki sta moč in sila, da jih povzdigneš in podreš; o, naj bo moja molitev sprejemljiva pred teboj, da se obrneš k meni s svojim usmiljenjem, da v srca teh kraljev in njihovega ljudstva vtisneš grozo mojih sinov in prestrašiš njih in njihove tabore ter s svojo veliko prijaznostjo rešiš vse tiste, ki zaupajo vate, kajti ti si tisti, ki nam lahko podredi ljudstva in podre narode naši oblasti.

POGLAVJE 35

1 Vsi amorejski kralji so prišli in se postavili na polje, da bi se posvetovali s svojimi svetovalci, kaj naj storijo z Jakobovimi sinovi, kajti še vedno so se jih bali in govorili: »Glej, dva izmed njih sta pobila vse mesto Sihem.«
2 In GOSPOD je uslišal Izakove in Jakobove molitve in napolnil srca vseh teh kraljevih svetovalcev z velikim strahom in grozo, tako da so soglasno vzkliknili:

3 Ali si danes neumen ali pa nimaš razumevanja, da se boš bojeval s Hebrejci in zakaj se danes veseliš lastne pogube?
4 Glej, dva izmed njih sta prišla v mesto Sihem brez strahu in groze ter pobila vse prebivalce mesta, tako da se nihče ni mogel upreti njim. Kako se boš pa ti mogel bojevati z njimi vsemi?
5 Zagotovo veš, da jih njihov Bog zelo ljubi in da je zanje storil mogočna dela, kakršna se niso zgodila od nekdaj, in med vsemi bogovi narodov ni nikogar, ki bi mogel storiti kaj podobnega njegovim mogočnim delom.
6 Resnično je rešil njihovega očeta Abrahama, Hebrejca, iz roke Nimroda in iz rok vsega njegovega ljudstva, ki ga je že večkrat poskušalo umoriti.
7 Rešil ga je tudi iz ognja, v katerega ga je vrgel kralj Nimrod, in njegov Bog ga je rešil iz njega.
8 In kdo drug lahko stori kaj podobnega? Saj je Abraham tisti, ki je pobil pet elamskih kraljev, ko so se dotaknili sina njegovega brata, ki je v tistih dneh prebival v Sodomi.
9 Vzel je svojega služabnika, ki je bil zvest v njegovi hiši, in nekaj njegovih mož ter v eni noči zasledoval elamske kralje in jih pobil, njegovemu bratovemu sinu pa so vrnili vse premoženje, ki so mu ga vzeli.
10 In zagotovo veš, da je Bog teh Hebrejcev zelo vesel z njimi, in tudi oni so veseli z njim, saj vedo, da jih je rešil iz rok vseh njihovih sovražnikov.
11 In glej, iz ljubezni do svojega Boga je Abraham vzel svojega edinega in dragocenega sina in ga nameraval darovati kot žgalno daritev svojemu Bogu. Če mu Bog ne bi bil v tem preprečil, bi to storil iz ljubezni do svojega Boga.
12 In Bog je videl vsa njegova dela in mu prisegel ter mu obljubil, da bo rešil njegove sinove in vse njegovo potomstvo iz vsake stiske, ki jih bo doletela, ker je to storil in zaradi ljubezni do svojega Boga zadušil svoje sočutje do svojega otroka.
13 Ali nisi slišal, kaj je njihov Bog storil faraonu, egiptovskemu kralju, in Abimeleku, gerarskemu kralju, ko sta vzel Abrahamovo ženo. Ta je o njej rekel: »Moja sestra je,« da ga ne bi ubili zaradi nje in si jo mislili vzeti za ženo? Bog je storil z njimi in njihovim ljudstvom vse, kar si slišal.
14 In glej, na lastne oči smo videli, da je Ezav, Jakobov brat, prišel k njemu s štiristo možmi, da bi ga ubil, kajti spomnil se je, da mu je vzel očetov blagoslov.
15 Šel mu je naproti, ko je prihajal iz Sirije, da bi ubil mater z otroki. Kdo ga je rešil iz njegovih rok, če ne njegov Bog, v katerega je zaupal? Rešil ga je iz rok njegovega brata in tudi iz rok njegovih sovražnikov in jih bo zagotovo spet zaščitil.
16 Kdo ne ve, da jih je prav njihov Bog navdihnil, da so mestu Sihem storili zlo, o katerem ste slišali?
17 Ali bi torej dva moža lahko z lastno močjo uničila tako veliko mesto, kot je Sihem, če ne bi bilo njunega Boga, v katerega sta zaupala? Vse to je rekel in storil z njima, da bi pobil prebivalce mesta v njunem mestu.
18 In ali lahko potem premagaš tiste, ki so se skupaj iztegnili iz tvojega mesta, da bi se borili z vsemi, četudi bi ti jih na pomoč prišlo tisočkrat več?
19 Gotovo veš in razumeš, da nisi prišel, da bi se bojeval z njimi, ampak da bi se bojeval z njihovim Bogom, ki jih je izbral, in zato ste danes vsi prišli, da bi bili uničeni.
20 Zdaj se torej vzdržite te zle stvari, ki si jo prizadevate povzročiti, in bolje vam bo, da se ne bojujete z njimi, čeprav jih je le malo, kajti njihov Bog je z njimi.
21 Ko so amorejski kralji slišali vse besede svojih svetovalcev, se jim je srce napolnilo s strahom in so se bali Jakobovih sinov ter se niso hoteli bojevati proti njim.
22 Prisluhnili so besedam svojih svetovalcev in poslušali vse njihove besede. Besede svetovalcev so bile kraljem zelo všeč in so tako tudi storili.
23 Kralji pa so se obrnili in se umaknili Jakobovim sinom, kajti niso si upali približati se jim, da bi se z njimi vojskovali, kajti zelo so se jih bali in njihova srca so se stopila od strahu pred njimi.
24 Kajti to se jim je zgodilo od Gospoda, kajti uslišal je molitve svojih služabnikov Izaka in Jakoba, ker sta zaupala vanj; in vsi ti kralji so se tistega dne vrnili s svojimi tabori, vsak v svoje mesto, in se takrat niso bojevali z Jakobovimi sinovi.
25 Jakobovi sinovi so tisti dan do večera ostali na svojem mestu nasproti gori Sihonu. Ko so videli, da se ti kralji niso prišli bojevat zoper njih, so se Jakobovi sinovi vrnili domov.

POGLAVJE 36

1 Tisti čas se je GOSPOD prikazal Jakobu in rekel: »Vstani, pojdi v Betel in tam ostani. Tam postavi oltar GOSPODU, ki se ti prikazuje in ki je tebe in tvoje sinove rešil iz stiske.«
2 Jakob se je vzdignil s svojimi sinovi in vsem, kar je bilo njegovo, in so šli ter prišli v Betel po GOSPODOVI besedi.
3 Jakob pa je bil star devetindevetdeset let, ko je šel v Betel. Jakob, njegovi sinovi in vse ljudstvo, ki je bilo z njim, so ostali v Betelu v Luzu in tam je zgradil oltar Gospodu, ki se mu je prikazal. Jakob in njegovi sinovi so ostali v Betelu šest mesecev.
4 V tistem času je umrla Debora, Uzova hči, Rebekina dojilja, ki je bila z Jakobom; in Jakob jo je pokopal pod Betelom, pod hrastom, ki je bil tam.
5 Tudi Rebeka, hči Betuelova, mati Jakobova, je umrla v tistem času v Hebronu, to je Kireat-arba, in pokopali so jo v jami Mahpeli, ki jo je Abraham kupil od Hetovih sinov.
6 Rebekino življenje je bilo sto triintrideset let. Ko je umrla, je Jakob, ko je slišal, da je njegova mati Rebeka umrla, bridko jokal za svojo materjo in jokal za njo ter za njeno dojilko Deboro pod hrastom. Ta kraj je imenoval Alon Bahut.
7 V tistih dneh je umrl Aramejec Laban, kajti Bog ga je udaril, ker je prestopil zavezo, ki je bila med njim in Jakobom.
8 Jakob pa je bil star sto let, ko se mu je prikazal Gospod in ga blagoslovil ter mu dal ime Izrael. V tistih dneh je spočela Jakobova žena Rahela.
9 Tisti čas se je Jakob in vse njegovo ljudstvo odpravilo iz Betela, da bi šlo v očetovo hišo, v Hebron.
10 Medtem ko sta bila na poti in je bila še le majhna pot do Efrate, je Rahela rodila sina in je imela težke porode ter umrla.
11 Jakob jo je pokopal na poti v Efrato, to je Betlehem, in na njenem grobu postavil spomenik, ki je tam do

današnjega dne. Raheline dni so bile petinštirideset let, nato pa je umrla.
12 Jakob je sinu, ki mu ga je rodila Rahela, dal ime Benjamin, kajti rodil se mu je v deželi na desni.
13 Po Rahelini smrti pa je Jakob postavil svoj šotor v šotoru njene dekle Bilhe.
14 Ruben je bil zaradi tega ljubosumen na svojo mater Leo in se je razjezil. Razjezil se je in šel ter vstopil v Bilhin šotor in od tam odstranil očetovo posteljo.
15 Takrat je bila Rubenovim sinovom odvzeta pravica prvorojenstva skupaj s kraljevsko in duhovniško službo, ker je oskrunil očetovo posteljo. Prvenstvo je bilo dano Jožefu, kraljevska služba Judi in duhovništvo Leviju, ker je Ruben oskrunil očetovo posteljo.
16 To so Jakobovi rodovi, ki so se mu rodili v Padan-aramu, in Jakobovih sinov je bilo dvanajst.
17 Leini sinovi so bili prvorojenec Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar, Zebulon in njihova sestra Dina; Rahelina sinova pa sta bila Jožef in Benjamin.
18 Sinova Zilpe, Lejine dekle, sta bila Gad in Aser, sinova Bilhe, Raheline dekle, pa Dan in Neftali; to sta sinova Jakoba, ki sta se mu rodila v Padan-aramu.
19 Jakob se je s sinovi svojimi in vsem svojim odpravil na pot in prišel v Mamre, to je Kireat-arba, ki je v Hebronu. Tam sta prebivala Abraham in Izak. Jakob s sinovi svojimi in vsem svojim je prebival pri očetu v Hebronu.
20 Njegov brat Ezav in njegovi sinovi ter vse, kar je bilo njegovo, so šli v deželo Seir in se tam naselili ter imeli posest v deželi Seir. Ezavovi sinovi so bili rodovitni in so se zelo namnožili v deželi Seir.
21 To so Ezavovi rodovi, ki so se mu rodili v kanaanski deželi. Ezavovih sinov je bilo pet.
22 Ada je Ezavu rodila njegovega prvorojenca Elifaza, rodila pa mu je tudi Reuela, Ahlibama pa mu je rodila Jeuša, Jalama in Koraha.
23 To so Ezavovi otroci, ki so se mu rodili v kanaanski deželi; sinovi Ezavovega sina Elifaza so bili Teman, Omar, Zefo, Gatam, Kenaz in Amalek, sinovi Reguela pa Nahat, Zerah, Šama in Miza.
24 Jeuševi sinovi so bili Timna, Alva in Jetet; Jalamovi sinovi pa Alah, Pinor in Kenaz.
25 Korahovi sinovi pa so bili Teman, Mibzar, Magdiel in Eram; to so rodbine Ezavovih sinov po njihovih vojvodstvih v deželi Seir.
26 In to so imena sinov Seirja Horejca, prebivalcev dežele Seir: Lotan, Šobal, Zibeon, Ana, Dišan, Ezer in Dišon, sedem sinov.
27 Lotanovi sinovi pa so bili Hori, Heman in njih sestra Timna. Timna je prišla k Jakobu in njegovim sinovom, a je niso poslušali. Zato je šla in postala stranska žena Elifazu, Ezavovemu sinu, in mu rodila Amaleka.
28 Sinovi Šobalovi pa so bili Alvan, Manahat, Ebal, Šefo in Onam, sinova Cibeona pa Aja in Ana. To je bil tisti Ana, ki je našel Jeme v puščavi, ko je pasel osle svojega očeta Cibeona.
29 Medtem ko je pasel očetove osle, jih je ob različnih časih vodil v puščavo, da bi jih nahranil.
30 Nekega dne jih je pripeljal v eno od puščav na morskem bregu, nasproti puščave ljudstva. Medtem ko jih je hranil, je prišla z druge strani morja zelo huda nevihta in se ustavila na oslih, ki so se tam pasli, in vsi so se ustavili.
31 In potem je iz puščave na drugi strani morja prišlo kakih sto dvajset velikih in strašnih živali, in vse so prišle na kraj, kjer so bili osli, in so se tam namestile.
32 In te živali so bile od sredine navzdol v obliki človeških otrok, in od sredine navzgor so nekatere imele podobo medvedov, nekatere pa podobo klanov, z repi za njimi, ki so segali izza njihovih ramen do tal, kakor repi vojvode, in te živali so prišle in zajahale te osle ter jih odpeljale in odšle so do današnjega dne.
33 Ena od teh živali se je približala Anu, ga udarila z repom in zbežala od tam.
34 Ko je videl to delo, se je silno zbal za svoje življenje in je zbežal ter se umaknil v mesto.
35 In povedal je svojim sinovom in bratom vse, kar se mu je zgodilo. Mnogi možje so šli iskat oslice, a jih niso mogli najti. Ana in njegovi bratje od tistega dne niso več šli tja, ker so se zelo bali za svoje življenje.
36 In sinova Ane, Seirjevega sina, sta bila Dišon in njegova sestra Ahlibama. Sinova Dišona sta bila Hemdan, Ešban, Itran in Keran. Sinova Ezerja sta bila Bilhan, Zaavan in Akan. Sinova Dišona pa Uz in Aran.
37 To so rodbine sinov Seirja Horejca po njihovih vojvodstvih v deželi Seir.
38 Ezav in njegovi otroci so prebivali v deželi Seira, Horejca, prebivalca tiste dežele, in so imeli posest v njej ter so bili rodovitni in se zelo množili. Jakob in njegovi otroci in vse, kar je bilo njihovo, so prebivali pri svojem očetu Izaku v kanaanski deželi, kakor je bil GOSPOD zapovedal njihovemu očetu Abrahamu.

POGLAVJE 37

1 V sto petem letu Jakobovega življenja, to je deveto leto, ko je Jakob prebival s svojimi otroki v kanaanski deželi, je prišel iz Padan-arama.
2 Tiste dni je Jakob odpotoval s svojimi otroki iz Hebrona in so se vrnili v mesto Sihem, oni in vsi, ki so bili njihovi, in so se tam naselili, kajti Jakobovi otroci so dobili dobre in rodovitne pašnike za svojo živino v mestu Sihem, saj je bilo mesto Sihem takrat obnovljeno in je bilo v njem približno tristo moških in žensk.
3 Jakob pa je prebival z otroki in vsem, kar je bilo njegovo, na delu polja, ki ga je Jakob kupil od Hamorja, Sihemovega očeta, ko je prišel iz Padan-Arama, preden sta mesto zavzela Simeon in Levi.
4 Vsi kanaanski in amorejski kralji, ki so obkrožali mesto Sihem, so slišali, da so Jakobovi sinovi spet prišli v Sihem in se tam naselili.
5 In so rekli: Ali naj sinovi Jakoba Hebrejca spet pridejo v mesto in se v njem naselijo, potem ko so pretepli in pregnali njegove prebivalce? Ali naj se zdaj vrnejo in preženejo tudi tiste, ki prebivajo v mestu, ali jih pobijejo?
6 In vsi kanaanski kralji so se spet zbrali in prišli skupaj, da bi se vojskovali z Jakobom in njegovimi sinovi.
7 Tudi Jašub, kralj v Tapnahu, je poslal sporočilo vsem svojim sosednjim kraljem, Elanu, kralju v Gaasu, Ihuriju, kralju v Šilu, Paratonu, kralju v Hazarju, Susiju, kralju v Sartonu, Labanu, kralju v Bethoranu, in Sabirju, kralju v Otnai, rekoč:
8 Pridite k meni in mi pomagajte, da udarimo Hebrejca Jakoba in njegove sinove ter vse, kar je njegovo, kajti spet

so prišli v Sihem, da bi ga posedli in pobili njegove prebivalce kakor prej.
9 In vsi ti kralji so se zbrali in prišli z vsemi svojimi tabori, ljudstvo, zelo številčno kakor pesek na morskem bregu, in vsi so bili nasproti Tapnahu.
10 In Jašub, kralj Tapnaha, je šel proti njim z vso svojo vojsko in se je utaboril z njimi nasproti Tapnaha zunaj mesta. Vse te kralje so razdelili na sedem oddelkov, sedem taborov proti Jakobovim sinovom.
11 Poslali so Jakobu in njegovemu sinu sporočilo: »Pridite vsi k nam, da se pogovorimo na ravnini in maščujemo sihemske može, ki ste jih pobili v njihovem mestu. Zdaj se boste vrnili v mesto Sihem in se v njem naselili ter pobili njegove prebivalce kakor prej.«
12 Jakobovi sinovi so to slišali in se je njihova jeza zaradi besed kanaanskih kraljev silno razvnela. Deset Jakobovih sinov je pohitelo in vstalo, vsak si je opasal svoje bojno orožje; z njimi je bilo sto dva njihovih služabnikov, opremljenih v bojni vrsti.
13 In vsi ti možje, Jakobovi sinovi, s svojimi služabniki, so šli proti tem kraljem, in Jakob, njihov oče, je bil z njimi, in vsi so stali na sihemskem kupu.
14 Jakob je molil h GOSPODU za svoje sinove in je razprostrl roke h GOSPODU ter rekel: »O Bog, ti si vsemogočni Bog, ti si naš oče, ti si nas ustvaril in mi smo delo tvojih rok. Prosim te, reši moje sinove po svojem usmiljenju iz rok njihovih sovražnikov, ki danes prihajajo, da bi se bojevali z njimi, in jih reši iz njihove roke, kajti v tvoji roki je moč in sila, da rešiš maloštevilne izmed mnogih.«
15 In daj mojim sinovom, svojim služabnikom, moč srca in moč, da se bodo borili s svojimi sovražniki, jih pokorili in povzročili, da bodo njihovi sovražniki padli pred njimi, in ne dovoli, da moji sinovi in njihovi služabniki umrejo zaradi rok Kanaanskih otrok.
16 Če pa se ti zdi prav, da vzameš življenje mojim sinom in njihovim služabnikom, jih sprejmi v svojem velikem usmiljenju po rokah svojih služabnikov, da danes ne bodo poginili po rokah amorejskih kraljev.
17 Ko je Jakob nehal moliti h Gospodu, se je zemlja stresla s svojega mesta in sonce se je otemnilo. Vsi ti kralji so se prestrašili in jih je obšel velik strah.
18 In Gospod je uslišal Jakobovo molitev in Gospod je v srca vseh kraljev in njihovih vojsk navdal grozo in strahospoštovanje Jakobovih sinov.
19 Kajti GOSPOD jim je dal slišati glas voz in ropot mogočnih konj od Jakobovih sinov in glas velike vojske, ki jih je spremljala.
20 In te kralje je prevzel velik strah pred Jakobovimi sinovi, in medtem ko so stali v svojih bivališčih, glej, Jakobovi sinovi so se z dvanajstimi možmi z velikim in strašnim kričanjem pognali proti njim.
21 Ko so kralji videli Jakobove sinove, da se jim približujejo, jih je še bolj prestrašil strah in so se hoteli umakniti pred Jakobovimi sinovi kakor prej in se ne bojevati z njimi.
22 Vendar se niso umaknili, rekoč: »Sramota bi bila za nas, če bi se dvakrat tako umaknili pred Hebrejci.«
23 Jakobovi sinovi so se približali in stopili proti vsem tem kraljem in njihovim vojskam. Videli so, in glej, bilo je zelo mogočno ljudstvo, številčno kakor morski pesek.
24 Jakobovi sinovi so klicali h GOSPODU in rekli: »Pomagaj nam, GOSPOD, pomagaj nam in usliši nas, kajti zaupamo vate, in ne daj, da bi umrli po rokah teh neobrezanih mož, ki so danes prišli nad nas.«
25 Jakobovi sinovi so si opasali bojno orožje in vzeli vsak svoj ščit in sulico ter se lotili boja.
26 Juda, Jakobov sin, je tekel prvi pred svojimi brati in z njim deset njegovih služabnikov ter šel naproti tem kraljem.
27 Tudi Jašub, kralj Tapnaha, je stopil prvi s svojo vojsko pred Judo. Juda je videl Jašubovo vojsko, da prihaja proti njemu. Juda se je razjezil in jeza se mu je razplamtela v srcu. Zato se je lotil boja, v katerem je Juda tvegal svoje življenje.
28 Jašub pa se je z vso svojo vojsko bližal proti Judu. Jahal je na zelo močnem in mogočnem konju. Jašub je bil zelo hraber mož, od glave do pet prekrit z železom in bronom.
29 Medtem ko je bil na konju, je streljal puščice z obema rokama od spredaj in od zadaj, kot je bil to njegov običaj v vseh bitkah, in nikoli ni zgrešil mesta, kamor je usmeril svoje puščice.
30 Ko je Jašub prišel, da bi se bojeval z Judom, in je proti Judu ustrelil veliko puščic, je GOSPOD zvezal Jašubovo roko in vse puščice, ki jih je izstrelil, so se odbile v njegove može.
31 Kljub temu je Jašub še naprej napredoval proti Judu, da bi ga izzval s puščicami, toda razdalja med njima je bila približno trideset komolcev. Ko je Juda videl, da Jašub meče puščice proti njemu, je stekel proti njemu z vso svojo jezo, razburjeno močjo.
32 Juda je dvignil s tal velik kamen, ki je tehtal šestdeset šeklov, in stekel je proti Jašubovi in ga s kamnom udaril v ščit, tako da je Jašub od udarca omamil in padel s konja na tla.
33 Ščit se je razletel iz Jašubove roke in se zaradi sile udarca razletel kakih petnajst komolcev, tako da je padel pred drugim taborom.
34 Kralji, ki so prišli z Jašubom, so od daleč videli moč Jude, Jakobovega sina, in kaj je storil Jašubovi, in so se Jude zelo bali.
35 Zbrali so se blizu Jašubovega tabora in videli njegovo zmedo. Juda je izvlekel meč in pobil dvainštirideset mož iz Jašubovega tabora. Ves Jašubov tabor je zbežal pred Judom in nihče se mu ni mogel upreti. Zapustili so Jašubovega tabora in zbežali pred njim. Jašub je še vedno ležal na tleh.
36 Ko je Jašub videl, da so vsi možje iz njegovega tabora zbežali pred njim, se je hitro dvignil in se prestrašen dvignil proti Judu ter se postavil na noge nasproti Judu.
37 Jašub se je spopadel z Judom, s ščitom proti ščitu. Vsi Jašubovi možje so zbežali, ker so se Juda zelo bali.
38 Jašub je vzel sulico v roko, da bi udaril Juda po glavi, toda Juda je hitro naslonil svoj ščit na glavo ob Jašubovo sulico, tako da je Judov ščit prejel udarec Jašubove sulice in se je tudi ščit razcepil.
39 Ko je Juda videl, da se mu je ščit razpokal, je hitro izvlekel meč in udaril Jašubovega v gležnje ter mu odsekal noge, tako da je Jašub padel na tla in sulica mu je padla iz roke.
40 Juda je hitro pograbil Jašubovo sulico, mu z njo odsekal glavo in jo vrgel k njegovim nogam.

41 Ko so Jakobovi sinovi videli, kaj je Juda storil Jašubu, so vsi stekli v vrste drugih kraljev in Jakobovi sinovi so se bojevali z Jašubovo vojsko in z vojskami vseh kraljev, ki so bili tam.
42 Jakobovi sinovi so povzročili, da je padlo petnajst tisoč njihovih mož, in so jih udarili, kakor bi udarjali po bučah, ostali pa so zbežali, da bi si rešili življenje.
43 Juda pa je še vedno stal ob Jašubovem truplu in mu slekel oklep.
44 Tudi Juda je snel železo in bron, ki je bilo okoli Jašubova, in glej, devet mož izmed Jašubovih poveljnikov je prišlo, da bi se bojevali zoper Judo.
45 Juda je hitro pobral kamen s tal in z njim udaril enega od njih po glavi, tako da mu je bila lobanja razbita, in truplo je padlo s konja na tla.
46 Osem preostalih poveljnikov pa se je, ko so videli Judovo moč, zelo prestrašilo in zbežalo. Juda pa jih je z desetimi možmi zasledoval, jih dohitel in pobil.
47 In Jakobovi sinovi so še vedno udarjali po kraljevih vojskah in jih veliko pobili, toda ti kralji so pogumno držali svojo držo s svojimi poveljniki in se niso umaknili s svojih mest in so vpili proti tistim svojim vojskam, ki so bežale pred Jakobovimi sinovi, toda nihče jih ni poslušal, kajti bali so se za svoja življenja, da ne bi umrli.
48 Vsi Jakobovi sinovi so se, potem ko so premagali kraljeve vojske, vrnili in prišli pred Juda, Juda pa je še vedno pobijal osem Jašubovih poveljnikov in jim slačil oblačila.
49 Levi je videl Elona, gaaškega kralja, ki se je s svojimi štirinajstimi poveljniki približeval njemu, da bi ga udaril; toda Levi tega ni zagotovo vedel.
50 Elon se je s svojimi poveljniki približal bližje. Levi se je ozrl in videl, da se mu je zadaj začel boj. Levi je stekel z dvanajstimi svojimi služabniki in šli so ter pobili Elona in njegove poveljnike z ostrino meča.

POGLAVJE 38

1 Ihuri, kralj Šiloa, je prišel na pomoč Elonu in se približal Jakobu. Jakob je napel lok, ki ga je imel v roki, in s puščico zadel Ihurijevega moža, ki ga je ubil.
2 Ko je bil Ihuri, kralj v Šilu, mrtev, so štirje preostali kralji zbežali s svojega mesta skupaj z ostalimi poveljniki in so se poskušali umakniti, rekoč: »Nimamo več moči s Hebrejci, potem ko so ubili tri kralje in njihove poveljnike, ki so bili močnejši od nas.«
3 Ko so Jakobovi sinovi videli, da so se preostali kralji umaknili s svojega mesta, so jih zasledovali. Tudi Jakob je prišel s sihemskega gomile, kjer je stal, in so šli za kralji ter se jim približali s svojimi služabniki.
4 Kralji in poveljniki z ostalimi svojimi vojskami so se, ko so videli, da se jim bližajo Jakobovi sinovi, zbali za svoje življenje in zbežali, dokler niso prišli do mesta Hazar.
5 Jakobovi sinovi so jih zasledovali do mestnih vrat Chazarja in zadali so veliko poboj med kralji in njihovimi vojskami, kakih štiri tisoč mož. Medtem ko so pobijali kraljevo vojsko, se je Jakob s svojim lokom ukvarjal s pobijanjem kraljev in jih vse pobil.
6 In ubil je Paratona, kralja Hazarja, pri vratih mesta Hazar. Nato je udaril še Susija, kralja Sartona, in Labana, kralja Bethorina, in Sabirja, kralja Mahnaime, in jih vse pobil s puščicami, po eno puščico na vsakega, in so umrli.
7 Jakobovi sinovi pa so videli, da so vsi kralji mrtvi in da so se razbili in umaknili, zato so nadaljevali boj z vojskami kraljev nasproti vrat Hazarja in pobili še približno štiristo njihovih mož.
8 V tistem boju so padli trije možje izmed Jakobovih služabnikov. Ko je Juda videl, da so umrli trije njegovi služabniki, ga je to zelo razžalostilo in v njem se je razvnela jeza proti Amorejcem.
9 Vsi možje, ki so ostali od kraljevih vojsk, so se zelo bali za svoje življenje in so stekli ter vdrli skozi vrata mestnega obzidja Hazarja in vsi so vstopili v mesto, da bi se rešili.
10 Skrili so se sredi mesta Hazar, kajti mesto Hazar je bilo zelo veliko in prostrano, in ko so vse te vojske vstopile v mesto, so Jakobovi sinovi stekli za njimi v mesto.
11 Štirje junaki, izkušeni v boju, so šli iz mesta in se postavili pred mestna vrata z izvlečenimi meči in sulicami v rokah. Postavili so se nasproti Jakobovim sinovom in jim niso dovolili vstopiti v mesto.
12 Neftali pa je stekel in prišel med njiju ter z mečem udaril dva izmed njiju in jima z enim udarcem odsekal glavo.
13 Obrnil se je k drugima dvema in glej, zbežala sta. Zasledoval ju je, ju dohitel, ju udaril in ubil.
14 Jakobovi sinovi so prišli v mesto in videli, glej, tam je bilo še eno mestno obzidje. Iskali so vrata obzidja, a jih niso mogli najti. Juda je skočil na vrh obzidja, Simeon in Levi pa sta mu sledila in vsi trije so se spustili z obzidja v mesto.
15 Simeon in Levi sta pobila vse može, ki so se zatekli v mesto, da bi se rešili, in tudi prebivalce mesta z njihovimi ženami in otroki, pobila sta jih z ostrino meča, in kriki mesta so se dvigali do neba.
16 Dan in Neftali pa sta skočila na obzidje, da bi videla, od kod prihaja glasno jokanje. Jakobova sinova sta se namreč skrbela za svoje brate in slišala sta mestne prebivalce, ki so jokali in prosili: »Vzemite vse, kar imamo v mestu, in pojdite, le nas ne usmrtite.«
17 Ko so Juda, Simeon in Levi nehali udarjati mestne prebivalce, so se povzpeli na obzidje in poklicali Dana in Neftalija, ki sta bila na obzidju, in ostale svoje brate. Simeon in Levi sta jima sporočila vhod v mesto. Vsi Jakobovi sinovi so prišli po plen.
18 Jakobovi sinovi so pobrali plen iz mesta Hazar, drobnico in govedo ter imetje, in vzeli so vse, kar se je dalo ujeti, in so tisti dan odšli iz mesta.
19 In naslednji dan so Jakobovi sinovi šli v Sarton, kajti slišali so, da se možje iz Sartona, ki so ostali v mestu, zbirajo, da bi se borili z njimi, ker so ubili njihovega kralja, in Sarton je bil zelo visoko in utrjeno mesto, ki je imelo globoko obzidje, ki je obdajalo mesto.
20 Steber obzidja je bil dolg približno petdeset komolcev in širok štirideset komolcev, in zaradi obzidja ni bilo prostora, da bi človek vstopil v mesto. Jakobovi sinovi so videli mestno obzidje in iskali vhod vanj, a ga niso mogli najti.
21 Kajti vhod v mesto je bil na zadnji strani in vsak, ki je hotel priti v mesto, je prišel po tej poti in obšel vse mesto ter nato vstopil v mesto.

22 Ko so Jakobovi sinovi videli, da ne morejo najti poti v mesto, se je njihova jeza zelo razvnela. Prebivalci mesta so se, ko so videli, da Jakobovi sinovi prihajajo k njim, zelo prestrašili, kajti slišali so za njihovo moč in kaj so storili Hazarju.
23 In prebivalci mesta Sartona niso mogli iti ven proti Jakobovim sinovom, potem ko so se zbrali v mestu, da bi se borili proti njim, da ne bi tako prišli v mesto. Ko pa so videli, da prihajajo proti njim, so se jih zelo prestrašili, kajti slišali so za njihovo moč in kaj so storili Hazarju.
24 Prebivalci Sartona so torej hitro odstranili most na mestni cesti z njegovega mesta, preden so prišli Jakobovi sinovi, in ga prinesli v mesto.
25 Jakobovi sinovi so prišli in iskali pot v mesto, a je niso mogli najti. Prebivalci mesta so šli na vrh obzidja in videli, in glej, Jakobovi sinovi so iskali vhod v mesto.
26 Prebivalci mesta so z vrha obzidja sramotili Jakobove sinove in jih preklinjali. Jakobovi sinovi so slišali sramote in so se zelo razjezili in v njih je zaplapolala jeza.
27 Jakobovi sinovi so se razjezili nanje in vsi so vstali ter s silo svoje moči skočili čez nasip in s svojo močjo prestopili štirideset komolcev širine nasipnega nasipa.
28 Ko so prešli obzidje, so se ustavili pod mestnim obzidjem in našli so vsa mestna vrata zaprta z železnimi vrati.
29 Jakobovi sinovi so se približali, da bi odprli mestna vrata, a prebivalci jim niso dovolili, kajti z vrha obzidja so metali nanje kamenje in puščice.
30 Število ljudstva, ki je bilo na obzidju, je bilo kakih štiristo mož. Ko so Jakobovi sinovi videli, da jim mestni možje ne pustijo odpreti mestnih vrat, so skočili in se povzpeli na vrh obzidja, Juda pa je šel najprej na vzhodni del mesta.
31 Gad in Aser sta šla za njim na zahodni rob mesta, Simeon in Levi na severni, Dan in Ruben pa na južni.
32 Možje, ki so bili na vrhu obzidja, prebivalci mesta, pa so, ko so videli, da Jakobovi sinovi prihajajo k njim, vsi zbežali z obzidja, se spustili v mesto in se skrili sredi mesta.
33 Isahar in Neftali, ki sta ostala pod obzidjem, sta se približala in vdrla v mestna vrata ter zakurila ogenj pri mestnih vratih, tako da se je železo stopilo. In vsi Jakobovi sinovi so prišli v mesto, oni in vsi njihovi možje, in so se bojevali s prebivalci mesta Sarton in jih udarili z ostrino meča, in nihče ni mogel obstati pred njimi.
34 In kakih dvesto mož je zbežalo iz mesta in so se vsi skrili v nekem stolpu v mestu. Juda jih je zasledoval do stolpa in podrl stolp, ki se je zrušil na može in vsi so umrli.
35 Jakobovi sinovi so šli po strehi tistega stolpa in videli, in glej, v daljavi v mestu je bil drug močan in visok stolp, katerega vrh je segal do neba. Jakobovi sinovi so hitro stekli dol in šli z vsemi svojimi možmi do tistega stolpa ter ga našli polnega kakih tristo mož, žensk in otrok.
36 Jakobovi sinovi pa so močno udarili tiste može v stolpu, da so zbežali in pobegnili pred njimi.
37 Simeon in Levi sta ju zasledovala, ko je iz kraja, kjer sta se skrila, prišlo proti njima dvanajst mogočnih in hrabrih mož.
38 In teh dvanajst mož se je hudo borilo proti Simeonu in Leviju, a Simeon in Levi ju nista mogla premagati. Ti hrabri možje so zlomili Simeonove in Levijeve ščite in eden od njih je udaril Levijevo glavo z mečem, ko je Levi hitro položil roko na glavo, kajti bal se je meča. Meč je zadel Levijevo roko in Levijeva roka je bila zelo poškodovana, da bi bila odsekana.
39 Levi je zgrabil meč junaka, ga s silo iztrgal možu in z njim udaril močnega moža v glavo ter mu odsekal glavo.
40 In enajst mož se je približalo, da bi se bojevali z Levijem, kajti videli so, da je bil eden izmed njih ubit. Jakobovi sinovi so se bojevali, toda Jakobovi sinovi jih niso mogli premagati, kajti ti možje so bili zelo močni.
41 Ko so Jakobovi sinovi videli, da jih ne morejo premagati, je Simeon glasno in silno zavpil. Enajst mogočnih mož je ob Simeonovem kriku osupnilo.
42 Juda je od daleč prepoznal glas Simeonovega vpitja. Neftali in Juda sta s ščiti stekla k Simeonu in Leviju in ju našla, kako se bojujeta z mogočnima možema, ki ju nista mogla premagati, ker sta bila njuna ščita zlomljena.
43 Neftali je videl, da sta bila Simeonova in Levijeva ščita zlomljena. Vzel je dva ščita od svojih služabnikov in ju prinesel Simeonu in Leviju.
44 Simeon, Levi in Juda so se tisti dan vsi trije borili proti enajstim junakom do sončnega zahoda, vendar jih niso mogli premagati.
45 To so povedali Jakobu in zelo ga je pretresla žalost. Molil je h Gospodu in šel z Neftalijem, sinom svojim, proti tem mogočnim možem.
46 Jakob se je približal in napel lok. Prišel je blizu junakov in z lokom ubil tri izmed njih. Preostalih osem se je obrnilo nazaj. In glej, boj se je bil proti njim spredaj in zadaj. Zelo so se bali za svoje življenje in niso mogli obstati pred Jakobovimi sinovi, zato so zbežali pred njimi.
47 Med begom so srečali Dana in Aserja, ki sta prihajala proti njima, in nenadoma so ju napadli, se spopadli z njima in dva izmed njiju ubili. Juda in njegovi bratje so ju zasledovali, preostale pa so pobili in jih pobili.
48 Vsi Jakobovi sinovi so se vrnili in hodili po mestu, da bi našli kakšnega moža. V mestni jami so našli kakih dvajset mladeničev. Gad in Aser sta jih vse pobila. Dan in Neftali pa sta naletela na preostale može, ki so zbežali in ušli iz drugega stolpa, in jih vse pobila.
49 Jakobovi sinovi so pobili vse prebivalce mesta Sartona, ženske in otroke pa so pustili v mestu in jih niso pobili.
50 In vsi prebivalci mesta Sarton so bili mogočni možje, eden izmed njih bi zasledoval tisoč, dva pa nista pobegnila pred deset tisoč drugimi možmi.
51 Jakobovi sinovi pa so z ostrino meča pobili vse prebivalce mesta Sartona, tako da se jim nihče ni mogel upreti, ženske pa so pustili v mestu.
52 Jakobovi sinovi so pobrali ves plen iz mesta in zavzeli, kar so si želeli, in vzeli so iz mesta drobnico, govedo in imetje. Jakobovi sinovi so storili Sartonu in njegovim prebivalcem, kakor so storili Hazarju in njegovim prebivalcem, in so se obrnili ter odšli.

POGLAVJE 39

1 Ko so Jakobovi sinovi odšli iz mesta Sartona, so prehodili kakih dvesto komolcev, ko so srečali prebivalce Tapnaha, ki so jim prihajali naproti, kajti šli so se bojevat z njimi, ker so premagali kralja Tapnaha in vse njegove može.

2 Vsi, ki so ostali v mestu Tapnah, so se odpravili v boj z Jakobovimi sinovi, in mislili so jim ponovno vzeti plen in plen, ki so ga zavzeli od Hazarja in Sartona.
3 In ostali možje iz Tapnaha so se na tistem mestu bojevali z Jakobovimi sinovi, in Jakobovi sinovi so jih premagali, in ti so zbežali pred njimi, in zasledovali so jih do mesta Arbelan, in vsi so padli pred Jakobovimi sinovi.
4 Jakobovi sinovi so se vrnili in prišli v Tapnach, da bi pobrali plen iz Tapnacha. Ko so prišli v Tapnach, so slišali, da so Arbelančani šli proti njim, da bi rešili plen svojih bratov. Jakobovi sinovi so pustili deset svojih mož v Tapnachu, da bi oropali mesto, in šli so proti Arbelančanom.
5 Možje iz Arbelana so šli s svojimi ženami, da bi se bojevali z Jakobovimi sinovi, kajti njihove žene so bile izkušene v boju, in šlo jih je ven, približno štiristo mož in žensk.
6 Vsi Jakobovi sinovi so zavpili z močnim glasom in vsi so stekli proti prebivalcem Arbelana z velikim in strašnim glasom.
7 Prebivalci Arbelana so slišali vpitje Jakobovih sinov in njihovo rjovenje, ki je bilo kakor rjovenje levov in kakor rjovenje morja in njegovih valov.
8 Strah in groza sta jih obšla srca zaradi Jakobovih sinov in so se jih silno bali. Umaknili so se in zbežali pred njimi v mesto. Jakobovi sinovi pa so jih zasledovali do mestnih vrat in jih v mestu dohiteli.
9 Jakobovi sinovi so se bojevali z njimi v mestu in vse njihove žene so se spopadale s pračami proti Jakobovim sinom, in boj med njimi je bil zelo hud ves tisti dan do večera.
10 Jakobovi sinovi jih niso mogli premagati in Jakobovi sinovi so v tisti bitki skoraj umrli. Jakobovi sinovi so vpili h Gospodu in proti večeru pridobili veliko moči. Jakobovi sinovi so z ostrim mečem pobili vse prebivalce Arbelana, moške, ženske in otroke.
11 In tudi preostanek ljudstva, ki je zbežalo iz Sartona, so Jakobovi sinovi pobili v Arbelanu, in Jakobovi sinovi so storili Arbelanu in Tapnahu, kakor so storili Hazarju in Sartonu, in ko so ženske videle, da so vsi moški mrtvi, so šle na mestne strehe in Jakobove sinove premagale tako, da so nanje metale kamenje kot dež.
12 Jakobovi sinovi so hiteli in prišli v mesto ter zgrabili vse žene in jih pobili z ostrino meča. Jakobovi sinovi so zavzeli ves plen in plen, drobnico, govedo in govedo.
13 Jakobovi sinovi so storili z Mahnaimo, kakor so storili s Tapnahom, s Hazarjem in s Šilom, in so se od tam obrnili ter odšli.
14 Peti dan pa so Jakobovi sinovi slišali, da so se Gaaševi ljudje zbrali proti njim v boj, ker so ubili njihovega kralja in njihove poveljnike, kajti v mestu Gaaš je bilo štirinajst poveljnikov in Jakobovi sinovi so jih vse pobili v prvi bitki.
15 Jakobovi sinovi so si tisti dan opasali bojno orožje in šli v boj proti prebivalcem Gaaša. V Gaašu je bilo močno in mogočno ljudstvo Amorejcev. Gaaš je bil najmočnejše in najbolje utrjeno mesto med vsemi amorejskimi mesti in je imel tri obzidja.
16 Jakobovi sinovi so prišli v Gaaš in našli mestna vrata zaklenjena, na vrhu zunanjega obzidja pa so stali kakih petsto mož, ljudstvo pa je bilo številčno kakor peska na morskem bregu in je bilo v zasedi za Jakobove sinove zunaj mesta, za njim.
17 Jakobovi sinovi so se približali, da bi odprli mestna vrata. Ko so se že bližali, so tisti, ki so bili v zasedi za mestom, prišli s svojih mest in obkolili Jakobove sinove.
18 Jakobovi sinovi so bili obdani med Gaaševimi sinovi, boj pa je bil spredaj in zadaj, in vsi možje, ki so bili na obzidju, so metali z obzidja nanje puščice in kamenje.
19 Juda pa, ko je videl, da so gaaški možje pretežki zanje, je zavpil z grozljivim in močnim krikom. Vsi gaaški možje so se prestrašili ob Judovem kriku. Možje so padali z obzidja ob njegovem močnem kriku. Vsi, ki so bili zunaj in znotraj mesta, so se zelo bali za svoje življenje.
20 Jakobovi sinovi so se še vedno bližali, da bi razbili mestna vrata, ko so možje iz Gaasa metali vanje kamenje in puščice z vrha obzidja in jih prisilili, da so zbežali izza vrat.
21 Jakobovi sinovi so se vrnili izza mesta proti Gaaševim možem, ki so bili z njimi, in jih hudo pretepali, kakor bi udarjali po bučah, in se niso mogli upreti Jakobovim sinovom, kajti strah in groza jih je obšla ob Judovem kriku.
22 Jakobovi sinovi so pobili vse tiste može, ki so bili zunaj mesta. Jakobovi sinovi pa so se še vedno približevali, da bi vdrli v mesto in se bojevali pod mestnim obzidjem, vendar niso mogli, kajti vsi prebivalci Gaasa, ki so ostali v mestu, so obkolili obzidje Gaasa z vseh strani, tako da se Jakobovi sinovi niso mogli približati mestu, da bi se bojevali z njimi.
23 Jakobovi sinovi so se približali enemu kotu, da bi se bojevali pod obzidjem. Gaaški prebivalci so metali nanje puščice in kamenje kakor naliv, in zbežali so izpod obzidja.
24 Gaaševi ljudje, ki so bili na obzidju, so videli, da jih Jakobovi sinovi ne morejo premagati izpod obzidja, zato so Jakobove sinove grajali s temi besedami:
25 Kaj se ti je zgodilo v bitki, da ne moreš zmagati? Ali lahko potem storiš mogočnemu mestu Gaaš in njegovim prebivalcem, kakor si storil mestom Amorejcev, ki niso bila tako močna? Resnično si storil tistemu šibkemu med nami in ga pobil pri vhodu v mesto, kajti ni imel moči, ko so se prestrašili tvojega vpitja.
26 In ali se boste zdaj lahko bojevali na tem mestu? Tukaj boste zagotovo vsi umrli in mi bomo maščevali mesta, ki ste jih opustošili.
27 Prebivalci Gaasa so Jakobove sinove zelo sramotili in jih zasmehovali z njihovimi bogovi ter z obzidja metali vanje puščice in kamenje.
28 Juda in njegovi bratje so slišali besede prebivalcev Gaasa in se jim je zelo razjezila jeza. Juda je zaradi te zadeve zavidal svojemu Bogu in poklical: »Gospod, pomagaj, pošlji pomoč nam in našim bratom.«
29 Z vso močjo je tekel na daljavo, z izvlečenim mečem v roki. Skočil je z zemlje in se s svojo močjo povzpel na zid, a meč mu je padel iz roke.
30 Juda je vpil na obzidju in vsi možje, ki so bili na obzidju, so se prestrašili. Nekateri so padli z obzidja v mesto in umrli. Tisti pa, ki so bili še na obzidju, so se, ko so videli Judovo moč, zelo prestrašili in zbežali v mesto, da bi si rešili življenje.
31 Nekateri so se opogumili, da so se bojevali z Judom na obzidju. Skoraj so se mu približali, da bi ga ubili, ko so videli, da Juda nima meča v roki, in so ga nameravali vreči z obzidja k njegovim bratom. Dvajset mož iz mesta je

prišlo gori, da bi jim pomagali, in so obkolili Judo ter vsi vpili nad njim in se mu približali z izvlečenimi meči. In prestrašili so Judo, in Juda je z obzidja klical k svojim bratom.
32 Jakob in njegovi sinovi so izpod zidu napeli lok in ustrelili tri može, ki so bili na vrhu zidu. Juda pa je še naprej jokal in vzkliknil: »Gospod, pomagaj nam, Gospod, reši nas!« Zaklical je z močnim glasom na zidu in krik se je slišal daleč naokoli.
33 Po tem kriku je spet zakričal. Vsi možje, ki so obkrožali Juda na vrhu obzidja, so se prestrašili. Vsak je vrgel meč iz roke, ko je zaslišal Judov krik in njegovo trepetanje, in zbežal.
34 Juda pa je vzel meče, ki so jim padli iz rok, in se je bojeval z njimi ter pobil dvajset njihovih mož na obzidju.
35 In kakih osemdeset mož in žensk se je še vzpenjalo čez mestno obzidje in vsi so obkolili Judo. GOSPOD jim je v srce vtisnil strah pred Judo, tako da se mu niso mogli približati.
36 Jakob in vsi, ki so bili z njim, so napeli lok izpod zidu in pobili deset mož na zidu, ki so padli pod zidom pred Jakobom in njegovimi sinovi.
37 Ko je ljudstvo na obzidju videlo, da je padlo dvajset njihovih mož, so še vedno tekli proti Judu z izvlečenimi meči, vendar se mu niso mogli približati, ker so se zelo prestrašili Judove moči.
38 Eden izmed njihovih junakov, ki mu je bilo ime Arud, se je približal, da bi udaril Juda z mečem po glavi. Juda pa je hitro prislonil ščit k glavi in meč je zadel ščit, tako da se je razpolovil.
39 Ta mogočni mož je, potem ko je udaril Judo, zbežal, da bi si rešil življenje, ker se je prestrašil Juda. Noge so mu zdrsnile na zid in padel je med Jakobove sinove, ki so bili pod zidom. Jakobovi sinovi so ga udarili in ubili.
40 Juda je od udarca mogočnega moža bolela glava, tako da je bil skoraj umrl.
41 Juda je zaradi bolečine, ki jo je povzročil udarec, zavpil na obzidju, ko ga je Dan slišal. V njem se je razvnela jeza. Tudi on se je vzdignil, šel daleč stran, stekel, skočil z zemlje in se s svojo jezo in močjo povzpel na obzidje.
42 Ko je Dan prišel do obzidja blizu Jude, so vsi možje na obzidju, ki so stali proti Judi, zbežali. Šli so do drugega obzidja in metali puščice in kamenje na Dana in Judo z drugega obzidja ter ju poskušali pregnati z obzidja.
43 Puščice in kamenje sta zadela Dana in Judo, tako da sta bila skoraj ubita na obzidju. Kamor koli sta Dan in Juda zbežala z obzidja, sta bila napadena s puščicami in kamenjem z drugega obzidja.
44 Jakob in njegovi sinovi pa so bili še vedno pri vhodu v mesto pod prvim obzidjem in niso mogli napeti loka proti mestnim prebivalcem, saj jih niso mogli videti, ker so bili na drugem obzidju.
45 Dan in Juda pa nista mogla več prenašati kamenja in puščic, ki so padale nanju z drugega obzidja, zato sta oba skočila na drugo obzidje blizu mestnih prebivalcev. Ko so mestni prebivalci, ki so bili na drugem obzidju, videli, da sta Dan in Juda prišla k njima na drugo obzidje, so vsi zavpili in se spustili med obzidje.
46 Jakob in njegovi sinovi so slišali vpitje mestnih ljudstev, ki so še vedno stali pri mestnih vhodih, in so bili zaskrbljeni za Dana in Judo, ki ju niso videli, saj sta bila na drugem obzidju.
47 Neftali pa se je ves razjarjen povzpel na prvo obzidje, da bi videl, kaj je vzrok za vpitje, ki so ga slišali v mestu. Isahar in Zebulon pa sta se približala, da bi vlomila mestna vrata. Odprla sta mestna vrata in vstopila v mesto.
48 Neftali je skočil s prvega obzidja na drugo in prišel pomagat svojim bratom. Ko so prebivalci Gaasa, ki so bili na obzidju, videli, da je Neftali tretji, ki je prišel pomagat svojim bratom, so vsi zbežali in se spustili v mesto. Jakob in vsi njegovi sinovi in vsi njihovi mladeniči so prišli k njim v mesto.
49 Juda, Dan in Neftali pa so se spustili z obzidja v mesto in zasledovali mestne prebivalce. Simeon in Levi pa sta bila od zunaj mesta in nista vedela, da so se vrata odprla. Od tam sta šla gor na obzidje in prišla k svojim bratom v mesto.
50 In vsi prebivalci mesta so se zbrali v mestu, Jakobovi sinovi pa so prišli k njim z različnih strani in boj se je vnel proti njim od spredaj in od zadaj. Jakobovi sinovi so jih strašno premagali in pobili okoli dvajset tisoč mož in žensk, nobeden od njih se ni mogel postaviti proti Jakobovim sinovom.
51 Kri je tekla po mestu obilno, kakor potok vode, in kri je tekla kakor potok do zunanjega dela mesta in dosegla puščavo Bethorinsko.
52 Prebivalci Bethorína so od daleč videli kri, ki je tekla iz mesta Gaaš, in kakih sedemdeset mož izmed njih je steklo pogledat kri in prišli na kraj, kjer je bila kri.
53 Šli so po sledi krvi in prišli do obzidja mesta Gaaš. Videli so kri, ki je tekla iz mesta, in slišali so vpitje prebivalcev Gaaša, kajti kri se je dvigala do neba in kri je tekla obilno kakor potok vode.
54 Vsi Jakobovi sinovi pa so še naprej pobijali prebivalce Gaaša in jih pobijali do večera, kakih dvajset tisoč mož in žensk. In prebivalci Horina so rekli: »To je gotovo delo Hebrejcev, saj še vedno bojujejo v vseh mestih Amorejcev.«
55 In to ljudstvo je hitelo in steklo v Bethorin, in vsak je vzel svoje bojno orožje, in so zaklicali vsem prebivalcem Bethorina, da so se tudi oni opasali z bojnim orožjem, da bi šli in se bojevali z Jakobovimi sinovi.
56 Ko so Jakobovi sinovi končali s pobijanjem prebivalcev Gaasa, so hodili po mestu, da bi ogoljufali vse pobite. Ko so prišli v notranjost mesta in naprej, so srečali tri zelo močne može, ki niso imeli meča v roki.
57 Jakobovi sinovi so prišli tja, kjer so bili, in mogočni možje so zbežali. Eden izmed njih je zgrabil Zebulona, ki je bil videti mlad in majhne postave, in ga z vso močjo podrl na tla.
58 Jakob je stekel k njemu z mečem in Jakob ga je z mečem udaril pod ledja, ga presekal na dvoje in truplo je padlo na Zebulona.
59 Drugi pa se je približal in zgrabil Jakoba, da bi ga podrl na tla. Jakob se je obrnil k njemu in mu zavpil. Simeon in Levi sta stekla, ga udarila z mečem po bokih in ga podrla na tla.
60 In mogočni mož se je dvignil s tal z vso jezo in močjo. Juda je prišel k njemu, še preden je sploh stopil na noge, in ga udaril z mečem po glavi, tako da mu je bila glava razcepljena in je umrl.

61 Tretji mogočni mož pa je, ko je videl, da so njegovi tovariši ubiti, zbežal pred Jakobovimi sinovi, Jakobovi sinovi pa so ga zasledovali po mestu. Medtem ko je mogočni mož bežal, je našel enega od mečev mestnih prebivalcev, ga pobral, se obrnil proti Jakobovim sinovom in se z njimi boril s tem mečem.
62 In močni mož je stekel k Judu, da bi ga udaril z mečem po glavi, a Juda ni imel ščita v roki. Medtem ko ga je hotel udariti, je Neftali hitro vzel svoj ščit in ga položil na Judovo glavo. Meč močnega moža je zadel Neftalijev ščit in Juda je ušel meču.
63 Simeon in Levi sta planila na mogočnega moža z meči in ga silovito udarila z meči. Oba meča sta se zabila v močnega moža in ga po dolžini razdelila na dvoje.
64 Jakobovi sinovi so takrat pobili tri junake skupaj z vsemi prebivalci Gaasa, in dan se je že bližal mraku.
65 Jakobovi sinovi so hodili po Gaašu in pobrali ves plen iz mesta, celo otrokom in ženskam niso pustili živeti. Jakobovi sinovi so storili z Gaašom, kakor so storili s Sartonom in Šilom.

POGLAVJE 40

1 Jakobovi sinovi so odpeljali ves plen iz Gaasa in ponoči odšli iz mesta.
2 Odšli so na pohod proti gradu Bethorinu in prebivalci Bethorina so šli na grad, da bi jim prišli naproti. Tisto noč so se Jakobovi sinovi spopadli s prebivalci Bethorina v gradu Bethorinu.
3 Vsi prebivalci Bethorina so bili junaki, nihče izmed njih ni hotel pobegniti pred tisoč možmi. Tisto noč so se bojevali ob gradu in njihovo vpitje se je tisto noč slišalo od daleč in zemlja se je stresla od njihovega vpitja.
4 Vsi Jakobovi sinovi so se bali teh mož, ker niso bili vajeni bojevanja v temi, in bili so zelo zmedeni. Jakobovi sinovi so vpili h Gospodu in rekli: »Pomagaj nam, Gospod, reši nas, da ne umremo po rokah teh neobrezanih mož.«
5 In Gospod je uslišal glas Jakobovih sinov in Gospod je povzročil, da je ljudstvo v Bethorinu preplavila velika groza in zmeda, in v temi noči so se bojevali med seboj in se v velikem številu pobijali.
6 Jakobovi sinovi pa so vedeli, da je Gospod poslal duha perverznosti med te može in da se prepirajo drug s drugim, zato so odšli izmed tolp Bethorinovcev in šli do spusta gradu Bethorin in še dlje ter tam varno prenočili s svojimi mladeniči.
7 In ljudje iz Bethchorina so se borili vso noč, eden z bratom, drugi s sosedom, in so vpili na vse strani proti gradu, in njihov krik se je slišal na daljavo in vsa zemlja se je stresla od njihovega glasu, kajti bili so močnejši od vseh ljudi na zemlji.
8 In vsi prebivalci mest Kanaancev, Hetejcev, Amorejcev, Hevejcev in vseh kanaanskih kraljev ter tisti, ki so bili na drugi strani Jordana, so tisto noč slišali glas vpitja.
9 In rekli so: »To so res bitke Hebrejcev, ki se bojujejo proti sedmim mestom, ki so se jim približala; kdo se more upreti tem Hebrejcem?«
10 Vsi prebivalci kanaanskih mest in vsi, ki so bili onkraj Jordana, so se zelo bali Jakobovih sinov, kajti rekli so: »Glej, enako se bo zgodilo tudi nam, kakor se je zgodilo tistim mestom, kajti kdo se more upreti njihovi mogočni moči?«
11 In vpitje Horinovcev je bilo tisto noč zelo veliko in se je še stopnjevalo; in so se pretepali do jutra, in veliko jih je bilo pobitih.
12 In zdani se in vsi Jakobovi sinovi so vstali ob svitanju in šli na grad ter grozljivo potolkli preostale Horinovce, in vsi so bili pobiti v gradu.
13 In napočil je šesti dan in vsi prebivalci Kanaana so od daleč videli vse prebivalce Bethorína, ki so ležali mrtvi v gradu Bethorínu, raztreseni naokoli kakor trupla jagnjet in koz.
14 Jakobovi sinovi so s seboj vzeli ves plen, ki so ga zavzeli iz Gaaša, in šli v Bethorin. In našli so mesto polno ljudi kakor morskega peska. Bojevali so se z njimi in Jakobovi sinovi so jih tam pobijali do večera.
15 Jakobovi sinovi so storili z Bet-Korinom, kakor so storili z Gaašom in Tapnahom, kakor so storili s Hazarjem, Sartonom in Šilom.
16 Jakobovi sinovi so vzeli s seboj plen iz Bethorína in ves plen iz mest ter se tisti dan vrnili domov v Sihem.
17 Jakobovi sinovi so se vrnili domov v mesto Sihem in ostali zunaj mesta, kjer so si odpočili od vojne in prenočili.
18 Vse svoje služabnike pa so skupaj z vsem plenom, ki so ga vzeli iz mest, odpeljali iz mesta in niso vstopili v mesto, ker so rekli: »Morda se bodo še drugi bojevali proti nam in nas bodo prišli oblegat v Sihemu.«
19 Jakob, njegovi sinovi in njihovi služabniki pa so tisto noč in naslednji dan ostali na delu polja, ki ga je Jakob kupil od Hamórja za pet šeklov, in vse, kar so ujeli, je bilo pri njih.
20 Ves plen, ki so ga zavzeli Jakobovi sinovi, je bil na polju, velik kakor pesek na morskem bregu.
21 Prebivalci dežele so jih opazovali od daleč in vsi prebivalci dežele so se bali Jakobovih sinov, ki so to storili, kajti noben kralj od starih dni ni storil česa podobnega.
22 Sedem kanaanskih kraljev se je odločilo skleniti mir z Jakobovimi sinovi, kajti zelo so se bali za svoja življenja zaradi Jakobovih sinov.
23 Tistega dne, ki je bil sedmi dan, je hebronski kralj Jafija na skrivaj poslal sporočilo ajskemu kralju, gibeonskemu kralju, šalemskemu kralju, adulamskemu kralju, lahiškemu kralju, hazarskemu kralju in vsem kanaanskim kraljem, ki so jim bili podložni, in sporočil:
24 Pojdi z menoj gor in pridi k meni, da greva k Jakobovim sinovom, in sklenem z njimi mir in sklenem z njimi zavezo, da ne bodo vse tvoje dežele uničene z meči Jakobovih sinov, kakor so storili Sihemu in mestom okoli njega, kakor si slišal in videl.
25 Ko prideš k meni, ne pridi z veliko možmi, ampak naj vsak kralj pripelje svoje tri glavne poveljnike in vsak poveljnik naj pripelje tri svoje častnike.
26 In pridite vsi v Hebron, in skupaj bomo šli k Jakobovim sinovom in jih prosili, naj sklenejo z nami mirovno pogodbo.
27 In vsi ti kralji so storili, kakor jim je poslal hebronski kralj, kajti vsi so bili pod njegovim svetom in poveljstvom.
In vsi kanaanski kralji so se zbrali, da bi šli k Jakobovim sinovom, da bi z njimi sklenili mir. Jakobovi sinovi pa so se vrnili in šli na del polja, ki je bil v Sihemu, ker niso zaupali kraljem dežele.

28 Jakobovi sinovi so se vrnili in ostali deset dni na tistem polju, in nihče ni prišel, da bi se z njimi bojeval.
29 Ko so Jakobovi sinovi videli, da ni videti vojne, so se vsi zbrali in šli v mesto Sihem, Jakobovi sinovi pa so ostali v Sihemu.
30 In ko je minilo štirideset dni, so se vsi amorejski kralji zbrali iz vseh svojih krajev in prišli v Hebron k Jafiji, hebronskemu kralju.
31 Število kraljev, ki so prišli v Hebron, da bi sklenili mir z Jakobovimi sinovi, je bilo enaindvajset kraljev, število poveljnikov, ki so prišli z njimi, pa devetinšestdeset, in njihovih mož je bilo sto devetinosemdeset. Vsi ti kralji in njihovi možje so počivali ob gori Hebron.
32 Hebronski kralj je odšel s svojimi tremi poveljniki in devetimi možmi. Ti kralji so se odločili, da bodo šli k Jakobovim sinovom, da bi sklenili mir.
33 In rekli so hebronskemu kralju: »Pojdi pred nami s svojimi možmi in govori v našem imenu z Jakobovimi sinovi, mi pa bomo prišli za teboj in potrdili tvoje besede.« Hebronski kralj je storil tako.
34 Jakobovi sinovi so slišali, da so se vsi kanaanski kralji zbrali in se ustalili v Hebronu. Jakobovi sinovi so poslali štiri svoje služabnike kot oglednike in rekli: »Pojdite in si oglejte te kralje ter preiščite in preiščite njihove možje, ali jih je malo ali veliko, in če jih je le malo, jih vse preštejte in se vrnite.«
35 Jakobovi služabniki so šli na skrivaj k tem kraljem in storili, kakor so jim Jakobovi sinovi zapovedali, in tistega dne so se vrnili k Jakobovim sinovom in jim rekli: »Prišli smo k tem kraljem, in jih je le malo, in prešteli smo jih vse, in glejte, bilo jih je dvesto osemdeset in osemdeset, kraljev in mož.«
36 Jakobovi sinovi pa so rekli: »Malo jih je, zato ne bomo vsi šli k njim.« Zjutraj so Jakobovi sinovi vstali in si izbrali dvainšestdeset mož, in deset Jakobovih sinov je šlo z njimi; in opasali so si bojno orožje, kajti rekli so: »Prihajajo, da se vojskujejo z nami,« kajti niso vedeli, da prihajajo, da sklenejo mir z njimi.
37 Jakobovi sinovi so šli s svojimi služabniki k sihemskim vratom naproti tistim kraljem, in njihov oče Jakob je bil z njimi.
38 Ko so prišli ven, glej, hebronski kralj in njegovi trije poveljniki ter devet mož z njim prihajajo po cesti proti Jakobovim sinovom. Jakobovi sinovi so povzdignili oči in od daleč zagledali hebronskega kralja Jafijo z njegovimi poveljniki, da jim prihaja proti. Jakobovi sinovi pa so se ustavili pri sihemskih vratih in niso šli naprej.
39 Hebronski kralj je nadaljeval pot naprej, on in njegovi poveljniki, dokler se ni približal Jakobovim sinovom. In on in njegovi poveljniki so se jim priklonili do tal. Hebronski kralj je sedel s svojimi poveljniki pred Jakobom in njegovimi sinovi.
40 Jakobovi sinovi so mu rekli: »Kaj se ti je zgodilo, hebronski kralj? Zakaj si danes prišel k nam? Kaj hočeš od nas?« Hebronski kralj je rekel Jakobu: »Prosim te, gospod moj, vsi kanaanski kralji so danes prišli, da bi sklenili mir s teboj.«
41 Jakobovi sinovi so slišali besede hebronskega kralja in niso se strinjali z njegovimi predlogi, kajti Jakobovi sinovi mu niso zaupali, saj so mislili, da jim je hebronski kralj govoril prevarantsko.
42 Hebronski kralj je iz besed Jakobovih sinov izvedel, da niso verjeli njegovim besedam. Hebronski kralj se je približal Jakobu in mu rekel: »Prosim te, moj gospod, bodi prepričan, da so vsi ti kralji prišli k tebi v miru, kajti niso prišli z vsemi svojimi možmi in niso prinesli s seboj bojnega orožja, ampak so prišli iskat mir pri mojem gospodu in njegovih sinovi.«
43 Jakobovi sinovi pa odgovorijo hebronskemu kralju: »Pošlji k vsem tem kraljem! Če nam boš govoril resnico, naj pridejo vsak posebej pred nas. Če pa pridejo k nam neoboroženi, bomo vedeli, da iščejo mir z nami.«
44 In Jafija, hebronski kralj, je poslal enega svojih mož h kraljem, in vsi so prišli pred Jakobove sinove in se jim priklonili do tal. Ti kralji so sedli pred Jakoba in njegove sinove in jim govorili:
45 Slišali smo vse, kar si storil amorejskim kraljem s svojim mečem in zelo močno roko, tako da se nihče ni mogel postaviti pred teboj. Bali smo se te za svoje življenje, da se nam ne bi zgodilo, kakor se je zgodilo njim.
46 Prišli smo k tebi, da sklenemo mirovno pogodbo med seboj, in zdaj skleni z nami zavezo miru in resnice, da se ne boš vmešaval v naše zadeve, tako kot se mi nismo vmešavali v tvoje zadeve.
47 Jakobovi sinovi so vedeli, da so prišli iskat mir pri njih, in Jakobovi sinovi so jih poslušali ter sklenili z njimi zavezo.
48 Jakobovi sinovi so jim prisegli, da se ne bodo vmešavali v njihovo škodo, in vsi kanaanski kralji so jim prisegli, in Jakobovi sinovi so jih od tistega dne naprej naredili za davke.
49 In potem so prišli vsi poveljniki teh kraljev s svojimi možmi pred Jakoba, z darili v rokah za Jakoba in njegove sinove, in so se mu priklonili do tal.
50 Ti kralji so nato nagovarjali Jakobove sinove in jih prosili, naj vrnejo ves plen, ki so ga zaplenili v sedmih amorejskih mestih. Jakobovi sinovi so to storili in vrnili vse, kar so zaplenili, žene, otroke, živino in ves plen, ki so ga zaplenili, in jih poslali, in odšli so vsak v svoje mesto.
51 In vsi ti kralji so se spet priklonili Jakobovim sinovom in jim v tistih dneh poslali ali prinesli veliko daril. Jakobovi sinovi so te kralje in njihove može odpustili in ti so mirno odšli od njih v svoja mesta, in tudi Jakobovi sinovi so se vrnili v svoj dom, v Sihem.
52 In od tistega dne naprej je bil mir med Jakobovimi sinovi in kanaanskimi kralji, dokler niso Izraelovi otroci prišli podedovat kanaansko deželo.

POGLAVJE 41

1 Ob preobratu leta so Jakobovi sinovi odpotovali iz Sihema in prišli v Hebron k svojemu očetu Izaku ter se tam naselili. Svoje drobnice in goveda so vsak dan pasli v Sihemu, kajti tam so bile tiste dni dobre in rodovitne pašnike. Jakob, njegovi sinovi in vsa njihova družina so prebivali v hebronski dolini.
2 In bilo je v tistih dneh, v sto šestem letu Jakobovega življenja, v desetem letu Jakobovega prihoda iz Padan Arama, je umrla Lea, Jakobova žena; bila je stara enainpetdeset let, ko je umrla v Hebronu.

3 Jakob in njegovi sinovi so jo pokopali v jami na polju Makpela v Hebronu, ki jo je Abraham kupil od Hetovih sinov za grobišče.
4 Jakobovi sinovi so prebivali pri svojem očetu v dolini Hebrona in vsi prebivalci dežele so spoznali njihovo moč in njihov sloves se je razširil po vsej deželi.
5 Jožef, sin Jakobov, in njegov brat Benjamin, sinova Rahele, žene Jakobove, sta bila v tistih dneh še mlada in nista hodila s svojimi brati med njihovimi boji po vseh mestih Amorejcev.
6 In ko je Jožef videl moč svojih bratov in njihovo veličino, jih je hvalil in vzviševal, a sebe je imel za večjega od njih in se je povišoval nadnje; in tudi Jakob, njegov oče, ga je ljubil bolj kot katerega koli od svojih sinov, kajti bil je sin njegove starosti in zaradi ljubezni do njega mu je naredil plašč mnogih barv.
7 Ko je Jožef videl, da ga oče ljubi bolj nego brate, se je še naprej vzviševal nad svoje brate in očetu prinašal hudobne govorice o njih.
8 Ko so Jakobovi sinovi videli vse Jožefovo vedenje do njih in da ga je njihov oče ljubil bolj kot vse druge, so ga sovražili in niso mogli z njim vse dni mirno govoriti.
9 Jožef pa je bil star sedemnajst let in se je še vedno poveličeval nad svoje brate in razmišljal, da bi se povzdignil nadnje.
10 Takrat je imel sanje. Prišel je k svojim bratom in jim povedal svoje sanje. Rekel jim je: »Sanjal sem sanje. Glej, vsi smo vezali snope na polju. Moj snop se je dvignil in padel na zemljo, vaši snopi pa so ga obkrožali in se mu priklanjali.«
11 Njegovi bratje pa so mu odgovorili in mu rekli: »Kaj pomenijo te sanje, ki si jih sanjal? Si v srcu misliš, da boš kraljeval ali vladal nad nami?«
12 In spet je prišel in povedal to stvar očetu svojemu Jakobu. Jakob je poljubil Jožefa, ko je slišal te besede iz njegovih ust, in Jakob je blagoslovil Jožefa.
13 Ko so Jakobovi sinovi videli, da je njihov oče blagoslovil Jožefa in ga poljubil ter da ga je imel zelo rad, so mu postali ljubosumni in ga še bolj sovražili.
14 In potem je Jožef sanjal druge sanje in jih povedal očetu v prisotnosti bratov. Jožef je rekel očetu in bratom: »Glejte, spet sem sanjal sanje in glejte, sonce in luna in enajst zvezd so se mi priklanjali.«
15 Njegov oče je slišal Jožefove besede in njegove sanje. Ker je Jakob videl, da njegovi bratje zaradi te stvari sovražijo Jožefa, je zaradi tega Jožefa oštel pred njegovimi brati in rekel: »Kaj pomenijo te sanje, ki si jih sanjal, in to, da se hvališ pred svojimi brati, ki so starejši od tebe?«
16 Si si mar v srcu predstavljaš, da bomo jaz, tvoja mati in tvojih enajst bratov prišli in se ti poklonili, če tako govoriš?
17 Njegovi bratje so mu zavidali zaradi njegovih besed in sanj in so ga še naprej sovražili, Jakob pa je te sanje hranil v svojem srcu.
18 Jakobovi sinovi so nekega dne šli pasti očetovo čredo v Sihem, kajti v tistih dneh so še vedno pasli pastirje. Medtem ko so Jakobovi sinovi tisti dan pasli v Sihemu, so se zavlačevali, in čas zbiranja živine je že minil, oni pa še niso prišli.
19 Jakob je videl, da se njegovi sinovi zadržujejo v Sihemu, in si je rekel: »Morda so se Sihemčani dvignili, da bi se bojevali proti njim, zato so danes zamujali s prihodom.«
20 Jakob je poklical svojega sina Jožefa in mu zapovedal: »Glej, tvoji bratje danes pasejo v Sihemu in se še niso vrnili. Pojdi torej in poglej, kje so, in mi sporoči, kako je s tvojimi brati in kako je s čredo.«
21 Jakob je poslal svojega sina Jožefa v dolino Hebron. Jožef je prišel po svoje brate v Sihem, a jih ni mogel najti. Jožef je hodil po polju blizu Sihema, da bi videl, kam so se obrnili njegovi bratje. V puščavi je zgrešil pot in ni vedel, kam naj gre.
22 In angel Gospodov ga je našel, ko je taval po poti proti polju, in Jožef je rekel angelu Gospodovemu: »Iščem svoje brate; ali nisi slišal, kje pasejo?« In angel Gospodov je rekel Jožefu: »Videl sem tvoje brate, ki so tukaj pasli, in slišal sem jih reči, da bodo šli pasti v Dotan.«
23 Jožef je poslušal glas Gospodovega angela in šel k svojim bratom v Dotan in jih je našel v Dotanu, kjer so pasli čredo.
24 Jožef je šel k svojim bratom, in preden se jim je približal, so se odločili, da ga ubijejo.
25 Simeon pa reče svojim bratom: »Glej, mož sanj prihaja danes k nam. Zato pridite in ga ubijmo ter ga vrzimo v enega od jam, ki so v puščavi. Ko ga bo njegov oče iskal pri nas, bomo rekli, da ga je požrla huda zver.«
26 Ruben je slišal besede svojih bratov o Jožefu in jim rekel: »Ne delajte tega, kajti kako naj se oziramo na svojega očeta Jakoba? Vrzite ga v to jamo, da tam umre, vendar ne stegnite roke nanj, da bi prelili njegovo kri. Ruben je to rekel, da bi ga rešil iz njihovih rok in ga pripeljal nazaj k očetu.«
27 Ko je Jožef prišel k svojim bratom, je sedel pred njimi. Vzdignili so se nanj, ga zgrabili, ga udarili po tleh in mu slekli pisan plašč, ki ga je imel na sebi.
28 Zgrabili so ga in ga vrgli v jamo, v kateri ni bilo vode, ampak kače in škorpijoni. Jožef se je bal kač in škorpijonov, ki so bili v jami. Jožef je zavpil z močnim glasom in Gospod je skril kače in škorpijone na stene jame in niso storili Jožefu nič hudega.
29 Jožef je iz jame poklical svoje brate in jim rekel: »Kaj sem vam storil in v čem sem grešil? Zakaj se ne bojite Gospoda glede mene? Ali nisem iz vaših kosti in mesa? Ali ni Jakob vaš oče, moj oče? Zakaj mi danes delate to? Kako se boste lahko ozrli na našega očeta Jakoba?«
30 In še naprej je vpil in klical svoje brate iz jame in rekel: »Juda, Simeon in Levi, moji bratje, dvignite me iz kraja teme, v katerega ste me postavili, in pridite danes, da se me usmilite, vi otroci Gospodovi in sinovi mojega očeta Jakoba! In če sem grešil proti vam, ali niste vi sinovi Abrahama, Izaka in Jakoba? Če so videli siroto, so se je usmilili; ali lačnega so mu dali kruha jesti; ali žejnega so mu dali vode piti; ali golega so pokrili z oblačili!«
31 In kako boš potem zadržal usmiljenje do svojega brata, saj sem iz tvojega mesa in kosti, in če sem grešil proti tebi, boš to zagotovo storil zaradi mojega očeta!
32 Jožef je izrekel te besede iz jame, a bratje ga niso mogli poslušati niti nagniti ušesa k Jožefovim besedam. Jožef je jokal in jokal v jami.
33 In Jožef reče: O, da bi moj oče danes vedel, kaj so mi storili moji bratje, in besede, ki so mi jih danes govorili.
34 Vsi njegovi bratje so slišali njegovo vpitje in jok v jami. Njegovi bratje so šli in se umaknili iz jame, da ne bi slišali Jožefovega vpitja in njegovega joka v jami.

POGLAVJE 42

1 Šli so in sedli na nasprotno stran, približno za strel loka, in tam so jedli kruh. Med jedjo so se posvetovali, kaj naj storijo z njim, ali naj ga ubijejo ali pa naj ga pripeljejo nazaj k očetu.
2 Ko so se posvetovali, so povzdignili oči in videli, da prihaja od daleč po gileadski poti skupina Izmaelcev, ki gredo v Egipt.
3 Juda jim je rekel: »Kaj nam bo koristilo, če ubijemo svojega brata? Morda ga bo Bog zahteval od nas. To je torej nasvet, ki ste ga predlagali glede njega, kar mu boste storili: Glejte, ta skupina Izmaelcev gre v Egipt,«
4 Zdaj pa pridite, da jim ga rešimo! Naj ga ne prime naša roka, da ga ne bi odpeljali s seboj in se izgubil med ljudstvom dežele. Ne bomo ga usmrtili z lastnimi rokami. Predlog je bil všeč njegovim bratom in storili so po Judovi besedi.
5 Medtem ko so se pogovarjali o tej zadevi in preden je k njim prišla skupina Izmaelcev, je šlo mimo njih sedem midjanskih trgovcev. Ko so šli mimo, so bili žejni. Povzdignili so oči in zagledali jamo, v kateri je bil Jožef zazidan. Pogledali so in glej, na njem so bile vse vrste ptic.
6 In ti Midjanci so stekli k vodnjaku, da bi pili vodo, kajti mislili so, da je v njem voda. Ko so prišli pred vodnjak, so zaslišali Jožefov glas, ki je jokal in jokal v vodnjaku. Pogledali so vanj in videli ter glej, tam je bil mladenič lepega videza in lepe postave.
7 In poklicali so ga in rekli: »Kdo si in kdo te je pripeljal sem in kdo te je položil v to jamo v puščavi?« In vsi so pomagali dvigniti Jožefa in so ga potegnili ven in ga vzeli iz jame ter ga vzeli in odšli na svojo pot ter šli mimo njegovih bratov.
8 In ti so jim rekli: »Zakaj to počnete, da nam vzamete našega služabnika in odidete? Saj smo tega mladeniča vrgli v jamo, ker se nam je uprl, pa ste prišli in ga pripeljali gor ter odpeljali; zdaj nam torej vrnite našega služabnika.«
9 Midjanci pa odgovorijo in reko Jakobovim sinovom: »Je to vaš služabnik ali vam ta mož služi? Morda ste vsi njegovi služabniki? Saj je lepši in lepšega videza od vseh vas. Zakaj nam vsi govorite lažnivo?«
10 Zato ne bomo poslušali tvojih besed in te ne bomo poslušali, kajti našli smo mladeniča v jami v puščavi in ga vzeli; zato bomo šli naprej.
11 In vsi Jakobovi sinovi so pristopili k njim, vstali proti njim in jim rekli: »Vrnite nam našega služabnika! Zakaj bi vsi umrli pod ostrino meča?« Midjanci so zavpili proti njim, izvlekli meče in se približali, da bi se bojevali z Jakobovimi sinovi.
12 In glej, Simeon je vstal s svojega sedeža proti njim, skočil na tla, izvlekel meč in se približal Midjancem ter pred njimi zakričal s strašnim krikom, tako da se je njegovo vpitje slišalo od daleč in zemlja se je stresla od Simeonovega kričanja.
13 Midjanci so se prestrašili Simeona in njegovega vpitja, padli so na obraz in se silno prestrašili.
14 Simeon jim je rekel: »Resnično, jaz sem Simeon, sin Jakoba Hebrejca, ki sem sam s svojim bratom uničil mesto Sihem in mesta Amorejcev. Tako naj Bog stori tudi meni, da se ne bi mogli bojevati proti meni, če bi prišli z vami vsi vaši bratje, midjanski ljudje, in kanaanski kralji.«
15 Zdaj nam torej vrni mladeniča, ki si ga vzel, da ne dam tvojega mesa pticam neba in zverem zemlje.
16 Midjanci pa so se Simeona še bolj bali in so se s grozo in strahom približali Jakobovim sinovom ter govorili:
17 Saj si rekel, da je mladenič tvoj služabnik in da se ti je uprl, zato si ga vrgel v jamo. Kaj boš torej storil s služabnikom, ki se upre svojemu gospodarju? Zdaj ga torej prodaj nam in dali ti bomo vse, kar potrebuješ zanj. Gospodu je bilo všeč to storiti, da Jakobovi sinovi ne bi ubili svojega brata.
18 Midjanci so videli, da je Jožef lepega videza in lepega videza; zaželeli so si ga v srcu in so ga želeli odkupiti od njegovih bratov.
19 Jakobovi sinovi so poslušali Midjance in jim prodali svojega brata Jožefa za dvajset srebrnikov. Njihov brat Ruben pa ni bil z njimi. Midjanci so vzeli Jožefa in nadaljevali pot v Gilead.
20 Ko so šli po poti, so se Midjanci pokesali, kar so storili, ko so kupili mladeniča. Eden je rekel drugemu: »Kaj smo to storili, da smo vzeli tega mladeniča Hebrejcem, ki je lepega videza in lepe postave?«
21 Morda je bil ta mladenič ukraden iz dežele Hebrejcev, zakaj smo potem to storili? Če ga bodo iskali in ga bodo našli v naših rokah, bomo zaradi njega umrli.
22 Zdaj so nam ga zagotovo prodali pogumni in mogočni možje, moč enega od njih, čigar moč ste danes videli; morda so ga s svojo močjo in močno roko ukradli iz njegove dežele in so nam ga zato prodali za majhno ceno, ki smo jim jo dali.
23 Medtem ko sta se tako pogovarjala, sta pogledala in glej, skupina Izmaelcev, ki je prihajala najprej in so jo videli Jakobovi sinovi, se je premikala proti Midjancem. Midjanci so rekli drug drugemu: »Pridite, prodajmo tega mladeniča skupini Izmaelcev, ki prihajajo proti nam, in vzamemo zanj tisto malo, kar smo dali zanj, in rešili se bomo njegove hudobije.«
24 In storili so tako in prišli do Izmaelcev, in Midjanci so prodali Jožefa Izmaelcem za dvajset srebrnikov, ki so jih dali zanj njegovim bratom.
25 Midjanci so šli na pot v Gilead, Izmaelci pa so vzeli Jožefa in ga pustili, da je jezdil na eni od kamel, in ga odpeljali v Egipt.
26 In Jožef je slišal, da Izmaelci odhajajo v Egipt, in Jožef je objokoval in jokal zaradi tega, da bo tako daleč od kanaanske dežele, od svojega očeta, in grenko je jokal, medtem ko je jezdil na kameli. Eden od njihovih mož ga je opazil in ga prisilil, da je sestopil s kamele in hodil peš, in kljub temu je Jožef še naprej jokal in jokal ter rekel: O moj oče, moj oče.
27 In eden izmed Izmaelcev je vstal in udaril Jožefa po licu, in ta je še naprej jokal; in Jožef je bil utrujen na poti in ni mogel nadaljevati zaradi bridkosti v duši. Vsi so ga na poti pretepali in mučili ter ga strašili, da bi nehal jokati.
28 In Gospod je videl Jožefovo častihlepje in njegovo stisko, in Gospod je spustil nad te može temo in zmedo, in roka vsakega, ki ga je udaril, je usahnila.
29 In so se spraševali: »Kaj nam je to storil Bog na poti?« Niso pa vedeli, da se jim je to zgodilo zaradi Jožefa. Možje

so nadaljevali pot in šli po poti Efrate, kjer je bila pokopana Rahela.
30 Jožef je prišel do materinega groba in hitro stekel do materinega groba, padel na grob in jokal.
31 Jožef je na grobu svoje matere glasno zavpil: »Mati moja, mati moja, ti, ki si me rodila! Zbudi se, vstani in poglej svojega sina! Prodan je bil za sužnja in ni nikogar, ki bi se ga usmilil.«
32 Vstani in poglej svojega sina, jokaj z menoj zaradi mojih težav in poglej srce mojih bratov.
33 Zbudi mojo mater, zbudi se, zbudi se zame iz spanca in vodi svoje boje proti mojim bratom! O, kako so me slekli iz sužnje in me že dvakrat prodali za sužnja in me ločili od očeta, in ni nikogar, ki bi se me usmilil.
34 Vstani in predloži svojo zadevo zoper njih pred Boga ter poglej, koga bo Bog na sodbi opravičil in koga bo obsodil.
35 Vstani, mati moja, vstani, zbudi se iz spanja in poglej mojega očeta, kako je danes z menoj z njegovo dušo, in ga potolaži in mu pomiri srce.
36 In Jožef je nadaljeval z govorjenjem teh besed, in Jožef je glasno jokal in bridko jokal na grobu svoje matere; in je nehal govoriti, in od bridkosti v srcu je obmolknil kakor kamen na grobu.
37 Jožef je zaslišal glas, ki mu je govoril izpod zemlje in mu je odgovoril z grenkobo v srcu, z glasom joka in molitve:
38 Sin moj, sin moj Jožef, slišal sem glas tvojega joka in glas tvojega žalovanja, videl sem tvoje solze; poznam tvoje težave, sin moj, in žalosti me zaradi tebe, in moji žalosti se dodaja še velika žalost.
39 Zdaj pa, sin moj, Jožef, upaj v Gospoda in ga čakaj ter se ne boj, kajti Gospod je s teboj, on te bo rešil iz vse stiske.
40 Vstani, sin moj, pojdi v Egipt s svojimi gospodarji in se ne boj, kajti GOSPOD je s teboj, sin moj!« In še naprej je govorila Jožefu te besede in je molčala.
41 Jožef je to slišal in se je temu zelo čudil ter še naprej jokal; in potem ga je eden od Izmaelcev opazil, kako joka in joka na grobu, in se je razjezil proti njemu in ga pregnal od tam ter ga udaril in preklel.
42 Jožef pa reče možem: »Naj najdem milost v vaših očeh, da me vzamete nazaj v očetovo hišo, in on vam bo dal obilje bogastva.«
43 Odgovorili so mu: »Ali nisi suženj in kje je tvoj oče? Ko bi imel očeta, te ne bi že dvakrat prodali za sužnja za tako nizko ceno.« Njihova jeza se je še vedno razvnela proti njemu in so ga še naprej pretepali in kaznovali. Jožef je bridko jokal.
44 In Gospod je videl Jožefovo stisko in Gospod je spet udaril te može in jih kaznoval. Gospod je povzročil, da jih je tema ogrnila na zemljo, in bliski so se bliskali in grmeli so, in zemlja se je stresla od glasu groma in močnega vetra, in možje so se prestrašili in niso vedeli, kam naj gredo.
45 Živali in kamele so se ustavile in so jih vodili, a te niso hotele iti, temveč so jih pretepali in so se zleknile na tla. Možje pa so drug drugemu rekli: »Kaj nam je to storil Bog? Kakšne so naše prestopke in kakšni so naši grehi, da nas je to zadelo?«
46 Eden izmed njih pa jim je odgovoril in rekel: »Morda se nam je to danes zgodilo zaradi greha, ker smo tega sužnja zadeli. Zato ga zdaj močno prosite, naj nam odpusti, in takrat bomo vedeli, zaradi koga nas je zadela ta nesreča, in če se bo Bog usmilil nas, bomo vedeli, da se nam vse to dogaja zaradi greha, ker smo tega sužnja zadeli.«
47 Možje so storili tako in prosili Jožefa ter ga prosili, naj jim odpusti, rekoč: »Grešili smo pred Gospodom in pred teboj. Zdaj pa prosi svojega Boga, da odstrani to smrt izmed nas, kajti grešili smo pred njim.«
48 In Jožef je storil po njihovih besedah, in Gospod je uslišal Jožefa, in Gospod je odpravil nadlogo, ki jo je bil zadal tistim možem zaradi Jožefa, in živali so se dvignile s tal in jih vodile, in šli so naprej, in besneča nevihta se je polegla in zemlja se je umirila, in možje so nadaljevali svojo pot, da bi šli dol v Egipt, in možje so vedeli, da jih je ta nesreča zadela zaradi Jožefa.
49 In rekli so drug drugemu: Glejte, vemo, da nas je zaradi njegove stiske zadela ta nesreča; zakaj naj torej zdaj spravljamo to smrt na svoje duše? Posvetujmo se, kaj storiti s tem sužnjem.
50 Eden pa odgovori in reče: »Saj nam je rekel, naj ga pripeljemo nazaj k njegovemu očetu. Zato zdaj pridite, peljimo ga nazaj in pojdimo tja, kamor nam bo povedal, in od njegove družine vzamemo kupnino, ki smo jo dali zanj, in potem odidemo.«
51 In eden je spet odgovoril in rekel: Glejte, ta nasvet je zelo dober, vendar ga ne moremo storiti, ker je pot zelo daleč od nas in ne moremo skreniti s poti.
52 In še eden odgovori in jim reče: To je nasvet, ki ga je treba sprejeti, od njega ne bomo odstopili. Glejte, danes gremo v Egipt, in ko pridemo v Egipt, ga bomo tam prodali za drago ceno in bomo rešeni njegove hudobije.
53 To se je možem zdelo všeč in so tako storili ter nadaljevali pot v Egipt z Jožefom.

POGLAVJE 43

1 Ko so Jakobovi sinovi prodali svojega brata Jožefa Midjancem, jih je zaradi njega pretreslo srce in so se pokesali svojih dejanj ter iskali, da bi ga pripeljal nazaj, a ga niso mogli najti.
2 Ruben se je vrnil k jami, v katero so položili Jožefa, da bi ga dvignil ven in ga vrnil očetu. Ruben je stal ob jami in ni slišal niti besede. Zaklical je: »Jožef! Jožef!« In nihče se ni odzval ali izustil niti besede.
3 In Ruben je rekel: »Jožef je umrl od strahu ali pa ga je kača ubila.« Ruben se je spustil v jamo in iskal Jožefa, a ga ni našel v jami, zato je spet prišel ven.
4 Ruben si je raztrgal oblačila in rekel: »Dečka ni tam, in kako naj se z očetom pomirim zaradi njega, če je mrtev?« Šel je k bratom in jih našel žalujoče zaradi Jožefa in se posvetovali, kako naj se z očetom pomirijo zaradi njega. Ruben je rekel bratom: »Prišel sem k vodnjaku in glej, Jožefa ni tam. Kaj naj potem rečemo očetu? Kajti oče bo samo iskal dečka od mene.«
5 Njegovi bratje pa so mu odgovorili: »Tako in tako smo storili, in srce nas je zaradi tega dejanja pretreslo, in zdaj sedimo in iščemo izgovor, kako bi očeta spravili s tem.«
6 Ruben jim je rekel: »Kaj ste storili, da ste spravili sive lase našega očeta v žalosti v grob? Ni dobro, kar ste storili.«
7 Ruben je sedel z njimi. Vsi so vstali in se prisegli, da te stvari ne bodo povedali Jakobu. Vsi so rekli: »Človeku, ki bo to povedal našemu očetu ali njegovi družini ali ki bo to

sporočil kateremu koli od sinov dežele, se bomo vsi dvignili proti njemu in ga ubili z mečem.«
8 Jakobovi sinovi so se zaradi te zadeve bali drug drugega, od najmlajšega do najstarejšega, in nihče ni spregovoril niti besede, in to so skrili v svojih srcih.
9 In potem so se usedli, da bi se dogovorili in izmislili, kaj bi rekli svojemu očetu Jakobu o vsem tem.
10 Isahar jim je rekel: »Tole vam je nasvet, če se vam zdi prav, da to storite: vzemite Jožefovo suknjo, jo raztrgajte, zakoljite kozla in ga pomočite v njegovo kri.«
11 In pošljite ga našemu očetu, in ko ga bo videl, bo rekel, da ga je požrla huda zver, zato mu raztrgajte suknjo in glejte, njegova kri bo na njegovi suknji, in s tem bomo osvobojeni očetovega godrnjanja.
12 Isaharjev nasvet jim je bil všeč in so ga poslušali ter storili po Isaharjevi besedi, ki jim jo je svetoval.
13 Hitro so vzeli Jožefovo suknjo in jo raztrgali, zaklali kozliča, pomočili suknjo v kozličevo kri in jo poteptali v prah. Suknjo so po Neftaliju poslali očetu Jakobu in mu naročili, naj reče te besede:
14 Zbrali smo živino in prišli do poti v Sihem in še dlje, ko smo našli to suknjo na poti v puščavi, prepojeno s krvjo in prahom; zdaj torej vedi, ali je to suknja tvojega sina ali ne.
15 Neftali je šel in prišel k očetu. Ta mu je dal suknjo in mu povedal vse besede, ki so mu jih naročili bratje.
16 Jakob je zagledal Jožefovo suknjo in jo prepoznal. Padel je na tla in onemogel kakor kamen. Nato je vstal in zavpil z glasnim in jokajočim glasom: »To je suknja mojega sina Jožefa!«
17 Jakob je hitro poslal enega od svojih služabnikov k svojim sinovom. Ti so šli k njim in jih našli, ko so prihajali po poti z drobnico.
18 Jakobovi sinovi so prišli k očetu proti večeru in glej, njihova oblačila so bila raztrgana in prah na njihovih glavah. Našli so očeta, ki je kričal in jokal z glasnim glasom.
19 Jakob je rekel svojim sinovom: »Povej mi, kaj hudega sta mi danes nenadoma priklicala?« Odgovorila sta očetu Jakobu: »Danes sva šla mimo, ko so zbrali čredo, in prišla sva do mesta Sihem po poti v puščavi. Našla sva na tleh to obleko, polno krvi. Vedela sva za to in poslala k tebi, če bi vedel.«
20 Jakob je slišal besede svojih sinov in je zavpil z glasnim glasom: »To je suknja mojega sina, požrla ga je huda zver; Jožef je raztrgan. Danes sem ga namreč poslal, da pogleda, ali je dobro s teboj in ali je dobro z drobnico, in da mi sporoči, kaj si storil. Šel je, kakor sem mu ukazal, in to se mu je zgodilo danes, ko sem mislil, da je moj sin pri tebi.«
21 Jakobovi sinovi pa odgovorijo in reko: Ni prišel k nam in ga nismo videli, odkar smo odšli od tebe do zdaj.
22 Ko je Jakob slišal njihove besede, je spet glasno zavpil. Vstal je, si raztrgal oblačila in si na ledja dal raševino ter bridko jokal in žaloval, povzdignil glas v joku in vzkliknil ter rekel te besede:
23 Jožef, sin moj, o sin moj Jožef, danes sem te poslal, da bi se tvojim bratom dobro odrezal, in glej, raztrgan si bil; po moji roki se je to zgodilo mojemu sinu.
24 Žalost mi je zate, Jožef, sin moj, žalost mi je zate; kako sladek si mi bil v življenju, in kako zelo grenka mi je zdaj tvoja smrt.
25 0 da bi jaz umrl namesto tebe, Jožef, sin moj, kajti zelo me žalosti zate, sin moj, sin moj, sin moj. Jožef, sin moj, kje si in kam si bil potegnjen? Vstani, vstani s svojega mesta in pridi in poglej mojo žalost zate, sin moj Jožef.
26 Pridi in preštej solze, ki mi tečejo iz oči po licih, in jih prinesi pred Gospoda, da se bo njegova jeza odvrnila od mene.
27 0 Jožef, moj sin, kako si padel pod roko nekoga, pod katerim ni padel nihče od začetka sveta do tega dne; kajti bil si usmrčen zaradi udarca sovražnika, ki te je kruto zadel, toda zagotovo vem, da se ti je to zgodilo zaradi množice mojih grehov.
28 Vstani in poglej, kako grenka je moja stiska zate, sin moj! Čeprav te nisem jaz vzgojil, oblikoval in ti dal diha in duše, ampak Bog te je oblikoval in zgradil tvoje kosti, jih prekril z mesom in vdihnil v tvoje nosnice dih življenja in te dal meni.
29 Resnično, Bog, ki te je dal meni, te je vzel od mene, in to se ti je zgodilo.
30 Jakob pa je še naprej govoril o Jožefu podobne besede in bridko jokal; padel je na tla in se utišal.
31 Vsi Jakobovi sinovi pa so, ko so videli očetovo stisko, se pokesali za svoja dejanja in grenko jokali.
32 Juda je vstal, dvignil očetovo glavo s tal in si jo položil na naročje ter si obrisal očetove solze z lic. Juda je jokal zelo močno, medtem ko je očetova glava mirovala v njegovem naročju kakor kamen.
33 Jakobovi sinovi so videli očetovo stisko in so povzdignili glas ter še naprej jokali. Jakob pa je še vedno ležal na tleh kakor kamen.
34 Vsi njegovi sinovi, njegovi služabniki in otroci njegovih služabnikov so vstali in se postavili okoli njega, da bi ga tolažili, a se ni dal tolažiti.
35 Vsa Jakobova hiša se je dvignila in močno žalovala zaradi Jožefa in očetovega nemira. Novica je prišla do Izaka, Abrahama, Jakobovega sina, in bridko je jokal zaradi Jožefa, on in vsa njegova hiša. Odšel je iz Hebrona, kjer je prebival, in z njim njegovi možje. Tolažil je Jakoba, svojega sina, a se ni dal tolažiti.
36 In potem se je Jakob dvignil s tal, in solze so mu tekle po licih, in rekel je svojim sinovom: Vstanite in vzemite svoje meče in loke ter pojdite na polje in poiščite, ali morete najti truplo mojega sina in mi ga prinesti, da ga pokopljem.
37 Prosim, poiščite tudi med živalmi in jih ulovite, in tisto, kar pride prvo, preden zgrabite in mi prinesete, morda se bo Gospod danes usmilil moje bede in pripravil pred vas tisto, kar je raztrgalo mojega sina, in mi to prinesel, da bom maščeval pravičnost svojega sina.
38 Sinovi so storili, kakor jim je zapovedal oče, in zgodaj zjutraj so vstali, vsak je vzel v roko svoj meč in lok ter šli na polje lovit zveri.
39 Jakob pa je še vedno glasno jokal in jokal ter hodil sem ter tja po hiši in si z rokami plesal: »Jožef, moj sin, Jožef, moj sin!«
40 Jakobovi sinovi so šli v puščavo, da bi ujeli živali, in glej, volk je prišel proti njim. Zgrabili so ga in ga pripeljali k očetu ter mu rekli: »To je prvi, ki smo ga našli, in pripeljali smo ga k tebi, kakor si nam ukazal, a trupla tvojega sina nismo mogli najti.«

41 Jakob je vzel žival iz rok svojih sinov in zavpil z glasnim in jokajočim glasom, držeč žival v roki, in rekel z grenkobo v srcu živali: Zakaj si požrla mojega sina Jožefa? Kako se nisi bala Boga zemlje in moje stiske za mojega sina Jožefa?
42 In mojega sina si požrl zaman, ker ni storil nasilja, in si me s tem zaradi njega naredil krivega, zato bo Bog zahteval preganjanega.
43 In Gospod je odprl usta zveri, da bi potolažil Jakoba s svojimi besedami, in zver je odgovorila Jakobu in mu rekla te besede:
44 Kakor živi Bog, ki nas je ustvaril na zemlji, in kakor živi tvoja duša, gospod moj, nisem videl tvojega sina niti ga nisem raztrgal na koščke, ampak sem prišel iz daljne dežele iskat svojega sina, ki je danes odšel od mene, in ne vem, ali je živ ali mrtev.
45 Danes sem prišel na polje iskat sina svojega, in našli so me vaši sinovi, me zgrabili in povečali mojo žalost. Danes so me pripeljali pred vas, in zdaj sem vam povedal vse svoje besede.
46 In sedaj torej, sin človekov, v tvojih rokah sem, in stori mi danes, kar se ti zdi prav. Toda pri življenju Boga, ki me je ustvaril, nisem videl tvojega sina niti ga nisem raztrgal, niti človeško meso ni prišlo v moja usta vse dni mojega življenja.
47 Ko je Jakob slišal besede zveri, se je zelo začudil in izpustil zver iz svoje roke, in ta je odšla svojo pot.
48 Jakob pa je še vedno glasno jokal in jokal za Jožefom dan za dnem in žaloval za sinom svojim mnogo dni.

POGLAVJE 44

1 Izmaelovi sinovi, ki so bili kupili Jožefa od Midjancev, ki so ga kupili od njegovih bratov, so šli z Jožefom v Egipt in prišli so na egiptovske meje. Ko so se približali Egiptu, so srečali štiri može izmed sinov Medana, Abrahamovega sina, ki so šli iz egiptovske dežele na pot.
2 Izmaelčani so jim rekli: »Ali želite od nas kupiti tega sužnja?« Rekli so: »Izročite nam ga.« Izročili so jim Jožefa. Videli so ga, da je zelo lep mladenič, in kupili so ga za dvajset šeklov.
3 Izmaelci so nadaljevali svojo pot v Egipt in tudi Medanci so se tisti dan vrnili v Egipt. Medanci so rekli drug drugemu: »Slišali smo, da Potifar, faraonov dvorjan, poveljnik telesne straže, išče dobrega služabnika, ki bi stal pred njim, mu služil in ga postavil za nadzornika njegove hiše in vsega, kar ima.«
4 Zdaj pa dajmo, prodajmo mu ga za tisto, kar si želimo, če nam bo mogel dati, kar bomo zanj potrebovali.
5 Ti Medanci so šli in prišli v Potifarjevo hišo ter mu rekli: »Slišali smo, da iščeš dobrega služabnika. Glej, imamo služabnika, ki ti bo ustregel, če nam moreš dati, kar si želimo, in ti ga prodamo.«
6 Potifar pa reče: »Pripelji ga predme, da ga bom videl, in če mi bo všeč, ti bom dal, kar boš zanj zahteval.«
7 Medanci so šli in pripeljali Jožefa ter ga postavili pred Potifarja. Ta ga je videl in mu je bil zelo všeč. Potifar jim je rekel: »Povejte mi, kaj zahtevate za tega mladeniča?«
8 Rekli so: »Štiristo srebrnikov prosimo zanj.« Potifar je rekel: »Dal ti bom, če mi prineseš prodajno listino in mi poveš njegovo zgodbo, saj ga morda ukradejo. Ta mladenič namreč ni ne suženj ne sin sužnja, ampak vidim, da je videti čeden in čeden človek.«
9 Medanci so šli in k njemu pripeljali Izmaelce, ki so jim ga prodali, in so mu povedali: »Suženj je in prodali smo jim ga.«
10 Potifar je slišal besede Izmaelcev, ko je dal srebro Medancem. Medanci so vzeli srebro in odšli na pot, Izmaelci pa so se vrnili domov.
11 Potifar je vzel Jožefa in ga pripeljal v svojo hišo, da bi mu služil. Jožef si je našel milost v Potifarjevih očeh, zaupal mu je in ga postavil za nadzornika svoje hiše ter mu izročil v roke vse, kar mu je bilo.
12 In GOSPOD je bil z Jožefom in postal je uspešen mož, in GOSPOD je blagoslovil Potifarjevo hišo zaradi Jožefa.
13 Potifar je vse, kar je imel, prepustil Jožefu, in Jožef je bil tisti, ki je povzročal, da so stvari prihajale in odhajale, in vse je bilo v Potifarjevi hiši urejeno po njegovi volji.
14 Jožef pa je bil star osemnajst let, mladenič z lepimi očmi in ljubke postave, in ni bilo nikogar enakega njemu v vsej egiptovski deželi.
15 Ko je bil ta v hiši svojega gospodarja, je hodil noter in iz hiše ter stregel svojemu gospodarju, je Zelika, žena njegovega gospodarja, dvignila oči proti Jožefu in ga pogledala, in glej, bil je mladenič, lepe postave in lepe postave.
16 In hrepenela je po njegovi lepoti v svojem srcu in njena duša se je oklepala Jožefa in ga je zavajala dan za dnem. Zelika je vsak dan prepričevala Jožefa, toda Jožef ni dvignil oči, da bi pogledal gospodarjevo ženo.
17 Zelika mu je rekla: »Kako lepa je tvoja podoba in postava! Resnično, pogledala sem vse sužnje in še nisem videla tako lepe sužnje, kot si ti.« Jožef ji je rekel: »Resnično, tisti, ki me je ustvaril v maternici moje matere, je ustvaril vse človeštvo.«
18 In mu je rekla: Kako lepe so tvoje oči, s katerimi si osupnil vse egiptovske prebivalce, može in žene. In ji je rekel: Kako lepe so, dokler smo še živi, toda če bi jih videla v grobu, bi se zagotovo umaknila od njih.
19 In mu je rekla: Kako lepe in prijetne so vse tvoje besede! Vzemi, prosim, harfo, ki je v hiši, in igraj nanjo, da bomo slišali tvoje besede.
20 In ji je rekel: »Kako lepe in prijetne so moje besede, ko govorim hvalo svojemu Bogu in njegovi slavi!« Ona pa mu je rekla: »Kako lepi so lasje na tvoji glavi! Glej zlati glavnik, ki je v hiši, vzemi ga, prosim, in si nakodraj lase.«
21 In ji je rekel: »Doklej boš še govorila te besede? Nehaj mi govoriti teh besed, vstani in se posveti svojim domačim opravilom.«
22 In mu je rekla: »V moji hiši ni nikogar in ni treba poslušati ničesar drugega kot tvojih besed in tvoje želje; vendar kljub vsemu temu ni mogla pripeljati Jožefa k sebi, niti ni pogledal nanjo, ampak je uprl pogled v tla.«
23 Zelika si je v srcu zaželela Jožefa, da bi ležal z njo. Ko je Jožef sedel v hiši in opravljal svoje delo, je Zelika prišla in sedla prednj. Vsak dan ga je s svojimi besedami vabila, da bi ležal z njo ali da bi jo sploh pogledal, toda Jožef je ni poslušal.
24 In mu je rekla: Če ne boš storil po mojih besedah, te bom kaznovala s smrtno kaznijo in ti nadela železen jarem.

25 Jožef ji je rekel: »Zagotovo Bog, ki je ustvaril človeka, razreši okove jetnikov in on je tisti, ki me bo rešil iz tvoje ječe in iz tvoje sodbe.«
26 In ker ga ni mogla prepričati, in ker je bila njena duša še vedno osredotočena nanj, jo je poželenje pahnilo v hudo bolezen.
27 Vse egiptovske žene so jo prišle obiskat in ji rekle: »Zakaj si v tem stanju? Ničesar ti ne manjka! Tvoj mož je res velik in spoštovan knez v kraljevih očeh. Mar bi ti morala manjkati katera koli želja tvojega srca?«
28 Zelika jim je odgovorila: »Danes vam bo razodeto, od kod izvira ta zmeda, v kateri me vidite.« Zapovedala je svojim deklam, naj pripravijo hrano za vse žene, in jim je priredila gostijo, in vse žene so jedle v Zelikini hiši.
29 In dala jim je nože, da so lupili citrone in jih pojedli, in ukazala je, naj Jožefa oblečejo v draga oblačila in naj se pojavi pred njimi. Jožef je prišel pred njihove oči in vse žene so gledale Jožefa in niso mogle odtrgati pogleda od njega. Vse so si porezale roke z noži, ki so jih imele v rokah, in vsi citroni, ki so jih imele v rokah, so bili polni krvi.
30 Niso vedeli, kaj so storili, ampak so še naprej gledali Jožefovo lepoto in niso odvrnili vek od njega.
31 Zelika je videla, kaj so storili, in jim rekla: »Kaj je to delo, ki ste ga storili? Glejte, dala sem vam citronov za jesti, pa ste si vsi porezali roke.«
32 In vse ženske so videle njihove roke, in glej, bile so polne krvi, in njihova kri je tekla po njihovih oblačilih, in rekle so ji: Ta suženj v tvoji hiši nas je premagal, in zaradi njegove lepote nismo mogle odtrgati vek od njega.
33 In jim je rekla: »To se vam je zagotovo zgodilo v trenutku, ko ste ga pogledali in se mu niste mogli zadržati. Kako naj se potem uprem, ko je nenehno v moji hiši in ga vidim vsak dan, kako vstopa in izstopa iz moje hiše? Kako naj se potem zaradi tega izognem propadanju ali celo pogubi?«
34 In rekli so ji: Besede so resnične, kajti kdo lahko vidi to lepo podobo v hiši in se ga upre? Mar ni on tvoj suženj in služabnik v tvoji hiši? Zakaj mu ne poveš, kar ti je v srcu, in pustiš, da ti zaradi te zadeve gine duša?
35 In jim je rekla: »Vsak dan ga poskušam prepričati, pa se ne strinja z mojimi željami. Obljubila sem mu vse dobro, pa mi ni dal ničesar v zameno. Zato sem, kot vidite, v slabem stanju.«
36 Zelika je zaradi svoje poželenja do Jožefa zelo zbolela in bila je zaradi njega zelo zaljubljena, in vsi ljudje iz Zelikine hiše in njen mož niso vedeli ničesar o tem, da je Zelika zbolela zaradi svoje ljubezni do Jožefa.
37 In vsi ljudje v njeni hiši so jo vprašali: »Zakaj si bolna in slaba ter ti nič ne manjka?« Ona pa jim je rekla: »Ne vem, kaj me vsak dan bolj pesti.«
38 In vse žene in njene prijateljice so jo vsak dan obiskovale in govorile z njo, in rekla jim je: To se lahko zgodi samo po Jožefovi ljubezni. In rekle so ji: Prepričaj ga in ga skrivaj ugrabi, morda te bo poslušal in odvrnil to smrt od tebe.
39 Zelika pa je še bolj izgubljala ljubezen do Jožefa in še naprej je propadala, dokler ni komaj ostala v sili, da bi še stala.
40 Nekega dne je Jožef opravljal delo svojega gospodarja v hiši. Prišla je Zelika na skrivaj in ga nenadoma napadla. Jožef se je dvignil proti njej, a bil je močnejši od nje, in jo je podrl na tla.
41 In Zelika je jokala zaradi želje svojega srca po njem in ga je z jokom prosila, in solze so ji tekle po licih, in govorila mu je s prošnjo in z bridkostjo v duši, rekoč:
42 Si kdaj slišal, videl ali poznal tako lepo žensko, kot sem jaz, ali boljšo od sebe, ki ti vsak dan govori, zaradi ljubezni do tebe propada, ti izkazuje vso to čast, pa še vedno ne poslušaš mojega glasu?
43 Če pa se boš bala svojega gospodarja, da te ne bi kaznoval, kakor živi kralj, se ti od tvojega gospodarja zaradi tega ne bo zgodilo nič hudega. Zato me zdaj, prosim, poslušaj in privoli zaradi časti, ki sem ti jo izkazal, in odvrni to smrt od mene, zakaj bi jaz umrla zaradi tebe? In nehala je govoriti.
44 Jožef ji je odgovoril: »Ne govori mi in prepusti to zadevo mojemu gospodarju! Glej, moj gospodar ne ve, kaj je z mano v hiši, kajti vse, kar je njegovega, je dal v moje roke. Kako naj torej to storim v hiši svojega gospodarja?«
45 Kajti tudi zelo me je počastil v svoji hiši in me postavil za nadzornika svoje hiše in me je povišal, in v tej hiši ni nikogar večjega od mene, in moj gospodar mi ni ničesar odrekel, razen tebe, ki si njegova žena. Kako potem moreš govoriti te besede z mano in kako naj jaz storim to veliko hudo in greh Bogu in tvojemu možu?
46 Zdaj pa se me vzdrži in ne govori več takšnih besed, kajti ne bom poslušal tvojih besed. Zelika pa ni poslušala Jožefa, ko ji je govoril te besede, a ga je vsak dan prepričevala, naj jo posluša.
47 In potem se je egiptovski potok napolnil z vseh strani in vsi egiptovski prebivalci so šli ven, in tudi kralj in knezi so šli ven z bobni in plesi, kajti v Egiptu je bilo veliko veselje in praznik ob poplavi morja Sihor, in šli so tja, da bi se ves dan veselili.
48 Ko so Egipčani šli k reki, da bi se po svoji navadi veselili, so šli z njimi vsi iz Potifarjeve hiše, Zelika pa ni hotela iti z njimi, ker je rekla: »Bolest mi je.« Ostala je sama v hiši in nihče drug ni bil z njo v hiši.
49 Vstala je in se povzpela v svoj tempelj v hiši ter se oblekla v knežja oblačila in si na glavo položila drage kamne oniksa, vdelane s srebrom in zlatom, in si okrasila obraz in kožo z vsemi vrstami ženskih očiščevalnih tekočin ter odišavila tempelj in hišo s kasijo in kadilom ter namazala z miro in alojo. Potem je sedela pri vhodu v tempelj, v hišni hodnik, skozi katerega je šel Jožef, da bi opravil svoje delo. In glej, Jožef je prišel s polja in vstopil v hišo, da bi opravil delo svojega gospodarja.
50 In prišel je do kraja, skozi katerega je moral iti, in videl je vse Zelikino delo ter se obrnil nazaj.
51 Zelika je videla, da se Jožef obrača stran od nje, in ga je poklicala: »Kaj ti je, Jožef? Pridi na svoje delo, in glej, naredila ti bom prostor, dokler ne prideš na svoj sedež.«
52 In Jožef se je vrnil in prišel v hišo, od tam pa je šel na svoj sedež in sedel, da bi opravil delo svojega gospodarja kot običajno, in glej, Zelika je prišla k njemu in stala pred njim v knežjih oblačilih, in vonj njenih oblačil se je širil daleč naokoli.
53 Hitro je stekla in zgrabila Jožefa za njegova oblačila ter mu rekla: »Kakor kralj živi, če ne boš izpolnil moje prošnje, boš danes umrl!« Hitro je iztegnila drugo roko in izvlekla

meč izpod oblačil, ga položila Jožefu na vrat in rekla: »Vstani in izpolni mojo prošnjo, in če ne, boš danes umrl.«
54 Jožef se je je prestrašil, ker je to storila, in vstal je, da bi zbežal pred njo, ona pa ga je zgrabila za sprednji del oblačila. V grozi njegovega bega se je oblačilo, ki ga je Zelika zgrabila, strgalo. Jožef je pustil oblačilo v Zelikini roki in zbežal je ter ušel, ker se je bal.
55 Ko je Zelika videla, da je Jožefovo oblačilo raztrgano in da ga je pustil v njeni roki ter pobegnil, se je zbala za svoje življenje, da se ne bi razširila vest o njej. Vstala je in ravnala zvijačno ter slekla oblačila, v katera je bila oblečena, in si oblekla druga oblačila.
56 Vzela je Jožefovo oblačilo in ga položila poleg sebe. Šla je in se usedla na mesto, kjer je sedela med boleznijo, preden so domači odšli k reki. Poklicala je mladeniča, ki je bil takrat v hiši, in mu naročila, naj pokliče hišne ljudi k sebi.
57 Ko jih je zagledala, jim je rekla z glasnim glasom in jokom: »Poglejte, kakšnega Hebrejca mi je vaš gospodar pripeljal v hišo! Danes je namreč prišel, da bi ležal z menoj.«
58 Ko si šel ven, je prišel v hišo in videl, da ni nikogar v hiši, zato je prišel k meni in me zgrabil, da bi ležal z menoj.
59 Zgrabil sem ga za oblačila, jih raztrgal in zavpil proti njemu z močnim glasom. Ko sem povzdignil glas, se je zbal za svoje življenje, pustil oblačilo pred menoj in zbežal.
60 Njeni hišni prebivalci niso rekli ničesar, ampak se je njihova jeza zelo razvnela proti Jožefu. Šli so k njegovemu gospodarju in mu povedali besede njegove zvijače.
61 Potifar se je razsrdil in žena mu je zavpila: »Kaj si mi to storil, da si pripeljal hleva v mojo hišo? Danes je prišel k meni, da bi se z menoj zabaval. Tako mi je danes storil.«
62 Potifar je slišal besede svoje žene in ukazal, naj Jožefa hudo kaznujejo, in to so mu storili.
63 Medtem ko so ga pretepali, je Jožef zavpil z močnim glasom in povzdignil oči proti nebu ter rekel: »Gospod Bog, ti veš, da sem nedolžen vsega tega. Zakaj naj danes umrem zaradi laži, po roki teh neobrezanih hudobnežev, ki jih poznaš?«
64 Medtem ko so Potifarjevi možje pretepali Jožefa, je ta še naprej jokal in kričal. Tam je bil otrok, star enajst mesecev. Gospod je odprl otrokova usta in je pred Potifarjevimi možmi, ki so pretepali Jožefa, izrekel te besede:
65 Kaj hočete od tega moža in zakaj mu povzročate to hudo? Moja mati govori laži in govori laži; tako je bilo.
66 In otrok jim je natančno povedal vse, kar se je zgodilo, in vse Zelikine besede Jožefu jim je dan za dnem oznanjal.
67 Vsi možje so slišali otrokove besede in so se zelo čudili otrokovim besedam. Deček je nehal govoriti in utihnil.
68 Potifarja je bilo zelo sram zaradi besed svojega sina in je svojim možem ukazal, naj ne pretepajo več Jožefa, in možje so nehali pretepati Jožefa.
69 Potifar je vzel Jožefa in ukazal, naj ga pripeljejo pred duhovnike, ki so bili kraljevi sodniki, da bi ga v tej zadevi sodili.
70 Potifar in Jožef sta prišla pred duhovnike, ki so bili kraljevi sodniki, in rekel jima je: »Prosim, presodita, kakšna sodba pripada služabniku, kajti tako je storil.«
71 Duhovniki pa so rekli Jožefu: »Zakaj si to storil svojemu gospodarju?« Jožef jim je odgovoril: »Ni tako, gospodje moji, tako je bilo.« Potifar pa je rekel Jožefu: »Seveda sem ti zaupal v roke vse, kar je bilo mojega, in ti nisem ničesar pridržal razen svoje žene. Kako si mogel storiti to hudobijo?«
72 Jožef pa odgovori in reče: »Ne tako, gospod moj, kakor živi GOSPOD in kakor živi tvoja duša, gospod moj, beseda, ki si jo slišal od svoje žene, ni resnična, kajti tako se je zgodilo danes.«
73 Minilo je že eno leto, odkar sem v tvoji hiši; ali si videl pri meni kakšno krivico ali kaj, zaradi česar bi lahko zahteval moje življenje?
74 Duhovniki so rekli Potifarju: »Prosim, pošlji naj nam prinesejo Jožefovo raztrgano oblačilo in naj vidimo raztrganino na njem. Če je raztrganina spredaj na oblačilu, je moral biti njegov obraz obrnjen proti njej in ga je morala zgrabiti, da bi prišel k njej. Tvoja žena je z zvijačo storila vse, kar je govorila.«
75 In prinesli so Jožefovo oblačilo pred duhovnike, ki so bili sodniki, in videli so, in glej, raztrganina je bila pred Jožefom, in vsi sodni duhovniki so vedeli, da ga je priganjala, in so rekli: Ta suženj ne zasluži smrtne obsodbe, ker ni storil ničesar, ampak njegova sodba je, da ga dajo v ječo zaradi govorice, ki se je po njem razširila proti tvoji ženi.
76 Potifar je slišal njihove besede in ga dal v ječo, kjer so zaprti kraljevi jetniki, in Jožef je bil v ječi dvanajst let.
77 In kljub temu se žena njegovega gospodarja ni obrnila stran od njega in ni nehala govoriti z njim dan za dnem, da bi jo poslušala, in po treh mesecih je Zelika še naprej hodila k Jožefu v hišo zapora dan za dnem in ga je zvabila, da bi jo poslušal, in Zelika je rekla Jožefu: Kako dolgo boš ostal v tej hiši? Toda poslušaj zdaj moj glas in te bom izpeljala iz te hiše.
78 Jožef ji je odgovoril: »Bolje mi je ostati v tej hiši, kakor poslušati tvoje besede in grešiti proti Bogu.« Ona pa mu je rekla: »Če ne boš izpolnil moje volje, ti bom izpulila oči, ti vklenila noge in te izročila v roke tistim, ki jih prej nisi poznal.«
79 Jožef ji je odgovoril in rekel: »Glej, Bog vse zemlje me more rešiti vsega, kar mi moreš storiti, kajti on odpira oči slepim in rešuje zvezane ter varuje vse tujce, ki ne poznajo dežele.«
80 In ko Zelika ni mogla prepričati Jožefa, da bi jo poslušal, ga je nehala prepričevati; in Jožef je bil še vedno zaprt v hiši ječe. In Jakob, Jožefov oče, in vsi njegovi bratje, ki so bili v kanaanski deželi, so tiste dni še vedno žalovali in jokali zaradi Jožefa, kajti Jakob se ni hotel potolažiti za svojega sina Jožefa, in Jakob je glasno jokal in jokal in žaloval vse tiste dni.

POGLAVJE 45

1 In ravno tistega leta, ki je bilo leto, ko je Jožef šel v Egipt, potem ko so ga bratje prodali, je Jakobov sin Ruben šel v Timno in si vzel za ženo Eliuram, hčer Kanaanca Avija, in prišel je k njej.
2 Eliuram, žena Rubenova, je spočela in mu rodila Hanoha, Paluja, Kecrona in Karmija, štiri sinove; njegov brat Simeon pa je vzel njegovo sestro Dino za ženo in rodila mu je Memuela, Jamina, Ohada, Jakina in Zoharja, pet sinov.

3 Pozneje je prišel k Buni, Kanaanki, tisti Buni, ki jo je Simeon vzel v ujetništvo iz mesta Sihem. Buna je bila pred Dino in ji je stregla. Simeon je prišel k njej in rodila mu je Savla.
4 Juda je šel tisti čas v Adulam in prišel k možu iz Adulama, ki mu je bilo ime Hira. Tam je Juda zagledal hčer moža iz Kanaana, ki ji je bilo ime Alija, hči Šuova. Vzel jo je in prišel k njej. Alija je Judu rodila Era, Onana in Šila, tri sinove.
5 Levi in Isahar sta šla v vzhodno deželo in si vzela za žene hčeri Jobaba, sina Joktana, sina Eberja. Jobab, sin Joktana, je imel dve hčeri; starejši se je imenovala Adina, mlajši pa Arida.
6 Levi je vzel Adino, Isahar pa Arido. In prišli so v kanaansko deželo, v hišo svojega očeta. Adina je Leviju rodila Geršona, Kehata in Merarija, tri sinove.
7 Arida je rodila Isaharju Tolo, Puvo, Joba in Šomrona, štiri sinove; Dan pa je šel v moabsko deželo in si vzel za ženo Aflaleto, hčer Moabca Kamudana, in jo pripeljal v kanaansko deželo.
8 Aflaleta pa je bila neplodna in ni imela potomcev. Bog se je pozneje spomnil Aflalete, Danove žene. Spočela je in rodila sina ter mu dala ime Kušim.
9 Gad in Neftali sta šla v Haran in si od tam vzela za žene hčere Amurama, sina Uza, sina Nahorjevega.
10 In to so imena Amuramovih hčera: ime starejši je bilo Merima, ime mlajši pa Uzit; Neftali pa je vzel Merimo, Gad pa Uzita in ju je pripeljal v kanaansko deželo, v hišo njunega očeta.
11 Merima pa je rodila Neftaliju Jakzeela, Gunija, Jazerja in Šalema, štiri sinove; Uzit pa je rodila Gad Zefionu Hagija, Šunija, Ezbona, Erija, Arodija in Aralija, sedem sinov.
12 Aser je šel in vzel Adono, hčer Aflala, sina Hadada, sina Izmaelovega, za ženo, in jo pripeljal v kánaansko deželo.
13 V tistih dneh je umrla Adon, Aserjeva žena; ni imela potomcev. Po Adonovi smrti je Aser šel na drugo stran reke in si vzel za ženo Haduro, hčer Abimaela, sina Eberja, sina Semovega.
14 Mlada ženska je bila lepe postave in razumna žena, in bila je žena Malkiela, sina Elama, sina Semovega.
15 Hadura je rodila Malkielu hčer in dal ji je ime Serah. Malkiel je po tem umrl in Hadura je šla in ostala v hiši svojega očeta.
16 Po smrti Aserjeve žene je šel in vzel Haduro za ženo ter jo pripeljal v kanaansko deželo. Tudi njeno hčer Serah je pripeljal s seboj. Bila je stara tri leta. Deklica je bila vzgojena v Jakobovi hiši.
17 Dekle je bilo lepe postave in je hodilo po svetih poteh Jakobovih otrok; ničesar ji ni manjkalo, in Gospod ji je dal modrost in razumnost.
18 Aserjeva žena Hadura je spočela in mu rodila Jimno, Jišvo, Jišvija in Berijo, štiri sinove.
19 Zebulon je šel v Midján in si vzel za ženo Merišo, hčer Molada, sina Abide, sina Midjáncev, in jo pripeljal v kánaansko deželo.
20 In Meruša je Zebulonu rodila Sereda, Elona in Jahleela; trije sinovi.
21 Jakob je poslal k Aramu, sinu Zoba, sinu Terahovega, in vzel je za svojega sina Benjamina Mehalijo, Aramovo hčer. In prišla je v kanaansko deželo v Jakobovo hišo. Benjamin pa je bil star deset let, ko je vzel Mehalijo, Aramovo hčer, za ženo.
22 Mehalija je spočela in rodila Benjaminu Belo, Beherja, Ašbela, Gero in Naamana, pet sinov. Benjamin pa je šel zatem in si vzel za ženo Ariboto, hčer Šomrona, Abrahamovega sina, poleg svoje prve žene, ki je bil star osemnajst let. Aribota je rodila Benjaminu Ahija, Voša, Mupima, Chupima in Orda, pet sinov.
23 V tistih dneh je Juda šel v hišo Semovo in vzel Tamaro, hčer Elama, sina Semovega, za ženo svojemu prvorojencu Eru.
24 Er je prišel k svoji ženi Tamari in postala mu je žena. Ko je prišel k njej, je navzven uničil svoje potomstvo. Njegovo delo je bilo hudobno v Gospodovih očeh, zato ga je Gospod usmrtil.
25 Po smrti Era, Judovega prvorojenca, je Juda rekel Onanu: »Pojdi k ženi svojega brata in se z njo poroči kot najbližjo sorodnico ter vzgoji potomstvo svojemu bratu.«
26 Onan si je vzel Tamaro za ženo in prišel k njej. Tudi Onan je delal enako kakor njegov brat, in njegovo delo je bilo hudobno v očeh Gospodovih, zato ga je ubil.
27 Ko je Onan umrl, je Juda rekel Tamari: »Ostani v hiši svojega očeta, dokler moj sin Šilo ne odraste.« Juda pa ni več maral Tamare, da bi jo dal Šilu, ker je rekel: »Morda bo tudi on umrl kakor njegovi bratje.«
28 Tamara je vstala, šla in ostala v očetovi hiši. Tamara je ostala v očetovi hiši nekaj časa.
29 Ob preobratu leta je umrla Judova žena Alijata; in Juda se je potolažil za svojo ženo. Po Alijatini smrti je Juda šel s svojim prijateljem Hirom v Timno, da bi strigel ovce.
30 Tamara je slišala, da je Juda šel v Timno strižit ovce in da je Šilo odraslo in da Juda ni bil vesel nad njo.
31 Tamara je vstala, slekla oblačila svojega vdovstva, si nadela tančico in se popolnoma pokrila. Nato je šla in sedla na javno pot, ki je ob poti v Timno.
32 Juda je šel mimo in jo zagledal ter jo vzel k sebi in prišel k njej. Spočela je z njim. Ob času poroda sta bila v njenem telesu dvojčka. Prvemu je dal ime Perec, drugemu pa Zara.

POGLAVJE 46

1 Tiste dni je bil Jožef še vedno zaprt v ječi v egiptovski deželi.
2 Takrat so stali pred faraonovimi služabniki, glavni točaji in glavni peki egiptovskega kralja.
3 Točaj je vzel vino in ga postavil pred kralja, da bi pil, pek pa je postavil pred kralja kruh, da bi jedel. Kralj je pil vino in jedel kruh, on in njegovi služabniki in strežniki, ki so jedli za kraljevo mizo.
4 Medtem ko so jedli in pili, sta točaj in pek ostala tam. Faraonovi služabniki so našli veliko muh v vinu, ki ga je točaj prinesel, in v pekovem kruhu so našli kamenčke solate.
5 Načelnik telesne straže je postavil Jožefa za služabnika faraonovih dvorjanov, in faraonovi dvorjani so bili eno leto zaprti.
6 In ob koncu leta sta oba v eni noči sanjala sanje v kraju zapora, kjer sta bila. Zjutraj pa je prišel k njima Jožef, da bi jima kakor običajno posvetil čas. Zagledal ju je, in glej, njuni obrazi so bili potrt in žalosten.

7 Jožef jih je vprašal: »Zakaj so vaši obrazi danes žalostni in potrtega videza?« Rekli so mu: »Sanjali smo sanje, pa jih ni, ki bi nam jih razložil.« Jožef jim je rekel: »Povejte mi svoje sanje in Bog vam bo dal odgovor miru, kakor si želite.«
8 Točaj je povedal svoje sanje Jožefu in rekel: »V sanjah sem videl, glej, pred mano je bila velika trta in na tej trti sem videl tri veje. Trta je hitro zacvetela in dosegla veliko višino, njeni grozdi pa so dozoreli in postali grozdje.«
9 Vzel sem grozdje, ga stisnil v čašo in ga dal faraonu v roko, da je pil. Jožef mu je rekel: »Tri mladike na trti so trije dnevi.«
10 Vendar te bo kralj v treh dneh ukazal pripeljati ven in te bo spet postavil na tvoje mesto. Kralju boš dal piti vino, kakor prej, ko si bil njegov točaj. Naj pa najdem milost v tvojih očeh, da se me spomniš pred faraonom, ko ti bo dobro, in mi izkažeš dobroto ter me pripelješ iz te ječe, kajti ukraden sem bil iz kanaanske dežele in prodan za sužnja na tem kraju.
11 Tudi to, kar so ti povedali o ženi mojega gospodarja, je laž, kajti zaman so me dali v to ječo. Točaj je odgovoril Jožefu: Če bo kralj dobro ravnal z menoj, kakor si mi nazadnje razložil, bom storil vse, kar želiš, in te bom rešil iz te ječe.
12 Pekar pa je videl, da je Jožef točarjeve sanje natančno razložil, zato je pristopil in mu povedal vse svoje sanje.
13 In mu je rekel: »V sanjah sem videl in glej, tri bele košare na svoji glavi. Pogledal sem in glej, v zgornji košari so bile vse vrste pečenega mesa za faraona, in glej, ptice so ga jedle z moje glave.«
14 Jožef mu je rekel: »Tri košare, ki si jih videl, so trije dnevi. Šele čez tri dni ti bo faraon odsekal glavo in te obesil na drevo, in ptice bodo jedle tvoje meso s tebe, kakor si videl v sanjah.«
15 Tiste dni je bila kraljica tik pred porodom in tistega dne je egiptovskemu kralju rodila sina. Oznanili so, da je kralj dobil svojega prvorojenca, in vse egiptovsko ljudstvo skupaj s faraonovimi častniki in služabniki se je zelo veselilo.
16 Tretji dan njegovega rojstva je faraon priredil gostijo za svoje dvorjane in služabnike, za vojske dežele Zoar in dežele Egiptovske.
17 In vse egiptovsko ljudstvo in faraonovi služabniki so prišli jest in piti s kraljem na gostiji njegovega sina in se veselit kraljevega veselja.
18 In vsi kraljevi uradniki in njegovi služabniki so se takrat osem dni veselili praznika in se osem dni veselili z vsemi vrstami glasbil, z bobni in s plesom v kraljevi hiši.
19 Točaj, ki mu je Jožef razložil sanje, je pozabil na Jožefa in ga ni omenil kralju, kakor je bil obljubil, kajti to je bilo od Gospoda, da bi kaznoval Jožefa, ker je zaupal v človeka.
20 Jožef je nato ostal v ječi dve leti, dokler ni dopolnil dvanajst let.

POGLAVJE 47

1 Izak, Abrahamov sin, je v tistih dneh še živel v kánaanski deželi; bil je zelo star, sto osemdeset let. Njegov sin Ezav, Jakobov brat, pa je bil v edomski deželi in on in njegovi sinovi so imeli posest v njej med Seirjevimi sinovi.
2 Ko je Ezav slišal, da se bliža čas očetove smrti, je prišel on, njegovi sinovi in vsa njegova družina v kanaansko deželo, v očetovo hišo. Jakob in njegovi sinovi so odšli iz Hebrona, kjer so prebivali, in vsi so prišli k očetu Izaku. V šotoru so našli Ezava in njegove sinove.
3 Jakob in njegovi sinovi so sedeli pred očetom Izakom, Jakob pa je še vedno žaloval za sinom Jožefom.
4 Izak pa reče Jakobu: »Pripelji mi svoje sinove, da jih bom blagoslovil.« Jakob pa pripelje svojih enajst otrok pred svojega očeta Izaka.
5 Izak je položil roke na vse Jakobove sinove, jih prijel, objel in poljubil enega za drugim. Izak jih je tisti dan blagoslovil in jim rekel: »Bog vaših očetov vas blagoslovi in naj pomnoži vaše potomstvo kakor zvezde na nebu.«
6 Izak je blagoslovil tudi Ezavove sinove in rekel: »Naj te Bog stori, da boš strah in trepet vsem, ki te bodo videli, in vsem tvojim sovražnikom.«
7 Izak je poklical Jakoba in njegove sinove, in vsi so prišli in sedli pred Izaka. Izak je rekel Jakobu: »Gospod, Bog vse zemlje, mi je rekel: Tvojemu potomstvu bom dal to deželo v dediščino, če se bodo tvoji otroci držali mojih postav in mojih poti, in jim bom izpolnil prisego, ki sem jo dal tvojemu očetu Abrahamu.«
8 Zato sedaj, sin moj, uči svoje otroke in otroke svojih otrok, naj se bojijo GOSPODA in hodijo po dobri poti, ki bo všeč GOSPODU, tvojemu Bogu. Kajti če se boš držal GOSPODOVE poti in njegovih postav, bo tudi GOSPODA spoštoval svojo zavezo z Abrahamom in bo dobro delal tebi in tvojemu potomstvu vse dni.
9 Ko je Izak končal zapovedi Jakobu in svojim otrokom, je izdihnil in umrl ter bil zbran k svojemu ljudstvu.
10 Jakob in Ezav sta padla na obraz svojega očeta Izaka in sta jokala. Izak je bil star sto osemdeset let, ko je umrl v kanaanski deželi, v Hebronu. Sinova sta ga odnesla v jamo Makpelo, ki jo je Abraham kupil od Hetovih sinov za grobišče.
11 Vsi kralji kanaanske dežele so šli z Jakobom in Ezavom pokopat Izaka in vsi kanaanski kralji so Izaku izkazali veliko čast ob njegovi smrti.
12 Jakobovi in Ezavovi sinovi so hodili bosi naokoli, hodili in žalovali, dokler niso prišli do Kireat Arbe.
13 Jakob in Ezav sta pokopala svojega očeta Izaka v jami Mahpeli, ki je v Kireat Arbi v Hebronu, in pokopala sta ga z veliko častjo, kakor se pogrebajo kralji.
14 Jakob in njegovi sinovi, Ezav in njegovi sinovi in vsi kanaanski kralji so za njim naredili veliko in težko žalovanje. Pokopali so ga in žalovali za njim več dni.
15 Ko je Izak umrl, je zapustil svojo živino, imetje in vse, kar je bilo njegovo, svojim sinovom. Ezav pa je rekel Jakobu: »Glej, prosim, vse, kar je zapustil naš oče, bomo razdelili na dva dela, in jaz bom imel izbiro.« Jakob je rekel: »Tako bomo storili.«
16 Jakob je vzel vse, kar je Izaku ostalo v kánaanski deželi, živino in imetje, in jih razdelil na dva dela pred Ezava in njegove sinove ter rekel Ezavu: »Glej, vse to je pred teboj; izberi si polovico, ki jo boš vzel.«
17 Jakob pa reče Ezavu: »Poslušaj te, kaj ti bom rekel: GOSPOD, Bog neba in zemlje, je govoril očetoma našima Abrahamu in Izaku: Tvojemu potomstvu bom dal to deželo v dediščino za vedno.«

18 Zdaj torej je vse, kar je ostalo od našega očeta, pred teboj, in glej, vsa dežela je pred teboj; izberi si izmed njih, kar ti je všeč.
19 Če si želiš vso deželo, jo vzemi zase in za svoje otroke za vedno, in jaz bom vzel to bogastvo, in če si želiš bogastvo, ga vzemi k sebi, in jaz bom vzel to deželo zase in za svoje otroke, da jo bodo podedovali za vedno.
20 Nebajot, Izmaelov sin, pa je bil takrat v deželi s svojimi otroki. Ezav je tisti dan šel tja in se posvetoval z njim, rekoč:
21 Tako mi je govoril Jakob in tako mi je odgovoril. Zdaj pa daj svoj nasvet in ga bomo poslušali.
22 Nebajot pa reče: »Kaj ti je to povedal Jakob? Glej, vsi kanaanski otroci varno prebivajo v svoji deželi, in Jakob pravi, da jo bo podedoval s svojim potomstvom vse dni.«
23 Pojdi torej zdaj in vzemi vse bogastvo svojega očeta, svojega brata pa pusti v deželi, kakor je rekel.
24 Ezav je vstal in se vrnil k Jakobu ter storil vse, kar mu je svetoval Izmaelov sin Nebajot. Ezav je vzel vse bogastvo, ki ga je Izak preostal, duše, živali, govedo in imetje ter vse bogastvo; svojemu bratu Jakobu ni dal ničesar. Jakob pa je vzel vso kanaansko deželo od egiptovskega potoka do reke Evfrat in jo vzel v večno posest za svoje otroke in za svoje potomstvo za vedno.
25 Jakob je od svojega brata Ezava vzel tudi jamo Mahpelo v Hebronu, ki jo je Abraham kupil od Efrona v posest, kjer bi bil on in njegovo potomstvo vedno pokopan.
26 Jakob je vse te stvari zapisal v kupno knjigo in jo podpisal ter vse to pričal pred štirimi zvestimi pričami.
27 To so besede, ki jih je Jakob zapisal v knjigo: »Kanaanska dežela in vsa mesta Hetitov, Hevijcev, Jebusejcev, Amorejcev, Perizejcev in Gergašejcev, vseh sedem narodov od egiptovske reke do reke Evfrat.«
28 In mesto Hebron, Kireat-arba, in jamo, ki je v njem, vse to je Jakob kupil od svojega brata Ezava za plačilo, v posest in dediščino za svoje potomstvo za njim na veke.
29 Jakob je vzel kupno knjigo in podpis, zapoved in postave ter razodeto knjigo ter jih položil v lončeno posodo, da bi tam dolgo ostale, in jih izročil v roke svojim otrokom.
30 Ezav je vzel vse, kar mu je oče zapustil po smrti, od brata Jakoba, in vzel je vse premoženje, od ljudi do živali, kamel in oslov, volov in jagnjet, srebro in zlato, kamenje in bdelij ter vse bogastvo, ki je bilo v lasti Izaka, Abrahamovega sina; ni ostalo ničesar, česar Ezav ne bi vzel k sebi od vsega, kar je Izak zapustil po svoji smrti.
31 Ezav je vzel vse to in se s svojimi otroki odpravil domov v deželo Horejca Seira, stran od svojega brata Jakoba in njegovih otrok.
32 Ezav je imel posest med Seirjevimi sinovi in se od tistega dne naprej ni več vrnil v kanaansko deželo.
33 In vsa kanaanska dežela je postala dediščina Izraelovih sinov za večno dediščino, Ezav pa je z vsemi svojimi sinovi podedoval goro Seir.

POGLAVJE 48

1 V tistih dneh, po Izakovi smrti, je GOSPOD zapovedal in povzročil lakoto po vsej zemlji.
2 Takrat je faraon, egiptovski kralj, sedel na svojem prestolu v egiptovski deželi. Ležal je v postelji in sanjal sanje. Faraon je v sanjah videl, da stoji ob bregu egiptovske reke.
3 Medtem ko je stal tam, je zagledal in glej, sedem debelih in lepih krav je prišlo iz reke.
4 Za njimi je prišlo sedem drugih krav, suhih in grdih, in sedem grdih je pogoltnilo lepe; in njihove podobe so bile še vedno grde kakor prej.
5 Zbudil se je in spet zaspal ter sanjal drugič. Videl je, in glej, na enem steblu je vzklilo sedem klasov, puhastih in dobrih, in za njimi je vzklilo sedem tankih klasov, ožganih od vzhodnega vetra, in tanki klasji so pogoltnili polne. In faraon se je prebudil iz sanj.
6 Zjutraj pa se je kralj spomnil svojih sanj in zaradi sanj je bil njegov duh zelo vznemirjen. Kralj je hitel in poslal ter poklical vse egiptovske čarovnike in modrece, in prišli so in se postavili pred faraona.
7 Kralj jim je rekel: »Sanjal sem sanje, pa jih nihče ne more razložiti.« Rekli so kralju: »Povej svojim služabnikom sanje, da jih bomo slišali.«
8 Kralj jim je povedal svoje sanje, in vsi so v en glas odgovorili in rekli kralju: »Naj kralj živi na veke!« In to je razlaga tvojih sanj.
9 Sedem dobrih krav, ki si jih videl, pomeni sedem hčera, ki se ti bodo rodile v poslednjih dneh, in sedem krav, ki si jih videl priti za njimi in jih pogoltniti, je znamenje, da bodo hčere, ki se ti bodo rodile, vse umrle v kraljevem življenju.
10 In kar si videl v drugih sanjah o sedmih polnih, dobrih klasjih žita, ki rastejo na enem steblu, to je njihov pomen: da si boš v poslednjih dneh zgradil sedem mest po vsej egiptovski deželi; in kar si videl o sedmih uničenih klasjih žita, ki so vzklili za njimi in jih pogoltnili, medtem ko si jih gledal s svojimi očmi, je znamenje, da bodo mesta, ki jih boš zgradil, v poslednjih dneh uničena, še za kraljevega življenja.
11 Ko so izrekli te besede, kralj ni prisluhnil njihovim besedam in ni se jim posvetil, kajti kralj je v svoji modrosti vedel, da niso pravilno razložili sanj. Ko so nehali govoriti pred kraljem, jim je kralj odgovoril: »Kaj pomeni to, kar ste mi povedali? Resnično ste govorili laži in laži. Zato mi zdaj pravilno razložite moje sanje, da ne boste umrli.«
12 Kralj je po tem ukazal in spet poslal ter poklical druge modre može. Ti so prišli in se postavili pred kralja. Kralj jim je povedal svoje sanje in vsi so mu odgovorili po prvi razlagi. Kraljeva jeza se je razvnela in se zelo razsrdil. Kralj jim je rekel: »Saj govorite laži in izrekate laži s tem, kar govorite.«
13 Kralj je ukazal, naj se po vsej egiptovski deželi izda razglas: »Kralj in njegovi velikaši so odločili, da bo vsak modri mož, ki pozna in razume razlago sanj in danes ne pride pred kralja, usmrčen.«
14 Mož, ki bo kralju razložil njegove sanje, mu bo dano vse, kar bo zahteval od kralja. In vsi modreci egiptovske dežele so prišli pred kralja skupaj z vsemi čarovniki in čarovniki, ki so bili v Egiptu in v Gošenu, v Ramzesu, v Tahpankesu, v Zoarju in po vseh krajih ob egiptovskih mejah, in vsi so stali pred kraljem.
15 In vsi plemiči in knezi in kraljevi služabniki so se zbrali iz vseh egiptovskih mest in vsi so sedli pred kralja. Kralj je pripovedoval svoje sanje modrijanom in knezom. Vsi, ki so sedeli pred kraljem, so se čudili prikazni.

16 Vsi modreci, ki so bili pred kraljem, so se zelo razhajali v razlagi njegovih sanj; nekateri so jih kralju razložili in rekli: »Sedem dobrih krav je sedem kraljev, ki bodo iz kraljevega potomstva vzgojeni nad Egiptom.«
17 Sedem hudobnih krav pa je sedem knezov, ki se bodo v poslednjih dneh postavili proti njim in jih uničili; sedem klasjev pa je sedem velikih knezov Egipta, ki bodo padli v roke sedmih manj močnih knezov svojih sovražnikov v vojnah našega gospoda, kralja.
18 Nekateri izmed njih so kralju tolmačili takole: »Sedem dobrih krav so močna egiptovska mesta, sedem slabih krav pa je sedem narodov kanaanske dežele, ki bodo v poslednjih dneh prišli nad sedem egiptovskih mest in jih uničili.«
19 In to, kar si videl v drugih sanjah, o sedmih dobrih in slabih klasjih žita, je znak, da se bo egiptovska oblast spet vrnila k tvojemu potomstvu, kakor je bila prej.
20 V času njegovega kraljevanja se bodo prebivalci egiptovskih mest obrnili proti sedmim kanaanskim mestom, ki so močnejša od njih, in jih bodo uničili, in egiptovska oblast se bo vrnila k tvojemu potomstvu.
21 Nekateri izmed njih so rekli kralju: »To je razlaga tvojih sanj: sedem dobrih krav je sedem kraljic, ki si jih boš v poznejših dneh vzel za žene, sedem slabih krav pa pomeni, da bodo vse te ženske umrle v kraljevem življenju.«
22 Sedem dobrih in slabih klasov, ki si jih videl v drugih sanjah, je štirinajst otrok, in v poslednjih dneh se bodo postavili in se spopadli med seboj, in sedem jih bo premagalo sedem močnejših.
23 In nekateri izmed njih so kralju rekli te besede: »Sedem dobrih krav pomeni, da se ti bo rodilo sedem otrok in da bodo v poznejših dneh pobile sedem otrok tvojih otrok; in sedem dobrih klasov, ki si jih videl v drugih sanjah, so tisti knezi, proti katerim se bo v poznejših dneh borilo sedem drugih manj močnih knezov in jih uničilo ter maščevalo pravdo tvojih otrok, in vlada se bo spet vrnila k tvojemu potomstvu.«
24 Kralj je slišal vse besede egiptovskih modrecev in njihovo razlago njegovih sanj, a nobena od njih ni bila kralju všeč.
25 Kralj je v svoji modrosti vedel, da v vseh teh besedah niso govorili povsem pravilno, kajti to je bilo od Gospoda, da bi preprečil besede egiptovskih modrecev, da bi Jožef lahko odšel iz hiše ječe in da bi postal velik v Egiptu.
26 Ko je kralj videl, da mu nihče med vsemi egiptovskimi modreci in čarovniki ni govoril prav, se je kraljeva jeza razvnela in jeza se mu je razplamtela v srcu.
27 Kralj je ukazal, naj vsi modreci in čarovniki odidejo izpred njega, in vsi so odšli izpred kralja s sramoto in ponižanjem.
28 Kralj je ukazal, naj se po vsem Egiptu razglasi, naj pobijejo vse čarovnike, ki so bili v Egiptu, in naj se nihče izmed njih ne pusti živeti.
29 In poveljniki kraljeve straže so vstali, vsak je izvlekel svoj meč in začeli pobijati egiptovske čarovnike in modrece.
30 Potem je prišel Merod, glavni kraljev točaj, in se priklonil pred kraljem ter sedel pred njim.
31 Točaj pa reče kralju: »Naj kralj živi vekomaj in naj bo njegova oblast vzvišena v deželi.«
32 Tisti čas, dve leti nazaj, si se razjezil na svojega služabnika in me postavil v zapor. Nekaj časa sem bil v zaporu jaz in glavni pek.
33 Z nami je bil hebrejski služabnik, ki je pripadal poveljniku telesne straže, po imenu Jožef, kajti njegov gospodar se je nanj razjezil in ga je zaprl v ječo, kjer nam je stregel.
34 Čez nekaj časa, ko sva bila v oddelku, sva eno noč sanjala sanje, jaz in glavni pek; vsak je imel svojo razlago sanj.
35 Zjutraj smo prišli in jih povedali tistemu služabniku, in on nam je razložil naše sanje, vsakemu po njegovih sanjah, pravilno jih je razložil.
36 In kakor nam je razložil, tako se je zgodilo; nobena od njegovih besed ni padla na tla.
37 In zdaj, moj gospod in kralj, ne pobijajte egiptovskega ljudstva zaman; glejte, ta suženj je še vedno zaprt v hiši, ki jo je zaprl poveljnik telesne straže, njegov gospodar, v hiši zapora.
38 Če je kralju všeč, naj ga pokliče, da pride predte in ti bo povedal pravilno razlago sanj, ki si jih imel.
39 Kralj je slišal besede glavnega točaja in ukazal, naj egiptovskih modrecev ne ubijejo.
40 Kralj je ukazal svojim služabnikom, naj pripeljejo Jožefa prednj, in jim je rekel: »Pojdite k njemu in ga ne strašite, da se ne zmede in ne bo znal pravilno govoriti.«
41 Kraljevi služabniki so šli k Jožefu in ga hitro pripeljali iz ječe. Kraljevi služabniki so ga obrili, on pa je preoblekel jetniško obleko in prišel pred kralja.
42 Kralj pa je sedel na svojem kraljevem prestolu v knežji obleki, opasan z zlatim efódom, in čisto zlato, ki je bilo na njem, se je lesketalo, in karbunkul, rubin in smaragd skupaj z vsemi dragimi kamni, ki so bili na kraljevi glavi, so zaslepili oči, in Jožef se je zelo čudil kralju.
43 Prestol, na katerem je sedel kralj, je bil prekrit z zlatom in srebrom ter z oniksovimi kamni in je imel sedemdeset stopnic.
44 In po vsej egiptovski deželi je bila navada, da se je vsak mož, ki je prišel govorit s kraljem, če je bil knez ali kdo, ki je bil spoštovan v kraljevih očeh, povzpel na kraljev prestol do enaintridesete stopnice, kralj pa se je spustil do šestintridesete stopnice in govoril z njim.
45 Če je bil eden izmed preprostih ljudi, se je povzpel na tretjo stopnico, kralj pa se je spustil na četrto in govoril z njim. Poleg tega je bil njihov običaj, da se je vsak, ki je znal govoriti vseh sedemdeset jezikov, povzpel po sedemdesetih stopnicah in šel gor ter govoril, dokler ni prišel do kralja.
46 Kdor pa ni mogel preplezati sedemdesetih stopnic, se je povzpel po toliko stopnicah, kolikor jezikov je znal govoriti.
47 V tistih dneh je bilo v Egiptu običajno, da jim ni vladal nihče, ki bi znal govoriti sedemdeset jezikov.
48 Ko je Jožef prišel pred kralja, se je pred njim priklonil do tal in se povzpel na tretjo stopnico, kralj pa je sedel na četrti stopnici in govoril z Jožefom.
49 Kralj pa reče Jožefu: »Sanjal sem sanje, pa ni razlagalca, ki bi jih pravilno razložil. Danes sem ukazal, naj pridejo predme vsi egiptovski čarovniki in modreci. Povedal sem jim svoje sanje, pa mi jih nihče ni pravilno razložil.«

50 In po tem sem danes slišal o tebi, da si moder mož in da znaš pravilno razložiti vse sanje, ki jih slišiš.
51 Jožef je odgovoril faraonu: »Naj faraon pove svoje sanje, ki jih je sanjal; razlage so zagotovo od Boga.« Faraon je povedal Jožefu svoje sanje, sanje o kravah in sanje o klasju, in kralj je nehal govoriti.
52 In Jožef je bil takrat odet v Božjega duha pred kraljem in vedel je vse, kar se bo zgodilo kralju od tistega dne naprej, in poznal je pravilno razlago kraljevih sanj in je govoril pred kraljem.
53 Jožef pa je našel kraljevo milost. Kralj je prisluhnil in poslušal vse Jožefove besede. Jožef pa je rekel kralju: »Ne misli, da sta to dve sanji, kajti to so samo ene sanje. Kajti to, kar je Bog izbral storiti po vsej deželi, je pokazal kralju v sanjah. To je pravilna razlaga tvojih sanj:
54 Sedem dobrih krav in klasjev je sedem let, in sedem slabih krav in klasjev je prav tako sedem let; to so ene sanje.
55 Glejte, sedem let, ki prihajajo, bo veliko obilje po vsej deželi, in za njimi bo sledilo sedem let lakote, zelo huda lakota; in vse obilje bo pozabljeno iz dežele in lakota bo požrla prebivalce dežele.
56 Kralj je sanjal ene sanje in sanje so bile zato ponovljene faraonu, ker je stvar določena od Boga in Bog jo bo kmalu uresničil.
57 Zdaj ti bom torej dal nasvet in rešil tvojo dušo in duše prebivalcev dežele pred hudo lakoto. Poišči po vsem svojem kraljestvu zelo razumnega in modrega moža, ki pozna vse zadeve vlade, in ga postavi za nadzornika nad egiptovsko deželo.
58 In mož, ki ga postaviš nad Egipt, naj mu postavi uradnike, da zberejo vso hrano prihodnjih dobrih let in naj shranijo žito ter ga odložijo v tvoje določene zaloge.
59 In naj to hrano hranijo za sedem let lakote, da se jo najde zate in za tvoje ljudstvo in za vso tvojo deželo, in da te in tvojo deželo lakota ne iztrebi.
60 Naj se vsem prebivalcem dežele tudi ukaže, naj vsakdo v sedmih dobrih letih zbere pridelek svojega polja, vsakovrstno hrano, in naj jo shrani v svoje zaloge, da jo bodo lahko našli v dneh lakote in da bodo lahko od nje živeli.
61 To je pravilna razlaga tvojih sanj in to je nasvet, ki ti je bil dan, da rešiš svojo dušo in duše vseh svojih podložnikov.
62 Kralj pa je odgovoril in rekel Jožefu: »Kdo to pravi in kdo ve, da so tvoje besede pravilne?« Kralju je rekel: »To ti bo znamenje glede vseh mojih besed, da so resnične in da je moj nasvet dober zate.«
63 Glej, tvoja žena danes sedi na porodnem stolu in rodila ti bo sina, in veselil se boš z njim; ko bo tvoj otrok šel iz materinega telesa, bo tvoj prvorojenec, ki se je rodil pred tema dvema letoma, umrl, in tolažil se boš v otroku, ki se ti bo danes rodil.
64 Ko je Jožef dokončal te besede kralju, se je kralju priklonil in odšel. Ko je Jožef odšel izpred kraljeve navzočnosti, so se tisti dan zgodila znamenja, ki jih je Jožef povedal kralju.
65 In kraljica je tisti dan rodila sina in kralj je slišal veselo novico o svojem sinu in se je razveselil. Ko je vestnik odšel izpred kralja, so kraljevi služabniki našli kraljevega prvorojenca, ki je padel mrtev na tla.
66 V kraljevi hiši je nastal velik krik in vpitje. Kralj je to slišal in rekel: »Kaj je to za krik in vpitje, ki sem ga slišal v hiši?« Kralju so povedali, da je umrl njegov prvorojeni sin. Kralj je spoznal, da so bile vse Jožefove besede pravilne. Kralj se je potolažil zaradi sina, ker se mu je tisti dan rodil, kakor je bil Jožef rekel.

POGLAVJE 49

1 Po teh stvareh je kralj poslal in zbral vse svoje uradnike in služabnike ter vse kneze in plemiče, ki so bili kraljevi, in vsi so prišli pred kralja.
2 Kralj jim je rekel: »Glejte, videli ste in slišali vse besede tega Hebrejca in vsa znamenja, ki jih je napovedal, da se bodo zgodila, in nobena od njegovih besed ni padla na tla.«
3 Veš, da je pravilno razložil sanje in da se bodo zagotovo uresničile. Zato se zdaj posvetuj in ved, kaj boš storil in kako bo dežela rešena lakote.
4 Poiščite in poglejte, ali se najde kdo takšen, v čigar srcu je modrost in znanje, in ga bom postavil nad deželo.
5 Slišal si namreč, kaj je Hebrejec svetoval glede tega, da bi s tem rešil deželo pred lakoto, in vem, da dežela ne bo rešena pred lakoto drugače kot po nasvetu Hebrejca, ki mi je svetoval.
6 Vsi so odgovorili kralju in rekli: »Dober je nasvet, ki ga je Hebrejec dal glede tega. Zdaj torej, gospod naš in kralj, glej, vsa dežela je v tvoji roki. Stori, kar se ti zdi prav.«
7 Tistega, ki ga izbereš in za katerega v svoji modrosti veš, da je moder in sposoben rešiti deželo s svojo modrostjo, tega bo kralj postavil za svojega podrejenega nad deželo.
8 Kralj pa reče vsem častnikom: »Mislim, da odkar je Bog Hebrejcu oznanil vse, kar je govoril, ni v vsej deželi nikogar tako razumnega in modrega, kakor je on. Če se vam bo zdelo prav, ga bom postavil nad deželo, kajti s svojo modrostjo bo rešil deželo.«
9 Vsi uradniki so odgovorili kralju in rekli: »Ampak v egiptovskih zakonih je zapisano in se ne sme kršiti, da nihče ne sme vladati Egiptu in ne biti drugi po kralju, razen tistega, ki zna vse jezike človeških sinov.«
10 Zatorej, naš gospod in kralj, glejte, ta Hebrejec zna govoriti samo hebrejsko, kako je potem lahko nad nami, drugi pod oblastjo, čeprav sploh ne zna našega jezika?
11 Prosimo te, pošlji ponj in naj pride predte, ga preizkusi v vsem in stori, kakor se ti zdi prav.
12 Kralj pa reče: »Jutri se bo zgodilo in beseda, ki si jo povedal, je dobra.« In vsi častniki so tisti dan prišli pred kralja.
13 Tisto noč je Gospod poslal enega od svojih angelov strežnikov in ta je prišel v egiptovsko deželo k Jožefu. Angel Gospodov je stal nad Jožefom. In glej, Jožef je ponoči ležal v postelji v hiši svojega gospodarja v ječi, kajti gospodar ga je bil zaradi žene spet spravil v ječo.
14 Angel ga je prebudil iz spanca. Jožef je vstal in se postavil na noge. In glej, angel Gospodov je stal nasproti njemu. In angel Gospodov je govoril z Jožefom in ga je tisto noč naučil vseh človeških jezikov. In dal mu je ime Jošef.
15 Angel Gospodov je odšel od njega, Jožef pa se je vrnil in legel na svojo posteljo. Jožef je bil osupel nad prikaznjo, ki jo je videl.

16 Zjutraj pa je kralj poklical vse svoje uradnike in služabnike. Vsi so prišli in sedli pred kralja. Kralj je ukazal pripeljati Jožefa. Kraljevi služabniki so šli in pripeljali Jožefa pred faraona.
17 In kralj je stopil naprej in se povzpel po stopnicah prestola, Jožef pa je govoril kralju v vseh jezikih, in Jožef je šel k njemu in govoril kralju, dokler ni prišel pred kralja na sedemdeseti stopnici in sedel pred kralja.
18 Kralj se je zelo veselil zaradi Jožefa in vsi kraljevi uradniki so se zelo veselili s kraljem, ko so slišali vse Jožefove besede.
19 Kralju in uradnikom se je zdelo prav, da postavijo Jožefa za drugega po kralju nad vso egiptovsko deželo. Kralj je rekel Jožefu:
20 Svetoval si mi, naj postavim modrega moža nad egiptovsko deželo, da bi s svojo modrostjo rešil deželo pred lakoto. Ker ti je Bog oznanil vse to in vse besede, ki si jih govoril, ni v deželi razumnega in modrega moža, ki bi bil tebi enak.
21 In ne boš se več imenoval Jožef, ampak Zafnat Panea bo tvoje ime; ti boš drugi za mano in po tvoji besedi se bodo izvajale vse zadeve moje vlade in po tvoji besedi bo moje ljudstvo odhajalo in prihajalo.
22 Tudi moji služabniki in uradniki bodo izpod tvoje roke prejemali mesečno plačo in tebi se bo klanjalo vse ljudstvo dežele; samo na mojem prestolu bom jaz večji od tebe.
23 Kralj si je snel prstan z roke in ga nadel na Jožefovo roko. Kralj je oblekel Jožefa v knežje oblačilo, mu dal na glavo zlato krono in mu dal zlato verižico okoli vratu.
24 Kralj je ukazal svojim služabnikom, naj ga peljejo v drugem kraljevem vozu, ki je vozil nasproti kraljevemu vozu. Dal mu je jezditi na velikem in močnem konju izmed kraljevih konj in ga peljati po ulicah egiptovske dežele.
25 Kralj je ukazal, naj gredo z Jožefom vsi, ki so igrali na bobne, harfe in druga glasbila; tisoč bobnerjev, tisoč meholotcev in tisoč nebalimov je šlo za njim.
26 In pet tisoč mož z izvlečenimi meči, ki so se jim lesketali v rokah, je korakalo in se igralo pred Jožefom. Dvajset tisoč kraljevih velikašev, opasanih z zlatimi usnjenimi pasovi, je korakalo na desnici Jožefa in dvajset tisoč na levici. Vse ženske in dekleta so hodile po strehah ali stale na ulicah, se igrale in veselile Jožefa in strmele v Jožefov videz in njegovo lepoto.
27 Kraljevo ljudstvo je šlo pred njim in za njim, dišavilo pot s kadilom in kasijo ter z vsakovrstnimi dobrimi dišavami in trosilo miro in alojo po cesti. Dvajset mož je pred njim po vsej deželi z glasnim glasom oznanjalo te besede:
28 Ali vidite tega moža, ki si ga je kralj izbral za svojega drugega? Vse vladne zadeve bo urejal on, in kdor prestopi njegove ukaze ali se mu ne prikloni do tal, bo umrl, ker se upre kralju in njegovemu drugemu.
29 Ko so glasniki nehali oznanjati, se je vse egiptovsko ljudstvo priklonilo do tal pred Jožefom in reklo: »Naj živi kralj in naj živi tudi njegov drugi!« In vsi egiptovski prebivalci so se priklonili ob poti. Ko so se jim približali glasniki, so se priklonili in se veselili z vsemi vrstami bobnov, mecholom in nebelom pred Jožefom.
30 Jožef pa je na konju povzdignil oči proti nebu in zaklical: »On dviga reveža iz prahu, dviga ubogega iz gnojišča. O Gospod nad vojskami, blagor človeku, ki zaupa vate.«
31 Jožef je s faraonovimi služabniki in uradniki prehodil vso egiptovsko deželo in mu pokazali vso egiptovsko deželo in vse kraljeve zaklade.
32 In Jožef se je vrnil in prišel tisti dan pred faraona. Kralj je dal Jožefu posest v egiptovski deželi, posest polj in vinogradov. Kralj je dal Jožefu tri tisoč talentov srebra in tisoč talentov zlata, oniksove kamne in bdelij in veliko daril.
33 Naslednji dan je kralj ukazal vsemu egiptovskemu ljudstvu, naj Jožefu prinašajo daritve in darila, in kdor koli bo prekršil kraljev ukaz, naj umre. Na mestni ulici so naredili vzvišeno mesto in tam razprostrli oblačila, in kdor koli je Jožefu kaj prinesel, je to položil na vzvišeno mesto.
34 In vsi egiptovski ljudje so metali nekaj na višavo, eden zlat uhan, drugi pa prstane in uhane ter različne posode iz zlata in srebra, oniks in bdelij pa so metali na višavo; vsak je dal nekaj od tega, kar je imel.
35 Jožef je vse to vzel in shranil v svoje zakladnice. Vsi kraljevi uradniki in plemiči so Jožefa hvalili in mu dajali veliko daril, saj so videli, da ga je kralj izbral za svojega drugega namestnika.
36 Kralj je poslal k Potiferju, sinu Ahirama, duhovnika iz Onu, in ta je vzel njegovo mlado hčer Osnato ter jo dal Jožefu za ženo.
37 Dekle pa je bilo zelo lepe postave, devica, ki je moški še ni poznal, in Jožef jo je vzel za ženo. Kralj pa je rekel Jožefu: »Jaz sem faraon in razen tebe si nihče ne bo drznil dvigniti roke ali noge, da bi upravljal moje ljudstvo po vsej egiptovski deželi.«
38 Jožef je bil star trideset let, ko je stopil pred faraona. Jožef je odšel izpred kralja in postal kraljev drugi v Egiptu.
39 Kralj je dal Jožefu sto služabnikov, da bi mu služili v hiši. Jožef je poslal in kupil veliko služabnikov, ki so ostali v Jožefovi hiši.
40 Jožef si je nato pred dvoriščem kraljeve palače zgradil zelo veličastno hišo, podobno kraljevim hišam, in v hiši je zgradil velik tempelj, zelo elegantnega videza in primeren za njegovo bivanje; Jožef je tri leta gradil svojo hišo.
41 In Jožef si je naredil zelo eleganten prestol iz obilice zlata in srebra in ga prekril z oniksovimi kamni in bdelijem ter na njem naredil podobo vse egiptovske dežele in podobo egiptovske reke, ki namaka vso egiptovsko deželo; in Jožef je varno sedel na svojem prestolu v svoji hiši in Gospod je pomnožil Jožefovo modrost.
42 Vsi prebivalci Egipta, faraonovi služabniki in njegovi knezi so Jožefa zelo ljubili, kajti to je bilo od Gospoda za Jožefa.
43 Jožef je imel vojsko, ki se je bojevala. Šla je v četah in četah, štirideset tisoč šeststo oroţja, da bi pomagala kralju in Jožefu proti sovražniku, poleg kraljevih uradnikov in njegovih služabnikov ter neštetih egiptovskih prebivalcev.
44 Jožef je dal svojim junakom in vsej svoji vojski ščite in sulice, kape in oklepe ter kamenje za frače.

POGLAVJE 50

1 Takrat so prišli Taršiševi sinovi proti Izmaelovim sinovom in se z njimi vojskovali, in Taršiševi sinovi so Izmaelce dolgo plenili.

2 Izmaelovi otroci so bili v tistih dneh maloštevilni in niso mogli premagati Taršiševih otrok, zato so bili hudo zatirani.
3 Starejši Izmaelci so poslali egiptovskemu kralju zapis: »Prosim, pošlji svojim služabnikom uradnike in vojsko, da nam pomagajo v boju proti taršiškim otrokom, kajti že dolgo časa nas uničujemo.«
4 Faraon je poslal Jožefa z junaki in vojsko, ki so bili z njim, in tudi svoje junake iz kraljeve hiše.
5 In šli so v deželo Havila k Izmaelovim sinovom, da bi jim pomagali proti Taršiškim sinovom. Izmaelovi sinovi so se bojevali s Taršiškimi sinovi. Jožef je porazil Taršiške in si podjarmil vso njihovo deželo, in Izmaelovi sinovi prebivajo v njej do današnjega dne.
6 Ko je bila taršiška dežela podjarmljena, so vsi taršiški prebivalci zbežali in prišli na mejo svojih bratov, javanskih sinov. Jožef pa se je z vsemi svojimi junaki in vojsko vrnil v Egipt, ne da bi jim kdo manjkal.
7 Ob preobratu leta, v drugem letu Jožefovega kraljevanja nad Egiptom, je GOSPOD dal veliko obilje po vsej deželi sedem let, kakor je bil Jožef obljubil, kajti GOSPOD je v tistih dneh sedem let blagoslovil ves pridelek zemlje. Jedli so in se zelo nasitili.
8 Jožef je imel takrat pod seboj uradnike, ki so zbirali vso hrano dobrih let in so leto za letom nakopičili žito ter ga shranjevali v Jožefovih zakladnicah.
9 In kadar koli so nabirali hrano, je Jožef zapovedal, naj prinesejo žito v klasju in z njim tudi nekaj zemlje s polja, da se ne pokvari.
10 In Jožef je delal tako leto za letom in nabral je žita kakor morskega peska, kajti njegove zaloge so bile ogromne in jih zaradi obilja ni bilo mogoče prešteti.
11 In tudi vsi prebivalci Egipta so v sedmih dobrih letih nabrali v svoje zaloge veliko obilo vsakovrstne hrane, vendar z njo niso ravnali tako, kot je ravnal Jožef.
12 In vsa hrana, ki so jo Jožef in Egipčani nabrali v sedmih letih obilja, je bila shranjena v zaloge za deželo za sedem let lakote, da bi se preživljala vsa dežela.
13 Egiptovski prebivalci so si napolnili vsak svojo zalogo in skrivališče z žitom, da bi se prehranili med lakoto.
14 Jožef je razporedil vso hrano, ki jo je zbral, po vseh egiptovskih mestih, zaprl vse zaloge in postavil stražarje nad njimi.
15 Jožefova žena Osnata, hči Potiferova, mu je rodila dva sinova, Manaseja in Efraima. Jožef je bil star štiriintrideset let, ko ju je rodil.
16 Dečki so odraščali in hodili po njegovih potih in po njegovih navodilih; niso se umaknili s poti, ki jih je učil njihov oče, ne na desno ne na levo.
17 Gospod je bil z dečki, in odraščali so ter imeli razumevanje in spretnost v vsej modrosti in v vseh upravnih zadevah. Vsi kraljevi uradniki in njegovi velikaši izmed prebivalcev Egipta so dečke poveličevali in vzgajali so jih med kraljevimi otroki.
18 Sedem let obilja, ki so bila po vsej deželi, se je končalo in za njimi je prišlo sedem let lakote, kakor je bil Jožef rekel, in lakota je bila po vsej deželi.
19 In vsi egiptovski prebivalci so videli, da se je v egiptovski deželi začela lakota, in vsi egiptovski prebivalci so odprli svoje zaloge žita, kajti lakota jih je prevzela.
20 Vso hrano, ki je bila v njihovih zalogah, so našli polno mrčesa in neprimerno za uživanje. Lakota je zajela vso deželo. Vsi egiptovski prebivalci so prišli in jokali pred faraona, kajti lakota jih je močno pestila.
21 In rekli so faraonu: Daj svojim služabnikom hrano, zakaj naj bi umrli od lakote pred tvojimi očmi, mi in naši otročiči?
22 Faraon jim je odgovoril: »Zakaj vpijete k meni? Ali ni Jožef zapovedal, naj se žito shrani za sedem let obilja za leta lakote? Zakaj pa niste poslušali njegovega glasu?«
23 Egiptovsko ljudstvo pa je odgovorilo kralju: »Kakor živi tvoja duša, naš gospod, tvoji služabniki so storili vse, kar je Jožef naročil. Tudi tvoji služabniki so v sedmih letih obilja pobrali ves pridelek svojih polj in ga shranili v zaloge do današnjega dne.«
24 Ko je lakota premagala tvoje služabnike, smo odprli svoje zaloge in glej, ves naš pridelek je bil poln mrčesa in ni bil primeren za hrano.
25 Ko je kralj slišal vse, kar se je zgodilo egiptovskim prebivalcem, se je zaradi lakote zelo prestrašil in zelo se je prestrašil. Kralj je odgovoril egiptovskemu ljudstvu: »Ker se vam je vse to zgodilo, pojdite k Jožefu in storite vse, kar vam bo rekel, ne prestopite njegovih zapovedi.«
26 In vsi egiptovski ljudje so šli ven in prišli k Jožefu ter mu rekli: »Daj nam hrane, zakaj naj bi umrli pred teboj od lakote? Saj smo sedem let nabirali svoj pridelek, kakor si nam zapovedal, in ga shranjevali, in tako se nam je zgodilo.«
27 Ko je Jožef slišal vse besede egiptovskih sinov in kaj se jim je zgodilo, je odprl vse svoje zaloge pridelkov in jih prodal egiptovskim sinom.
28 Lakota je zajela vso deželo in lakota je bila v vseh krajih, v egiptovski deželi pa je bilo pridelkov naprodaj.
29 In vsi egiptovski prebivalci so prišli k Jožefu kupovat žito, kajti lakota jih je mučila in vse njihovo žito se je pokvarilo, in Jožef ga je prodajal vsem egiptovskim ljudstvom vsak dan.
30 Vsi prebivalci kanaanske dežele in Filistejci in tisti onkraj Jordana in sinovi vzhoda in vsa mesta dežel daljne in bližnje so slišali, da je v Egiptu žito, in vsi so prišli v Egipt kupovat žito, kajti lakota jih je mučila.
31 Jožef je odprl zaloge žita in postavil nadnje nadzornike, in ti so vsak dan stali in prodajali vsem, ki so prihajali.
32 Jožef je vedel, da bodo tudi njegovi bratje prišli v Egipt kupit žito, kajti lakota je bila huda po vsej zemlji. In Jožef je vsemu svojemu ljudstvu zapovedal, naj to oznanijo po vsej egiptovski deželi, rekoč:
33 Kralj, njegov namestnik in njihovi velikaši so se odločili, da kdor koli želi kupiti žito v Egiptu, ne sme poslati svojih služabnikov v Egipt, ampak svoje sinove, pa tudi vsak Egipčan ali Kanaanec, ki pride iz katere koli zaloge, ko je kupoval žito v Egiptu, in ga prodaja po vsej deželi, naj umre, kajti nihče ne sme kupovati, razen za preživetje svoje družine.
34 Vsak, ki vodi dve ali tri živali, bo umrl, kajti vsak naj vodi samo svojo žival.
35 Jožef je postavil stražarje pred egiptovska vrata in jim zapovedal: »Kdor koli pride kupovat žito, naj ne pride noter, dokler ne zapišejo njegovega imena, imena njegovega očeta in imena očeta njegovega očeta. Karkoli bo zapisano podnevi, mi zvečer pošljite njihova imena, da bom izvedel njihova imena.«

36 Jožef je postavil uradnike po vsej egiptovski deželi in jim zapovedal, naj storijo vse to.
37 Jožef je storil vse to in postavil te postave, da bi vedel, kdaj bodo njegovi bratje prišli v Egipt kupovat žito; in Jožefovo ljudstvo je to vsak dan oznanjalo v Egiptu po teh besedah in postavah, ki jih je Jožef zapovedal.
38 Vsi prebivalci vzhodne in zahodne dežele in vse zemlje so slišali o postavah in predpisih, ki jih je Jožef izdal v Egiptu. Prebivalci skrajnih koncev zemlje so prihajali in kupovali žito v Egiptu dan za dnem, nato pa so odhajali.
39 In vsi egiptovski uradniki so storili, kakor je zapovedal Jožef, in vse, ki so prišli v Egipt kupovat žito, so vratarji zapisali njihova imena in imena njihovih očetov ter jih vsak dan zvečer prinašali pred Jožefa.

POGLAVJE 51

1 Jakob je pozneje slišal, da je v Egiptu žito, in poklical je svoje sinove, naj gredo v Egipt kupit žito, kajti tudi nad njimi je bila lakota. Poklical je svoje sinove in rekel:
2 Slišim, da je v Egiptu žito in da ga tja hodijo kupovat vsi ljudje na zemlji. Zakaj se torej želite zadovoljiti pred vso zemljo? Pojdite tudi vi v Egipt in nam kupite malo žita med tistimi, ki pridejo tja, da ne pomremo.
3 Jakobovi sinovi so poslušali očetov glas in vstali, da bi šli v Egipt, da bi kupili žito med drugimi, ki so prišli tja.
4 In Jakob, njihov oče, jim je zapovedal: »Ko pridete v mesto, ne vstopajte skupaj skozi ista vrata zaradi prebivalcev dežele.«
5 Jakobovi sinovi so šli in šli v Egipt. Jakobovi sinovi so storili vse, kakor jim je zapovedal oče. Benjamina pa ni poslal, ker je rekel: »Da se mu ne bi na poti zgodila nesreča kakor njegovemu bratu.« In deset Jakobovih sinov je šlo ven.
6 Ko so Jakobovi sinovi odhajali na pot, so se pokesali, kar so storili Jožefu, in so se med seboj pogovarjali: »Vemo, da je naš brat Jožef odšel v Egipt. Zdaj ga bomo iskali, kamor koli gremo, in če ga najdemo, ga bomo vzeli njegovemu gospodarju za odkupnino, če pa ne, pa bomo zanj umrli s silo.«
7 Jakobovi sinovi so se strinjali s to stvarjo in se okrepili zaradi Jožefa, da bi ga rešili iz rok njegovega gospodarja. Jakobovi sinovi so šli v Egipt. Ko so se približali Egiptu, so se ločili drug od drugega in prišli skozi deset egiptovskih vrat. Vratarji so tisti dan zapisali njihova imena in jih zvečer prinesli k Jožefu.
8 Jožef je prebral imena z roke mestnih vratarjev in ugotovil, da so njegovi bratje vstopili skozi deset mestnih vrat. Jožef je takrat ukazal, naj se to oznani po vsej egiptovski deželi:
9 Pojdite ven vsi čuvaji skladišč, zaprite vsa žitna skladišča in pustite odprto samo eno, da bodo lahko tisti, ki pridejo, v njem kupili.
10 In vsi Jožefovi uradniki so takrat storili tako in zaprli vse zaloge ter pustili odprto samo eno.
11 Jožef je dal zapisana imena svojih bratov tistemu, ki je bil postavljen nad skladiščem, in mu rekel: »Kdor koli pride k tebi kupovat žito, ga vprašaj po imenu. Ko pridejo predte možje s temi imeni, jih zgrabi in pošlji. In storili so tako.«
12 Ko so Jakobovi sinovi prišli v mesto, so se v mestu zbrali, da bi poiskali Jožefa, preden bi si kupili žita.
13 In šli so k obzidju vlačug in tri dni iskali Jožefa v obzidju vlačug, kajti mislili so, da bo Jožef prišel v obzidje vlačug, kajti Jožef je bil zelo lep in lepega videza, in Jakobovi sinovi so tri dni iskali Jožefa, a ga niso mogli najti.
14 Mož, ki je bil postavljen nad zalogo, je iskal imena, ki mu jih je dal Jožef, in jih ni našel.
15 In poslal je Jožefu, rekoč: »Trije dnevi so minili, možje, katerih imena si mi dal, pa še niso prišli.« Jožef je poslal služabnike, da bi poiskali te može po vsem Egiptu in jih pripeljali pred Jožefa.
16 Jožefovi služabniki so šli in prišli v Egipt, a jih niso mogli najti. Šli so v Gošen, a jih tam ni bilo. Nato so šli v mesto Ramzes, a jih niso mogli najti.
17 Jožef je poslal šestnajst služabnikov, da bi poiskali njegove brate. Ti so šli in se razkropili po štirih vogalih mesta. Štirje služabniki so šli v hišo vlačug in tam našli deset mož, ki so iskali svojega brata.
18 Tisti štirje možje so jih vzeli in jih pripeljali prednj ter se mu priklonili do tal. Jožef pa je sedel na prestolu v svojem templju, oblečen v knežja oblačila, na glavi pa je imel veliko zlato krono in vsi mogočni možje so sedeli okoli njega.
19 Jakobovi sinovi so zagledali Jožefa in njegova postava, lepota in dostojanstvo obraza so se jim zdeli čudoviti. Spet so se mu priklonili do tal.
20 In Jožef je videl svoje brate in jih je spoznal, oni pa njega niso, kajti Jožef je bil v njihovih očeh zelo velik, zato ga niso prepoznali.
21 Jožef jim je rekel: »Od kod prihajate?« Vsi so odgovorili: »Tvoji služabniki so prišli iz kanaanske dežele, da bi kupili žito, ker je lakota po vsej deželi. Tvoji služabniki so slišali, da je v Egiptu žito, zato so prišli med drugimi prišleki, da bi kupili žito za svojo preživetje.«
22 Jožef jim je odgovoril: »Če ste prišli kupovat, kakor pravite, zakaj ste prišli skozi deset mestnih vrat? Morda ste prišli samo ogledovat deželo.«
23 In vsi skupaj odgovorijo Jožefu in rečejo: Ni tako, gospod moj. Prav imamo. Tvoji služabniki niso vohuni, ampak prišli smo kupit žito. Kajti vsi tvoji služabniki so bratje, sinovi enega moža v kanaanski deželi. Oče nam je zapovedal: Ko pridete v mesto, ne vstopajte skupaj skozi ista vrata zaradi prebivalcev dežele.
24 Jožef jim je spet odgovoril in rekel: »To je tisto, kar sem vam povedal. Prišli ste ogledovat deželo, zato ste vsi prišli skozi deset mestnih vrat; prišli ste si ogledat goloto dežele.«
25 Vsak, ki pride kupovat žito, gre svojo pot. Vi pa ste že tri dni v deželi. Kaj pa počnete v obzidju vlačug, v katerem ste že tri dni? Takšne stvari počnejo vohuni.
26 In rekli so Jožefu: »Daleč od našega gospoda, da bi tako govoril, kajti dvanajst bratov smo, sinovi našega očeta Jakoba, v deželi Kanaanski, sin Izaka, sin Abrahama, Hebrejec, in glej, najmlajši je danes z našim očetom v deželi Kanaanski, enega pa ni več, kajti izgubil se je med nami in mislili smo, da bi lahko bil v tej deželi, zato ga iščemo po vsej deželi in smo prišli celo do hiš vlačug, da bi ga tam iskali.«

27 Jožef jim je rekel: »Mar ste ga torej iskali po vsej zemlji, da vam je ostal samo Egipt, da bi ga tam iskali? Kaj naj bi vaš brat počel v hišah vlačug, četudi bi bil v Egiptu? Mar niste rekli: »Vi ste izmed sinov Izaka, Abrahamovega sina? Kaj naj potem storijo Jakobovi sinovi v hišah vlačug?«
28 Rekli so mu: »Slišali smo, da so nam ga Izmaelci ukradli, in povedali so nam, da so ga prodali v Egiptu. Tvoj služabnik, naš brat, je zelo lep in lepega videza. Mislili smo, da bo zagotovo v hišah vlačug. Zato so tvoji služabniki šli tja, da bi ga poiskali in zanj plačali odkupnino.«
29 Jožef jim je še odgovoril: »Saj lažnivo govorite in lažete, ko pravite o sebi, da ste Abrahamovi sinovi. Kakor živi faraon, vohuni ste, zato ste prišli v hiše vlačug, da vas ne bi prepoznali.«
30 Jožef jim je rekel: »Če ga najdete in vaš gospodar zahteva veliko kupnino, mu jo boste dali?« Rekli so: »Dali vam jo bodo.«
31 In jim je rekel: »Če se njegov gospodar ne bo strinjal, da bi se od njega ločil za veliko ceno, kaj mu boste storili zaradi njega?« Odgovorili so mu: »Če nam ga ne bo dal, ga bomo ubili, brata pa vzeli in odšli.«
32 Jožef jim je rekel: »To sem vam povedal. Ogledovalca sta, kajti prišla sta pobijat prebivalce dežele. Slišala sva namreč, da sta dva brata vajina zaradi vajine sestre pobila vse prebivalce Sihema v kanaanski deželi. Zdaj pa prihajata tudi ti, da zaradi brata storita enako v Egiptu.«
33 Samo po tem bom spoznal, da ste pravi možje, če pošljete enega izmed sebe domov, da vzame vašega najmlajšega brata od vašega očeta in ga pripelje sem k meni, in ko boste to storili, bom spoznal, da imate prav.
34 Jožef je poklical sedemdeset svojih junakov in jim rekel: »Vzemite te može in jih pripeljite v oddelek.«
35 In junaki so zgrabili deset mož, jih zgrabili in jih zaprli v stražo, in tam so bili tri dni.
36 Tretji dan jih je Jožef dal pripeljati iz oddelka in jim rekel: »Če ste pošteni možje, storite to zase, da ostanete živi: eden od vaših bratov bo zaprt v oddelku, medtem ko vi pojdite in odnesite žito za svojo družino v kanaansko deželo. Pojdite po svojega najmlajšega brata in ga pripeljite sem k meni, da bom vedel, da ste pošteni možje, ko boste to storili.«
37 Jožef je šel od njih in prišel v sobo ter močno jokal, kajti usmili se jih je. Umil si je obraz in se vrnil k njim. Vzel jim je Simeona in ukazal, naj ga zvezajo. Simeon pa se ni hotel pustiti zvezati, ker je bil zelo močan mož in ga niso mogli zvezati.
38 In Jožef je poklical svoje junake in sedemdeset hrabrih mož je prišlo prednj z izvlečenimi meči v rokah, in Jakobovi sinovi so se jih prestrašili.
39 Jožef jim je rekel: »Primite tega moža in ga zaprite v ječo, dokler ne pridejo k njemu njegovi bratje.« Jožefovi junaki so pohiteli in vsi so zgrabili Simeona, da bi ga zvezali. Simeon je glasno in strašno zavpil, tako da se je krik slišal od daleč.
40 Vsi Jožefovi junaki so se ob glasu krika prestrašili, tako da so padli na obraz in se zelo prestrašili ter zbežali.
41 Vsi možje, ki so bili z Jožefom, so zbežali, ker so se zelo bali za svoje življenje. Ostala sta tam samo Jožef in njegov sin Manase. Jožefov sin Manase je videl Simeonovo moč in se je silno razjezil.
42 Jožefov sin Manasa pa se je dvignil proti Simeonu in Manasa ga je močno udaril s pestjo po zatilju. Simeon se je umiril od jeze.
43 Manasa pa je zgrabil Simeona, ga silovito zgrabil, ga zvezal in odpeljal v ječo. Vsi Jakobovi sinovi so se čudili mladeničevemu dejanju.
44 Simeon pa reče svojim bratom: »Nihče izmed vas naj ne reče, da je to napad Egipčana, ampak da je to napad na hišo mojega očeta.«
45 In potem je Jožef ukazal poklicati tistega, ki je bil postavljen nad skladiščem, da jim napolni vreče z žitom, kolikor ga morejo nesti, in da vsakemu vrne denar v njegovo vrečo ter jim da živeža za pot. In tako jim je storil.
46 Jožef jim je zapovedal: »Pazite, da ne prelomite mojih ukazov in pripeljete svojega brata, kakor sem vam naročil. Ko mi boste pripeljali svojega brata, bom vedel, da ste pošteni možje, in boste trgovali v deželi. In vrnil vam bom vašega brata, da se boste v miru vrnili k očetu.«
47 Vsi so odgovorili in rekli: »Kakor koli bo rekel naš gospod, tako bomo storili.« In priklonili so se mu do tal.
48 Vsak je naložil svoje žito na osla in šli so ven, da bi šli v kanaansko deželo k svojemu očetu. Ko so prišli v gostilno, je Levi razgrnil svojo vrečo, da bi dal krmo svojemu oslu. Ko je videl, da je njegov denar, vreden vsega tega, še vedno v vreči.
49 Mož se je zelo prestrašil in rekel svojim bratom: »Denar mi je bil vrnjen, glejte, je celo v moji vreči.« Možje so se zelo prestrašili in rekli: »Kaj nam je to storil Bog?«
50 In vsi so rekli: Kje je Gospodova milost z našimi očeti, z Abrahamom, Izakom in Jakobom, da nas je Gospod danes izročil v roke egiptovskega kralja, da bi zoper nas snubil zaroto?
51 Juda jim je rekel: »Resnično smo krivi grešniki pred Gospodom, Bogom svojim, ker smo prodali svojega brata, svoje lastno meso. Zakaj pa pravite: Kje je Gospodova milost do naših očetov?«
52 Ruben jim je rekel: »Nisem vam rekel: Ne grešite zoper dečka, pa me niste poslušali? Zdaj ga Bog zahteva od nas. Kako si drznete reči: Kje je Gospodova milost do naših očetov, ko ste vi grešili zoper Gospoda?«
53 In prenočili so na tistem kraju, nato pa so zgodaj zjutraj vstali in naložili žito na osle, jih peljali in šli naprej ter prišli v očetovo hišo v kanaanski deželi.
54 Jakob in njegova družina sta šla naproti njegovim sinovom. Jakob je videl, da njihovega brata Simeona ni med njimi. Jakob je rekel svojim sinovom: »Kje je vaš brat Simeon, ki ga ne vidim?« Sinovi so mu povedali vse, kar se jim je zgodilo v Egiptu.

POGLAVJE 52

1 Ko so vstopili v hišo, so odprli vsak svojo vrečo in videli, da je tam vsak svoj zavitek denarja. Zaradi tega so se oni in njihov oče zelo prestrašili.
2 Jakob jim je rekel: »Kaj ste mi to storili? Poslal sem vašega brata Jožefa, da bi povprašal, kako vam gre, in rekli ste mi: Požrla ga je divja zver.«
3 Simeon je šel z vami kupit hrano, vi pa pravite, da ga je egiptovski kralj zaprl v ječo, in hočete vzeti Benjamina, da bi povzročili tudi njegovo smrt in da bi moje sive lase zaradi Benjamina in njegovega brata Jožefa spravili v grob.

4 Zato moj sin ne bo šel z vami, kajti njegov brat je mrtev in je ostal sam, in lahko se mu na poti, po kateri greste, zgodi nesreča, kakor se je zgodila njegovemu bratu.
5 Ruben pa reče očetu: »Ubiješ moja dva sinova, če ne pripeljem tvojega sina in ga ne postavim predte.« Jakob pa reče sinovom svojim: »Ostanite tukaj in ne hodite v Egipt, kajti moj sin ne bo šel z vami v Egipt in ne bo umrl kakor njegov brat.«
6 Juda jim je rekel: »Vzdržite se ga, dokler ne bo žita porabljeno, potem pa bo rekel: 'Odpeljite svojega brata dol!'« Ko bo zaradi lakote ogroženo njegovo življenje in življenje njegove družine.
7 V tistih dneh je bila lakota huda po vsej deželi in vsi ljudje na zemlji so šli in prišli v Egipt, da bi kupili hrano, kajti lakota je bila med njimi zelo huda. Jakobovi sinovi so ostali v Kanaanu leto in dva meseca, dokler niso požrli vsega žita.
8 In ko so pojedli vse žito, je vsa Jakobova hiša trpela od lakote. Vsi dojenčki Jakobovih sinov so se zbrali in pristopili k Jakobu. Vsi so ga obkolili in mu rekli: »Daj nam kruha, zakaj bomo vsi pomrli od lakote v tvoji navzočnosti?«
9 Jakob je slišal besede sinov svojih in je močno jokal, in sočustvoval je z njimi. Jakob je poklical svoje sinove in vsi so prišli in sedli pred njega.
10 Jakob jim je rekel: »Ali niste videli, kako vaši otroci danes jokajo nad mano in pravijo: 'Dajte nam kruha', pa ga ni? Zdaj se torej vrnite in nam kupite malo hrane.«
11 Juda pa odgovori in reče očetu svojemu: Če pošlješ našega brata z nami, bomo šli dol in ti kupili žita, če pa ga ne pošlješ, ne bomo šli dol, kajti egiptovski kralj nam je zagotovo posebej zapovedal: Ne smete se videti mojega obličja, če vaš brat ne bo z vami, kajti egiptovski kralj je močan in mogočen kralj, in glej, če gremo k njemu brez našega brata, bomo vsi umorjeni.
12 Ali ne veš in ali nisi slišal, da je ta kralj zelo mogočen in moder in da ni nikogar enakega njemu na vsej zemlji? Glej, videli smo vse kralje zemlje in nismo videli nobenega, kakor je ta kralj, egiptovski kralj; med vsemi kralji zemlje ni večjega od Abimeleka, filistejskega kralja, vendar je egiptovski kralj večji in mogočnejši od njega, Abimeleka pa je mogoče primerjati le z enim od njegovih častnikov.
13 Oče, nisi videl njegove palače in njegovega prestola in vseh njegovih služabnikov, ki so stali pred njim; nisi videl tistega kralja na njegovem prestolu v njegovem sijaju in kraljevski podobi, oblečenega v svoja kraljevska oblačila z veliko zlato krono na glavi; nisi videl časti in slave, ki mu jo je dal Bog, kajti ni mu enakega na vsej zemlji.
14 Oče, nisi videl modrosti, razumevanja in spoznanja, ki mu jih je Bog dal v srce, niti nisi slišal njegovega sladkega glasu, ko nam je govoril.
15 Ne vemo, oče, kdo mu je razodel naša imena in vse, kar se nam je zgodilo, vendar je tudi vprašal po tebi, rekoč: Ali tvoj oče še živi in ali mu je dobro?
16 Nisi videl, da bi urejal zadeve egiptovske vlade, ne da bi vprašal faraona, svojega gospoda; nisi videl strahospoštovanja in strahu, ki ga je vzbujal med vsemi Egipčani.
17 Ko smo odšli od njega, smo grozili, da bomo Egiptu storili kakor drugim amorejskim mestom. Zelo smo se razjezili zaradi vseh njegovih besed, ki jih je govoril o nas kot o vohunih. Ko bomo spet prišli pred njega, nas bo vse preplavil njegov strah in nihče od nas ne bo mogel z njim spregovoriti niti majhne niti velike besede.
18 Zdaj pa, oče, prosim, pošlji te fanta z nami, da gremo dol in ti kupimo hrane za preživetje, da ne umremo od lakote. Jakob pa reče: »Zakaj si mi tako hudo ravnal, da si kralju povedal, da imaš brata? Kaj si mi to storil?«
19 Juda pa reče svojemu očetu Jakobu: »Daj dečka v mojo varstvo, pa vstanemo in gremo v Egipt in kupimo žito, nato pa se vrnemo. Ko se vrnemo, če dečka ne bo z nami, bom jaz nosil tvojo krivdo na veke.«
20 Si videl, kako vsi naši otročiči jokajo nad teboj od lakote in v tvoji roki ni moči, da bi jih potešila? Zdaj pa naj se ti prebudi usmiljenje nad njimi in pošlji našega brata z nami, da gremo.
21 Kako se ti bo namreč izkazala Gospodova dobrota do naših očetov, ko praviš, da ti bo egiptovski kralj vzel sina? Kakor res živi GOSPOD, ga ne bom zapustil, dokler ga ne pripeljem in postavim predte. Prosi pa za nas h GOSPODU, da nam bo milostno ravnal in da nas bo egiptovski kralj in njegovi možje sprejeli naklonjeno in prijazno. Kajti če ne bi odlašali, bi se zagotovo že drugič vrnili s tvojim sinom.
22 Jakob pa reče svojim sinovom: »Upam v Gospoda Boga, da vas bo rešil in vam dal milost v očeh egiptovskega kralja in v očeh vseh njegovih mož.«
23 Zdaj pa vstani in pojdi k možu ter mu vzemi darilo, kar se da dobiti v deželi, in mu ga prinesi pred njega. Naj ti vsemogočni Bog izkaže usmiljenje pred njim, da pošlje s teboj tvoja brata Benjamina in Simeona.
24 Vsi možje so vstali in vzeli svojega brata Benjamina ter vzeli veliko darilo najboljšega iz dežele in tudi dvojni delež srebra.
25 Jakob je svojim sinovom strogo zapovedal glede Benjamina: »Varujte se ga na poti, po kateri greste, in se ne ločite od njega na poti, niti v Egiptu.«
26 Jakob je vstal izmed svojih sinov, razprostrl roke in molil h GOSPODU zaradi svojih sinov: »Gospod, Bog neba in zemlje, spomni se svoje zaveze z našim očetom Abrahamom, spomni se je z mojim očetom Izakom in ravnaj milostno z mojimi sinovi ter jih ne izroči v roke egiptovskega kralja. Prosim te, stori to zaradi svojega usmiljenja, o Bog, in odkupi vse moje otroke ter jih reši iz egiptovske oblasti in jim pošlji njuna dva brata.«
27 Vse žene Jakobovih sinov in njihovi otroci so povzdignili oči proti nebu in vsi so jokali pred Gospodom in vpili k njemu, da bi rešil njihove očete iz rok egiptovskega kralja.
28 Jakob je napisal zapis egiptovskemu kralju in ga dal v roke Judu in njegovim sinovom za egiptovskega kralja, rekoč:
29 Od tvojega služabnika Jakoba, sina Izaka, sina Abrahama Hebrejca, kneza Božjega, mogočnemu in modremu kralju, razodevalcu skrivnosti, egiptovskemu kralju, pozdrav.
30 Naj bo znano mojemu gospodu, egiptovskemu kralju, da nas je v kanaanski deželi hudo pestila lakota, zato sem poslal k tebi svoje sinove, da bi nam od tebe kupili malo hrane za našo prehrano.
31 Sinovi so me obkrožali in ker sem zelo star, ne morem videti s svojimi očmi, kajti oči so mi od starosti in od vsakodnevnega joka za sinom Jožefom, ki se je izgubil

pred mano, zelo otekle. Sinovom sem zapovedal, naj ne vstopijo skozi mestna vrata, ko pridejo v Egipt, zaradi prebivalcev dežele.
32 In zapovedal sem jim tudi, naj gredo po Egiptu in iščejo mojega sina Jožefa, morda ga tam najdejo, in to so storili, in ti si jih imel za oglednike dežele.
33 Mar nismo slišali o tebi, da si razložil faraonove sanje in mu govoril resnico? Kako potem v svoji modrosti ne veš, ali so moji sinovi vohuni ali ne?
34 Zdaj torej, gospod moj in kralj, glej, poslal sem svojega sina pred teboj, kakor si rekel mojim sinovom; prosim te, poglej nanj, dokler se ne vrne k meni v miru s svojimi brati.
35 Mar ne veš ali nisi slišal, kaj je naš Bog storil faraonu, ko je vzel mojo mater Saro, in kaj je storil Abimeleku, filistejskemu kralju, zaradi nje, in tudi kaj je naš oče Abraham storil devetim elamskim kraljem, kako jih je vse pobil z nekaj možmi, ki so bili z njim?
36 In kaj sta moja sinova Simeon in Levi storila osmim mestom Amorejcev, kako sta jih uničila zaradi njune sestre Dine?
37 In tudi zaradi svojega brata Benjamina so se tolažili zaradi izgube njegovega brata Jožefa; kaj bodo potem storili zanj, ko bodo videli, da jih zaradi njega premaga roka katerega koli ljudstva?
38 Mar ne veš, egiptovski kralj, da je Božja moč z nami in da Bog vedno sliši naše molitve in nas ne zapušča vse dni?
39 In ko so mi sinovi povedali o tvojem ravnanju z njimi, nisem klical Gospoda zaradi tebe, kajti sicer bi bil umrl s svojimi možmi, preden bi prišel predte moj sin Benjamin. Mislil sem si, da bi morda lahko z njim ravnal prijazno, ker je bil moj sin Simeon v tvoji hiši, zato ti tega nisem storil.
40 Zato glej, moj sin Benjamin prihaja k tebi z mojimi sinovi, pazi nanj in ga pogledaj, in Bog bo pogledal nate in po vsem tvojem kraljestvu.
41 Zdaj sem ti povedal vse, kar mi je na srcu. Glej, moji sinovi prihajajo k tebi s svojim bratom. Zaradi njiju preišči vso zemljo in ju v miru pošlji nazaj k njunim bratom.
42 Jakob pa je zapis dal svojim sinovom v varstvo Judu, da bi ga dali egiptovskemu kralju.

POGLAVJE 53

1 Jakobovi sinovi so vstali in vzeli Benjamina in vsa darila, šli so in prišli v Egipt ter se postavili pred Jožefa.
2 In Jožef je zagledal svojega brata Benjamina med njimi in jih je pozdravil, in ti možje so prišli v Jožefovo hišo.
3 In Jožef je ukazal hišnemu upravitelju svoje hiše, naj da njegovim bratom jesti, in storil jim je tako.
4 Opoldne pa je Jožef poklical može, naj pridejo prednj z Benjaminom. Možje so povedali oskrbniku Jožefove hiše o srebru, ki so ga vrnili v njihove vreče. Ta jim je rekel: »Dobro vam bo, ne bojte se!« In pripeljal jim je njihovega brata Simeona.
5 Simeon pa reče svojim bratom: »Gospodar Egipčanov mi je ravnal zelo prijazno. Ni me držal vklenjenega, kakor ste videli na lastne oči. Ko ste šli iz mesta, me je namreč izpustil in mi je bil prijazen v svoji hiši.«
6 Juda je prijel Benjamina za roko in sta prišla pred Jožefa ter se mu priklonila do tal.
7 In možje so dali darilo Jožefu in vsi so sedli pred njega, in Jožef jim je rekel: »Je z vami vse v redu, je z vašimi otroki vse v redu, je z vašim ostarelim očetom vse v redu?« In rekli so: »V redu je.« In Juda je vzel zapis, ki ga je poslal Jakob, in ga dal v Jožefove roke.
8 Jožef je prebral pismo in spoznal očetovo pisavo. Zaželel se je zjokati. Šel je v notranjo sobo in močno jokal, nato pa je šel ven.
9 In povzdigne oči in zagleda svojega brata Benjamina ter reče: Je to tvoj brat, o katerem si mi govoril? Benjamin se približa Jožefu, Jožef pa mu položi roko na glavo in mu reče: Bog bodi milostljiv s teboj, sin moj.
10 Ko je Jožef zagledal svojega brata, sina svoje matere, je spet hotel jokati. Stopil je v sobo in tam jokal. Umil si je obraz, šel ven in ni več jokal. Rekel je: »Pripravite jed!«
11 Jožef je imel kelih, iz katerega je pil, in bil je iz srebra, lepo vdelanega z oniksovimi kamni in bdelijem, in Jožef je udaril s kelihom pred očmi svojih bratov, medtem ko so sedeli z njim, da bi jedli.
12 Jožef pa reče možem: »Po tem kelihu vem, da so prvorojenec Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar in Zebulon otroci ene matere. Sedite jest, kakor se rodite.«
13 Druge je razporedil po rojstvih in rekel: »Vem, da ta tvoj najmlajši brat nima brata, in tudi jaz ga nimam, kakor on. Zato naj sede jest z menoj.«
14 Benjamin pa je šel pred Jožefa in sedel na prestol. Možje so gledali Jožefova dejanja in so se nad njimi čudili; možje so tisti čas jedli in pili z Jožefom. Nato jim je dal darila. Jožef je dal eno darilo Benjaminu. Manase in Efraim sta videla dejanja svojega očeta in sta mu tudi dala darila. Osnat mu je dal eno darilo, in bilo jih je pet daril v Benjaminovi roki.
15 Jožef jim je prinesel vino, da bi pili, in niso hoteli piti, ker so rekli: »Od dneva, ko je bil Jožef izgubljen, nismo pili vina in nismo jedli nobene sladice.«
16 In Jožef jim je prisegel in jih močno priganjal, in tisti dan so z njim obilno pili. Jožef se je nato obrnil k svojemu bratu Benjaminu, da bi govoril z njim, Benjamin pa je še vedno sedel na prestolu pred Jožefom.
17 Jožef mu je rekel: »Ali si imel kakšne otroke?« On pa je rekel: »Tvoj služabnik ima deset sinov, in to so njihova imena: Bela, Beker, Ašbal, Gera, Naaman, Ahi, Roš, Mupim, Chupim in Ord, in imenoval sem jih po svojem bratu, ki ga nisem videl.«
18 In ukazal jim je, naj mu prinesejo njegov zemljevid zvezd, po katerem je Jožef poznal vse čase. Jožef pa je rekel Benjaminu: »Slišal sem, da Hebrejci poznajo vso modrost. Ali ti kaj veš o tem?«
19 Benjamin pa reče: »Tvoj služabnik pozna vso modrost, ki me jo je naučil moj oče.« Jožef pa reče Benjaminu: »Poglej zdaj to orodje in spoznaj, kje je v Egiptu tvoj brat Jožef, za katerega si rekel, da je šel v Egipt.«
20 In Benjamin je zagledal tisto orodje z zemljevidom zvezd na nebu in bil je moder ter pogledal vanj, da bi izvedel, kje je njegov brat, in Benjamin je razdelil vso egiptovsko deželo na štiri dele in ugotovil, da je tisti, ki je sedel na prestolu pred njim, njegov brat Jožef, in Benjamin se je zelo začudil, in ko je Jožef videl, da je njegov brat Benjamin tako zelo osupel, je rekel Benjaminu: Kaj si videl in zakaj si osupel?
21 Benjamin pa reče Jožefu: »Po tem vidim, da Jožef, moj brat, sedi tukaj z menoj na prestolu.« Jožef mu reče: »Jaz sem Jožef, tvoj brat, ne razkrij tega svojim bratom. Glej,

poslal te bom z njimi, ko bodo odšli, in ukazal bom, naj jih pripeljejo nazaj v mesto, in te bom vzel od njih.«
22 In če tvegajo svoja življenja in se borijo zate, bom vedel, da so se pokesali za to, kar so mi storili, in se jim bom dal spoznati. Če pa te zapustijo, ko te vzamem, boš ostal pri meni in se bom prepiral z njimi, in odšli bodo, jaz pa se jim ne bom dal spoznati.
23 Tisti čas je Jožef ukazal svojemu dvorniku, naj jim napolni vreče z živili in naj vsakemu položi denar v njegovo vrečo, čašo pa naj položi v Benjaminovo vrečo in jim da živeža za na pot. Storili so tako.
24 Naslednji dan so možje zgodaj zjutraj vstali, naložili žito na osle in šli z Benjaminom ter se z bratom Benjaminom odpravili v kanaansko deželo.
25 Niso še daleč odšli iz Egipta, ko je Jožef zapovedal svojemu hišnemu upravitelju: »Vstani, zasleduj te može, preden se preveč oddaljijo od Egipta, in jim povej: Zakaj ste ukradli čašo mojega gospodarja?«
26 Jožefov služabnik je vstal, prišel do njih in jim povedal vse Jožefove besede. Ko so to slišali, so se silno razjezili in rekli: »Pri kom se najde kelih tvojega gospodarja, bo umrl, mi pa bomo tudi sužnji.«
27 Hitro so se pognali in vsak je snel svojo vrečo z osla. Pogledali so v svoje vreče in našli so čašo v Benjaminovi. Vsi so si raztrgali oblačila in se vrnili v mesto. Benjamina so pretepali na poti, dokler ni prišel v mesto, in so se postavili pred Jožefa.
28 Juda se je razjezil in rekel: »Ta človek me je danes pripeljal nazaj samo zato, da uniči Egipt.«
29 Možje so prišli v Jožefovo hišo in našli Jožefa sedečega na prestolu, vse mogočne može pa so stali na njegovi desni in levi.
30 Jožef jim je rekel: »Kaj ste to storili, da ste vzeli moj srebrni kelih in odšli? Vem pa, da ste vzeli moj kelih, da bi z njim izvedeli, v katerem delu dežele je vaš brat.«
31 Juda pa reče: »Kaj naj rečemo svojemu gospodu, kaj naj govorimo in kako naj se opravičimo? Bog je danes našel krivico vseh tvojih služabnikov, zato nam je danes to storil.«
32 Jožef je vstal, zgrabil Benjamina in ga s silo odvzel njegovim bratom. Ko je prišel v hišo, je zaklenil vrata pred njimi. Jožef je ukazal upravniku svoje hiše, naj jim reče: »Tako pravi kralj: Pojdite v miru k svojemu očetu! Glejte, vzel sem moža, v čigar roki se je našel moj kelih.«

POGLAVJE 54

1 Ko je Juda videl, kako je Jožef ravnal z njimi, se je približal k njemu, vlomil vrata in prišel s svojimi brati pred Jožefa.
2 Juda pa reče Jožefu: »Naj se to ne zdi hudo v očeh mojega gospoda. Prosim, smeš li, prosim, tvoj služabnik spregovoriti besedo v tvojih očeh?« Jožef mu reče: »Govori.«
3 Juda pa je govoril pred Jožefom, in njegovi bratje so stali tam pred njimi; in Juda je rekel Jožefu: Ko smo prvič prišli k našemu gospodu kupit živeža, si nas imel za oglednike dežele, in pripeljali smo Benjamina predte, in še danes se norčuješ iz nas.
4 Zdaj pa naj kralj sliši moje besede in naj, prosim, pošlje našega brata, da gre z nami k našemu očetu, da danes ne pogineš z vsemi dušami egiptovskih prebivalcev.
5 Mar ne veš, kaj sta dva moja brata, Simeon in Levi, storila mestu Sihem in sedmim mestom Amorejcev zaradi najine sestre Dine in kaj sta hotela storiti tudi zaradi svojega brata Benjamina?
6 Jaz pa s svojo močjo, ki sem večji in mogočnejši od obeh, pridem danes nadte in v tvojo deželo, če nočeš poslati našega brata.
7 Mar nisi slišal, kaj je naš Bog, ki nas je izbral, storil faraonu zaradi Sare, matere naše, ki jo je vzel našemu očetu, da je njega in njegovo hišo udaril s hudimi nadlogami, tako da si Egipčani še danes pripovedujejo o tej čudežni stvari? Tako bo naš Bog storil tebi zaradi Benjamina, ki si ga danes vzel njegovemu očetu, in zaradi hudobije, ki nam jo danes povzročaš v svoji deželi. Kajti naš Bog se bo spomnil svoje zaveze z našim očetom Abrahamom in te bo pripeljal v nesrečo, ker si danes užalil dušo našega očeta.
8 Zdaj pa poslušaj moje besede, ki sem ti jih danes povedal, in pošlji našega brata, da odide, da ne umreš ti in ljudstvo tvoje dežele pod mečem, kajti vsi me ne morete premagati.
9 Jožef pa odgovori Judi in reče: »Zakaj si na široko odprl usta in se bahaš nad nami, rekoč: Moč je s teboj? Kakor živi faraon, če bi vsem svojim junakom zapovedal, naj se bojujejo z vami, bi se ti in ti tvoji bratje zagotovo pogreznili v blato.«
10 Juda pa reče Jožefu: »Saj se spodobi tebi in tvojemu ljudstvu, da se me bojita. Kakor res živi GOSPOD, če enkrat potegnem svoj meč, ga ne bom vtaknil v nožnico, dokler danes ne pobijem vsega Egipta; in začnem s teboj in končam s faraonom, tvojim gospodarjem.«
11 Jožef pa mu je odgovoril in rekel: »Moč ni samo tvoja; jaz sem močnejši in mogočnejši od tebe; če boš potegnil svoj meč, ti ga bom zabodel v vrat in v vrat vseh tvojih bratov.«
12 Juda mu je rekel: »Če danes odprem usta proti tebi, te bom pogoltnil, da boš iztrebljen z zemlje in danes izginil iz svojega kraljestva.« Jožef pa je rekel: »Če odpreš usta, imam moč in moč, da ti zaprem usta s kamnom, dokler ne boš mogel izustiti niti besede. Poglej, koliko kamnov je pred nami! Lahko vzamem kamen, ti ga potisnem v usta in ti zlomim čeljusti.«
13 Juda pa reče: »Bog je priča med nama, da se doslej nisva hotela bojevati s teboj; samo daj nam našega brata, pa bomo šli od tebe.« Jožef odgovori in reče: »Kakor živi faraon, če bi se vsi kanaanski kralji zbrali s teboj, ga ne bi vzeli iz moje roke.«
14 Zdaj pa pojdi k očetu, tvoj brat pa mi bo za sužnja, ker je oropal kraljevo hišo. Juda pa reče: »Kaj se tebe tiče in kraljevega slovesa? Kralj pošilja iz svoje hiše po vsej deželi srebro in zlato, bodisi za darila bodisi za stroške, ti pa še vedno govoriš o svojem kelihu, ki si ga dal v torbo našega brata, in praviš, da ti ga je ukradel?«
15 Bog ne daj, da bi naš brat Benjamin ali kdorkoli iz Abrahamovega potomstva storil kaj takega, da bi kradel tebi ali komurkoli drugemu, bodisi kralju, knezu ali komurkoli drugemu.
16 Zdaj torej nehaj s to obtožbo, da ne bo vsa zemlja slišala tvojih besed, ki pravijo: Za malo srebra se je egiptovski

kralj prepiral z možema, jih obtožil in jim vzel brata za sužnja.
17 Jožef pa odgovori in reče: »Vzemi ta kelih in pojdi stran od mene ter pusti svojega brata za sužnja, kajti tatu se dovoli biti suženj.«
18 Juda pa reče: »Zakaj se ne sramuješ svojih besed, da si zapustil našega brata in vzel svoj kelih? Če nam daš svoj kelih ali tisočkrat toliko, ne bomo zapustili svojega brata za denar, ki se najde v roki katerega človeka, da ne bi umrli zaradi njega.«
19 Jožef pa odgovori: »Zakaj si zapustil svojega brata in ga prodal za dvajset srebrnikov do današnjega dne? Zakaj potem ne storiš enako temu svojemu bratu?«
20 Juda pa reče: »Gospod je priča med menoj in teboj, da ne marava tvojih bitk. Zdaj nam torej daj našega brata in odšli bomo od tebe brez prepira.«
21 Jožef pa odgovori in reče: »Če bi se zbrali vsi kralji dežele, ne bi mogli vzeti vašega brata iz moje roke.« Juda pa reče: »Kaj naj rečemo očetu, ko bo videl, da naš brat ne gre z nami, in bo žaloval za njim?«
22 Jožef pa odgovori in reče: To povej očetu svojemu: Vrv je šla za vedrom.
23 Juda pa reče: »Res si kralj! Zakaj govoriš te stvari in sodiš po krivem? Gorje kralju, ki je tebi podoben!«
24 Jožef pa odgovori in reče: »V besedi, ki sem jo govoril zaradi vašega brata Jožefa, ni laži. Saj ste ga prodali Midjancem za dvajset srebrnikov, očetu pa ste to zanikali in mu rekli: 'Huda zver ga je požrla, Jožefa so raztrgali.'«
25 Juda pa reče: »Glej, Semov ogenj gori v mojem srcu, zdaj bom požgal vso tvojo deželo z ognjem.« Jožef odgovori in reče: »Saj je tvoja svakinja Tamara, ki je ubila tvoje sinove, pogasila sihemski ogenj.«
26 Juda pa je rekel: »Če si izpulim en sam las s mesa, bom ves Egipt napolnil z njegovo krvjo.«
27 Jožef pa odgovori in reče: »Tako je tvoja navada, da delaš, kakor si storil svojemu bratu, ki si ga prodal, in si mu pomočil suknjo v kri ter jo prinesel očetu, da bi rekel, da ga je požrla huda zver in da je tukaj njegova kri.«
28 Ko je Juda to slišal, se je silno razjezil in v njem se je razplamtela jeza. Pred njim je bil na tistem mestu kamen, ki je tehtal približno štiristo šeklov. Judova jeza se je razvnela. Vzel je kamen v roko, ga vrgel proti nebu in ga ujel z levo roko.
29 Nato si ga je položil pod noge in sedel nanj z vso močjo. Kamen se je zaradi Judove sile spremenil v prah.
30 Jožef je videl Judovo dejanje in se je zelo prestrašil. Vendar je svojemu sinu Manasu zapovedal in tudi ta je storil z drugim kamnom, podobno kot Judovo dejanje. Juda je rekel svojim bratom: »Naj nihče izmed vas ne reče: 'Ta mož je Egipčan', ampak s tem, kar je storil, je iz rodbine našega očeta.«
31 Jožef pa reče: »Moč ni dana samo tebi, saj smo tudi mi mogočni možje, zakaj se boš bahal nad nami vsemi?« Juda pa reče Jožefu: »Pošlji, prosim, našega brata in ne uničuj svoje dežele danes.«
32 Jožef pa jim je odgovoril: »Pojdite in povejte očetu svojemu, da ga je požrla huda zver, kakor ste rekli o bratu svojem Jožefu.«
33 Juda je govoril svojemu bratu Neftaliju in mu je rekel: »Hitro pojdi in preštej vse egiptovske ulice ter pridi in mi povej.« Simeon mu je rekel: »Naj te to ne moti. Zdaj grem na goro in vzamem z gore en velik kamen ter ga položim na vse v Egiptu in pobijem vse, ki so v njem.«
34 Jožef je slišal vse te besede, ki so jih njegovi bratje govorili pred njim, in niso vedeli, da jih Jožef razume, kajti mislili so, da ne zna govoriti hebrejščine.
35 Jožef se je zelo prestrašil besed svojih bratov, da ne bi uničili Egipta, in je zapovedal sinu svojemu Manaseju: »Pojdi in hitro zberi k meni vse egiptovske prebivalce in vse hrabre može, in naj pridejo k meni na konjih in peš in z vsemi vrstami glasbil.« Manase je šel in storil tako.
36 Neftali je šel, kakor mu je Juda zapovedal; kajti Neftali je bil lahkih nog kakor hitri jeleni in je hodil po klasju, ki se pod njim ni zlomilo.
37 Šel je in preštel vse egiptovske ulice in ugotovil, da jih je dvanajst. Hitro je prišel in sporočil Judu. Juda je rekel svojim bratom: »Pohitite in si vsak pripnite meč na ledja, da pridemo nad Egipt in jih vse pobijemo, da ne ostane nobenega ostanka.«
38 Juda je rekel: »Glej, tri ulice bom uničil s svojo močjo, vi pa boste uničili vsak eno ulico.« Ko je Juda to govoril, so prišli egiptovski prebivalci in vsi junaki proti njim z vsakovrstnimi glasbili in z glasnim vpitjem.
39 Njihovo število je bilo petsto konjenikov in deset tisoč pešcev ter štiristo mož, ki so se lahko bojevali brez meča ali sulice, ampak samo z rokami in močjo.
40 In vsi junaki so prišli z velikim viharjem in kričanjem, in vsi so obkolili Jakobove sinove in jih prestrašili, in zemlja se je stresla od glasu njihovega kričanja.
41 Ko so Jakobovi sinovi zagledali te množice, so se zelo prestrašili za svoje življenje, Jožef pa je to storil, da bi Jakobove sinove prestrašil in jih pomiril.
42 Juda pa, ko je videl, da so se nekateri njegovi bratje prestrašili, jim je rekel: »Zakaj se bojite, ko je z nami Božja milost?« Juda pa je videl, da jih je na Jožefov ukaz obkolilo vse egiptovsko ljudstvo, da bi jih prestrašilo, le Jožef jim je zapovedal: »Ne dotikajte se nobenega od njih.«
43 Juda je tedaj hitro izvlekel meč in zakričal z glasnim in grenkim krikom. Udaril je z mečem in skočil na tla, a je še naprej kričal proti vsemu ljudstvu.
44 Ko je to storil, je GOSPOD povzročil, da je groza Juda in njegovih bratov padla na hrabre može in vse ljudstvo, ki jih je obkrožalo.
45 Vsi so zbežali ob glasu vpitja in se prestrašili ter padli drug na drugega. Mnogi so med padcem umrli. Vsi so zbežali pred Judom in njegovimi brati ter pred Jožefom.
46 Medtem ko so bežali, so jih Juda in njegovi bratje zasledovali do faraonove hiše in vsi so ušli. Juda je spet sedel pred Jožefa in rjovel nanj kakor lev ter je proti njemu glasno in strašno kričal.
47 In krik se je zaslišal od daleč in vsi prebivalci Sukota so ga slišali in ves Egipt se je stresel ob glasu krika. Tudi obzidje Egipta in dežele Gošen se je podrlo zaradi tresenja zemlje. Faraon je padel s prestola na tla. Vse nosečnice v Egiptu in Gošenu so splavile, ko so slišale hrup tresenja, kajti zelo so se prestrašile.
48 Faraon je poslal sporočilo: »Kaj se je to danes zgodilo v egiptovski deželi?« Prišli so in mu povedali vse od začetka do konca. Faraon se je prestrašil, se čudil in zelo se je bal.
49 Ko je slišal vse to, se je njegov strah še povečal. Zato je poslal k Jožefu in sporočil: »Pripeljal si mi Hebrejce, da bi uničili ves Egipt. Kaj boš storil s tem tatovim sužnjem?

Pošlji ga stran in naj gre s svojimi brati, da ne bomo mi, ti in ves Egipt, pogubljeni zaradi njihove hudobije.«
50 In če tega nočeš storiti, zavrzi od sebe vse moje dragocenosti in pojdi z njimi v njihovo deželo, če ti je všeč, kajti danes bodo uničili vso mojo deželo in pobili vse moje ljudstvo; celo vse egiptovske ženske so splavile zaradi svojega kričanja; poglej, kaj so storile zgolj s svojim kričanjem in govorjenjem, še več, če se bodo borile z mečem, bodo uničile deželo; zdaj si torej izberi, kar si želiš, bodisi mene ali Hebrejce, bodisi Egipt ali deželo Hebrejcev.
51 Prišli so in povedali Jožefu vse besede, ki jih je faraon govoril o njem. Jožef se je zelo prestrašil faraonovih besed. Juda in njegovi bratje so še vedno stali pred Jožefom, ogorčeni in besni. Vsi Jakobovi sinovi so rjoveli nad Jožefom, kakor rjove morje in njegovi valovi.
52 Jožef se je zelo bal svojih bratov in faraona, zato je iskal pretvezo, da bi se dal spoznati svojim bratom, da ne bi uničili vsega Egipta.
53 Jožef je zapovedal svojemu sinu Manaseju. Manase je šel in se približal Judu ter mu položil roko na ramo. In Judova jeza se je pomirila.
54 Juda pa reče svojim bratom: »Naj nihče izmed vas ne reče, da je to delo egiptovskega mladeniča, kajti to je delo hiše mojega očeta.«
55 Ko je Jožef videl in vedel, da se je Judova jeza polegla, se je približal Judu, da bi z njim govoril v blagih jezikih.
56 Jožef pa reče Judu: »Resnico govoriš in si danes potrdil svoje trditve o svoji moči. Naj tvoj Bog, ki te veseli, pomnoži tvojo blaginjo. Toda povej mi resnično, zakaj se izmed vseh svojih bratov prepiraš z menoj zaradi fanta, saj mi nobeden od njih ni rekel niti besede o njem.«
57 Juda pa odgovori Jožefu in reče: »Saj veš, da sem bil varuh za dečka njegovemu očetu, rekoč: Če mu ga ne pripeljem, bom nosil njegovo krivdo na veke.«
58 Zato sem se te obrnil izmed vseh svojih bratov, kajti videl sem, da nisi hotel dovoliti, da bi odšel od tebe; zato naj najdem milost v tvojih očeh, da ga pošlješ z nami, in glej, jaz bom ostal kot njegov nadomestek, da ti bom služil v vsem, kar si želiš, kajti kamor koli me boš poslal, ti bom šel služit z veliko vnemo.
59 Pošlji me zdaj k mogočnemu kralju, ki se je uprl tebi, in izvedel boš, kaj bom storil z njim in z njegovo deželo; četudi ima konjenico in pehoto ali zelo močno ljudstvo, jih bom vse pobil in prinesel kraljevo glavo predte.
60 Ali ne veš ali nisi slišal, da je naš oče Abraham s svojim služabnikom Eliezerjem v eni noči pobil vse elamske kralje z njihovimi vojskami, tako da nista pustila niti enega preživelega? In od tistega dne nam je bila dana očetova moč v dediščino, nam in našemu potomstvu na veke.
61 Jožef pa je odgovoril in rekel: »Resnico govoriš in laž ni v tvojih ustih, kajti povedali so nam tudi, da imajo Hebrejci moč in da se Gospod, njihov Bog, zelo veseli nad njimi, in kdo se potem lahko postavi pred njimi?«
62 Vendar pod tem pogojem pošljem tvojega brata, če mi pripelješ njegovega brata, sina njegove matere, za katerega si rekel, da je odšel od tebe v Egipt. In ko mi pripelješ njegovega brata, ga bom vzel namesto njega, ker nihče od vas ni bil zastavnik zanj pred očetom. Ko pa pride k meni, pošljem s teboj njegovega brata, za katerega si bil zastavnik.
63 Judova jeza se je razvnela zoper Jožefa, ko je to izrekel, in oči so mu od jeze kapljale kri. In rekel je svojim bratom: Kako si ta človek danes prizadeva za pogubo sebe in vsega Egipta!
64 Simeon pa je odgovoril Jožefu: »Ali ti nismo sprva povedali, da ne vemo, kam je šel, in ali je mrtev ali živ? Zakaj govori moj gospod tako?«
65 Jožef pa je, ko je opazoval Judov obraz, spoznal, da se je njegova jeza začela razplamtevati, ko mu je rekel: »Pripelji mi svojega drugega brata namesto tega brata.«
66 Jožef pa je rekel svojim bratom: »Saj ste rekli, da je vaš brat mrtev ali izgubljen. Če bi ga danes poklical in bi prišel pred vas, ali bi mi ga dali namesto njegovega brata?«
67 In Jožef je začel govoriti in klicati: Jožef, Jožef, pridi danes predme in se pokaži svojim bratom ter sedi pred njimi.
68 In ko je Jožef to povedal pred njimi, so se ozrli vsak na svojo stran, da bi videli, od kod bo Jožef prišel prednje.
69 Jožef je opazoval vsa njihova dejanja in jim rekel: »Zakaj gledate sem in tja? Jaz sem Jožef, ki ste ga prodali v Egipt. Naj vam torej ne bo žal, da ste me prodali, kajti Bog me je poslal pred vami, da vam pomagam med lakoto.«
70 Njegovi bratje so se ga prestrašili, ko so slišali Jožefove besede, in Juda se ga je silno prestrašil.
71 Ko je Benjamin slišal Jožefove besede, je bil pred njimi v notranjem delu hiše. Benjamin je stekel k svojemu bratu Jožefu, ga objel in se mu oklenil vratu ter sta jokala.
72 Ko so Jožefovi bratje videli, da je Benjamin padel bratu okoli vratu in jokal z njim, so tudi oni padli na Jožefa in ga objeli ter jokali z Jožefom v velikem joku.
73 V Jožefovi hiši se je zaslišal glas, da so Jožefovi bratje, in to je bilo faraonu zelo všeč, kajti bal se jih je, da ne bi uničili Egipta.
74 Faraon je poslal svoje služabnike k Jožefu, da bi mu čestitali za njegove brate, ki so prišli k njemu. Vsi poveljniki vojsk in čet, ki so bili v Egiptu, so prišli, da bi se veselili z Jožefom, in ves Egipt se je zelo veselil Jožefovih bratov.
75 Faraon je poslal svoje služabnike k Jožefu in rekel: »Povej svojim bratom, naj vzamejo vse, kar imajo, in naj pridejo k meni, da jih bom namestil v najboljšem delu egiptovske dežele.« In storili so tako.
76 In Jožef je ukazal svojemu hišnemu upravitelju, naj prinese svojim bratom darila in oblačila, in prinesel jim je veliko oblačil, kraljevskih oblačil, in veliko daril, in Jožef jih je razdelil med svoje brate.
77 In vsakemu od svojih bratov je dal oblačila za prenovo iz zlata in srebra ter tristo srebrnikov, in Jožef je ukazal, naj se vsi oblečejo v ta oblačila in naj jih pripeljejo pred faraona.
78 Ko je faraon videl, da so vsi Jožefovi bratje hrabri možje in lepega videza, se je zelo razveselil.
79 In potem so odšli izpred faraonove obličja, da bi šli v kanaansko deželo k svojemu očetu, in z njimi je bil tudi njihov brat Benjamin.
80 In Jožef je vstal in jim dal od faraona enajst vozov, Jožef pa jim je dal svoj voz, na katerem se je peljal na dan svojega kronanja v Egiptu, da bi pripeljal očeta v Egipt; in Jožef je poslal vsem otrokom svojih bratov oblačila glede na njihovo število in sto srebrnikov vsakemu od njih, in

poslal je tudi oblačila ženam svojih bratov iz oblačil kraljevih žena in jih je poslal.
81 In vsakemu od svojih bratov je dal deset mož, da bi šli z njimi v kanaansko deželo, da bi jim služili, da bi služili njihovim otrokom in vsem, ki so jim pripadali, ko so prišli v Egipt.
82 Jožef pa je po svojem bratu Benjaminu poslal deset oblačil za svoje deset sinov, delež večji od ostalih otrok Jakobovih sinov.
83 Vsakemu je poslal petdeset srebrnikov in deset vozov zaradi faraona. Očetu je poslal deset oslov, naloženih z vsem egiptovskim razkošjem, in deset oslic, naloženih z žitom, kruhom in hrano za očeta in vse, ki so bili z njim, za hrano na poti.
84 Svoji sestri Dini je poslal srebrna in zlata oblačila, kadilo, miro, aloje in ženski okras v veliki količini, in to je poslal od faraonovih žena Benjaminovim ženam.
85 In vsem svojim bratom, tudi njihovim ženam, je dal vse vrste oniksa in bdelija, in od vseh dragocenosti med velikimi egiptovskimi ljudmi ni ostalo nič od vseh dragocenosti, razen tistega, kar je Jožef poslal očetovi hiši.
86 In odpustil je svoje brate, in šli so, in z njimi je poslal svojega brata Benjamina.
87 Jožef je šel z njimi, da bi jih spremljal po poti do egiptovskih meja, in jim je zapovedal glede svojega očeta in njegove družine, naj pridejo v Egipt.
88 In jim je rekel: Ne prepirajte se na poti, kajti to je bilo od Gospoda, da bi veliko ljudstvo obvarovalo pred lakoto, kajti v deželi bo še pet let lakote.
89 In jim je zapovedal: »Ko pridete v kanaansko deželo, ne prihajajte v tej zadevi nenadoma pred mojega očeta, ampak ravnajte modro.«
90 Jožef jim je nehal ukazovati in se je obrnil ter se vrnil v Egipt. Jakobovi sinovi pa so šli v kanaansko deželo z veseljem in veseljem k svojemu očetu Jakobu.
91 Prišli so do meja dežele in se spraševali: »Kaj naj storimo v tej zadevi pred našim očetom? Če pridemo k njemu nenadoma in mu povemo zadevo, se bo zelo prestrašil zaradi naših besed in nam ne bo verjel.«
92 In šli so, dokler niso prišli blizu svojih hiš, in našli so Serach, hčer Aserjevo, ki jim je šla naproti. Dekle je bilo zelo dobro in pretkano in je znalo igrati na harfo.
93 Poklicali so jo in stopila je prednje ter jih poljubila. Vzeli so jo in ji dali harfo ter rekli: »Pojdi pred našega očeta, sedi pred njim in igraj na harfo ter govori te besede.«
94 In ukazali so ji, naj gre v njihovo hišo. Vzela je harfo in pohitela pred njimi ter prišla in sedla blizu Jakoba.
95 In lepo je igrala in pela ter izrekla s sladkostjo svojih besed: »Moj stric Jožef živi in vlada po vsej egiptovski deželi in ni mrtev.«
96 In te besede je ponavljala in izgovarjala, Jakob pa jih je slišal in so mu bile všeč.
97 Poslušal je, kako jih je dvakrat in trikrat ponavljala, in veselje je preplavilo Jakobovo srce zaradi sladkosti njenih besed, in Božji duh je bil na njem in vedel je, da so vse njene besede resnične.
98 Jakob je blagoslovil Seraho, ko mu je izrekla te besede. Rekel ji je: »Moja hči, naj te smrt ne premaga, kajti oživila si mojega duha; le še govori pred menoj, kakor si govorila, kajti razveselila si me z vsemi svojimi besedami.«
99 In še naprej je pela te besede, Jakob pa je poslušal in mu je bilo všeč in se je veselil in duh Božji je bil na njem.
100 Medtem ko je še govoril z njo, so glej, prišli k njemu njegovi sinovi s konji in vozovi, kraljevskimi oblačili in služabniki, ki so tekli pred njimi.
101 Jakob je vstal, da bi jim prišel naproti, in zagledal je svoje sinove, oblečene v kraljevska oblačila, in vse zaklade, ki jim jih je Jožef poslal.
102 In rekli so mu: »Vedi, da naš brat Jožef živi in da on vlada po vsej egiptovski deželi in da je on tisti, ki je govoril z nami, kakor smo ti povedali.«
103 Jakob je slišal vse besede svojih sinov in srce mu je ob njihovih besedah zaigralo, kajti ni mogel verjeti, dokler ni videl vsega, kar jim je Jožef dal in kar mu je poslal, in vseh znamenj, ki jim jih je Jožef povedal.
104 In odprli so pred njim in mu pokazali vse, kar je Jožef poslal, vsakemu so dali, kar mu je Jožef poslal, in vedel je, da so govorili resnico, in zelo se je razveselil poročila o svojem sinu.
105 Jakob pa reče: »Dovolj mi je, da moj sin Jožef še živi. Preden umrem, ga bom šel pogledat.«
106 Sinovi so mu povedali vse, kar se jim je zgodilo, in Jakob je rekel: »Šel bom v Egipt, da bi videl svojega sina in njegove potomce.«
107 Jakob je vstal in oblekel oblačila, ki mu jih je poslal Jožef. Umil se je in si obril lase ter si na glavo nadel turban, ki mu ga je poslal Jožef.
108 In vsi ljudje Jakobove hiše in njihove žene so oblekli oblačila, ki jim jih je poslal Jožef, in so se zelo veselili Jožefa, da še živi in da vlada v Egiptu.
109 In vsi prebivalci Kanaana so slišali za to in so prišli ter se zelo veselili z Jakobom, da je še živ.
110 Jakob jim je priredil tri dni gostije in vsi kanaanski kralji in plemenitniki dežele so jedli, pili in se veselili v Jakobovi hiši.

POGLAVJE 55

1 In zgodilo se je potem, da je Jakob rekel: »Šel bom pogledat svojega sina v Egipt in se nato vrnil v kanaansko deželo, o kateri je Bog govoril Abrahamu, kajti ne morem zapustiti svoje rojstne dežele.«
2 Glej, prišla mu je beseda Gospodova, rekoč: Pojdi v Egipt z vso svojo družino in ostani tam. Ne boj se iti v Egipt, kajti tam te bom naredil v velik narod.
3 Jakob si je rekel: »Šel bom in pogledal svojega sina, ali je v njegovem srcu še strah pred njegovim Bogom med vsemi egiptovskimi prebivalci.«
4 In Gospod reče Jakobu: Ne boj se za Jožefa, kajti še vedno ohranja svojo brezmadežnost, da mi služi, kakor se ti zdi prav. Jakob se je silno veselil za svojega sina.
5 Takrat je Jakob zapovedal svojim sinovom in družini, naj gredo v Egipt, po besedi, ki mu jo je dal Gospod. Jakob se je vzdignil s svojimi sinovi in vso družino ter odšel iz kanaanske dežele, iz Beršebe, z veseljem in veselim srcem, in šli so v egiptovsko deželo.
6 Ko so se bližali Egiptu, je Jakob poslal Judo pred seboj k Jožefu, da bi mu pokazal razmere v Egiptu. Juda je storil po besedi svojega očeta. Hitro je stekel in prišel k Jožefu. Dodelili so jim kraj v gošenski deželi za vso njegovo družino. Juda se je vrnil in prišel po poti k očetu svojemu.

7 Jožef je vpregel voz in zbral vse svoje junake, služabnike in vse egiptovske uradnike, da bi šli naproti svojemu očetu Jakobu. V Egiptu se je razglasil Jožefov ukaz: »Vsi, ki ne bodo šli naproti Jakobu, bodo umrli.«
8 Naslednji dan je Jožef odšel z vsem Egiptom, veliko in mogočno vojsko, vsi oblečeni v oblačila iz finega lana in škrlatnega škrlatnega platna, s srebrnim in zlatim orodjem in bojnim orožjem.
9 In vsi so šli Jakobu naproti z vsemi vrstami glasbil, z bobni in tamburini, in so posipali miro in alojo po vsej poti. In vsi so šli tako, in zemlja se je stresla od njihovega vpitja.
10 Vse egiptovske žene so šle na strehe in na obzidje, da bi naproti Jakobu. Na Jožefovi glavi je bila faraonova kraljevska krona, kajti faraon mu jo je poslal, da si jo nadene, ko bo šel naproti očetu.
11 Ko se je Jožef približal očetu na petdeset komolcev, je izstopil z voza in šel peš proti očetu. Ko so vsi egiptovski knezi in njeni velikaši videli, da je Jožef šel peš proti očetu, so tudi oni izstopili in šli peš proti Jakobu.
12 Ko se je Jakob približal Jožefovemu taboru, je Jakob opazil tabor, ki se je z Jožefom bližal k njemu, in to ga je razveselilo in Jakob se je temu čudil.
13 Jakob pa je rekel Judu: »Kdo je tisti mož, ki ga vidim v egiptovskem taboru oblečenega v kraljevska oblačila, z zelo rdečim oblačilom na sebi in kraljevsko krono na glavi, ki je stopil s svojega voza in prihaja proti nam?« Juda je odgovoril očetu: »To je tvoj sin Jožef, kralj.« Jakob se je razveselil, ko je videl slavo svojega sina.
14 Jožef se je približal svojemu očetu in se mu priklonil, in vsi možje tabora so se z njim priklonili do tal pred Jakobom.
15 In glej, Jakob je stekel in hitel k svojemu sinu Jožefu, se mu je objel okoli vratu in ga poljubil, in sta jokala. Tudi Jožef je objel očeta in ga poljubil, in sta jokala, in vsi egiptovski ljudje so jokali z njimi.
16 Jakob pa reče Jožefu: »Zdaj bom umrl veselo, ko bom videl tvoj obraz, saj si še živ in v slavi.«
17 Jakobovi sinovi, njihove žene, njihovi otroci, njihovi služabniki in vsa Jakobova hiša so silno jokali z Jožefom, ga poljubljali in močno jokali z njim.
18 Jožef in vse njegovo ljudstvo so se nato vrnili domov v Egipt. Jakob, njegovi sinovi in vsi otroci njegove hiše so prišli z Jožefom v Egipt. Jožef jih je nastanil v najboljšem delu Egipta, v deželi Gošen.
19 Jožef pa reče očetu in bratom: »Šel bom gor in sporočil faraonu: Moji bratje in očetova družina ter vsi, kar jih je, so prišli k meni in glejte, so v deželi Gošen.«
20 Jožef je storil tako in vzel izmed svojih bratov Rubena, Isaharja Zebulona in njegovega brata Benjamina ter jih postavil pred faraona.
21 Jožef je rekel faraonu: »Moji bratje in očetova družina z vsemi svojimi čredami in živino so prišli k meni iz kanaanske dežele, da bi se nastanili v Egiptu, ker jih je mučila lakota.«
22 Faraon pa reče Jožefu: »Posadi očeta in brate na najboljši del dežele, ne odrekaj jim vsega dobrega in jim daj jesti od obilja dežele.«
23 Jožef pa odgovori in reče: »Glej, postavil sem jih v gošensko deželo, kajti pastirji so, zato naj ostanejo v Gošenu in pasejo svoje črede ločeno od Egipčanov.«
24 Faraon pa reče Jožefu: Stori s svojimi brati vse, kar ti bodo rekli. Jakobovi sinovi so se faraonu poklonili in odšli od njega v miru. Jožef pa je nato pripeljal očeta pred faraona.
25 Jakob je prišel in se priklonil faraonu. Jakob je blagoslovil faraona in ta je nato odšel; Jakob pa je prebival v gošenski deželi, vsi njegovi sinovi in vsa njegova družina.
26 V drugem letu, to je v sto tridesetem letu Jakobovega življenja, je Jožef preživljal očeta in brate ter vso očetovo družino s kruhom po njihovih otrocih vse dni lakote; ničesar jim ni manjkalo.
27 In Jožef jim je dal najboljši del vse dežele; najboljše iz Egipta so imeli vse Jožefove dni; in Jožef jim je dajal tudi in vsej družini svojega očeta oblačila in suknjiče leto za letom; in Jakobovi sinovi so varno ostali v Egiptu vse dni svojega brata.
28 Jakob je vedno jedel za Jožefovo mizo; Jakob in njegovi sinovi niso odstopili od Jožefove mize ne podnevi ne ponoči, razen tega, kar so Jakobovi otroci jedli v svojih hišah.
29 In ves Egipt je jedel kruh v dneh lakote iz Jožefove hiše, kajti vsi Egipčani so zaradi lakote prodali vse, kar jim je bilo.
30 In Jožef je kupil vso egiptovsko zemljo in polja za kruh zaradi faraona, in Jožef je oskrboval ves Egipt s kruhom vse dni lakote. Jožef je pobiral vse srebro in zlato, ki je prihajalo k njemu za žito, ki so ga kupovali po vsej deželi, in nabral je veliko zlata in srebra, poleg ogromne količine oniksa, bdelija in dragocenih oblačil, ki so jih prinašali Jožefu z vseh koncev dežele, ko so porabili denar.
31 Jožef je vzel vse srebro in zlato, kar mu je prišlo v roke, okoli dvainsedemdeset talentov zlata in srebra, pa tudi oniks in bdelij v veliki količini. Jožef je šel in jih skril v štirih delih: en del je skril v puščavi blizu Rdečega morja, en del pa ob reki Perat, tretji in četrti del pa je skril v puščavi nasproti perzijske in medijske puščave.
32 Vzel je del preostalega zlata in srebra ter ga dal vsem svojim bratom in vsej očetovi hiši in vsem ženskam v očetovi hiši, preostanek pa je prinesel v faraonovo hišo, približno dvajset talentov zlata in srebra.
33 Jožef je dal faraonu vse preostalo zlato in srebro, faraon pa ga je shranil v zakladnico. Potem so se v deželi končali dnevi lakote. Sejali so in želi po vsej deželi in vsako leto so dobivali svojo običajno količino; ničesar jim ni manjkalo.
34 Jožef je varno prebival v Egiptu in vsa dežela je bila pod njegovim vodstvom. Njegov oče in vsi njegovi bratje so prebivali v gošenski deželi in jo posedli.
35 Jožef pa je bil zelo star, v letih, in njegova dva sinova, Efraim in Manase, sta nenehno ostajala v Jakobovi hiši skupaj s sinovi Jakobovih sinov, njunimi brati, da bi se učili Gospodovih poti in njegove postave.
36 Jakob in njegovi sinovi so prebivali v egiptovski deželi, v gošenski deželi, in so jo posedli, in so se v njej rodovitno razmnožili.

POGLAVJE 56

1 Jakob je živel v egiptovski deželi sedemnajst let. Dni Jakobovi, leta njegovega življenja, so bili sto sedeminštirideset let.

2 Takrat je Jakoba napadla bolezen, zaradi katere je umrl, in poslal je po svojega sina Jožefa iz Egipta. Njegov sin Jožef je prišel iz Egipta in Jožef je prišel k svojemu očetu.
3 Jakob je rekel Jožefu in njegovim sinovom: »Glej, umiram, in Bog vaših očetov vas bo obiskal in vas pripeljal nazaj v deželo, ki jo je Gospod prisegel dati vam in vašim otrokom za vami. Zdaj pa, ko umrem, me pokopljite v jami, ki je v Makpeli v Hebronu v kanaanski deželi, blizu mojih očetov.«
4 Jakob je prisegel svoje sinove, da ga bodo pokopali v Makpeli v Hebronu, in sinovi so mu prisegli glede tega.
5 In jim je zapovedal: »Služiti GOSPODU, svojemu Bogu, kajti on, ki je rešil vaše očete, bo tudi vas rešil iz vse stiske.«
6 Jakob pa reče: »Pokliči k meni vse svoje otroke!« In vsi otroci Jakobovih sinov so prišli in sedli pred njega. Jakob jih je blagoslovil in jim rekel: »Gospod, Bog vaših očetov, vam bo dal tisočkrat toliko in vas blagoslovil, in naj vam da blagoslov vašega očeta Abrahama.« In vsi otroci Jakobovih sinov so šli tisti dan, potem ko jih je blagoslovil.
7 Naslednji dan je Jakob spet poklical svoje sinove in vsi so se zbrali in prišli k njemu ter sedli pred njim. Jakob je tisti dan blagoslovil svoje sinove pred svojo smrtjo, vsak je blagoslovil po svojem blagoslovu; glej, zapisano je v knjigi Gospodove postave, ki pripada Izraelu.
8 Jakob pa reče Judu: »Vem, sin moj, da si močan mož za svoje brate; kraljuj jim in tvoji sinovi bodo kraljevali svojim sinom na veke.«
9 Samo nauči svoje sinove streljati z lokom in uporabljati vse bojno orožje, da se bodo lahko bojevali v bitkah svojega brata, ki bo vladal nad svojimi sovražniki.
10 Jakob je tisti dan spet zapovedal svojim sinovom: »Glej, danes se bom zbral k svojemu ljudstvu; odpeljite me iz Egipta in me pokopljite v jami Makpeli, kakor sem vam zapovedal.«
11 Vendar pazite, prosim, da me nihče od vaših sinov ne bo nosil, ampak samo vi sami. Tako mi boste storili, ko boste nesli moje truplo, da bi šli z njim v kanaansko deželo, da me pokopljete,
12 Juda, Isahar in Zebulon bodo nosili moje odre na vzhodni strani, Ruben, Simeon in Gad na južni strani, Efraim, Manase in Benjamin na zahodni strani, Dan, Aser in Neftali pa na severni.
13 Naj Levi ne nosi s teboj, kajti on in njegovi sinovi bodo nosili skrinjo Gospodove zaveze z Izraelovimi sinovi v taboru. Tudi moj sin Jožef naj je ne nosi, kajti kakor kralj naj bo njegova slava; le Efraim in Manase bosta namesto njiju.
14 Tako mi storiš, ko me boš peljal: ne zanemarjaj ničesar od vsega, kar ti zapovedujem; in ko mi boš to storil, se bo GOSPOD spominjal tebe in tvojih otrok za teboj na veke.
15 Sinovi moji, spoštujte vsak svojega brata in sorodnika ter zapovedujte svojim otrokom in otrokom svojih otrok, naj vse dni služijo GOSPODU, Bogu svojih očetov.
16 Da bi podaljšal svoje dni v deželi, ti in tvoji otroci in otroci tvojih otrok na veke, ko boste delali, kar je dobro in pravično v očeh GOSPODA, tvojega Boga, in hodili po vseh njegovih potih.
17 In ti, Jožef, moj sin, odpusti, prosim, nadloge svojih bratov in vse njihove pregrehe v škodi, ki so ti jo zadali, kajti Bog je to namenil tebi in tvojim otrokom v korist.
18 In o sin moj, ne prepuščaj svojih bratov egiptovskim prebivalcem in jih ne žali, kajti glej, izročam jih v Božje roke in v tvoje roke, da jih varuješ pred Egipčani. Jakobovi sinovi so odgovorili očetu in rekli: »O, oče naš, vse, kar si nam zapovedal, bomo storili; samo Bog naj bo z nami.«
19 Jakob pa reče svojim sinovom: »Naj bo Bog z vami, če se boste držali vseh njegovih poti; ne odstopajte od njegovih poti ne na desno ne na levo, da bi delali, kar je dobro in pravično v njegovih očeh.«
20 Vem namreč, da vas bodo v poslednjih dneh v deželi zadele številne in hude stiske. Da, vaši otroci in otroci otrok, samo služite GOSPODU in on vas bo rešil iz vseh stisk.
21 Ko boš hodil za Bogom, da bi mu služil, in boš učil svoje otroke za seboj in otroke svojih otrok spoznavati Gospoda, tedaj ti bo Gospod in tvojim otrokom obudil služabnika izmed tvojih otrok. Gospod te bo po svoji roki rešil iz vse stiske in te izpeljal iz Egipta ter te pripeljal nazaj v deželo tvojih očetov, da jo boš varno podedoval.
22 Jakob je nehal zapovedovati svojim sinovom, potegnil je noge v posteljo in umrl ter bil pridružen svojemu ljudstvu.
23 Jožef pa je padel na očeta in zavpil ter jokal nad njim in ga poljubil ter z grenkim glasom zaklical: »Oče moj, oče moj!«
24 Žene njegovega sina in vsa njegova družina so prišle in se zgrnile na Jakoba ter jokale nad njim in glasno vpile zaradi Jakoba.
25 Vsi Jakobovi sinovi so vstali skupaj in si raztrgali oblačila, si na ledja nadeli raševino, padli na obraz in si metali prah na glavo proti nebu.
26 In to so povedali Osnati, Jožefovi ženi. Vstala je, si nadela vrečo in prišla z vsemi egiptovskimi ženskami, žalovala in jokala za Jakobom.
27 In vsi egiptovski ljudje, ki so poznali Jakoba, so prišli tisti dan, ko so to slišali, in ves Egipt je jokal več dni.
28 In tudi iz kanaanske dežele so prišle ženske v Egipt, ko so slišale, da je Jakob mrtev, in so ga v Egiptu objokovale sedemdeset dni.
29 In zgodilo se je po tem, da je Jožef svojim služabnikom, zdravnikom, ukazal, naj balzamirajo njegovega očeta z miro in kadilom ter z vsakovrstnim kadilom in dišavami, in zdravniki so balzamirali Jakoba, kakor jim je bil Jožef naročil.
30 In vse egiptovsko ljudstvo in starešine in vsi prebivalci gošenske dežele so jokali in žalovali za Jakobom, in vsi njegovi sinovi in otroci njegove hiše so žalovali in žalovali za svojim očetom Jakobom več dni.
31 Ko so minili dnevi njegovega joka, po sedemdesetih dneh, je Jožef rekel faraonu: »Šel bom gor in pokopal očeta svojega v kánaanski deželi, kakor me je zaprisegel, in se nato vrnil.«
32 Faraon je poslal Jožefa in rekel: »Pojdi gori in pokoplji očeta svojega, kakor ti je rekel in kakor te je zaprisegel.« Jožef se je z vsemi brati svojimi odpravil v kanaansko deželo pokopat očeta Jakoba, kakor jim je bil zapovedal.
33 Faraon je ukazal, naj se po vsem Egiptu oznani: »Kdor ne gre z Jožefom in njegovimi brati v kanaansko deželo pokopat Jakoba, bo umrl.«
34 Ves Egipt je slišal faraonov razglas in vsi skupaj so vstali. Vsi faraonovi služabniki in starešine njegove hiše in

vsi starešine egiptovske dežele so šli z Jožefom. Vsi faraonovi uradniki in plemenitaši so šli kot Jožefovi služabniki in so šli pokopat Jakoba v kanaansko deželo.
35 Jakobovi sinovi so nesli nosilnico, na kateri je ležal; vse, kar jim je zapovedal oče, so storili sinovi njegovi z njim.
36 Oder je bil iz čistega zlata in okrašen z oniksovimi kamni in bdelijem; pokrov odra pa je bil iz zlate tkane izdelave, povezane z nitmi, in na njih so bili kavlji iz oniksovih kamnov in bdelija.
37 Jožef je svojemu očetu Jakobu položil na glavo veliko zlato krono in mu v roko dal zlato žezlo, in obkrožili so oder, kakor je bilo to v navadi kraljev za časa njihovega življenja.
38 In vse egiptovske čete so šle pred njim v tej vrsti, najprej vsi faraonovi junaki in Jožefovi junaki, za njimi pa ostali egiptovski prebivalci. Vsi so bili opasani z meči in opremljeni z verižnimi oklepi, na sebi pa so imeli vojno opremo.
39 Vsi jokajoči in žalujoči so šli na daljavo nasproti nosilnici, hodili so, jokali in žalovali, ostalo ljudstvo pa je šlo za nosilnico.
40 Jožef in njegova družina sta šla skupaj k odru, bosi in jokajoči, in ostali Jožefovi služabniki so šli okoli njega; vsak je imel svoj okras na sebi in vsi so bili oboroženi z bojnim orožjem.
41 Petdeset Jakobovih služabnikov je šlo pred nosilnico in so posipali po cesti miro, alojo in vsakovrstne dišave. Vsi Jakobovi sinovi, ki so nosili nosilnico, so hodili po dišavnici, Jakobovi služabniki pa so šli pred njimi in posipali dišave po cesti.
42 Jožef je šel s težkim taborom in tako so počeli vsak dan, dokler niso prišli v kanaansko deželo. Prišli so do mlatišča Atad, ki je bilo na drugi strani Jordana, in tam so zelo močno in hudo žalovali.
43 In vsi kanaanski kralji so slišali za to in vsi so šli ven, vsak iz svoje hiše, enaintrideset kanaanskih kraljev, in vsi so prišli s svojimi možmi, da bi žalovali in jokali za Jakobom.
44 In vsi ti kralji so videli Jakobov oder in glej, Jožefova krona je bila na njem, in tudi oni so položili svoje krone na oder in ga obkrožili s kronami.
45 In vsi ti kralji so na tistem kraju skupaj z Jakobovimi in egiptovskimi sinovi veliko in težko žalovali za Jakobom, kajti vsi kanaanski kralji so poznali hrabrost Jakoba in njegovih sinov.
46 In do Ezava je prišla vest: »Jakob je umrl v Egiptu, in sinovi njegovi in ves Egipt ga peljejo v kanaansko deželo, da ga pokopljejo.«
47 Ko je Ezav to slišal in je prebival na gori Seir, se je vzdignil z vsemi svojimi sinovi, vsem svojim ljudstvom in vso svojo družino, ljudstvom, ki je bilo zelo veliko, in prišli so žalovat in jokat za Jakobom.
48 Ko je Ezav prišel, je žaloval za svojim bratom Jakobom. Ves Egipt in ves Kanaan sta spet vstala in sta z Ezavom veliko žalovala za Jakobom na tistem kraju.
49 Jožef in njegovi bratje so od tam pripeljali svojega očeta Jakoba in šli v Hebron, da bi Jakoba pokopali v jami pri njegovih očetih.
50 Ko so prišli v Kireat-arbo, do jame, se je Ezav s sinovi svojimi postavil v jamo nasproti Jožefu in bratom njegovim kot ovira in rekel: »Jakob naj ne bo pokopan v njej, ker je naša in našega očeta.«
51 Jožef in njegovi bratje so slišali besede Ezavovih sinov in so se silno razjezili. Jožef je pristopil k Ezavu in rekel: »Kaj je to, kar govorijo? Saj je moj oče Jakob to kupil od tebe za veliko bogastvo po Izakovi smrti, pred petindvajsetimi leti, in tudi vso kanaansko deželo je kupil od tebe in od tvojih sinov in tvojega potomstva za teboj.«
52 Jakob jo je kupil za svoje sinove in za svoje potomstvo za večno dediščino. Zakaj torej danes govoriš te stvari?
53 Ezav pa odgovori in reče: Lažno govoriš in lažeš, kajti v vsej tej deželi nisem prodal ničesar, kar je moje, kakor praviš, tudi moj brat Jakob ni kupil ničesar, kar bi bilo moje, v tej deželi.
54 Ezav je to povedal, da bi s svojimi besedami prevaral Jožefa, saj je vedel, da Jožefa ni bilo v tistih dneh, ko je Ezav prodal Jakobu vse, kar je imel v kanaanski deželi.
55 Jožef pa reče Ezavu: »Seveda je moj oče vložil te stvari pri tebi v kupno listino in potrdil listino pred pričami, in glej, je pri nas v Egiptu.«
56 Ezav pa mu je odgovoril: »Prinesi zapis, vse, kar najdeš v zapisu, in storili bomo.«
57 Jožef je poklical svojega brata Neftalija in mu rekel: »Pohiti hitro, ne oklevaj, ampak teci v Egipt in prinesi vse zapise: kupnino, zapečateno in odprto zvezo ter vse prve zapise, v katerih so zapisani vsi dogodki o pravici prvorojenstva.«
58 In pripelji jih k nam sem, da bomo od njih izvedeli vse besede Ezava in njegovih sinov, ki so jih danes govorili.
59 Neftali je poslušal Jožefov glas in je hitel ter tekel, da bi šel v Egipt. Neftali je bil peš lažji od vseh jelenov, ki so bili v puščavi, kajti hodil je po klasju, ne da bi ga zdrobil.
60 Ko je Ezav videl, da je Neftali šel iskat zapise, so se on in njegovi sinovi še bolj upirali jami. Ezav in vse njegovo ljudstvo se je dvignilo proti Jožefu in njegovim bratom, da bi se bojevali.
61 In vsi Jakobovi sinovi in egiptovsko ljudstvo so se bojevali z Ezavom in njegovimi možmi. Ezavovi sinovi in njegovo ljudstvo so bili poraženi pred Jakobovimi sinovi in Jakobovi sinovi so pobili štirideset mož iz Ezavovega ljudstva.
62 In Kušim, sin Dana, sina Jakobovega, je bil takrat z Jakobovimi sinovi, a je bil od kraja bitke oddaljen kakih sto komolcev, kajti ostal je s sinovi Jakobovih sinov pri Jakobovem odru, da bi ga stražil.
63 In Čušim je bil nem in gluh, a je še vedno razumel glas prestrašenosti med ljudmi.
64 In vprašal je: »Zakaj ne pokopljete mrtvih in zakaj je ta velika groza?« Odgovorili so mu z besedami Ezava in njegovih sinov. Sredi bitke je stekel k Ezavu in ga ubil z mečem, mu odsekal glavo in odskočila je daleč stran. Ezav je padel med ljudstvo v bitki.
65 Ko je Kušim to storil, so Jakobovi sinovi premagali Ezavove sinove in Jakobovi sinovi so na silo pokopali svojega očeta Jakoba v jami, Ezavovi sinovi pa so to videli.
66 Jakoba so pokopali v Hebronu, v jami Mahpeli, ki jo je Abraham kupil od Hetovih sinov za grobišče, in pokopali so ga v zelo dragih oblačilih.
67 In nobenemu kralju ni bila izkazana takšna čast, kot jo je Jožef izkazal svojemu očetu ob njegovi smrti, kajti pokopal ga je z veliko častjo, kakor se pokopavajo kralji.

68 Jožef in njegovi bratje so za svojega očeta sedem dni žalovali.

POGLAVJE 57

1 Potem so se Ezavovi sinovi bojevali z Jakobovimi sinovi in Ezavovi sinovi so se bojevali z Jakobovimi sinovi v Hebronu. Ezav je še vedno ležal mrtev in ni bil pokopan.
2 In bitka med njima je bila huda in Ezavovi sinovi so bili poraženi pred Jakobovimi sinovi, in Jakobovi sinovi so pobili osemdeset mož izmed Ezavovih sinov, in nihče ni umrl izmed ljudstva Jakobovih sinov. In Jožefova roka je prevladala nad vsem ljudstvom Ezavovih sinov, in vzel je v ujetništvo Zefa, sina Elifaza, Ezavovega sina, in petdeset njegovih mož, in jih zvezal z železnimi verigami ter jih dal v roke svojim služabnikom, da bi jih odpeljali v Egipt.
3 Ko so Jakobovi sinovi odpeljali Zefa in njegovo ljudstvo v ujetništvo, so se vsi, ki so ostali, zelo bali za svoje življenje iz Ezavove hiše, da ne bi bili tudi sami ujeti. Zato so vsi zbežali z Elifazom, Ezavovim sinom, in njegovim ljudstvom, skupaj z Ezavovim truplom, ter se odpravili na goro Seir.
4 Prišli so na goro Seir in pokopali Ezava v Seirju, a njegove glave niso prinesli s seboj v Seir, kajti pokopali so jo na mestu, kjer je bila bitka v Hebronu.
5 Ko so Ezavovi sinovi zbežali pred Jakobovimi sinovi, so jih Jakobovi sinovi zasledovali do meja Seira, a med zasledovanjem niso ubili niti enega moža izmed njih, kajti Ezavovo truplo, ki so ga nesli s seboj, jih je zmedlo. Zato so zbežali. Jakobovi sinovi so se obrnili stran od njih in prišli do kraja, kjer so bili njihovi bratje v Hebronu, in tam so ostali tisti dan in naslednji dan, dokler se niso odpočili od bitke.
6 Tretji dan so zbrali vse sinove Seirja Horejca in vse otroke z vzhoda, množico ljudstva kakor morskega peska, in šli so in prišli v Egipt, da bi se bojevali z Jožefom in njegovimi brati, da bi rešili svoje brate.
7 Jožef in vsi Jakobovi sinovi so slišali, da so Ezavovi sinovi in otroci z vzhoda prišli nadnje, da bi se bojevali, da bi rešili svoje brate.
8 Jožef in njegovi bratje ter mogočni možje iz Egipta so šli naprej in se bojevali v mestu Ramzes. Jožef in njegovi bratje so zadali hud udarec Ezavovim sinovom in otrokom vzhoda.
9 In pobili so jih šeststo tisoč mož, in med njimi so pobili vse mogočne može sinov Seirja Horejca; ostalo jih je le malo, in pobili so tudi veliko sinov z vzhoda in sinov Ezava; in Elifaz, sin Ezavov, in vsi sinovi z vzhoda so zbežali pred Jožefom in njegovimi brati.
10 Jožef in njegovi bratje so jih zasledovali, dokler niso prišli v Sukot, in so jih v Sukotu pobili trideset mož, ostali pa so pobegnili in so zbežali vsak v svoje mesto.
11 Jožef in njegovi bratje ter egiptovski junaki so se z veseljem in dobrodušnim srcem obrnili od njih, kajti premagali so vse njihove sovražnike.
12 Elifazov sin Zefo in njegovi možje so bili še vedno sužnji Jakobovim sinovom v Egiptu in njihove bolečine so se stopnjevale.
13 Ko so se Ezavovi in Seirovci vrnili v svojo deželo, so Seirovci videli, da so vsi padli v roke Jakobovih sinov in egiptovskega ljudstva zaradi bitke Ezavovih sinov.
14 Seirjevi sinovi so rekli Ezavovim sinovom: »Videli ste in zato veste, da je bil ta tabor postavljen zaradi vas, in ni ostal noben junak ali vešč vojskovanja.«
15 Zdaj pa pojdite iz naše dežele, pojdite od nas v kanaansko deželo, v deželo, kjer prebivajo vaši očetje! Zakaj bodo vaši otroci v poslednjih dneh podedovali dediščino naših otrok?
16 Ezavovi otroci pa niso poslušali Seirovih otrok in so se odločili, da se bodo z njimi vojskovali.
17 Ezavovi sinovi so na skrivaj poslali sporočilo Angeju, afriškemu kralju, to je Dinhabi:
18 Pošlji nam nekaj svojih mož, da pridejo k nam, in skupaj se bomo bojevali s sinovi Horejca Seirja, kajti sklenili so se bojevati z nami, da bi nas pregnali iz dežele.
19 In Angeas, kralj Dinhabe, je storil tako, kajti v tistih dneh je bil prijatelj Ezavovih otrok. Angeas je poslal Ezavovim otrokom petsto hrabrih pešakov in osemsto konjenikov.
20 Seirjevi sinovi so poslali k sinovom vzhoda in k sinovom midjanskim, rekoč: »Videli ste, kaj so nam storili Ezavovi sinovi, zaradi katerih smo skoraj vsi pobiti v boju z Jakobovimi sinovi.«
21 Zdaj pa pridi k nam in nam pomagaj, da se bomo skupaj borili proti njim in jih pregnali iz dežele ter se maščevali za svoje brate, ki so umrli zaradi njih v boju z njihovimi brati, Jakobovimi sinovi.
22 Vsi sinovi vzhoda so poslušali Seirjeve sinove in prišli so k njim kakih osemsto mož z izdolbenimi meči. Ezavovi sinovi so se takrat bojevali s Seirjevimi sinovi v Paranski puščavi.
23 Seirjevi sinovi so tedaj premagali Ezavove sinove in Seirjevi sinovi so tistega dne v bitki pobili Ezavovih sinov kakih dvesto mož iz ljudstva Angeasa, kralja Dinhabe.
24 Drugi dan so se Ezavovi sinovi spet vrnili, da bi se drugič bojevali s Seirjevimi sinovi, in boj je bil tokrat hud za Ezavove sinove in jih je zaradi Seirjevih sinov zelo pretresel.
25 Ko so Ezavovi sinovi videli, da so Seirovi sinovi močnejši od njih, so se nekateri možje izmed Ezavovih sinov obrnili in pomagali Seirovim sinovom, njihovim sovražnikom.
26 V drugi bitki pa je pri Angei, kralju v Dinhabi, padlo še oseminpetdeset mož izmed ljudstva Ezavovih sinov.
27 Tretji dan pa so Ezavovi otroci slišali, da so se nekateri njihovi bratje obrnili stran od njih, da bi se v drugi bitki bojevali proti njim; in Ezavovi otroci so žalovali, ko so to slišali.
28 In so rekli: Kaj naj storimo z našimi brati, ki so se obrnili od nas, da bi pomagali sinovom Seirja, našim sovražnikom? In Ezavovi sinovi so spet poslali k Angeasu, kralju Dinhabe, in sporočili:
29 Pošljite nam spet druge može, da se bomo z njimi bojevali proti Seirjevim otrokom, kajti že dvakrat so bili močnejši od nas.
30 Angeas je spet poslal k Ezavovim otrokom približno šeststo hrabrih mož, ki so prišli Ezavovim otrokom pomagat.
31 Čez deset dni so se Ezavovi sinovi spet bojevali s Seirovci v Paranski puščavi. Bitka je bila zelo huda za Seirovce. Ezavovi sinovi so takrat premagali Seirovce.

Seirovci so bili poraženi pred Ezavovimi sinovi in Ezavovi sinovi so izmed njih pobili približno dva tisoč mož.
32 In vsi junaki sinov Seirovih so padli v tej bitki, in ostali so le njihovi mladi otroci, ki so ostali v njihovih mestih.
33 Vsi Madianci in sinovi Vzhoda so se dali v beg pred bitko. Zapustili so Seirske sinove in zbežali, ko so videli, da se bitka huda, Ezavovi sinovi pa so zasledovali vse sinove Vzhoda, dokler niso prišli v njihovo deželo.
34 Ezavovi sinovi so jih pobili okoli dvesto petdeset mož, in izmed ljudstva Ezavovih sinov je v tisti bitki padlo okoli trideset mož. Toda ta nesreča jih je zadela, ker so se njihovi bratje obrnili od njih, da bi pomagali sinovom Horejca Seirja. Ezavovi sinovi so spet slišali za hudobna dejanja svojih bratov in so spet žalovali zaradi tega.
35 Po bitki so se Ezavovi sinovi obrnili in prišli domov v Seir. Ezavovi sinovi so pobili tiste, ki so ostali v deželi Seirovih sinov; pobili so tudi njihove žene in otroke, nikogar niso pustili živega razen petdesetih mladeničev in deklet, ki so jih pustili živeti. Ezavovi sinovi jih niso usmrtili, fantje pa so jim postali sužnji, dekleta pa so si vzeli za žene.
36 Ezavovi sinovi so se naselili v Seirju namesto Seirovih sinov in podedovali njihovo deželo ter jo posedli.
37 Ezavovi sinovi so vzeli vse, kar je bilo v deželi, Seirjevim sinovom, tudi njihove črede, njihove volove in njihovo imetje, in vse, kar je bilo Seirjevih sinov, so vzeli Ezavovi sinovi. In Ezavovi sinovi so prebivali v Seiru na mestu Seirjevih sinov do današnjega dne. Ezavovi sinovi so razdelili deželo na dele petim Ezavovim sinovom po njihovih družinah.
38 In zgodilo se je v tistih dneh, da so se Ezavovi sinovi odločili, da bodo kronali kralja nad seboj v deželi, ki so jo dobili v last. In so rekli drug drugemu: Ne tako, kajti on bo kraljeval nad nami v naši deželi in mi bomo pod njegovim svetom in on bo bojeval naše bitke proti našim sovražnikom, in so to storili.
39 In vsi Ezavovi sinovi so prisegli: »Da jim ne bo nikoli vladal nihče izmed njihovih bratov, ampak tujec, ki ni izmed njihovih bratov.« Kajti duše vseh Ezavovih sinov so bile zagrenjene, vsak proti svojemu sinu, bratu in prijatelju, zaradi hudega, ki so ga trpeli od svojih bratov, ko so se bojevali s Seirjevimi sinovi.
40 Zato so Ezavovi sinovi prisegli: »Od tistega dne naprej si ne bodo več izbrali kralja izmed svojih bratov, ampak iz tuje dežele, vse do današnjega dne.«
41 In bil je tam mož iz ljudstva Angeasa, kralja Dinhabe; ime mu je bilo Bela, sin Beorjev, ki je bil zelo hraber mož, lep in čeden ter moder v vsej modrosti in mož razumnosti in nasveta; in nihče izmed ljudstva Angeasa mu ni bil enak.
42 In vsi Ezavovi sinovi so ga vzeli, ga mazilili in ga kronali za kralja, se mu priklonili in mu rekli: »Naj živi kralj, naj živi kralj!«
43 Razgrnili so prt in mu vsak prinesel zlate in srebrne uhane ali prstane ali zapestnice. Obogatili so ga s srebrom in zlatom, oniksom in bdelijem. Naredili so mu kraljevski prestol in mu na glavo položili kraljevsko krono. Zgradili so mu palačo, v kateri je prebival in postal kralj nad vsemi Ezavovimi sinovi.
44 Angeasi so od Ezavovih sinov vzeli plačilo za boj in se tisti čas vrnili k svojemu gospodarju v Dinhabo.
45 Bela je vladal Ezavovim sinovom trideset let in Ezavovi sinovi so prebivali v deželi namesto Seirovih sinov in so varno prebivali namesto njih do tega dne.

POGLAVJE 58

1 Zgodi se v dvaintridesetem letu Izraelovega odhoda v Egipt, to je v enainsedemdesetem letu Jožefovega življenja, da je tisto leto umrl faraon, egiptovski kralj, in namesto njega je zakraljeval njegov sin Magron.
2 Faraon je pred smrtjo Jožefu zapovedal, naj bo oče njegovemu sinu Magronu, in naj bo Magron pod Jožefovo skrbjo in pod njegovim svetovanjem.
3 Ves Egipt se je strinjal s tem, da naj bo Jožef kralj nad njimi, kajti vsi Egipčani so ljubili Jožefa kakor prej, samo Magron, sin faraonov, je sedel na očetovem prestolu in v tistih dneh postal kralj namesto svojega očeta.
4 Magron je bil star enainštirideset let, ko je začel vladati, in štirideset let je vladal v Egiptu. Ves Egipt ga je po imenu njegovega očeta imenoval faraon, kakor je bilo v Egiptu običajno, da so to počeli z vsakim kraljem, ki je vladal nad njimi.
5 Ko je faraon zavladal namesto njegovega očeta, je dal egiptovske zakone in vse vladne zadeve v roke Jožefa, kakor mu je bil zapovedal oče.
6 Jožef je postal kralj nad Egiptom, kajti upravljal je ves Egipt in ves Egipt je bil pod njegovo skrbjo in njegovim svetovanjem, kajti ves Egipt se je po faraonovi smrti nagibal k Jožefu in ga zelo ljubil, da bi jim vladal.
7 Med njimi pa so bili nekateri, ki ga niso marali in so rekli: »Noben tujec ne bo kraljeval nad nami.« Vendar je v tistih dneh po faraonovi smrti vsa oblast nad Egiptom prešla na Jožefa, ki je bil upravitelj in je po vsej deželi delal, kar je hotel, ne da bi se kdo vmešaval.
8 In ves Egipt je bil pod Jožefovo oskrbo, in Jožef se je vojskoval z vsemi svojimi okoliškimi sovražniki in jih podjarmil; tudi vso deželo in vse Filistejce do meja Kanaana si je Jožef podjarmil, in vsi so bili pod njegovo oblastjo in so Jožefu dajali letni davek.
9 Faraon, egiptovski kralj, je sedel na prestolu namesto svojega očeta, vendar je bil pod Jožefovim nadzorom in svetovanjem, kakor je bil sprva pod nadzorom svojega očeta.
10 Ni vladal razen v egiptovski deželi po Jožefovem nasvetu, ampak Jožef je takrat vladal nad vso deželo, od Egipta do velike reke Perata.
11 Jožef je bil uspešen na vseh svojih potih in GOSPOD je bil z njim. GOSPOD je dal Jožefu še več modrosti, časti, slave in ljubezni do njega v srcih Egipčanov in po vsej deželi. Jožef je vladal nad vso deželo štirideset let.
12 In vse dežele Filistejcev, Kanaan in Sidon ter dežele na drugi strani Jordana so prinašale darila Jožefu vse njegove dni, in vsa dežela je bila v Jožefovi roki in so mu prinašali letni davek, kakor je bilo določeno, kajti Jožef se je bojeval proti vsem svojim okoliškim sovražnikom in jih pokoril, in vsa dežela je bila v Jožefovi roki, in Jožef je varno sedel na svojem prestolu v Egiptu.
13 Tudi vsi njegovi bratje, Jakobovi sinovi, so varno prebivali v deželi vse Jožefove dni in so bili rodovitni ter se silno množili v deželi in služili so Gospodu vse svoje dni, kakor jim je zapovedal njihov oče Jakob.

14 In zgodilo se je po mnogih dneh in letih, ko so Ezavovi sinovi mirno prebivali v svoji deželi z Belo, svojim kraljem, da so se Ezavovi sinovi rodovitno razmnožili in se namnožili v deželi. Zato so se odločili, da bodo šli in se bojevali z Jakobovimi sinovi in vsem Egiptom ter rešili svojega brata Zefa, Elifazovega sina, in njegove može, kajti v tistih dneh so bili še Jožefovi sužnji.
15 Ezavovi sinovi so poslali sporočila vsem sinovom vzhoda in sklenili so z njimi mir. In vsi sinovi vzhoda so prišli k njim, da bi šli z Ezavovimi sinovi v Egipt na boj.
16 In k njim so prišli tudi od ljudstva Angeasa, kralja Dinhabe, in poslali so tudi k Izmaelovim sinovom in tudi ti so prišli k njim.
17 Vse to ljudstvo se je zbralo in prišlo v Seir, da bi pomagalo Ezavovim sinovom v bitki. Ta tabor je bil zelo velik in poln ljudi, številnih kakor morskega peska, okoli osemsto tisoč mož pešakov in konjenikov. Vse te čete so šle v Egipt, da bi se bojevale z Jakobovimi sinovi, in so se utaborile pri Ramzesu.
18 Jožef je šel s svojimi brati z mogočnimi egiptovskimi možmi, kakih šeststo mož, in so se bojevali z njimi v deželi Ramzes. Jakobovi sinovi pa so se takrat spet bojevali z Ezavovimi sinovi v petdesetem letu, ko so Jakobovi sinovi šli v Egipt, to je bilo trideseto leto Belovega kraljevanja nad Ezavovimi sinovi v Seiru.
19 In Gospod je dal vse Ezavove junake in sinove Vzhoda v roke Jožefa in njegovih bratov, in ljudstvo Ezavovih sinov in sinov Vzhoda je bilo poraženo pred Jožefom.
20 Izmed Ezavovih sinov in sinov Vzhoda, ki so bili pobiti, jih je padlo pred Jakobovimi sinovi kakih dvesto tisoč mož, in njihov kralj Bela, sin Beorjev, je padel ž njimi v bitki. Ko so Ezavovi sinovi videli, da je njihov kralj padel v bitki in je mrtev, so jim v boju omajale roke.
21 Jožef in njegovi bratje ter ves Egipt so še vedno pretepali ljudstvo Ezavove hiše. Vse Ezavovo ljudstvo se je balo Jakobovih sinov in je zbežalo pred njimi.
22 Jožef in njegovi bratje ter ves Egipt so jih zasledovali en dan hoda in pobili izmed njih kakih tristo mož, ko so jih še naprej pobijali na poti; nato so se obrnili stran od njih.
23 Jožef in vsi njegovi bratje so se vrnili v Egipt; niti en mož jim ni manjkal, ampak dvanajst mož je padlo izmed Egipčanov.
24 Ko se je Jožef vrnil v Egipt, je ukazal, naj še dodatno zvežejo Zefa in njegove može, in vklenili so jih v železne okove ter jim še bolj zagrenili žalost.
25 In vse ljudstvo Ezavovih sinov in sinovi Vzhoda so se osramočeni vrnili, vsak v svoje mesto, kajti vsi junaki, ki so bili z njimi, so padli v bitki.
26 Ko so Ezavovi sinovi videli, da je njihov kralj padel v bitki, so hiteli in vzeli moža izmed ljudstva sinov Vzhoda; ime mu je bilo Jobab, sin Zarahov, iz dežele Bocra, in so ga postavili za kralja nad njimi namesto Bele, njihovega kralja.
27 In Jobab je sedel na Belov prestol kot kralj namesto njega, in Jobab je vladal v Edomu nad vsemi Ezavovimi sinovi deset let. In Ezavovi sinovi se od tistega dne naprej niso več bojevali z Jakobovimi sinovi, kajti Ezavovi sinovi so poznali hrabrost Jakobovih sinov in so se jih zelo bali.
28 Od tistega dne naprej pa so Ezavovi sinovi sovražili Jakobove sinove in sovraštvo ter sovraštvo sta bila med njima zelo močna vse dni do tega dne.
29 In zgodilo se je po tem, po desetih letih, da je umrl Jobab, sin Zarahov, iz Botzre. Ezavovi sinovi so vzeli moža iz dežele Teman, ki mu je bilo ime Kušam, in ga postavili za kralja nad seboj namesto Jobaba. Kušam je vladal v Edomu nad vsemi Ezavovimi sinovi dvajset let.
30 In Jožef, egiptovski kralj, in njegovi bratje in vsi Izraelovi otroci so v tistih dneh varno prebivali v Egiptu skupaj z vsemi Jožefovimi otroki in njegovimi brati, brez ovire ali hude nesreče, in egiptovska dežela je bila takrat v Jožefovih dneh in njegovih bratov v miru od vojne.

POGLAVJE 59

1 To so imena Izraelovih sinov, ki so prebivali v Egiptu in so prišli z Jakobom. Vsi Jakobovi sinovi so prišli v Egipt, vsak s svojo družino.
2 Leini otroci so bili Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isahar, Zebulon in njihova sestra Dina.
3 Rahelina sinova pa sta bila Jožef in Benjamin.
4 Sinova Zilpe, Lejine dekle, sta bila Gad in Aser.
5 Sinova Bilhe, Raheline dekle, sta bila Dan in Neftali.
6 In to so bili njihovi potomci, ki so se jim rodili v kanaanski deželi, preden so prišli v Egipt z očetom Jakobom.
7 Rubenovi sinovi so bili Hanok, Palu, Kecron in Karmi.
8 Simeonovi sinovi pa so bili Jemuel, Jamin, Ohad, Jahin, Zohar in Savel, sin Kanaanke.
9 Levijev sin pa je bil Geršon, Kehat in Merari ter njihova sestra Jokebeda, ki se jim je rodila, ko so šli v Egipt.
10 Judovi sinovi pa so bili Er, Onan, Šela, Perec in Zarah.
11 Er in Onan sta umrla v kanaanski deželi; Peresova sinova pa sta bila Kezron in Kamul.
12 Isaharjevi sinovi pa so bili Tola, Puva, Job in Šomron.
13 Zebulonovi sinovi so bili Sered, Elon in Jakleel, Danov sin pa Kušim.
14 Neftalijevi sinovi pa so bili Jakzeel, Guni, Jetzer in Šilam.
15 Gadovi sinovi pa so bili Zifion, Hagi, Šuni, Ezbon, Eri, Arodi in Areli.
16 Aserjevi sinovi so bili Jimna, Jišva, Jišvi, Berija in njih sestra Serah; Berijeva sinova pa sta bila Keber in Malkiel.
17 Benjaminovi sinovi pa so bili Bela, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ahi, Roš, Mupim, Chupim in Ord.
18 Jožefova sinova, ki sta se mu rodila v Egiptu, sta bila Manase in Efraim.
19 Vseh duš, ki so šle iz Jakobovih ledij, je bilo sedemdeset duš; to so tisti, ki so prišli z očetom Jakobom v Egipt, da bi tam prebivali. Jožef in vsi njegovi bratje so varno prebivali v Egiptu in jedli so najboljše iz Egipta vse dni Jožefovega življenja.
20 Jožef je živel v egiptovski deželi triindevetdeset let in vladal je nad vsem Egiptom osemdeset let.
21 Ko so se bližali dnevi Jožefove smrti, je poslal in poklical svoje brate in vso očetovo družino. Vsi so se zbrali in sedli pred njim.
22 Jožef je rekel svojim bratom in vsej očetovi hiši: »Glej, umiram, in Bog vas bo obiskal in vas odpeljal iz te dežele v deželo, ki jo je prisegel vašim očetom, da jim jo bo dal.«
23 Ko vas bo Bog obiskal in vas odpeljal od tod v deželo vaših očetov, tedaj odnesite s seboj tudi moje kosti od tod.

24 In Jožef je Izraelove sinove zavezal k prisegi za svoje potomstvo, rekoč: »Bog vas bo zagotovo obiskal in od tod boste s seboj prinesli moje kosti.«
25 In zgodilo se je po tem, da je Jožef umrl tisto leto, enainsedemdeseto leto, ko so Izraelci šli v Egipt.
26 Jožef je bil star sto deset let, ko je umrl v egiptovski deželi. Vsi njegovi bratje in vsi njegovi služabniki so vstali in balzamirali Jožefa, kakor je bilo v njihovi navadi, in njegovi bratje in ves Egipt so žalovali za njim sedemdeset dni.
27 Jožefa so položili v krsto, polno dišav in vsakršnih dišav, in ga pokopali ob reki, to je Sihor, skupaj z njegovimi sinovi in vsemi njegovimi brati. Vsa očetova hiša je za njim sedem dni žalovala.
28 In zgodilo se je po Jožefovi smrti, da so v tistih dneh vsi Egipčani začeli vladati nad Izraelovimi otroki. Faraon, egiptovski kralj, ki je vladal namesto svojega očeta, je prevzel vse egiptovske zakone in vodil vso egiptovsko vlado po svojem nasvetu ter varno vladal svojemu ljudstvu.

POGLAVJE 60

1 Ko je minilo leto, dvainsedemdeseto leto odkar so Izraelci šli v Egipt, po Jožefovi smrti, je Zefo, sin Elifaza, Ezavovega sina, pobegnil iz Egipta, on in njegovi možje, in so odšli.
2 In prišel je v Afriko, to je v Dinhabo, k Angeju, kralju Afrike, in Angeja jih je sprejel z veliko častjo in postavil Zefa za poveljnika svoje vojske.
3 Zefo si je našel naklonjenost v očeh Angeasa in svojega ljudstva, in Zefo je bil več dni poveljnik vojske Angeasa, kralja Afrike.
4 Zefo je zvabil Angeasa, afriškega kralja, da zbere vso svojo vojsko in se bojuje z Egipčani in z Jakobovimi sinovi ter maščuje za svoje brate.
5 Angej pa ni poslušal Zefa, da bi to storil, kajti Angej je poznal moč Jakobovih sinov in kaj so storili njegovi vojski v boju z Ezavovimi sinovi.
6 Zefo je bil v tistih dneh zelo velik v očeh Angeasa in vsega svojega ljudstva in jih je nenehno vabil, da bi se vojskovali z Egiptom, vendar niso hoteli.
7 In zgodilo se je v tistih dneh, da je bil v deželi Chitim mož v mestu Puzimna, čigar ime je bilo Uzu, in otroci Chitim so ga degenerativno pobožanstvenili. Mož je umrl in ni imel sina, le eno hčer, ki ji je bilo ime Janija.
8 Dekle pa je bilo izjemno lepo, ljubko in inteligentno, v deželi ni bilo videti nikogar, ki bi ji bila podobna po lepoti in modrosti.
9 In ljudstvo Angeasa, afriškega kralja, jo je videlo in so prišli ter jo hvalili pred njim. Angeas je poslal pismo k sinovom Kitima in jih prosil, naj si jo vzamejo za ženo, in ljudstvo Kitima se je strinjalo, da mu jo dajo za ženo.
10 Ko so Angeasovi sli odhajali iz dežele Chitim, da bi se odpravili na pot, so glej, sli Turnusovega kralja Bibentuja prišli v Chitim, kajti tudi Turnusov kralj Bibentuja je poslal svoje sle, da bi prosili Janjo zanj, da bi si jo vzel za ženo, kajti vsi njegovi možje so mu jo hvalili, zato je k njej poslal vse svoje služabnike.
11 In Turnusovi služabniki so prišli v Chitim in prosili za Janijo, da bi jo peljal k svojemu kralju Turnu za ženo.
12 In prebivalci Kitima so jim rekli: »Ne moremo je dati, ker si jo je afriški kralj Angeas želel vzeti za ženo, še preden ste prišli, in da bi mu jo dali, zato zdaj ne moremo storiti tega, da bi Angeasu odvzeli dekle, da bi jo dali Turnu.«
13 Zelo se namreč bojimo Angeasa, da ne bi prišel v boj proti nam in nas uničil, in Turnus, tvoj gospodar, nas ne bo mogel rešiti iz njegove roke.
14 Ko so Turnusovi sli slišali vse besede Kitimskih sinov, so se obrnili k svojemu gospodarju in mu povedali vse besede Kitimskih sinov.
15 In otroci Chitima so poslali Angeasu sporočilo: »Glej, Turnus je poslal po Janijo, da si jo vzame za ženo, in tako smo mu odgovorili; in slišali smo, da je zbral vso svojo vojsko, da bi šel v vojno proti tebi, in da namerava iti po cesti Sardunije, da bi se boril proti tvojemu bratu Luku, in potem bo prišel, da bi se boril proti tebi.«
16 Angeas je slišal besede sinov Kitimov, ki so mu jih poslali v zapisniku, in se je razjezil. Vstal je, zbral vso svojo vojsko in prišel skozi morske otoke, po poti v Sardunijo, k svojemu bratu Luku, kralju Sardunije.
17 Niblos, Lukov sin, je slišal, da prihaja njegov stric Angeas, in mu je šel naproti s težko vojsko, ga poljubil in objel. Niblos je rekel Angeasu: »Ko boš vprašal mojega očeta po njegovem dobrem, ko bom šel s teboj v boj proti Turnu, ga prosi, naj me postavi za poveljnika svoje vojske.« Angeas je to storil in prišel k svojemu bratu, njegov brat pa mu je prišel naproti in ga vprašal po njegovem dobrem.
18 Angeas je vprašal svojega brata Luka po njegovem dobrem počutju in naj postavi svojega sina Niblosa za poveljnika svoje vojske. Luk je to storil. Angeas in njegov brat Luk sta vstala in šla proti Turnu v boj, z njima pa je bila velika vojska in težko ljudstvo.
19 Priplul je z ladjami in prispeli so v pokrajino Aštoraš. In glej, Turnus jim je prišel naproti. Odpravil se je namreč v Sardunijo in jo nameraval uničiti, nato pa od tam oditi v Angeo, da bi se z njim bojeval.
20 Angeas in njegov brat Luk sta se srečala s Turnom v dolini Kanopije in na tistem mestu je bila med njima huda in silna bitka.
21 In bitka se je razburila proti sardunskemu kralju Luku in vsa njegova vojska je padla, v tej bitki pa je padel tudi njegov sin Niblos.
22 Njegov stric Angeas je ukazal svojim služabnikom, da so za Niblosa naredili zlato krsto in ga položili vanjo. Angeas se je znova boril proti Turnusu, a Angeas je bil močnejši od njega in ga je ubil ter vse njegovo ljudstvo pobil z ostrino meča. Angeas je maščeval Niblosa, sina svojega brata, in vojsko svojega brata Luka.
23 Ko je Turnus umrl, so roke tistih, ki so preživeli bitko, oslabele in so zbežali pred Angeasom in njegovim bratom Lukom.
24 Angeas in njegov brat Luk sta ju zasledovala do glavne ceste med Alphanom in Romo ter z ostrim mečem pobila vso Turnovo vojsko.
25 Lukus, kralj Sardunije, je svojim služabnikom ukazal, naj naredijo bronasto krsto in vanjo položijo truplo njegovega sina Niblosa, in pokopali so ga na tistem mestu.
26 In tam ob glavni cesti so zgradili visok stolp in ga poimenovali po imenu Niblos, ki se imenuje do današnjega

dne, in tam so pokopali tudi Turna, kralja Bibentuja, na tistem mestu z Niblosom.
27 In glej, na glavni cesti med Alphanom in Romom je na eni strani Niblosov grob, na drugi pa Turnusov grob, med njima pa je do danes pločnik.
28 Ko je bil Niblos pokopan, se je njegov oče Luk s svojo vojsko vrnil v svojo deželo Sardunijo, njegov brat, afriški kralj Angeas, pa je s svojim ljudstvom odšel v mesto Bibentu, to je mesto Turnus.
29 In prebivalci Bibentuja so slišali za njegov sloves in so se ga zelo bali ter so mu šli naproti z jokom in prošnjo, in prebivalci Bibentuja so prosili Angeasa, naj jih ne ubije in ne uniči njihovega mesta; in to je storil, kajti Bibentu je bil v tistih dneh štet za eno od mest otrok Chitimov; zato mesta ni uničil.
30 Od tistega dne naprej pa so čete afriškega kralja hodile v Kitim, da bi ga plenile in plenile, in kadar koli so šle tja, je šel z njimi Zefo, poveljnik Angeajeve vojske.
31 In potem se je Angeas obrnil s svojo vojsko in prišli so v mesto Puzimna, in Angeas je od tam vzel Janijo, hčer Uzuja, za ženo in jo pripeljal v svoje mesto v Afriki.

POGLAVJE 61

1 Tisti čas je faraon, egiptovski kralj, zapovedal vsemu svojemu ljudstvu, naj mu zgradijo močno palačo v Egiptu.
2 In Jakobovim sinovom je tudi zapovedal, naj pomagajo Egipčanom pri gradnji, in Egipčani so zgradili lepo in elegantno palačo za kraljevo prebivališče, in prebival je v njej in obnovil svojo vlado ter varno vladal.
3 In Zebulon, Jakobov sin, je umrl tisto leto, to je dvainsedemdeseto leto po odhodu Izraelcev v Egipt. Zebulon je umrl sto štirinajst let star. Položili so ga v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
4 V petinsedemdesetem letu je umrl njegov brat Simeon, star sto dvajset let, ko je umrl. Tudi njega so položili v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
5 Zefo, sin Elifaza, Ezavovega sina, poveljnik vojske Angeasa, kralja v Dinhabi, je še vedno vsak dan vabil Angeasa, naj se pripravi na boj in se spopade z Jakobovimi sinovi v Egiptu. Angeas tega ni hotel storiti, kajti njegovi služabniki so mu povedali o vsej moči Jakobovih sinov, kaj so jim storili v bitki z Ezavovimi sinovi.
6 Zefo je tiste dni vsak dan prepričeval Angeasa, da se je v tistih dneh bojeval z Jakobovimi sinovi.
7 Čez nekaj časa je Angeas prisluhnil Zefojevim besedam in privolil, da se bo v Egiptu bojeval z Jakobovimi sinovi. Angeas je zbral vse svoje ljudstvo, ljudstvo, številčno kakor pesek na morski obali, in sklenil, da gre v Egipt v boj.
8 Med Angeasovimi služabniki je bil petnajstletni mladenič, ime mu je bilo Balaam, sin Beorjev, in mladenič je bil zelo moder in je razumel umetnost čarovništva.
9 In Angeas je rekel Balaamu: Prosim, prikliči nam s čarovništvom, da bomo vedeli, kdo bo zmagal v tej bitki, v katero se zdaj podajamo.
10 In Balaam je ukazal, naj mu prinesejo vosek, in iz njega je naredil podobo vozov in konjenikov, ki so predstavljali Angejevo in egiptovsko vojsko, in jih je položil v spretno pripravljene vode, ki jih je imel za ta namen, in vzel je v roko veje mirtinih dreves in uporabil svojo zvitost ter jih združil nad vodo, in v vodi so se mu prikazale podobne podobe Angejevih vojsk, ki so padale pred podobnimi podobami Egipčanov in Jakobovih sinov.
11 Balaam je to povedal Angeasu. Angeas je obupal in se ni oborožil, da bi šel v Egipt na boj, ampak je ostal v svojem mestu.
12 Ko je Elifazov sin Zefo videl, da Angeas obupa nad tem, da bi šel v boj z Egipčani, je Zefo pobegnil pred Angeasom iz Afrike in šel ter prišel v Kitim.
13 In vsi prebivalci Kitima so ga sprejeli z veliko častjo in ga najeli, da se je vse dni bojeval v njihovih bitkah. Zefo je v tistih dneh postal zelo obogatel in čete afriškega kralja so se v tistih dneh še vedno širile. Kitimski sinovi so se zbrali in šli na goro Kuptizijo zaradi čet afriškega kralja Angeasa, ki so napredovale proti njim.
14 Nekega dne je Zefo izgubil mlado telico in jo je šel iskat ter jo slišal mukati okoli gore.
15 Zefo je šel in pogledal. Glej, ob vznožju gore je bila velika jama, in tam je bil velik kamen pri vhodu v jamo. Zefo je razbil kamen in prišel v jamo. Pogledal je in glej, velika žival je požirala vola; od sredine navzgor je bila podobna človeku, od sredine navzdol pa je bila podobna živali. Zefo se je dvignil proti živali in jo ubil z meči.
16 Prebivalci Kitima so to slišali in se zelo razveselili ter rekli: »Kaj naj storimo s tem človekom, ki je ubil žival, ki je požrla našo živino?«
17 Vsi so se zbrali, da bi mu posvetili en dan v letu, in so ga poimenovali Zefo po njegovem imenu, in so mu na ta dan vsako leto prinašali pitne daritve in darila.
18 Takrat je Janija, hči Uzuja, žena kralja Angeasa, zbolela in Angeas in njegovi častniki so njeno bolezen močno čutili. Angeas je svojim modrecem rekel: »Kaj naj storim z Janijo in kako naj jo ozdravim bolezni?« Njegovi modreci so mu rekli: »Ker zrak v naši deželi ni kakor zrak v deželi Chitim in naša voda ni kakor njihova voda, je zato kraljica zbolela.«
19 Zbolela je namreč zaradi menjave zraka in vode, pa tudi zato, ker je v svoji deželi pila le vodo iz Purme, ki so jo njeni predniki prinesli po mostovih.
20 In Angeas je ukazal svojim služabnikom, da so mu v posodah prinesli vode iz Purme, ki pripadajo Chitimu, in stehtali so te vode z vsemi vodami afriške dežele in ugotovili so, da so te vode lažje od afriških voda.
21 In Angeas je to videl in je vsem svojim častnikom ukazal, naj zberejo kamnoseke v tisočih in deset tisočih, in klesali so kamen brez števila, in prišli so gradbeniki in zgradili izjemno močan most in speljali izvir vode iz dežele Chitim v Afriko, in ta voda je bila namenjena kraljici Janiji in vsem njenim skrbem, da bi iz nje pila in pekla, se umivala in kopala, in tudi da bi z njo zalivala vse seme, iz katerega se da dobiti hrana, in vse sadeže zemlje.
22 Kralj je ukazal, naj pripeljejo kitimsko zemljo v velikih ladjah, pripeljali pa so tudi kamenje za gradnjo, in gradbeniki so zgradili palače za kraljico Janijo, in kraljica je ozdravela svoje bolezni.
23 In ob preobratu leta so afriške čete še naprej prihajale v deželo Kitim, da bi plenile kot običajno. Zefo, sin Elifazov, je slišal njihovo poročilo in dal ukaze glede njih ter se bojeval z njimi. Zbežali so pred njim in on je rešil deželo Kitim iz njihovih rok.
24 Kitimski otroci so videli Zefojevo hrabrost in so se Kitimski otroci odločili in postavili Zefa za kralja nad

seboj. Ta je postal njihov kralj. Medtem ko je vladal, so si podjarmili Tubalove otroke in vse okoliške otoke.
25 Njihov kralj Zefo jim je šel na čelu in so se bojevali s Tubalom in otoki ter si jih podjarmili. Ko so se vrnili iz bitke, so mu obnovili vlado in mu zgradili zelo veliko palačo za kraljevsko prebivališče in sedež ter mu naredili velik prestol. Zefo je vladal nad vso deželo Kitim in nad deželo Italijo petdeset let.

POGLAVJE 62

1 Tistega leta, devetinsedemdesetega leta po odhodu Izraelcev v Egipt, je umrl Jakobov sin Ruben v egiptovski deželi. Ruben je bil star sto petindvajset let, ko je umrl. Položili so ga v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
2 V osemdesetem letu pa je umrl njegov brat Dan; ob smrti je bil star sto dvajset let. Tudi njega so položili v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
3 Tistega leta je umrl Kušam, kralj Edoma, in za njim je vladal Hadad, sin Bedadov, petintrideset let. V enainosemdesetem letu pa je umrl Isahar, sin Jakobov, v Egiptu. Isahar je bil star sto dvaindvajset let, ko je umrl. V Egiptu so ga položili v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
4 V dvainosemdesetem letu je umrl njegov brat Aser. Ob smrti je bil star sto triindvajset let. V Egiptu so ga položili v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
5 In v triinosemdesetem letu je umrl Gad, star sto petindvajset let, ko je umrl. V Egiptu so ga položili v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
6 In zgodilo se je v štiriinosemdesetem letu, to je petdesetem letu vladanja Hadada, sina Bedadovega, kralja Edoma, da je Hadad zbral vse Ezavove sinove in pripravil vso svojo vojsko, kakih štiristo tisoč mož, ter se odpravil v moabsko deželo in se šel bojevat z Moabci in jih podrediti davkom.
7 Moabci so to slišali in se zelo prestrašili. Poslali so k midjanskim sinovom, da bi jim pomagali v boju proti Hadadu, sinu Bedadovemu, edomskemu kralju.
8 Ko je Hadad prišel v moabsko deželo, so Moabci in midjanski sinovi šli naproti njemu in se postavili v bojno vrsto proti njemu na moabskem polju.
9 Hadad se je bojeval z Moabci in padlo je med Moabci in Midjanci veliko pobitih, kakih dvesto tisoč mož.
10 In bitka je bila zelo huda proti Moabcem. Ko so Moabci videli, da je bitka huda, so oslabili roke in se obrnili stran ter pustili Midjance, da so nadaljevali boj.
11 Midjanski otroci pa niso poznali Moabovih namenov, ampak so se okrepili v boju in se bojevali s Hadadom in vso njegovo vojsko, in vsi Midjanci so padli pred njim.
12 Hadad je hudo udaril vse Midjance in jih pobil z ostrino meča. Nikogar ni pustil preživetim med tistimi, ki so prišli pomagat Moabcem.
13 Ko so vsi madianski sinovi poginili v bitki in so se moabski sinovi rešili, je Hadad takrat vse Moabce podredil svojemu davku. Postali so mu podrejeni in so dajali letni davek, kakor je bilo določeno. Hadad se je nato obrnil in se vrnil v svojo deželo.
14 Ko pa se je letos prelomilo in so ostali madianski ljudje v deželi slišali, da so vsi njihovi bratje padli v bitki s Hadadom zaradi Moaba, ker so se moabski sinovi v bitki obrnili stran in zapustili Midjan, da bi se bojevali, se je pet madianskih knezov odločilo skupaj z ostalimi brati, ki so ostali v njihovi deželi, da se bodo bojevali z Moabci in maščevali za pravičnost svojih bratov.
15 Midjanski sinovi so poslali k vsem svojim bratom, sinovom z vzhoda, in vsi njihovi bratje, vsi sinovi Keture, so prišli pomagat Midjanu v boju z Moabci.
16 Moabci so to slišali in se zelo prestrašili, ker so se vsi sinovi z vzhoda zbrali proti njim v boj. Zato so moabci poslali v edomsko deželo opomin Hadadu, sinu Bedadovemu, rekoč:
17 Pridite k nam in nam pomagajte, da bomo udarili Midjance, kajti vsi so se zbrali in so prišli proti nam z vsemi svojimi brati, sinovi vzhoda, da bi se bojevali in maščevali Midjance, ki so padli v bitki.
18 Hadad, sin Bedadov, edomski kralj, je šel z vso svojo vojsko v moabsko deželo, da bi se bojeval z Madianci. Madianci in sinovi vzhoda so se bojevali z Moabci na moabskem polju in bitka je bila med njimi zelo huda.
19 Hadad je z ostrim mečem pobil vse midjanske sinove in sinove vzhoda. Hadad je takrat rešil Moabce iz rok Midjancev. Tisti, ki so ostali od Midjancev in sinov vzhoda, so zbežali pred Hadadom in njegovo vojsko. Hadad jih je zasledoval v njihovo deželo in jih zelo hudo pobil, tako da so pobiti padali na cesto.
20 Hadad je rešil Moabce iz rok Madiancev, kajti vsi Madianci so padli pod ostrino meča. Hadad se je obrnil in se vrnil v svojo deželo.
21 Od tistega dne naprej so madianski sinovi sovražili moabske sinove, ker so zaradi njih padli v bitki, in med njimi je bilo vse dni veliko in hudo sovraštvo.
22 In vsi, ki so jih našli Midjance na poti v moabsko deželo, so poginili pod moabskim mečem, in vsi, ki so jih našli Moabce na poti v midjansko deželo, so poginili pod midjanskim mečem; tako so Midjanci delali Moabcem in Moabci Midjancem več dni.
23 In zgodilo se je v tistem času, da je Juda, sin Jakobov, umrl v Egiptu, v šestinosemdesetem letu Jakobovega odhoda v Egipt. Juda je bil star sto devetindvajset let, ko je umrl. Balzamirali so ga in ga položili v krsto, in izročili so ga v roke njegovih otrok.
24 V devetinosemdesetem letu je umrl Neftali, star sto dvaintrideset let. Položili so ga v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
25 V enaindevetdesetem letu, ko so Izraelci šli v Egipt, to je bilo v tridesetem letu vladanja Zefa, sina Elifaza, sina Ezava, nad sinovi Kitimskimi, so afriški sinovi prišli nad sinove Kitimske, da bi jih kakor običajno oropali, a jih niso napadli že trinajst let.
26 Tisto leto so prišli k njim in Zefo, Elifazov sin, je šel naproti njim z nekaj svojimi možmi in jih obupano premagal. Afriške čete so zbežale pred Zefom in pobiti so padali pred njim. Zefo in njegovi možje so jih zasledovali in jih pretepali, dokler se niso približali Afriki.
27 Angeas, kralj Afrike, je slišal, kaj je storil Zefo, in ga je to zelo vznemirilo, in Angeas se je vse dni bal Zefa.

POGLAVJE 63

1 In v triindevetdesetem letu je umrl Levi, sin Jakobov, v Egiptu. Levi je bil star sto sedemintrideset let, ko je umrl. Položili so ga v krsto in ga dali v roke njegovim otrokom.
2 In ko je po Levijevi smrti videl ves Egipt, da so Jakobovi sinovi, Jožefovi bratje, mrtvi, so vsi Egipčani začeli stiskati Jakobove sinove in jim greniti življenje od tistega dne do dne, ko so odšli iz Egipta. Vzeli so jim iz rok vse vinograde in polja, ki jim jih je dal Jožef, in vse lepe hiše, v katerih so živeli Izraelovi ljudje, in vso egiptovsko premoženje. Egipčani so v tistih dneh vzeli vse od Jakobovih sinov.
3 In roka vsega Egipta se je v tistih dneh še bolj zaostrila nad Izraelovimi otroki in Egipčani so Izraelcem škodovali, dokler se Izraelovim otrokom ni življenje zaradi Egipčanov naveličalo.
4 V tistih dneh, v sto in dvaintridesetem letu Izraelovega odhoda v Egipt, je umrl faraon, egiptovski kralj, in Melol, njegov sin, je zakraljeval namesto njega. V tistih dneh so umrli vsi egiptovski mogočni možje in ves tisti rod, ki je poznal Jožefa in njegove brate.
5 Namesto njih je vstal drug rod, ki ni poznal Jakobovih sinov in vsega dobrega, kar so jim storili, in vse njihove moči v Egiptu.
6 Zato je ves Egipt od tistega dne naprej začel greniti življenje Jakobovim sinovom in jih mučiti z vsakovrstnim težkim delom, ker niso poznali svojih prednikov, ki so jih rešili v dneh lakote.
7 In tudi to je bilo od Gospoda za Izraelove otroke, da bi jim koristilo v njihovih poslednjih dneh, da bi vsi Izraelovi otroci lahko spoznali Gospoda, svojega Boga.
8 In da bi spoznali znamenja in mogočna čudesa, ki jih bo GOSPOD storil v Egiptu zaradi svojega ljudstva Izraela, da bi se Izraelovi sinovi bali GOSPODA, Boga svojih očetov, in hodili po vseh njegovih potih, oni in njihovi potomci za njimi vse dni.
9 Melol je bil star dvajset let, ko je začel vladati, in vladal je štiriindevetdeset let. Ves Egipt ga je po imenu njegovega očeta imenoval faraon, kakor so to počeli z vsakim kraljem, ki jim je vladal v Egiptu.
10 Takrat so se vse čete afriškega kralja Angeasa kot običajno razkropile po deželi Kitim, da bi plenile.
11 In Zefo, sin Elifaza, Ezavovega sina, je slišal njihovo poročilo in jim je šel naproti s svojo vojsko ter se tam na poti bojeval z njimi.
12 Zefo je z ostrino meča pobil čete afriškega kralja in ni pustil nikogar preživetega, in nihče se ni vrnil k svojemu gospodarju v Afriko.
13 Angeas je slišal, kaj je Elifazov sin Zefo storil vsem svojim četam, da jih je pokončal, in Angeas je zbral vse svoje čet, vse može afriške dežele, ljudstvo, številčno kakor pesek ob morski obali.
14 Angeas je poslal k svojemu bratu Luku in rekel: »Pridi k meni z vsemi svojimi možmi in mi pomagaj premagati Zefa in vse Kitimske otroke, ki so uničili moje može.« Luk je prišel z vso svojo vojsko, zelo veliko silo, da bi pomagal svojemu bratu Angeasu v boju proti Zefu in Kitimskim otrokom.
15 Zefo in sinovi Kitimski so to slišali in so se zelo prestrašili in velika groza jih je obšla.
16 Zefo je poslal tudi pismo v edomsko deželo Hadadu, sinu Bedadovemu, kralju edomskemu, in vsem Ezavovim sinovom, v katerem je pisalo:
17 Slišal sem, da prihaja k nam afriški kralj Angeas s svojim bratom, da bi se bojeval proti nam, in zelo se ga bojimo, saj ima zelo veliko vojsko, še posebej, ker prihaja proti nam s svojim bratom in prav tako s svojo vojsko.
18 Zdaj pa pojdi tudi ti z mano gor in mi pomagaj, da se bova skupaj borila proti Angeju in njegovemu bratu Luku in rešil nas boš iz njunih rok. Če pa ne, vedzi, da bomo vsi umrli.
19 Ezavovi sinovi so poslali pismo sinovom Kitimu in njihovemu kralju Zefu: »Ne moremo se bojevati proti Angeju in njegovemu ljudstvu, kajti med nami je že toliko let zaveza miru, od dni prvega kralja Bele in od dni Jožefa, sina Jakobovega, egiptovskega kralja, s katerim smo se bojevali na drugi strani Jordana, ko je pokopal svojega očeta.«
20 Ko je Zefo slišal besede svojih bratov, Ezavovih sinov, se jih je vzdržal. Zefo se je zelo bal Angeasa.
21 Angeas in njegov brat Luk sta zbrala vso svojo vojsko, kakih osemsto tisoč mož, proti Kitimcem.
22 Vsi Kitimski sinovi so rekli Zefu: »Moli za nas Boga svojih prednikov, morda nas bo rešil iz rok Angeasa in njegove vojske, kajti slišali smo, da je on velik Bog in da rešuje vse, ki vanj zaupajo.«
23 Zefo je slišal njihove besede in je iskal GOSPODA ter rekel:
24 0 GOSPOD, Bog mojih prednikov Abrahama in Izaka, danes vem, da si ti pravi Bog in da so vsi bogovi narodov ničevi in nekoristni.
25 Spomni se mi danes zaveze, sklenjene z našim očetom Abrahamom, ki so nam jo povedali naši predniki. Izkaži mi danes milost zaradi naših očetov Abrahama in Izaka. Reši mene in otroke Kitimov iz rok afriškega kralja, ki prihaja zoper nas v boj.
26 In GOSPOD je uslišal glas Zefa in se ga ozrl zaradi Abrahama in Izaka. In GOSPOD je rešil Zefa in sinove Kitima iz rok Angeasa in njegovega ljudstva.
27 In Zefo se je tistega dne boril z Angeasom, afriškim kraljem, in z vsem njegovim ljudstvom, in GOSPOD je dal vse Angeatovo ljudstvo v roke sinov Kitimskih.
28 In bitka se je za Angeasa razvnela huda. Zefo je z ostrim mečem pobil vse Angeasa in njegovega brata Luka, in do večera tistega dne je padlo od njih kakih štiristo tisoč mož.
29 Ko je Angeas videl, da so vsi njegovi možje poginili, je poslal pismo vsem prebivalcem Afrike, naj pridejo k njemu in mu pomagajo v bitki, in v pismu je zapisal: »Vsi, ki jih najdete v Afriki, naj pridejo k meni, stari deset let in več; naj vsi pridejo k meni, in glejte, če ne pride, bo umrl, in vse, kar ima, z vso njegovo družino, bo kralj vzel.«
30 Vsi ostali prebivalci Afrike so se prestrašili Angejevih besed in iz mesta je odšlo približno tristo tisoč mož in dečkov, starih od deset let naprej, ter prišli v Angeja.
31 In po desetih dneh je Angeas spet začel boj proti Zefu in sinovom Kitimskim, in boj med njimi je bil zelo hud in silovit.
32 Iz Angejeve in Lukove vojske mu je Zefo poslal veliko ranjencev, približno dva tisoč mož, in v tej bitki je padel Sosiftar, poveljnik Angejeve vojske.
33 Ko je Sosiftar padel, so se afriške čete obrnile, da bi zbežale, in zbežale so, z njimi pa sta bila Angeas in njegov brat Luk.

34 Zefo in Kitimski sinovi so jih zasledovali in jih na poti še vedno močno pretepali, kakih dvesto mož. Zasledovali so Azdrubala, Angejevega sina, ki je pobegnil z očetom, in na poti pobili dvajset njegovih mož. Azdrubal je pobegnil Kitimskim sinovom in ga niso ubili.
35 Angej in njegov brat Luk sta zbežala z ostalimi možmi in sta se rešila ter prišla v Afriko v grozi in prestrašenosti. Angej se je ves čas bal, da bi se Elifazov sin Zefo bojeval z njim.

POGLAVJE 64

1 Balaam, Beorjev sin, je bil takrat z Angeasom v bitki. Ko je videl, da je Zefo premagal Angeasa, je pobegnil od tam in prišel v Kitim.
2 Zefo in Kitimski otroci so ga sprejeli z veliko častjo, kajti Zefo je poznal Balaamovo modrost in dal mu je veliko daril ter ostal pri njem.
3 Ko se je Zefo vrnil iz vojne, je ukazal, naj seštejejo vse Kitimske sinove, ki so šli z njim v boj, in glej, nihče ni manjkal.
4 Zefo se je tega veselil, obnovil je svoje kraljestvo in priredil gostijo za vse svoje podložnike.
5 Zefo pa se ni spomnil GOSPODA in ni pomislil, da mu je GOSPODA pomagal v bitki in da je njega in njegovo ljudstvo rešil iz rok afriškega kralja, temveč je še naprej hodil po poti sinov Kitima in hudobnih sinov Ezava, da bi služil drugim bogovom, ki so ga jih učili njegovi bratje, sinovi Ezava; zato se pravi: Iz hudobnega izhaja hudobnost.
6 In Zefo je varno vladal nad vsemi Kitimskimi sinovi, vendar ni poznal Gospoda, ki je njega in vse njegovo ljudstvo rešil iz rok afriškega kralja; in afriške čete niso več prihajale v Kitim plenit kakor običajno, kajti vedele so za moč Zefa, ki jih je vse pobil z ostrim mečem, zato se je Angeas vse dni bal Zefa, Elifazovega sina, in Kitimskih sinov.
7 Ko se je Zefo vrnil iz vojne in videl, kako je premagal vse afriške prebivalce in jih v bitki z ostrim mečem premagal, se je Zefo posvetoval s kitimskimi sinovi, naj gredo v Egipt in se bojujejo z Jakobovimi sinovi in s faraonom, egiptovskim kraljem.
8 Zefo je namreč slišal, da so mrtvi egiptovski mogočni možje in da so mrtvi Jožef in njegovi bratje, Jakobovi sinovi, in da so vsi njihovi otroci, Izraelovi sinovi, ostali v Egiptu.
9 Zefo je razmišljal, da bi šel bojovat proti njim in proti vsemu Egiptu, da bi maščeval krivico svojih bratov, Ezavovih sinov, ki jih je Jožef z brati svojimi in vsem Egiptom porazil v kanaanski deželi, ko so šli pokopat Jakoba v Hebron.
10 Zefo je poslal sle k Hadadu, sinu Bedadovemu, kralju v Edomu, in k vsem njegovim bratom, Ezavovim sinovom, s sporočilom:
11 Mar nisi rekel, da se ne boš bojeval proti afriškemu kralju, ker je član tvoje zaveze? Glej, boril sem se z njim in ga udaril skupaj z vsem njegovim ljudstvom.
12 Zato sem se zdaj odločil, da se bom bojeval proti Egiptu in proti Jakobovim sinovom, ki so tam, in se jim bom maščeval za to, kar so nam storili Jožef, njegovi bratje in očetje v kanaanski deželi, ko so šli pokopat svojega očeta v Hebron.
13 Če si torej voljan priti k meni, da mi pomagaš v boju proti njim in Egiptu, bomo maščevali pravdo svojih bratov.
14 Ezavovi sinovi so poslušali Zefojeve besede in zbrali so se Ezavovi sinovi, zelo veliko ljudstvo, in šli so pomagat Zefoju in sinovom Kitimskim v bitki.
15 Zefo je poslal sporočila vsem sinovom vzhoda in vsem sinovom Izmaela s podobnimi besedami. Zbrali so se in prišli pomagat Zefu in sinovom Kitimskim v vojni proti Egiptu.
16 Vsi ti kralji, edomski kralj in sinovi vzhoda, vsi Izmaelovi sinovi in Cefo, kitimski kralj, so šli ven in se zbrali v Hebronu.
17 Tabor je bil zelo težak, dolg tri dni hoda, ljudstvo pa številčno kakor pesek na morskem bregu, ki ga ni mogoče prešteti.
18 Vsi ti kralji in njihove vojske so šli dol in se bojevali proti vsemu Egiptu ter se skupaj utaborili v dolini Patros.
19 Ves Egipt je slišal to poročilo in zbrali so se vsi ljudje egiptovske dežele in vseh egiptovskih mest, kakih tristo tisoč mož.
20 Tudi Egipčani so poslali k Izraelovim sinovom, ki so bili tisti časi v gošenski deželi, naj pridejo k njim in se bojujejo s temi kralji.
21 Izraelovi možje so se zbrali, bilo jih je kakih sto petdeset mož, in so šli v boj, da bi pomagali Egipčanom.
22 Izraelovi in egiptovski možje so šli naprej, okoli tristo tisoč mož in sto petdeset mož, in so šli proti tem kraljem, da bi se bojevali. Postavili so se zunaj gošenske dežele nasproti Patrosu.
23 Egipčani pa niso verjeli Izraelu, da bi šel z njimi v tabore v boj, kajti vsi Egipčani so govorili: »Morda nas bodo Izraelovi sinovi izročili v roke Ezavovih in Izmaelovih sinov, kajti to so njihovi bratje.«
24 Vsi Egipčani so rekli Izraelovim sinovom: »Ostanite tukaj skupaj na svojem mestu, mi pa bomo šli in se bojevali proti Ezavovim in Izmaelovim sinovom. Če nas ta kralja premagata, potem napadite njiju in nam pomagajte.« Izraelovi sinovi so to storili.
25 In Zefo, sin Elifaza, Ezavovega sina, kralja Kitima, in Hadad, Bedadov sin, kralj Edoma, in vsi njihovi tabori in vsi sinovi vzhoda in Izmaelovi sinovi, ljudstvo, številčno kakor pesek, so se utaborili skupaj v dolini Patros nasproti Tahpankesu.
26 In Balaam, sin Beorja Aramca, je bil tam v Zefojevem taboru, kajti prišel je s Kitimskimi sinovi v boj. Balaam je bil zelo spoštovan mož v očeh Zefa in njegovih mož.
27 Zefo pa reče Balaamu: »Poskusi nam vedeževati, kdo bo zmagal v bitki, mi ali Egipčani.«
28 Balaam je vstal in se preizkusil v vedeževanju. Bil je spreten v vedeževanju, a je bil zmeden in delo se mu je uničilo v roki.
29 In poskusil je znova, a ni uspelo. Balaam je obupal, jo pustil in je ni dokončal, kajti to je bilo od GOSPOD, da bi Zefo in njegovo ljudstvo padla v roke Izraelovih sinov, ki so v svoji vojni zaupali v GOSPODA, Boga svojih očetov.
30 Zefo in Hadad sta se postavila v bojno vrsto in vsi Egipčani so šli sami proti njima, okoli tristo tisoč mož, in niti en Izraelec ni bil z njima.
31 Vsi Egipčani so se bojevali s temi kralji nasproti Patrosu in Tahpanhesu, in bitka z Egipčani je bila huda.

32 Kralji so bili v tisti bitki močnejši od Egipčanov in tistega dne je padlo približno sto osemdeset mož iz Egipčanov, iz kraljeve vojske pa približno trideset mož. Vsi Egipčani so zbežali pred kralji. Ezavovi in Izmaelovi sinovi so zasledovali Egipčane in jih pretepali do mesta, kjer je bil tabor Izraelovih sinov.
33 Vsi Egipčani so vpili k Izraelovim sinovom: »Pohitite k nam in nam pomagajte ter nas rešite iz rok Ezava, Izmaela in sinov Kitimov.«
34 In sto petdeset mož Izraelovih sinov je steklo s svojega mesta v tabore teh kraljev, in Izraelovi sinovi so vpili h Gospodu, svojemu Bogu, da bi jih rešil.
35 In GOSPOD je uslišal Izraela in GOSPOD jim je dal v roke vse može kraljev. Izraelovi sinovi so se bojevali proti tem kraljem in pobili so okoli štiri tisoč mož kraljevih.
36 GOSPOD je v kraljevem taboru povzročil velik pretres, tako da so se Izraelovi sinovi bali.
37 Vse kraljeve vojske so zbežale pred Izraelovimi sinovi, Izraelovi sinovi pa so jih zasledovali in jih preganjali vse do meja dežele Kuš.
38 Izraelovi sinovi pa so jih na poti pobili še dva tisoč mož, in izmed Izraelovih sinov ni padel niti eden.
39 Ko so Egipčani videli, da so se Izraelovi sinovi bojevali s tako malo možmi proti kraljem in da je bil boj proti njim tako hud,
40 Vsi Egipčani so se zaradi hude bitke zelo bali za svoje življenje in vsi Egipčani so zbežali. Vsak se je skril pred razvrščenimi četami. Poskrili so se na poti in pustili Izraelce, da so se bojevali.
41 Izraelovi sinovi so kraljevim možem zadali hud udarec in so se vrnili od njih, potem ko so jih pregnali do meje dežele Kuš.
42 Ves Izrael je vedel, kaj so jim storili Egipčani, da so v boju zbežali pred njimi in jih pustili, da se bojujejo sami.
43 Izraelovi sinovi so ravnali zvijačno. Ko so se Izraelovi sinovi vračali iz boja, so na poti našli nekaj Egipčanov in jih tam pobili.
44 In medtem ko so jih pobijali, so jim rekli te besede:
45 Zakaj si odšel od nas in nas pustil, ker smo bili le maloštevilno ljudstvo, da bi se bojevali proti tem kraljem, ki so imeli veliko ljudstvo, da bi nas pokončali, da bi s tem rešili svoje duše?
46 O nekaterih, ki so jih Izraelci srečali na poti, so Izraelovi sinovi govorili drug drugemu: »Udarite, udarite, kajti je Izmael ali Edomec ali izmed sinov Kitimov.« Stopili so nadnj in ga ubili, in vedeli so, da je Egipčan.
47 Izraelovi sinovi so to zvijačno storili proti Egipčanom, ker so jih v bitki zapustili in zbežali pred njimi.
48 Izraelovi sinovi so tako pobili na poti egiptovske može, kakih dvesto mož.
49 Vsi egiptovski možje so videli hudo, ki so jim jo storili Izraelovi sinovi, zato se je ves Egipt zelo bal Izraelovih sinov, kajti videli so njihovo veliko moč in da med njimi ni padel niti en mož.
50 Vsi Izraelovi sinovi so se veselo vrnili po poti v Gošen, preostali Egipt pa se je vrnil, vsak na svoj kraj.

POGLAVJE 65

1 In po teh dogodkih so se zbrali vsi svetovalci faraona, egiptovskega kralja, in vsi egiptovski starešine, prišli pred kralja in se priklonili do tal ter sedli pred njim.
2 In egiptovski svetovalci in starešine so govorili kralju, rekoč:
3 Glej, ljudstvo Izraelovih otrok je večje in močnejše od nas, in ti poznaš vso hudobijo, ki so nam jo storili na poti, ko smo se vračali iz boja.
4 In videl si tudi njihovo močno moč, kajti ta moč jim je od očetov, kajti le nekaj mož se je uprlo ljudstvu, številnemu kakor pesek, in jih udarilo z ostrino meča, in od njih samih ni padel nihče, tako da bi jih, če bi jih bilo veliko, popolnoma uničili.
5 Zdaj nam torej svetujte, kaj naj storimo z njimi, dokler jih postopoma ne iztrebimo izmed sebe, da se nam ne namnožijo preveč v deželi.
6 Kajti če se bodo Izraelovi otroci v deželi namnožili, nam bodo postali v oviro, in če bi prišlo do vojne, se bodo s svojo veliko močjo pridružili našemu sovražniku proti nam in se bojevali proti nam, nas iztrebili iz dežele in odšli iz nje.
7 Kralj je odgovoril egiptovskim starešinam in jim rekel: »To je načrt, ki je bil svetovan Izraelu, od katerega ne bomo odstopi.«
8 Glej, v deželi sta Pitom in Ramzes, mesti, ki nista utrjeni pred bojem; ti in mi ju moramo sezidati in utrditi.
9 Zdaj pa pojdi tudi ti in ravnaj z njimi pretkano. Po kraljevem ukazu razglasi v Egiptu in Gošenu:
10 Vsi možje Egipta, Gošena, Patrosa in vsi njihovi prebivalci! Kralj nam je zapovedal, naj zgradimo Pitom in Ramzes ter ju utrdimo za boj. Kdor izmed vas iz vsega Egipta, izmed Izraelovih sinov in vseh prebivalcev mest, je pripravljen graditi z nami, bo vsakdo prejel dnevno plačilo po kraljevem ukazu. Zato pojdite vi prvi in delujte prebrisano, zberite se in pridite v Pitom in Ramzes, da bi gradili.
11 Medtem ko gradiš, daj, da se po kraljevem ukazu vsak dan po vsem Egiptu razglasi takšen razglas.
12 Ko pa pridejo nekateri Izraelovi sinovi gradit s teboj, jim dajaj dnevno plačilo nekaj dni.
13 Ko bodo gradili z vami za vsakdanje plačilo, se jim vsak dan, drug za drugim, na skrivaj odvračajte. Nato vstanite in postanite njihovi nadzorniki in nadzorniki. Pustite jih, da gradijo brez plačila, in če se bodo uprli, jih z vso močjo prisilite, da gradijo.
14 Če boš to storil, bo dobro za nas, da okrepimo svojo deželo proti Izraelovim otrokom, kajti zaradi utrujenosti pri gradnji in delu se bo število Izraelovih otrok zmanjšalo, ker jih boš dan za dnem odvzemal žena.
15 Vsi egiptovski starešine so slišali kraljev nasvet in nasvet se je zdel dober v njihovih očeh in v očeh faraonovih služabnikov in v očeh vsega Egipta, in storili so po kraljevi besedi.
16 Vsi služabniki so odšli od kralja in dali razglasiti po vsem Egiptu, v Tahpanchesu in Gosenu ter po vseh mestih, ki so obkrožala Egipt:
17 Videl si, kaj sta nam storila Ezavova in Izmaelova sinova, ki sta prišla, da bi se bojevala proti nam in nas hotela pokončati.

18 Kralj nam je torej ukazal, naj utrdimo deželo, da zgradimo mesti Pitom in Ramzes ter ju pripravimo na boj, če bi spet prišli proti nam.
19 Kdor koli izmed vas iz vsega Egipta in izmed Izraelovih sinov pride k nam gradit, mu bo kralj dal dnevno plačilo, kakor nam je zapovedal.
20 Ko so Egipt in vsi Izraelovi sinovi slišali vse, kar so govorili faraonovi služabniki, so prišli Egipčani in Izraelovi sinovi, da bi gradili s faraonovimi služabniki, Pitomom in Ramzesom, toda nobeden od Levijevih sinov ni prišel z brati zidat.
21 Vsi faraonovi služabniki in njegovi knezi so sprva zvijačno gradili z vsem Izraelom kot dnevni najemniki in so Izraelu dajali svoj dnevni zaslužek na začetku.
22 Faraonovi služabniki so gradili z vsem Izraelom in so to delo opravljali z Izraelom en mesec.
23 Konec meseca pa so se vsi faraonovi služabniki začeli vsak dan skrivaj umikati od Izraelovih sinov.
24 Izrael je takrat nadaljeval z delom, a so takrat prejemali dnevno plačilo, ker so nekateri Egipčani takrat še delali z Izraelom; zato so Egipčani tiste dni dajali Izraelu plačilo, da bi tudi oni, Egipčani, njihovi sodelavci, prejemali plačilo za njihovo delo.
25 Po enem letu in štirih mesecih so se vsi Egipčani umaknili od Izraelovih sinov, tako da so Izraelovi sinovi ostali sami pri delu.
26 Ko so se vsi Egipčani umaknili od Izraelovih sinov, so se vrnili in postali nad njimi zatiralci in nadzorniki. Nekateri izmed njih so stali nad Izraelovimi sinovi kot nadzorniki, da bi od njih prejemali vse, kar so jim dajali za plačilo njihovega dela.
27 Egipčani so tako ravnali z Izraelovimi otroki dan za dnem, da bi jih ovirali pri delu.
28 Vsi Izraelovi otroci so bili sami zaposleni z delom, Egipčani pa od takrat naprej niso dajali Izraelovim otrokom nobenega plačila.
29 Ko so nekateri Izraelci odklonili delati, ker jim niso dajali plačila, so jih zatirali izterjevalci davka in faraonovi služabniki, jih hudo pretepali in jih silili nazaj, da bi delali s svojimi brati. Tako so vsi Egipčani delali z Izraelovimi sinovi vse dni.
30 Vsi Izraelovi sinovi so se zaradi tega zelo bali Egipčanov, zato so se vsi Izraelovi sinovi vrnili in delali sami brez plačila.
31 Izraelovi sinovi so gradili Pitom in Ramzes. Vsi Izraelovi sinovi so opravljali delo, nekateri so izdelovali opeko, drugi pa so gradili. Izraelovi sinovi so gradili in utrjevali vso egiptovsko deželo in njeno obzidje. Izraelovi sinovi so delali dolga leta, dokler ni prišel čas, ko se jih je GOSPOD spomnil in jih izpeljal iz Egipta.
32 Levijevci pa niso bili zaposleni pri delu s svojimi brati Izraelovimi od začetka do dneva, ko so odšli iz Egipta.
33 Vsi Levijevci so namreč vedeli, da so Egipčani vse te besede zvijačno govorili Izraelcem, zato so se Levijevci vzdržali dela s svojimi brati.
34 Egipčani pa niso namenili svoje pozornosti temu, da bi Levijeve otroke prisilili k delu, ker na začetku niso bili s svojimi brati, zato so jih Egipčani pustili pri miru.
35 Roke egiptovskih mož so bile pri tem delu nenehno strogo usmerjene proti Izraelovim otrokom in Egipčani so Izraelove otroke silili k delu s trdoto.
36 Egipčani so Izraelovim sinovom zagrenili življenje s težkim delom, z malto in opeko ter z vsemi vrstami dela na polju.
37 Izraelovi sinovi so Melola, egiptovskega kralja, imenovali »Meror, egiptovski kralj«, ker so si Egipčani v njegovih dneh z vsakovrstnim delom zagrenili življenje.
38 In vsa dela, ki so jih Egipčani silili Izraelove otroke, so jih strogo opravljali, da bi jih stiskali; toda bolj ko so jih stiskali, bolj so se množili in rasli, in Egipčani so bili žalostni zaradi Izraelovih otrok.

POGLAVJE 66

1 Takrat je umrl Hadad, sin Bedadov, kralj Edoma, in namesto njega je zakraljeval Samla iz Mesreke, iz dežele sinov Vzhoda.
2 V trinajstem letu vladanja faraona, egiptovskega kralja, to je bilo sto petindvajseto leto, ko so Izraelci šli v Egipt, je Samla vladal Edomu osemnajst let.
3 Ko je zakraljeval, je sklical svoje vojske, da bi se bojevali proti Zefu, Elifazovemu sinu, in proti Kitimovim sinovom, ker so se vojskovali proti Angeju, kralju Afrike, in so uničili vso njegovo vojsko.
4 Vendar se ni z njim spopadel, ker so ga Ezavovi sinovi ustavili, rekoč: »Njihov brat je.« Samla je torej poslušal glas Ezavovih sinov in se z vso svojo vojsko vrnil v edomsko deželo ter se ni bojeval proti Elifazovemu sinu Zefu.
5 Faraon, egiptovski kralj, je slišal to besedo in rekel: »Edomski kralj Samla se je odločil, da se bo bojeval proti Kitimskim sinovom, in potem bo prišel bojovat proti Egiptu.«
6 Ko so Egipčani slišali to zadevo, so povečali breme Izraelovih otrok, da jim Izraelci ne bi storili, kakor so jim storili v vojni z Ezavovimi otroki v Hadadovih dneh.
7 Egipčani so torej rekli Izraelovim sinovom: »Pohitite in opravite svoje delo, dokončajte svoje delo in utrdite deželo, da ne pridejo Ezavovi sinovi, vaši bratje, bojovat zoper nas, kajti zaradi vas bodo prišli zoper nas.«
8 Izraelovi sinovi so dan za dnem opravljali delo egiptovskih mož, Egipčani pa so Izraelove sinove stiskali, da bi jih zmanjšali v deželi.
9 Ko pa so Egipčani večali delo Izraelovih otrok, so se tudi Izraelovi otroci večali in množili, in ves Egipt se je napolnil z Izraelovimi otroki.
10 V sto petindvajsetem letu Izraelovega odhoda v Egipt so vsi Egipčani videli, da se njihov načrt zoper Izraela ni uresničil, ampak da so se množili in rasli, in egiptovska dežela in gošenska dežela sta se napolnili z Izraelovimi otroki.
11 Vsi egiptovski starešine in modreci so prišli pred kralja, se mu priklonili in sedli pred njim.
12 In vsi starešine Egipta in modreci so rekli kralju: »Naj kralj živi na veke! Ti si nam svetoval zoper Izraelove sinove in mi smo z njimi ravnali po kraljevi besedi.«
13 Toda sorazmerno s povečanjem dela se tudi oni množijo in rastejo v deželi, in glejte, vsa dežela je polna njih.
14 Zdaj pa, gospod naš in kralj, oči vsega Egipta so uprte vate, da jim s svojo modrostjo svetuješ, s čimer bi premagali Izraela in ga uničili ali iztrebili iz dežele. Kralj

jim je odgovoril: »Dajte nam svoj nasvet v tej zadevi, da bomo vedeli, kaj naj storimo z njimi.«
15 Kralju je odgovoril uradnik, eden kraljevih svetovalcev, ki mu je bilo ime Job, iz Mezopotamije v deželi Uz:
16 Če je kralju všeč, naj posluša nasvet svojega služabnika. Kralj mu je rekel: »Govori!«
17 In Job je spregovoril pred kraljem, knezi in pred vsemi egiptovskimi starešinami, rekoč:
18 Glej, kraljev nasvet, ki ga je prej dal glede dela Izraelovih sinov, je zelo dober in ne smeš ga odvračati od tistih, ki delajo večno.
19 To pa je nasvet, s katerim jih lahko zmanjšaš, če se kralju zdi prav, da jih poniža.
20 Glej, že dolgo se bojimo vojne in smo rekli: Ko bo Izrael v deželi postal ploden, nas bodo pregnali iz dežele, če bo prišlo do vojne.
21 Če je kralju všeč, naj se izda kraljevski odlok in naj se v egiptovske zakone zapiše, da se kri vsakega moškega otroka, ki se rodi Izraelovim sinovom, prelije na zemljo.
22 In če boš to storil, se bo hudobija njihovih vojn končala, ko bodo vsi moški sinovi Izraelovi umrli. Naj kralj stori tako in pokliče vse hebrejske babice ter jim ukaže, naj to storijo. Tako se je stvar zdela kralju in knezom ugodna, in kralj je storil po Jobovi besedi.
23 Kralj je poslal poklicati hebrejske babice, od katerih se je ena imenovala Šefra, druga pa Pua.
24 Babice so prišle pred kralja in stale pred njim.
25 Kralj jim je rekel: »Ko boste opravljali babiško službo pri Hebrejkah in jih videli na stolih, če bo sin, ga ubijte, če pa bo hči, naj živi.«
26 Če pa tega ne storiš, te bom skupaj z vsemi tvojimi hišami sežgal z ognjem.
27 Babice pa so se bale Boga in niso poslušale egiptovskega kralja in njegovih besed. Kadar so Hebrejke rodile babici sina ali hčer, je babica storila vse, kar je bilo treba za otroka, in ga pustila živega; tako so babice delale vse dni.
28 To so povedali kralju. Poklical je babice in jim rekel: »Zakaj ste to storile in otroke ohranile pri življenju?«
29 Babice pa so odgovorile in se pred kraljem pogovorile:
30 Naj kralj ne misli, da so Hebrejke kakor Egipčanke, kajti vsi Izraelovi sinovi so zdravi in preden pride babica k njim, že rodijo. Kar se tiče nas, tvojih dekel, pa že dolgo ni nobena Hebrejka rodila pri nas, kajti vse Hebrejke so same sebi babice, ker so zdrave.
31 Faraon je slišal njihove besede in jim v tej zadevi verjel. Babice so odšle od kralja in Bog jim je dobro ravnal, in ljudstvo se je množilo in zelo raslo.

POGLAVJE 67

1 V egiptovski deželi je bil mož iz Levijevega rodu, ki mu je bilo ime Amram, sin Kehatov, sinu Levija, sinu Izraelovega.
2 Ta mož je šel in si vzel ženo, namreč Jokebedo, hčer Levijeve sestre, ki je bila stara sto šestindvajset let, in prišel je k njej.
3 Žena je spočela in rodila hčer ter ji dala ime Mirjam, ker so Egipčani v tistih dneh zagrenili življenje Izraelovim otrokom.
4 In spet je spočela in rodila sina ter mu dala ime Aron, kajti v dneh njenega spočetja je faraon začel prelivati kri Izraelovih moških otrok.
5 V tistih dneh je umrl Zefo, sin Elifaza, Ezavovega sinu, kralj v Kitimu, in namesto njega je zakraljeval Janeas.
6 Zefo je vladal nad Kitimskimi sinovi petdeset let. Umrl je in bil pokopan v mestu Nabna v Kitimski deželi.
7 In Janeas, eden izmed mogočnih mož izmed sinov Kitimskih, je kraljeval za njim in vladal petdeset let.
8 Po smrti kitimskega kralja je Beorjev sin Balaam pobegnil iz kitimske dežele in šel v Egipt k faraonu, egiptovskemu kralju.
9 Faraon ga je sprejel z veliko častjo, kajti slišal je o njegovi modrosti, in mu je dal darila in ga postavil za svetovalca ter ga poveličal.
10 Balaam je prebival v Egiptu v časti z vsemi kraljevimi plemiči, in plemiči so ga poveličevali, ker so vsi hrepeneli po tem, da bi se učili njegove modrosti.
11 V sto tridesetem letu Izraelovega cesarstva v Egipt je faraon sanjal, da sedi na svojem kraljevskem prestolu. Povzdignil je oči in zagledal starca, ki je stal pred njim, in v rokah starca je imel tehtnico, kakršne uporabljajo trgovci.
12 Starec je vzel tehtnico in jo obesil pred faraona.
13 Starec je vzel vse egiptovske starešine, vse njegove plemiče in pomembneže, jih zvezal in jih dal na eno tehtnico.
14 Vzel je mlečnega kozlička in ga dal na drugo tehtnico, in kozliček je pretehtal vse.
15 Faraon se je osupel nad to grozno prikaznjo, zakaj je kozliček prevladoval nad vsemi. Faraon se je zbudil in glej, to so bile sanje.
16 Faraon je zgodaj zjutraj vstal, poklical vse svoje služabnike in jim povedal sanje. Možje so se zelo prestrašili.
17 Kralj je rekel vsem svojim modrecem: »Razložite mi, prosim, sanje, ki sem jih imel, da jih bom razumel.«
18 Balaam, Beorjev sin, pa je odgovoril kralju in mu rekel: »To ne pomeni nič drugega kot veliko nesrečo, ki bo v poslednjih dneh prizadela Egipt.«
19 Izraelu se bo namreč rodil sin, ki bo uničil ves Egipt in njegove prebivalce ter z močno roko izpeljal Izraelce iz Egipta.
20 Zdaj pa, o kralj, posvetuj se o tej zadevi, da uničiš upanje in pričakovanje Izraelovih otrok, preden se ta nesreča dvigne nad Egipt.
21 Kralj pa je rekel Balaamu: »Kaj naj storimo Izraelu? Sprva smo se zoper njih posvetovali na določen način, pa jih nismo mogli premagati.«
22 Zdaj pa ti daj tudi nasvet proti njim, s katerim jih bomo premagali.
23 Balaam pa odgovori kralju: »Pošlji zdaj in pokliči svoja dva svetovalca, da bomo videli, kaj bosta svetovala glede te zadeve, in potem bo tvoj služabnik spregovoril.«
24 Kralj je poslal in poklical svoja dva svetovalca, Midjánca Reuela in Uzijca Joba, in prišla sta in sedla pred kralja.
25 Kralj jim je rekel: »Slišali ste sanje, ki sem jih imel, in njihovo razlago. Zdaj pa se posvetujte in spoznajte ter glejte, kaj je treba storiti z Izraelovimi otroki, da jih premagamo, preden se njihova hudobija obrne proti nam.«

26 Midjanec Reuel pa je odgovoril kralju in rekel: »Naj živi kralj, naj živi kralj na veke!«
27 Če se kralju zdi prav, naj se umakne od Hebrejcev in jih zapusti ter naj ne stegne roke proti njim.
28 Kajti to so tisti, ki jih je Gospod izbral v starih dneh in jih vzel v dediščino izmed vseh narodov zemlje in kraljev zemlje; in kdo je tisti, ki je nekaznovano iztegnil roko proti njim, ne da bi se njihov Bog maščeval?
29 Gotovo veš, da je faraon, prejšnji egiptovski kralj, ko je Abraham šel v Egipt, zagledal svojo ženo Saro in jo vzel za ženo, ker je Abraham rekel: »Moja sestra je.« Bal se je namreč, da ga egiptovski možje ne ubijejo zaradi njegove žene.
30 Ko je egiptovski kralj vzel Saro, je Bog njega in njegovo hišo udarjal s hudimi nadlogami, dokler ni Abrahamu vrnil Sare, njegove žene, in takrat je ozdravel.
31 In Abimeleka Gerarca, filistejskega kralja, je Bog kaznoval zaradi Sare, Abrahamove žene, ker je zaprl vsako maternico, od moškega do živalskega.
32 Ko je njihov Bog prišel k Abimeleku v nočnih sanjah in ga prestrašil, da bi Abrahamu vrnil Saro, ki jo je bil vzel, in so bili potem vsi prebivalci Gerarja kaznovani zaradi Sare, je Abraham molil k svojemu Bogu zanje in uslišal ga je ter jih ozdravil.
33 Abimelek se je zbal vse te nesreče, ki je prišla nadnj in nad njegovo ljudstvo, zato se je vrnil k Abrahamu, svoji ženi Sari, in mu dal z njo veliko daril.
34 Tako je storil tudi Izaku, ko ga je pregnal iz Gerarja. Bog je z njim storil čudovite reči, tako da so se posušile vse gerarske vode in njihovo rodovitno drevje ni rodilo.
35 Dokler niso prišli k njemu Abimelek iz Gerarja, Ahuzat, eden njegovih prijateljev, in Pikol, poveljnik njegove vojske, in se mu priklonili do tal.
36 Prosili so ga, naj zanje moli. Molil je zanje h Gospodu in Gospod ga je uslišal ter jih ozdravil.
37 Tudi Jakob, preprost mož, je bil po svoji brezmadežnosti rešen iz roke svojega brata Ezava in iz roke Labana Sirca, brata njegove matere, ki mu je stregel po življenju; prav tako iz roke vseh kanaanskih kraljev, ki so se združili proti njemu in njegovim otrokom, da bi jih pokončali. In Gospod jih je rešil iz njihovih rok, tako da so se obrnili proti njim in jih udarili, kajti kdo je kdaj iztegnil roko proti njim brez kazni?
38 Zagotovo je faraon, prejšnji oče, oče tvojega očeta, povzdignil Jakobovega sina Jožefa nad vse kneze egiptovske dežele, ko je videl njegovo modrost, kajti s svojo modrostjo je rešil vse prebivalce dežele pred lakoto.
39 Nato je Jakobu in njegovim otrokom ukazal, naj pridejo v Egipt, da bi se po njihovi kreposti egiptovska in gošenska dežela rešili lakote.
40 Zdaj torej, če se ti zdi prav, nehaj pokončati Izraelove otroke! Če pa ni tvoja volja, da bi ostali v Egiptu, jih pošlji od tod, da bodo šli v kanaansko deželo, deželo, kjer so prebivali njihovi očetje.
41 Ko je faraon slišal Jetrove besede, se je nanj zelo razjezil, tako da je osramočen vstal izpred kraljeve obličja in šel v svojo deželo, v Midjan, ter vzel s seboj Jožefovo palico.
42 Kralj pa reče Jobu Uzijcu: »Kaj praviš, Job, in kaj svetuješ Hebrejcem?«
43 Job je torej rekel kralju: »Glej, vsi prebivalci dežele so v tvoji oblasti; naj kralj stori, kar se mu zdi prav.«
44 Kralj pa reče Balaamu: »Kaj praviš, Balaam, povej svojo besedo, da jo bomo slišali.«
45 Balaam pa reče kralju: »Vse, kar je kralj svetoval zoper Hebrejce, bodo rešeni, in kralj jih ne bo mogel premagati z nobenim nasvetom.«
46 Kajti če misliš, da jih boš zmanjšal s plamenečim ognjem, jih ne boš mogel premagati, kajti njihov Bog je zagotovo rešil Abrahama, njihovega očeta, iz Ura Kaldejcev; in če misliš, da jih boš uničil z mečem, je bil zagotovo Izak, njihov oče, rešen iz njega in namesto njega je bil postavljen oven.
47 In če misliš, da jih boš s trdim in težkim delom zmanjšal, ti niti v tem ne bo uspelo, kajti njihov oče Jakob je Labanu služil v vsakršnem trdem delu in je imel uspeh.
48 Zdaj pa, o kralj, poslušaj moje besede! Kajti to je nasvet, ki je bil dan proti njim, s katerim jih boš premagal in od katerega se ne smeš odstopiti.
49 Če je kralju všeč, naj ukaže, da vse njihove otroke, ki se bodo rodili od tega dne naprej, vržejo v vodo, kajti s tem lahko izbrišeš njihovo ime, saj nihče od njih, niti njihovi očetje, ni bil preizkušen na tak način.
50 Kralj je slišal Balaamove besede in stvar se je zdela všeč kralju in knezom, in kralj je storil po Balaamovi besedi.
51 Kralj je ukazal izdati razglas in sprejeti zakon po vsej egiptovski deželi, ki pravi: Vsak moški otrok, ki se bo od tega dne naprej rodil Hebrejcem, bo vržen v vodo.
52 Faraon je poklical vse svoje služabnike in rekel: »Pojdite in poiščite po vsej gošenski deželi, kjer so Izraelovi sinovi, in preverite, ali bodo vsakega sina, ki se bo rodil Hebrejcem, vrgli v reko, vsako hčer pa pustite pri življenju.«
53 Ko so Izraelovi sinovi slišali faraonovo zapoved, naj svoje moške otroke vržejo v reko, so se nekateri ločili od svojih žena, drugi pa so se jim pridružili.
54 In od tistega dne naprej, ko je pri tistih Izraelkah, ki so ostale s svojimi možmi, napočil čas poroda, so šle na polje, da bi tam rodile, in rodile so na polju, svoje otroke pa so pustile na polju in se vrnile domov.
55 In Gospod, ki je prisegel njihovim očetom, da jih bo pomnožil, je poslal enega od svojih angelov, ki so v nebesih, da je vsakega otroka umil z vodo, ga mazilil in povil ter mu dal v roke dva gladka kamna, iz enega pa je sesal mleko, iz drugega pa med. Dal mu je zrasti dlako do kolen, da se je z njo pokrival, da bi ga potolažil in se ga oklenil zaradi svojega usmiljenja do njega.
56 In ko se jih je Bog usmilil in jih je želel namnožiti po obličju zemlje, je ukazal svoji zemlji, naj jih sprejme in ohrani v njej, dokler ne odrastejo. Potem je zemlja odprla svoja usta in jih izbljuvala, in vzklili so iz mesta kakor zelišče na zemlji in trava v gozdu, in vrnili so se vsak k svoji družini in v očetovo hišo ter ostali pri njih.
57 In otročiči Izraelovih otrok so bili na zemlji kakor poljska trava, po Božji milosti do njih.
58 Ko so vsi Egipčani to videli, so šli vsak na svoje polje s svojim jarmom volov in plugom ter ga orali, kakor se ore zemlja ob setvi.
59 In ko so orali, niso mogli škodovati dojenčkom Izraelovih otrok, zato se je ljudstvo množilo in zelo raslo.

60 Faraon je svojim dvorjanom naročil, naj vsak dan hodijo v Gošen iskat dojenčke Izraelovih otrok.
61 Ko so ga poiskali in našli, so ga s silo vzeli iz materinega naročja in ga vrgli v reko, deklico pa so pustili z materjo. Tako so Egipčani delali z Izraelci vse dni.

POGLAVJE 68

1 Tisti čas je bil Božji duh nad Mirjam, Amramovo hčerjo, Aronovo sestro. Šla je ven in prerokovala po hiši: »Glej, tokrat se nama bo rodil sin od očeta in matere, ki bo rešil Izraela iz egiptovskih rok.«
2 Ko je Amram slišal besede svoje hčere, je šel in vzel ženo nazaj v hišo, potem ko jo je pregnal, ko je faraon ukazal, naj vse moške otroke iz Jakobove hiše vržejo v vodo.
3 Amram je torej vzel Jokebedo za ženo tri leta po tem, ko jo je pregnal, in se je pridružil njej ter spočela.
4 In po sedmih mesecih od spočetja je rodila sina, in vsa hiša se je napolnila z veliko svetlobo, kakor svetloba sonca in lune, ko sijata.
5 Ko je ženska videla, da je otrok dober in prijeten na pogled, ga je tri mesece skrivala v notranji sobi.
6 V tistih dneh so se Egipčani zarotili, da bi tam pokončali vse Hebrejce.
7 Egipčanke so šle v Gošen, kjer so bili Izraelovi otroci, in so na ramenih nosile svoje dojenčke, ki še niso znali govoriti.
8 V tistih dneh, ko so žene Izraelovih otrok rodile, je vsaka ženska skrila svojega sina pred Egipčani, da Egipčani ne bi izvedeli za njihovo porod in jih ne bi iztrebili iz dežele.
9 Egipčanke so prišle v Gošen in na ramenih so nosile svoje otroke, ki niso mogli govoriti. Ko je neka Egipčanka prišla v hišo neke Hebrejke, je njen dojenček začel jokati.
10 Ko je zajokalo, mu je odgovoril otrok, ki je bil v notranji sobi. Egipčanke so šle in to povedale v faraonovo hišo.
11 Faraon je poslal svoje dvorjane, da bi vzeli otroke in jih pobili; tako so Egipčani ves čas delali z hebrejskimi ženskami.
12 In takrat, približno tri mesece po tem, ko je Jokebeda skrila svojega sina, se je za to izvedelo v faraonovi hiši.
13 Žena je hitela, da bi vzela sina, preden so prišli stražarji, in vzela zanj skrinjo iz rogoza, jo premazala z blatom in smolo, vanjo položila otroka in jo položila med tlakovce ob bregu reke.
14 Njegova sestra Mirjam pa je stala od daleč, da bi izvedela, kaj se mu bo zgodilo in kaj se bo zgodilo z njenimi besedami.
15 Bog je tisti čas poslal v egiptovsko deželo strašno vročino, ki je žgala človeško meso kakor sonce v svojem krogu in je Egipčane zelo zatirala.
16 Vsi Egipčani so se zaradi vročine, ki jim je žgala meso, šli kopat v reko.
17 Tudi Batija, faraonova hči, se je šla zaradi uničujoče vročine kopat v reko. Njene deklice so se sprehajale ob reki in vse egiptovske ženske z njimi.
18 Batija je dvignila oči proti reki in zagledala barko na vodi ter poslala svojo služabnico, da jo prinese.
19 Odprla jo je in zagledala otroka, in glej, dojenček je jokal. In usmilila se ga je ter rekla: To je eden od hebrejskih otrok.
20 Vse egiptovske žene, ki so hodile ob reki, so ga želele dojiti, a ni hotel sesati, kajti to je bilo od Gospoda, da bi ga vrnil k materinim prsim.
21 Njegova sestra Mirjam pa je bila takrat med egipčanskimi ženskami ob reki. Ko je to videla, je rekla faraonovi hčeri: »Naj grem in pokličem hebrejsko dojiljo, da ti doji otroka?«
22 Faraonova hči ji je rekla: »Pojdi!« Dekle je šlo in poklicalo otrokovo mater.
23 Faraonova hči je rekla Jokebedi: »Vzemi tega otroka in mi ga doji, jaz pa ti bom dajala plačilo, dva srebrnika na dan.« Žena je vzela otroka in ga dojila.
24 Ko sta minili dve leti in je deček odrasel, ga je pripeljala k faraonovi hčeri in bil ji je kakor sin. Dala mu je ime Mojzes, ker je rekla: »Iz vode sem ga potegnila.«
25 Njegov oče Amram mu je dal ime Habar, kajti rekel je: »Zaradi njega se je družil s svojo ženo, ki jo je bil zavrnil.«
26 Mati Jokebeda mu je dala ime Jekutiel, ker je rekla: »Upala sem na Vsemogočnega in Bog mi ga je vrnil.«
27 Njegova sestra Mirjam ga je imenovala Jered, ker se je za njim spustila do reke, da bi izvedela, kakšen bo njegov konec.
28 Njegov brat Aron mu je dal ime Abi Zanuh, rekoč: »Moj oče je zapustil mojo mater in se vrnil k njej zaradi sebe.«
29 Amramov oče Kehat mu je dal ime Abigdor, ker je Bog zaradi njega popravil razpoko v Jakobovi hiši, tako da niso mogli več metati svojih moških otrok v vodo.
30 Njihova varuška ga je imenovala Abi Soho, rekoč: »Tri mesece se je skrival v svojem šotoru zaradi Hamovih otrok.«
31 Ves Izrael mu je dal ime Šemaja, sin Netanelov, kajti rekli so: »V njegovih dneh je Bog slišal njihovo vpitje in jih rešil iz rok njihovih zatiralcev.«
32 Mojzes je bil v faraonovi hiši in je bil Batiji, faraonovi hčeri, kot sin; in Mojzes je odraščal med kraljevimi otroki.

POGLAVJE 69

1 Edomski kralj je umrl v tistih dneh, v osemnajstem letu svojega vladanja, in bil pokopan v svojem templju, ki si ga je bil zgradil za kraljevo rezidenco v edomski deželi.
2 Ezavovi sinovi so poslali v Pethor, ki je ob reki, in od tam so pripeljali mladeniča lepih oči in lepega videza, ki mu je bilo ime Savel, in so ga postavili za kralja nad seboj namesto Samle.
3 Savel je vladal nad vsemi Ezavovimi sinovi v edomski deželi štirideset let.
4 Ko je faraon, egiptovski kralj, videl, da se nasvet, ki ga je dal Balaam glede Izraelovih otrok, ni uresničil, ampak da so še vedno plodni, se množili in rasli po vsej egiptovski deželi,
5 Faraon je tiste dni ukazal, naj se po vsem Egiptu razglasi med Izraelovimi sinovi: »Nihče naj ne zmanjša ničesar od svojega vsakdanjega dela.«
6 Če pa se ugotovi, da pri svojem vsakdanjem delu, bodisi pri malti bodisi pri opeki, ni dovolj, naj se na njegovo mesto postavi njegov najmlajši sin.

7 In delo Egipta se je v tistih dneh okrepilo za Izraelove otroke, in glej, če je komu pri vsakdanjem delu manjkala ena sama opeka, so Egipčani na silo vzeli njegovega najmlajšega sina od matere in ga postavili v stavbo namesto opeke, ki je manjkala njegovemu očetu.
8 Egipčani so tako počeli z vsemi Izraelovimi sinovi dan za dnem, vse dni, dolgo časa.
9 Levijev rod pa takrat ni sodeloval z Izraelci, svojimi brati, od začetka, kajti Levijevci so poznali Egipčansko zvijačnost, ki so jo sprva uporabljali proti Izraelcem.

POGLAVJE 70

1 V tretjem letu po Mojzesovem rojstvu je faraon sedel na gostiji. Kraljica Alparanit je sedela na njegovi desnici in Batija na njegovi levici. Deček Mojzes je ležal na njenem naročju. Balaam, Beorjev sin, in njegova dva sinova. Vsi knezi kraljestva so sedeli za mizo v kraljevi navzočnosti.
2 In mladenič je iztegnil roko na kraljevo glavo, snel krono s kraljeve glave in si jo položil na glavo.
3 Ko sta kralj in knezi videli delo, ki ga je deček opravil, sta se prestrašila in eden od mož je svojemu sosedu izrazil začudenje.
4 Kralj pa je rekel knezom, ki so sedeli pred njim za mizo: »Kaj pravite in kaj pravite, knezi, o tej zadevi, in kakšna naj bo sodba zoper dečka zaradi tega dejanja?«
5 Balaam, sin Beorjev, čarovnik, je odgovoril pred kraljem in knezi in rekel: »Spomni se, gospod moj in kralj, sanj, ki si jih sanjal pred mnogimi dnevi, in sanj, ki ti jih je razložil tvoj služabnik.«
6 Zato je ta otrok izmed hebrejskih otrok, v katerem je Božji duh, in naj moj gospod, kralj, ne misli, da je ta mladenič to storil brez vedenja.
7 Kajti hebrejski deček je in ima modrost in razumnost, čeprav je še otrok, in z modrostjo je to storil in si izbral egiptovsko kraljestvo.
8 Kajti takšen je način, kako vsi Hebrejci zavajajo kralje in njihove velikaše, vse to počnejo zvijačno, da bi prestrašili kralje zemlje in njihove ljudi.
9 Gotovo veš, da je tako ravnal njun oče Abraham, ki je prevaral vojsko Nimroda, babilonskega kralja, in Abimeleka, gerarskega kralja, in da si je prisvojil deželo Hetovih sinov in vsa kanaanska kraljestva.
10 In da je šel v Egipt in rekel za svojo ženo Saro: »Moja sestra je,« da bi zavedel Egipt in njegovega kralja.
11 Tudi njegov sin Izak je storil enako, ko je šel v Gerar in se tam naselil, in njegova moč je bila močnejša od vojske filistejskega kralja Abimeleka.
12 Nameraval je tudi spraviti filistejsko kraljestvo v spotikanje, ko je rekel, da je njegova žena Rebeka njegova sestra.
13 Jakob je tudi z bratom ravnal nezvesto in mu vzel iz roke prvorojenstvo in blagoslov.
14 Nato je šel v Padan-aram, v hišo Labana, brata svoje matere, in mu zvijačno vzel hčer, živino in vse, kar je bilo njegovo, ter pobegnil in se vrnil v kanaansko deželo k očetu.
15 Njegovi sinovi so prodali svojega brata Jožefa, ki je odšel v Egipt in postal suženj ter bil dvanajst let zaprt v ječi.
16 Dokler ni prejšnji faraon sanjal sanj in ga odpeljal iz ječe ter ga poveličal nad vse kneze v Egiptu, ker mu je razlagal sanje.
17 Ko je Bog povzročil lakoto po vsej deželi, je poklical svojega očeta in vse svoje brate ter vso očetovo družino in jih preživljal brez plačila in nagrade ter kupil Egipčane za sužnje.
18 Zato sedaj, gospod moj, kralj, glej, ta otrok je vstal namesto njih v Egiptu, da bi ravnal po njihovih dejanjih in se šalil z vsakim kraljem, knezom in sodnikom.
19 Če je kralju všeč, naj zdaj prelijemo njegovo kri na zemljo, da ne bi odrasel in ti vzel oblasti iz rok in da ne bi propadlo upanje Egipta, ko bi postal kralj.
20 Balaam pa reče kralju: »Pokličimo še vse egiptovske sodnike in modrece ter nam povejmo, ali je ta deček obsojen na smrt, kakor si rekel, potem ga bomo ubili.«
21 Faraon je poslal in poklical vse egiptovske modrece. Prišli so pred kralja. Mednje je prišel Gospodov angel, ki je bil kakor eden od egiptovskih modrecev.
22 Kralj pa je rekel modrecem: »Saj ste slišali, kaj je storil ta hebrejski deček, ki je v hiši, in tako je Balaam razsodil v tej zadevi.«
23 Zdaj pa sodite tudi vi in poglejte, kaj si zasluži fant za dejanje, ki ga je storil.
24 Angel, ki je bil videti kakor eden od faraonovih modrecev, je pred vsemi egiptovskimi modreci, pred kraljem in knezi odgovoril in rekel:
25 Če je kralju všeč, naj kralj pošlje po može, ki naj prinesejo prednj oniksov kamen in žerjavico ter ju položijo pred otroka, in če otrok iztegne roko in vzame oniksov kamen, bomo vedeli, da je mladenič z modrostjo storil vse, kar je storil, in ga moramo ubiti.
26 Če pa iztegne roko po oglju, bomo vedeli, da tega ni storil z zavedanjem, in bo živel.
27 In stvar se je zdela dobra v očeh kralja in knezov, zato je kralj storil po besedi Gospodovega angela.
28 Kralj je ukazal, naj prinesejo oniksov kamen in oglje ter ju položijo pred Mojzesa.
29 In postavili so fanta predse in fant je poskušal iztegniti roko proti oniksovemu kamnu, toda Gospodov angel je prijel njegovo roko in jo položil na oglje, in oglje je v njegovi roki ugasnilo, in ga je dvignil ter si ga dal v usta in si opekel del ustnic in del jezika, in postal je težak v ustih in jeziku.
30 Ko sta kralj in knezi to videla, sta spoznala, da Mojzes ni ravnal modro, ko je kralju snel krono s glave.
31 Kralj in knezi so se vzdržali umora otroka, zato je Mojzes ostal v faraonovi hiši in odraščal, GOSPOD pa je bil z njim.
32 Medtem ko je bil deček v kraljevi hiši, so ga oblačili v škrlat in je rasel med kraljevimi otroki.
33 Ko je Mojzes odraščal v kraljevi hiši, ga je faraonova hči Batija imela za sina in vsa faraonova hiša ga je častila in vsi egiptovski možje so se ga bali.
34 Vsak dan je odhajal in prihajal v gošensko deželo, kjer so bili njegovi bratje, Izraelovi sinovi, in Mojzes jih je vsak dan videl zadihane in težke.
35 Mojzes jih je vprašal: »Zakaj se vam nalaga to delo vsak dan?«
36 In povedali so mu vse, kar se jim je zgodilo, in vse zapovedi, ki jim jih je dal faraon, preden se je rodil.

37 In povedali so mu vse nasvete, ki jih je zoper njih svetoval Balaam, sin Beorjev, in kaj je on svetoval zoper njega, da bi ga umoril, ko mu bo snel krono z glave.
38 Ko je Mojzes to slišal, se je razjezil proti Balaamu in ga je hotel ubiti ter mu je bil vsak dan v zasedi.
39 Balaam pa se je bal Mojzesa, zato se je on in njegova dva sinova vzdignil in odšel iz Egipta. Zbežali so in rešili svoje duše ter se odpravili v deželo Kuš h Kikianu, kralju Kuša.
40 Mojzes pa je bil v kraljevi hiši, odhajal je in prihajal. GOSPOD mu je dal milost v očeh faraona in v očeh vseh njegovih služabnikov in v očeh vsega egiptovskega ljudstva. Mojzesa so zelo ljubili.
41 In prišel je dan, ko je Mojzes šel v Gošen, da bi obiskal svoje brate, in videl je Izraelove sinove v njihovih bremenih in težkem delu, in Mojzes se je zaradi njih razžalostil.
42 Mojzes se je vrnil v Egipt in prišel v faraonovo hišo ter stopil pred kralja in se mu priklonil.
43 Mojzes pa reče faraonu: »Prosim, gospod moj, prišel sem, da te prosim za nekaj majhnega. Ne odvrni mojega obraza praznih rok.« Faraon mu reče: »Govori!«
44 Mojzes je rekel faraonu: »Naj se da tvojim služabnikom, sinovom Izraelovim, ki so v Gošenu, en dan, da tam počivajo od svojega dela.«
45 Kralj pa odgovori Mojzesu in reče: Glej, v tej stvari sem povzdignil tvoj obraz, da izpolnim tvojo prošnjo.
46 Faraon je ukazal, naj se po vsem Egiptu in Gošenu razglasi:
47 Vam, vsem sinovom Izraelovim, tako pravi kralj: Šest dni opravljajte svoje delo in trud, sedmi dan pa počivajte in ne opravljajte nobenega dela. Tako delajte vse dni, kakor sta zapovedala kralj in Mojzes, Batijin sin.
48 Mojzes se je veselil te stvari, ki mu jo je kralj dal, in vsi Izraelovi sinovi so storili, kakor jim je Mojzes zapovedal.
49 Kajti to je bilo od Gospoda za Izraelove sinove, kajti Gospod se je začel spominjati Izraelovih sinov, da bi jih rešil zaradi njihovih očetov.
50 Gospod je bil z Mojzesom in njegov sloves se je razširil po vsem Egiptu.
51 Mojzes je postal velik v očeh vseh Egipčanov in v očeh vseh Izraelovih sinov, ker je iskal dobro svojemu ljudstvu Izraelu in kralju govoril mirne besede glede njih.

POGLAVJE 71

1 Ko je bil Mojzes star osemnajst let, si je zaželel videti očeta in mater ter šel k njima v Gošen. Ko se je Mojzes približal Gošenu, je prišel do kraja, kjer so Izraelovi otroci delali, in opazoval je njihovo breme ter videl Egipčana, ki je pretepal enega od njegovih hebrejskih bratov.
2 Ko je pretepeni mož zagledal Mojzesa, je stekel k njemu na pomoč, kajti mož Mojzes je bil zelo spoštovan v faraonovi hiši. Ta mu je rekel: »Moj gospod, paz name! Ta Egipčan je ponoči prišel v mojo hišo, me zvezal in se v moji prisotnosti približal moji ženi, zdaj pa mi hoče vzeti življenje.«
3 Ko je Mojzes slišal to hudobno besedo, se je razjezil proti Egipčanu in se obrnil sem ter tja. Ko je videl, da tam ni nikogar, je udaril Egipčana in ga skril v pesek, Hebrejca pa je rešil iz rok tistega, ki ga je udaril.
4 Hebrejec je šel domov, Mojzes pa se je vrnil domov in šel ven ter se vrnil v kraljevo hišo.
5 Ko se je mož vrnil domov, je razmišljal o tem, da bi se poslovil od svoje žene, kajti v Jakobovi hiši ni bilo prav, da bi se moški približal njegovi ženi, potem ko je bila oskrunjena.
6 Žena je šla in povedala svojim bratom. Ženini bratje so ga hoteli umoriti. Zbežal je v svojo hišo in se rešil.
7 Drugi dan pa je Mojzes šel k svojim bratom in videl, in glej, dva moža se prepirata, in rekel je hudobnežu: Zakaj tepeš svojega bližnjega?
8 Odgovoril mu je in mu rekel: »Kdo te je postavil za kneza in sodnika nad nami? Ali misliš, da me boš ubil, kakor si ubil Egipčana?« Mojzes se je prestrašil in rekel: »Saj je stvar že znana?«
9 Faraon je slišal za to zadevo in ukazal je umoriti Mojzesa. Bog je poslal svojega angela, ki se je faraonu prikazal v podobi poveljnika telesne straže.
10 In angel Gospodov je vzel meč iz roke poveljnika telesne straže in mu z njim odsekal glavo, kajti podoba poveljnika telesne straže se je spremenila v podobo Mojzesa.
11 Angel Gospodov je prijel Mojzesa za desnico in ga izpeljal iz Egipta ter ga postavil zunaj egiptovskih meja, štirideset dni hoda daleč.
12 Njegov brat Aron je ostal sam v egiptovski deželi in je prerokoval Izraelovim sinovom:
13 Tako pravi GOSPOD, Bog vaših očetov: Vsak naj zavrže gnusobe svojih oči in se ne oskrunjajte z egiptovskimi maliki.
14 Izraelovi sinovi pa so se uprli in takrat niso poslušali Arona.
15 In GOSPOD je mislil, da jih bo pokončal, če se ne bi GOSPOD spomnil zaveze, ki jo je sklenil z Abrahamom, Izakom in Jakobom.
16 V tistih dneh je faraonova roka še naprej hudo pritiskala na Izraelove sinove in jih je tlačil ter zatiral, dokler ni Bog poslal svoje besede in se jih spomnil.

POGLAVJE 72

1 V tistih dneh je bila velika vojna med Kuševimi sinovi in sinovi Vzhoda ter Aramom, in uprli so se kuševskemu kralju, v čigar rokah so bili.
2 Kuški kralj Kikian je torej odšel z vsemi Kuškimi sinovi, ljudstvom, številnim kakor pesek, in se odpravil bojevat proti Aramu in sinovom Vzhoda, da bi jih podjarmil.
3 Ko je Kikianus odšel, je pustil Balaama, čarovnika, z njegovima dvema sinovoma, da stražijo mesto in najnizkejše ljudstvo v deželi.
4 Kikianus se je torej odpravil proti Aramu in sinovom vzhoda, se bojeval proti njim in jih premagal, in vsi so padli ranjeni pred Kikianom in njegovim ljudstvom.
5 In veliko jih je vzel v ujetništvo in jih podjarmil kakor prej ter se utaboril na njihovi zemlji, da bi od njih kakor običajno pobiral davek.
6 Ko ga je kuški kralj pustil varovati mesto in reveže v mestu, se je Balaam, Beorjev sin, dvignil in svetoval ljudstvu dežele, naj se upre kralju Kikianu in ga ne pustijo v mesto, ko se bo vrnil domov.

7 In ljudstvo dežele ga je poslušalo, mu priseglo in ga postavilo za kralja nad seboj, njegova dva sinova pa za poveljnika vojske.
8 Vstali so torej in obzidali mestno obzidje na obeh vogalih ter zgradili zelo močno zgradbo.
9 In na tretjem vogalu so izkopali nešteto jarkov med mestom in reko, ki je obdajala vso deželo Kuš, in tam so povzročili, da je reka bruhala na dan.
10 Na četrtem vogalu so s svojimi uroki in čarovnijami zbrali številne kače ter utrdili mesto in se naselili v njem, in nihče ni hodil ven ali vstopal pred njimi.
11 Kikian se je bojeval proti Aramu in sinovom vzhoda ter jih pokoril kakor prej, in dali so mu svoj običajni davek, nato pa se je vrnil v svojo deželo.
12 Ko se je kuški kralj Kikian približal svojemu mestu in vsi poveljniki vojske z njim, so povzdignili oči in videli, da je mestno obzidje močno pozidano in dvignjeno, zato so se možje temu čudili.
13 Drug drugemu so rekli: »Ker so videli, da se v bitki zavlačujemo, in so se nas zelo bali, so storili to in so postavili mestno obzidje ter ga utrdili, da se kanaanski kralji ne bi mogli bojevati z njimi.«
14 Kralj in vojaki so se torej približali mestnim vratom. Pogledali so gor in glej, vsa mestna vrata so bila zaprta. Zaklicali so stražarjem: »Odprite nam, da lahko vstopimo v mesto!«
15 Stražarji pa jim niso hoteli odpreti po ukazu Balaama, čarovnika, njihovega kralja, in niso jim dovolili vstopiti v njihovo mesto.
16 Začeli so boj z njimi nasproti mestnih vrat in tistega dne je padlo sto trideset mož iz vojske v Kikianu.
17 Naslednji dan so se še naprej bojevali in bojevali so se ob reki; poskušali so preiti, a jim ni uspelo, zato so se nekateri pogreznili v jame in umrli.
18 Kralj jim je torej ukazal, naj posekajo drevesa za izdelavo splavov, na katerih bi se lahko prepeljali do njih, in to so storili.
19 Ko so prišli do jarkov, so se vode vrtele zaradi mlinov in dvesto mož na desetih splavih se je utopilo.
20 Tretji dan so prišli, da bi se bojevali na strani, kjer so bile kače, vendar se tja niso mogli približati, kajti kače so jih pobile sto sedemdeset mož. Nehali so se bojevati proti Kušu in so Kuš oblegali devet let, nihče ni prišel ven ali prišel.
21 V tistem času, ko sta bila vojna in obleganje Kuša, je Mojzes pobegnil iz Egipta pred faraonom, ki ga je hotel ubiti, ker je ubil Egipčana.
22 Mojzes je bil star osemnajst let, ko je pobegnil iz Egipta pred faraonovo obličje. Zbežal je in se rešil v Kikianov tabor, ki je takrat oblegal Kuš.
23 Mojzes je bil devet let v taboru kuškega kralja Kikiana, ves čas, ko so oblegali Kuš, in Mojzes je hodil ven in prihajal z njimi.
24 Kralj, knezi in vsi bojevniki so ljubili Mojzesa, kajti bil je velik in časten, njegova postava je bila kakor plemenit lev, njegov obraz kakor sonce in njegova moč kakor levja, in bil je kraljev svetovalec.
25 Po devetih letih je Kikiana zbolela za smrtno boleznijo in bolezen ga je premagala, tako da je sedmi dan umrl.
26 Njegovi služabniki so ga balzamirali, ga odnesli in pokopali nasproti mestnih vrat, severno od egiptovske dežele.
27 Nad njim so zgradili elegantno, močno in visoko zgradbo, spodaj pa so položili velike kamne.
28 In kraljevi pisarji so na te kamne vklesali vso mogočnost svojega kralja Kikiana in vse njegove bitke, ki jih je bojeval, glejte, tam so zapisane še danes.
29 Po smrti kuškega kralja Kikiana je bilo zaradi vojne zelo žalovanje njegovih mož in vojakov.
30 Drug drugemu so rekli: »Svetujte nam, kaj naj storimo v tem času, saj že devet let prebivamo v puščavi, stran od svojih domov.«
31 Če rečemo, da se bomo borili proti mestu, bodo mnogi izmed nas padli ranjeni ali ubiti, in če bomo ostali tukaj v obleganju, bomo tudi mi umrli.
32 Kajti zdaj bodo vsi arámski kralji in kralji sinov vzhoda slišali, da je naš kralj mrtev, in nas bodo nenadoma napadli s sovražnostjo, se bojevali proti nam in ne bodo pustili nikogar od nas.
33 Zdaj pa pojdimo in si postavimo kralja, in ostanimo v obleganju, dokler nam mesto ne bo izročeno.
34 Tistega dne so želeli iz Kikianove vojske izbrati moža za kralja, a niso našli nikogar drugega, kot je Mojzes, ki bi jim vladal.
35 Hitro so slekli vsak svoja oblačila in jih vrgli na tla, naredili velik kup in nanj položili Mojzesa.
36 Vstali so, zatrobili na trobente in vpili pred njim: »Živel kralj, živel kralj!«
37 In vse ljudstvo in plemiči so mu prisegli, da mu bodo dali za ženo Adonijo, kraljico Kušitko, ženo Kikianusovo, in tisti dan so postavili Mojzesa za kralja nad seboj.
38 In vsi prebivalci Kuša so tistega dne razglasili: »Vsak človek naj da Mojzesu nekaj od tega, kar ima v lasti.«
39 Na kup so razgrnili rjuho in vsak je vanjo vrgel nekaj od tega, kar je imel, eden zlat uhan, drugi pa novčič.
40 Tudi oniksove kamne, bdelij, bisere in marmor so Kušovi sinovi vrgli Mojzesu na kup, tudi srebro in zlato v veliki količini.
41 Mojzes je vzel vse srebro in zlato, vse posode, bdelij in oniks, ki so mu jih dali vsi Kuševi sinovi, in jih shranil med svoje zaklade.
42 In Mojzes je tisti dan kraljeval nad Kuševimi sinovi namesto Kuševega kralja Kikiana.

POGLAVJE 73

1 V petinpetdesetem letu vladanja faraona, egiptovskega kralja, to je v sto sedeminpetdesetem letu, ko so Izraelci šli v Egipt, je v Kušu zakraljeval Mojzes.
2 Mojzes je bil star sedemindvajset let, ko je začel vladati nad Kušem, in vladal je štirideset let.
3 In GOSPOD je Mojzesu dal naklonjenost in milost v očeh vseh Kuševih sinov, in Kuševi sinovi so ga zelo ljubili, zato je bil Mojzes naklonjen GOSPODOVI in ljudem.
4 Sedmi dan njegovega kraljevanja so se zbrali vsi Kuševi sinovi, prišli pred Mojzesa in se mu priklonili do tal.
5 In vsi otroci so se pred kraljem pogovorili: »Svetuj nam, da bomo videli, kaj naj storimo s tem mestom.«

6 Saj je že devet let, odkar oblegamo mesto, pa nismo videli svojih otrok in žena.
7 Kralj jim je odgovoril: »Če boste poslušali moj glas v vsem, kar vam bom zapovedal, nam bo Gospod dal mesto v roke in ga bomo podjarmili.«
8 Če se bomo namreč z njimi bojevali, kakor v prejšnji bitki, ki smo jo imeli z njimi pred Kikianovo smrtjo, bodo mnogi izmed nas padli ranjeni, kakor prej.
9 Zato glej, tukaj je nasvet zate v tej zadevi: če boš poslušal moj glas, bo mesto izročeno v naše roke.
10 Vse vojske so torej odgovorile kralju in rekle: »Vse, kar nam bo naš gospod ukazal, bomo storili.«
11 Mojzes jim je rekel: »Pojdite skozi tabor in razglasite glas po vsem ljudstvu:
12 Tako pravi kralj: Pojdi v gozd in prinesi s seboj nekaj mladičev štorklje, vsak v roki enega mladiča.
13 Kdor pa prestopi kraljevo besedo in ne pripelje svojega mladiča, bo umrl, kralj pa mu bo vzel vse, kar mu je bilo.
14 Ko jih boš pripeljal, bodo v tvoji oskrbi, vzgajal jih boš, dokler ne odrastejo, in jih naučil loviti, kakor to počnejo mladiči sokola.
15 Vsi Kušovi sinovi so slišali Mojzesove besede, vstali so in po vsem taboru razglasili:
16 Vam, vsi Kuševi sinovi, kraljev ukaz je, da greste vsi skupaj v gozd in tam ujamete mlade štorklje, vsak svojega mladiča v roko, in jih pripeljete domov.
17 Vsak, ki bo prekršil kraljev ukaz, bo kaznovan z smrtjo, kralj pa bo vzel vse, kar mu pripada.
18 In vse ljudstvo je storilo tako. Šli so v gozd, splezali na jelke in ujeli vse mladiče štorkelj, vsak v roko enega, in jih prinesli v puščavo ter jih po kraljevem ukazu vzgojili ter jih naučili loviti nanje, podobno kot mlade jastrebe.
19 Ko so bile mlade štorklje vzrejene, je kralj ukazal, naj jih tri dni stradajo, in vse ljudstvo je to storilo.
20 Tretji dan jim je kralj rekel: »Okrepite se in postanite hrabri možje! Vsak si oblecite oklep, si opašite meč in vsak naj sede na svojega konja ter v roko vzemite svojo mlado štorkljo.«
21 Vstali bomo in se bojevali proti mestu na kraju, kjer so kače; in vse ljudstvo je storilo, kakor je kralj ukazal.
22 Vsak je vzel svojega mladiča v roko in odšel. Ko so prišli do kraja, kjer so bile kače, jim je kralj rekel: »Pošljite vsak svojega mladiča na kače.«
23 In vsak je na kraljev ukaz poslal svojo mlado štorkljo, in mlade štorklje so stekle na kače in jih vse požrle ter jih iztrebile iz tistega kraja.
24 Ko je kralj in ljudstvo videlo, da so bile vse kače na tistem mestu uničene, je vse ljudstvo zavzelo glasen krik.
25 In približali so se mestu in se bojevali proti njemu, ga zavzeli in si ga podjarmili ter vstopili v mesto.
26 Tistega dne je umrlo tisoč sto mož izmed mestnih ljudstev, vseh, ki so prebivali v mestu, a izmed ljudstva, ki je oblegalo, ni umrl nobeden.
27 Vsi Kušovi otroci so torej odšli vsak v svoj dom, k svoji ženi in otrokom ter k vsemu, kar je bilo njegovega.
28 Ko je čarovnik Balaam videl, da je mesto zavzeto, je odprl vrata in zbežal, on in njegova dva sinova in osem bratov ter se vrnil v Egipt k faraonu, egiptovskemu kralju.
29 To so čarovniki in magi, omenjeni v knjigi postave, ki so se postavili proti Mojzesu, ko je Gospod poslal nadloge nad Egipt.
30 Mojzes je torej s svojo modrostjo zavzel mesto in Kuševi sinovi so ga postavili na prestol namesto kuškega kralja Kikiana.
31 In položili so mu kraljevo krono na glavo in mu dali za ženo Adonijo, kušitsko kraljico, ženo Kikiana.
32 Mojzes se je bal GOSPODA, Boga svojih očetov, zato ni prišel k njej in ni pogledal nanjo.
33 Mojzes se je spomnil, kako je Abraham prisegel svojega služabnika Eliezerja, rekoč: Ne vzemi žene izmed kanaanskih hčer za mojega sina Izaka.
34 In kaj je storil Izak, ko je Jakob pobegnil pred svojim bratom, ko mu je zapovedal, rekoč: Ne jemlji si žene izmed kanaanskih hčer in ne sklepaj zavezništva z nobeno od Hamovih sinov.
35 Kajti GOSPOD, naš Bog, je dal Hama, Noetovega sina, in njegove otroke in vse njegovo potomstvo za sužnje Šemovim in Jafetovim sinovom ter njihovemu potomstvu za sužnje za vedno.
36 Zato Mojzes ni obrnil svojega srca in svojih oči k Kikianovi ženi vse dni, ko je vladal nad Kušem.
37 Mojzes se je bal GOSPODA, svojega Boga, vse življenje in hodil je pred GOSPODOVO zvestobo, z vsem srcem in z vso dušo; vse dni svojega življenja ni skrenil s prave poti; ni skrenil s poti ne na desno ne na levo, po kateri so hodili Abraham, Izak in Jakob.
38 Mojzes se je okrepil v kraljestvu Kuševih sinov in vodil Kuševe sinove s svojo običajno modrostjo, in Mojzes je uspeval v svojem kraljestvu.
39 Takrat so Aram in sinovi Vzhoda slišali, da je umrl etiopski kralj Kikian, zato so se Aram in sinovi Vzhoda v tistih dneh uprli Etiopiji.
40 Mojzes je zbral vse Kušove sinove, zelo mogočno ljudstvo, kakih trideset tisoč mož, in šel bojovat zoper Aram in sinove Vzhoda.
41 Najprej so šli k vzhodnim otrokom. Ko so vzhodni otroci slišali njihovo poročilo, so jim šli naproti in se z njimi spopadli.
42 Vojna proti vzhodnim sinovom se je hudo razplamtela. Zato je Gospod dal vse vzhodne sinove v Mojzesove roke. Padlo je pobitih okoli tristo mož.
43 Vsi sinovi vzhoda so se obrnili in umaknili, zato so jim Mojzes in Kušovi sinovi sledili, jih podjarmili in jim naložili davek, kakor je bilo v njihovi navadi.
44 Mojzes je torej z vsem ljudstvom, ki je bilo z njim, odšel od tam v aramsko deželo na boj.
45 Tudi Aramci so jim šli naproti in so se bojevali z njimi. Gospod jih je izročil Mojzesu v roke. Mnogi Aramci so padli ranjeni.
46 Mojzes in ljudstvo Kuša sta podjarmila tudi Aram in tudi oni so dajali svoj običajni davek.
47 Mojzes je podjarmil Aram in sinove Vzhoda Kuševim sinovom. Mojzes in vse ljudstvo, ki je bilo z njim, se je obrnilo v Kuševo deželo.
48 Mojzes se je utrdil v kraljestvu Kuševih sinov in GOSPOD je bil z njim, in vsi Kuševi sinovi so se ga bali.

POGLAVJE 74

1 Ob koncu let je umrl Savel, kralj Edoma, in namesto njega je zakraljeval Baal Kanan, sin Akborjev.

2 V šestnajstem letu Mojzesovega vladanja nad Kušem je Baal Kanan, sin Akborjev, vladal v edomski deželi nad vsemi edomskimi sinovi osemintrideset let.
3 V njegovih dneh se je Moab uprl moči Edoma, saj je bil pod Edomom od dni Hadada, sina Bedadovega, ki je porazil njih in Midjance ter podjarmil Moab Edomu.
4 Ko je Baal Kanan, sin Akborjev, kraljeval nad Edomom, so vsi moabski sinovi odstopili od Edoma.
5 V tistih dneh je umrl afriški kralj Angeas, na njegovem mestu pa je zavladal njegov sin Azdrubal.
6 V tistih dneh je umrl Janeas, kralj sinov Kitimov, in pokopali so ga v njegovem templju, ki si ga je bil zgradil v ravnini Kanopiji za prebivališče, in namesto njega je vladal Latin.
7 V dvaindvajsetem letu Mojzesovega vladanja nad Kuševimi sinovi je Latin vladal nad Kitimskimi sinovi petinštirideset let.
8 In zgradil si je tudi velik in mogočen stolp ter v njem zgradil eleganten tempelj za svoje prebivališče, da bi v njem vladal, kot je bilo v navadi.
9 V tretjem letu svojega vladanja je dal razglasiti vse svoje spretne može, ki so mu zgradili veliko ladij.
10 Latin je zbral vse svoje vojske in priplul z ladjami, da bi se bojeval z Azdrubalom, sinom Angeasa, afriškega kralja. Prišli so v Afriko in se spopadli z Azdrubalom in njegovo vojsko.
11 Latin je premagal Azdrubala in mu vzel vodovod, ki ga je njegov oče prinesel od sinov Kitima, ko je vzel za ženo Janijo, Uzijevo hčer. Latin je podrl most vodovoda in zadal hud udarec vsej Azdrubalovi vojski.
12 Preostali močni možje Azdrubalovi so se okrepili in njihova srca so se napolnila z zavistjo, zato so si zaželeli smrti in se znova spopadli z Latinom, kraljem Kitima.
13 In bitka je bila huda za vse afriške može in vsi so padli ranjeni pred Latinom in njegovim ljudstvom, v tej bitki pa je padel tudi kralj Azdrubal.
14 Kralj Azdrubal je imel zelo lepo hčer, ki ji je bilo ime Ušpezena, in vsi afriški možje so si zaradi njene velike lepote in privlačnega videza na oblačila vezli njeno podobo.
15 Možje iz Latina so zagledali Ušpezeno, Azdrubalovo hčer, in jo pohvalili svojemu kralju Latinu.
16 Latin je ukazal, naj mu jo pripeljejo, in Latin je vzel Ušpezeno za ženo ter se vrnil na pot v Chitim.
17 Po smrti Azdrubala, Angejevega sina, ko se je Latin iz bitke vrnil v svojo deželo, so se vsi prebivalci Afrike dvignili in vzeli Anibala, Angejevega sina, mlajšega brata Azdrubala, ter ga namesto njegovega brata postavili za kralja nad vso afriško deželo.
18 Ko je zakraljeval, se je odločil, da bo šel v Kitim, da bi se bojeval s Kitimskimi otroki in maščeval pravdo svojega brata Azdrubala ter pravdo prebivalcev Afrike, in to je tudi storil.
19 Zgradil je veliko ladij in prišel nanje z vso svojo vojsko ter odšel v Kitim.
20 Anibal se je torej bojeval s Kitimovimi sinovi in Kitimovi sinovi so padli ranjeni pred Anibalom in njegovo vojsko, Anibal pa je maščeval pravdo svojega brata.
21 In Anibal je osemnajst let nadaljeval vojno s sinovi Kitimov in Anibal je prebival v deželi Kitim in tam dolgo časa taboril.
22 Anibal je zelo hudo udaril Kitimske otroke in pobil njihove velikaše in kneze, preostalega ljudstva pa je pobil kakih osemdeset tisoč mož.
23 In ob koncu dni in let se je Anibal vrnil v svojo deželo Afriko in varno vladal namesto svojega brata Azdrubala.

POGLAVJE 75

1 Tisti čas, v sto osemdesetem letu Izraelovega cesarstva v Egipt, so iz Egipta izšli hrabri možje, trideset tisoč pešcev, izmed Izraelovih sinov, vsi iz Jožefovega rodu, izmed sinov Efraima, Jožefovega sina.
2 Kajti rekli so, da se je dopolnilo obdobje, ki ga je Gospod v starih časih določil Izraelovim otrokom, o katerem je govoril Abrahamu.
3 In ti možje so se opasali in si vsak nadeli meč ob bok in vsak svoj oklep. Zanašali so se na svojo moč in skupaj so odšli iz Egipta z močno roko.
4 Živila za na pot niso vzeli s seboj, samo srebro in zlato, niti kruha za tisti dan niso vzeli s seboj, kajti mislili so, da bodo živilo dobili za plačilo od Filistejcev, sicer pa bi ga vzeli s silo.
5 In ti možje so bili zelo mogočni in hrabri možje, en mož je lahko zasledoval tisoč, dva pa sta lahko premagala deset tisoč, zato so se zanašali na svojo moč in šli skupaj, kot so bili.
6 In usmerili so se proti gatski deželi. Ko so šli dol, so našli gatske pastirje, ki so pasli živino gatskih sinov.
7 Pastirjem pa so rekli: »Dajte nam nekaj ovac za plačilo, da bomo jedli, kajti lačni smo, ker danes nismo jedli kruha.«
8 Pastirji so rekli: »Ali so to naše ovce ali govedo, da bi vam jih dali za plačilo?« Zato so se Efraimovi sinovi približali, da bi jih vzeli na silo.
9 Gatski pastirji so zakričali nad njimi, tako da se je njihov krik slišal od daleč, zato so vsi gatski otroci prišli ven k njim.
10 Ko so gatski sinovi videli hudobna dejanja Efraimovih sinov, so se vrnili in zbrali gatske može. Vsak si je nadel svojo bojno opremo in šli ven proti Efraimovim sinovom v boj.
11 Spopadli so se z njimi v dolini Gat in bitka je bila huda, in tisti dan so drug od drugega pobili veliko mož.
12 Drugi dan pa so sinovi Gata poslali sporočila v vsa filistejska mesta, naj jim pridejo na pomoč, in sporočili:
13 Pridi k nam in nam pomagaj, da bomo udarili Efraimove sinove, ki so prišli iz Egipta, da bi nam vzeli živino in se brez vzroka bojevali proti nam.
14 Duše Efraimovih sinov so bile izčrpane od lakote in žeje, kajti tri dni niso jedli kruha. Iz filistejskih mest je šlo štirideset tisoč mož na pomoč gatskim možem.
15 Ti možje so se bojevali z Efraimovimi sinovi in GOSPOD je Efraimove sinove izročil v roke Filistejcem.
16 In pobili so vse Efraimove sinove, vse, ki so bili odšli iz Egipta, ni jih ostalo razen desetih mož, ki so pobegnili iz boja.
17 Kajti ta hudobija je bila od Gospoda zoper Efraimove sinove, ker so prestopili Gospodovo besedo, ko so šli iz Egipta, preden je prišel čas, ki ga je Gospod v starih dneh določil Izraelu.

18 Tudi Filistejcev jih je padlo veliko, kakih dvajset tisoč mož, in njihovi bratje so jih odnesli in pokopali v svojih mestih.
19 Pobiti Efraimovi otroci so ostali zapuščeni v dolini Gat več dni in let in niso jih pokopali, in dolina se je napolnila s človeškimi kostmi.
20 Možje, ki so ubežali iz bitke, so prišli v Egipt in povedali vsem Izraelovim sinovom vse, kar se jim je zgodilo.
21 Njun oče Efraim je žaloval za njima več dni in bratje so prišli, da bi ga tolažili.
22 In prišel je k svoji ženi in rodila je sina, in dal mu je ime Berija, ker je bila nesrečna v njegovi hiši.

POGLAVJE 76

1 Mojzes, Amramov sin, je bil v tistih dneh še kralj v deželi Kuš in je uspeval v svojem kraljestvu ter je vodil vlado nad Kuševimi sinovi v pravičnosti, pravičnosti in integriteti.
2 Vsi Kuševi sinovi so ljubili Mojzesa vse dni, ko jim je vladal, in vsi prebivalci Kuševe dežele so se ga zelo bali.
3 V štiridesetem letu Mojzesovega kraljevanja nad Kušem je Mojzes sedel na kraljevem prestolu, pred njim pa je bila kraljica Adonija in vsi plemiči so sedeli okoli njega.
4 Kraljica Adonija pa je pred kraljem in knezi rekla: »Kaj počnete že toliko časa, sinovi Kuševi?«
5 Gotovo veš, da se ta mož štirideset let, odkar vlada nad Kušem, ni približal meni in ni služil bogovom Kuševih sinov.
6 Zdaj pa poslušajte, sinovi Kuševi, in naj vam ta mož ne vlada več, ker ni iz našega mesa.
7 Glej, moj sin Menakros je odrasel, naj ti vlada, kajti bolje je zate služiti sinu svojega gospodarja, kakor pa tujcu, sužnju egiptovskega kralja.
8 In vse ljudstvo in plemiči sinov Kuševih so slišali besede, ki jim jih je govorila kraljica Adonija.
9 Vse ljudstvo se je pripravljalo do večera, zjutraj pa so zgodaj vstali in za kralja postavili Menakra, Kikianovega sina.
10 Vsi Kuševi sinovi so se bali stegniti roko zoper Mojzesa, kajti GOSPOD je bil z Mojzesom in Kuševi sinovi so se spomnili prisege, ki so jo prisegli Mojzesu, zato mu niso storili nič žalega.
11 Kušovi sinovi pa so Mojzesu dali veliko daril in ga poslali od sebe z veliko častjo.
12 Mojzes je torej odšel iz dežele Kuš, se vrnil domov in nehal vladati nad Kušom. Mojzes je bil star šestinšestdeset let, ko je odšel iz dežele Kuš, kajti to je bilo od Gospoda, kajti napočil je čas, ki ga je določil v starih dneh, da bi izpeljal Izraela iz stiske Hamovih sinov.
13 Mojzes je torej odšel v Midján, ker se je zaradi faraona bal vrniti v Egipt. Šel je in sedel k vodnjaku v Midjánu.
14 Sedem hčera Midjanca Reuela je šlo pasti očetovo čredo.
15 Prišli so k vodnjaku in zajeli vodo, da bi napojili očetovo čredo.
16 Midjanski pastirji so prišli in jih pregnali. Mojzes pa je vstal, jim pomagal in napojil čredo.
17 In vrnili so se domov k svojemu očetu Reguelu in mu povedali, kaj je Mojzes storil zanje.
18 Rekli so: »Egipčan nas je rešil iz rok pastirjev, zajel nam je vode in napojil čredo.«
19 Reuel je rekel svojim hčeram: »Kje je? Zakaj ste pustile moža?«
20 Reuel je poslal ponj, ga vzel in ga pripeljal domov, in jedel je kruh z njim.
21 Mojzes je povedal Reuelu, da je pobegnil iz Egipta in da je štirideset let vladal nad Kušem, nato pa so mu vzeli oblast in ga odpustili v miru s častmi in darili.
22 Ko je Reuel slišal Mojzesove besede, si je rekel: »Tega moža bom dal v ječo in tam pomiril Etiopljane, ker je pobegnil pred njimi.«
23 In vzeli so ga in ga dali v ječo, in Mojzes je bil v ječi deset let. Medtem ko je bil Mojzes v ječi, se ga je usmilila Zipora, hči Reuélova, in ga je ves čas oskrbovala s kruhom in vodo.
24 Vsi Izraelovi sinovi so bili še v egiptovski deželi in so Egipčanom služili v vsakršnem težkem delu. Egiptovska roka je v tistih dneh še naprej strogo pritiskala na Izraelove sinove.
25 Tisti čas je Gospod udaril faraona, egiptovskega kralja, in ga je udarila gobavost od podplatov do temena; zaradi krutega ravnanja z Izraelovimi otroki je bila ta nadloga takrat od Gospoda nad faraonom, egiptovskim kraljem.
26 Kajti GOSPOD je uslišal molitev svojega ljudstva, Izraelovih sinov, in njihov krik je dosegel njega zaradi njihovega trdega dela.
27 Njegova jeza se še ni odvrnila od njih in faraonova roka je bila še vedno iztegnjena proti Izraelovim sinovom. Faraon je zakrknil svoj vrat pred Gospodom in povečal svoj jarem nad Izraelovimi sinovi ter jim zagrenil življenje z vsakovrstnim težkim delom.
28 Ko je GOSPOD poslal kugo nad faraona, egiptovskega kralja, je prosil svoje modrece in čarovnike, naj ga ozdravijo.
29 Njegovi modreci in čarovniki pa so mu rekli: »Če bi v rane dali kri majhnih otrok, bi ozdravel.«
30 Faraon jih je uslišal in poslal svoje služabnike v Gošen k Izraelovim sinovom, da bi vzeli njihove majhne otroke.
31 Faraonovi služabniki so šli in s silo jemali dojenčke Izraelovih otrok iz naročja njihovih mater ter jih vsak dan prinašali k faraonu, vsakega otroka na dan. Zdravniki pa so jih ubijali in jih prilagali k kugi; tako so počeli vse dni.
32 Število otrok, ki jih je faraon pobil, je bilo tristo petinsedemdeset.
33 Gospod pa ni uslišal zdravnikov egiptovskega kralja in kuga se je še bolj stopnjevala.
34 Faraona je ta nadloga mučili deset let, a faraonovo srce je bilo še bolj zakrknjeno proti Izraelovim otrokom.
35 Po desetih letih je GOSPOD še naprej udarjal faraona z uničujočimi nadlogami.
36 GOSPOD ga je udaril s hudo tumorjem in boleznijo v želodcu, in ta nadloga se je spremenila v hud čir.
37 Takrat sta prišla dva faraonova ministra iz gošenske dežele, kjer so bili vsi Izraelovi sinovi, in šla v faraonovo hišo ter mu rekla: »Videli smo, da so Izraelovi sinovi malomarni pri svojem delu in nemarni pri svojem delu.«
38 Ko je faraon slišal besede svojih služabnikov, se je zelo razjezil proti Izraelovim otrokom, kajti zelo ga je bolelo njegovo telo.

39 In odgovoril je in rekel: Zdaj, ko Izraelovi sinovi vedo, da sem bolan, se obrnejo in se nam posmehujejo. Zato mi zdaj vprezite moj voz, da grem v Gošen in bom videl posmeh Izraelovih sinov, s katerim se mi posmehujejo. Njegovi služabniki so mu vpregli voz.
40 In vzeli so ga in ga posadili na konja, ker sam ni mogel jezditi;
41 Vzel je s seboj deset konjenikov in deset pešcev ter šel k Izraelovim sinovom v Gošen.
42 Ko so prišli do egiptovske meje, je kraljev konj zapeljal v ozek prostor, dvignjen v votlini vinograda, ograjen z obeh strani, na drugi strani pa je bila nizka, ravninska pokrajina.
43 Konji so na tistem mestu hitro tekli in se stiskali, drugi konji pa so stiskali kraljevega konja.
44 Kraljev konj je padel v nižavo, medtem ko je kralj jezdil na njem. Ko je padel, se je voz obrnil čez kraljev obraz in konj je padel na kralja, kralj pa je zavpil, ker ga je telo zelo bolelo.
45 Kralju se je raztrgalo meso in kosti so mu bile zlomljene, tako da ni mogel jezditi, kajti to se mu je zgodilo od Gospoda, kajti Gospod je slišal vpitje svojega ljudstva, Izraelovih sinov, in njihovo stisko.
46 Njegovi služabniki so ga po malem nosili na ramenih in ga pripeljali nazaj v Egipt. Tudi konjeniki, ki so bili z njim, so se vrnili v Egipt.
47 In položili so ga v njegovo posteljo, in kralj je vedel, da je prišel njegov konec, da umre. Zato je prišla kraljica Aparanith, njegova žena, in jokala pred kraljem, in kralj je z njo močno jokal.
48 Tisti dan so prišli vsi njegovi velikaši in služabniki in videli kralja v tej stiski ter so z njim močno jokali.
49 In kraljevi knezi in vsi njegovi svetovalci so svetovali kralju, naj namesto sebe v deželi postavi za kralja nekoga, ki ga bo izbral izmed svojih sinov.
50 Kralj je imel poleg kraljevih otrok od priležnic tri sinove in dve hčeri, ki mu jih je rodila kraljica Aparanit, njegova žena.
51 In to so bila njihova imena: prvorojenec Otri, drugi Adikam in tretji Morion, in njuni sestri, ime starejše Bathia in ime druge Acuzi.
52 In Otri, kraljev prvorojenec, je bil bedak, prenagljen in nagajiv v svojih besedah.
53 Adikam pa je bil prebrisan in moder mož, ki je poznal vso egiptovsko modrost, vendar neprivlačnega videza, krepke postave in zelo majhne postave; visok je bil en komolec.
54 In ko je kralj videl, da je njegov sin Adikama inteligenten in moder v vsem, se je kralj odločil, da bo po njegovi smrti on kralj namesto njega.
55 Vzel si je za ženo Gedudo, Abilotovo hčer. Bil je star deset let in rodila mu je štiri sinove.
56 In potem je šel in si vzel tri žene ter rodil osem sinov in tri hčere.
57 Kralja je močno preplavila nereda, njegovo meso pa je smrdelo kakor meso trupla, vrženega na polje poleti ob sončni vročini.
58 Ko je kralj videl, da se je njegova bolezen močno okrepila, je ukazal pripeljati k sebi sina Adikama in ga postavili za kralja dežele namesto njega.
59 Po treh letih je kralj umrl v sramu, nemilosti in gnusu. Njegovi služabniki so ga odnesli in pokopali v grobnici egiptovskih kraljev v Coan Mizraimu.
60 Vendar ga niso balzamirali, kakor so to počeli pri kraljih, ker je bilo njegovo meso gnilo in se zaradi smradu niso mogli približati, da bi ga balzamirali, zato so ga naglo pokopali.
61 Kajti to hudo mu je storil Gospod, kajti Gospod mu je povrnil hudo za hudo, ki ga je v svojih dneh storil Izraelu.
62 In umrl je v grozi in sramu, in njegov sin Adikam je zakraljeval namesto njega.

POGLAVJE 77

1 Adikam je bil star dvajset let, ko je kraljeval nad Egiptom, in vladal je štiri leta.
2 V dvesto šestem letu Izraelovega odhoda v Egipt je Adikam vladal Egiptu, vendar ni vladal Egiptu tako dolgo, kot so vladali njegovi očetje.
3 Njegov oče Melol je vladal v Egiptu štiriindevetdeset let, a je bil deset let bolan in umrl, ker je bil hudobnež pred Gospodom.
4 In vsi Egipčani so faraona imenovali Adikam, kakor so imenovali njegove očete, kakor je bilo to v njihovem običaju v Egiptu.
5 Vsi faraonovi modreci so Adikamu dali ime Ahuz, kajti v egipčanskem jeziku se skrajšano imenuje Ahuz.
6 Adikam pa je bil silno grd, visok je bil komolec in pedenj in imel je veliko brado, ki mu je segala do podplatov.
7 Faraon je sedel na očetov prestol, da bi vladal Egiptu, in je vladal Egiptu po svoji modrosti.
8 Med svojim vladanjem je v hudobiji prekosil svojega očeta in vse prejšnje kralje ter povečal svoj jarem nad Izraelovimi otroki.
9 In šel je s svojimi služabniki v Gošen k Izraelovim sinovom in jim dal moč pri delu ter jim rekel: »Dokončajte svoje delo, vsak dan svojo nalogo, in od danes naprej naj vam roke ne popustijo pri našem delu, kakor ste to počeli v dneh mojega očeta.«
10 In postavil je nad njimi nadzornike izmed Izraelovih sinov, nad temi nadzorniki pa je postavil nadzornike izmed svojih služabnikov.
11 In naložil jim je mero opeke, da so jo naredili po tem številu, dan za dnem, nato pa se je vrnil in odšel v Egipt.
12 Takrat so faraonovi nadzorniki ukazali nadzornikom Izraelovih sinov po faraonovem ukazu:
13 Tako pravi faraon: »Opravljaj svoje delo vsak dan in dokončaj svoje delo ter pazi na dnevno mero opeke; ničesar ne odvzemaj.«
14 In zgodi se, da če vam bo zmanjkalo vaših vsakdanjih opek, bom namesto njih postavil vaše majhne otroke.
15 In egiptovski priganjači so v tistih dneh storili tako, kakor jim je zapovedal faraon.
16 Kadar koli se je izkazalo, da Izraelovim sinovom primanjkuje opeke, ki so jo morali vsak dan prinesti, so faraonovi priganjalniki šli k ženam Izraelovih sinov in jim vzeli dojenčke, kolikor je primanjkovalo opeke. Na silo so jih vzeli iz materinega naročja in jih namesto opeke položili v stavbo.

17 Medtem ko so njihovi očetje in matere jokali nad njimi in jokali, ko so v steni stavbe slišali jokajoče glasove svojih dojenčkov.
18 Priganjači so Izraelce prepričevali, da so Izraelci svoje otroke postavili v stavbo. Neki mož je postavil svojega sina v zid in ga obložil z malto, medtem ko so mu oči jokale nad njim in solze so tekle po njegovem sinu.
19 Egiptovski priganjači so tako ravnali z Izraelovimi otročiči več dni in nihče se ni usmilil ali sočustvoval z otročiči Izraelovih sinov.
20 In število vseh otrok, ubitih v stavbi, je bilo dvesto sedemdeset, nekateri so bili tisti, na katerih so gradili namesto na opeki, ki so jo njihovi očetje pustili manjkajoče, in nekateri so bili mrtvi, ki so jih potegnili iz stavbe.
21 In delo, ki so ga bili Izraelovi otroci prestajali v Adikamovih dneh, je bilo v težavah večje od tistega, ki so ga opravljali v dneh njegovega očeta.
22 Izraelovi sinovi so vsak dan vzdihovali zaradi svojega težkega dela, kajti govorili so si: »Glej, ko bo faraon umrl, bo vstal njegov sin in nam olajšal delo!«
23 Toda to drugo delo so bolj povečali kakor prvo, in Izraelovi sinovi so zaradi tega vzdihovali in njihov krik se je zaradi njihovega dela dvignil k Bogu.
24 In Bog je v tistih dneh slišal glas Izraelovih sinov in njihovo vpitje in se je Bog spomnil z njimi svoje zaveze, ki jo je sklenil z Abrahamom, Izakom in Jakobom.
25 Bog je videl breme Izraelovih sinov in njihovo težko delo v tistih dneh in se je odločil, da jih bo rešil.
26 Mojzes, Amramov sin, je bil tiste dni še vedno zaprt v ječi v hiši Midjanca Reuela. Reuelova hči ga je na skrivaj oskrbovala z živili vsak dan.
27 Mojzes je bil deset let zaprt v ječi v Reuelovi hiši.
28 In ob koncu desetih let, ki so bila prva leta faraonovega vladanja nad Egiptom, namesto njegovega očeta,
29 Zipora je rekla svojemu očetu Reguelu: »Nihče ne sprašuje in ne išče Hebrejca, ki si ga že deset let zvezal v ječo.«
30 Zdaj torej, če se ti zdi prav, pošljimo in pogledajmo, ali je živ ali mrtev. Njen oče pa ni vedel, da ga je podpirala.
31 Njen oče Reuel ji je odgovoril in ji rekel: »Ali se je že kdaj zgodilo kaj takega, da bi bil človek deset let zaprt v ječi brez hrane in bi ostal živ?«
32 Zipora pa je odgovorila očetu: »Slišal si, da je Bog Hebrejcev velik in strašen ter da zanje ves čas dela čudeže.«
33 On je rešil Abrahama iz kaldejskega Ura, Izaka pred mečem njegovega očeta in Jakoba pred Gospodovim angelom, ki se je z njim boril pri brodu Jabuk.
34 Tudi s tem možem je storil veliko stvari, rešil ga je iz reke v Egiptu in izpred faraonovega meča in izpred Kuševih otrok, zato ga bo rešil tudi iz lakote in mu dal živeti.
35 Reuelu se je to zdelo prav in storil je po besedi svoje hčere ter poslal v ječo, da bi preveril, kaj se je zgodilo z Mojzesom.
36 In videl je, in glej, mož Mojzes je prebival v ječi, stoječ na nogah, hvalil in molil Boga svojih prednikov.
37 Reuel je ukazal, naj Mojzesa pripeljejo iz ječe. Obrili so ga, preoblekel je jetniška oblačila in jedel kruh.
38 Potem je Mojzes šel v Reuelov vrt, ki je bil za hišo, in tam molil h Gospodu, svojemu Bogu, ki je zanj storil mogočna čudesa.
39 In medtem ko je molil, je pogledal nasproti sebe in glej, safirna palica je bila položena v zemljo, ki je bila zasajena sredi vrta.
40 In približal se je palici in pogledal, in glej, ime Gospoda, Boga nad vojskami, je bilo vgravirano na njej, napisano in razvito na palici.
41 In prebral ga je, iztegnil roko in ga utrgal kakor gozdno drevo iz goščave, in palica je bila v njegovi roki.
42 In to je palica, s katero so bila opravljena vsa dela našega Boga, potem ko je ustvaril nebo in zemljo in vso njuno vojsko, morja, reke in vse njihove ribe.
43 Ko je Bog pregnal Adama iz edenskega vrta, je Adam vzel palico v roko in šel obdelovat zemljo, iz katere je bil vzet.
44 Palica je prišla k Noetu in je bila dana Semu in njegovim potomcem, dokler ni prišla v roke Hebrejca Abrahama.
45 Ko je Abraham dal vse, kar je imel, svojemu sinu Izaku, mu je dal tudi to palico.
46 Ko je Jakob zbežal v Padan-aram, ga je vzel v roke in ko se je vrnil k očetu, ga ni pustil za seboj.
47 Ko je šel v Egipt, ga je vzel v roko in ga dal Jožefu, en delež več kot njegovim bratom, kajti Jakob ga je s silo vzel svojemu bratu Ezavu.
48 Po Jožefovi smrti so egiptovski plemiči prišli v Jožefovo hišo in palica je prišla v roko Midjancu Reuelu. Ko je šel iz Egipta, jo je vzel v roko in jo posadil na svojem vrtu.
49 In vsi mogočni možje Kinejcev so ga poskušali utrgati, ko so poskušali dobiti njegovo hčer Zipporo, vendar jim ni uspelo.
50 Tako je ta palica ostala zasajena v Reuelovem vrtu, dokler ni prišel tisti, ki je imel pravico do nje, in jo vzel.
51 Ko je Reuel zagledal palico v Mojzesovi roki, se je začudil in mu dal svojo hčer Ziforo za ženo.

POGLAVJE 78

1 V tistem času je umrl Baal Kanan, sin Akborjev, kralj Edoma, in je bil pokopan v njegovi hiši v edomski deželi.
2 Po njegovi smrti so Ezavovi sinovi poslali v edomsko deželo in od tam vzeli moža, ki je bil v Edomu, čigar ime je bilo Hadad, in ga postavili za kralja nad seboj namesto Baala Kanana, svojega kralja.
3 Hadad je vladal nad edomskimi sinovi oseminštirideset let.
4 Ko je zakraljeval, se je odločil, da se bo bojeval proti Moabcem, da bi jih podredil Ezavovim sinovom, kakor so bili prej, vendar mu ni uspelo, ker so Moabci to slišali in so vstali ter hiteli, da bi si izmed svojih bratov izvolili kralja.
5 In potem so zbrali veliko ljudstvo in poslali k Amonovim sinovom svoje brate, da bi se borili proti Hadadu, kralju Edoma.
6 Hadad pa je slišal, kaj so storili Moabci, in se jih je zelo prestrašil ter se ni več bojeval z njimi.
7 V tistih dneh si je Mojzes, Amrámov sin, v Midjánu vzel za ženo Zipóro, hčer Midjánca Reuéla.

8 Zipora je hodila po poti Jakobovih hčera, ni bila nič manj kot pravičnost Sare, Rebeke, Rahele in Lee.
9 Zipora je spočela in rodila sina ter mu dal ime Geršom, kajti rekel je: »Tujec sem v tuji deželi.« Vendar si ni obrezal kožice, po ukazu svojega tasta Reuela.
10 In spočela je spet in rodila sina, a mu je obrezala kožico in mu dala ime Eliezer, kajti Mojzes je rekel: Bog mojih očetov mi je bil na pomoč in me je rešil faraonovega meča.
11 Faraon, egiptovski kralj, je v tistih dneh zelo pomnožil delo Izraelovih otrok in še bolj otežil svoj jarem nad Izraelovimi otroki.
12 In ukazal je razglasiti po Egiptu: »Ne dajajte ljudstvu več slame za izdelavo opeke, ampak naj si jo sami naberejo, kolikor jo najdejo.«
13 Tudi število opek, ki jih bodo izdelali, naj dajo vsak dan, in naj jim ničesar ne odvzamejo, kajti pri svojem delu so leni.
14 Izraelovi otroci so to slišali in so žalovali in vzdihovali ter vpili h Gospodu zaradi bridkosti svojih duš.
15 In GOSPOD je slišal vpitje Izraelovih sinov in videl zatiranje, s katerim so jih Egipčani zatirali.
16 Gospod je bil ljubosumen na svoje ljudstvo in svojo dediščino in je uslišal njihov glas ter se odločil, da jih bo izpeljal iz egiptovske stiske in jim dal kanaansko deželo v posest.

POGLAVJE 79

1 Tiste dni je Mojzes pasel čredo svojega tasta Reuela, Midjánca, onkraj puščave Sin. V roki je držal palico, ki jo je vzel od tasta.
2 Nekega dne se je kozliček oddaljil od črede. Mojzes ga je zasledoval, tako da je prišel do Božje gore Horeba.
3 Ko je prišel na Horeb, se mu je tam v grmu prikazal GOSPOD. Našel je grm, ki je gorel v ognju, toda ogenj ni imel moči nad grmom, da bi ga požrl.
4 Mojzes je bil ob tem prizoru zelo osupel, zato grm ni zgorel. Približal se je, da bi videl to mogočno stvar. Gospod je poklical Mojzesa iz ognja in mu ukazal, naj gre v Egipt k faraonu, egiptovskemu kralju, da bi odpustil Izraelove otroke iz njegove službe.
5 In GOSPOD je rekel Mojzesu: Pojdi, vrni se v Egipt, kajti vsi možje, ki so ti stregli po življenju, so mrtvi. In govori faraonu, naj izpusti Izraelove sinove iz svoje dežele.
6 In GOSPOD mu je pokazal, da je delal znamenja in čudeže v Egiptu pred očmi faraona in njegovih podložnikov, da bi verjeli, da ga je poslal GOSPOD.
7 Mojzes je poslušal vse, kar mu je GOSPOD zapovedal, in se je vrnil k svojemu tastu ter mu povedal zadevo. Reuel mu je rekel: Pojdi v miru.
8 Mojzes se je vstal, da bi šel v Egipt, in s seboj je vzel svojo ženo in sinove. Ko je bil v gostilni ob poti, je prišel dol Božji angel in iskal zagovor proti njemu.
9 Hotel ga je ubiti zaradi njegovega prvorojenca, ker ga ni obrezal in je prestopil zavezo, ki jo je Gospod sklenil z Abrahamom.
10 Mojzes je namreč poslušal besede svojega tasta, ki mu jih je ta govoril, naj ne obreže svojega prvorojenca, zato ga ni obrezal.
11 Zipora je videla Gospodovega angela, ki je iskal priložnost zoper Mojzesa, in spoznala je, da je to zato, ker ni obrezal njenega sina Geršoma.
12 Zipora je hitro vzela nekaj ostrih kamnov, ki so bili tam, in obrezala svojega sina ter rešila moža in sina iz roke Gospodovega angela.
13 Aron, sin Amramov, brat Mojzesov, pa je bil tisti dan v Egiptu in se je sprehajal ob reki.
14 In GOSPOD se mu je prikazal na tistem kraju in mu rekel: »Pojdi k Mojzesu v puščavo!« Šel je in ga srečal na Božji gori ter ga poljubil.
15 Aron je povzdignil oči in zagledal Mojzesovo ženo Zipporo in njene otroke. Rekel je Mojzesu: »Kdo so ti ti otroci?«
16 Mojzes mu je rekel: »To so moja žena in sinovi, ki mi jih je dal Bog v Midjanu.« Aronu je to žalilo zaradi žene in njenih otrok.
17 Aron je rekel Mojzesu: »Odpusti ženo in njene otroke, da gredo v hišo njenega očeta.« Mojzes je poslušal Aronove besede in storil tako.
18 Zipora se je vrnila s svojimi otroki in šli so v Reuelovo hišo ter tam ostali, dokler ni prišel čas, ko je GOSPOD obiskal svoje ljudstvo in jih izpeljal iz Egipta iz faraonove roke.
19 Mojzes in Aron sta prišla v Egipt k skupnosti Izraelovih sinov in sta jima govorila vse Gospodove besede. Ljudstvo se je zelo veselilo.
20 Mojzes in Aron sta naslednji dan zgodaj vstala in šla v faraonovo hišo ter vzela v roke Božjo palico.
21 Ko so prišli do kraljevih vrat, sta bila tam zaprta dva mlada leva z železnimi orodji in nihče ni šel ven ali prišel pred njima, razen tistih, ki jim je kralj ukazal, naj pridejo. Ko so prišli čarovniki in s svojimi čarovnijami odgnali leve, so jih pripeljali h kralju.
22 Mojzes je hitro dvignil palico na leve in jih izpustil. Mojzes in Aron sta prišla v kraljevo hišo.
23 Tudi levi so prišli z njimi v veselju in so jim sledili ter se veselili, kakor se pes veseli svojega gospodarja, ko se vrne s polja.
24 Ko je faraon to videl, se je osupnil in se zelo prestrašil ob poročilu, kajti njihov videz je bil podoben videzu otrok Božjih.
25 Faraon je rekel Mojzesu: »Kaj zahtevaš?« Odgovorili so mu: »Gospod, Bog Hebrejcev, nas je poslal k tebi, da ti rečemo: ‚Izpusti moje ljudstvo, da mi bo služilo.‘«
26 Ko je faraon slišal njihove besede, se je pred njimi zelo prestrašil in jim rekel: »Pojdite danes in se jutri vrnite k meni.« Storili so po kraljevi besedi.
27 Ko so odšli, je faraon poklical čarovnika Balaama in njegova sinova Janesa in Jambresa ter vse kraljeve čarovnike, čarovnike in svetovalce. Vsi so prišli in sedli pred kralja.
28 Kralj jim je povedal vse besede, ki sta mu jih govorila Mojzes in njegov brat Aron. Čarovniki pa so rekli kralju: »Kako so možje prišli k tebi zaradi levov, ki so bili zaprti pri vratih?«
29 Kralj pa je rekel: »Ker so dvignili svojo palico proti levom in jih izpustili ter prišli k meni, in tudi levi so se jih veselili, kakor se pes veseli srečanja s svojim gospodarjem.«

30 Balaam, sin Beorjev, čarovnik, pa je odgovoril kralju: »To niso nič drugega kot čarovniki, kakor mi.«
31 Zdaj pa pošljite ponje in naj pridejo, da jih preizkusimo. Kralj je tako storil.
32 Zjutraj je faraon poklical Mojzesa in Arona pred kralja. Vzela sta Božjo palico, prišla h kralju in mu rekla:
33 Tako govori Gospod, Bog Hebrejcev: »Pošlji moje ljudstvo, da mi bo služilo.«
34 Kralj pa jim je rekel: »Kdo vam bo verjel, da ste Božji poslanci in da prihajate k meni po njegovem ukazu?«
35 Zdaj pa pokaži čudež ali znamenje v tej zadevi, in tedaj bodo verjeli besedam, ki jih govoriš.
36 Aron je hitro vrgel palico iz roke pred faraona in pred njegove služabnike, in palica se je spremenila v kačo.
37 Čarovniki so to videli in so vrgli vsak svojo palico na tla in spremenili so se v kače.
38 Kača Aronove palice je dvignila glavo in odprla usta, da bi pogoltnila palice čarovnikov.
39 Balaam, čarovnik, je odgovoril: »To se dogaja že od nekdaj, da kača pogoltne svojo sorodnico in da se živa bitja med seboj požirajo.«
40 Zdaj pa jo vrni palici, kakor je bila prej, in tudi mi bomo svoje palice povrnili, kakor so bile prej. Če tvoja palica pogoltne naše palice, bomo vedeli, da je v tebi Božji duh, če pa ne, si le umetnik, kakor mi.
41 Aron je hitro iztegnil roko in zgrabil kačin rep, ki se je v njegovi roki spremenil v palico. Čarovniki so storili enako s svojimi palicami in vsak se je prijel za rep svoje kače, in postale so palice kakor prej.
42 Ko so se vrnili k palicam, je Aronova palica pogoltnila njihove palice.
43 Ko je kralj to videl, je ukazal prinesti knjigo zapisov, ki se je nanašala na egiptovske kralje, in prinesli so knjigo zapisov, kronike egiptovskih kraljev, v kateri so bili vpisani vsi egiptovski maliki, kajti mislili so, da bodo v njej našli ime GOSPODOVO, pa ga niso našli.
44 Faraon pa reče Mojzesu in Aronu: »Glej, imena vašega Boga nisem našel zapisanega v tej knjigi in njegovega imena ne poznam.«
45 Svetovalci in modreci pa so kralju odgovorili: »Slišali smo, da je Bog Hebrejcev sin modrih, sin starodavnih kraljev.«
46 Faraon se je obrnil k Mojzesu in Aronu in jima rekel: »Ne poznam Gospoda, o katerem sta govorila, in njegovega ljudstva ne bom poslal.«
47 Odgovorili so in rekli kralju: »Gospod, Bog bogov, je njegovo ime in on je oznanil svoje ime nad nami od dni naših očetov. Poslal nas je in nam rekel: Pojdite k faraonu in mu recite: Pošlji moje ljudstvo, da mi bo služilo.«
48 Zdaj nas torej pošlji, da se tri dni odpravimo na pot po puščavi in mu tam darujemo. Kajti od dni, ko smo šli v Egipt, ni vzel iz naših rok ne žgalne ne daritve ne klavne ne klavne daritve. Če nas ne pošlješ, se bo razjezil proti tebi in bo udaril Egipt bodisi s kugo bodisi z mečem.
49 Faraon jim je rekel: »Povejte mi zdaj njegovo moč in njegovo silo.« Rekli so mu: »On je ustvaril nebo in zemljo, morja in vse njihove ribe, oblikoval je svetlobo in ustvaril temo, poslal dež na zemljo in jo zalival ter dal rasti zelišče in travo, ustvaril je ljudi in živali in gozdne živali, ptice neba in ribe morja, in po njegovih ustih živijo in umirajo.«
50 Zagotovo te je ustvaril v maternici tvoje matere, vanj vdahnil dih življenja, te vzgojil in te posadil na egiptovski kraljevski prestol. Vzel ti bo dih in dušo ter te vrnil v zemljo, iz katere si bil vzet.
51 Kralj se je zaradi njih besed razjezil in jim rekel: »Kdo pa med vsemi bogovi narodov more to storiti? Moja reka je moja in sam sem si jo ustvaril.«
52 In pregnal jih je od sebe in ukazal, naj bo delo nad Izraelom hujše, kakor je bilo včeraj in prej.
53 Mojzes in Aron sta šla izpred kralja in videla Izraelove sinove v hudem stanju, kajti priganjači so jima delo zelo otežili.
54 Mojzes se je vrnil h Gospodu in rekel: »Zakaj grdo ravnaš s svojim ljudstvom? Odkar sem prišel govorit faraonu, po kar si me poslal, je on zelo grdo ravnal z Izraelovimi otroki.«
55 In Gospod reče Mojzesu: Glej, videl boš, da bo faraon z iztegnjeno roko in hudimi nadlogami poslal Izraelove sinove iz svoje dežele.
56 Mojzes in Aron sta prebivala sredi svojih bratov, Izraelovih sinov, v Egiptu.
57 Izraelovim sinovom pa so Egipčani zagrenili življenje s težkim delom, ki so jim ga naložili.

POGLAVJE 80

1 In po dveh letih je Gospod spet poslal Mojzesa k faraonu, da bi izpeljal Izraelove sinove in jih poslal iz egiptovske dežele.
2 Mojzes je šel in prišel v faraonovo hišo ter mu govoril besede Gospoda, ki ga je poslal. Faraon pa ni poslušal Gospodovega glasu. Bog je v Egiptu dvignil svojo moč nad faraonom in njegovimi podložniki. Bog je faraona in njegovo ljudstvo udaril z zelo velikimi in hudimi nadlogami.
3 In GOSPOD je poslal po Aronu in spremenil vse egiptovske vode, vse njihove potoke in reke, v kri.
4 Ko je prišel Egipčan pit in zajemat vodo, je pogledal v svoj vrč in glej, vsa voda se je spremenila v kri; in ko je prišel piti iz svojega vrča, se je voda v vrču spremenila v kri.
5 Ko je ženska zamesila testo in skuhala hrano, se je njena podoba spremenila v kri.
6 GOSPOD je spet poslal žabe in jih poslal v vse vode Egipčanov, da so prišle vse žabe v hiše.
7 Ko so Egipčani pili, so se jim trebuhi napolnili z žabami in so plesali v trebuhih, kakor plešejo v reki.
8 Vsa voda, s katero so pit in kuhali, se je spremenila v žabe, in ko so ležali v posteljah, se je njihov pot razmnožil.
9 Kljub vsemu temu se Gospodova jeza ni odvrnila od njih, ampak je iztegnil roko proti vsem Egipčanom, da bi jih udaril z vsemi hudimi nadlogami.
10 Poslal je in zdrobil njihov prah v uši, in uši so se v Egiptu razrasle do višine dveh komolcev na zemlji.
11 Uši so bile zelo številne v mesu ljudi in živali, po vseh egiptovskih prebivalcih. Tudi nad kralja in kraljico je GOSPOD poslal uši, in Egipt je zaradi uši zelo žalostil.
12 Kljub temu se Gospodova jeza ni odvrnila in njegova roka je bila še vedno iztegnjena nad Egiptom.

13 Gospod je poslal v Egipt vse vrste poljskih zveri, in prišle so in uničile ves Egipt, ljudi in živali in drevesa in vse, kar je bilo v Egiptu.
14 In GOSPOD je poslal ognjene kače, škorpijone, miši, podlasice, krastače in druge živali, ki so se plazile po prahu.
15 Muhe, sršeni, bolhe, hrošči in komarji, vsak roji po svoji vrsti.
16 In vsi plazilci in krilate živali po svojih vrstah so prišli v Egipt in Egipčane zelo žalostili.
17 Bolhe in muhe so prišle Egipčanom v oči in ušesa.
18 Sršen jih je pregnal in jih prišel stran. Umaknili so se izpred njega v svoje notranje sobe, kjer jih je preganjal.
19 Ko so se Egipčani skrili zaradi roja živali, so za seboj zaklenili vrata in Bog je ukazal morski lopi, naj pride gor in gre v Egipt.
20 Imela je dolge roke, deset komolcev, kakor moški komolec.
21 Šla je na strehe, odkrila tramove in tla, jih prerezala, nato pa je iztegnila roko v hišo, odstranila ključavnico in zapah in odprla egiptovske hiše.
22 Potem je prišla roje živali v egiptovske hiše in roje živali so uničile Egipčane, kar jih je zelo žalostilo.
23 Kljub temu se Gospodova jeza ni odvrnila od Egipčanov, ampak je bila njegova roka še vedno iztegnjena proti njim.
24 Bog je poslal kugo in kuga je preplavila Egipt, konje in osle, kamele, črede goveda in ovac ter ljudi.
25 Ko so Egipčani zgodaj zjutraj vstali, da bi peljali svojo živino na pašo, so našli vso svojo živino poginilo.
26 Od egipčanske živine je ostala le ena deseta, od Izraelove živine v Gošenu pa ni poginila niti ena.
27 Bog je Egipčanom poslal v meso pekočo vnetje, ki jim je raztrgalo kožo, in vse Egipčane je od podplatov do temen močno srbelo.
28 In na njihovem mesu je bilo veliko tvorov, tako da je njihovo meso hiralo, dokler ni postalo gnilo in gnilo.
29 Kljub temu se Gospodova jeza ni odvrnila, njegova roka je bila še vedno iztegnjena nad vsem Egiptom.
30 In GOSPOD je poslal zelo močno točo, ki je udarila njihove trte, polomila sadno drevje in ga posušila, tako da je padlo nanje.
31 Tudi vsa zelena zelišča so se posušila in propadla, kajti sredi toče se je spustil mešalni ogenj, zato sta toča in ogenj požrla vse.
32 Tudi ljudje in živali, ki so jih našli zunaj, so poginili zaradi ognjenih plamenov in toče, in vsi mladi levi so bili izčrpani.
33 GOSPOD je poslal in pripeljal v Egipt številne kobilice: hasel, salom, chargol in chagole, kobilice po vrsti, ki so požrle vse, kar je ostalo od toče.
34 Egipčani so se veselili kobilic, čeprav so požrli pridelek polja, in so jih nalovili v izobilju ter jih solili za hrano.
35 GOSPOD je obrnil močan morski veter, ki je odnesel vse kobilice, tudi tiste, ki so bile nasoljene, in jih vrgel v Rdeče morje; niti ena kobilica ni ostala v egiptovskih mejah.
36 Bog je poslal temo nad Egipt, tako da je vsa egiptovska dežela in Patros postala tema za tri dni, tako da človek ni mogel videti svoje roke, ko jo je dvignil k ustom.
37 Takrat je umrlo veliko Izraelovih sinov, ki so se uprli GOSPODU in niso poslušali Mojzesa in Arona ter niso verjeli, da jih je poslal Bog.
38 In kdo je rekel: »Ne bomo šli iz Egipta, da ne poginemo od lakote v pusti puščavi,« in kdo ni poslušal Mojzesovega glasu.
39 GOSPOD jih je v treh dneh teme udaril po tleh in Izraelci so jih v tistih dneh pokopali, ne da bi Egipčani vedeli zanje in se nad njimi niso veselili.
40 In tema je bila v Egiptu tri dni zelo velika, in vsak, ki je stal, ko je prišla tema, je ostal na svojem mestu, in kdor je sedel, je ostal sedeti, in kdor je ležal, je še naprej ležal v istem stanju, in kdor je hodil, je ostal sedeti na tleh na istem mestu; in to se je dogajalo vsem Egipčanom, dokler tema ni minila.
41 In dnevi teme so minili, in Gospod je poslal Mojzesa in Arona k Izraelovim sinovom, rekoč: Praznujte svoj praznik in obhajajte svojo pasho, kajti glejte, sredi noči pridem med vse Egipčane in udarim vse njihove prvorojence, od prvorojenca človeka do prvorojenca živali. Ko bom videl vašo pasho, bom šel mimo vas.
42 In sinovi Izraelovi so storili vse, kar je bil Gospod zapovedal Mojzesu in Aronu, tako so storili tisto noč.
43 Sredi noči pa je šel Gospod sredi Egipta in udaril vse prvorojence Egipčanov, od prvorojenca človeka do prvorojenca živali.
44 Faraon pa je ponoči vstal, on in vsi njegovi služabniki in vsi Egipčani. Tisto noč je nastal velik krik po vsem Egiptu, kajti ni bilo hiše, v kateri ne bi bilo trupla.
45 Tudi podobe prvorojencev Egipta, ki so bile vklesane v stene njihovih hiš, so bile uničene in so padle na tla.
46 Celo kosti njihovih prvorojencev, ki so umrli pred tem in so jih pokopali v svojih hišah, so egiptovski psi tisto noč pograbili in jih privlekli pred Egipčane ter jih vrgli prednje.
47 Vsi Egipčani so videli to nesrečo, ki jih je nenadoma zadela, in vsi Egipčani so zavpili z glasnim glasom.
48 In vse egiptovske družine so tisto noč jokale, vsak za svojim sinom in vsak za svojo hčer, ki je bila prvorojenka, in hrup Egipta se je tisto noč slišal daleč naokoli.
49 In Batija, faraonova hči, je šla tisto noč s kraljem iskat Mojzesa in Arona v njunih hišah. In našla ju je v njunih hišah, kjer sta jedla, pila in se veselila z vsem Izraelom.
50 In Batija je rekla Mojzesu: Je to plačilo za dobro, ki sem ti ga storila, ki sem te vzgojila in raztegnila, ti pa si to nesrečo prinesel meni in hiši mojega očeta?
51 Mojzes ji je rekel: »Deset nadlog je Gospod poslal nad Egipt? Se ti je zaradi katere od njih pripetila kakšna nesreča? Se ti je katera od njih pripetila?« Ona je rekla: »Ne.«
52 Mojzes ji je rekel: »Čeprav si prvorojenka svoji materi, ne boš umrla in te ne bo zadela nobena nesreča sredi Egipta.«
53 In rekla je: »Kaj mi koristi, če vidim kralja, svojega brata in vso njegovo hišo in podložnike v tej nesreči, da jim prvorojenci propadajo z vsemi prvorojenci Egipta?«
54 Mojzes ji je rekel: »Saj tvoj brat in njegova družina ter podložniki, egiptovske družine, niso poslušali besed Gospodovih, zato jih je zadela ta nesreča.«
55 Faraon, egiptovski kralj, je pristopil k Mojzesu in Aronu ter k nekaterim Izraelovim sinovom, ki so bili z njima na tistem kraju, in molil k njim, rekoč:

56 Vstani in vzemi s seboj svoje brate, vse Izraelove sinove, ki so v deželi, z njihovimi ovcami in govedi ter vsem, kar jim pripada; ničesar naj ne ostane, le molite zame h GOSPODU, svojemu Bogu.
57 Mojzes pa reče faraonu: »Glej, četudi si prvorojenec svoje matere, se ne boj, kajti ne boš umrl, kajti GOSPOD je zapovedal, da ostaneš živ, da bi ti pokazal svojo veliko moč in močno iztegnjeno roko.«
58 Faraon je ukazal, naj Izraelove sinove odpustijo, in vsi Egipčani so se opogumili, da so jih poslali, kajti rekli so: »Vsi bomo poginili.«
59 In vsi Egipčani so Izraelce poslali z velikim bogastvom, ovcami in voli ter dragocenostmi, po prisegi, ki jo je Gospod dal med njim in našim očetom Abrahamom.
60 Izraelovi sinovi so odlašali z odhodom ponoči. Ko so Egipčani prišli k njim, da bi jih izpeljali, so jim rekli: »Smo mar tatovi, da gremo ponoči ven?«
61 Izraelovi sinovi so od Egipčanov zahtevali srebrne in zlate posode ter oblačila, in Izraelovi sinovi so Egipčane oropali.
62 Mojzes je hitro vstal in šel k egiptovski reki ter od tam prinesel Jožefovo krsto in jo vzel s seboj.
63 Tudi Izraelovi sinovi so prinesli gor, vsak mož, krsto svojega očeta in vsak mož krsto svojega rodu.

POGLAVJE 81

1 Izraelovi sinovi so se odpravili iz Ramzesa v Sukot, kakih šeststo tisoč mož pešcev, razen otrok in njihovih žena.
2 Z njimi je šla tudi mešana množica, drobnica in govedo, celo veliko goveda.
3 In bivanje Izraelovih otrok, ki so prebivali v egiptovski deželi v težkem delu, je trajalo dvesto deset let.
4 In po dvesto desetih letih je Gospod z močno roko izpeljal Izraelove otroke iz Egipta.
5 Izraelovi sinovi so odšli iz Egipta, iz Gošena in iz Ramsesa ter se utaborili v Sukotu petnajsti dan prvega meseca.
6 Egipčani so pokopali vse svoje prvorojence, ki jih je GOSPOD udaril, in vsi Egipčani so tri dni pokopavali svoje pobite.
7 Izraelovi sinovi so odšli iz Sukota in se utaborili v Etómu, na koncu puščave.
8 Tretji dan po tem, ko so Egipčani pokopali svoje prvorojence, se je veliko mož dvignilo iz Egipta in zasledovalo Izraelce, da bi jih prisilili nazaj v Egipt, kajti kesali so se, da so Izraelce odpustili iz njihovega suženjstva.
9 In neki mož je rekel svojemu sosedu: »Mojzes in Aron sta res govorila faraonu: Šli bomo tri dni hoda v puščavo in darovali daritve GOSPODU, svojemu Bogu.«
10 Zato vstanimo zgodaj zjutraj in jih povabimo nazaj. Če se bodo z nami vrnili v Egipt k svojim gospodarjem, bomo vedeli, da imajo zaupanje. Če pa se ne bodo vrnili, se bomo z njimi bojevali in jih z veliko močjo in močno roko povabili nazaj.
11 In vsi faraonovi plemiči so zjutraj vstali in z njimi okoli sedemsto tisoč mož, in so tisti dan odšli iz Egipta ter prišli na kraj, kjer so bili Izraelovi sinovi.
12 Vsi Egipčani so videli in glej, Mojzes, Aron in vsi Izraelovi sinovi so sedeli pred Pi-Hahirotom, jedli, pili in praznovali Gospodov praznik.
13 Vsi Egipčani so rekli Izraelovim sinovom: »Saj ste rekli: Tri dni bomo šli na pot po puščavi, darovali bomo svojemu Bogu in se vrnili?«
14 Zdaj je torej minilo pet dni, odkar si odšel. Zakaj se ne vrneš k svojim gospodarjem?
15 Mojzes in Aron sta jim odgovorila: »Ker je Gospod, naš Bog, pričal v nas, rekoč: Ne boste se več vrnili v Egipt, ampak bomo šli v deželo, kjer teče mleko in med, kakor je Gospod, naš Bog, prisegel našim očetom, da nam jo bo dal.«
16 Ko so egiptovski plemiči videli, da jih Izraelovi sinovi niso poslušali in se niso vrnili v Egipt, so se pripravili na boj z Izraelom.
17 In GOSPOD je okrepil srca Izraelovih sinov nad Egipčani, tako da so jih hudo pretepli. Bitka se je hudo razplamtela med Egipčani in vsi Egipčani so zbežali pred Izraelovimi sinovi, kajti mnogi so jih umrli pod Izraelovo roko.
18 Faraonovi plemiči so šli v Egipt in faraonu sporočili: »Izraelci so zbežali in se ne bodo več vrnili v Egipt.« Tako sta nam govorila Mojzes in Aron.
19 Faraon je to slišal in njegovo srce in srca vseh njegovih podložnikov se je obrnilo proti Izraelu. Pokesali so se, da so poslali Izraela. Vsi Egipčani so faraonu svetovali, naj zasleduje Izraelove otroke in jih tako prisili, da se vrnejo k svojim bremenom.
20 In so rekli vsak svojemu bratu: Kaj smo to storili, da smo Izraela odpustili iz suženjstva?
21 GOSPOD je okrepil srca vseh Egipčanov, da so zasledovali Izraelce, kajti GOSPOD je hotel Egipčane premagati v Rdečem morju.
22 Faraon je vstal, vpregel svoj voz in ukazal vsem Egipčanom, naj se zberejo; ni ostal niti en mož, razen otrok in žensk.
23 Vsi Egipčani so šli s faraonom zasledovat Izraelove sinove, in egiptovski tabor je bil zelo velik in težak tabor, kakih desetsto tisoč mož.
24 Ves tabor je šel zasledovat Izraelove sinove, da bi jih pripeljal nazaj v Egipt, in so jih dosegli, ko so taborili ob Rdečem morju.
25 Izraelovi sinovi so povzdignili oči in videli, da jih vsi Egipčani zasledujejo. Izraelovi sinovi so se jih zelo prestrašili in so vpili h GOSPODU.
26 Zaradi Egipčanov so se Izraelovi sinovi razdelili v štiri oddelke in so imeli različna mnenja, kajti bali so se Egipčanov, in Mojzes je govoril z vsakim od njih.
27 Prva skupina je bila iz otrok Rubena, Simeona in Isaharja, ki so se odločili, da se vržejo v morje, ker so se zelo bali Egipčanov.
28 Mojzes jim je rekel: »Ne bojte se, stojte mirno in glejte rešitev, ki vam jo bo Gospod danes storil.«
29 Drugi oddelek so sestavljali otroci Zebulona, Benjamina in Neftalija, ki so se odločili, da se bodo z Egipčani vrnili v Egipt.
30 Mojzes jim je rekel: »Ne bojte se, kajti kakor ste danes videli Egipčane, jih ne boste nikoli več videli.«

31 Tretja skupina je bila iz Judovih in Jožefovih otrok, ki so se odločili, da bodo šli naproti Egipčanom in se z njimi bojevali.
32 Mojzes jim je rekel: »Postavite se na svoja mesta, kajti GOSPOD se bo bojeval za vas, vi pa molčite.«
33 Četrti oddelek pa so bili sinovi Levijev, Gadov in Aserjev. Ti so se odločili, da bodo šli med Egipčane in jih zmedli. Mojzes jim je rekel: »Ostanite na svojih mestih in se ne bojte, le kličite h GOSPODU, da vas reši iz njihovih rok.«
34 Potem je Mojzes vstal izmed ljudstva in molil h GOSPODU ter rekel:
35 Gospod, Bog vse zemlje, reši zdaj svoje ljudstvo, ki si ga izpeljal iz Egipta, in naj se Egipčani ne bahajo, da sta njihova moč in sila.
36 GOSPOD je rekel Mojzesu: »Zakaj kličeš k meni? Povej Izraelovim sinovom, naj gredo naprej. Iztegni svojo palico nad morje in ga razdeli, da bodo Izraelovi sinovi šli skoznje.«
37 Mojzes je storil tako in dvignil svojo palico nad morje ter ga razdelil.
38 Morske vode so se razdelile na dvanajst delov in Izraelovi otroci so šli peš, v čevljih, kakor bi človek šel po pripravljeni poti.
39 In Gospod je razodel Izraelovim otrokom svoja čudesa v Egiptu in v morju po roki Mojzesa in Arona.
40 Ko so Izraelovi sinovi vstopili v morje, so Egipčani prišli za njimi in morske vode so se spet zlile nanje, tako da so se vsi potopili v vodo. Niti en človek ni ostal razen faraona, ki je zahvalil Gospodu in verjel vanj. Zato ga Gospod takrat ni pustil pogubiti z Egipčani.
41 In Gospod je ukazal angelu, naj ga vzame izmed Egipčanov, ki so ga vrgli v ninivsko deželo, kjer je dolgo časa vladal.
42 Tisti dan je GOSPOD rešil Izraela iz rok Egiptovskih. Vsi Izraelovi sinovi so videli, da so Egipčani poginili, in so videli veliko GOSPODOVO roko v tem, kar je storil v Egiptu in v morju.
43 Tedaj so Mojzes in Izraelovi sinovi peli to pesem GOSPODU na dan, ko je GOSPODU povzročil, da so Egipčani padli pred njimi.
44 In ves Izrael je pel v en glas: »Pel bom Gospodu, kajti zelo je vzvišen, konja in njegovega jezdeca je vrgel v morje. Glej, zapisano je v knjigi Božje postave.«
45 Potem so se Izraelovi sinovi odpravili na pot in se utaborili v Mari. Gospod je dal Izraelovim sinovom postave in sodbe na tistem kraju v Mari in Gospod je zapovedal Izraelovim sinovom, naj hodijo po vseh njegovih potih in mu služijo.
46 Odpravili so se iz Mare in prišli v Elim. V Elimu je bilo dvanajst studencev in sedemdeset datljevih dreves, in otroci so se tam utaborili ob vodah.
47 Iz Elima so odpotovali in prišli v puščavo Sin petnajsti dan drugega meseca po svojem odhodu iz Egipta.
48 Tisti čas je GOSPOD dal Izraelovim sinovom mano za jed in GOSPOD je povzročal, da je z neba deževalo Izraelovim sinovom vsak dan.
49 Izraelovi otroci so jedli mano štirideset let, ves čas, ko so bili v puščavi, dokler niso prišli v kanaansko deželo, da bi jo posedli.
50 Iz puščave Sin so odšli in se utaborili v Alušu.
51 Iz Aluša so odšli in se utaborili v Refidimu.
52 Ko so bili Izraelovi sinovi v Refidimu, je prišel Amalek, sin Elifaza, Ezavovega sinu, Zefovega brata, da bi se bojeval z Izraelom.
53 S seboj je pripeljal osemsto ena tisoč mož, čarovnikov in čarovnikov, in se pripravil na boj z Izraelom v Refidimu.
54 In bili so veliki in hudi boji proti Izraelu, in GOSPOD je izročil Amaleka in njegovo ljudstvo v roke Mojzesa in Izraelovih sinov ter v roke Jozueta, Nunovega sina, Efratejca, Mojzesovega služabnika.
55 Izraelovi sinovi so Amaleka in njegovo ljudstvo pobili z ostrim mečem, toda boj je bil za Izraelove sinove zelo hud.
56 In GOSPOD je rekel Mojzesu: Zapiši to za spomin v knjigo in jo daj v roko Jozuetu, Nunovemu sinu, svojemu služabniku, in zapovej Izraelovim sinovom, rekoč: Ko prideš v kanaansko deželo, popolnoma izbriši spomin na Amaleka izpod neba.
57 Mojzes je storil tako in vzel knjigo ter vanjo napisal te besede:
58 Spomni se, kaj ti je Amalek storil na poti, ko si šel iz Egipta.
59 Ki so te srečali na poti in te udarili po zadnji strani, tiste, ki so bili za teboj slabotni, ko si bil utrujen in izčrpan.
60 Ko ti bo GOSPOD, tvoj Bog, dal pokoj pred vsemi tvojimi sovražniki okrog in okrog v deželi, ki ti jo GOSPOD, tvoj Bog, daje v dediščino, da jo posedeš, izbriši spomin na Amaleka izpod neba, ne pozabi ga.
61 In kralj, ki se bo usmilil Amaleka ali njegovega spomina ali njegovega potomstva, glej, to bom zahteval od njega in ga iztrebil izmed njegovega ljudstva.
62 In Mojzes je vse to zapisal v knjigo in je Izraelovim sinovom zapovedal vse te stvari.

POGLAVJE 82

1 Izraelovi sinovi so odšli iz Refidima in se utaborili v Sinajski puščavi tretji mesec po odhodu iz Egipta.
2 Takrat je prišel Midjanec Reuel, Mojzesov tast, s svojo hčerko Zipporo in njenima sinovoma, kajti slišal je o čudežih, ki jih je Gospod storil Izraelu, da jih je rešil iz egiptovske roke.
3 Reuel je prišel k Mojzesu v puščavo, kjer je taboril, kjer je bila Božja gora.
4 Mojzes je šel naproti svojemu tastu z veliko častjo in ves Izrael je bil z njim.
5 Reuel in njegovi otroci so ostali med Izraelovimi sinovi veliko dni in Reuel je od tistega dne naprej poznal GOSPODA.
6 V tretjem mesecu po odhodu Izraelovih otrok iz Egipta, šesti dan tega meseca, je Gospod dal Izraelu deset zapovedi na gori Sinaj.
7 Ves Izrael je slišal vse te zapovedi in ves Izrael se je tisti dan silno veselil v GOSPODU.
8 In slava Gospodova je počivala na gori Sinaj in poklical je Mojzesa. Mojzes je prišel sredi oblaka in se povzpel na goro.
9 Mojzes je bil na gori štirideset dni in štirideset noči; ni jedel kruha in ni pil vode, in Gospod ga je poučil o postavah in sodbah, da bi učil Izraelove otroke.

10 In Gospod je deset zapovedi, ki jih je dal Izraelovim sinovom, napisal na dve kamniti plošči, ki ju je dal Mojzesu, da bi ju dal Izraelovim sinovom.
11 Ko je minilo štirideset dni in štirideset noči, ko je Gospod nehal govoriti z Mojzesom na gori Sinaj, mu je dal kamnite plošče, napisane z Božjim prstom.
12 Ko so Izraelovi sinovi videli, da Mojzes okleva s sestopom z gore, so se zbrali okoli Arona in rekli: »Ne vemo, kaj se je zgodilo s tem možem Mojzesom.«
13 Zdaj pa vstani, naredi nam boga, ki bo hodil pred nami, da ne boš umrl.
14 Aron se je zelo bal ljudstva in jim je ukazal, naj mu prinesejo zlato, in iz njega je naredil ulito tele za ljudstvo.
15 In Gospod reče Mojzesu, preden je stopil z gore: Pojdi dol, kajti tvoje ljudstvo, ki si ga izpeljal iz Egipta, se je pokvarilo.
16 Naredili so si ulito tele in se mu klanjajo. Zdaj me torej zapustite, da jih iztrebim z zemlje, kajti trdovratno ljudstvo so.
17 Mojzes je prosil Gospodovo obličje in molil k Gospodu za ljudstvo zaradi teleta, ki so ga naredili. Nato je stopil z gore in v rokah je držal dve kamniti plošči, ki mu ju je Bog dal, da bi zapovedal Izraelcem.
18 Ko se je Mojzes približal taboru in zagledal tele, ki ga je ljudstvo naredilo, se je Mojzes razjezil in razbil je plošči pod goro.
19 Mojzes je prišel v tabor, vzel tele, ga sežgal v ognju in ga zmlel, dokler ni postal droben prah, ga stresel po vodi in dal piti Izraelcem.
20 In umrlo je izmed ljudstva pod meči drug drugega približno tri tisoč mož, ki so naredili tele.
21 Naslednji dan pa je Mojzes rekel ljudstvu: »Grem gor h Gospodu, morda bom lahko odkupil vaše grehe, ki ste jih storili Gospodu.«
22 Mojzes je spet šel h Gospodu in ostal pri Gospodu štirideset dni in štirideset noči.
23 In Mojzes je štirideset dni prosil Gospoda za Izraelove otroke in Gospod je uslišal Mojzesovo molitev in Gospod se je dal uslišati za Izraela.
24 Tedaj je GOSPOD rekel Mojzesu, naj izkleše dve kamniti plošči in ju prinese k GOSPODU, ki bo nanju zapisal deset zapovedi.
25 Mojzes je storil tako. Stopil je dol, razsekal obe plošči in šel na goro Sinaj h Gospodu. Gospod je na plošči zapisal deset zapovedi.
26 Mojzes je ostal še štirideset dni in štirideset noči z Gospodom in Gospod ga je poučil o postavah in odlokih, da jih je dal Izraelu.
27 In Gospod mu je zapovedal glede Izraelovih otrok, naj naredijo svetišče Gospodu, da bi v njem počivalo njegovo ime. In Gospod mu je pokazal podobo svetišča in podobo vseh njegovih posod.
28 Ob koncu štiridesetih dni je Mojzes stopil z gore in v roki je držal dve tablici.
29 Mojzes je prišel k Izraelovim sinovom in jim govoril vse Gospodove besede ter jih učil postav, zakonov in sodb, ki ga jih je naučil Gospod.
30 Mojzes je Izraelovim sinovom povedal GOSPODOVO besedo, naj mu zgradijo svetišče, da bo prebival med Izraelovimi sinovi.
31 Ljudstvo se je zelo veselilo vsega dobrega, kar jim je Gospod govoril po Mojzesu, in reklo je: »Storili bomo vse, kar ti je Gospod govoril.«
32 Ljudstvo se je dvignilo kakor eden mož in darovalo velikodušne daritve za Gospodovo svetišče; vsak je prinesel Gospodovo daritev za delo v svetišču in za vso njegovo službo.
33 Vsi Izraelovi sinovi so prinesli, vsak od vsega, kar se je našlo pri njem, za delo v Gospodovem svetišču, zlato, srebro in bron in vse, kar je bilo uporabno za svetišče.
34 In vsi modri možje, izkušeni v delu, so prišli in naredili svetišče Gospodovo, po vsem, kar je Gospod zapovedal, vsak v delu, v katerem se je izkušen; in vsi modri možje so naredili svetišče in njegovo opremo in vse pripomočke za sveto službo, kakor je Gospod zapovedal Mojzesu.
35 Delo svetišča shodnega šotora je bilo končano po petih mesecih in Izraelovi sinovi so storili vse, kar je GOSPOD zapovedal Mojzesu.
36 In prinesli so Mojzesu svetišče in vso njegovo opremo; kakor je bil Gospod pokazal Mojzesu, tako so storili tudi Izraelovi sinovi.
37 Mojzes je videl delo in glej, opravili so ga, kakor mu je zapovedal GOSPOD, zato jih je Mojzes blagoslovil.

POGLAVJE 83

1 V dvanajstem mesecu, triindvajseti dan v mesecu, je Mojzes vzel Arona in njegove sinove, jih oblekel v njihova oblačila, jih mazilil in storil z njimi, kakor mu je zapovedal GOSPOD. Mojzes je prinesel vse daritve, ki mu jih je tisti dan zapovedal GOSPOD.
2 Mojzes je nato vzel Arona in njegove sinove ter jim rekel: »Sedem dni ostanite pri vhodu v shodni šotor, kajti tako mi je zapovedano.«
3 Aron in njegovi sinovi so storili vse, kar jim je Gospod zapovedal po Mojzesu, in ostali so sedem dni pri vratih shodnega šotora.
4 Osmi dan, prvi dan prvega meseca, v drugem letu po odhodu Izraelcev iz Egipta, je Mojzes postavil svetišče in postavil vse posodje shodnega šotora in vse posodje svetišča ter storil vse, kar mu je zapovedal GOSPOD.
5 Mojzes je poklical Arona in njegove sinove, in prinesli so žgalno daritev in daritev za greh zase in za Izraelove sinove, kakor je bil GOSPOD zapovedal Mojzesu.
6 Tisti dan sta Aronova sinova, Nadab in Abihu, vzela tuj ogenj in ga prinesla pred Gospoda, ki jima ni bil zapovedal. In ogenj je šel izpred Gospoda in ju požrl, in umrla sta pred Gospodom tisti dan.
7 Ko je Mojzes dokončal postavitev svetišča, so knezi Izraelovih sinov začeli prinašati daritve pred Gospoda za posvetitev oltarja.
8 In vsak knez je prinašal svoje daritve en dan, en knez na dan dvanajst dni.
9 In vse daritve, ki so jih prinašali, vsak v svojem dnevu, eno srebrno skledo, težko sto trideset šeklov, eno srebrno skledo, težko sedemdeset šeklov po šeklu svetišča, oboje polno bele moke, pomešane z oljem, za jedilno daritev.
10 Ena žlica, težka deset šeklov zlata, polna kadila.
11 En mladi vol, en oven, eno enoletno jagnje za žgalno daritev.
12 In enega kozla v daritev za greh.

13 In za mirovno daritev dva vola, pet ovnov, pet kozlov, pet enoletnih jagnjet.
14 Tako so delali dvanajst Izraelovih knezov dan za dnem, vsak ob svojem dnevu.
15 In potem, trinajsti dan v mesecu, je Mojzes zapovedal Izraelovim sinovom, naj obhajajo pasho.
16 Izraelovi sinovi so praznovali pasho ob pravem času, štirinajsti dan v mesecu, kakor je bil GOSPOD zapovedal Mojzesu, tako so storili Izraelovi sinovi.
17 In v drugem mesecu, prvi dan tega meseca, je Gospod govoril Mojzesu, rekoč:
18 Preštej glave vseh moških med Izraelovimi sinovi, starih dvajset let in več, ti in tvoj brat Aron in dvanajst Izraelovih knezov.
19 Mojzes je storil tako. Aron je prišel z dvanajstimi Izraelovimi knezi in prešteli so Izraelove otroke v Sinajski puščavi.
20 Število Izraelovih sinov po hišah njihovih očetov, od dvajsetih let in več, je bilo šeststo tri tisoč petsto petdeset.
21 Levijevci pa niso bili prišteti med svoje brate, Izraelove sinove.
22 Število vseh moških med Izraelovimi otroki, starimi en mesec in več, je bilo dvaindvajset tisoč dvesto triinsedemdeset.
23 Število Levijevih otrok, starih en mesec in več, je bilo dvaindvajset tisoč.
24 Mojzes je postavil duhovnike in levite, vsakega moža, na njegovo službo in na njegovo breme, da bi stregli v svetišču shodnega šotora, kakor je bil GOSPOD zapovedal Mojzesu.
25 Dvajseti dan v mesecu pa se je oblak umaknil s šotora pričevanja.
26 Takrat so Izraelovi sinovi nadaljevali pot iz Sinajske puščave in potovali tri dni. Oblak je počival nad Paransko puščavo. Tam se je razvnela Gospodova jeza zoper Izraela, ker so Gospoda razjezili s tem, da so ga prosili za hrano, da bi jedli.
27 In GOSPOD je uslišal njihov glas in jim dal mesa, ki so ga jedli en mesec.
28 Potem pa se je zoper njih vnela Gospodova jeza in jih je udaril s hudim pobojem, in pokopali so jih tam na tistem mestu.
29 Izraelovi sinovi so ta kraj imenovali Kebrot Hataava, ker so tam pokopali ljudstvo, ki je poželelo meso.
30 Iz Kebrot Hataave so odšli in se utaborili v Hazerotu, ki je v Paranski puščavi.
31 Medtem ko so bili Izraelovi sinovi v Hazerotu, se je Gospodova jeza razvnela zoper Mirjam zaradi Mojzesa in postala je gobava, bela kakor sneg.
32 Sedem dni je bila zaprta zunaj tabora, dokler je niso po gobavosti spet sprejeli.
33 Izraelovi sinovi so nato odšli iz Hazerota in se utaborili na koncu Paranske puščave.
34 Tisti čas je GOSPOD govoril Mojzesu, naj pošlje dvanajst mož izmed Izraelovih sinov, enega moža iz vsakega rodu, da bi šli raziskat kanaansko deželo.
35 Mojzes je poslal dvanajst mož in prišli so v kanaansko deželo, da bi jo preiskali in pregledali. Preiskali so vso deželo od Sinske puščave do Rehoba, kakor se pride do Kamota.
36 Po štiridesetih dneh so prišli k Mojzesu in Aronu in mu sporočili, kar jim je bilo v srcu. Deset mož je Izraelovim sinovom prineslo slabo vest o deželi, ki so jo raziskovali, rekoč: »Bolje je, da se vrnemo v Egipt, kakor da gremo v to deželo, deželo, ki požira svoje prebivalce.«
37 Jozue, sin Nunov, in Kaleb, sin Jefunejev, ki sta raziskovala deželo, pa sta rekla: »Dežela je zelo dobra.«
38 Če nas bo Gospod veselil, nas bo pripeljal v to deželo in nam jo dal, kajti to je dežela, v kateri teče mleko in med.
39 Izraelovi sinovi pa jih niso poslušali, temveč so poslušali besede desetih mož, ki so širili hudo govorico o deželi.
40 In GOSPOD je slišal godrnjanje Izraelovih otrok, se razjezil in prisegel, rekoč:
41 Noben mož iz tega hudobnega rodu ne bo videl dežele, star dvajset let in več, razen Kaleba, Jefunejevega sina, in Jozueta, Nunovega sina.
42 Toda ta hudobni rod bo zagotovo poginil v tej puščavi in njihovi otroci bodo prišli v deželo in jo bodo posedli. Zato se je Gospodova jeza razvnela zoper Izraela in jih je pustil, da so štirideset let tavali po puščavi do konca tega hudobnega rodu, ker niso sledili Gospodu.
43 Ljudstvo je dolgo časa prebivalo v Paranski puščavi in nato so se odpravili v puščavo po poti do Rdečega morja.

POGLAVJE 84

1 Takrat je Korah, sin Jetcerja, sinu Kehata, sinu Levijevega, vzel veliko mož izmed Izraelovih sinov in se prepiral z Mojzesom, Aronom in vso občino.
2 GOSPOD se je razjezil nanje in zemlja je odprla svoja usta ter jih pogoltnila z njihovimi hišami in vsem, kar je bilo njihovo, in z vsemi možmi, ki so bili Korahovi.
3 Potem je Bog ljudstvo dolgo časa hodil naokoli po gorovju Seir.
4 Tisti čas je GOSPOD rekel Mojzesu: »Ne izzivaj vojne proti Ezavovim sinovom, kajti ničesar, kar je njihovo, vam ne bom dal, kolikor bi stopala stopala, kajti Ezavu sem dal v dediščino goro Seir.«
5 Zato so se Ezavovi sinovi v preteklosti bojevali proti Seirovim sinovom. Gospod je dal Seirovim sinovom v roke Ezavovim sinovom in jih iztrebil pred njimi. Ezavovi sinovi so prebivali namesto njih do tega dne.
6 Zato je GOSPOD rekel Izraelovim sinovom: »Ne bojujte se proti Ezavovim sinovom, svojim bratom, kajti v njihovi deželi ni nič vašega, ampak lahko od njih kupite hrano in jo jeste, in lahko od njih kupite vodo in jo pijete za denar.«
7 In Izraelovi sinovi so storili po GOSPODOVI besedi.
8 Izraelovi sinovi so dolgo časa hodili po puščavi po poti do gore Sinaj in se niso dotaknili Ezavovih sinov, zato so ostali v tistem kraju devetnajst let.
9 Takrat je umrl Latin, kralj sinov Kitimskih, v petinštiridesetem letu svojega vladanja, kar je štirinajsto leto po odhodu Izraelovih sinov iz Egipta.
10 Pokopali so ga na njegovem mestu, ki si ga je bil zgradil v deželi Kitim, in Abimnas je vladal na njegovem mestu osemintrideset let.
11 In sinovi Izraelovi so v tistih dneh, po devetnajstih letih, prešli mejo Ezavovih sinov in prišli ter šli po poti Moabske puščave.

12 Gospod je rekel Mojzesu: »Ne oblegaj Moaba in se ne bojuj proti njim, kajti od njihove dežele ti ne bom dal ničesar.«
13 Izraelovi sinovi so devetnajst let hodili po poti Moabske puščave in se niso bojevali proti njim.
14 V šestintridesetem letu po odhodu Izraelovih sinov iz Egipta je Gospod udaril srce Sihona, amorejskega kralja, in ta se je vojskoval ter šel bojovat zoper Moabce.
15 Sihon je poslal sle k Beorju, sinu Janeasa, sinu Balaama, svetovalcu egiptovskega kralja, in k njegovemu sinu Balaamu, da bi prekleli Moab in ga izročili v Sihonove roke.
16 In sli so šli in pripeljali Beorja, Janeasovega sina, in njegovega sina Balaama iz Pethorja v Mezopotamiji. Beor in njegov sin Balaam sta prišla v Sihonovo mesto in preklela Moabce in njihovega kralja v prisotnosti Sihona, amorejskega kralja.
17 Sihon je torej šel z vso svojo vojsko, šel proti Moabcem in se bojeval z njimi ter jih pokoril. GOSPOD jih je dal v njegove roke. Sihon je ubil moabskega kralja.
18 Sihon je v bitki zavzel vsa moabska mesta; vzel jim je tudi Hešbon, kajti Hešbon je bil eno od moabskih mest, in Sihon je v Hešbonu namestil svoje kneze in plemiče, in Hešbon je v tistih dneh pripadal Sihonu.
19 Zato sta Beor in njegov sin Balaam, ki sta govorila prilike, izrekla te besede: »Pridite v Hešbon, Sihonovo mesto bo sezidano in utrjeno.«
20 Gorje tebi, Moab! Izgubljen si, ljudstvo Kemosa! Glej, zapisano je v knjigi Božjega zakona.
21 Ko je Sihon premagal Moabce, je postavil straže v mesta, ki jih je bil vzel Moabom, in precejšnje število Moabcev je padlo v bitki v roke Sihonu. Ta jih je ujel v veliko ujetništvo, sinove in hčere, in ubil njihovega kralja. Sihon se je torej vrnil v svojo deželo.
22 Sihon je dal Beorju in svojemu sinu Balaamu številna darila v srebru in zlatu, nato pa ju je odpustil in odšla sta v Mezopotamijo, domov in v svojo deželo.
23 Takrat so vsi Izraelovi sinovi zapustili pot Moabske puščave, se vrnili in obkrožili Edomsko puščavo.
24 Vsa skupnost je torej prišla v prvi mesec štiridesetega leta po svojem odhodu iz Egipta v puščavo Sin. Izraelovi sinovi so se tam naselili v Kadešu v puščavi Sin. Tam je umrla Mirjam in bila tam pokopana.
25 Tisti čas je Mojzes poslal sle k Hadadu, kralju edomskemu, s sporočilom: Tako pravi tvoj brat Izrael: Prosim, dovoli mi, da grem skozi tvojo deželo. Ne bomo šli čez polja ali vinograde, ne bomo pili vode iz vodnjaka, ampak bomo hodili po kraljevi poti.
26 Edom mu je rekel: »Ne boš šel skozi mojo deželo.« Edom je šel naproti Izraelovim sinovom z mogočnim ljudstvom.
27 Ezavovi sinovi pa niso dovolili, da bi Izraelovi sinovi šli skozi svojo deželo, zato so se Izraelci umaknili od njih in se niso več bojevali proti njim.
28 Kajti pred tem je Gospod zapovedal Izraelovim sinovom, rekoč: Ne bojujte se proti Ezavovim sinovom! Zato so se Izraelci umaknili od njih in se niso bojevali proti njim.
29 Izraelovi sinovi so torej odšli iz Kadeša in vse ljudstvo je prišlo na goro Hor.
30 Tisti čas je GOSPOD rekel Mojzesu: »Povej svojemu bratu Aronu, da bo tam umrl, kajti ne bo prišel v deželo, ki sem jo dal Izraelovim sinovom.«
31 Aron je šel po Gospodovem ukazu na goro Hor v štiridesetem letu, v petem mesecu, prvi dan v mesecu.
32 Aron pa je bil star sto triindvajset let, ko je umrl na gori Hor.

POGLAVJE 85

1 Aradski kralj, Kanaanec, ki je prebival na jugu, je slišal, da so Izraelci prišli po poti oglednikov, in je razporedil svoje vojske, da bi se bojeval proti Izraelcem.
2 Izraelovi otroci so se ga zelo bali, kajti imel je veliko in težko vojsko, zato so se Izraelovi otroci odločili, da se vrnejo v Egipt.
3 Izraelovi sinovi so se vrnili približno tri dni hoda do Maserata Beni Jaakona, ker so se zelo bali aradskega kralja.
4 Izraelovi sinovi se niso hoteli vrniti v svoje kraje, zato so ostali trideset dni v Beni Jaakonu.
5 Ko so Levijevci videli, da se Izraelovi sinovi ne vračajo nazaj, so zaradi Gospoda postali zavidljivi. Vzdignili so se in se bojevali proti svojim bratom Izraelcem. Pobili so jih v veliki množici in jih prisilili, da so se vrnili na svoj kraj, na goro Hor.
6 Ko so se vrnili, je aradski kralj še vedno pripravljal svojo vojsko za boj proti Izraelcem.
7 Izrael je dal zaobljubo: »Če mi boš to ljudstvo izročil v roke, bom njihova mesta povsem uničil.«
8 In GOSPOD je uslišal Izraelov glas in jim dal Kanaance v roke ter jih s povsem uničil in njihova mesta ter kraj imenoval Horma.
9 Izraelovi sinovi so se odpravili z gore Hor in se utaborili v Obotu. Iz Obota so se odpravili in utaborili v Ije-Abarimu na moabski meji.
10 Izraelovi sinovi so poslali Moabcem in sporočili: »Naj gremo skozi tvojo deželo v naš kraj.« Moabci niso dovolili Izraelovim sinovom, da bi šli skozi njihovo deželo, kajti Moabci so se zelo bali, da bi jim Izraelovi sinovi storili, kakor jim je storil amorejski kralj Sihon, ki jim je vzel deželo in jih veliko pobil.
11 Zato Moab ni dovolil Izraelcem, da bi šli skozi njegovo deželo. Gospod je Izraelcem zapovedal: »Naj se ne bojujejo proti Moabu.« Izraelci so se odpravili iz Moaba.
12 Izraelovi sinovi so se odpravili z moabske meje in prišli na drugo stran Arnona, moabske meje, med Moabce in Amorejce, in so se utaborili na meji amorejskega kralja Sihona v puščavi Kedemot.
13 Izraelovi sinovi so poslali sle k Sihonu, amorejskemu kralju, s sporočilom:
14 Naj gremo skozi tvojo deželo. Ne bomo zavili na polja ali v vinograde, ampak bomo šli po kraljevi cesti, dokler ne prestopimo tvoje meje. Sihon pa Izraelcem ni dovolil, da bi šli mimo.
15 Sihon je zbral vse Amorejce in šel v puščavo naproti Izraelovim sinovom ter se bojeval z Izraelom v Jahazu.
16 In GOSPOD je dal Sihona, amorejskega kralja, v roke Izraelovih sinov. Izrael je z ostrim mečem pobil vse Sihonovo ljudstvo in maščeval Moabce.

17 Izraelovi sinovi so zavzeli Sihonovo deželo od Arama do Jabuka, Amonovim sinovom, in pobrali so ves plen iz mest.
18 Izrael je zavzel vsa ta mesta in naselil se je v vseh mestih Amorejcev.
19 In vsi Izraelovi sinovi so se odločili, da se bodo bojevali proti Amonovim sinovom, da bi zavzeli tudi njihovo deželo.
20 Tedaj je GOSPOD rekel Izraelovim sinovom: »Ne oblegajte Amonovih sinov in ne začenjajte boja proti njim, kajti iz njihove dežele vam ne bom dal ničesar.« Izraelovi sinovi so poslušali GOSPODOVO besedo in se niso bojevali proti Amonovim sinovom.
21 Izraelovi sinovi so se obrnili in šli po poti v Basan v deželo Oga, bašanskega kralja. Og, bašanski kralj, je šel Izraelcem naproti v boj. Imel je s seboj veliko hrabrih mož in zelo močno vojsko izmed Amorejcev.
22 Og, kralj v Basanu, je bil zelo mogočen mož, njegov sin Naaron pa je bil izjemno močan, še močnejši od njega.
23 Og si je rekel v srcu: »Glej, ves Izraelov tabor se razprostira na tri parse, zdaj jih bom udaril naenkrat brez meča ali sulice.«
24 Og se je povzpel na goro Jahaz in od tam vzel velik kamen, dolg tri parse, si ga položil na glavo in se odločil, da ga bo vrgel na tabor Izraelovih sinov, da bi s tem kamnom udaril vse Izraelce.
25 In angel Gospodov je prišel in prebodel kamen na Ogovi glavi, in kamen je padel Ogu na vrat, tako da je Og padel na zemljo zaradi teže kamna na njegovem vratu.
26 Tisti čas je GOSPOD rekel Izraelovim sinovom: »Ne bojte se ga, kajti dal sem vam v roke njega, vse njegovo ljudstvo in vso njegovo deželo, in storili boste z njim, kakor ste storili s Sihonom.«
27 Mojzes je šel k njemu z majhno skupino Izraelovih sinov in Mojzes je udaril Oga s palico po gležnjih in ga ubil.
28 Izraelovi sinovi so nato zasledovali Ogove sinove in vse njegovo ljudstvo ter jih premagali in pokončali, dokler jim ni ostal noben ostanek.
29 Mojzes je nato poslal nekaj Izraelovih sinov, da bi si ogledali Jaazer, kajti Jaazer je bilo zelo znano mesto.
30 Ogledniki so šli v Jaazer in ga preiskali. Ogledniki so zaupali v GOSPODA in so se bojevali z Jaazerjevimi možmi.
31 Ti možje so zavzeli Jaazer in njegove vasi, in GOSPOD jih je dal v njihove roke, in pregnali so Amorejce, ki so bili tam.
32 Izraelovi sinovi so zavzeli deželo dveh amorejskih kraljev, šestdeset mest, ki so bila na drugi strani Jordana, od potoka Arnona do gore Herman.
33 Izraelovi sinovi so se odpravili in prišli na moabsko ravnino, ki je na tej strani Jordana, pri Jerihi.
34 Moabci so slišali vso hudobijo, ki so jo Izraelovi sinovi storili dvema amorejskima kraljema, Sihonu in Ogu, zato so se vsi Moabci zelo bali Izraelcev.
35 Moabski starešine so rekli: »Glej, dva amorejska kralja, Sihon in Og, ki sta bila močnejša od vseh kraljev na zemlji, se nista mogla postaviti pred Izraelove sinove, kako naj se potem mi postavimo prednje?«
36 Gotovo so nam že prej poslali sporočilo, naj gredo skozi našo deželo na njihovi poti, in jim tega nismo dovolili. Zdaj pa se bodo obrnili proti nam s svojimi težkimi meči in nas uničili. Moab je bil zaradi Izraelovih otrok v stiski in so se jih zelo bali ter so se posvetovali, kaj naj storijo z Izraelovimi otroki.
37 Moabski starešine so se odločili in vzeli enega izmed svojih mož, Balaka, sina Ziporja Moabca, in ga takrat postavili za kralja nad seboj. Balak je bil zelo moder mož.
38 Moabski starešine so vstali in poslali k midjanskim sinovom, da bi sklenili mir z njimi, kajti v tistih dneh je bila med Moabci in Midjanci velika vojna in sovraštvo, od dni Hadada, sina Bedadovega, kralja Edoma, ki je porazil Midjance na moabskem polju, do teh dni.
39 Moabci so poslali k midjanskim sinovom in sklenili so z njimi mir. Midjanski starešine so prišli v moabsko deželo, da bi sklenili mir za midjanske sinove.
40 Moabski starešine so se posvetovali s midjanskimi starešinami, kaj naj storijo, da bi si rešili življenje pred Izraelom.
41 In vsi moabski sinovi so rekli midjanskim starešinam: »Zdaj torej sinovi Izraelovi požirajo vse, kar je okoli nas, kakor vol požira travo na polju, kajti tako so storili dvema amorejskima kraljema, ki sta močnejša od naju.«
42 Starešine Madiancev so rekli Moabcem: »Slišali smo, da je v času, ko se je amorejski kralj Sihon bojeval proti vam in vas premagal ter vam vzel deželo, poslal iz Mezopotamije k Beorju, Janeasovemu sinu, in k Balaamu, njegovemu sinu. Prišla sta in vas preklela. Zato je Sihonova roka premočna nad vami, da vam je vzel deželo.«
43 Zdaj pa pošlji tudi sebe k njegovemu sinu Balaamu, kajti še vedno ostaja v svoji deželi, in mu daj njegovo plačilo, da pride in preklene vse ljudstvo, ki se ga bojiš. To so slišali moabski starešine in se jim je zdelo dobro poslati k Balaamu, Beorjevemu sinu.
44 Balak, sin Ziporjev, moabski kralj, je poslal sle k Balaamu s sporočilom:
45 Glej, ljudstvo prihaja iz Egipta, glej, pokrivajo površje zemlje in prebivajo nasproti meni.
46 Zdaj pa pridi in mi preklinji to ljudstvo, kajti premočno je zame. Morda bom uspel, da se bom bojeval zoper njega in ga pregnal. Slišal sem namreč, da je blagoslovljen, kogar ti blagosloviš, in prekleten, kogar ti preklinjaš.
47 Balakovi sli so šli k Balaamu in ga pripeljali, da bi preklel ljudstvo in se bojeval proti Moabu.
48 Balaam je prišel k Balaku, da bi preklel Izraela, in GOSPOD je rekel Balaamu: Ne preklinjaj tega ljudstva, kajti blagoslovljeno je.
49 Balak je dan za dnem spodbujal Balaama, naj preklinja Izraela, toda Balaam ni poslušal Balaka zaradi besede GOSPODOVE, ki jo je govoril Balaamu.
50 Ko je Balak videl, da Balaam noče ugoditi njegovi želji, je vstal in šel domov. Tudi Balaam se je vrnil v svojo deželo in od tam odšel v Midján.
51 Izraelovi sinovi so se odpravili z moabske ravnine in se utaborili ob Jordanu od Bet Jesimota do Abel Šitima, na koncu moabske ravnine.
52 Ko so se Izraelovi sinovi naselili v Šitimski ravnini, so začeli nečistovati z Moabkami.
53 Izraelovi sinovi so se približali Moabu in Moabci so postavili šotore nasproti tabora Izraelovih sinov.

54 Moabci so se bali Izraelovih otrok in Moabci so vzeli vse njihove hčere in žene lepega videza ter jih oblekli v zlato, srebro in draga oblačila.
55 Moabci so te žene posadili k vhodom svojih šotorov, da bi jih Izraelci videli in se obrnili k njim ter se ne bi bojevali proti Moabcem.
56 In vsi moabski sinovi so to storili z Izraelovimi sinovi. Vsak moški je postavil svojo ženo in hčer k vratom svojega šotora. Vsi Izraelovi sinovi so videli dejanje moabskih sinov. Izraelovi sinovi so se obrnili k moabskim hčeram in si jih zaželeli ter so hodili k njim.
57 In zgodilo se je, da je Hebrejec prišel k vratom moabskega šotora in zagledal moabsko hčer ter si jo zaželel v svojem srcu in z njo pri vratih šotora govoril, kar si je zaželel, medtem ko sta se pogovarjala, so možje iz šotora prišli ven in govorili Hebrejcu takole:
58 Saj veš, da smo bratje, vsi smo potomci Lota in potomci njegovega brata Abrahama. Zakaj potem ne ostaneš z nami in zakaj ne ješ našega kruha in naše daritve?
59 Ko so ga Moabci tako preplavili s svojimi govoricami in ga zvabili z laskavimi besedami, so ga posadili v šotor, mu kuhali in darovali, in jedel je njihovo daritev in njihov kruh.
60 Nato so mu dali vina in pil je ter se omamil. Pred njega so postavili lepo dekle in z njo je počel, kar se mu je zdel všeč, saj ni vedel, kaj počne, saj je spil veliko vina.
61 Tako so storili Moabci Izraelu na tistem kraju, v Šitimski ravnini. Zaradi te zadeve se je razjezil GOSPOD zoper Izraela in poslal je mednje kugo, tako da je umrlo štiriindvajset tisoč mož izmed Izraelcev.
62 Bil pa je mož izmed Simeonovih sinov, po imenu Zimri, Salujev sin, ki se je pred očmi vseh Izraelovih sinov povezal z Madianko Kosbi, hčerko Zurja, midjanskega kralja.
63 Pinhaes, sin Elazerja, sina duhovnika Arona, je videl to hudobijo, ki jo je storil Zimri. Vzel je sulico, vstal in šel za njima, ju prebodel in ubil, in kuga je prenehala med Izraelovimi sinovi.

POGLAVJE 86

1 Tisti čas po kugi je GOSPOD rekel Mojzesu in Elazerju, sinu duhovnika Arona, rekoč:
2 Preštej poglavarje vse skupnosti Izraelovih sinov, od dvajsetih let in več, vse, ki so se lahko odpravili na boj.
3 Mojzes in Elazer sta preštela Izraelove sinove po njihovih rodbinah, in število vseh Izraelcev je bilo sedemsto tisoč sedemsto trideset.
4 Število Levijevih otrok, starih en mesec in več, je bilo triindvajset tisoč, in med njimi ni bilo nikogar izmed tistih, ki sta jih Mojzes in Aron preštela v Sinajski puščavi.
5 Kajti GOSPOD jim je povedal, da bodo umrli v puščavi, zato so vsi umrli in nihče od njih ni ostal razen Kaleba, Jefunejevega sina, in Jozueta, Nunovega sina.
6 In potem je GOSPOD rekel Mojzesu: Reci Izraelovim sinovom, naj se maščujejo nad Madianci za krivico svojih bratov, Izraelovih sinov.
7 Mojzes je storil tako in Izraelovi sinovi so izmed sebe izbrali dvanajst tisoč mož, po tisoč na rod, in šli so v Midján.
8 Izraelovi sinovi so se bojevali proti Madiancem in pobili vse moške, tudi pet madianskih knezov, in Balaama, Beorjevega sina, so ubili z mečem.
9 Izraelovi sinovi so odpeljali v ujetništvo madianske žene, njihove otroke in njihovo živino ter vse, kar jim je bilo.
10 Vzeli so ves plen in ves plen ter ga prinesli Mojzesu in Elazerju na moabske planjave.
11 Mojzes, Elazer in vsi knezi občine so jim z veseljem šli naproti.
12 In razdelili so ves plen Madiancev, in Izraelovi otroci so se maščevali Madiancem za pravdo svojih bratov, Izraelovih otrok.

POGLAVJE 87

1 Tisti čas je GOSPOD rekel Mojzesu: »Glej, tvoji dnevi se bližajo koncu. Vzemi zdaj Jozueta, Nunovega sina, svojega služabnika, in ga postavi v shodni šotor, jaz pa mu bom zapovedal.« Mojzes je storil tako.
2 In GOSPOD se je prikazal v shodnem šotoru v oblačnem stebru, in oblačni steber je stal pri vhodu v shodni šotor.
3 In GOSPOD je zapovedal Jozuetu, Nunovemu sinu, in mu rekel: Bodi močan in pogumen, kajti ti boš pripeljal Izraelove sinove v deželo, ki sem jim jo s prisego obljubil dati, in jaz bom s teboj.
4 Mojzes je rekel Jozuetu: »Bodi močan in pogumen, kajti ti boš dal deželo v dediščino Izraelovim sinovom. Gospod bo s teboj, ne bo te zapustil in te ne bo zavrgel. Ne boj se in ne obupaj.«
5 Mojzes je poklical vse Izraelove sinove in jim rekel: »Videli ste vse dobro, ki vam ga je storil GOSPOD, vaš Bog, v puščavi.«
6 Zdaj pa se držite vseh besed te postave in hodite po poti GOSPODA, svojega Boga, ne odstopajte od poti, ki vam jo je zapovedal GOSPODA, ne na desno ne na levo.
7 Mojzes je učil Izraelove sinove postave, sodbe in zakone, da bi jih izpolnjevali v deželi, kakor mu je zapovedal GOSPOD.
8 In učil jih je Gospodove poti in njegovih zakonov; glejte, zapisani so v knjigi Božje postave, ki jo je dal Izraelovim otrokom po Mojzesu.
9 Ko je Mojzes končal zapovedovati Izraelovim sinovom, mu je GOSPOD rekel: »Pojdi na goro Abarim in tam umri, nato pa se pridruži svojemu ljudstvu, kakor se je pridružil tvoj brat Aron.«
10 Mojzes je šel gor, kakor mu je zapovedal GOSPOD, in umrl je tam v moabski deželi po GOSPODOVEM ukazu v štiridesetem letu po odhodu Izraelcev iz egiptovske dežele.
11 Izraelovi sinovi so trideset dni jokali za Mojzesom na moabskih ravnicah in dnevi joka in žalovanja za Mojzesom so se dopolnili.

POGLAVJE 88

1 Po Mojzesovi smrti je GOSPOD rekel Jozuetu, Nunovemu sinu, rekoč:
2 Vstani in pojdi čez Jordan v deželo, ki sem jo dal Izraelovim sinovom, in tako boš dal deželo v posest Izraelovim sinovom.

3 Vsak kraj, na katerega bo stopila vaša noga, bo vaš, od Libanonske puščave do velike reke, reka Perat bo vaša meja.
4 Nihče se ti ne bo mogel postaviti po robu vse dni tvojega življenja; kakor sem bil z Mojzesom, tako bom tudi s teboj. Le bodi močan in pogumen, da boš izpolnjeval vso postavo, ki ti jo je zapovedal Mojzes. Ne skreni s poti ne na desno ne na levo, da boš imel srečo v vsem, kar boš delal.
5 Jozue je zapovedal Izraelovim uradnikom: »Pojdite skozi tabor in ljudstvu zapovedujte: Pripravite si živež, kajti čez tri dni boste prečkali Jordan, da bi posedli deželo.«
6 In nadzorniki Izraelovih sinov so storili tako in so ukazali ljudstvu ter storili vse, kar jim je zapovedal Jozue.
7 Jozue je poslal dva moža, da bi si ogledala deželo Jeriho. Moža sta šla in si ogledala Jeriho.
8 Po sedmih dneh so prišli k Jozuetu v tabor in mu rekli: »Gospod nam je dal vso deželo v roke in njeni prebivalci se zaradi nas tresejo od strahu.«
9 In zgodilo se je potem, da je Jozue zjutraj vstal in z njim ves Izrael, in so se odpravili iz Šitima, in Jozue in z njim ves Izrael so prešli Jordan; in Jozue je bil star dvainosemdeset let, ko je z Izraelom prešel Jordan.
10 Ljudstvo je šlo iz Jordana deseti dan prvega meseca in se utaborilo v Gilgalu na vzhodnem vogalu Jerihe.
11 Izraelovi sinovi so praznovali pasho v Gilgalu, na jerihonskih planjavah, štirinajsti dan meseca, kakor je pisano v Mojzesovi postavi.
12 Mana je prenehala padati ob tistem času, naslednji dan pashe, in za Izraelove otroke ni bilo več mane, in jedli so od pridelkov kanaanske dežele.
13 Jeriho pa je bila popolnoma zaprta za Izraelove sinove, nihče ni prišel ven ali vstopil.
14 V drugem mesecu, prvi dan meseca, je GOSPOD rekel Jozuetu: »Vstani, glej, dal sem ti v roke Jeriho z vsem njenim ljudstvom; vsi tvoji bojevniki naj obkrožijo mesto enkrat na dan; tako boš delal šest dni.«
15 Duhovniki naj trobijo na trobente, in ko boste zaslišali glas trobente, naj vse ljudstvo zavpije z velikim krikom, da se bodo mestna obzidja podrla; vse ljudstvo naj se postavi gor, vsak proti svojemu nasprotniku.
16 In Jozue je storil vse, kar mu je GOSPOD zapovedal.
17 Sedmi dan so sedemkrat obkrožili mesto in duhovniki so trobili na trobente.
18 Pri sedmem krogu je Jozue rekel ljudstvu: »Vriskajte, kajti GOSPOD nam je dal v roke vse mesto!«
19 Samo mesto in vse, kar je v njem, bodi prekleto pred GOSPODOOM; varujte se preklete stvari, da ne bi prekleli Izraelovega tabora in ga spravljali v nemir.
20 Vse srebro, zlato, bron in železo pa bodo posvečeni GOSPODU, prišli bodo v GOSPODOVO zakladnico.
21 Ljudstvo je zatrobilo na trobente in zakričalo na vso moč. Jerihovo obzidje se je podrlo. Vse ljudstvo je šlo tja, vsak naravnost predse. Zavzeli so mesto in z ostrim mečem povsem pokončali vse, kar je bilo v njem, moške in ženske, mlade in stare, volove in ovce in osle.
22 In vse mesto so požgali z ognjem; le srebrne in zlate, bronaste in železne posode so dali v Gospodov zaklad.
23 In Jozue je takrat prisegel, rekoč: Preklet bodi mož, ki bo zidal Jeriho; na svojem prvorojencu bo položil temelje in na svojem najmlajšem sinu bo postavil njena vrata.
24 Ahan, sin Karmija, sinu Zabdija, sinu Zeraha, sinu Judovega, je ravnal zvijačno s prekletstvom. Vzel je nekaj od prekletstva in ga skril v šotoru. In Gospodova jeza se je razvnela zoper Izraela.
25 Ko so se Izraelovi sinovi vrnili iz požiga Jerihe, je Jozue poslal može, da bi ogledali tudi Aj in se bojevali proti njemu.
26 Možje so šli gor in si ogledali Aj. Ko so se vrnili, so rekli: »Naj ne gre vse ljudstvo s teboj v Aj, ampak naj gre le kakih tri tisoč mož in napade mesto, kajti mož je v njem malo.«
27 Jozue je storil tako in šlo je z njim okoli tri tisoč mož izmed Izraelovih sinov in so se bojevali z možmi iz Aja.
28 In boj proti Izraelu se je razvnel hud. Ajski možje so pobili šestintrideset Izraelcev in Izraelovi sinovi so zbežali pred Ajskimi možmi.
29 Ko je Jozue to videl, si je raztrgal oblačila in padel na tla pred Gospodom, on in starešine Izraelovi, in si posipali glave s prahom.
30 Jozue pa je rekel: »Zakaj si, o GOSPOD, pripeljal to ljudstvo čez Jordan? Kaj naj rečem, ko se bodo Izraelci obrnili proti svojim sovražnikom?«
31 Zdaj bodo torej vsi Kanaanci, prebivalci dežele, slišali to besedo in nas obkolili ter iztrebili naše ime.
32 In GOSPOD reče Jozuetu: Zakaj padaš na obraz? Vstani, pojdi od tam! Kajti Izraelovi sinovi so grešili in so vzeli nekaj od prekletstva; ne bom več z njimi, če ne iztrebijo prekletstva izmed sebe.
33 Jozue je vstal, zbral ljudstvo in po Gospodovem ukazu prinesel urim. Ulovljen je bil Judov rod in Ahan, sin Karmijev.
34 Jozue pa reče Ahanu: Povej mi, sin moj, kaj si storil. Ahan reče: Med plenom sem videl lepo šinarsko oblačilo in dvesto srebrnih šeklov ter zlati klin, težak petdeset šeklov. Zaželel sem si jih in jih vzel, in glej, vse je skrito v zemlji sredi šotora.
35 Jozue je poslal može, ki so šli in jih vzeli iz Ahanovega šotora ter jih pripeljali k Jozuetu.
36 Jozue je vzel Ahána in te pripomočke, njegove sinove in hčere in vse, kar je bilo njegovo, in jih pripeljali v dolino Ahor.
37 Jozue jih je tam sežgal z ognjem, vsi Izraelci pa so Akana kamenjali in nanj nakopičili kup kamenja. Zato je ta kraj imenoval dolina Ahor. Tako se je pomirila Gospodova jeza. Jozue je nato prišel v mesto in se bojeval proti njemu.
38 In GOSPOD reče Jozuetu: Ne boj se in se ne plaši! Glej, v tvoje roke sem dal Aj, njegovega kralja in njegovo ljudstvo, in storil boš z njimi, kakor si storil z Jerihom in njegovim kraljem, le plen in njegovo živino si vzemi zasedo; postavi zasedo mestu za njim.
39 Jozue je storil po GOSPODOVI besedi in izmed sinov vojske izbral trideset tisoč hrabrih mož ter jih poslal, da so postavili zasedo za mesto.
40 In jim je ukazal: »Ko nas boste videli, bomo zvijačno zbežali pred njimi, oni pa nas bodo zasledovali. Vi pa se dvignite iz zasede in zavzemite mesto.«
41 Jozue se je bojeval, možje iz mesta pa so šli proti Izraelu, ne da bi vedeli, da jim za mestom preži zaseda.
42 Jozue in vsi Izraelci so se pred njimi delali utrujeni in so zvijačno zbežali po poti v puščavo.

43 Ajski možje so zbrali vse ljudstvo, ki je bilo v mestu, da bi zasledovali Izraelce. Ti so šli ven in se oddaljili od mesta, tako da ni ostal nihče. Mesto so pustili odprto in zasledovali Izraelce.
44 Tisti, ki so bili v zasedi, so vstali iz svojih mest in hiteli priti do mesta, ga zavzeli in požgali. Ajski možje so se obrnili nazaj in glej, dim iz mesta se je dvigal proti nebu, tako da niso imeli več možnosti, da bi se umaknili ne na eno ne na drugo stran.
45 Vsi možje iz Aja so bili sredi Izraela, eni na tej in drugi na oni strani, in so jih pobili, tako da ni ostal nihče izmed njih.
46 Izraelovi sinovi pa so živega ujeli Meloša, ajskega kralja, in ga pripeljali k Jozuetu. Jozue ga je obesil na drevo in umrl je.
47 Izraelovi sinovi so se vrnili v mesto, potem ko so ga požgali, in so z ostrino meča pobili vse, ki so bili v njem.
48 Število padlih mož iz Aja, moških in žensk, je bilo dvanajst tisoč; le živino in plen iz mesta so si vzeli, po besedi GOSPODOVI, ki jo je dal Jozuetu.
49 In vsi kralji onstran Jordana, vsi kanaanski kralji, so slišali za hudo, ki so jo Izraelovi sinovi storili Jerihu in Aju, in so se zbrali, da bi se bojevali proti Izraelu.
50 Samo prebivalci Gibeona so se zelo bali bojevati proti Izraelcem, da ne bi poginili, zato so ravnali zvito in prišli k Jozuetu in k vsemu Izraelu ter jim rekli: »Prišli smo iz daljne dežele, zato sklenite zdaj z nami zavezo.«
51 Prebivalci Gibeona so prehiteli Izraelove sinove in Izraelovi sinovi so z njimi sklenili zavezo in mir. Knezi občine so jim prisegli. Pozneje pa so Izraelovi sinovi spoznali, da so jim sosedje in da prebivajo med njimi.
52 Izraelovi sinovi pa jih niso pobili, kajti prisegli so jim pri GOSPODU, in postali so drvarje in vodojemalci.
53 Jozue jim je rekel: »Zakaj ste me prevarali, da ste nam to storili?« Odgovorili so mu: »Ker so tvojim služabnikom povedali vse, kar ste storili vsem amorejskim kraljem, in zelo smo se bali za svoje življenje, zato smo to storili.«
54 Jozue jih je tisti dan postavil za sekanje drv in zajemanje vode ter jih razdelil za sužnje vsem Izraelovim rodovom.
55 Ko je jeruzalemski kralj Adonizedek slišal vse, kar so Izraelovi sinovi storili Jerihu in Aju, je poslal sporočilo k Hohamu, kralju v Hebronu, in k Piramu, kralju v Jarmutu, in k Jafiju, kralju v Lahisu, in k Deberju, kralju v Eglonu, s sporočilom:
56 Pridite k meni in mi pomagajte, da bomo udarili Izraelove sinove in prebivalce Gibeona, ki so sklenili mir z Izraelovimi sinovi.
57 Zbrali so se in pet amorejskih kraljev je šlo gori z vsemi svojimi tabori, mogočno ljudstvo, številčno kakor pesek na morski obali.
58 Vsi ti kralji so prišli in se utaborili pred Gibeonom ter se začeli bojevati proti prebivalcem Gibeona. Vsi možje Gibeona so poslali k Jozuetu in rekli: »Hitro pridi k nam in nam pomagaj, kajti vsi amorejski kralji so se zbrali, da bi se bojevali proti nam.«
59 Jozue in vse bojno ljudstvo so šli iz Gilgala. Jozue je nenadoma prišel nadnje in jih s hudim pokolom udaril.
60 In GOSPOD jih je zmedel pred Izraelovimi sinovi, ki so jih v Gibeonu strašno pobili in jih zasledovali po poti, ki vodi v Bet Horón do Makede, in zbežali so pred Izraelovimi sinovi.
61 Medtem ko so bežali, je Gospod poslal nanje točo z neba in več jih je umrlo zaradi toče kakor zaradi pokola Izraelovih otrok.
62 Izraelovi sinovi so jih zasledovali in jih še naprej pretepali na poti, nadaljevali so in jih pretepali.
63 Ko so začeli udarjati, se je dan že nagibal proti večeru. Jozue je rekel pred vsem ljudstvom: »Sonce, stoj mirno nad Gibeonom in luna v dolini Ajalon, dokler se narod ne maščuje nad svojimi sovražniki.«
64 In GOSPOD je uslišal Jozuetov glas in sonce se je ustavilo sredi neba, in stalo je šest in trideset minut, in tudi luna se je ustavila in ni hitela zahajati cel dan.
65 In ni bilo dneva, kot je ta, ne prej ne potem, da bi Gospod uslišal glas človeka, kajti Gospod se je bojeval za Izraela.

POGLAVJE 89

1 Tedaj je Jozue zapel to pesem tistega dne, ko je Gospod dal Amorejce v roke Jozuetu in sinovom Izraelovim. Rekel je pred očmi vsega Izraela:
2 Mogočna dela si storil, o GOSPOD, velika dela si izvršil; kdo je tebi enak? Moje ustnice bodo pele tvojemu imenu.
3 Moja dobrota in moja trdnjava, moj visoki stolp, novo pesem ti bom pel, z zahvalo ti bom pel, ti si moč mojega odrešenja.
4 Vsi kralji zemlje te bodo hvalili, knezi sveta ti bodo peli, sinovi Izraelovi se bodo veselili tvojega odrešenja, peli in hvalili tvojo moč.
5 Tebi, o GOSPOD, smo zaupali; rekli smo, da si ti naš Bog, kajti ti si bil naše zavetje in močan stolp proti našim sovražnikom.
6 K tebi smo vpili in se nismo sramovali, vate smo zaupali in bili rešeni; ko smo klicali k tebi, si uslišal naš glas, rešil si naše duše pred mečem, pokazal si nam svojo milost, dal si nam svoje odrešenje, s svojo močjo si razveselil naša srca.
7 Šel si v našo rešitev, s svojo roko si odkupil svoje ljudstvo, uslišal si nas z nebes svoje svetosti, rešil si nas pred desettisoči ljudstva.
8 Sonce in luna sta se ustavila na nebu, ti pa si se v svoji jezi postavil proti našim zatiralcem in si nad njimi zapovedal svoje sodbe.
9 Vsi knezi zemlje so vstali, kralji narodov so se zbrali, niso se ganili pred tvojo navzočnostjo, hrepeneli so po tvojih bitkah.
10 V svoji jezi si se dvignil proti njim in nanje poslal svojo jezo, v svoji jezi si jih pokončal in jih iztrebil v svojem srcu.
11 Narodi so požgani od tvoje jeze, kraljestva so propadla zaradi tvoje jeze, kralje si pretepal na dan svoje jeze.
12 Izlil si nadnje svojo jezo, tvoja srdita jeza jih je zajela, obrnil si nanje njihovo krivico in jih iztrebil v njihovi hudobiji.
13 Nastavili so past, padli so vanjo, v mrežo, ki so jo skrili, se jim je ujela noga.
14 Tvoja roka je bila pripravljena za vse tvoje sovražnike, ki so govorili: »Z mečem so posedli deželo, s svojo roko so prebivali v mestu.« Napolnil si jim obraze s sramoto, podrl

si jim rogove na tla, v svoji jezi si jih prestrašil in v svoji jezi jih pokončal.
15 Zemlja se je tresla in stresla ob šumu tvojega viharja nad njimi, nisi obvaroval njihovih duš pred smrtjo in si jih spravil v podzemlje.
16 V svoji nevihti si jih preganjal, v svojem vrtincu si jih pokončal, njihov dež si spremenil v točo, padali so v globoke jame, da se niso mogli dvigniti.
17 Njihova trupla so bila kakor smeti, odvržene sredi ulic.
18 V tvoji jezi so bili pokončani in uničeni, svoje ljudstvo si rešil s svojo močjo.
19 Zato se naša srca veselijo v tebi, naše duše se vzviševajo v tvojem odrešenju.
20 Naši jeziki bodo pripovedovali o tvoji moči, peli in hvalili bomo tvoja čudovita dela.
21 Kajti rešil si nas pred našimi sovražniki, osvobodil si nas tistih, ki so se vzdignili proti nam, iztrebil si jih pred nami in jih potisnil pod naše noge.
22 Tako bodo poginili vsi tvoji sovražniki, o GOSPOD, in hudobni bodo kakor pleva, ki jo veter nosi, in tvoji ljubljeni kakor drevesa, zasajena ob vodah.
23 Jozue se je torej in z njim ves Izrael vrnil v tabor v Gilgalu, potem ko je pobil vse kralje, tako da od njih ni ostal niti eden.
24 Pet kraljev pa je peš pobegnilo iz bitke in se skrilo v jamo. Jozue jih je iskal na bojišču, a jih ni našel.
25 Pozneje so Jozuetu sporočili: »Našli so kralje in glej, skriti so v votlini.«
26 Jozue je rekel: »Postavite može, ki bodo pri vhodu v votlino stražili, da se ne umaknejo.« Izraelovi sinovi so storili tako.
27 Jozue je sklical ves Izrael in rekel poveljnikom: »Stopite s svojimi nogami na vratove teh kraljev.« Jozue je rekel: »Tako bo GOSPOD storil vsem vašim sovražnikom.«
28 Jozue je nato ukazal, naj pobijejo kralje in jih vržejo v jamo, na vhod v jamo pa naj položijo velike kamne.
29 Nato je šel Jozue z vsem ljudstvom, ki je bilo tistega dne z njim, v Makedo in jo je udaril z ostrino meča.
30 In popolnoma je uničil duše in vse, ki so pripadali mestu, in s kraljem in njegovim ljudstvom je storil, kakor je storil z Jeriho.
31 Od tam je šel v Libno in se bojeval proti njej. GOSPOD mu jo je dal v roke. Jozue jo je udaril z ostrim mečem in vse njene duše. Storil je z njo in z njenim kraljem, kakor je storil z Jerihom.
32 Od tam je šel v Lakiš, da bi se bojeval proti njemu. Gaški kralj Horam je šel na pomoč Lahiškim možem. Jozue pa ga je porazil in njegovo ljudstvo, tako da mu ni ostalo nikogar.
33 Jozue je zavzel Lakiš in vse njegove prebivalce ter z njim storil, kakor je storil z Libno.
34 Od tam je šel Jozue v Eglon in ga zavzel ter ga z ostrino meča pobil skupaj z vsemi njegovimi prebivalci.
35 Od tam je šel v Hebron, se bojeval proti njemu, ga zavzel in ga popolnoma uničil. Od tam se je z vsem Izraelom vrnil v Debir, se bojeval proti njemu in ga udaril z ostrino meča.
36 In pokončal je vse duše v njem, ni pustil nikogar preživelega, in storil je z njim in z njegovim kraljem, kakor je storil z Jeriho.
37 Jozue je porazil vse amorejske kralje od Kadeš-barnee do Aze in jim takoj zavzel deželo, kajti GOSPOD se je bojeval za Izraela.
38 Jozue pa je z vsem Izraelom prišel v tabor v Gilgalu.
39 Ko je takrat Jabin, kralj v Hazorju, slišal vse, kar je Jozue storil amorejskim kraljem, je poslal sporočilo k Jobatu, kralju v Madianskem, Labanu, kralju v Šimronu, Jefalu, kralju v Akšafu, in vsem amorejskim kraljem:
40 Pridi hitro k nam in nam pomagaj, da bomo lahko udarili Izraelove sinove, preden pridejo nad nas in nam storijo, kakor so storili drugim amorejskim kraljem.
41 Vsi ti kralji so poslušali besede Jabina, kralja v Hazorju, in so šli z vsemi svojimi tabori, sedemnajst kraljev, in njihovo ljudstvo je bilo številčno kakor pesek na morskem bregu, skupaj z neštetimi konji in vozovi. Prišli so in se skupaj utaborili pri vodah Meroma in se zbrali, da bi se bojevali proti Izraelu.
42 In GOSPOD reče Jozuetu: Ne boj se jih, kajti jutri ob tem času jih bom vse pobil pred teboj, konjem jim prereži žile in njihove vozove sežgi z ognjem.
43 Jozue pa je z vsemi vojaki nenadoma prišel nadnje in jih pobil, tako da so padli v njihove roke, kajti GOSPOD jih je dal v roke Izraelovih sinov.
44 Izraelovi sinovi so torej zasledovali vse te kralje po njihovih taborih in jih pobijali, dokler ni ostal noben izmed njih. Jozue je z njimi storil, kakor mu je bil govoril GOSPOD.
45 Jozue se je takrat vrnil v Hazor in ga udaril z mečem, pokončal vse, kar je bilo v njem, in ga požgal z ognjem. Iz Hazorja je Jozue šel v Šimron, ga udaril in ga popolnoma uničil.
46 Od tam je šel v Akšaf in z njim storil, kakor je storil s Šimronom.
47 Od tam je šel v Adulam in pobil vse ljudi v njem. Z Adulamom je storil, kakor je storil z Akšafom in Šimronom.
48 In šel je od njih v vsa mesta kraljev, ki jih je bil porazil, in porazil vse ljudstvo, ki je ostalo od njih, in jih popolnoma uničil.
49 Izraelci so si vzeli le plen in živino, vse človeške duše pa so pobili, niti ene žive duše niso pustili pri življenju.
50 Kakor je GOSPOD zapovedal Mojzesu, tako so storili Jozue in ves Izrael, v ničemer niso izneverili.
51 Jozue in vsi Izraelovi sinovi so udarili po vsej kanaanski deželi, kakor jim je bil zapovedal GOSPOD, in pobili vse njihove kralje, enaintrideset kraljev, in Izraelovi sinovi so zavzeli vso njihovo deželo.
52 Razen kraljestev Sihona in Oga, ki sta na drugi strani Jordana, od katerih je Mojzes porazil veliko mest in jih dal Rubenovcem, Gadovcem in polovici Manasejevega rodu.
53 Jozue je pobil vse kralje, ki so bili onkraj Jordana na zahodu, in jih dal v dediščino devetim rodovom in polovici Izraelovega rodu.
54 Pet let se je Jozue bojeval s temi kralji in njihova mesta dal Izraelcem, tako da se je dežela po bojih v mestih Amorejcev in Kanaancev umirila.

POGLAVJE 90

1 V petem letu po prehodu Izraelovih sinov čez Jordan, ko so Izraelovi sinovi počivali od vojne s Kanaanci, so se med

Edomom in Kitimskimi sinovi začeli veliki in hudi boji, in Kitimski sinovi so se bojevali proti Edomu.
2 In Abijanus, kralj Kitimov, je šel v tistem letu, to je v enaintridesetem letu svojega vladanja, z veliko vojsko junakov iz Kitimskih sinov, in šel je v Seir, da bi se bojeval z Ezavovimi sinovi.
3 Ko je slišal za to poročilo edomski kralj Hadad, mu je šel naproti z močnim ljudstvom in močno vojsko ter se z njim spopadel na edomskem polju.
4 In roka Kitimov je prevladala nad Ezavovimi sinovi, in Kitimovi sinovi so pobili dvaindvajset tisoč mož Ezavovih sinov, in vsi Ezavovi sinovi so zbežali pred njimi.
5 Kitimski sinovi so jih zasledovali in dosegli edomskega kralja Hadada, ki je tekel pred njimi. Ujeli so ga živega in ga pripeljali h kitimskemu kralju Abianu.
6 Abianus ga je ukazal umoriti, in Hadad, kralj Edoma, je umrl v oseminštiridesetem letu svojega vladanja.
7 Kitimski otroci so nadaljevali z zasledovanjem Edoma in jih močno pobili, tako da je Edom postal podložnik Kitimskim otrokom.
8 In sinovi Kitimovi so vladali Edomu, in Edom je prišel pod oblast sinov Kitimovih in od tistega dne postal eno kraljestvo.
9 In od tistega časa niso mogli več dvigniti glave in njihovo kraljestvo je postalo eno s sinovi Kitima.
10 Abian je postavil uradnike v Edomu in vsi edomski otroci so postali podložni in davkoplačevalski Abijanu. Abian se je vrnil v svojo deželo, Kitim.
11 Ko se je vrnil, je obnovil svojo vlado in si zgradil prostorno in utrjeno palačo za kraljevo rezidenco ter varno vladal nad sinovi Kitima in nad Edomom.
12 V tistih dneh, ko so Izraelovi sinovi pregnali vse Kanaance in Amorejce, se je Jozue postaral in bil v letih.
13 In GOSPOD je rekel Jozuetu: »Star si, v letih si že v letih, in velik del dežele je še treba posedovati.«
14 Zdaj torej razdeli to deželo v dediščino devetim rodovom in polovici Manasejevega rodu. Jozue je vstal in storil, kakor mu je govoril GOSPOD.
15 Vso deželo je razdelil v dediščino Izraelovim rodovom po njihovih delih.
16 Levijevemu rodu pa ni dal dediščine; daritve Gospodove so njihova dediščina, kakor jim je Gospod govoril po Mojzesu.
17 Jozue pa je dal Kalebu, Jefunejevemu sinu, goro Hebron, en delež več kot njegovim bratom, kakor je bil GOSPOD govoril po Mojzesu.
18 Zato je Hebron postal dediščina Kaleba in njegovih otrok do današnjega dne.
19 Jozue je z žrebom razdelil vso deželo v dediščino vsemu Izraelu, kakor mu je zapovedal GOSPOD.
20 Izraelovi sinovi so levitom iz svoje dediščine dali mesta in pašnike za njihovo živino in premoženje, kakor je GOSPOD zapovedal Mojzesu, tako so storili Izraelovi sinovi in so z žrebom razdelili deželo, veliko ali majhno.
21 In odšli so podedovat deželo po svojih mejah, in sinovi Izraelovi so dali dediščino Jozuetu, sinu Nunovemu, sredi sebe.
22 Po GOSPODOVI besedi so mu dali mesto, ki ga je zahteval, Timnat-Serah v Efraimski gori. Pozidal je mesto in se v njem naselil.
23 To so dediščine, ki so jih duhovnik Elazer in Nunov sin Jozue ter poglavarji očetov rodov razdelili Izraelovim sinovom z žrebom v Šilu pred GOSPODOM pri vhodu v shodni šotor in so nehali deliti deželo.
24 In GOSPOD je dal deželo Izraelovim sinovom in so jo posedli, kakor jim je bil GOSPOD govoril in kakor je GOSPOD prisegel njihovim očetom.
25 In GOSPOD je dal Izraelcem pokoj pred vsemi njihovimi sovražniki okoli njih, in nihče se jim ni mogel upreti. In GOSPOD je dal vse njihove sovražnike v njihove roke. Nič od vsega dobrega, kar je GOSPOD govoril Izraelovim sinovom, ni ostalo neizpolnjeno. Da, GOSPOD je vse izpolnil.
26 Jozue je poklical vse Izraelove sinove, jih blagoslovil in jim zapovedal, naj služijo GOSPODU. Nato jih je odpustil, in vsak je šel v svoje mesto in vsak v svojo dediščino.
27 Izraelovi sinovi so služili GOSPODU vse Jozueteve dni. GOSPODU je dal pokoj od vse okolice in varno so prebivali v svojih mestih.
28 V tistih dneh je umrl Abijan, kralj Kitima, v osemintridesetem letu svojega vladanja, to je sedmem letu njegovega vladanja nad Edomom. Pokopali so ga na njegovem mestu, ki si ga je bil zgradil, in Latin je vladal namesto njega petdeset let.
29 Med svojim vladanjem je zbral vojsko in se bojeval proti prebivalcem Britanije in Kernanije, sinovom Elizeja, Javanovega sina, ter jih premagal in jih naredil davkoplačevalce.
30 Tedaj je slišal, da se je Edom uprl izpod oblasti Kitimov. Latin je šel nadnje, jih premagal, podjarmil in jih dal pod oblast Kitimov. Edom je postal eno kraljestvo s Kitimovimi otroki za vse dni.
31 V Edomu pa dolga leta ni bilo kralja, temveč so vladali Kitimski sinovi in njihov kralj.
32 V šestindvajsetem letu po tem, ko so Izraelovi sinovi prečkali Jordan, to je šestinšestdeseto leto po tem, ko so Izraelovi sinovi odšli iz Egipta, se je Jozue postaral, v letih, star sto osem let. V tistih dneh je bil star sto osem let.
33 Jozue je sklical ves Izrael, starešine, sodnike in uradnike, potem ko je GOSPOD dal vsem Izraelcem pokoj od vseh sovražnikov okrog in okrog. Jozue je rekel starešinam Izraelovim in sodnikom: »Glejte, postaral sem se, v letih sem, in videli ste, kaj je GOSPOD storil vsem narodom, ki jih je pregnal pred vami, kajti GOSPOD se je bojeval za vas.«
34 Zdaj se torej okrepite, da boste hranili in izpolnjevali vse besede Mojzesove postave, da ne boste odstopali od nje ne na desno ne na levo in da ne boste hodili med narode, ki so še ostali v deželi, in ne omenjajte imena njihovih bogov, ampak se oklepajte GOSPODA, svojega Boga, kakor ste to počeli do danes.
35 Jozue pa je Izraelove sinove zelo spodbujal, naj služijo GOSPODU vse svoje dni.
36 In vsi Izraelci so rekli: »Služili bomo GOSPODU, svojemu Bogu, vse svoje dni, mi in naši otroci in otroci naših otrok in naše potomstvo na veke.«
37 Tisti dan je Jozue sklenil zavezo z ljudstvom in odpustil Izraelove sinove, in vsak je šel v svojo dediščino in v svoje mesto.
38 V tistih dneh, ko so Izraelovi otroci varno prebivali v svojih mestih, so pokopali krste rodov svojih prednikov, ki

so jih prinesli iz Egipta, vsak v posesti svojih otrok. Dvanajst Jakobovih sinov so Izraelovi otroci pokopali, vsak v posesti svojih otrok.
39 In to so imena mest, kjer so pokopali dvanajst Jakobovih sinov, ki so jih Izraelovi otroci pripeljali iz Egipta.
40 Rubena in Gada so pokopali na tej strani Jordana, v Romii, ki jo je Mojzes dal njunim sinovom.
41 Simeona in Levija so pokopali v mestu Mauda, ki ga je dal Simeonovim sinovom, in predmestje mesta je bilo namenjeno Levijevim sinovom.
42 Juda pa so pokopali v Benjaminovem mestu nasproti Betlehemu.
43 Kosti Isaharja in Zebulona pa so pokopali v Sidonu, na območju, ki je pripadlo njunim sinovom.
44 In Dana so pokopali v mestu njegovih sinov v Eštaelu, Neftalija in Aserja pa so pokopali v Kadeš Neftaliju, vsakega na svojem mestu, ki ga je dal svojim sinovom.
45 Jožefove kosti so pokopali v Sihemu, na delu polja, ki ga je Jakob kupil od Hamórja in ki je pripadel Jožefu v dediščino.
46 Benjamina so pokopali v Jeruzalemu nasproti Jebusejcu, ki je bil dan Benjaminovim sinovom; Izraelovi sinovi so pokopali vsak svoje očete v mestu svojih sinov.
47 In po dveh letih je umrl Jozue, sin Nunov, star sto deset let. Čas, v katerem je Jozue sodil Izraela, je bil osemindvajset let. Izrael je služil GOSPODU vse dni svojega življenja.
48 In druga Jozuetova dejanja in njegove bitke in njegovi opomini, s katerimi je grajal Izrael, in vse, kar jim je zapovedal, in imena mest, ki so jih Izraelovi otroci posedli v njegovih dneh, glejte, to je zapisano v knjigi Jozuetovih besed Izraelovim otrokom in v knjigi Gospodovih vojn, ki so jo zapisali Mojzes, Jozue in Izraelovi otroci.
49 Izraelovi sinovi so pokopali Jozueta na meji njegove dediščine, v Timnat-serahu, ki mu je bil dan na Efraimski gori.
50 V tistih dneh je umrl Aronov sin Elazer in pokopali so ga na hribu, ki je pripadal njegovemu sinu Pinheasu in mu ga je dal na Efraimski gori.

POGLAVJE 91

1 Takrat, po Jozuetovi smrti, so bili v deželi še kánaanski sinovi in Izraelci so se odločili, da jih preženejo.
2 Izraelovi sinovi so vprašali GOSPODA: »Kdo naj prvi pojde za nas gori h Kanaancem, da se bojuje z njimi?« GOSPODA je rekel: »Naj pojde Juda gori.«
3 Judovi sinovi so rekli Simeonu: »Pojdi z nami v našo usodo, da se bomo bojevali proti Kanaancem, in prav tako bomo šli s teboj v tvojo usodo.« Simeonovi sinovi so šli z Judovimi sinovi.
4 Judovi sinovi so šli gori in se bojevali proti Kanaancem. GOSPOD je dal Kanaance v roke Judovim sinovom, ki so jih v Bezeku pobili deset tisoč mož.
5 In bojevali so se z Adonibezekom v Bezeku, in ta je zbežal pred njimi. Zasledovali so ga in ga ujeli, ga zgrabili in mu odsekali palce na rokah in nogah.
6 Adonibezek je rekel: »Trisedemdeset kraljev, ki so jim odsekali palce na rokah in nogah, je nabralo svojo hrano pod mojo mizo, kakor sem jaz storil, tako mi je Bog povrnil. Pripeljali so ga v Jeruzalem in tam je umrl.«
7 Simeonovi sinovi so šli z Judovimi sinovi in z ostrino meča udarili Kanaance.
8 In GOSPOD je bil z Judovimi sinovi in so posedli goro. Jožefovi sinovi so šli v Betel, to je Luz, in GOSPOD je bil z njimi.
9 Jožefovi otroci so si ogledali Betel in stražarji so videli moža, ki je šel iz mesta. Zgrabili so ga in mu rekli: »Pokaži nam vhod v mesto in izkazali ti bomo prijaznost.«
10 In ta mož jim je pokazal vhod v mesto, in Jožefovi otroci so prišli in mesto udarili z ostrino meča.
11 Moža pa so poslali z njegovo družino, in šel je k Hetejcem in tam zgradil mesto, ki ga je imenoval Luz. Tako so vsi Izraelci prebivali v svojih mestih in Izraelovi sinovi so prebivali v svojih mestih. Izraelovi sinovi so služili GOSPODU vse dni Jozueta in vse dni starešin, ki so podaljšali svoje dni po Jozuetu in videli veliko delo GOSPODOVO, ki ga je storil za Izraela.
12 Starešine so sodili Izraela po Jozuetovi smrti sedemnajst let.
13 Tudi vsi starešine so se bojevali v Izraelovih bitkah proti Kanaancem. Gospod je pregnal Kanaance izpred Izraelovih sinov, da bi naselil Izraelce v njihovi deželi.
14 In izpolnil je vse besede, ki jih je govoril Abrahamu, Izaku in Jakobu, in prisego, s katero je prisegel, da jim bo dal in njihovim otrokom deželo Kanaancev.
15 In GOSPOD je dal Izraelovim sinovom vso kanaansko deželo, kakor je prisegel njihovim očetom, in GOSPOD jim je dal počitek pred tistimi, ki so bili okoli njih, in Izraelovi sinovi so varno prebivali v svojih mestih.
16 Slavljen bodi Gospod na veke, amen in amen.
17 Okrepite se in naj bodo srca vseh vas, ki zaupate v Gospoda, pogumna. Konec.